

H. MUNCH-PETERSEN

DEN DANSKE  
RETSPLEJE

TREDIE UDGAVE

---

TREDIE DEL

---

G. E. C. GADS FORLAG — KØBENHAVN 1937

H. MUNCH-PETERSEN

**TVANGSFULDBYRDELSE**  
**OG FORELØBIGE RETSMIDLER**

UDVIDET OG ÆNDRET UDØAVE

VED

**ERWIN MUNCH-PETERSEN**  
DR. JURIS  
Lektor ved Københavns Universitet

G. E. C. GADS FORLAG — KØBENHAVN 1937



## FORORD

Den foreliggende nye Udgave af Den Danske Retspleje, Bind III, der fremtræder som en selvstændig Bog med udførlig Indholdsfortegnelse og Sagregister, betegner i Forhold til forrige Udgave en Udvidelse paa ca. 100 Sider. Dette skyldes ikke blot de mange Ændringer, der er sket i Lovgivningen, men navnlig, at der i Overensstemmelse med Forfatterens Tanke i langt højere Grad end tidligere er lagt Vægt paa Behandlingen af Domme, utrykte Kendelser og administrative Afgørelser, altsaa paa det Stof, der særlig er af Betydning for det praktiske Liv.

København i Marts 1937.

ERWIN MUNCH-PETERSEN.

# INDHOLD

## TVANGSFULDBYRDELSE.

- § 1. **Indledningsbemærkninger**..... 1—5  
I. A. Almindelig Karakteristik af »Tvangsfuldbyrdelse« (1—2). Al Tvangsfuldbyrdelse forudsætter en særlig Klarhed i Grundlaget (2). B. Der kræves sædvanlig flere eksekutive Skridt (2—3). Sondringen mellem den foreløbige »Tvangssikring« og den endelige »Tvangsfyldestgørelse« (3). II. Litteratur om Tvangsfuldbyrdelse (3—5).
- § 2. **De tvangsfuldbyrdende Myndigheder**..... 6—16  
I. A. Forretningerne foretages: a. af Fogeden, Fuldmægtige og dertil særlig bemyndigede (6—7), b. ved Sognefogeden og Pantevogeder (7—10) og c. af Skifteretten (11). B. Almindelige og specielle Habilitetsbetingelser for de fuldbyrdende Myndigheder (11—12). C. Retsvidner (12—13). D. Særlige Retsbøger (13). II. De eksekutive Myndigheders specielle Kompetence: A. Med Hensyn til Eksekutionsforretninger (13—14). B. Med Hensyn til Tvangsauktion (14—16).

## FØRSTE AFSNIT: TVANGSSIKRING.

### I. Eksekution.

#### De almindelige Betingelser.

- § 3. **Eksekutionsgrundlaget**..... 18—44  
I. De forskellige klare Grundlag: A. Domme (18—27). a. indenlandske Domme og Kendelser afsagt af Domstole (18—19) og visse andre Myndigheder (19—20), b. udenlandske Domme og Kendelser (20—27): middelbar Eksekutionskraft (21—22), umiddelbar Eksekutionskraft efter Rpl. § 479 (22 ff.): De almindelige Betingelser (22—23), Traktater indgaaet før Rpl. (23—24), de internordiske Konventioner (24—27). B. Offentlige Forlig (27—32): a. indenlandske Forlig for: 1<sup>o</sup> Forligskommissioner (27), 2<sup>o</sup> Retter (27), 3<sup>o</sup> Overøvrigheden (28), 4<sup>o</sup> Landvæsenskommissioner (28), 5<sup>o</sup> andre Myndigheder (28). Ratihaberede Forlig (28)

—31). b. udenlandske Forlig (31—32) og Voldgiftskendelser (32). C. Pantebreve (32—36): 1<sup>o</sup> Pantebreve i fast Ejendom efter § 478 Nr. 3 (33—36). Haandpant i Pantebrevet (35). Pantebreve til Banker, Sparekasser og Kreditforeninger (35—36). 2<sup>o</sup> Tinglyste Skadesløsbreve efter § 478 Nr. 4 (36). Udenlandske Pantebreve (36). D. Pant i Løsøre (36—37) og Vedtagelse af umiddelbar Eksekution (37—38). II. Fogedens Prøvelsesret: A. overfor Domme og Kendelser (38—39), Landvæsenskommissionskendelser (39—40), den faste Voldgiftsrets Domme (40) og Husdyrs voldgiftskendelser (40—43). B. Overfor Forlig (43—44).

- § 4. Eksekutionskraftens Indtræden og Standsning . . . . . 44—52  
I. Eksekutionsfristen (44—49): A. Ved Domme (44—46). B. Kendelser (46—47). C. Forlig (47). Pantebreve og Skadesløsbreve (47—48). Forældelse af Eksekutionskraften (48—49). II. Om Appel suspenderer Eksekutionskraften (49—52): A. Ved Anke: a. inden Fuldbyrdelesfristens Udløb (49—51), b. efter Fristens Udløb (51). B. Ved Kære (52).
- § 5. Parterne ved Eksekution . . . . . 52—60  
I. De egentlige Parter: A. Hovedreglen (52—53). B. Modifikationer: a. ved Repræsentation (53—55), b. ved Succession (55 ff.). Særlig ved Singulærsuccession i Domfældtes Sted (56—57). II. Tredjemands Indtræden som Part (57—60). A. Rettigheder med Hensyn til Ting i Rekvisiti Besiddelse (58—60). B. Eksekution i Ting i Tredjemands Besiddelse (60).

#### Eksekutionens Genstand.

- § 6. Om Genstanden for Eksekution i Almindelighed . . . . . 61—83  
I. De almindelige Regler (61—71). A. Rpl. § 501, 1. Stk. (61—66): a. Eksekutionsobjektet skal tilhøre Domfældte. Særlig om Afbetalings effekter, Særeje og Bodel (61—63). b. Kun Eksekution i Domfældtes Formue. Særlig om Godtgørelse for ikke-økonomisk Skade (64—66). B. Rpl. § 511, 1. Stk.: Kun Rettigheder, som alt er erhvervede (66—68). C. Rpl. § 511, 2. og 3. Stk.: Betingelser, Tidsfrister, gensidige Obligationsforhold (68—71). II. Særlig undtagne Formuerettigheder (71—83). A. Undtagelser ifølge Loven (71—79): 1<sup>o</sup> Rpl. § 510 og § 514 Nr. 6 (71). 2<sup>o</sup> § 513 og § 514 Nr. 1 (72—73). 3<sup>o</sup> § 514 Nr. 2 til 4 (73—74). 4<sup>o</sup> private Forsørgelseskontrakter (74). 5<sup>o</sup> Livrenter, Overlevelserefter, Livsforsikringer efter Rpl. § 515, jfr. F. A. L. § 116 (74—76) og visse Erstatningskrav (76—77). 6<sup>o</sup> Rpl. § 514 Nr. 5 (77—78). 7<sup>o</sup> Særregler med Hensyn til Husmandsbrug (78). Om Afkald paa Eksekutionsfritagelse (79). B. Undtagelse ifølge privat Viljesbestemmelse, jfr. Rpl. §§ 512 og 515 (79—83). Ved ensidige Erhvervelser (80—82). Ved Erhvervelser mod Vederlag (82—83).

- § 7. **Om Genstanden for det enkelte Udlæg** ..... 84—106  
 I. A. Særlige Omstændigheder, der udelukker Eksekution: Konkurs, Likvidation, Akkord, Dødsbobehandling m. m. (84—86). B. Eventuelt sekundært Udlæg (86). II. Beneficium competentiae efter Rpl. § 509 (86—103): §'ens 1. Stk. (88—89), 2. Stk. (89—92), 3. Stk. (92—93). Særlig om Udtagelsesret ved pantsatte Genstande (94), ved Udlæg hos Ægtefæller (94—95) og med Hensyn til Afbetalingseffekter (95—97). § 509, 4. Stk. (97 ff.). Særlig om Afkald paa Udtagelsesretten (98—99) og Tidspunktet for Udvøelse af Udtagelsesretten (99—101). Om Anvendelse af Beneficium ved andre Fogedforretninger og i Konkurs- og andre Boer (102—103). III. Eksekutionens nærmere Omfang og Genstand (103—106). A. Rpl. § 502 (103). B. Paavisningsretten efter § 506 cfr. § 507 (104—106).

**Fremgangsmaaden m. m.**

- § 8. **Fremgangsmaaden ved Eksekution og Proceduren under denne** ..... 107—127  
 I. A. Begæringen om Eksekution m. m. (107—109). B. Forholdet mellem flere Begæring (109—111). II. Stedet for Eksekutionsforretningen: A. Paabegyndelsen (111—112). B. Den endelige Forretagelse (112—113). III. Om Møde under Forretningen: A. a. Rekvirentens Møde (113—114). b. Domfældtes Møde (114—115). B. Sagførernes Møderet (115). IV. De nærmere Regler om Fremgangsmaaden (115—122): A. Opfordring til frivillig Opfyldelse (115). B. Sædvanlig Udlæg til Forauktionering (115—116). C. Tvangsmidler overfor Rekvisitus efter Rpl. §§ 519—520 (116—118). D. Vurdering og Registrering (118—119). E. Reglerne i Rpl. § 528, 2. og 3. Stk. (120—121). F. Besiddelsen af det udlagte (121). G. Optagelse i Fogedbogen (122). H. Genoptagelse, Kontinuation og Relaksation (122). V. Om Proceduren for Fogedretten (123—127): A. Forskellige Regler, eftersom Forretning foretages af Foged eller Sognefoged (123). B. Om Mundtlighed, Bevisførelse og Forhandlingsmaksimen (124—125). C. Udsættelse (125—126). D. Kendelser om Tvistigheder (126). E. Omkostninger, Rettergangsboeder m. m. (126—127).

**Retsvirkninger og Retsmidler.**

- § 9. **Udlægets Retsvirkninger** ..... 128—137  
 I. Den almindelige Karakter af »Udlæg til Forauktionering« (128—129). II. Nærmere om den derved skabte Retspanteret (129—137): A. Rettens Beskyttelse (129—130). B. Rettens Stiftelse (130 ff.): a. Om Tinglysning kræves (130—132), b. Registrering ved Skibe (132), c. Gældsbreve og andre Fordringer (132—133), d. Kravet om Besiddelsesfratagelse eller Tvangsauktion ved Løsøre efter Rpl. § 533, 2. og 3. Stk. (133—137). C. Retten til at bruge udlagt fast Ejendom eller Løsøre (137).

## XII

- § 10. Retsmidlerne mod Eksekution** ..... 138—145  
I. Om Fogedkendelser (138 ff.): A. Deres begrænsede Retsvirkning (138). B. Den videre Adgang til at omgøre Kendelser af negativ Karakter (138—139). C. Retsvirkning overfor Tredjemand (139—140). II. Retsmidlerne (140 ff.): A. Reglerne i Rpl. § 593 om, hvornaar Anke og Kære skal anvendes (140—142). B. a. Begrænsningen af Appeladgangen til sluttede Eksekutionsforretninger, jfr. § 536 (142) og b. Appelfristerne (142—143). C. Den videre Adgang til Nova (143). D. Adgangen til Appel til Højesteret ved: a. Anke (143—144) og b. Kære (144). III. Ansvar for Eksekutionens Ulovlighed: A. Fogedens Ansvar (144—145), B. Rekvirentens Ansvar (145).

### II. Udpantning.

- § 11.** ..... 146—159  
I. Almindelig Karakteristik af Udpantning (146—147). II. A. I hvilke Tilfælde Udpantning er hjemlet (147—149). B. Udpantningsret for Successor (149). C. Udpantningsrettens Forældelse (149—150). III. De særlige Regler om Udpantning (150 ff.): A. Om Begæringen og Udpantningskendelsen (151—154). Særlig om Udpantningskendelsens Forkyndelse (152—153) og om Fogedens udvidede Officialvirksomhed (153—154). B. Udpantning ved Sognefoged eller Pantefoged (154). C. Selve Udpantningsrettens Iværksættelse (154—155). Rekvirentens Møde aldrig nødvendigt (155). D. Indsigelsers Fremsættelse (155). E. Realisationen af det udpantede (155—156). F. Retsmidlerne mod ulovlig Udpantning: a. Anke eller Kære (156), b. Søgmaal i første Instans (156—157). G. Ansvar for ulovlig Udpantning: a. overfor Fogeden (157), b. overfor Rekvirenten (158—159). IV. Særlovgivningen med Hensyn til Udpantning for Skatter og Afgifter (159).

## ANDET AFSNIT: TVANGSFYLDESTGØRELSE.

### Første Underafdeling.

#### Auktion.

- § 12. Indledende Bemærkninger** ..... 161—166  
I. Almindelig Karakteristik af Auktion (161—162). II. Auktionsvæsenets historiske Udvikling (162—163). III. Modsætningen mellem »private« og »offentlige« Auktioner (163—164). IV. Modsætningen mellem »Tvangsauktion« og »frivillig Auktion«: A. Kriteriet (164—165). B. Betydningen (165—166).
- § 13. Grundlaget for Tvangsauktion** ..... 167—171  
I. I Henhold til forudgaaende Grundlag (167). II. Uden saadant Grundlag (167—170): A. Viljesbestemt Haandpant (167—168).

### XIII

B. Lovbestemt Pant (168). Fremgangsmaaden i saadanne Tilfælde (168—169). C. Om andre Tilfælde kendes (170). III. Fogedens Prøvelsesret (171).

- § 14. **Parterne ved Tvangsauktion**..... 172—179  
I. Ved Tvangsauktion over Løsøre (172—174). A. Hvem der er Parter (172—174). B. Hvornaar Partsbeføjelsen kan udøves (174). II. Ved Tvangsauktion over fast Ejendom (174—179). A. Hvem der er Parter (174 ff.): a. Rekvirenten (174), b. »Skyldneren« (174—176), c. andre Udlægshavere, d. Panthavere og e. andre berettigede, hvis Stilling kan blive berørt (176), men f. ikke personlige Kreditorer (176). B. Parternes nærmere Stilling (176 ff.): a. Auktionsrekvirentens (176—178), b. Skyldnerens (178), c. og d. andre Pant- eller Udlægshaveres (178—179), e. andre Rettighedshaveres (179).
- § 15. **Om Tvangsauktionens almindelige Gang og Karakter** 180—182  
I. Tvangsauktion som »Specialkonkurs«. Forskellen mellem Auktioner over Løsøre og over fast Ejendom (180—182). II. Fogedens Officialvirksomhed (182).

#### Fremgangsmaaden ved Tvangsauktion.

- § 16. **A. Ved Tvangsauktion over Løsøre**..... 183—192  
Ved hvem Auktionen holdes (183—184). I. Begæringen om Tvangsauktion (184—185). II. Bekendtgørelsen af Auktionen (185—186). III. Antagelse af Inkassator (186). IV. A. Auktionsvilkårene (186—187). B. Trykte Auktionskataloger (187). C. Auktionsvilkårenes Bekendtgørelse (187—188). V. Selve Auktionens Foretagelse (188). VI. Inkassators Pligt til Regnskabsafleggelse og Indbetaling af Auktionsbeløbet (188—189). VII. Fogedens Udbetaling og Fordeling af Auktionssummen (189—191). VIII. Auktioner efter Rpl. § 538, sidste Stk. (191—192).
- § 17. **B. Ved faste Ejendomme**..... 192—203  
I. Begæringens Indgivelse (192—193). II. A. Indkaldelsen til det forberedende Møde (193). B. Indkaldelsens Virkninger (193—194). III. Auktionsvilkårenes Indhold (194 ff.): A. a. Kreditfristen (194—195), b. Forrentning af Købesummen (195). B. Sikkerhedsstillelsen (195—196). C. Forbud mod usædvanlige eller byrdefulde Betingelser (196). IV. Den endelige Fastsættelse af Auktionsvilkårene paa det forberedende Møde (196—199). Særlig om Auktionsomkostningerne (197—198) og om Indsigelser (199). V. Om Vurdering til Auktionsefterretning skal finde Sted (199). VI. Tillysning af Auktionen (200). VII. Afholdelse af selve Auktionen (200—201): A. Indsigelser (200). B. Oplæsning af Auktionsvilkår m. m. (200). C. Opraab af Ejendommen (200—201). VIII. Om Afholdelse af flere Auktioner (201—202): A. An-

## XIV

den Auktion efter Rpl. § 576 (201—202). B. Ny Auktion efter § 582 (202). IX. Om Udkast til Auktionssummens Fordeling (202—203). X. Udstedelse af Auktionsskøde (203).

- § 18. Auktions Virkninger** ..... 204—212  
I. Opraabets Virkning (204—205). II. Auktionsbudets Virkning (205—208). A. Om det begrunder Ret (206). B. Om Forpligtelsen (206—208). III. Hammerslagets Betydning (209—210): A. Ved Auktion over Løsøre (209). B. a. ved Tvangsauktion over fast Ejendom (209—210), b. ved frivillig Auktion over fast Ejendom (210). IV. Udslettelsen af udækkede Hæftelser (211). V. De civilretlige Spørgsmaal i Anledning af Mangler, Vanhjemmel o. lign. (211—212). a. ved frivillig Auktion. Særlig om Kbl. § 48 og L. 9. Maj 1917 § 4, 3. Stk. (211—212), b. ved Tvangsauktion (212).
- § 19. Om Proceduren under og Retsmidlerne mod Tvangsauktion** ..... 213—220  
I. A. Hvilke Indsigelser, der kan rejses af de oprindelige Parter eller Tredjemand (213—214). B. Reglerne om selve Proceduren (214—215). Særlig om Udsættelse af Tvangsauktion (214 og 215) og om Forligsmægling under Auktionen (215). II. A. Fogedkendelsernes begrænsede Retskraft (216). B. Normalt dog Klage ad Appelvejen (216—217). Særlig om Tredjemands Stilling (217). C. Auktionens civilretlige Virkninger (217). III. Om Appel (217—219): A. Anke eller Kære (217—218). B. Om Forretningen skal være sluttet (218). C. Appelfristerne (218—219). D. De nærmere Regler (219). IV. A. Ophævelse af Auktionen (219). B. Erstatningsansvaret overfor Rekvisitus eller Tredjemand (219—220).

### Tillæg.

#### Frivillige Auktioner.

- § 20. Ved hvem de holdes** ..... 221—229  
I. A. Nyordningen efter L. 16. April 1935 om offentlig Auktion ved Auktionsledere (222—223). Auktionslederens Beskikkelse og Stilling (223—224). B. a. Hovedreglen om Auktionsledernes og Fogedernes Eneret til at holde Auktion (224—225). Særlig om Licitationer (225). b. Undtagelser (225 ff.): 1<sup>o</sup> Assistenshusauktioner m. m. (225). 2<sup>o</sup> Auktion over fersk Fisk og indenlandske Haveprodukter (225). 3<sup>o</sup> Den særlige Adgang for Landbo- og Husmandsforeninger til at afholde Auktioner (226—228). II. Stedet for Auktionens Afholdelse (228—229).
- § 21. Fremgangsmaaden ved frivillig Auktion** ..... 230—236  
I. A. Begæringen om og Adkomsten til at afholde frivillig Auktion (230—231). B. Berømmelsen af Auktionen (231). C. Be-

kendtgørelsen: a. ved Auktionslederauktioner (231—232), b. ved Fogedens Auktioner (232). D. Om Inkassator (232—233). II. Om Auktionsvilkaarene og Auktionskataloger (233—234). III. Fremgangsmaaden: A. Ved Auktionsledernes Auktioner (234—235). B. Ved Fogedens Auktioner over fast Ejendom eller Skib (235). IV. Om Tvistigheder: A. Ved Auktionslederauktioner (235—236). B. Ved Fogedens frivillige Auktioner (236).

## Anden Underafdeling.

### Andre Fyldestgørelsesmaader end Tvangsauktion.

#### I. For Pengekrav.

- § 22. .... 237—243  
 A. Udlæg til Ejendom (237—238). B. Modregning (238). C. Overtagelse af Ejendommen som »ufyldestgjort Panthaver« efter Rpl. § 578 (238—239). D. De særlige Fyldestgørelsesmaader ved Værdipapirer og Fordringer (239—240). E. Fyldestgørelse gennem Administration af fast Ejendom: a. naar Domfældte er Ejer af Ejendommen (240), b. naar Domfældte ikke er Ejer (240—242), c. de særlige Regler i D. L. 5—7—8 og 9 samt Amtstuefr. 8. Juli 1840 § 21 (242—243).

#### II. For andre Krav.

- § 23. A. Paa Grundlag af Dom eller Forlig ..... 244—253  
 I. A. Fuldbyrkelse af Handlingsdomme (244—249). Kritik af den ved Rpl. indførte Ordning (244—246). Om Forpligtelser mod det offentlige (246). Retsplejelovens Regler om Fremtvingelse af civilretlige Forpligtelser (246 ff.): a. Godtgørelse i Penge efter Rpl. § 493 (246—249), b. Straf efter § 499 (249). B. Fuldbyrkelse af Undladelsesdomme efter §§ 497 og 499 (249—250). II. Tilfælde, hvor direkte Eksekution er hjemlet i Rpl. §§ 494—496 (250—252), § 498 (252). III. A. Om de forskellige Eksekutionsmidler udelukker hverandre (252) B. Om Anvendelse af Arrest og Forbud og Fuldbyrdelsesfrist (252—253).
- § 24. B. Uden det sædvanlige Eksekutionsgrundlag ..... 254—272  
 I. Almindelig Karakteristik af »Ind- og Udsættelsesforretninger« eller »umiddelbare Fogedforretninger« (254). II. I hvilke Tilfælde saadanne Forretninger kan finde Sted (254—268): A. Med Hensyn til fast Ejendom: a. efter D. L. 6—14—7, naar Rekvirenten er Ejer (255—261). Særlig om Lejeforhold (255—259). Om Udsættelse i Tilfælde af Separation og Skilsmisse (259). Om aktuel Ret til at blive Ejer kan begrunde Indsættelse (259—260). Kravet om Klarhed ved Rekvirentens Ret (260—261), b. efter D. L. 5—7—8 eller Pl. 2. Okt. 1754 § 4, naar Rekviritus er Ejer af Ejendommen (261—262). B. Med Hensyn til

## XVI

Løsøretning (262—265): Særlige Begrænsninger (262—263). Kun til Fordel for Ejeren (263—264). Særlig om »Møbellaan« (264—265). C. Med Hensyn til Forældre eller Værgemyndighed (265—267). Særlig om Tilfælde, hvor der er truffet Afgørelse ved Dom (267). D. Om Parternes Vedtagelse kan begrunde umiddelbar Fogedforretning (268). III. Fremgangsmaaden (268 ff.): A. Ved almindelige Indsættelsesforretninger (268). B. Ved Afbetalingskøb (268—270). IV. Indsigelser og Retsmidler (270—272). A. Anke eller Kære overfor Fogedens Kendelser (270—272). B. Regressøgsmaal i første Instans mod Rekvirenten (272).

### FORELØBIGE RETSMIDLER.

- § 25. **Indledning** ..... 275—279  
I. Begrebet »de foreløbige Retsmidler« (275) og Forskellen mellem Arrest og Forbud (275—278). II. Forholdet til andre »Fogedforretninger« (278—279). III. Litteratur (279).

### ARREST.

- § 26. **De almindelige Betingelser for Arrest** ..... 280—286  
I. Hovedbetingelserne efter Rpl. § 612 (280 ff): A. Krav, der »lyder paa Penge eller Penges Værdi« (280). B. At »Udlæg for Kravet ikke endnu kan gøres« (280—281). Særlig om Udpantning (281). C. At enten Fordringen er forfalden, eller der foreligger særlig Arrestgrund (282—283). II. Kravet om Sikkerhedsstillelse efter § 627, 2. Stk. (283—284, jfr. 281—282). III. Om Afværgelse af Arrest ved Sikkerhedsstillelse (284—286). Om Sikkerhed i Forvejen udelukker Arrest (285).
- § 27. **Særlige Betingelser for Arrest paa Person** ..... 286—290  
Begrebet »Arrest paa Person« eller »Gælds fængsel« (286—287). I. Skyldneren skal være »uvederhæftig«, jfr. Rpl. § 619 (287). II. A. Almindelige Begrænsninger efter § 620 (287). B. Gælds fængsel kan kun anvendes i særlige Undtagelsestilfælde (287 ff.), nemlig: 1<sup>o</sup> Efter Rpl. § 613 (288—289), Ophørsgrundene i § 621 (288—289), 2<sup>o</sup> Efter L. Nr. 130 og 131, 27. Maj 1908 (289—290). III. Særlig Fritagelse for Søfolk, men ikke for Rigsdagsmænd (290).
- § 28. **Genstanden for Arrest** ..... 290—292  
Hovedregel: De samme Ting, som er Genstand for Eksekution (290—291). Særlig om »beneficium competentiae« finder Anvendelse ved Arrest (291—292).
- § 29. **Fremgangsmaaden ved Arrest** ..... 293—297  
I. Fremgangsmaaden ved Arrest paa Gods (293—295): A. Altid skriftlig Begæring (293). B. Arrestens Paabegyndelsessted (294).

## XVII

C. Parternes Møde (293—294). D. Opfordring til at tilfreds-  
stille Rekvirenten (294). E. Arrestens Udstrækning og Valget  
af Arrestobjekter (294). F. Den nærmere Fremgangsmaade efter  
Rpl. § 632, jfr. §§ 519—527 (294—295). Særlig om Vurdering og  
Registrering (295). G. Besiddelsen af de arresterede Ting (295).  
II. Fremgangsmaaden ved Arrest paa Person (295—297): A. Hen-  
sættelsen i Gælds fængsel (295—296). B. Hensættelsen sker for  
Rekvirentens Regning (296—297). Undtagelsen i L. Nr. 130, 27.  
Maj 1908 § 17 (297). III. Særlige Lempelser i Anvendelsen af  
Gælds fængsel (297).

### § 30. Arrestens Retsvirkninger . . . . . 298—302

I. Virkningerne af Arrest paa Gods (298—301): A. Arresten  
udelukker frivillige Dispositioner over de arresterede Gen-  
stande, jfr. Rpl. § 616 (298—300). B. Arrestdekretet skal ting-  
lyses (300). Paategning, Denunciation og andre retssikrende Ak-  
ter (300—301). Om Sikkerhedsstillelse til Afværgelse af Arrest  
skal tinglyses (301). II. Virkningen af Arrest paa Person  
(301—302).

### § 31. Retsmidler mod og Erstatning for ulovlig Arrest . . . . 302—311

I. Det almindelige System med Hensyn til Retsmidler før og  
efter Rpl. (303). Retsplejelovens nærmere Regler: A. Justifika-  
tionssagen (304—308). a. Fremgangsmaaden (304—306). Hoved-  
sag eller særskilt Arrestsag (304—305). Forfølgning, naar Arrest  
afværget ved Sikkerhedsstillelse (305—306). Om Forfølgning skal  
ske, naar Skyldneren kommer under Konkurs (306). b. For-  
maalet med Forfølgningssagen: Arrestens Lovlighed overfor Re-  
kvisitus prøves (306—307). c. Virkningen af, at Forfølgning for-  
sømmes (307—308). B. a. Anke eller Kære efter Rpl. §§ 644 og  
645 (308). b. Tredjemands Ret til at anke (308). C. Relaksation  
efter § 640 (308—309). II. Erstatning for ulovlig Arrest (309—  
311). A. Hvornaar Erstatning kan tilkendes (309—310) og Er-  
statningens Omfang (310). Tredjemands Erstatningskrav (311).  
B. Paa hvilken Maade Erstatningskrav kan fremsættes (311).

## FORBUD.

### § 32. Betingelserne for Nedlæggelse af Forbud . . . . . 312—323

I. De almindelige Betingelser (312—319): A. a. Kun til Hævs-  
delse af en Undladelsespligt (312—313). b. alle mulige Rettighe-  
der kan beskyttes ved Forbud (313—316). c. Handlingen skal i  
Forvejen være retsstridig (317). d. Handlingen skal have en vis  
Bestemthed (317—318). B. Om Forbud kan nedlægges overfor  
offentlige Myndigheders Handlinger (318—319). II. Kravet om  
Sikkerhedsstillelse, naar der ikke foreligger fuldt Bevis (319—  
320). III. A. Der skal foreligge en »justa causa« (320—321).  
B. Om Krænkelens Strafbarhed udelukker Forbud (321—322).

## XVIII

C. Om Forbud kan afværges ved Rekvisiti Sikkerhedsstillelse (322—323). IV. Om Fritagelserne for Arrest kan overføres paa Forbud (323). V. Forbudsforanstaltninger, der falder udenfor det civilprocessuelle Forbud (323).

<b>§ 33. De nærmere Regler om Forbud</b> .....	<b>324—329</b>
I. Selve Forbudsforretningens Foretagelse (324—325). II. Forbudets Retsvirkninger (325—327): A. Ingen civilretlig Uraadighedsvirkning (325—326). Særlig om Tinglysning af Forbud (325—326). B. Virkningerne af Forbudets Overtrædelse (326—327). III. A. Retsmidlerne mod ulovligt Forbud (327 ff.): a. Forfølgning af Forbudet (327). b. Ophævelse ved Fogeden paa Grund af efterfølgende Omstændigheder (328). c. Om Anke eller Kære kan finde Sted (328—329). B. Erstatning for ulovligt Forbud (329).	
<b>Sagregister</b> .....	<b>333—346</b>
<b>Fortolkningsbidrag</b> .....	<b>347—348</b>



**DET STAAENDE EKSAMENSUDVALG**

**Liste over Overspringelser i  
H. Munch-Petersen: Tvangsfuldbyrdelse  
og foreløbige Retsmidler (1937).<sup>1)</sup>**

S. 3 L. 11 f. n.	—	S. 5 L. 1 f. n.
* - 6 - 12 f. o.	— -	6 - 8 —
* - 7 - 10 — —	-	7 - 5 —
* - 9 - 6 — —	-	9 - 14 f. o.
- 11 - 10 — —	-	13 - 13 f. o.
* - 14 - 11 — —	-	14 - 4 f. n.
- 15 - 4 — —	-	15 - 16 —
- 15 - 12 f. n.	— -	16 - 1 —
* - 20 - 12 — —	-	20 - 5 —
* - 21 - 11 f. o.	— -	21 - 1 —
* - 23 - 12 — —	-	23 - 19 f. o.
* - 24 - 1 — —	-	24 - 3 f. n.
* - 24 - 2 f. n.	ændres	»nævnte Konvention« til: nordiske Domskonvention.
*S. 26 L. 16 f. n.	—	S. 26 L. 1 f. n.
* - 28 - 1 f. o.	— -	28 - 12 —
* - 28 - 3 f. n.	— -	29 - 4 — (at); »de« ændres til: De.
* - 31 - 10 f. o.	— -	31 - 12 —
- 40 - 1 f. n.	— -	43 - 9 —
- 47 - 3 f. o.	— -	47 - 10 —
- 48 - 5 f. n.	— -	49 - 5 f. o.
* - 50 - 12 f. o.	rettes	»nært« til fjernt.
- 52 - 4 f. n.	—	S. 53 L. 10 f. o.
- 53 - 14 f. o.	— -	53 - 9 f. n.
- 53 - 2 f. n.	— -	55 - 2 f. o.
- 55 - 18 f. n.	— -	55 - 9 f. n.

<sup>1)</sup> De med \* mærkede Overspringelser er helt eller delvis nye i Forhold til den hidtil gældende Overspringelsesliste.

\* S. 57 L. 3 f. o.—S. 57 L. 2 f. n.  
 - 58 - 16 f. n.— - 58 - 10 —  
 - 72 - 13 f. o.— - 74 - 5 f. o.  
 \* - 78 - 14 f. n.— - 78 - 1 f. n.  
 \* - 85 - 2 f. o.— - 85 - 10 f. o.  
 \* - 85 - 14 f. n.— - 85 - 9 f. n.  
 \* - 94 - 5 f. n.— - 97 - 4 f. n.  
 \* - 99 - 10 f. o.— - 103 - 9 —  
 - 107 - 1 — — - 127 - 1 — (§ 8)  
 - 137 - 8 — — - 137 - 1 —  
 - 142 - 6 f. n.— - 144 - 4 —  
 \* - 147 - 8 — (saaledes)—S. 147 L. 3 f. n.  
 \* - 147 - 2 — (nemlig) — - 148 - 6 f. o.  
 - 148 - 8 — —S. 156 L. 5 f. o.  
 - 157 - 11 f. o.— - 159 - 1 f. n.  
 \* - 162 - 13 f. n.— - 164 - 3 f. o.  
 - 168 - 4 f. o.— - 168 - 8 f. n.  
 - 168 - 3 f. n.— - 169 - 1 —  
 - 170 - 2 f. o.— - 170 - 1 —  
 - 172 - 1 — — - 179 - 1 — (§ 14)  
 - 182 - 14 — — - 182 - 1 —  
 \* - 184 - 12 — — - 201 - 7 f. o.  
 \* - 202 - 3 f. n.— - 203 - 9 —  
 - 207 - 2 f. o.— - 207 - 15 —  
 \* - 208 - 11 — — - 208 - 1 f. n.  
 - 209 - 5 — — - 210 - 1 —  
 - 213 - 1 f. n.— - 215 - 1 —  
 \* - 218 - 3 f. o.— - 236 - 1 —  
 \* - 266 - 3 — — - 267 - 1 —  
 - 268 - 7 — — - 272 - 1 —  
 - 279 - 8 — — - 279 - 1 —  
 - 286 - 4 — — - 290 - 5 — (§ 27)  
 \* - 291 - 12 — — - 292 - 1 —  
 - 293 - 1 — — - 297 - 1 — (§ 29)  
 - 301 - 9 f. n.— - 302 - 1 —

Den 1. April 1937.

P. U. V.

Vinding Kruse.

## **TVANGSFULDBYRDELSE**

## § 1.

### Indledningsbemærkninger.

I. A. Som paa et tidligere Sted<sup>1)</sup> udviklet, omfatter den borgerlige Retspleje ikke blot de Regler, der skal gælde, naar en Part ønsker fastslaaet et Retsforholds Eksistens eller et Retskravs Rigtighed. Undertiden vil ganske vist Domstolenes judicielle Fastsættelse af Forholdet i sig selv være tilstrækkelig til at fyldestgøre Parternes Interesse. Dette gælder navnlig ved de saakaldte »retskonstituerende« Domme og ved »Fastsættelsessøgmaal«<sup>2)</sup>. Oftest vil Forholdet imidlertid være det, at der yderligere gennem Dommen ønskes skabt en Beskyttelse af det ved denne fastslaaede Resultat, saaledes at Dommen tillige skal være Grundlag for Tvangsfuldbyrdelse. Hvis Domfældte da ikke frivillig maatte opfylde en saadan eksigibel Dom, bliver der Spørgsmaal om Haandhævelse af dens Resultat gennem Statens Tvang. Ogsaa Reglerne om Fremgangsmaaden herved indeholdes i Retsplejelovens Tredie Bog om den borgerlige Retspleje, nemlig i dennes Tredie Afsnit om Eksekution og Tvangsauktion, og efter Rpl. § 14, 1. Stk., henregnes endogsaa Fogedforretninger til »den egentlige Retspleje«. Denne »Tvangsfuldbyrdelse« er nemlig indenfor Civilprocessen enten umiddelbart henlagt til judicielle Myndigheder, eller den foregaar ialtfald under nøje Tilsyn og Kontrol af saadanne. Desuden er Fremgangsmaaden ved disse eksekutive Skridts Foretagelse, særlig hvor de i en eller anden Retning giver Anledning til Tvist, i væsentlige Retninger overensstemmende med den, der gælder for den egentlige Domssagsbehandling. Dog er Behandlingens »kontradiktoriske« Karakter

<sup>1)</sup> D. Rpl. I. (2. Udg.) S. 4.

<sup>2)</sup> Jfr. D. Rpl. II. (2. Udg.) S. 86 ff.

ingenlunde gennemført i samme Grad som ved egentlige Søgsmaal<sup>3)</sup>, idet Retsforfølgningen har en saa summarisk Karakter, at den i vidt Omfang kan gaa frem, uden at den, mod hvem den rettes, træffes til Stede eller engang er stævnet eller har modtaget nogen anden Meddelelse om Forretningen, og denne endogsaa undertiden kan fremmes, uden at den, der har begæret den, giver Møde, jfr. herved § 517, som den er ændret. Udeblivelsen har derfor heller ikke den samme præklusive Virkning som under Domsbehandling, og der gives Parterne en fri Adgang til at fremkomme med nye Paastande og Anbringender i Appellen, jfr. § 594.

Det maa dog erindres, at det paa den ene Side ingenlunde er alle Domme, der overhovedet kan give Anledning til Tvangsfuldbyrdelse<sup>4)</sup>, og at der paa den anden Side i visse Tilfælde kan finde Tvangsfuldbyrdelse Sted uden Dom (eller Forlig), men i Henhold til et andet klart Grundlag, f. Eks. et Pantebrev, der opfylder Betingelserne i Rpl. § 478, 3), eller ved Udpantning en udtrykkelig Lovhjemmel<sup>5)</sup>. En saadan Klarhed i Grundlaget er en fælles Betingelse for al Tvangsfuldbyrdelse<sup>6)</sup> og indeholder Forklaringen til mange af de derom gældende Regler, særlig den summariske Karakter, som Forfølgningen her sædvanlig antager.

B. I visse Tilfælde vil et enkelt eksekutivt Skridt være tilstrækkeligt. Dette gælder saaledes navnlig, naar alene et Besiddelseskrav skal gennemføres ved en saakaldt »umiddelbar Fogedforretning«. Til Domhaverens endelige Fyldestgørelse vil dog sædvanlig flere eksekutive Skridt være nødvendige. Naar

---

<sup>3)</sup> H a g e r u p: Civilproces, 2. Udg. II. S. 277. Efter den nye norske Tvangsfuldbyrdelsesl. 13. August 1915 er derimod den judicielle Karakter af Tvangsfuldbyrdelsen blevet væsentlig begrænset, jfr. H a g e r u p's anf. Værk 3. Udg. III. S. 4. og nærmere nedenfor.

<sup>4)</sup> Jfr. D. Rpl. II. S. 82 ff.

<sup>5)</sup> Der kræves dog altid, at Fogeden efter at have konstateret, at der er Hjemmel herfor, afsiger en »Udpantningskendelse« som umiddelbart Grundlag for Udpantningen.

<sup>6)</sup> En vis Klarhed er da ogsaa karakteristisk for de af Loven hjemlede Tilfælde af Udpantning, jfr. ndfr. S. 147. Se ogsaa om umiddelbare Fogedforretninger S. 260—61.

der saaledes til Fuldbyrdelse af et Pengekrav ikke forefindes rede Penge, men fratages Domfældte visse Ting, vil den almindelige Fremgangsmaade nutildags, hvor Tingene ikke længere udlægges »til Ejendom«, være den, at der først ved »Eksuktion« eller »Udlæg« (»til Forauktionering«) gives Domhaveren en Sikkerhedsret i Tingen, og derefter den endelige Fyldestgørelse finder Sted, sædvanlig gennem Tingens Bortsalg ved »Tvangsauktion«. En vis Sondring mellem den foreløbige »Tvangssikring« og den endelige »Tvangsfyldestgørelse« frembyder sig herefter naturlig. Men det maa dog ikke glemmes, at begge hænger paa det nøjeste sammen og tjener samme reale Formaal, Domhaverens Fyldestgørelse. Efter vor tidligere Ret var det af særlig Vigtighed at understrege dette Forhold, fordi det let kunde udviskes ved den Omstændighed, at de to Led i Tvangsfuldbyrdelsen sædvanlig var fordelt mellem to forskellige Embedsmænd, Fogeden og Auktionsforvalteren. Men ved Rpl. har Tvangsfuldbyrdelsens Enhed fundet sit naturlige Udtryk derigennem, at den samles hos Fogeden som det eneste eksekutive Organ<sup>7)</sup>.

II. Hvad angaar Litteraturen særlig vedrørende Tvangsfuldbyrdelse, er den første samlede danske Fremstilling givet af Bang og Larsen, som i tiende Kapitel af deres systematiske Fremstilling af den danske Procesmaade (III. S. 185—584)<sup>8)</sup> behandler Læren om Fogedforretninger i civile Sager (herunder dog ogsaa de foreløbige Retsmidler Arrest og Forbud) og i tolvte Kapitel (IV. S. 470—543 og V. S. 1—256)<sup>9)</sup> behandler Auktionsvæsenet; særlig for Tvangsauktions Vedkommende var dog Fremstillingen som Følge af senere Love allerede før Retsplejeloven for en stor Del forældet. Derefter havde J. N e l l e m a n n behandlet Emnet, oprindelig i en

---

<sup>7)</sup> Ved den københavnske Fogedret foregaar dog Behandlingen ved to forskellige Afdelinger, hver beklædt af en særlig Dommer, jfr. nærmere næste §.

<sup>8)</sup> Ogsaa trykt som Supplement til Juridisk Tidsskrift Bd. 38 S. 181—580.

<sup>9)</sup> Ogsaa trykt som Supplement til Juridisk Tidsskrift Bd. 39 og 40.

samlet Fremstilling af Execution og Auction, men siden tredje Udgave i særskilte Fremstillinger af disse Afsnit<sup>10)</sup> 11).

I norsk Ret er Læren om Eksekution og om Auction fremstillet af A. Schweigard, henholdsvis i sekstende og syttende Afsnit af hans Proces<sup>12)</sup>, og af Francis Hagerup behandlede Tvangsfuldbyrdelse efter den hidtil gældende Ret som ottende Hovedafsnit af hans Civilproces<sup>13)</sup>. Der er imidlertid under 13. August 1915 ogsaa kommet en ny særskilt Lov om Tvangsfuldbyrdelse, som er traadt i Kraft den 1. Juli 1927; paa denne Lov bygger Hagerups nye Fremstilling<sup>14)</sup>. Det samme gælder en Kommentar af E. Alten (1926), Erik Solem: Tvangsfuldbyrdelse og den udførlige Fremstilling hos Jon Skeie: Den norske Civilproces, Bind III (1935) §§ 132 ff.

For svensk Ret maa mærkes: Ernst Trygger: Kommentar till Utsökningslagen<sup>15)</sup> 1904 (af andet Oplag kom kun det første Hæfte 1916, men en ny 3. Udgave af hele Kommentaren er under Udarbejdelse), Nils Alexanderson: Utsökning (Lärobok i rättskunskab för blivande landfiskaler, 1927), Tore Almén: Om auktion såsom medel att åvägbringa aftal. I. 1897, II. 1900<sup>16)</sup> og Karl Olivecrona: Förfarandet vid exekutiv försäljning av fast egendom (1933).

I tysk Ret behandles Læren om Tvangsfuldbyrdelse («Zwangsvollstreckung»), som i sin Almindelighed findes

<sup>10)</sup> Læren om Execution. Tredie Udgave. 1896. Læren om Auction. Tredie Udgave. 1894, Fjerde Udgave (som her er citeret). 1898.

<sup>11)</sup> Efter Rpl. er der som en Kommentar til dennes Regler kommet J. L. Frost: Fogedforretninger (1931) med et Tillæg (1932). — Blandt Forarbejderne til Retsplejelovens Regler om Fogedsager maa navnlig fremhæves Kommissionsudkastet til Lov om den borgerlige Retspleje, 1899. I det følgende vil dette Udkast blive citeret som K. U. t. B. R., idet der ved Citat af Motiverne i Parentes vil blive anført Sidetallet i Regeringsforslaget af 1901.

<sup>12)</sup> II. Fjerde Udgave. 1893. S. 203—435.

<sup>13)</sup> II. Anden Udgave. 1905. S. 271—444.

<sup>14)</sup> I tredje Udgave af hans Civilproces III. S. 1—209.

<sup>15)</sup> Denne er af 10. August 1877, men der er ved senere Love foretaget forskellige Ændringer i den.

<sup>16)</sup> Jfr. ogsaa Tore Alméns Promemoria (1927) og Nils Alexanderson: 1912 års lagstiftning om execution i fast egendom (2. uppl. 1921).

ordnet ved Civilprocesordningen (VIII. Bog), i de almindelige Fremstillinger af Civilprocessen, jfr. dog ogsaa et Specialskrift af R. Falkmann: Die Zwangsvollstreckung. 2. Aufl. 1914, medens Tvangsauktion over faste Ejendomme, som er ordnet ved en særlig Lov af 24. Marts 1897, jfr. 20. Maj 1898, sædvanlig gøres til Genstand for særskilt Fremstilling, jfr. saaledes Kommentarer til »Reichsgesetz über die Zwangsversteigerung und die Zwangsverwaltung« af Paul Reinhard, 6. Udg. (1928), Paul Jaekel, 5. Udg. (1915) ved Georg Güthe, og Ferdinand Kretschmar (1904), samt Arthur Nussbaum: Die Zwangsversteigerung und Zwangsverwaltung (1916). I Østrig findes der en særlig Exekutions-Ordnung af 27. Maj 1896, jfr. navnlig Udgaver af Hugo Schauer, Heller & Trenkwalder samt Gustav Walker: Österreichisches Executionsrecht. I fransk og engelsk Ret behandles Læren om Tvangsfuldbyrdelse samlet, hyppigst i Forbindelse med den almindelige Fremstilling af Civilprocessen, saaledes for fransk Rets Vedkommende af E. Garsonnet og Ch. Cézard-Bru i deres *Traité de procédure*. Tome IV.—VI., 3<sup>o</sup> éd. 1913—14, og af Glasson, Morel & Tissier: *Traité de procédure*. Tome IV., 3<sup>o</sup> éd. 1932 — jfr. dog ogsaa Specialværker af Ch. Cézard-Bru: *Théorie et pratique des voies d'exécution*, 4<sup>o</sup> éd. 1909 og af E. Garsonnet: *Traité élémentaire des voies d'exécution*, 6<sup>o</sup> éd. par L. Josserand (1920) — og for engelsk Ret T. Kerr Anderson: *Law of execution*.

## § 2.

### De tvangsfuldbyrdende Myndigheder.

I. A. Efter den tidligere Procesordning<sup>1)</sup> henhørte — bortset fra en begrænset Undtagelse med Hensyn til visse mindre Udpantningsforretninger — Tvangsfuldbyrdelsen i sin Helhed under de rent judicielle Myndigheder, Fogeden og Auktionsforvalteren<sup>2)</sup> (i København »Byfogeden« med to Underfogeder og »Auktionsdirektøren«).

a. I Princippet er denne Ordning ogsaa opretholdt ved Rpl. I K ø b e n h a v n foretages nemlig saavel Udlæg og Tvangsauktioner som i Reglen ogsaa Udpantninger af t o F o g e d e r, der er Dommere i Byretten, Rpl. § 15, jfr. § 539. Ved L. (Nr. 175) 11. Maj 1935 er der dog ved en Ændring til Rpl. § 15, 2. Pkt., givet Hjemmel for, at man med Justitsministerens Billigelse kan nøjes med een Foged. For Tiden er der imidlertid to Fogeder, og Fogedretten er herefter delt i 2 Afdelinger, saaledes at der til den første er henlagt alle sædvanlige Udlæg paa Grundlag af Dom eller Forlig og Udpantningsforretninger<sup>3)</sup>, medens Tvangsauktioner, Udlæg uden Lovmaal og Dom samt umiddelbare Fogedforretninger er henlagt til anden Afdeling<sup>4)</sup>. Fogedforretninger kan dog ifølge Rpl. § 16, jfr. Bekg. (Nr. 212) 1. Oktober 1936<sup>5)</sup>, for saa vidt der ikke derved bliver Spørgsmaal om Afgørelse af Tvistigheder, efter Dommerens Bestemmelse udføres af en Fuldmægtig eller en anden dertil af Byrettens Præsident bemyndiget Person. Endvidere tillægges der under Benævnelsen Underfogeder et ved Normeringslov fastsat Antal af Fuld-

<sup>1)</sup> Jfr. H. Munch-Petersen i Civilproces III. S. 6 ff., 122.

<sup>2)</sup> I visse Købstæder Borgmesteren som Auktionsdirektør.

<sup>3)</sup> Under første Afdeling hører ogsaa det foreløbige Retsmiddel Forbud.

<sup>4)</sup> Under anden Afdeling hører ogsaa Arrestforretninger.

<sup>5)</sup> Denne Bekg. citeres, uanset at L. (Nr. 112) 7. April 1936 først træder i Kraft 1. Juli 1937, idet Loven ingen Ændringer medfører for Fogedsager.

mægtige Bemyndigelse til paa eget Ansvar at afsige de under Fogedforretningen forefaldende Kendelser, som paa almindelig Maade kan paaankes eller paakæres, jfr. Rpl. Kap. 53. For Tiden er der een Underfoged ved hver af de to Fogedafdelinger.

Udenfor København skal vel som Regel ogsaa Udvalg, Udpantninger og Tvangsauktioner foretages af Underretsdommeren, der i denne sin Virksomhed benævnes Foged, jfr. § 480, første Sætning, § 600, første Sætning, §§ 538, 2. Stk., og 539, 1. Stk. (saaledes som disse Bestemmelser er ændret, jfr. Bekg. (Nr. 212) 1. Oktober 1936). Ifølge Rpl. § 17, 4. Stk., som det er ændret ved L. (Nr. 111) 5. April 1935, er dog for det første statsansatte Dommerfuldmægtige bemyndiget til at udføre bl. a. Fogedforretninger i det Omfang, hvori det af Underretsdommeren overdrages dem at udføre disse Forretninger. Endvidere kan der paa Underretsdommerens Begæring af Landsrettens Præsident meddeles dertil egnede Personer Bemyndigelse til paa Dommerens Ansvar at udføre saadanne Forretninger. En saadan Bemyndigelse kan ifølge § 45 ikke blot meddeles Personer, der opfylder de almindelige Betingelser i § 42, men hvor Omstændighederne taler derfor, kan den efter Dommerens Indstilling meddeles ogsaa andre dertil skikkede Personer. Disse sidste kan dog kun udføre saadanne Fogedforretninger, hvis Genstand ikke er fast Ejendom, og under hvilke der ikke bliver Spørgsmaal om Afgørelse af Tvistigheder, jfr. nedenfor S. 11.

b. Paa Landet kan dog saavel Eksekution som Udpantning ske ved Sognefogeden, naar Fordringen ikke overstiger 200 Kr.<sup>6)</sup> og Genstanden ikke er fast Ejendom, jfr. §§ 480, 1. Stk. og 600, 1. Stk.<sup>7)</sup>. I tilsvarende Tilfælde, nemlig naar udlagte

<sup>6)</sup> Ved Høst pantebrev for Aaret 1937 er det dog nu ved L. (Nr. 266) 22. December 1936 § 4 hjemlet, at Udpantning paa Landet foretages af Sognefogeden uden Hensyn til Fordringens Størrelse. Derimod er der ikke Hjemmel for, at han kan foretage Udpantning i fast Ejendom.

<sup>7)</sup> Sognefogeden maa kunne foretage Eksekutionen, selv om den oprindelige Hovedstol andrager et Beløb af over 200 Kr., naar den senere ved Afdrag er nedbragt til dette Beløb, eller hvis Rekvirenten giver Afkald paa Resten, jfr. R. U. Nr. 65 og 78 i U. f. R. 1921 B S. 16 og 126. Det er Fogeden i den Jurisdiktion, hvor Forretningen skal foregaa, der bestemmer, ved hvem den skal foretages, jfr. Dom i U. f. R. 1922 A S. 643, R. U. Nr. 128 og 136 i U. f. R. 1922 B

eller udpantede Løsøregenstandes Værdi er under 200 Kr., kan ifølge § 538, sidste Stk.<sup>8)</sup> og § 605 Auktion afholdes, paa Landet af Sognefogeden og i Købstæderne af Politiet. Udpantning for Skatter og Afgifter, der opkræves ved Kommunernes Foranstaltning, sker endvidere ifølge L. (Nr. 185) 23. Juni 1932 § 3 ved en saakaldt »Pantefoged«, for saa vidt en saadan er ansat. Derimod er Fogeden ifølge Lovens § 6 pligtig at besørge Realisationen af det udpantede, naar det begæres af Kommunalbestyrelsen<sup>9)</sup>. Er ingen Pantefoged ansat, foretages ogsaa Udpantningen for disse Skatter

---

S. 142 og 171. Angaaende den nærmere Fremgangsmaade, som Sognefogeden skal følge, se Vejledning (Nr. 327) 20. December 1932 med Ændring ved Bekg. (Nr. 219) 12. Juli 1935, jfr. ogsaa om Sognefogedernes Regnskabsførelse m. m. Anordn. (Nr. 235) 14. September 1928.

<sup>8)</sup> Efter at Betingelserne for den lettere Realisationsmaade i § 538, 4. Stk. ved L. (Nr. 175) 11. Maj 1935 er ændret til, at Løsøret »er under 200 Kr.« er der nu, som det udtales i Bemærkningerne til Lovforslaget, Rigsdagstidn. 1934/35 Till. B. Sp. 2154 tilvejebragt Harmoni mellem Reglerne i § 538 og § 605, der omvendt foreskriver, at Løsøre »til Værdi af mindst 200 Kr.« skal bortauktioneres paa sædvanlig Maade, jfr. ogsaa Bekg. (Nr. 219) 12. Juli 1935, der ændrer Ordene i Vejledningens § 12, 1. Stk. 4. Pkt. til »200 Kr. eller derover«. Derimod er der efter Formuleringen en Forskel mellem disse Regler og Bestemmelserne i §§ 480, 1. Stk. og 600, 1. Stk., jfr. Vejledningens § 14, 2. Stk., der hjemler, at Sognefogeden kan foretage Eksekution og Udpantning, naar Fordringen »ikke overstiger 200 Kr.«, altsaa til en Værdi af 200 Kr. incl. Jfr. ogsaa tidligere Tvangsauktionsl. 9. April 1891 § 1, sidste Stk.

<sup>9)</sup> I en Dom U. f. R. 1933 S. 950 er det dog antaget, at der hverken i den nævnte Bestemmelse eller i Lovgivningen iøvrigt findes nogen Hindring for, at Kommunen selv lader Realisationen foretage ved Bistand af en paa Restantens Bekostning antaget Sagfører. Cfr. derimod vedrørende Fogedens Benyttelse af Sagførerbistand for Skatteyderens Regning ved Inddrivelse af Amtsstueskatter Dom i U. f. R. 1930 S. 587 og J. M. Cirkl. (Nr. 211) 11. Oktober 1932, der udtaler, at den ved nogle Dommerembeder fulgte Fremgangsmaade, hvorefter der benyttes Sagførerrhjælp til Realisation af faste Ejendomme, i hvilke der er givet Udpantning for Restancer af Skatter og Afgifter, saaledes at Udgifterne ved Realisationen ved Auktionsvilkaarene paalægges Køberen, ikke fremtidig bør benyttes, men at det med Inddrivelsen forbundne Arbejde fremtidig vil være at udføre af det paa Dommerkontoret ansatte Personale. Jfr. herved ogsaa J. M. Skr. (Nr. 114) 8. April 1933 om eventuelt Forskud af Kontorholdet.

— ligesom for de øvrige i L. 23. Juni 1932 § 2 nævnte Skatter m. v. — af Fogeden eller Sognefogeden, og ved Udpantning for Skatter, Afgifter og andre Ydelser gælder hverken Begrænsningen til Fordringer, der ikke overstiger 200 Kr., eller Indskrænkningen til Udpantning i Løsøre, jfr. Vejledn. for Sognefogeder (Nr. 327) 20. Decbr. 1932 § 14, 2. Stk. P a n t e f o g e d e r ansættes af Kommunalbestyrelsen, der ligeledes autoriserer de af Pantefogeden til Udpantning benyttede Bøger. De nærmere Bestemmelser om Betingelserne for at ansættes som Pantefoged, om Indretning af de Bøger og Formularer, der vil være at anvende ved Pantefogedernes Udpantningsforretninger, og om saadanne Forretningers behørig Fremme og Tilendebringelse m. v. er derimod i Henhold til §'ens 3. Stk. fastsat af Justitsministeriet<sup>10</sup>).

Ogsaa de Forretninger, der sker ved Sognefogeden (Politimesteren) eller Pantefogeden, maa vistnok anses for judicielle, saa at de navnlig ikke kan omstødes ved Klage til højere Øvrighed<sup>11</sup>). En anden Sag er, at de Retsmidler, der haves mod disse Forretninger, er begrænsede, idet de indskrænker sig til den ved §§ 524, 527 og § 604, jfr. L. (Nr. 185) 23. Juni 1932 § 7, 2. Stk., hjemlede Adgang til at rejse Indsigelse overfor Fogeden. Derimod kan disse Forretninger ikke direkte gøres til Genstand for Anke eller Kære, jfr. § 593, hvorefter kun Klager over egentlige »F o g e d forretninger« kan gøres gældende, og det sker ved Anke eller Kære til den Landsret, hvorunder F o g e d e n staar.

Derimod fører Fogeden i flere Retninger en vis Kontrol med Forretningens Foretagelse, jfr. saaledes § 480, 1. Stk. i Slutn. om de Bøger, Fogeden til Brug ved saadanne Forretninger skal autorisere — cfr. dog om Pantefogeder L. (Nr. 185)

<sup>10</sup>) Jfr. Bekg. (Nr. 325) 20. December 1932 vedr. Pantefogeder, Vejledning for Pantefogeder (Nr. 326) 20. December 1932 og J. M. Cirkl. (Nr. 281) af s. D. til samtlige Kommunalbestyrelser samt for Pantefogederne paa Færøerne Vejledning (Nr. 9) 11. Januar 1936.

<sup>11</sup>) Jfr. saaledes ogsaa med Hensyn til de af Sognefogeden foretagne Udpantninger efter den tidligere Procesordning H. M u n c h P e t e r s e n: Civilproces III. S. 110, hvor der henvises til Motiverne til Forslaget til Udpantningsloven S. 22 (i Rigsdagstid. 1872—73 Tillæg A Sp. 1083—84).

23. Juni 1932 § 3, 3. Stk., hvorefter Bøgerne autoriseres af Kommunalbestyrelsen — § 516, 1. Stk., om den Anmodning, som Fogeden skal udfærdige til Sognefogeden om en Eksekutionsforretnings Foretagelse, og § 598 om den Kendelse af Fogeden, der altid skal gaa forud for Udpantningens Foretagelse, samt § 519 i Slutn., hvorefter personlig Undersøgelse af Rekviritus ikke maa iværksættes af Sognefogeden uden i Henhold til særlig Ordre fra Fogeden<sup>12)</sup>.

<sup>12)</sup> Hvad fremmed Ret angaar, skal efter den norske Tvangsfuldbyrdslov, jfr. navnlig §§ 18—20, Tvangsfuldbyrdsloven dels høre under »Namsretten« (som er Herreds- og Byretten), dels under »Namsmanden« (der ikke behøver at være Jurist); jfr. herved nærmere Skeie S. 463—486. Eksekutioner vil saaledes som Regel blive foretaget af en Namsmand, medens f. Eks. Tvangsauktion over fast Ejendom i Reglen vil høre under Namsretten, jfr. § 116 ff. Namsmændene kan sædvanlig selv afgøre Tvistspørgsmaal vedrørende Forretningens Foretagelse, men Hagerup anf. Sted S. 4 og Alten S. 34, jfr. S. 6, antager ikke, at der tilkommer deres Afgørelser noget judicial Virkning, skønt efter § 49 den, som er misfornøjet med Namsmandens Afgørelse eller Handlemaade, kan klage til Namsretten. Efter den svenske Utsökningslag § 1 ff. hører Afgørelsen af alle Tvistigheder, der opstaar under Tvangsfuldbyrdsloven, under »öfvereksekutor«, medens selve Forretningen foretages af en »kronofogde«, »stadsfogde« eller »länsman« som »utmättningsman«; jfr. nærmere Alexanderson S. 8—13. Ogsaa efter de andre fremmede Procesordninger plejer selve Eksekutionen at ske ved underordnede Organer, saaledes foretages efter østrigsk Ret Udlæg sædvanlig af ved Eksekutionsretten ansatte »Vollstreckungsbeamten«, efter tysk Ret Eksekution i Løsøre af »Gerichtsvollzieher«, efter fransk Ret Eksekution i Almindelighed af »huissiers«, efter engelsk Ret i Reglen af »sheriffs« eller »high bailiffs«. Der føres dog sædvanlig et nøje judicielt Tilsyn med deres Virksomhed af Eksekutionsretten, som plejer at beklædes af den almindelige Underrettsdommer, medens det er tilfældigt, om det netop bliver den samme Dommer, som har afsagt Dommen i Sagen. Efter fransk Ret er det dog selve Domsretten, under hvis Overtilsyn Eksekutionen foregaar; efter Code de procédure civile art. 472 skal en Appelretsdoms Eksekution foregaa ved Underretten, naar dennes Dom er blevet stadfæstet, men ellers sædvanlig ved Appelretten. — I »Entwurf einer Zivilprozessordnung«, 1931, var det for tysk Ret foreslaaet at indføre en Ordning, hvorefter Eksekutionen i det væsentlige overlodes til Eksekutionsretten selv, saaledes at denne kun i begrænset Omfang skulde betjene sig af Gerichtsvollzieher, jfr. H. Munch-Petersen i U. f. R. 1932 B S. 198—99. Denne Ordning er dog hidtil ikke blevet gennemført.

c. Særlig om Tvangsauktioner maa endnu nævnes, at de, naar pantsatte Genstande skal bortsælges ved en saadan fra et Arv- og Gældsfragaalesbo og et Konkursbo, ifølge § 679 skal foretages efter Skifterettens Bestemmelse enten af Skifteretten selv<sup>13)</sup> eller af Fogeden, ved Løsøre eventuelt af en Auktionsleder, jfr. L. (Nr. 132) 16. April 1935 § 2. I Henhold til den sidstnævnte Bestemmelse kan visse Tvangsauktioner ogsaa efter Henvisning af Fogeden afholdes ved en Auktionsleder, jfr. nærmere herom nedenfor.

B. Hvad Habilitetsbetingelserne, der maa stilles til de fuldbyrdende Myndigheder, angaar, er det med Hensyn til den almindelige Habilitet klart, at naar det ifølge Loven er selve Underretsdommerne, Sognefogederne eller Politimestrene som saadanne, hvortil Tvangsfuldbyrdelsen er henlagt, maa de Egenskaber, der kræves af hver af disse Klasser Tjenestemænd, ogsaa ved deres eksekutive Virksomhed være baade nødvendige og tilstrækkelige. Med Hensyn til Pantefogeder bestemmes det i Bekg. (Nr. 325) 20. December 1932 § 1, at de skal være myndige, uberygtede og vederhæftige samt have fornøden kontormæssig Uddannelse. Om de Personer, hvem der efter § 17 udenfor København meddeles almindelig Bemyndigelse til at udføre Fogedforretninger, gælder det efter § 45, 1. Pkt., vel som Regel, at de skal opfylde væsentlig de samme Betingelser som Dommere. Men ifølge den Tilføjelse, der skete ved Tillægsl. (Nr. 737) 22. December 1920 § 2, skal der dog, som tidligere berørt, hvor Omstændighederne taler derfor, ogsaa kunne meddeles andre dertil skikkede Personer Bemyndigelse til at udføre saadanne Fogedforretninger, hvis Genstand ikke er fast Ejendom, og under hvilke der ikke bliver Spørgsmaal om Afgørelse af Tvistigheder<sup>14)</sup>.

Hvad angaar den specielle Habilitet, er det ligeledes efter Loven utvivlsomt, at de almindelige Regler om

<sup>13)</sup> Denne Bestemmelse kan dog kun antages at have Hensyn til det Tilfælde, at Skifteretten, der behandler Boet, selv afholder Auktionen, men ikke, hvor denne skal foregaa ved en fremmed Retskreds, jfr. R. U. Nr. 106 og 122 i U. f. R. 1922 B S. 22 og 102. Se herved ogsaa Skifteretten (1935) S. 228.

<sup>14)</sup> Jfr. D. Rpl. I. S. 81—2.

Dommere ogsaa maa finde Anvendelse paa Underretsdommeren, naar han virker som Foged. Derimod findes der ingen udtrykkelige Bestemmelser om Sognefogeden eller Pante-fogeden, og under Hensyn til, at disse ikke selv kan træffe Afgørelser, kunde man maaske være tilbøjelig til at ville ned-sætte Kravene til deres specielle Habilitet. Det synes dog paa den anden Side givet, at heller ikke disse f. Eks. kan foretage eksekutive Forretninger hos sig selv eller deres nærmeste Paa-rørende, saa at der altsaa maa gælde visse specielle Inhabilitets-grunde ogsaa for dem, og man har da vistnok under vor Lov-givnings fuldkomne Mangel paa positive Bestemmelser om Forholdet ingen anden Udvej end at anvende de for Dommere og Fogeder gældende Bestemmelser analogisk.

C. Om R e t s v i d n e r gælder der ved disse Forretninger nogle særlige Bestemmelser. Ved Eksekutionsforretningers Foretagelse skal der saaledes, hvad enten den sker ved Fogeden eller Sognefogeden, som Regel være to Vidner til Stede, jfr. de nærmere Regler herom i § 480, 2. Stk.. Udpantninger, som foretages af Sognefogeden, skal ifølge § 602, 2. Stk., ligeledes i Reglen ske i Overværelse af to af ham tilkaldte Vidner, som her udtrykkelig siges at være pligtige at følge ham<sup>15</sup>). Men ifølge de Ændringer, der ved Tillægsl. 30. Juni 1922 §§ 44 og 48 er sket i Rpl. §§ 480, 2. Stk., og 602, 2. Stk., skal dog, naar Fogeden (Sognefogeden) anser det forsvarligt, og ingen af Parterne protesterer, Forretningen kunne foretages i Overværelse af kun eet Vidne, og dette plejer man i Praksis at nøjes med<sup>16</sup>). Angaaende Udpantninger, der foretages af Fogeden selv, er der ingen udtrykkelige Bestemmelser truffet, men Nødvendigheden af et eller to Vidners Tilstedeværelse ogsaa

<sup>15</sup>) Efter den tidligere Ret antoges Pligten ifølge en analogisk Anvendelse af Kanc. Prom. 14. November 1795 at kunne fremtvinges ved Mulkt, men til saadanne Tvangsmidlers Anvendelse er der næppe tilstrækkelig Hjemmel efter Rpl., jfr. R. U. Nr. 59 i U. f. R. 1921 B S. 13. Cfr. dog R. U. Nr. 208 i U. f. R. 1923 B S. 271, hvorefter Pligten til at være Vurderingsmænd i Medfør af § 493, 3. Stk., og § 480, 2. Stk., 3. Pkt., antages at kunne fremtvinges efter Analogien af Reglerne i §§ 198 og 206 om Syns- og Skønsmand.

<sup>16</sup>) Da det ene Vidne »i enhver Henseende træder i de to Vidners Sted«, beregnes der sædvanlig udenfor København dobbelt Gebyr til det ene Vidne. I København betales der derimod kun enkelt Gebyr, naar der benyttes eet Vidne. Gebyrernes Størrelse er

ved dem fremgaar af den almindelige Henvisning til Reglerne om Udlæg i § 602, 1. Stk.

Derimod er ved Tvangsauktioners Afholdelse ifølge § 540, 1. Stk., særlig Tilkaldelse af Vidner ikke fornøden<sup>17)</sup>.

D. Der forudsættes at være en særlig »Foged bog« og en særlig »Auktionsbog«, jfr. §§ 525 og 588. Til Brug ved Eksekutionsforretninger, der foretages af Sognefogeden, skal der, som berørt, leveres dem en af Fogeden autoriseret Bog, jfr. § 480, 1. Stk., og i denne Bog skal ifølge § 602, 2. Stk. i Slutn., ogsaa Udpantningsforretninger, der foretages af Sognefogeden, indføres. Derimod autoriseres de af Pantefogederne ved Udpantning benyttede Bøger ifølge L. (Nr. 185) 23. Juni 1932 § 3, 2. Stk., af Kommunalbestyrelsen.

II. Hvad angaar de eksekutive Myndigheders specielle Kompetence, gælder der

A. med Hensyn til Eksekutionsforretninger (og Udpantninger, jfr. § 602, 1. Stk.) en lokal Begrænsning, idet efter § 481, 1. Stk., ingen Foged kan foretage saadanne Forretninger udenfor sin egen Retskreds, medmindre disse blot er at anse som en Fortsættelse af en i Retskredsen paabegyndt Eksekution; i dette Tilfælde er han nemlig i tilstødende Retskredse kompetent til at foretage Eksekution i rørligt Gods (men ikke i faste Ejendomme). Dog er Fogeden ikke pligtig (men vel berettiget) til at rejse længere end 15 Kilometer ud over Grænserne af sin Retskreds.

ifølge L. (Nr. 24) 13. Februar 1929 § 6 for hvert Vidne 50 Øre, naar Forretningen angaar et Beløb paa 100 Kr. eller derunder, og ellers 1 Kr.

<sup>17)</sup> Hvad frivillige Auktioner angaar, synes det nærmest at følge af L. (Nr. 95) 11. April 1916, der indtil videre opretholdt den gældende Lovgivning, at ligesom hidtil, jfr. *Nellemann: Auction* 4. Udg. S. 14, Retsvidner vel ikke kunde være nødvendige i København, men at det udenfor København maatte kræves, at der var to Retsvidner til Stede, jfr. saaledes ogsaa R. U. Nr. 59 i U. f. R. 1921 B S. 13. Efter at Rpl. ved de langt vigtigere Tvangsauktioner havde erklæret Tilkaldelse af Vidner for ufnøden, har man dog vistnok ikke strengt fastholdt Kravet herom, og for saa vidt angaar de frivillige Auktioner, der afholdes af Auktionsledere, kræver nu hverken L. (Nr. 132) 16. April 1935 eller Instruks (Nr. 211) 2. Juli 1935, at der skal være Retsvidner til Stede. Cfr. derimod tidligere Anordn. (Nr. 193) 4. Juli 1924 § 6 m. H. t. Auktioner afholdt af de sønderjyske Auktionatorer.

Den Mulighed, at Fogeden, naar han foretager en Eksekutionsforretning i sin egen Retskreds, udstækker Eksekutionen til Ting, som beror udenfor Retskredsen, ansaas tidligere for udelukket, selv om Parterne var enige herom<sup>18)</sup>. Dette Forhold er nu forandret ved det nye andet Stykke, der er føjet til § 481. Det bestemmes nemlig her, at en saadan Udvidelse af Eksekutionens Genstand kan ske, naar saavel Rekvirent som Rekviritus ønsker det, og de kan enes om Værdien, og Reglen gælder saavel Løsøre som fast Ejendom<sup>19)</sup>.

Om Eksekution i Ting, der beror udenfor Retskredsen, skal Fogeden uden Ophold meddele vedkommende Fogedkontor Underretning med Angivelse af Tidspunktet for den foretagne Eksekution, for at Indførelse i Fogedbogen kan finde Sted.

Tilsvarende Regler maa vistnok gælde, naar Forretningen foretages af Sognefogeden eller en Pantefoged.

Naar der i den nye Bestemmelse tales om Ting, »der beror udenfor Retskredsen«, maa det herved være forudsat, at Effekterne findes i en anden dansk Jurisdiktion. Derimod vil der stadig ikke kunne gøres Udlæg i et Skib, der befinder sig paa Rejse<sup>20)</sup> eller i Ting, der findes i Udlandet<sup>21)</sup>. Jfr. iøvrigt herved nedenfor S. 112—13 med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvor Effekter skal antages at befinde sig.

B. Tvangsauktion over udlagt (eller udpantet, jfr. § 605) Gods skal efter § 539 i Reglen foretages af den Foged, som har iværksat Udlæget.

<sup>18)</sup> Jfr. Kendelse U. f. R. 1929 S. 429, hvorefter Tinglysning af et Udlæg afvistes, da Fogeden havde savnet Kompetence til at gøre Udlæg i fast Ejendom udenfor sin Jurisdiktion, uanset at Rekvirent og Rekviritus havde været enige herom.

<sup>19)</sup> Cfr. Dom i U. f. R. 1936 S. 130, der ophævede en Udlægsforretning i et Tilfælde, hvor Fogeden, der havde paabegyndt et Udlæg for en almindelig Gældsfordring paa Skyldnerens faste Ejendom — efter at det var oplyst, at Rekvirita var flyttet til anden Jurisdiktion — fortsatte Forretningen paa hendes Bopæl i den fremmede Jurisdiktion og her dekreterede Udlæg i den faste Ejendom. Udtalt, at Forretningen iøvrigt burde være paabegyndt paa Skyldnerens Bopæl, jfr. herved ndfr. S. 112, Note 22.

<sup>20)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Execution S. 93.

<sup>21)</sup> Jfr. med Hensyn til Auktion over haandpantatte Effekter i Norge utr. F. R. K. 12. Oktober 1935, hvorom ndfr. S. 184, Note 2.

Auktionen bliver i Almindelighed at afholde i den Jurisdiktion, hvor Udlæget er sket. Fra denne Regel kan der imidlertid gøres visse Undtagelser for det Tilfælde, at Udlæget er foretaget i en Landjurisdiktion. For det første kan nemlig Rekvirenten da altid saavel med Hensyn til faste Ejendomme som med Hensyn til Løsøre frit bestemme, at Auktionen i Stedet skal foregaa i den ved Udlægsstedet nærmeste Købstad eller Handelsplads. Endvidere kan der særlig for Bortsalg af Løsøre ogsaa vælges et andet Sted, men dette kan dog kun ske med Fogedens Billigelse. Tanken hermed, som selvfølgelig er, at forskellige Løsøreeffekter efter deres Natur kan være lettere afsættelige i en anden Jurisdiktion end den, hvor Udlæget er sket, maatte i og for sig lige saavel medføre Adgang til at vælge et andet Salgssted, hvor Udlæget var foretaget i en Byjurisdiktion, men efter Formuleringen af Bestemmelsen, smh. med Udtryksmaaden i Kommissionsudkastet til den tilsvarende Bestemmelse i Tvangsauktionsl. 9. April 1891 § 2<sup>22</sup>), kan der ingen Tvivl være om, at man netop har villet begrænse Undtagelsen til Tilfælde, hvor Udlæget er foretaget i en Landjurisdiktion, og Lovens normale Ordning vil altsaa ellers kun kunne fraviges med alle Vedkommendes Samtykke.

Ved andre Tvangsauktioner over Løsøre, f. Eks. med Hensyn til haandpantssatte Effekter, maa Reglen være, at Auktionen afholdes paa det Sted, hvor de paagældende Effekter findes i Auktionsøjeblikket, men for Pantelaanerauktioner er det i Regulativ Nr. 389, 30. Juli 1921 § 2 foreskrevet, at Auktionen skal afholdes i den By, hvor Pantelaanerens Forretningssted ligger. Dog kan Panter fra Pantelaanere, der har Forretningssted paa Frederiksberg, bortauktioneres i København, og vedkommende Politimester kan bestemme, at Panter fra Pantelaanere, der har Forretningssted paa Landet, skal bortauktioneres i nærmeste Købstad.

Ved Auktion over en fast Ejendom vil Vanskeligheder kunne fremkomme, naar den ligger i flere Retskredse. Lovens oprindelige Regel maatte nærmest føre til den, rigtignok i høj Grad upraktiske, Ordning, at der foranstaltedes Bortsalg af

<sup>22</sup>) Heri fandtes nemlig ikke Begrænsningen »for saa vidt Udlæget er foretaget i en Landjurisdiktion«.

hver Del af Ejendommen for sig, medmindre alle Vedkommende kunde enes om en anden Ordning<sup>23</sup>), eller Auktionen afholdtes i den ved Udlægsstedet nærmeste Købstad eller Handelsplads<sup>24</sup>). Ved § 481, sidste Stk., jfr. L. (Nr. 169) 1. Maj 1923, er der imidlertid aabnet Mulighed for at lade Eksekution i en saadan Ejendom foregaa samlet i en enkelt Retskreds, og Auktionssalget vil da ifølge § 539 ogsaa foregaa samlet.

I de Tilfælde, hvor efter det anførte Auktion undtagelsesvis kan afholdes i en anden Jurisdiktion end den, hvor Udlæget er sket, er dette Steds Foged pligtig at afholde Auktionen, men dog skal ogsaa den Foged, som har foretaget Udlæget, være beføjet til at afholde Auktionen, dersom baade Rekvirenten ønsker det, og han selv dertil er villig.

Det maa som nævnt ligesom ved frivillig Auktion<sup>25</sup>) forudsættes, at de Genstande, der skal bortsælges, saa vidt det efter deres Natur er muligt, forefindes paa Auktionsstedet. Dette behøver dog ikke just at være det almindelige Tingsted, men Auktion vil kunne afholdes paa hvilket som helst Sted i Jurisdiktionen<sup>26</sup>).

---

<sup>23</sup>) Jfr. fra den tidligere Ret J. M. Skr. (Nr. 204) 31. Maj 1893.

<sup>24</sup>) Jfr. R. U. Nr. 179 i U. f. R. 1923 B S. 124.

<sup>25</sup>) Jfr. nærmere herom nedenfor.

<sup>26</sup>) Jfr. saaledes tidligere om Mark- og Skovauktioner Pl. 3 September 1823.

## Første Afsnit:

# Tvangssikring.

Til den gennemførte Tvangsfuldbyrdelse hører selvfølgelig, at den berettigede bliver endelig fyldestgjort for sit Krav. Dette vil imidlertid som ovenfor berørt kun undtagelsesvis ske ved en enkelt Tvangsakt, f. Eks. naar Kravet gaar ud paa at sættes i Besiddelse af en bestemt Ting; denne Besiddelsestagselse vil da Fogeden kunne iværksætte, og dermed vil den tvangsfuldbyrdende Virksomhed være afsluttet. Hvor der derimod er Spørgsmaal om at skaffe Fyldestgørelse for et Pengekrav, vil kun i det særlige Tilfælde, at der forefindes Penge, hvori der kan gøres Udlæg, disse straks kunne overleveres Kreditor til Ejendom, og han saaledes blive endelig fyldestgjort. I Almindelighed vil i Nutiden Fremgangsmaaden være den, at Kreditor gennem Udlæget kun opnaar en vis Sikkerhedsret i Skyldnerens Ting eller Effekter, saaledes at hans endelige Fyldestgørelse først sker gennem en ny Akt, hyppigst Tvangsauktion. Hvor en ved Dom fastslaaet Handleforpligtelse i Medfør af Rpl. § 493 omsættes til et Pengekrav, vil med Hensyn til dettes Fuldbyrdelse lignende Regler som om Pengeomme finde Anvendelse.

Indenfor Tvangssikringen gør der sig en vis Forskel gældende med Hensyn til Sikkerhedsrettens Forudsætninger og de nærmere Regler om den. Der sondres herefter mellem »Eksekution« eller »Udlæg« (»til Forauktionering«) i egentlig Forstand og »Udpantning«<sup>1)</sup>. I Overensstemmelse med tidligere Fremstillinger og med selve Lovens Ordning vil Eksekution her blive gjort til Hovedgenstand for Fremstillingen, medens denne med Hensyn til Udpantning væsentlig vil indskrænke sig til at fremhæve de Afgivelser, der gælder fra Eksekution.

<sup>1)</sup> Det særlige Forhold »Afsætning« er bortfaldet ved Rpl.

# I. Eksekution.

## De almindelige Betingelser.

### § 3.

#### Eksekutionsgrundlaget.

En fælles Forudsætning for al Eksekution er, som ovenfor berørt, en vis Klarhed i Grundlaget.

I. A. Ifølge § 478, 1) kan Eksekution ske paa Grundlag af »Domme og Kendelser, afsagte af Domstole eller andre Myndigheder, der efter Loven er beføjede til at afsige eksigible Kendelser«.

a. Det er altsaa kun Domme og Kendelser, der kan gøres til Genstand for selvstændig Eksekution, men ikke blotte Beslutninger<sup>1)</sup>; til en egentlig Fuldbyrkelse af disse vil der forøvrigt sjældent være Trang, da Dommeren, der træffer Beslutningen, selv vil sætte den i Værk. De blot foreløbige Domme, der kan afsiges angaaende enkelte Søgsmålsgrunde, Indsigelser, Modfordringer m. m., kan dog ifølge § 295, 2. Stk., som Regel ikke særskilt fuldbyrdes<sup>2)</sup>; en foreløbig Edsdom er efter § 308, 1. Stk., heller ikke eksigibel.

Eksigibilitet er dog som almindelig Virkning kun knyttet til Domme og Kendelser, der er afsagt af »Domstole«. Dette Udtryk maa her antages at være brugt i egentlig Forstand som kun omfattende de Retter, der behandler Søgsmåle i borgerlige Sager<sup>3)</sup>, i Modsætning til Fogeds og Skifteretter. Om Dekreter afsagt af disse Retter gjaldt det efter den tidligere Procesordning, at de vel i et vist Omfang kunde iværksættes af den vedkommende Ret selv, men at der ikke tilkom dem almindelig Eksekutionskraft. En væsentlig Ændring heri er dog nu i Forbindelse med de internordiske Konkurs- og

<sup>1)</sup> Jfr. om denne Modsætning nærmere D. Rpl. I. S. 286—7.

<sup>2)</sup> Jfr. D. Rpl. II. S. 247—8.

<sup>3)</sup> Jfr. D. Rpl. I. S. 65.

Dødsbokonventioner sket for Skifteretternes Vedkommende, idet disse ifølge Rpl. §§ 660 og 672, som de er ændrede ved L. (Nr. 87) 30. Marts 1935, afgør Tvistigheder angaaende anmeldte Fordringer eller fremsatte Krav ved Dom, der kan fuldbyrdes efter almindelige Regler<sup>4)</sup>. For saa vidt angaar Skifterettens øvrige Afgørelser, der sker ved Kendelse, og for Fogedretternes Vedkommende maa den tidligere Ordning derimod som Regel antages at være opretholdt ved Rpl., der forudsætter den ved de specielt begrænsede Undtagelsestilfælde, hvor den knytter Fuldbyrdelseskraft til Foged- eller Skifteretskendelser, saaledes som med Hensyn til Sagsomkostninger § 527, sidste Stk., §§ 660, 1. Stk., og 672, jfr. L. (Nr. 87) 30. Marts 1935. En saadan Eksigibilitet maa sikkert ogsaa underforstaas ved Udøvelsen af den Rettergangspolitimyndighed, der ved § 151, 2. Stk., er tillagt ogsaa Skifte- og Fogedret, og ved disse Retters Paalæg af Rettergangsbøder efter § 329, som den er ændret ved Tillægsl. 1. Maj 1923 § 5.

Ogsaa Dekreter afsagte af visse andre Myndigheder er der ved Loven tillagt Eksekutionskraft. Dette gælder saaledes navnlig ifølge L. 30. December 1858 § 17 om Kendelser, der er afsagte af Landvæsenskommissioner<sup>5)</sup>, og ligeledes om nogle Dekreter, der hidrører fra visse offentlige »Voldgiftsretter«, nemlig Domme afsagte af »den faste Voldgiftsret« efter L. (Nr. 536) 4. Oktober 1919<sup>6)</sup> § 16 og visse Kendelser afsagte i Medfør af L. (Nr. 234) 12. Juni 1922<sup>7)</sup> om Voldgift i Tvistigheder om Handel med Husdyr, nemlig for saa vidt de gaar ud paa, at en Part i Anledning af Mangler ved det afhændede skal medvirke til Handelens Tilbagegang eller iøvrigt tilbagelevere noget, som han i Kraft af Handelen har modtaget, eller yde Erstatning, jfr. Lovens § 9; derimod finder

<sup>4)</sup> Jfr. Skifteretten S. 271—72 og 279.

<sup>5)</sup> I Rpl. § 43 kunde det endogsaa synes forudsat, at Landvæsenskommissioner skulde være egentlige »ekstraordinære Retter«, jfr. D. Rpl. I S. 21, men denne Forudsætning kan ikke anses for bindende, jfr. nærmere Tillæg 1936 til D. Rpl. I S. 21 med Citater.

<sup>6)</sup> Den har afløst en Lov af 12. April 1910. Ifølge Bekg. (Nr. 263) 14. Maj 1918 § 11 gjaldt det samme om Domme afsagte af det dør omhandlede Mæglingsraad for kommunal Lægehjælp.

<sup>7)</sup> Denne har afløst tidligere Love af 19. April 1907, 8. Juni 1912 og 22. Juni 1917, jfr. D. Rpl. II. S. 507, 522 ff.

Bestemmelsen om Eksigibilitet f. Eks. ingen Anvendelse paa Sælgerens Krav paa Købesummens Betaling<sup>8)</sup>). Endelig er der i § 478, 5) udtrykkelig Hjemmel for Eksekutionskraften af visse Domme, der ifølge L. (Nr. 35) 15. Februar 1895 afsiges af danske Konsuler i Udlandet, jfr. tidligere Lovens § 5.

En selvfølgelig Forudsætning for Eksekutionen er det dog, at Dommen eller Kendelsen overhovedet efter sit Indhold er bestemt og egnet til at fuldbyrdes. En blot »Fastsættelsesdom« kan der saaledes ikke blive Tale om at eksekvere. Og ligeledes er Eksekution udelukket, hvis den er faktisk eller juridisk umulig, f. Eks. Tvang mod en genstridig Ægtefælle til at genoptage Samlivet med den anden eller for at bringe en Medhjælper tilbage til Tjenesten<sup>9)</sup>. Endvidere maa Dekretets Indhold ikke være saa uklart eller ubestemt, at selve Afgørelsen angaaende Kravet i Virkeligheden henskydes til Fogeden i Stedet for til Domstolen. En Anvendelse af dette Synspunkt er det ogsaa, naar der som Regel kun kan gives eksigibel Dom for allerede forfaldne Krav, jfr. om denne Grundsætning og om de Undtagelser, der hjemles fra den, nærmere II. Del, S. 83 ff. Denne Begrænsning maa ogsaa antages at være underforstaaet ved Rpl. § 478, der overhovedet kun hjemler, at Eksekution af Retsdekreter i visse Tilfælde »k a n« finde Sted, men ikke at dette ubetinget skal ske. Efter den tidligere Retspraksis ansaas det for en absolut Betingelse for Eksekutionskraften, at Dommen var forsynet med den saakaldte T v a n g s k l a u s u l («at efterkommes under Adfærd efter Loven»), men dette kan ikke efter Rpl. fastholdes som formelt nødvendigt Krav, naar blot der efter det foreliggende ingen Tvivl kan være om, at det har været Meningen at hjemle Kravets Eksigibilitet.

b. Det er dog kun i n d e n l a n d s k e Domme og Kendelser, som der er tillagt Eksekutionskraft. At den samme Virkning ikke i Almindelighed er knyttet til u d e n l a n d s k e Retsdekreter, fremgaar af § 479, saaledes som §'en er ændret ved

<sup>8)</sup> Jfr. U. f. R. 1909 S. 94, 1915 S. 1020, 1929 S. 550 og Ø. L. T. 1930 S. 103; jfr. herved ogsaa de i D. Rpl. II. S. 523 Note 56) anførte Domme samt U. f. R. 1926. S. 493, 1928 S. 949, jfr. 1930 S. 269 (HRD), 1935 S. 398.

<sup>9)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Execution S. 22.

L. (Nr. 340) 23. December 1932, der kun under visse nærmere Betingelser tillægger Afgørelser afsagte af udenlandske Retter eller Myndigheder om borgerlige Krav Eksekutionskraft her i Riget.

Heller ikke før Loven af 23. December 1932 tillagde man uden Traktat udenlandske Retsafgørelser umiddelbar Eksekutionskraft. Derimod anerkendte man for saa vidt, at de havde m i d d e l b a r Eksekutionskraft, som man antog, at der intet var i Vejen for, at den udenlandske Afgørelse blev forelagt vore Domstole og da efter af disse at være stadfæstet blev forsynet med sædvanlig Eksekutionsvirkning. I disse Tilfælde var denne jo nemlig umiddelbart knyttet til den danske Dom, ligesom det ogsaa var vore Regler om Fremgangsmaaden ved Eksekution og om dennes Forudsætninger og Virkninger, der helt igennem fandt Anvendelse<sup>10)</sup>. Det fulgte da endvidere af de da gældende Regler<sup>11)</sup> om udenlandske Dømmes Retskraft, at den danske Domstol, for saa vidt den fremmede Stats Retter havde været kompetente til at paakende Sagen, i Almindelighed uden nærmere Prøvelse vilde lægge den udenlandske Dom til Grund for sin Afgørelse, saa at Forfølgningen til Opnaaelse af det fornødne »Exequatur« væsentlig blev af formel Karakter<sup>12)</sup>. Dette gjaldt efter den tidligere Processordning, idet Hovedtilfældene, hvor udenlandske Dømmes Retskraft gjordes gældende, netop var dem, hvor de ønskedes beklædte med Eksigibilitet. At Retskraften lige saa vel maatte virke, hvor Dommen paaberaabtes for at tjene som muligt Eksekutionsgrundlag, som hvor den i andre Retninger blev gjort processuelt gældende, syntes ogsaa saa naturligt, at der maatte positiv Hjemmel for at udelukke denne Konsekvens<sup>13)</sup>.

<sup>10)</sup> Jfr. Dom U. f. R. 1931 S. 1081: Da en i Kiel afsagt Dom, hvorved Erstatning tilkendtes for Skade foraarsaget i Tyskland af et en Dansk tilhørende Automobil, var gjort eksigibel ved dansk Dom, maatte dansk Rets Regler for Udlæg, herunder Motorlovens § 38, Stk. 7, komme til Anvendelse ved Foretagelse af Udlæg i Automobilet her i Landet.

<sup>11)</sup> Jfr. herom D. Rpl. II. S. 406 ff.

<sup>12)</sup> Jfr. herved Domme U. f. R. 1923 S. 608 (HRD), 1925 S. 441, 1925 S. 977, jfr. 1927 S. 26 (HRD), 1929 S. 869.

<sup>13)</sup> Dette gjaldt saaledes tidligere til en vis Grad efter den norske Civilproceslov § 168, der krævede en særlig Overenskomst, foruden den

Efter den Ændring i Retstilstanden, som Loven af 23. December 1932 har medført, er Forholdet imidlertid det, at der efter Rpl. § 223 a sædvanlig kræves en Overenskomst med en fremmed Stat for overhovedet at anerkende en udenlandsk Afgørelses bindende Virkning her i Riget<sup>14</sup>). Hvis man benytter den i § 223 a, 2. Stk., hjemlede Mulighed ved en kongelig Anordning at anerkende udenlandske Afgørelses Retskraft, maa man dog sikkert stadig uden Traktat kunne anerkende den »middelbare« Eksekutionskraft, idet § 479 ligesom efter den tidligere Formulering kun har den umiddelbare Eksekutionskraft for Øje<sup>15</sup>).

De Betingelser, § 479, jfr. L. 23. December 1932, opstiller<sup>16</sup>) for at knytte umiddelbar Eksekutionskraft til udenlandske Afgørelser, er følgende:

Der kræves dertil for det første altid en særlig Traktat med den paagældende fremmede Stat. En saadan Traktat maa dog kun indgaas under Forudsætning af Gensidighed. Endvidere kan Eksekutionskraften kun tillægges Afgørelser om borgerlige Krav. Der er altsaa her, i Modsætning til, hvad der gælder efter den internordiske Konvention, jfr.

almindelige om Retskraften efter § 167, for at en udenlandsk Dom uden Prøvelse af dens Rigtighed skulde kunne fuldbyrdes i Norge efter en Dom af en norsk Domstol, jfr. Hagerup: Civilproces 3. Udg. I S. 113. Forskriften i § 168 om en saadan særlig Overenskomst angaaende Eksekutionskraften er imidlertid nu ophævet ved en Lov af 10. Juni 1932. Samtidig er de processuelle Begrænsninger, som § 167 opstillede for Adgangen til at gøre udenlandske Domme retskraftige, i det væsentlige blevet fjernede, jfr. herved Skeie: Civilproces III. S. 436—37.

<sup>14</sup>) Jfr. herved Tillæg 1936 til D. Rpl. II. S. 410 (S. 410 a).

<sup>15</sup>) Jfr. at det saavel i Kommissionsbetænkningen som i Bemærkningerne til Regeringsforslaget fremhæves, at den ændrede Formulering ikke tilsigter nogen Realitetsændring.

<sup>16</sup>) Efter Kommissionsudkastet af 1877 § 436 var der aabnet en mere almindelig Adgang til umiddelbart ved Fogeden at faa udenlandske Domme og Kendelser eksekverede. Men det gjordes udtrykkelig til Betingelse, at Dommen eller Kendelsen »ikke gaar ud paa noget, hvis Gennemførelse ved Statens Tvangsmyndighed vilde stride imod ufravigelige Forskrifter eller Grundsætninger i den danske Ret«. Desuden skulde det ved kgl. Anordning bestemmes, hvilke Stater Ordningen skulde finde Anvendelse paa, hvorved der altsaa kunde tages Hensyn til Retstilstanden i de forskellige Stater.

ndfr., givet en materielretlig og ikke en processuel Bestemmelse af Omraadet. Det er dernæst en Betingelse for at tillægge Afgørelsen Eksekutionskraft, at den i Henhold til § 223 a har **bindende Virkning her i Riget**. Heri ligger navnlig, at det i § 223 a tagne »ordre public« Forbehold, at Anerkendelsen ikke vilde være aabenbart uforenelig med Landets Retsorden, ogsaa gælder, naar der bliver Spørgsmaal om at fuldbyrde Dommen. Endelig er det en Betingelse, at Afgørelsen **kan fuldbyrdes i den Stat, hvor den er truffet**. Hvilken Dokumentation herfor, der i det enkelte Tilfælde maa kræves, vil formentlig blive fastsat i den i §'ens sidste Pkt. omtalte Anordning.

Skønt Loven ikke nævner det udtrykkeligt, maa det endvidere i Almindelighed antages, at der ved Afslutning af Traktat vil blive opstillet visse Regler om den udenlandske Domstols **Kompetence**, saaledes som det ogsaa i et vist Omfang er sket i den internordiske Konvention.

Ifølge § 486 skal der samtidig med Begæringen om Eksekutionen forelægges Fogeden de Oplysninger, som udkræves efter § 479.

Allerede før Rpl. var der indgaaet enkelte Traktater med fremmede Stater om visse Retsdekreters Eksekutionskraft her i Landet, og disse Traktater, der forøvrigt opfylder Betingelserne efter § 479, maa være opretholdte ved Rpl. Dette gælder saaledes om den i Medfør af L. (Nr. 37) 28. Februar 1908 § 2 skete Tiltrædelse af Haager-Konventionen af 17. Juli 1905, jfr. Bekg. (Nr. 119) 19. Maj 1909, Art. 18 og 19<sup>17)</sup>, hvorefter der under visse nærmere Betingelser er knyttet umiddelbar Eksekutionskraft til Domme og Kendelser, hvorved en **Sagsøger** eller **Intervenient** (men ikke en sagsøgt) i Udlandet er blevet idømt **Sagsomkostninger**, naar Dommen er afsagt i en af de Stater, der har tiltraadt Konventionen<sup>18)</sup>. Denne Bestemmelse staar i Forbindelse med den ligeledes konventionsmæssig hjemlede Forpligtelse, jfr. den nævnte Bekendtgørelses Art. 17, til ikke af en Sagsøger eller Intervenient at forlange Sikkerhed for Sagsomkostninger (»cautio

<sup>17)</sup> Jfr. herved Bekg. (Nr. 167) 20. Maj 1932 om Fremgangsmaaden ved Fremsættelse af Anmodninger i Henhold til Konventionen.

<sup>18)</sup> Hvilke disse Stater er, se Tillæg 1936 til D. Rpl. I. S. 54, Note 5.

judicatum solvi«<sup>19)</sup>. Til Bekg. 19. Maj 1909, Art 18 og 19, slutter der sig nogle nærmere Udførelsesbestemmelser overfor Tyskland i Art. 4 i Konvention af 1. Juni 1910 med senere Ændringer, jfr. Bekg. (Nr. 15) 29. Januar 1932, og Deklaration af 1. Juni 1914, jfr. Bekg. (Nr. 128) 13. Juni 1914. Fremdeles er der ved Art. 55 i Bekendtgørelserne (Nr. 231 og 232) af 4. September 1928 om Danmarks Tiltrædelse af de internationale Overenskomster af 23. Oktober 1924 om Befordring af Personer og Rejsegods paa Jernbaner og om Godsbefordring paa Jernbanerne, aabnet Adgang til at fuldbyrde de i Henhold hertil afsagte Domme<sup>20)</sup>.

Endelig opretholdtes udtrykkelig ved § 479, 2. Stk., i dens tidligere Affattelse den saakaldte Mellemrigslov af 19. Februar 1861, efter hvis §§ 1—5 Domme og Kendelser, afsagte ved svenske Retter, kunde fuldbyrdes her i Landet, men dog kun, for saa vidt de bestemte andet end Straf, og kun ved Eksekution i Gods<sup>21)</sup>. Denne Bestemmelse er imidlertid bortfaldet, da den internordiske Domskonvention traadte i Kraft<sup>22)</sup>.

Den nævnte Konvention, jfr. Bekg. (Nr. 177) 10. Maj 1933 og Anordn. (Nr. 178) 11. Maj 1933, angiver, jfr. Anordningens

<sup>19)</sup> Jfr. ligeledes D. Rpl. I. S. 53—54.

<sup>20)</sup> Ved den i Henhold til L. (Nr. 268) 22. November 1913 udfærdigede Bekg. (Nr. 17) 12. Februar 1914, Art. XV., er Domme afsagte af russiske Domstole vedrørende Arveretten med Hensyn til rørlige Ejendele erklærede for eksigible i Danmark. I J. M. Cirkl. (Nr. 194) 23. September 1922 er det imidlertid udtalt, at disse Bestemmelser maa anses for bortfaldne eller i alt Fald indtil videre sat ud af Kraft, og i Praxis betragtes de nu som bortfaldne.

<sup>21)</sup> Skatterestancer gik ikke ind under Bestemmelsen, jfr. J. M. Skr. (Nr. 187) 23. November 1885. — Ifølge Kundg. 13. Juni 1861 blev omvendt ogsaa danske Domme og Kendelser fuldbyrdede i Sverrig. Jfr. om den nærmere Fortolkning af disse Bestemmelser M. Sander i U. f. R. 1885 S. 33 ff., navnlig S. 44—51, og Domme i U. f. R. 1891 S. 845, 1900 S. 951.

<sup>22)</sup> Jfr. om den gensidige Fuldbyrdelse af de skandinaviske Landes Domme Forhandlingerne paa det 11. nordiske Juristmøde (1919) S. 183—214 med Bilag V af N. Alexanderson, H. Munch-Petersen i Svensk Juristtidning 1919 S. 367—68, Østen Undén smst. 1933 S. 105—114 og H. Munch-Petersen i U. f. R. 1934 B S. 1—15.

§§ 1 og 10, som sin Genstand »retskraftige Domme, som er afsagt i borgerlige Sager«. I Modsætning til Rpl. § 223 a og § 479 angives Konventionens Omraade altsaa ved det processuelle Begreb »borgerlige Sager«, ikke ved det materielretlige »borgerlige Retskrav«. Omraadet bliver herefter saadanne Sager, der behandles efter den borgerlige Retsplejes Regler, altsaa i dansk Ret efter Retsplejelovens tredje Bog. I de fleste Tilfælde vil dog de to Begreber falde sammen, og en Række offentligretlige Krav, der hos os i Modsætning til i de andre nordiske Lande kan behandles i den borgerlige Retsplejes Former, er ved Art. 11 udtrykkelig undtaget fra Konventionens Omraade. Dette gælder saaledes ifølge udtrykkelige Bestemmelser i denne Artikels Nr. 3 om Skattesager; private Straffesager gaar ind under Udtrykket »andre offentligretlige Forhold«, der altsaa undtages, selv om Afgørelsen maatte være truffet i de for borgerlige Sager gældende Former. Paa den anden Side har Konventionen særlig medtaget Krav paa Erstatning eller Oprejsning for skadegørende Handlinger, selv om Afgørelsen angaaende dem maatte være truffet under en offentlig Straffesag, jfr. saaledes for dansk Rets Vedkommende Rpl. Kap. 89. Denne Bestemmelse vil kunne faa særlig Betydning i Automobilsager.

Konventionens Genstand er endvidere kun Domme<sup>23)</sup>, hvilke nærmere bestemmes som »Rettens Afgørelse af det Krav eller Retsforhold, som udgør Sagens Genstand«, jfr. Anordn. § 1, 2. Stk. og § 10, 2. Stk.. Den omfatter altsaa alene »Realitetsdomme«, ikke Domme angaaende Formaliteten, saaledes navnlig ikke Afvisningsdomme. Ifølge Art. 2, Nr. 3, falder dog alle Afgørelser, der i borgerlige Sager træffes angaaende Sagsomkostninger, ind under Konventionen, altsaa ogsaa hvis Afgørelsen er sket ved Afvisningsdom.

Endelig skal Dommen være »retskraftig«, hvilket Begreb ved Anordn.s § 16 nærmere bestemmes saaledes: »En Afgørelse anses for retskraftig, naar den ikke er paaanket eller paakæret og ikke, eller dog ikke uden særlig Tilladelse, kan paaankes eller paakæres«. Det kræves med andre Ord, at den almindelige Ankefrist for Dommen er udløbet.

<sup>23)</sup> Se dog om Forlig ndfr. S. 31—32.

For at de nævnte Domme kan fuldbyrdes her i Landet, kræves imidlertid efter Anordn.s § 4, at de har bindende Virkning her i Riget. Hertil fordres vel ikke, at vedkommende Domstol har været kompetent efter vore Værnetingsregler, men der opstilles efter Anordn.s § 2 særlige Regler om, hvornaar en Udeblivelsesdom bliver at lægge til Grund<sup>24</sup>). Endvidere vil Fuldbyrdelsen ikke kunne ske, hvis dette vilde være aabenbart uforeneligt med Landets Retsorden. Heri ligger et »ordre public« Forbehold, der dog, under Hensyn til at det drejer sig om de nordiske Stater, er gjort saa svagt, som Rpl. § 223 a tillader<sup>25</sup>). Endelig kræves det naturligvis, at Dommen kan fuldbyrdes i den Stat, hvor den er afsagt. Om de Aktstykker og Bevidnelser, Begæringer om Fuldbyrdelse skal være ledsaget af, gives nærmere Bestemmelser i Anordningen.

Ogsaa udenfor Domskonventionen findes Bestemmelser om internordisk Anerkendelse og Fuldbyrdelse af Afgørelser, der er truffet i de andre nordiske Stater. Dette gælder saaledes paa et specielt, men meget praktisk vigtigt Omraade, nemlig med Hensyn til Inddrivelse af Underholdsbidrag. Ifølge den internordiske Konvention herom, jfr. Bekg. (Nr. 324) 28. December 1931 og Anordn. (Nr. 326) 30. December 1931, skal nemlig alle Afgørelser, saavel Domme som administrative Beslutninger<sup>26</sup>), angaaende Underholdsbidrag til Ægtefælle, tidligere Ægtefælle, Børn i eller udenfor Ægteskab, Stedbørn, Adoptivbørn og det uægte Barns Moder, som er truffet i en af de nordiske Stater og kan fuldbyrdes i denne, paa Begæring umiddelbart fuldbyrdes i enhver af de andre Stater. Der er lige saa lidt som i Domskonventionen foreskrevet nogen Prøvelse af vedkommende Myndigheds Kompetence, men gælder alene en Begrænsning i Adgangen til at eksekvere Udeblivelsesdomme angaaende Bidrag til uægte Børn. Endvidere kan Fuldbyrdelse ikke kræves i Strid med en Dom eller Beslutning, som i den Stat, hvor Fuldbyrdelsen søges, har fastsat Bidraget til et lavere Beløb eller afgjort, at Underholdspligt ikke foreligger<sup>27</sup>).

<sup>24</sup>) Jfr. nærmere H. Munch-Petersen U. f. R. 1934 B S. 8—9.

<sup>25</sup>) Jfr. herved Tillæg 1936 til D. Rpl. II. S. 410 (S. 410 a).

<sup>26</sup>) Det samme gælder ogsaa en skriftlig Overenskomst.

<sup>27</sup>) Jfr. herved O. A. Borum: Lovkonflikter S. 73 og 111—12.

Endelig kan nævnes<sup>28)</sup> de Bestemmelser, der indeholdes i de internordiske Konventioner om Konkurs og Dødsboskifte<sup>29)</sup>, hvorved man i det Omfang, hvori der var praktisk Trang dertil, har ophævet den Undtagelse, som Domskonventionen af 16. Marts 1932, jfr. Bekg. (Nr. 177) 10. Maj 1933, oprindeligt gjorde med Hensyn til Afgørelser vedrørende Dødsboskifte og Konkurs m. m. Herom maa dog henvises til Skifteretten<sup>30)</sup>.

B. a. Eksekution kan endvidere ske paa Grundlag af offentlige Forlig, jfr. § 478, 2).

1<sup>o</sup>. Hertil henregnes for det første alle Forlig, der indgaaes for Forligskommissioner, hvad enten det er den almindelige Forligskommission eller de særlige Kommissioner i Sø- og Handelssager i København eller i Medhjælpersager paa Landet<sup>31)</sup>.

2<sup>o</sup>. Endvidere gælder det samme om alle Forlig, der indgaaes for Retter. Herunder maa ikke blot henføres de egentlige »Domstole«, cfr. Udtryksmaaden i § 478, 1), men de judicielle Myndigheder i videre Forstand, saaledes Foged- og Skifteretter<sup>32)</sup> og ogsaa visse offentlige »Voldgiftsretter«. Eksekutionskraft er saaledes udtrykkelig knyttet til de i L. (Nr. 234) 12. Juni 1922 § 9 omhandlede Forlig under Voldgift i Tvistigheder angaaende Husdyrhandler, og det samme maa sikkert gælde om Forlig, der afsluttes for den faste Voldgiftsret i Medfør af L. (Nr. 536) 4. Oktober 1919 § 7, 2. Stk., skønt Lovens § 16 kun udtrykkelig fastslaar Fuldbyrdelsesvirkningen for de af Retten afsagte Domme.

<sup>28)</sup> Derimod indeholder Konventionen om Ægteskab, Adoption m. m., jfr. Bekg. (Nr. 323) 28. December 1931, uanset at dens Art. 22 ogsaa omfatter visse Afgørelser, der kan fremkalde Krav om Eksekution i en anden Stat, kun Bestemmelse om disse Afgørelses Retskraft, men løser ikke selve Spørgsmaalet om, hvorvidt de kan eksekveres.

<sup>29)</sup> Jfr. Anordn. (Nr. 250 og 251) 1. September 1934 om Konkurs og Anordn. (Nr. 273) 4. Oktober 1935 om Arv og Dødsboskifte.

<sup>30)</sup> Jfr. nærmere Skifteretten (1935) S. 324—25 om Konkurskonventionen og S. 334 om Dødsboskonventionen.

<sup>31)</sup> Jfr. D. Rpl. II. S. 132—3.

<sup>32)</sup> Paa samme Maade forstod man før Rpl. Bestemmelsen i Pl. 21. Januar 1820 om, at de Forlig, der blev indgaaede ved Retterne, skulde have Eksekutionskraft, jfr. Kskr. 12. Juni 1821 og 9. November 1822.

3<sup>o</sup>. Fremdeles knyttes der Eksigibilitet til Forlig indgaaede for Overøvrigheden, men dog kun i saadanne Sager, hvor det ved Lovgivningen er paalagt denne at mægle. Dette er vistnok nu kun Tilfældet ved den »Mægling» (som dog ikke i sig selv kan give Anledning til eksigibelt Forlig) og »Vilkaarsforhandling«, der ifølge Ægteskabsl. 30. Juni 1922 § 76 skal finde Sted, før Separation eller Skilsmisse meddeles.

4<sup>o</sup>. Eksekutionskraft er ogsaa, ligesom allerede efter L. 30. December 1858 § 8 i Slutn., udtrykkelig knyttet til Forlig, der indgaaes for Landvæsenkommissioner.

5<sup>o</sup>. Endelig skal det samme gælde om Forlig, indgaaede for andre Myndigheder, om hvilke Lovene bestemmer, at de for dem afsluttede Forlig skal kunne eksekveres. Dette er Tilfældet med de Forlig, der i Medfør af Instr. 28. August 1795 § 8 b) indgaaes for Københavns Magistrat. Endvidere knytter § 478, 5) udtrykkelig Eksekutionsvirkning ogsaa til de for danske Konsuler i Udlandet i Henhold til L. 15. Februar 1895 indgaaede Forlig. Derimod maa den Politidirektøren tidligere efter L. 11. Februar 1863 § 20 tilkommende Beføjelse til i private Politisager at medvirke til Indgaaelsen af eksigible Forlig være ophørt med Bortfaldet af Begrebet private Politisager. Fremdeles er det efter Rpl.s Formulering klart, at Eksigibilitet ikke er knyttet til Forlig, indgaaede under en Mægling, som det kun ved administrativ Instruks er paalagt en offentlig Myndighed at foretage, saaledes Politiassistenterne i København ifølge Instr. 7. Juni 1869 § 46, jfr. J. M. Skr. 27. November 1867. —

Ikke blot Forlig, der fremtræder som Afslutning paa en Mægling til at afværge en paatænkt Proces, tilkommer der Eksekutionskraft. Men Rpl. opretholder ogsaa den hidtil bestaaende Adgang til for Forligskommissionen — eller i de Retskredse, for hvilke der ikke findes nogen Forligskommission, ved Underretten — at godkende (»ratihabere«) et uden for den sluttet Forlig for derved at give det Eksekutionskraft (eller blot at sikre sig Bevis derfor), jfr. § 276. Denne Praksis havde under den tidligere Procesordning udviklet sig med ret tvivlsom Støtte i Fr. 10. Juli 1795, idet dennes Bestemmelse i § 43 om Forligets Virkning som et Slags

»Domssurrogat«<sup>33)</sup> efter dens Mening og Sammenhæng kun syntes at skulle finde Anvendelse paa det af den tvungne Mægling fremgaaede Forlig. Naar denne Praksis er opretholdt ved Rpl., skyldes dette, at den imødekommer en Trang, der maa siges at være til at opnaa Eksekutionskraft for Krav uden at behøve at gaa den besværlige Retsvej, og som ogsaa i adskillige fremmede Procesordninger er tilfredsstillet gennem Skæbelsen af særlige »eksekutoriske Dokumenter«<sup>34)</sup>.

Der opstilledes imidlertid ved Rpl. § 478. 2) 2. Stk. — for at modvirke visse Misbrug, der var gaaet i Svang under den tidligere Ordning — nogle regulerende Betingelser, som dog for en væsentlig Del er bortfaldet ved Tillægsl. 30. Juni 1922 §§ 29 og 43<sup>35)</sup>. Tilbage er herefter alene blevet Bestemmelsen om, at de Omkostninger, Skyldneren indgaar paa at betale, bortset fra de med Eksekutionen forbundne (som Fogeden efter § 502 altid skal skønne over), skal være anførte deri med den bestemte Sum<sup>36)</sup>.

<sup>33)</sup> Jfr. D. Rpl. II. S. 155.

<sup>34)</sup> Jfr. saaledes den tyske C. P. O. § 794, 5), den østrigske Eksekutionsordning § 1 Nr. 17, den norske Tvangsfuldbyrdelseslov § 3 Nr. 6, svensk Utsökningslag § 12, fransk Code de procédure art. 545 og 551.

<sup>35)</sup> Saaledes skulde efter § 276, 2. Pkt., saadan Godkendelse kun gyldig kunne finde Sted ved en Forligskommission, under hvilken enten Kreditor eller Skyldneren hørte; dette ophævedes ved den nævnte Tillægslovs § 29. Fremdeles skulde efter § 478, 2), 2. Stk., Forlig, der var sluttede udenfor Forligskommissionen og godkendte i en saadan, kun kunde tjene til Grundlag for Eksekution, naar de var forsynede med to med Stilling og Bopæl anførte Vidners Paategning om, at Forliget førend Skyldnerens Underskrift var lydelig oplæst for og vedtaget af ham; denne Betingelse slettedes ved Tillægslovens § 43.

<sup>36)</sup> Jfr. herved Domme i U. f. R. 1922 S. 657, 1923 S. 122, 1925 S. 706, R. U. Nr. 140 i U. f. R. 1922 B S. 172, samt utr. kbh. F. R. K. 22. Juni 1921 (herefter ansaas Betingelsen ikke for fyldstgjort ved følgende Klausul: »I Tilfælde af, at Fordringen eller dens Rest overgives en Sagfører til Inkassation, betales 10 pCt. af Restsummen, dog ikke under 10 Kr., eller der foretages Eksekution for samme, betales paaløbende Omkostninger, herunder Befordring«). — Se herved ogsaa Dom Juristen Tillæg 1935 S. 3: Rekvirenten ikke anset for berettiget til at kræve »Ratihabitionsomkostninger« foruden

Det er dog et Spørgsmaal, om der ikke ogsaa maa opstilles visse Betingelser angaaende den nærmere Karakter af det Krav, der ved Overenskomstens Indgaaelse eller Ratihabition i Forligskommissionen skal gøres eksigibelt. Det synes paa Forhaand klart, at der maa gøres visse Begrænsninger i saa Henseende, saa at der f. Eks. ikke kan sikres Eksigibilitet for alle Krav, der mulig senere maatte opstaa af et gensidigt Obligationsforhold som et Lejeforhold, en Købekontrakt<sup>37)</sup> eller et Interessentskabsmellemværende. Efter Sagens Natur vil det være rimeligt først at tillægge Eksekutionsaftalens Betydning, naar de enkelte Krav ifølge Mellemværendet har antaget Karakteren af bestemt præciserede og ensidige Ydelser<sup>38)</sup>, og meget kunde tale for, paa lignende Maade som med Hensyn til Domme<sup>39)</sup>, i Almindelighed at forlange, at Kravet allerede paa den Tid, da Eksigibiliteten fastsættes, er forfaldet, da Skyldneren lider Skaar i den ham tilkommende Retsbeskyttelse, naar Spørgsmaalet, om Kravet mod ham har antaget sin endelige fremtvingelige Karakter, henvises til summarisk Afgørelse ved Fogedretten i Stedet for til indgaaende Prøvelse ved Domstolene. Ogsaa selve Begrebet »Forlig« leder nærmest Tanken i Retning af et endeligt Retskrav, som Parten allerede nu kunde forlange opfyldt, og om hvis nærmere Afvikling der ved Forliget træffes en Ordning.

Vor Rpl. nøjes imidlertid med at søge Beskyttelsen for Skyldneren gennem Opstilling af ret strenge Beviskrav med Hensyn til Kravets Modenhed til Eksekution, jfr. § 484, 2. Stk. Er den ved Forliget hjemlede Fordring knyttet til en Betingelse eller Tidsfrist eller afhængig af Erlæggelse af

---

de i det ratihaberede Forlig til et bestemt Beløb fastsatte Forligs- og Inkassationsomkostninger m. v., samt U. f. R. 1925 S. 268 (HRD): Bestemmelsen i Rpl. § 502, hvorefter Fogeden under Eksekution kan nedsætte Honoraret til Rekvirentens juridiske Konsulent, antoges ogsaa at omfatte et i et frivilligt Forlig vedtaget Inkassationssalær.

<sup>37)</sup> Jfr. fra den tidligere Procesordning J. M. Skr. (Nr. 86) 11. Marts 1891, Kskr. 25. November 1837, U. f. R. 1909 S. 682.

<sup>38)</sup> Jfr. Dom i U. f. R. 1912 S. 99 og nærmere om hele dette Spørgsmaal H. Munch-Petersen: Civilproces III. S. 28—29 og Afhandling i U. f. R. 1908 B S. 5—8. Ogsaa cfter de fremmede Procesordninger plejer der at kræves en vis Likviditet.

<sup>39)</sup> Jfr. D. Rpl. II. S. 83 ff.

en Modydelse, maa det nemlig efter denne Bestemmelse ved Forligets eget Indhold (hvoraf maaske Forfaldsdagen umiddelbart fremgaar) eller ved andre offentlige Dokumenter eller ved Skyldnerens egen Indrømmelse være givet, at Betingelsen er indtraadt eller Tidsfristen udløbet, eller at Forligshaveren fra sin Side har erlagt Modydelsen, for saa vidt ikke lovligt og betimeligt Tilbud herom fremkommer under selve Forretningen.

Ved Ratihabition af private Forlig vil det forøvrigt ofte omvendt være en naturlig Forudsætning, at denne sker inden den vedtagne Forfaldstid eller dog i en vis Kontinuitet med selve Oprettelsen. Dette maa særlig gælde, naar der er benyttet den ikke ualmindelige Praksis, hvorefter Debitor i Forliget giver in blanco Fuldmagt til at møde ved Ratihabitionen, idet det overlades Kreditor eller dennes Sagfører, naar det til sin Tid faar aktuel Interesse at udfylde Fuldmagten med Navnet paa den Person, som han vil lade møde for Skyldneren, ofte vedkommende Sagførers Fuldmægtig eller Kontorist, saaledes at Debitor altsaa slet ikke medvirker ved selve Ratihabitionen<sup>40)</sup>.

b. Om umiddelbar Eksekution af udenlandske Forlig kan der i Almindelighed endnu mindre end af Domme være Tale, allerede fordi Ordningen af Forligsvæsenet er saaevekslende i de forskellige Lande, at det vilde være meget vanskeligt at opstille en almindelig Regel. De Undtagelsesbestemmelser, der hidtil har hjemlet umiddelbar Eksekutionsadgang for fremmede Retsakter, har ogsaa kun Hensyn til Domme og Kendelser, saaledes navnlig ogsaa Mellemragsl. 19. Febr. 1861 § 1<sup>41)</sup>. Derimod aabner § 479 Mulighed for, i Henhold til Traktat at knytte umiddelbar Eksekutionskraft ogsaa til udenlandske offentlige Forlig. En saadan Eksekutionskraft er nu ved den tid-

<sup>40)</sup> Jfr. herved D. Rpl. II. S. 159—160 og den der citerede Dom U. f. R. 1905 S. 404, hvor dog maaske den tidligere Forældelsesfrist paa Aar og Dag spillede med ind, samt Frost: Fogedforretninger S. 25.

<sup>41)</sup> Ved Kundgør. 13. Juni 1861 § 1 var derimod omvendt med Hensyn til Fuldbyrdelse i Sverrig danske Kommissions- og Domstolsforlig stillede lige med Domme.

ligere omtalte nordiske Domskonvention, jfr. Bekg (Nr. 177) 10. Maj 1933, Art. 2 og Anordn. (Nr. 178) 11. Maj 1933 §§ 2 og 11 ogsaa tillagt offentlige Forlig. Reglen gælder dog kun offentlige Forlig, d. v. s. Forlig, der er indgaaet enten for en Forligskommission (i Norge et »Forligsraad«) eller for en Ret. Endvidere skal Forliget være indgaaet for en saadan Myndighed; det er altsaa ikke nok, at det er godkendt eller ratihaberet for en Forligskommission. Denne Bestemmelse har dog kun praktisk Betydning ved Eksekution her i Landet af norske eller islandske Forlig. Derimod indgaas i Sverige og Finland offentlige Forlig altid i Retten og bekræftes ved dennes Dom. —

Udenlandske Voldgiftskendelser kan der derimod ikke blive Spørgsmaal om at knytte umiddelbar Eksekutionskraft til, allerede fordi en saadan Eksekutionskraft som Regel ikke tilkommer indenlandske Voldgiftskendelser<sup>42)</sup>. Danmark har da ogsaa ved Ratifikationen af den internationale Konvention om Eksekution af Voldgiftskendelser afsagt i Udlandet<sup>43)</sup> gjort en Tilføjelse, der lyder saaledes: Efter dansk Ret er Voldgiftskendelser afsagte af en Voldgiftsret ikke umiddelbart eksekutive, men det vil i hvert enkelt Tilfælde være nødvendigt, saafremt Eksekution skal foretages, at anlægge sædvanligt Søgemaal, under hvilket den paagældende Voldgiftskendelse dog i Almindelighed uden nærmere Prøvelse vil blive lagt til Grund ved Sagens Paadømmelse<sup>44)</sup>.

C. En umiddelbar Eksekutionsvirkning er endvidere knyttet til visse Pantebreve<sup>45)</sup>.

<sup>42)</sup> Jfr. D. Rpl. II. S. 518 og Bernt Hjejle: Frivillig Voldgift (1937) S. 177 ff. Cfr. dog om Voldgiftskendelser afsagt af en Husdyrvoldgiftsret eller af den faste Voldgiftsret ovfr. S. 19.

<sup>43)</sup> Jfr. Bekg. (Nr. 150) 28. Juni 1929.

<sup>44)</sup> Jfr. som Eksempel herpaa Dom i U. f. R. 1934 S. 856.

<sup>45)</sup> Jfr. herved Vinding Kruse: Ejendomsretten IV. S. 1694 og 1696, hvorefter den umiddelbare Eksekutionskraft efter § 478, 3) ogsaa antages at tilkomme den ifølge et ensidigt Grundbyrdedokument, berettigede, men ikke antages at gælde ved gensidige Grundbyrder og derfor sædvanlig heller ikke ved Aftægtskontrakter. Se ved det sidste Spørgsmaal ogsaa Vinding Kruse U. f. R. 1927 B S. 249—50 og Dom U. f. R. 1934 A S. 130, der dog nægter umiddelbar Eksekution allerede som Følge af, at der ikke i Aftægtsdokumentet var optaget nogen Bestemmelse om Forfaldstid

## 10. Pantebreve i fast Ejendom.

Herom findes nu Bestemmelsen i § 478, 3), der ganske stemmer med den tidligere Bestemmelse i Udpantningsl. 29. Marts 1873 § 15<sup>46)</sup>, dog med den Forskel, at der ikke længere skal kræves nogen udtrykkelig Vedtagelse af Eksekutionsadgang i Obligationen, men den underforstaas som »naturale negotii«<sup>47)</sup>. Der opstilles dog en Række Betingelser for, at Panthaveren saaledes »uden Lovmaal og Dom« skal kunne søge Fyldestgørelse i Pantet.

Man har saaledes kun villet tilstaa Panthaveren denne lettere Eksekutionsadgang under Forudsætning af, at han fyldestgør Betingelserne for at nyde Retsbeskyttelse overfor Tredjemand, og derfor alene knyttet den umiddelbare Eksekutionsvirkning til tinglyste Pantebreve. Det Hensyn til Klarhed i Grundlaget, som gør sig saa stærkt gældende ved Eksekutionsordningen, har for det første ført til at opstille den formelle Betingelse, at Pantebrevet skal være oprettet eller vedkendt enten for Notarius publicus, for en Sagfører<sup>48)</sup> eller to Vitterlighedsvidner. Endvidere skal der være givet Pant for en bestemt angiven Pengesum<sup>49)</sup>, saa at umiddelbar Eksekution efter § 478, 3), ikke kan ske paa Grundlag at blotte »Skadesløsbreve«<sup>50)</sup>. Skadesløsbreve kan derimod alene give Grundlag for Eksekution under de særlige Betingelser i §'ens Nr. 4, jfr. nedenfor under 20.<sup>51)</sup> Fremdeles

og »bortset fra, hvorvidt Dokumentet med Hensyn til den her omhandlede Ydelse vilde kunne anses som et Pantebrev«, (I Dokumentet, der var betegnet som »Skøde og Aftægtskontrakt«, og som blev tinglyst som Pantebrev, var det bestemt, at der for de kontante Ydelser skulde kunne foretages Udlæg i Ejendommen i Henhold til Rpl. § 478 Nr. 3).

<sup>46)</sup> Jfr. om denne Torp-Grundtvig: Tingsret S. 698—9.

<sup>47)</sup> Jfr. Mot. t. K. U. t. B. R. Sp. 137 (239).

<sup>48)</sup> Jfr. med Hensyn til et før Ændringen (1927) oprettet Pantebrev Dom i U. f. R. 1928 S. 1105.

<sup>49)</sup> Jfr. U. f. R. 1882 S. 1018.

<sup>50)</sup> Jfr. U. f. R. 1903 A S. 459, cfr. 1910 S. 739.

<sup>51)</sup> Viser det sig derfor, at et Pantebrev, der formelt lyder paa et bestemt Beløb, i Virkeligheden er et Skadesløsbrev, maa Eksekution nægtes, naar Debitor ikke anerkender at skyldte Pantebrevets Paa lydende. Jfr. herved utr. kbh. F. R. KK. af 9. September 1931 og 13. November 1936, der begge nægter Eksekution med den Begrun-

skal Forfaldstiden være indtraadt paa visse bestemte Maader<sup>52)</sup>, nemlig enten paa Grund af Opsigelse, eller fordi den oprindelig fastsatte Betalingstermin er kommet, eller, men dog kun for saa vidt saadan Følge udtrykkelig er betinget i Pantebrevet, paa Grund af Udeblivelse med Renter<sup>53)</sup>. Derimod kan umiddelbar Eksekution ikke finde Sted, fordi muligvis Forfaldstiden maatte være indtraadt som Følge af, at Ejendommen ikke er holdt ordentlig vedlige, idet man har været betænkelig ved at henvise dette ofte vanskelige Spørgsmaal til summarisk Afgørelse ved Fogedretten, og næppe heller, naar ifølge udtrykkelig Bestemmelse i Pantebrevet Udeblivelse med et enkelt Afdrag<sup>54)</sup> eller den Omstæn-

---

delse, at den i Pantebrevet anførte Pengesum i Virkeligheden alene var et Beløb, der var anslaaet at skulle dække de efterhaanden paa- løbende Udgifter til et Byggeforetagende.

<sup>52)</sup> Se herved Domme U. f. R. 1935 S. 646: Da Forfaldstidens Indtræden som Følge af Udeblivelse med den aarlige Ydelse var gjort afhængig af Tilstedeværelsen af Kendsgerninger af ganske ubestemt Karakter, savnede Forholdet den Klarhed, som maa være Forudsætningen for at anvende Rpl. § 478, 3) og 1935 S. 797: Forfaldstiden for et Ejerpantebrev, der var givet i Haandpant, ansaas for indtraadt »af en Retsgrund, der i hvert Fald ganske maa sidestilles med de Rpl. § 478 Nr. 3 nævnte«.

<sup>53)</sup> Jfr. som Domme, hvor Obligationen er blevet anset for forfalden, U. f. R. 1919 S. 113 (HRD), 1926 S. 978, V. L. T. 1928 S. 149, U. f. R. 1929 S. 580, 771, 1934 S. 599 (dog ikke Tale om umiddelbart Udlæg), 1935 S. 797. Cfr. derimod som Tilfælde, hvor Obligationen blev anset for ikke forfalden, U. f. R. 1919 S. 877: Postanvisning forsinket afsendt af Postvæsenet (Dissens), 1920 S. 600: Postanvisning søgt afleveret paa Kreditors tidligere Bopæl d. 18. i Terminsmaaned, 841: talt med Kreditors Hustru under dennes Bortrejse, 856: undladt af en Misforstaaelse at betale et ringe overskydende Beløb i Terminsrenter, jfr. 1922 S. 392 (dog ikke Tale om umiddelbart Udlæg), 1922 S. 675: Kreditor burde have forstaaet, at der var sket et Uheld, der ikke stod i Forbindelse med Skyldnerens Betalingsevne eller »vilje, jfr. 1926 S. 731: Kreditor burde have indset, at den manglende Rentebetaling ikke skyldtes Mangel paa Evne eller Vilje til at betale, men Ukendskab til Obligationen, 1930 S. 516: Banken havde ikke noget Øjeblik betragtet Forholdet, som om der manglende Dækning for Checken, skønt Kontoen ved en Fejlregning fra Debitors Kasserer var overtrukket. Se ogsaa U. f. R. 1935 S. 646, ovfr. Note 52.

<sup>54)</sup> Jfr. U. f. R. 1885 S. 330. Se ogsaa V. L. T. 1930 S. 360.

dighed, at en anden Kreditor gør Udlæg i Pantet<sup>55</sup>), bringer hele Gælden til at forfalde; ogsaa disse Forhold falder nemlig udenfor de i Loven opregnede Tilfælde, der synes at skulle være udtømmende. Udlæget skal kunne ske ikke blot for Kapitalen eller Afdrag paa denne, men ogsaa særskilt for Renter. Det kan dog aldrig udstrækkes til andet end Pantet<sup>56</sup>).

I hidtidig Retspraksis har man fastholdt, at Retten til umiddelbar Eksekution alene tilkom selve Kreditor efter Pantebrevet, men har nægtet en saadan Ret for den, der kun havde Pantebrevet i Haandpant. Dette Forhold har imidlertid ofte været følt som en betydelig Ulempe for Forretningslivet<sup>57</sup>), og ved Revisionen i 1932 har man derfor tilføjet en Bestemmelse til § 478, 3), hvorefter Retten til umiddelbart Udlæg nu ogsaa tilkommer den, der har Pantebrevet i Haandpant, uanset om Haandpanthaverens egen Fordring er forfalden eller ikke<sup>58</sup>).

Ved nogle særlige Bestemmelser hjemledes der tidligere visse Banker og Kreditforeninger en noget videre Eksekutionsadgang. Disse Bestemmelser var imidlertid bortfaldet ved Rpl.<sup>59</sup>), men ved en Tilføjelse til § 478, 3) er der nu igen indført en særlig Adgang for saadanne Pengeinstitutter til at gøre Udlæg. Reglen gælder ved Pantebreve, der er udstedt til en Bank eller Sparekasse eller til en Kreditforening, hvis Statutter er stadfæstet af Indenrigsministeriet<sup>60</sup>), og den særlige Adgang til Udlæg udover de sædvanlige Til-

<sup>55</sup>) Jfr. U. f. R. 1894 S. 830.

<sup>56</sup>) Der kan gøres Udlæg for en Del af det forfaldne Tilgodehavende, jfr. U. f. R. 1929 S. 545, 1934 S. 365, men ikke for Omkostninger alene, jfr. Ø. L. T. 1929 S. 452. Dommen i U. f. R. 1934 S. 365 anser det imidlertid for en Konsekvens af den benyttede Fremgangsmaade, at Udlægshaveren maatte være afskaaret fra ved Tvangsauktionen at kræve Fyldestgørelse udover den Del af sit Tilgodehavende, hvortil han selv havde begrænset sit Tvangsforfølgningsskridt, cfr. Note \*\*) til samme Dom V. L. T. 1934 S. 57.

<sup>57</sup>) Jfr. Steglich-Petersen Forhandlingerne Nordisk Juristmøde København 1928 S. 284—87.

<sup>58</sup>) Jfr. Victor Hansen U. f. R. 1930 B S. 316 og 1932 B S. 222. Se iøvrigt herved Afgørelser U. f. R. 1933 S. 777, 1935 S. 797.

<sup>59</sup>) Jfr. Mot. t. K. U. t. B. R. ad § 324 Sp. 140—41 (243), R. U. Nr. 107 U. f. R. 1922 B S. 23 og 1925 A S. 889 (HRD).

<sup>60</sup>) Derimod ikke Statslaanefonden, jfr. U. f. R. 1935 S. 372.

fælde haves, naar Forfaldstiden er indtraadt som Følge af væsentlig Forringelse af pantsat Driftsinventar, Driftsmateriel eller Besætning, og saadan Følge udtrykkelig er betinget i Pantebrevet<sup>61</sup>).

20. Tinglyste Skadesløsbreve i fast Ejendom.

For at fremme Benyttelsen af Skadesløsbreve i Stedet for Akkomodationsobligationer<sup>62</sup>) er der endelig nu ved § 478, 4) givet Adgang til Eksekution paa Grundlag af tinglyste Skadesløsbreve, hvorved der gives Pant i fast Ejendom, og som er oprettet paa samme Maade som de i § 478, 3) nævnte Pantebreve. Betingelsen for umiddelbar Eksekution er dog, at Gældens Størrelse og Forfaldstidens Indtræden er erkendt af Skyldneren<sup>63</sup>). —

Der kan næppe være Tvivl om, at ogsaa Pantebreve oprettede i Udlandet, naar de fuldtud opfylder de under C. fastslaaede Betingelser, maa kunne give Adgang til umiddelbar Eksekution.

D. Bestemmelserne i § 478, 3) og 4), angaar kun Pantebreve i fast Ejendom og ikke Løsøre, medmindre dette er indbefattet i Pantet som Tilbehør til Ejendommen, jfr. Tinglysnl. 31. Marts 1926 §§ 37 og 38<sup>64</sup>). Bortset fra et enkelt Særtilfælde<sup>65</sup>) er der derimod ingen Hjemmel for umiddelbar Eksekution ved Pant i Løsøre, og der kan selvfølgelig ikke være Tale om at anvende § 478, 3) og 4), analogisk paa saadant Pant, hvor Forholdet i flere Retninger frembyder langt større Usikkerhed. At Forholdet iklædes Karakteren af et »Møbellaan«, bør sikkert ikke bevirke den Forskel, at Panthaveren som »Ejer«

<sup>61</sup>) Ogsaa i det Rpl. § 680 omhandlede Tilfælde er der hjemlet en umiddelbar Eksekutionsadgang, jfr. Skifteretten S. 61. Denne Adgang er iøvrigt nu ligesom Retten efter § 578 udvidet til at gælde den, der har Haandpant i Pantebrevet.

<sup>62</sup>) Jfr. Steglich-Petersen Forhandlingerne Nordisk Juristmøde København 1928 S. 288 og Vinding Kruse smst. S. 316—17.

<sup>63</sup>) Jfr. herved Dom U. f. R. 1934 S. 140, der anerkender, at der, naar Betingelserne efter § 478 Nr. 4 er opfyldt, kan foretages Udlæg paa Grundlag af Skadesløsbrevet uden at erhverve Dom over den nuværende Skødehaver, jfr. ndfr. S. 57, Note 19.

<sup>64</sup>) Cfr. derimod U. f. R. 1929 S. 408 med Hensyn til en før Tinglysningsloven stiftet Panteret.

<sup>65</sup>) Næmlig i L. (Nr. 78) 23. Marts 1932 § 6, der hjemler Kongeriget Danmarks Fiskeribank Ret til at foretage Udlæg uden Lovmaal og Dom i det til Pant stillede Fartøj med Tilbehør.

skulde kunne foretage umiddelbar Fogedforretning<sup>66</sup>), da en saadan Transaktion ikke forfølger det normale økonomiske Formaal med en Ejendomsoverdragelse, men kun skal tjene til Sikkerhedsstilling<sup>67</sup>). Om dette Spørgsmaal maa dog henvises til Fremstillingen ndfr. S. 264—65.

I det hele maa det antages, at enhver Adgang til at vedtage umiddelbar Eksekution udenfor de lovhjemlede Tilfælde maa være afskaaret<sup>68</sup>). At det i al Almindelighed skulde være en Kreditor tilladt at betinge sig Eksekutionsadgang for sit Krav, kan umulig tænkes, men der mangler i vor Ret enhver Hjemmel for den Begrænsning i saa Henseende, der ganske nødvendig maatte opstilles. I fremmed Ret knyttes da som berørt ogsaa denne eksekutoriske Virkning kun til visse Dokumenter af en særlig likvid Karakter. Men netop f. Eks. med Hensyn til Gældsbreve indeholdt før Rpl. L. 29. Marts 1873 § 15 en klar Forudsætning om, at Vedtagelse af Eksekutionsadgang ikke i andre Tilfælde kunde være gyldig, idet denne Lovbestemmelse ellers vilde være overflødig<sup>69</sup>), ligesom Vedtagelsen af den hurtige Retsforfølgning efter den tidligere Fr. 25. Jan. 1828, jfr. nu Rpl. § 443, 1), væsentlig vilde tabe sin praktiske Betydning, hvis Kreditor ifølge ethvert Gælds brev kunde forskafe sig en endnu fordelagtigere Stilling ved at betinge sig umiddelbar Adgang til Eksekution. En tilsvarende Ordning maa da ogsaa være opretholdt ved Rpl., saaledes at en Kreditor kun kan opnaa umiddelbar Eksigibilitet for sin Ret ifølge en Overenskomst ved at lade denne ratihabere i

<sup>66</sup>) Jfr. nærmere H. Munch-Petersen U. f. R. 1908 B S. 8—9 og Erwin Munch-Petersen: Overdragelser til Fyldestgørelse (1935) S. 18—22, hvor det hævdes, at den processuelle Beskyttelse lige saa lidt som Omsætningsbeskyttelsen kan bero alene paa Parternes Vilje. I modsat Retning gik dog før Rpl. den herskende Teori, jfr. Torp-Grundtvig: Tingsret S. 344—45, og vistnok Praksis, jfr. Højesteretsdom i U. f. R. 1888 S. 613 (616), cfr. dog 1889 S. 518. I nyere Retspraksis er det her hævdede Standpunkt derimod anerkendt, jfr. Dom U. f. R. 1929 S. 776. Se ogsaa Ø. L. T. 1930 S. 275 og utr. kbh. F. R. K. 13. Juli 1936.

<sup>67</sup>) Jfr. Jul. Lassen: Haandbog i Obligationsret. Alm. Del. 3. Udg. S. 160, Note 27), Vinding Kruse: Ejendomsretten III. S. 1339.

<sup>68</sup>) Jfr. nærmere Nellenmann: Execution S. 38 ff.

<sup>69</sup>) Jfr. U. f. R. 1903 A S. 459.

Forligskommissionen (Underretten). Ikke blot en forudgaaende Vedtagelse maa i saa Henseende anses for betydningsløs, men ikke engang et Samtykke af Skyldneren ved selve Forretningens Foretagelse kan forskaffe denne Retsvirkning som Eksekution udenfor Lovens Betingelser.

II. Fogedens Stilling overfor de forskellige Eksekutionsgrundlag er dog ikke i alle Tilfælde den samme.

A. Overfor Domme og Kendelser er Fogedens Prøvelsesret stærkt begrænset. Han maa dog naturligvis undersøge, om Dommen eller Kendelsen er udgaaet fra en lovlig bestaaende Domstol eller nogen til at afsige eksigible Dekreter beføjet Myndighed, og hvis dette viser sig ikke at være Tilfældet, nægte Eksekution, jfr. § 483. Efter denne Bestemmelse er det yderligere en Forudsætning, at Dommen og Kendelsen er udfærdiget i den lovmæssige Form<sup>70</sup>). Med Hensyn til udenlandske Domme eller Kendelser skal der ifølge § 486 forelægges Fogeden de Oplysninger, som opstilles i de specielle Bestemmelser, der er anført ovenfor S. 23—27. Hvad derimod Dommens eller Kendelsens Indhold angaar, skal Fogeden alene paase, om den overhovedet ifølge sit Indhold kan fuldbyrdes, jfr. herom ovenfor under I. A. Derimod tilkommer det ikke Fogeden at undersøge eller afgøre, om Dommen eller Kendelsen maatte lide af saadanne Fejl eller Mangler, som kunde medføre en anden Afgørelse efter Anke eller Kære. Dette følger nemlig af Princippet om Dommens Retskraft, hvorefter Fogeden maa respektere den sideordnede Rets Afgørelse og derfor ikke kan sætte denne til Side ifølge Omstændigheder, der allerede har foreligget, før Afgørelsen blev truffet; ikke engang med Hensyn til en »privilegeret« Indsigelse som Umyndighedsindsigelsen er der Hjemmel til at fravige denne Grundsætning, saaledes at Domfældte skulde kunne fravige sætte denne Indsigelse for Fogedretten<sup>71</sup>). Derimod maa Foge-

<sup>70</sup>) Jfr. herved Dom U. f. R. 1935 S. 1124: Fogeden anset for berettiget til at nægte Fremme af en Eksekutionsforretning, da der som Følge af en Forveksling mellem Domfældte og hendes Mands Moder ikke forelaa en over Domfældte i lovmæssig Form udfærdiget Dom.

<sup>71</sup>) Jfr. fra den tidligere Procesordning Domme i U. f. R. 1911 S. 147, 1879 S. 426 og N e l l e m a n n: Execution S. 20—21 med Note 1).

den kunne nægte at foretage Eksekutionen paa Grund af Omstændigheder, der først er indtraadt efter Dommens eller Kendelsens Afsigelse, f. Eks. ved Betaling<sup>72)</sup>, jfr. saaledes med Hensyn til Handlingsdomme § 493, 1. Stk.

Medens Fogeden saaledes er bundet ved Dommen og Kendelsen, maa han dog selvfølgelig have Ret og Pligt til at fortolke den for at udfinde dens nærmere Mening<sup>73)</sup>. Af Hensyn til de Krav til Klarhed, der med Rette stilles til Eksekutionsgrundlaget, bør han ved denne Fortolkning vise en vis Strengthed, saaledes at han kun fuldbyrder, hvad Dommen eller Kendelsen med Sikkerhed hjemler. Men man tager dog næppe heller i denne Retning Sagen saa formelt som efter den gamle Ordning, hvorefter man fastholdt den egentlige »Konklusion« som den Ramme, ud over hvilken Tvangsfuldbyrdelsen ikke kunde gaa<sup>74)</sup>.

Det er dog vistnok kun overfor Domme og Kendelser, der er afsagte af egentlige judicielle Myndigheder, at Fogedens Prøvelsesadgang kan antages at skulle være saa stærkt begrænset. En Forudsætning om, at der alene er tænkt paa saadanne Myndigheder, ligger der ogsaa i Henvisningen i § 483, 2. Pkt., til Afgørelse ved Anke eller Kære. Overfor andre Myndigheder kan da den ved § 483 fastsatte Begrænsning i Fogedens Kompetence ikke ubetinget være bindende.

Med Hensyn til de af danske Konsuler i Udlandet i Medfør af L. 15. Febr. 1895 afsagte Domme maa dog vistnok Fogedens Stilling være den samme som overfor almindelige Domme, da det i Lovens § 5 sidste Stk., udtrykkelig siges, at Adgangen til at faa Konsulernes Domme eksekverede er »den samme som Adgangen til at faa andre Underrettsdomme eksekverede«. Hvad derimod Kendelser af Landvæsen skommissioner angaar, maa man, da disse ikke kan an-

<sup>72)</sup> Jfr. angaaende Spørgsmaalet om Debitor efter Dommens Afsigelse havde betalt Domsbeløbet, utr. kbh. F. R. K. 24. Juni 1936.

<sup>73)</sup> Jfr. U. f. R. 1877 S. 639 (642) og den i forrige Note anførte F. R. K., hvor det ikke af selve Dommen klart fremgik, for hvilket Tidsrum Skyldneren var dømt til at betale Vejbidrag.

<sup>74)</sup> Jfr. Dom U. f. R. 1924 S. 364 (365), hvorefter Fogeden ansaas for kompetent til at afgøre, hvor vidt et af Domhaveren afgivet Tilbud om Levering af Modydelse var rettidigt.

ses for egentlige Retter<sup>75</sup>), vistnok antage, at Spørgsmaal om Grænserne for deres Myndighed kan paakendes af Fogeden lige saa vel som af andre judicielle Myndigheder, og at derfor deres Dekreter kan sættes til Side, naar de findes at have overskredet deres Kompetence. En lignende Begrænsning maa gøres med Hensyn til Domme afsagte af »den faste Voldgiftsret«, saaledes at det ved Bestemmelsen i L. (Nr. 536) 4. Okt. 1919 § 16 om, at disse Domme »bliver at fuldbyrde som endelige og retskraftige Domme«, maa underforstaas, at Retten ikke har overskredet Grænserne for den Kompetence, der er tillagt den ved Loven<sup>76</sup>).

Overfor de Voldgiftskendelser, der i Medfør af L. 12. Juni 1922 afsiges angaaende Husdyrhandler, maa Fogeden vistnok have en endnu videre gaaende Prøvelsesret. Der kan vel ikke være Tale om, at disse Kendelser, lige saa lidt som Forlig indgaaede for Voldgiftsmændene, skulde kunne anfægtes efter deres materielle Indhold, men det kan ikke være udelukket, at de paa Grund af begaaede Fejl sættes til Side som ugyldige<sup>77</sup>). At Lovens § 10 udtrykke-

<sup>75</sup>) Jfr. nærmere Tillæg (1936) til D. Rpl. I. S. 21 og ovfr. S. 19, Note 5), jfr. iøvrigt om hele dette Spørgsmaal Matzen: Statsforfatningsret III. 4. Udg. S. 203 ff., 210, og Berlin: Statsforfatningsret II. 2. S. 277, men i modsat Retning Sindballe i U. f. R. 1916 B S. 12. Det her paaberaabte Moment, at ifølge L. 1858 § 21 Spørgsmaal om mulige Kompetenceoverskridelser af Overlandvæsenkommissionerne afgøres af Højesteret, synes ikke at udelukke Muligheden for at lade Landvæsenkommissionernes Kompetence prøve af de almindelige Domstole og Fogedretten, lige saa lidt som den Omstændighed, at Overlandvæsenkommissionen, naar en Landvæsenkommissionskendelse indankes til den, ogsaa skal undersøge, om Landvæsenkommissionen har holdt sig indenfor sin Kompetence. Se iøvrigt her ved bl. a. Domme U. f. R. 1918 S. 487, 1925 S. 316 (Spørgsmaalet om Landvæsenkommissionens Kompetence afgjort af Fogeden), 1926 S. 626 (HRD), 1928 S. 640 (HRD), 1929 S. 982, 1053, 1931 S. 412, 1935 S. 28 (HRD), 368.

<sup>76</sup>) Se her ved Sindballe U. f. R. 1916 B S. 12, Højesteretsdom U. f. R. 1927 S. 75 og Carl Ussing U. f. R. 1928 Tillæg S. 54—55. Jfr. iøvrigt ogsaa Domme U. f. R. 1928 S. 296, 1934 S. 1055 (HRD), 1935 S. 58 (HKK), 312 (HRD), 1936 S. 19 og 82 (HRD).

<sup>77</sup>) I de tidligere Voldgiftslove fandtes der i § 9, 2. Stk., en Bestemmelse, hvorefter Kendelsen (eller Forliget) tabte sin Fuldbyringskraft efter en vis Tids Forløb og da skulde have »Retsvirkning

lig statuerer en saadan Ugyldighed for det Tilfælde, at Kendelsen (eller Forliget) er tilvejebragt paa forbryderisk Maade, kan næppe heller udelukke fra at lade en saadan Ugyldighed indtræde ogsaa i andre Tilfælde. Den særlige Fremhævelse kan finde sin Forklaring i den Bestemmelse, der føjes dertil, at i det anførte Tilfælde hele Forholdet altid skal kunne søges afgjort ad almindelig Retsvej. Paa Grund af de meget ringe juridiske Garantier, som saavel Personer som Behandlingsmaade i disse Sager i Almindelighed frembyder<sup>78)</sup>, vilde ogsaa Udelukkelse af en saadan Prøvelsesadgang for Fogeden og andre judicielle Myndigheder være særlig betænkelig.

Der kan saaledes for det første ingen Tvivl være om, at Fogeden maa kunne prøve, om Voldgiftsretten har overskredet Grænserne for sin Kompetence, og i bekræftende Fald maa kunne sætte dens Kendelse til Side<sup>79)</sup>. Dette gælder saaledes, hvis Voldgiftsretten maatte have indladt sig paa andre Spørgsmaal end de i L.'s § 1 omhandlede Tvistigheder, der opstaar mellem Parterne i Køb eller Bytte af Husdyr, og hvor der er Spørgsmaal om Handelens Tilbagegang i Anledning af Mangler ved det afhændede og om Erstatning eller Afslag i Købe- eller Byttesummen i Anledning af saadanne Mangler<sup>80)</sup>, eller hvis Voldgiftsmændene maatte have taget en Sag under Afgørelse til Trods for et gyldigt Forbehold, som Parterne maatte have gjort om den almindelige Retsvej. Det samme maa vel ogsaa gælde, naar Voldgiftsmændene har manglet den specielle Kompetence efter L.'s § 3<sup>81)</sup>,

---

som en Dom, hvis Fuldblydelseskraft er forældet«. Men denne Bestemmelse, som maaske kunde anføres mod Fogedens Prøvelsesret, er bortfaldet i Loven af 1922.

<sup>78)</sup> Jfr. D. Rpl. I. S. 12—13, II. S. 525—6 og det dér anførte.

<sup>79)</sup> Jfr. herved Dom U. f. R. 1929 S. 550, hvorefter en Udlægsforretning, der var begæret i Henhold til en Husdyrvoldgiftskendelse, som var delvis ugyldig, fordi Retten havde overskredet sin Kompetence, dog antoges at maatte fremmes for den gyldige Del af Kendelsen og for et forholdsmæssigt Beløb af de tilkendte Sagsomkostninger.

<sup>80)</sup> Jfr. tidligere Domme i U. f. R. 1909 S. 702, 1916 S. 804 samt de øvrige i D. Rpl. II. S. 523 Note 56 anførte Retsafgørelser.

<sup>81)</sup> Jfr. Dom i U. f. R. 1911 S. 97 angaaende den tilsvarende Bestemmelse i L. 1907 § 2.

men dog kun, for saa vidt ikke den paagældende Part maa antages at have frafaldet Værnetingsindsigelsen, eller en af Parterne allerede har benyttet den Adgang, som §'ens 2. Stk. aabner dem til at faa Spørgsmaalet afgjort af Justitsministeren, i hvilket Tilfælde dennes Afgørelse vistnok maa anses for bindende<sup>82</sup>). Ligeledes maa Fogeden paase, at Kendelsen holder sig indenfor de Grænser, der ved § 9 er afstukket for dens Tvangsfuldbyrdelse, idet den gaar ud paa at hjemle Krav i Anledning af Mangler ved selve det afhændede, medens der derimod f. Eks. ikke kan gøres Eksekution for Kravet paa selve Købesummen<sup>83</sup>). Ogsaa Overholdelsen af visse Frister, som L. i § 4, 1. og 2. Stk., hjemler for Foretagelsen af de paagældende Retsskridt, maa vistnok være Betingelse for Kendelsens Gyldighed<sup>84</sup>), men derimod gælder det næppe om den Frist, der i § 6 er foreskrevet for Kendelsens Afsigelse.

Hvad angaar mulige Fejl ved selve den Fremgangsmaade, der har været anvendt ved Behandlingen, kan de ikke i Almindelighed medføre Kendelsens Ugyldighed, da der vilde opstaa altfor stor Usikkerhed derved, og de fleste af de Forskrifter, som indeholdes om Behandlingsmaaden, maa derfor opfattes som blot instruksoriske. Men paa lignende Maade som ved den sædvanlige Voldgift<sup>85</sup>) maa det dog være Forudsætningen, at ikke visse fundamentale Regler er tilsidesatte, f. Eks. at begge Parter har haft Adgang til at blive hørte, saa at Retten ellers kan sætte Afgørelsen til Side. I Folketingsudvalgets Betænkning angaaende Loven af 1907 erklæres dette for »en Selvfølge«<sup>86</sup>). Heri kan Rpl. ikke antages at have villet

<sup>82</sup>) Jfr. herved U. f. R. 1907 B S. 197—198.

<sup>83</sup>) Jfr. ogsaa om en Voldgiftskendelse, der paalagde Køberen Erstatning, fordi han uberettiget havde vægret sig ved at modtage en Hest under Paaberaabelse af, at den havde en Fejl, Dom i U. f. R. 1915 S. 1020.

<sup>84</sup>) Jfr. Dom i U. f. R. 1910 S. 643, men efter Rpl. i modsat Retning Dom i 1920 S. 830.

<sup>85</sup>) Jfr. D. Rpl. II. S. 513, 520.

<sup>86</sup>) Rigsdagstid. 1905—06, Tillæg B Sp. 1785. — Jfr. herved nærmere en Afhandling af H. Munch-Petersen i U. f. R. 1907 B S. 192—201, som dog maaske her gaar vel vidt i Retning af at tillægge Domstolene (og Fogeden) Prøvelsesret. Jfr. ogsaa Dom i U. f. R. 1914 S. 702, om Ankeretten var fortabt ved frivillig Opfyldelse.

gøre nogen Forandring, idet det er givet, at den ved Bestemmelsen i § 483, som uforandret er gaaet over fra Kommissionsudkastene af 1899 (§ 329) og i det væsentlige ogsaa af 1877 (§ 440), ikke har haft dette Forhold for Øje. Ogsaa væsentlige Habilitetsmangler hos Voldgiftsmændene maa kunne medføre samme Følger. At der først ved Loven af 1917 og derefter igen ved Loven af 1922 i § 7 er aabnet en vis Adgang til at paaanke disse Kendelser, kan ikke medføre nogen Forandring i denne Retning, idet paa den ene Side denne Ankeadgang er stærkt begrænset, da den kun under særlige Omstændigheder kan finde Sted med Overøvrighedens Tilladelse, hvorfor den paa ingen Maade gør Fogedens Prøvelsesret overflødig, og paa den anden Side denne heller ikke vilde overflødig gøre Adgangen til Anke, men denne f. Eks. vil være det eneste Retsmiddel i alle de Tilfælde, hvor en Part ikke ønsker Kendelsen omstødt som ugyldig, men vil have selve Kendelsens Indhold forandret.

En Kendelses Fuldbyrdelse vil selvfølgelig kunne være udelukket derved, at den ikke, som den foreligger, giver en tilstrækkelig klar eller fuldstændig Bestemmelse<sup>87)</sup>.

B. Overfor Forlig er Fogedens Stilling en helt anden end overfor Domme, idet der ifølge § 484, 1. Stk., naar et Forlig forelægges ham til Eksekution, tilkommer ham samme Adgang som de egentlige Domstole efter § 275<sup>88)</sup> til at paakende alle Indsigelser mod Forligets Gyldighed<sup>89)</sup>. Med Hensyn til Forlig indgaaede i et Retsmøde (modsat blot ratihaberede, jfr. § 276) gælder der dog den Begrænsning, at Fogedens Kendelse ikke maa indeholde en Bedømmelse af Rettens Hand-

<sup>87)</sup> Jfr. U. f. R. 1915 S. 75.

<sup>88)</sup> Jfr. D. Rpl. II. S. 156.

<sup>89)</sup> Jfr. med Hensyn til Fejl ved Fremgangsmaaden eller Mangler hos Mæglerne Domme i U. f. R. 1882 S. 283, 1889 S. 188, 1904 S. 524 og med Hensyn til civilretlige Ugyldighedsgrunde U. f. R. 1881 S. 1113, 1900 S. 811, 1902 S. 128, 1906 S. 47 (alle angaaende Umyndighed), 1926 S. 785 (ang. L. 7. April 1899 § 15), utr. F. R. K. 24. Februar 1934 (Lavværges Samtykke manglede) samt en Række utrykte Kendelser om urigtige og bristende Forudsætninger. Jfr. ogsaa utr. F. R. K. 10. Februar 1932: Da Forliget var ændret ved senere Overenskomst, kunde det ikke eksekveres, men cfr. F. R. K. 7. Juli 1933, hvor der blot verserede Sag til Forligets Omstødelse.

linger, hvad der vil være Tilfældet, naar Indsigelsen mod Forliget støttes paa Fejl, som Retten skulde have begaaet, jfr. § 275.

Samme Prøvelsesret som overfor Kommissionsforlig tilkommer der ifølge § 485 ogsaa Fogeden overfor eksigible Pantebreve.

#### § 4.

#### Eksekutionskraftens Indtræden og Standsning<sup>1)</sup>.

I. A. Der maa sædvanlig forløbe en vis Tid, forinden Dommen kan fuldbyrdes, den saakaldte »Fuldbyrdesfrist« eller »Eksekutionsfrist«. Tanken med denne er dels at tilstaa den domfældte en Frist til frivillig at opfylde Dommen, dels at give ham Tid til at overveje, om han vil paaanke Dommen. Ved Højesteretsdomme, paa hvilke efter Rpl. i Modsætning til den ældre Ordning<sup>2)</sup> Lovens Regel om Eksekutionsfrist ogsaa finder Anvendelse, er det dog selvfølgelig kun det første Hensyn, der gør sig gældende. Ifølge de Grunde, der har bestemt Reglen, maa det vistnok antages, at Eksekution kan finde Sted før Fristens Udløb, naar Domfældte samtykker deri<sup>3)</sup>.

I Modsætning til den tidligere Ret regnes Fuldbyrdesfristen ikke først fra Dommens Forkyndelse, men allerede fra dens Afsigelse. Dette staar i Sammenhæng med Bestemmelsen i § 219, 3. Stk., om at Parterne, hvis det ikke allerede ved Sagens Optagelse er tilkendegivet dem, naar Dommen vil blive afsagt, særlig skal tilsiges til at høre den afsagt<sup>4)</sup>. Er imidlertid dette forsømt, regnes ifølge § 487, 1. Stk., Fuldbyrdesfristen først fra Dommens Forkyndelse. Denne maa iføl-

<sup>1)</sup> Jfr. efter den ældre Ret N e l l e m a n n: Execution S. 46—65.

<sup>2)</sup> Jfr. N e l l e m a n n anf. Sted S. 47.

<sup>3)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret J. M. Skr. (Nr. 72) 5. April 1887 og efter Rpl. utr. kbh. F. R. K. 23. Oktober 1920: anset for tilstrækkeligt, at Rekvisitus ikke af den Grund havde protesteret ved Forretningens Paabegyndelse. Saaledes ogsaa V. L. T. 1930 S. 107.

<sup>4)</sup> Jfr. herved R. U. Nr. 6 i U. f. R. 1920 B S. 90, hvorefter Forkyndelse ikke ansaas for nødvendig i et Tilfælde, hvor Sagsøgte, skønt lovlig stævnet, var udeblevet, og Sagen derfor optaget med Bemærkning, at Dom blev afsagt straks, hvilket ogsaa skete.

ge § 153 foregaa efter de almindelige Regler, som Kap. 17 indeholder om Forkyndelser.

Det maa vistnok kræves, at de Dage, Fristen rummer, helt er forløbet, saa at f. Eks. Eksekutionen af en Gældsdom, for hvilken der er fastsat den almindelige Fuldbyrdelsesfrist af 15 Dage, naar Dommen er afsagt den 12. Oktober, ikke kan finde Sted den 27., men først den 28. Oktober<sup>5)</sup>.

Som berørt, er ifølge § 487, 1. Stk., Fuldbyrdelsesfristen ved alle Retter i Almindelighed 15 Dage. De særlige, kortere Eksekutionsfrister, som den tidligere Lovgivning hjemlede for visse Sager, er altsaa bortfaldet ved Rpl.<sup>6)</sup>.

Ved Domme, der paabyder en *Handlings Foretagelse*, kan Retten efter §'ens 2. Stk. forlænge denne Frist, hvis Domfældte findes at behøve længere Tid til Handlingens Foretagelse<sup>7)</sup>.

Ogsaa paa *Undlædsdomme* finder Eksekutions-

<sup>5)</sup> Jfr. efter den tidligere Ret *Scheel*: Privatrettens alm. Del II. S. 99—100 og Domme i U. f. R. 1876 S. 255 (259), 1879 S. 614, 1893 S. 307, 1904 A. S. 178.

<sup>6)</sup> Reglen har dog kun Hensyn til Domme, afsagte af egentlige Retter. Derimod maa med Hensyn til Afgørelser, der træffes af andre Myndigheder, den tidligere Ordning være opretholdt. I saa Henseende stilles Konsulers Domme ved L. (Nr. 35) 15. Februar 1895 § 5, sidste Stk., lige med Underretsdomme. Ved Landvæsenskommissionskendelser skal ifølge L. 30. December 1858 § 17 Kommissionen selv bestemme Eksekutionsfristen. Om den faste Voldgiftsrets Domme hedder det i L. (Nr. 536) 4. Oktober 1916, ligesom i den tidligere L. 12. April 1910, § 16, at de »bliver at fuldbyrde som endelige og retskraftige Domme«. Man har efter den tidligere Ret antaget, at de straks kunde fuldbyrdes, uden Forkyndelse eller Eksekutionsfrist. Men det maa dog vistnok antages, at der efter Rpl., naar denne fastsætter en Fuldbyrdelsesfrist selv for Højesteretsdomme, maa gælde det samme med Hensyn til disse Domme. At den almindelige 15 Dages Fuldbyrdelsesfrist gælder ved den faste Voldgiftsrets Kendelser, er nu ogsaa antaget i to utr. kbh. F. R. KK. 14. April 1934. Voldgiftskendelser i Tvistigheder angaaende Handel med Husdyr siges i L. (Nr. 234) 12. Juni 1922 § 9 at skulle forkyndes efter Reglerne for Dømmes Forkyndelse, og Fuldbyrdelsesfristen er da 5 Dage for Kendelser afsagte af en »staaende Voldgiftsdomstol« og 3 Uger for andre Kendelser.

<sup>7)</sup> Der er saaledes ved en utrykt Østre Landsretsdom V. 13. November 1920 givet 30 Dages Frist, hvor Betaling skulde finde Sted mod Udstedelse af en Panteobligation.

fristen Anvendelse, idet ifølge §'ens 3. Stk. Ansvar for Overtrædelse af en saadan Dom ikke ifaldes før den almindelige Fuldbyrðelsesfrists Udløb. Grundene til at tilstaa en Fuldbyrðelsesfrist gør sig nemlig ogsaa gældende ved saadanne Domme, idet det ofte kan ske, at Efterkommelsen af Dommens Forbud vil gøre det nødvendigt for Domfældte at foretage positive Handlinger og mulig endogsaa indgribende Foranstaltninger. En Mand, hvem der f. Eks. bliver nægtet Adgang til at tage Vand fra Naboens Brønd, kan maaske derved blive nødt til selv at grave sig en Brønd. Hvor disse Betragtninger ikke maatte passe, kan Retten benytte sin Beføjelse til at forkorte Fuldbyrðelsesfristen efter § 488<sup>8)</sup>.

Endelig foreskrives det ved §'ens sidste Stykke ogsaa med Hensyn til Domme, hvorved der blot tilkendes nogen Ret (i Modsætning til et bestemt eksigibelt Retskrav), at de ikke før Udløbet af den almindelige Eksekutionsfrist kan afgive Hjemmel til Udøvelse af en saadan Ret. Denne Bestemmelse vil f. Eks. kunne finde Anvendelse paa Ejendomsdomme, for saa vidt saadanne kan tinglyses som Hjemmel for Adkomst, Separations- eller Skilsmiddedomme, for saa vidt angaar Udøvelse af Forældremyndighed, og Mortifikationsdomme, for saa vidt de hjemler Ret til at faa et Pantebrev udslettet af Pantebogen eller til at fordrø Betaling erlagt mod løs Kvittering<sup>9)</sup>. —

Naar Omstændighederne taler derfor, kan dog ifølge § 488 Retten ved udtrykkelig Bestemmelse i Dommen efter Paastand sætte Fuldbyrðelsesfristen til kortere Tid end den almindelige<sup>10)</sup>. I Forbindelse hermed kan det (men det behøver altsaa ikke at ske) paa Domfældtes Begæring bestemmes, at Domhaveren skal stille Sikkerhed, dersom han inden Udløbet af den almindelige Fuldbyrðelsesfrist vil eksekvere Dommen.

B. Om Kendelser, som bestemmer noget, der kan

<sup>8)</sup> Jfr. Mot. t. K. U. t. B. R. ad § 333 Sp. 144 (246—7).

<sup>9)</sup> Jfr. Mot. paa det anf. Sted.

<sup>10)</sup> Jfr. U. f. R. 1922 S. 858 (860): Fuldbyrðelsesfrist forkortet til 3 Dage. Tidligere var en saadan Adgang til at forkorte Eksekutionsfristen kun hjemlet Sø- og Handelsretten efter L. 19. Februar 1861 § 47.

fuldbyrdes, foreskriver § 489, at de skal kunne eksekveres **s t r a k s**, saa snart de er afsagt og givet beskrevne, medmindre andet fremgaar af Kendelsens Indhold<sup>11)</sup>). Herved maa være tænkt paa Kendelser i egentlig Forstand, altsaa paa Afgørelser, der forefalder under en Domssags Behandling. Derimod gælder det om de Kendelser, hvorved en Foged eller Skifteret i Henhold til § 527 i Slutn. og §§ 660, 1. Stk., og 672, jfr. L. (Nr. 87) 30. Marts 1935, paalægger Sagsomkostninger eller i Medfør af § 329 idømmer Straf for processuelle Forseelser, at der altid i Kendelsen skal fastsættes en Fuldbyrdelsesfrist; herved kan den almindelige Bestemmelse i § 487 næppe være bindende. Dog kan der vistnok lige saa lidt ved Foged og Skifteretten som ved de almindelige Domstole antages at skulle gælde nogen Eksekutionsfrist for de Kendelser, hvorved der i Medfør af § 151, 2. Stk., paalægges en Person Straf for Krænkelser af Rettergangspolitiet.

Med Hensyn til **F a l s m a a l s k e n d e l s e r** efter § 177 — jfr. ogsaa med Hensyn til modvillige Syns og Skønsmand § 206 og med Hensyn til en Tredjemand, der nægter Udlevering af Bevismidler, § 300 — gøres der en vis Begrænsning i den øjeblikkelige Eksekutionsadgang. Ifølge § 489, 2. Stk., skal nemlig Fuldbyrdelsen af en saadan Kendelse først kunne finde Sted, naar den Frist af en Uge, hvori der efter § 177, sidste Stk., kan fremsættes Begæring om Kendelsens Ophævelse, er forløbet, eller Retten har nægtet at efterkomme en saadan Begæring.

C. For **F o r l i g** gælder der, ligesom efter den tidligere Procesordning, ingen Fuldbyrdelsesfrist, men ifølge § 490 vil Eksekution efter et saadant kunne foregaa, saa snart Tidspunktet for Forligets Opfyldelse er indtraadt.

D. Heller ikke med Hensyn til **P a n t e b r e v e i f a s t E j e n d o m** er der hjemlet nogen egentlig Eksekutionsfrist. Men ifølge § 490, der stemmer med den tidligere Bestemmelse i L. 29. Marts 1873 § 15, kan Pantaveren først skride til Eksekution, naar der er forløbet en Tid af 14 D a g e f r a

---

<sup>11)</sup> Jfr. U. f. R. 1934 S. 113 Note 3) (HKK): Fastsat almindelig Fuldbyrdelsesfrist i en Kendelse m. H. t. de idømte Sagsomkostninger samt 1925 S. 533 (HKK).

Forfaldstiden at regne<sup>12)</sup>, og der derhos, for saa vidt Skyldneren bor paa den pantsatte Ejendom, med 3 Dages Varsel<sup>13)</sup> (som dog godt kan ligge indenfor de nævnte 14 Dage) er forkyndt ham en Meddelelse<sup>14)</sup> om Dagen — derimod behøver Klokkeslettet ikke at angives — paa hvilken Forretningen vil blive foretaget<sup>15)</sup>. I det i § 478 3), 2. Pkt., omhandlede Tilfælde (Særreglen om Banker, Sparekasser og Kreditforeninger) kan Panthaveren dog straks, og uden at give Skyldneren Meddelelse, skride til Eksekution, men Fogeden kan da, naar han anser det for fornødent, kræve, at Panthaveren stiller Sikkerhed for Følgerne af Forretningen.

Ved Skadesløsbreve gælder vel den almindelige Regel, men med den Ændring, at Varsel ogsaa skal gives, saa fremt Skyldneren kan opgive et Sted her i Landet, hvor Forkyndelse i saa Henseende skal ske. —

Efter den tidligere Procesordning indtraadte der omvendt en »Forældelse« af Namsdommes Eksekutionskraft efter Aar og Dags Forløb<sup>16)</sup>. Ved Rpl. bortfaldt imidlertid helt denne Ordning, og Eksekutionskraften vil da først bortfalde, naar selve Domskravet ophører ved den tyveaarige Forældelse efter

<sup>12)</sup> Denne 14 Dages Frist kan ikke antages at gælde ved umiddelbart Udlæg i Henhold til Rpl. § 680, jfr. Skifteretten S. 62 Note 14 og Dom U. f. R. 1926 S. 418.

<sup>13)</sup> Derimod er Forkyndelse ufornöden, hvis Debitor efter Obligationen ikke bor paa Ejendommen, jfr. U. f. R. 1932 S. 1146. Jfr. ogsaa om et særligt Tilfælde, hvor Skyldneren var fraflyttet den pantsatte Ejendom U. f. R. 1928 S. 624 (HRD).

<sup>14)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret Domme U. f. R. 1893 S. 900 og 1902 S. 451.

<sup>15)</sup> I tidligere Ret har man antaget, at hverken 14 Dages eller 3 Dages Fristen kunde frafalde i selve Pantebrevet, men at det ikke var ugyldigt, at et saadant Afkald blev givet under Fogedforretningen, jfr. Torp & Grundtvig: Tingsret S. 699 Note 38 og U. f. R. 1887 S. 195 (HRD). Se nu Dom U. f. R. 1931 S. 358: »Selv om Debitor gyldig maatte kunne give Afkald paa den i Rpl. § 490 foreskrevne Meddelelse«, kunde et gyldigt Afkald ikke udledes af, at Debitor efter en i 1920 udstedt Panteobligation frafaldt den i Udpantningsl. 29. Marts 1873 § 15 — som allerede da var ophævet — foreskrevne Meddelelse om, at Eksekution vilde finde Sted.

<sup>16)</sup> Jfr. angaaende de nærmere Regler, der gjaldt herom H. Munch & Petersen: Civilproces III. S. 42—47.

D. L. 5—14—4, jfr. L. (Nr. 274) 22. Decbr. 1908 § 1, sidste Stk.; den kortere Forældelse, som denne Lov hjemler for visse Fordringer, vil nemlig ikke kunne finde Anvendelse, da der ved Dommen er tilvejebragt et »særligt Retsgrundlag«, hvorved Fordringen er blevet »skriftlig fastslaaet«<sup>17)</sup>.

II. A. Efter de fleste fremmede Procesordninger er det en Betingelse for en Doms Eksigibilitet, at den er blevet »retskraftig«, saa at den ikke mere kan angribes ved sædvanlige Retsmidler<sup>18)</sup>. En lignende Ordning var det ogsaa ved Kommissionsudkastene Meningen at indføre hos os, idet der efter den almindelige Ankefrist og den almindelige Fuldbyrðelsesfrist skulde være lige lange<sup>19)</sup>. Denne Ordning opgav man imidlertid ved den endelige Lov. Herefter er den almindelige Fuldbyrðelsesfrist betydelig kortere end Ankefristen, jfr. § 487 smh. m. §§ 397 og 436. I Forbindelse hermed staar det da videre, at — paa lignende Maade som efter vor tidligere Procesordning — den blotte Mulighed for at paaanke Dommen, dens »Appellabilitet«, ikke udelukker fra Fuldbyrðelse, men at først den virkelig iværksatte Appel kan standse eller »suspendere« Eksekutionen.

a. En Betingelse for, at Anke kan have en saadan suspensiv Virkning, er det dog i Almindelighed, at den er iværksat inden Fuldbyrðelsesfristens Udløb<sup>20)</sup>. Iværksættelsen sker ved Ankestævningens Indlevering til Be-

<sup>17)</sup> Er der i Henhold til Dommen gjort Udlæg, maa det vistnok antages, at den ved Udlæget skabte Ret forældes 20 Aar efter, at Udlæget er foretaget, saaledes at der herefter ikke længere kan begæres Tvangsauktion paa Grundlag af Udlæget, jfr. Dom i U. f. R. 1936 S. 797. Se herved ogsaa Vinding Kruse: Ejendomsretten IV. S. 1663 og Dom i U. f. R. 1936 S. 375. Cfr. dog med Hensyn til Løsøregenstande § 533, 3. Stk.

<sup>18)</sup> Jfr. saaledes efter den tyske C. P. O. § 704, den norske Tvangsfuldbyrðelseslov § 4.

<sup>19)</sup> Nemlig ved Underrets- og Appeldomme 4 Uger, ved Domme, afsagte af Landsretterne som 1ste Instans, 8 Uger, jfr. K. U. t. B. R. § 333, smh. m. §§ 246 og 284, og Mot. Sp. 142 (244).

<sup>20)</sup> Jfr. herved U. f. R. 1924 S. 823, hvorefter der i et Tilfælde, hvor en fældende Dom kun var paaanket til delvis Frifindelse, kunde gøres Udlæg for det Beløb, som var udenfor Anken.

rammelse, jfr. §§ 398 og 437<sup>21)</sup>). Det maa dog forudsættes, at Stævningen og Anken i det hele er »lovlige«. Dette er f. Eks. ikke Tilfældet, hvis Stævningen ikke længere kan forkyndes til den berammede Dag med det lovbestemte eller det af Retten fastsatte Varsel<sup>22)</sup>). Hvis Ankesagen afvises, men Sagen paany indankes efter § 399, jfr. § 437, sidste Stk., kan denne nye Anke, hvis Fuldbyrdelsesfristen i Mellemtiden maatte være udløbet, ikke mere virke suspensivt<sup>23)</sup>). At den domfældte benytter Ankestævningen til urimelig Forhaling af Eksekutionen, sættes der en Stopper for ved Bestemmelsen i § 398, 1. Stk. i Slutn., og § 437, 1. Stk. i Slutn., om, at Justitssekretæren, naar Sagen begæres berammet til et overdrevent nært Tidspunkt, skal forelægge Præsidenten Spørgsmaalet til Afgørelse, og denne vil da modsætte sig en uforholdsmæssig Forhaling. Beviset for, at den domfældte saaledes har iværksat lovlig Anke, maa han for at afværge Eksekutionen kunne tilvejebringe ved at fremlægge enten en Attest derfor fra Justitskontoret eller selve Stævningen forsynet med Berammelsespaategning, for saa vidt han da ikke allerede har ladet Stævningen forkynde for Domhaveren.

Hvis Ankedomstolen helt eller delvis opretholder Domfældelsen, begynder en ny Fuldbyrdelsesfrist at løbe fra Ankedommens Afsigelse.

Undtagelsesvis skal det dog ifølge § 488, 2. Stk., efter Paastand i Dommen kunne bestemmes, at Eksekution med eller uden foregaaende Sikkerhedsstillelse<sup>24)</sup> skal

<sup>21)</sup> Jfr. R. U. Nr. 157 i U. f. R. 1922 B S. 258 og utr. kbh. F. R. K. 20. December 1919.

<sup>22)</sup> Jfr. utr. kbh. F. R. K. 21. December 1922.

<sup>23)</sup> Jfr. Mot. t. K. U. paa det anf. Sted.

<sup>24)</sup> Jfr. som Eksempler herpaa U. f. R. 1924 S. 298, 1932 S. 1128. En Østre Landsretsdom i U. f. R. 1921 S. 844 har endvidere gjort en Dom eksigibel uden Hensyn til Paaanke, »mod at Værdien af, hvad der bliver udlagt, tjener Domfældte som Sikkerhed«, men dette kan næppe anses for lovmedholdeligt. En virkelig Sikkerhedsstillelse synes ikke at kunne ydes den domfældte i hans egne Ting, og han vil ved en saadan Ordning ikke opnaa Sikkerhed mod Skade ved selve Eksekutionen, men højst mod Tab ved de udlagte Tings Realisation. Der vil altsaa derved etableres et Forhold, der i det væsentlige svarer til den ved Rpl. afskaffede »Afsætning«, uden egentlig Sikkerhed.

kunne iværksættes, uanset at Dommen betimelig paaankes<sup>25)</sup>. Derimod er en Række specielle Bestemmelser i den tidligere Lovgivning<sup>26)</sup>, der aabnede Adgang til at foretage Eksekution eller dog »Afsætning«<sup>27)</sup> til Trods for Dommens Appel, bortfaldet ved Rpl., ligesom hele Afsætningsinstituttet afskaffedes.

b. Omvendt kan efter § 491, naar Fuldbyrdelsesfristen er udløbet, Eksekutionen, som berørt, i Almindelighed ikke hindres ved en senere iværksat Anke<sup>28)</sup>. Men det kan dog særlig bestemmes af den Ret, til hvilken Sagen er indanket<sup>29)</sup>. Herved gøres det muligt at værne Domfældte i saadanne Tilfælde, hvor Sagen i Virkeligheden er tvivlsom, og hvor der foreligger rimelig Undskyldning for, at han ikke har sørget for at paaanke Dommen inden Fuldbyrdelsesfristens Udløb<sup>30)</sup>.

<sup>25)</sup> Ogsaa for denne Bestemmelse har Forbilledet været Sø- og Handelsretsl. 19. Februar 1861, § 46.

<sup>26)</sup> Jfr. nærmere om disse H. Munch-Petersen: Civilproces III. S. 39—42.

<sup>27)</sup> Ved denne skabtes der en lignende Beskyttelse for Domshaveren som ved Eksekution, men den medførte ikke umiddelbar Adgang til Tvangsauktion.

<sup>28)</sup> En Appel af den Dom, i Henhold til hvilken Eksekutionen er sket, bevirker ikke uden videre, at Eksekutionsforretningen mister sin Retskraft, saaledes at Auktion ikke kan finde Sted paa Grundlag af Udlæget, men hertil kræves, at Udlægsforretningen selv paaankes, jfr. Rpl. § 542, 2. Stk., og Dom i U. f. R. 1922 S. 449. Men saa snart der i Overinstansen er faldet Dom, træder denne helt i Stedet for Underinstansens Dom, saaledes at der nu kun bliver Spørgsmaal om at fuldbyrde Appeldommen, jfr. D. Rpl. II. S. 470, men cfr. Nellesmann: Execution S. 29 og fra den tidligere Procesordning Domme i J. U. 1855 S. 493, 1862 S. 360.

<sup>29)</sup> Jfr. V. L. T. 1928 S. 155: Udsættelse med Eksekution til Trods for Fuldbyrdelsesfristens Udløb bevilget paa Betingelse af, at Domfældte hos Fogeden deponerede det paagældende Beløb, og U. f. R. 1933 S. 749: Da den sagsøgte under en Vekselsag, der tillige var Arrestforfølgningssag, var blevet afskaaret fra at fremkomme med en Indsigelse, bestemte Landsretten, at Eksekution, uanset at Ankestævning først var udtaget efter Fuldbyrdelsesfristens Udløb, ikke skulde kunne finde Sted, forinden Ankesagen var afgjort.

<sup>30)</sup> Jfr. Mot. t. K. U. t. B. R. ad § 337 Sp. 145—46 (248).

B. Retsmidlet »Kære« har derimod ifølge § 422, 2. Stk., jfr. § 441, 2. Stk., hvor det ikke særlig er fastsat i Loven, ikke opsættende Virkning, medmindre det in concreto bestemmes enten af den Ret, hvis Afgørelse paakæres, eller Kæreretten anordner saadan Opsættelse. Særlig Lovhjemmel for almindelig opsættende Virkning findes kun med Hensyn til visse Kendelser, hvorved der besluttet Fængsling af modvillige Vidner eller Syns- og Skøns mænd efter § 189, 2. Stk.<sup>31)</sup>, jfr. § 208.

## § 5.

### Parterne ved Eksekutionen.

I.) A. Parterne under Eksekutionen vil i Reglen være de samme, der i Dommen (eller Forliget) er behandlede som saadanne, idet der enten ved Dommen er tilkendt dem noget som selvstændig Ret, eller de er tilpligtede at udrede noget. Den berettigede er da »Rekvisrenten«, den forpligtede »Rekvisitus« ved Eksekutionsforretningen. De almindelige Betingelser med Hensyn til processuel Retsevne og Handleevne<sup>2)</sup> maa selvfølgelig ogsaa kræves hos Parterne ved en Fogedforretning<sup>3)</sup>.

Undertiden vil Personer, der ikke under Sagen er optraadt som Parter, i hvert Fald ikke som dennes Hovedpersoner, dog ved selve Dommen blive gjort til Parter, idet denne tilkender eller paalægger dem noget. Dette gælder saaledes, naar der i en Straffesag tillægges Forsvareren Salær, jfr. Rpl. § 741, eller den forurettede Erstatning, jfr. Rpl. § 993, eller naar der omvendt idømmes Sagførere eller under en Appel-

<sup>31)</sup> Jfr. U. f. R. 1934 S. 619.

<sup>1)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Execution S. 82—88.

<sup>2)</sup> Jfr. D. Rpl. II. S. 38 ff.

<sup>3)</sup> Saaledes vil et uregistreret Aktieselskab efter Aktieselskabsl. 15. April 1930 § 17 som Regel være udelukket fra at være Part ogsaa under Fogedforretninger, jfr. Dom i U. f. R. 1922 S. 667, utr. kbh. F. R. K. 21. Februar 1922. Derimod maa et Aktieselskab, saalænge det ikke er kommet under Likvidation, betragtes som bestaaende, selv om Aktierne er samlet paa een Haand, jfr. utr. kbh. F. R. K. 12. Juni 1933.

sag Underrettsdommeren Bøder, jfr. Rpl. §§ 47, 136. Anderledes stiller Forholdet sig derimod, naar der f. Eks. er tillagt Angivere Andel i paalagte Bøder eller i konfiskerede Varers Værdi, idet der her ikke er Tale om en egentlig Ret, der skulde kunne gennemføres ved selvstændig Eksekution, men kun om en Regel om Fordelingen<sup>4)</sup>. Det maa altsaa staa det offentlige frit for helt at eftergive Straffen og derved berøve ogsaa Angiveren hans Udsigt til Vinding. Den Part, der under Processen har været Sagsøger, vil ved Dommen kunne blive den domfældte, saaledes med Hensyn til Sagsomkostningerne.

Omvendt findes der Tilfælde, hvor en Person under Sagen har været Part, men ved den endelige Dom<sup>5)</sup> mister sin Partsraadighed og altsaa ikke kan optræde som Part under Eksekutionsforretningen. Dette gælder om Sagsøgeren i en privat Straffesag, hvorunder der paalægges den sagsøgte en Bøde, der, som det sædvanlig vil være Tilfældet, ikke skal tilfalde Sagsøgeren selv, men en offentlig Kasse. Med Hensyn til denne Bødes Inddrivelse og Afsoning maa i et og alt de almindelige Regler finde Anvendelse, jfr. herved Strfl. §§ 50 ff.<sup>6)</sup>. Hvor Bøden derimod undtagelsesvis er tillagt Domhaveren, hvilket nu alene gælder efter Jagtl. (Nr. 145) 28. April 1931 § 38, 3. Stk.<sup>7)</sup>, maa denne vistnok selv være fuldt raadig over dens Inddrivelse eller Afsoning<sup>8)</sup>.

B. Fra Reglen om, at Parterne ved Dommen ogsaa vil være Parter ved Eksekutionen, kan det næppe betegnes som egentlige Undtagelser, naar der aabnes en vis Adgang til paa Grundlag af en Dom at gøre Eksekution hos Personer, der enten har været repræsenterede ved eller er succederede efter Sagens Parter.

a. Hvad det første Tilfælde angaar, er Sagen nu ganske klar, hvor f. Eks. A., et Selskab eller en Enkeltperson, har

<sup>4)</sup> Jfr. Schweigaard: Proces II. 1. Udg. S. 370.

<sup>5)</sup> Cfr. om Muligheden for at frafalde Straffepaastanden under Appellen efter den tidligere Ret Artikler af J. Winstedt og H. Munch-Petersen i U. f. R. 1907 B S. 155—6, 217—19; jfr. J. M. Skr. (Nr. 103) 17. Marts 1888.

<sup>6)</sup> Jfr. nærmere Krabbe: Borgerlig Straffelov, 2. Udg. S. 132—137.

<sup>7)</sup> En lignende Bestemmelse fandtes ogsaa i de tidligere Jagtlove.

<sup>8)</sup> Jfr. J. M. Skr. (Nr. 28) 28. Februar 1885, Kskr. 24. December 1822. Cfr. dog tildels Torp: Strafferettens alm. Del S. 660, 739.

erhvervet Dom eller er blevet dømt »ved B. som Repræsentant«. Her er nemlig i Virkeligheden A. at anse som den egentlige Part; for denne hans Partsegenskab maa Dommen være afgørende, og den kan derfor ikke bestrides under Eksekutionen<sup>9)</sup>. Noget anderledes stiller Forholdet sig derimod vistnok, hvor Dommen lyder paa »B. som Repræsentant for A.«. Heller ikke i dette Tilfælde kan vel B. selv under Eksekutionen bestride sin Egenskab af Repræsentant, og han maa saaledes finde sig i, at der til Trods for hans Protest gøres Udlæg i Midler, som han maatte ligge inde med paa A.' Vegne; endnu mindre kan der være Tale om, at Fogeden ex officio skulde forlange nærmere Oplysning angaaende Repræsentationsforholdet<sup>10)</sup>. Derimod kan det næppe være udelukket, at A. under Eksekutionen rejser Indsigelse mod, at der gøres Udlæg i hans Midler, under Paaberaabelse af, at B. ikke har været hans lovlige Repræsentant<sup>11)</sup>, idet Dommen vel efter Omstændighederne, f. Eks. naar det oplyses, at Stævningen i sin Tid er blevet forkyndt for B. paa A.'s Forretningskontor, kan vække en vis Formodning om, men ikke kan være ubetinget afgørende for det paastaaede Repræsentantskabsforholds gyldige Eksistens<sup>12)</sup>.

Hvor der endelig maatte være givet Dom over et Firma X ved N. N. uden særlig Tilføjelse af, at han er at betragte som Firmaets Repræsentant, maa dog Formodningen være for, at han kun har indtaget en saadan Egenskab, saa at alene det paagældende Firma hæfter for Dommen<sup>13)</sup>, medens der i Almindelighed ikke i Henhold til en saadan Dom kan gøres Eksekution hos ham personlig; dette kan kun ske, for saa vidt det særlig dokumenteres, at han i Virkeligheden er ansvarlig Inde-

<sup>9)</sup> Jfr. U. f. R. 1907 S. 487. — Jfr. et særligt Tilfælde i U. f. R. 1897 S. 992.

<sup>10)</sup> Jfr. U. f. R. 1905 A S. 137.

<sup>11)</sup> Jfr. herved Dom i U. f. R. 1933 S. 596.

<sup>12)</sup> Jfr. herved Dom i U. f. R. 1935 S. 1124 om et Tilfælde, hvor der forelaa Forveksling mellem Domfældte og hendes Mands Moder. Cfr. derimod Frost: Fogedforretninger S. 113.

<sup>13)</sup> Cfr. dog herved utr. kbh. F. R. K. 6. Januar 1923: Et Forlig indgaaet med S. ikke anset for tilstrækkeligt Eksekutionsfundament til at gøre Udlæg hos M. som paastaaet Medindehaver af Firmaet »M. & S.«.

haver af Firmaet. En Dom med en saadan Formulering er imidlertid uklar og bør derfor helst undgaas.

b. Hvad Succession angaar, maa der sondres mellem Tilfælde af Universalsuccession og af Singulærsuccession henholdsvis i Sagsøgerens og Sagsøgte's Sted.

I Tilfælde af Universalsuccession paa Sagsøgerens Side maa ogsaa Retten til at gøre Eksekution for de til Formuemassen hørende Krav gaa over til Successorerne. Noget lignende maa ogsaa gælde ved den Raadighedsoverførelse, der finder Sted i Tilfælde af Konkurs<sup>14)</sup>.

I Tilfælde af Universalsuccession paa Sagsøgte's Side maa et ganske lignende Resultat antages. Selve Universal successionen er jo et Moment, der sædvanlig let og hurtigt kan fastslaas, og hvis Afgørelse der derfor ingen Betænkelighed er ved at henlægge til Fogedretten. Der maa saaledes kunne gøres Eksekution i et Dødsbo for Domme, der er erhvervede over den afdøde. En Forudsætning herfor er det dog selvfølgelig, at ikke Boets Karakter af Gældsfragaalsesbo udelukker fra at foretage Udlæg i det, jfr. Skiftel. § 35. I D. L. 1—24—38, fandtes der en Bestemmelse, hvorefter en Underretsdømme ikke skulde kunne eksekveres hos Arvingerne, før den var stadfæstet ved Overretten; til Trods for en vis Forudsætning om en videregaaende Anvendelse i Art.'s Slutn., kunde den næppe gælde om Landsretsdomme, der jo skulde appelleres til Højesteret. Det var imidlertid et Spørgsmaal, om Bestemmelsen ikke allerede under den tidligere Procesordning maatte anses for at være traadt ud af Kraft ved »desuetudo«, og i hvert Fald maa den sikkert være bortfaldet ved Rpl.

Hvor der foreligger Singulærsuccession i Sagsøgerens Ret, f. Eks. ved Overdragelse af det ved Dommen tilkendte Krav, maa Successor vistnok ogsaa kunne benytte Dommen som umiddelbart Grundlag for Eksekution<sup>14 a)</sup>. En saadan Succession i Eksekutionskravet danner jo et naturligt Korrelat til den materielretlige Succession, og denne vil sjældent volde en saadan Tvivl, at der er Grund til at henvise Forholdet til fornyet Prøvelse ved Domstolene.

<sup>14)</sup> Jfr. herved Skifteretten S. 44, hvor det fremhæves, at der ikke sker nogen egentlig Universalsuccession, saaledes at selve Ejendomsretten gaar over til Kreditorerne.

<sup>14 a)</sup> Jfr. nu U. f. R. 1937 S. 86 (HRD).

Væsentlig anderledes stiller Sagen sig derimod, hvor Domshaveren begærer Eksekution foretaget hos en Tredjemand under Paaberaabelse af, at denne ved Singulærsuccession er indtraadt i den domfældtes Sted. En saadan Singulærsuccession i Forpligtelsen vil jo overhovedet kun undtagelsesvis kunne ske<sup>15)</sup>, og der vil ofte kunne opstaa Tvivl om Successionens nærmere Virkning og Rækkevidde. Meget taler da for ikke at tilstede Eksekution, før en nærmere Prøvelse af Forholdet ved Domstolene har fundet Sted. Ved denne vil da ganske vist den tidligere Dom blive lagt til Grund, idet den jo under Forudsætning af Successionens Retsgyldighed er bindende for Successor<sup>16)</sup>. Prøvelsen indskrænker sig med andre Ord til Spørgsmaalet om selve Successionens Gyldighed og Retsvirkning i denne Henseende. Hvis man hos os som i flere fremmede Lande havde en egentlig »Eksekutionsret«, med en Procedure og Bevisførelse omtrent paa samme Maade som ved en sædvanlig Domstol, kunde det maaske gaa an at henlægge Prøvelsen af dette Spørgsmaal til denne Ret<sup>17)</sup>. Men ifølge den summariske Karakter, som vor Fogedretsprocedure har, vilde det have væsentlige Betænkeligheder at lade Fogeden selv afgøre Spørgsmaalet, og det stemmer bedre med det dermed sammenhængende Krav til Klarhed i Eksekutionsgrundlaget, ogsaa i denne Retning at lade en Fastsættelse ved Domstolene gaa i Forvejen<sup>18)</sup>. Dette fastholdes ogsaa i vor Praksis, saaledes at man, naar man har erhvervet en Vindikationsdom, ikke uden videre kan lade denne eksekvere hos en Tredjemand, til hvem Tingen efter Dommen maatte være blevet overdraget, eller hvis man har opnaaet Dom til Fjernelse af visse Hindringer for en Servituts Udøvelse, ikke umiddelbart paa Grundlag af denne kan bringe Tvangsmidler til Anvendelse

<sup>15)</sup> Jfr. D. Rpl. II. S. 61 ff. og U s s i n g: Obligationsret, Alm. Del S. 134—35 og S. 218 ff.

<sup>16)</sup> Jfr. D. Rpl. II. S. 424 ff.

<sup>17)</sup> Jfr. saaledes tysk C. P. O. § 727, østrigske Eksekutionsordn. § 9, jfr. § 17.

<sup>18)</sup> Ifølge lignende Betragtninger bestemte man sig ogsaa i Norge til at udelade en Bestemmelse i Kommissionsudkastet (§ 124) til Civilprocesloven, hvorefter der skulde være almindelig Adgang til at fuldbyrde en over Overdrageren af en Ting erhvervet Dom hos dennes Erhverver, jfr. nærmere H a g e r u p: Civilproces. 3. Udg. III. S. 19.

mod en ny Ejer af den tjenende Ejendom, men først maa erhverve nyt Eksekutionsgrundlag overfor ham.

Nogle enkelte Undtagelser fra Hovedreglen anerkendes dog. For det første har der i Tilknytning til D. L. 5—7—8 udviklet sig den Ordning, at en Panthaver i en fast Ejendom, ogsaa naar han paa Grundlag af en Dom foretager Udlæg<sup>19)</sup> til Forauktionering i Ejendommen, kan fuldbyrde dette uden Hensyn til, om Ejendommen af Pantsætteren maatte være overdraget til en Tredjemand<sup>20)</sup>. Og paa D. L. 1—24—26 har man, skønt den efter sin Ordlyd kun behøvede at have Hensyn til det materielretlige Forhold mellem en Arresthaver og den Tredjemand, til hvem den arresterede maatte have afhændet eller pantsat sine Ting, støttet, at Arresthaveren, efter at han har erhvervet Dom over sin Skyldner, ogsaa maa have Adgang til umiddelbar Eksekution hos denne Tredjemand<sup>21)</sup>. En lignende Ordning maa da vistnok ogsaa være opretholdt ved Rpl. Som et Tilfælde, hvor der kan foretages umiddelbar Eksekution hos en Tredjemand, maa yderligere nævnes den i Motorloven, jfr. Bekg. (Nr. 131) 14. April 1932, § 38, Stk. 7, hjemlede Ret for den erstatningsberettigede til at holde sig til Motorkøretøjet for Erstatningen, selv om Køretøjet har skiftet Ejer<sup>22)</sup>.

II.<sup>23)</sup> Ogsaa en Tredjemand, der ikke har været

<sup>19)</sup> At der ikke skal erhverves Dom over den nye Ejer, hvor Panthaveren foretager Udlæg paa Grundlag af selve Pantebrevet i Medfør af Rpl. § 478 3), er utvivlsomt. Jfr. ogsaa med Hensyn til Skadesløsbrev Dom i U. f. R. 1934 S. 140, der anerkender, at Kreditor efter et Skadesløsbrev, hvori Skyldens Størrelse og Forfaldstid var erkendt af Debitor, kunde foretage Udlæg i Pantet efter Rpl. § 478 4) uden at erhverve Dom over den nuværende Skødehaver, som ikke var indtraadt i Skyldforholdet.

<sup>20)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Execution S. 170, 291, T o r p s G r u n d t v i g: Tingsret S. 696, V i n d i n g K r u s e: Ejendomsretten IV. S. 1848 samt efter Rpl. Dom U. f. R. 1926 S. 576 (cfr. dog Noten).

<sup>21)</sup> Jfr. N e l l e m a n n 1. c.

<sup>22)</sup> Jfr. med Hensyn til Forsikringsselskabets Regreskrav i Medfør af Lovens § 39, Stk. 7, jfr. § 38, Stk. 7, Domme i U. f. R. 1932 S. 845 og 1935 S. 1015. Jfr. ogsaa F r o s t: Fogedforretninger S. 60.

<sup>23)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Execution S. 164—170, 278—280, H a g e r u p: Civilproces. 2. Udg. II. S. 362—367, cfr. 3. Udg. III. S. 21—23, S i n d b a l l e: Judicielle Afgørelsens Retskraft S. 196—205.

repræsenteret under Domssagen eller er succederet efter en af dennes Parter, vil efter Omstændighederne kunne blive Part under Eksekutionen. Til en vis Grad svarende til den Sondring, man under Domssagen gør mellem Intervention og Adcitation, vil man ogsaa her kunne sondre mellem de Tilfælde, hvor en Tredjemand frivillig gør sig selv til Part under Eksekutionen, og dem, hvor han ved Foranstaltning af dennes oprindelige Parter, og da særlig Rekvirenten, gøres til Part ved Forretningen.

A. Naar en Tredjemand med Hensyn til en Ting, der findes i Rekvirentens Besiddelse, formener at have en Ret, der er i Strid med Udlæget, beror det paa ham selv, om og hvornaar han vil gøre denne Ret gældende. Han kan paa Grundlag af den for Fogedretten rejste Indsigelse mod Udlæggets Foretagelse<sup>24)</sup>, jfr. Rpl. § 523; Bevisbyrden for hans bedre Ret maa i Almindelighed paahvile ham. Hvis det da lykkes ham, f. Eks. ved Fremlæggelse af en skriftlig Kontrakt<sup>25)</sup>, at godtgøre sin Ret, vil Fogeden nægte at fremme Eksekutionen. Den Undtagelse herfra, som D. L. 5—8—5 hjemlede med Hensyn til Ting, der er overladt en »lovfældt« Mand, maa i Nutiden anses for bortfaldet sammen med dette Begreb. En anden Undtagelse, som er hjemlet i D. L. 1—24—27, forudsætter til sin Anvendelse et »Fællig«, d. v. s. et rent faktisk Brugs- og Besiddelsesfællesskab, hvorom der heller ikke i Nutiden vil blive Tale<sup>26)</sup>. Hvis det omvendt efter det foreliggende er klart, at Tredjemand ingen Ret har, der kan være til Hinder for Eksekutionen, vil Fogeden fremme denne. I begge Tilfælde vil Fogedens Afgørelse være bindende under den Retsforfølgning, saa at Spørgsmaalet heller ikke senere paany kan rejses under Tvangsauktionen, der jo maa betragtes som en Fortsættelse af Fogedens Tvangsfuldbyrdelse, jfr. § 586, 1. Stk., smh. m. § 523<sup>27)</sup>. Derimod kan der ikke tillægges Fogedens Afgørelse almindelig forbindende Virkning. Det maa derfor staa den Part, der maatte være misfornøjet med Foge-

<sup>24)</sup> Jfr. U. f. R. 1912 S. 444, 1931 S. 158.

<sup>25)</sup> Jfr. U. f. R. 1902 A S. 821, cfr. 1896 S. 1163.

<sup>26)</sup> Jfr. U. f. R. 1875 S. 887, 1888 S. 933, 1889 S. 352.

<sup>27)</sup> Jfr. U. f. R. 1931 S. 158 og utr. kbh. F. R. K. 6. Maj 1936.

dens Afgørelse, aabent senere ved Domstolene, — altsaa ogsaa i første Instans<sup>28)</sup> — at gøre sin materielle Ret med Hensyn til Tingen gældende eller at forlange Erstatning for dens Krænkel<sup>29)</sup>.

Da der imidlertid som Regel ikke kan finde nogen egentlig Bevisførelse Sted for Fogedretten, jfr. § 524, 4. Stk., vil denne hyppig ikke kunne naa til et sikkert Resultat, og Fogeden maa da vistnok i Tilfælde af et saadant »non liquet«, ligesom man antog efter den tidligere Ret, kunne gaa den Vej at foretage Eksekutionen »med Forbehold af Tredjemands bedre Ret«. I dette Tilfælde vil da Tredjemand ogsaa paa et senere Stadium af denne Retsforfølgning, saaledes navnlig til Afværgelse af Tvangsauktionen, kunne rejse Spørgsmaalet om sin Ret.

Endelig vil den, der mener at have en Ret over Tingen, ogsaa kunne vælge den Vej, helt at holde sig borte fra Forretningen og forfølge sin Ret ganske uafhængigt af den. Under denne selvstændige Forfølgning vil han da altid kunne opnaa Erstatning<sup>30)</sup>, og han maa da ogsaa, da Eksekutionen eller den derpaa fulgte Tvangsauktion ikke kan have umiddelbar forbindende Virkning for ham, jfr. D. L. 5—6—1 og Rpl. § 586, 2. Stk., kunne fordre Tingen udleveret af Rekvirenten, jfr. D. L. 5—8—6 og 5—6—9<sup>31)</sup>, og maaske ogsaa fra andre, der maatte have erhvervet Tingen gennem denne<sup>32)</sup>. En anden Sag er, at en formel Omstødelse af den stedfundne Eksekution og Auktion kun kan ske gennem Appel<sup>33)</sup>, jfr. Rpl. §§ 591 og 593, ligesom det ogsaa kun ad denne Vej vil være muligt at faa Udlægsdekretets Retsvirkninger suspenderede<sup>34)</sup>, eller at faa

<sup>28)</sup> Men dog først og fremmest gennem Appel, jfr. U. f. R. 1928 S. 562, hvor Anke imidlertid afvistes, fordi Kendelsen ikke i Medfør af § 591, 2. Stk., var indanket i Forbindelse med Auktionen.

<sup>29)</sup> En Hof- og Stadsrets Dom i U. f. R. 1880 S. 611 (614—15) synes dog at gaa vel vidt i Retning af at tillægge ogsaa Rekviritus Ret til at gøre Erstatningskrav for en Eksekutions Ulovlighed gældende i første Instans.

<sup>30)</sup> Jfr. U. f. R. 1912 S. 512, 1903 A S. 604, 1899 S. 208.

<sup>31)</sup> Jfr. U. f. R. 1906 S. 909, 1908 S. 843, 1909 S. 662.

<sup>32)</sup> Jfr. U. f. R. 1893 S. 204, 1906 S. 702 og nedenfor S. 219.

<sup>33)</sup> Jfr. U. f. R. 1912 S. 790, 1899 S. 106.

<sup>34)</sup> Jfr. Sindballe anf. Sted S. 200.

Fogeden paalagt Ansvar, og det maa da vistnok staa Tredjemand aabent at iværksætte en saadan Appel, skønt han ikke tidligere er optraadt som Part under Tvangsfuldbyrdelsen.

Derimod vil ikke en Person, der formener at have Ret til en af de udlagte Ting, uden videre kunne sætte sig i Besiddelse af denne Ting, selv om det sker med Rekvisiti Samtykke. Den ved Udlægsdekretet etablerede Tilstand skaber nemlig en formel Ordning, der indtil videre maa respekteres ogsaa af Tredjemand, og han vil derfor ved saaledes at sætte sig ud over denne Ordning gøre sig skyldig i ulovlig Selvtægt<sup>35)</sup>.

Det maa forøvrigt erindres, at en Tredjemands Ret ingenlunde altid vil være til Hinder for selve Eksekutionens Foretagelse, men maaske, f. Eks. naar den bestaar i en tidligere Udlægsret, kun vil medføre en vis Prioritetsstilling for ham under Tvangsforfølgningen.

B. Hvor der er Spørgsmaal om at gøre Eksekution i en Ting, der findes i en Tredjemands Besiddelse, vil vistnok Eksekution uden videre kunne foretages, hvor Tredjemand overhovedet slet ikke hævder en selvstændig Ret til Tingen, men f. Eks. alene sidder inde med denne som Fuldmægtig eller Depositar for Rekvisitus. Hviler derimod hans Besiddelse paa en saadan selvstændig Ret, idet han f. Eks. hævder at være lovlige Ejer eller Lejer af Tingen, maa enhver Adgang til at gøre Eksekution hos ham efter den alene over Rekvisitus erhvervede Dom være udelukket. Som ovenfor under I. B. b. udviklet, maa nemlig en saadan umiddelbar Eksekutionsadgang som Regel være afskaaret selv overfor den domfældtes Singulærsuccessor, og Adgangen til at gøre Eksekution kan da umulig være videre overfor en helt fremmed Tredjemand, der ikke staar i noget saadant Successionsforhold til den oprindelige Part.

---

<sup>35)</sup> Jfr. Højesteretsdom i U. f. R. 1894 S. 74, der stadfæstede en Viborg Overrets Dom i 1892 S. 986, men i modsat Retning Svend Bentzon i U. f. R. 1903 A S. 683—692 og maaske (dog ikke rejst Spørgsmaal om Ansvar for Selvtægt under Sagen) Overretsdom i U. f. R. 1904 A S. 222. Jfr. ogsaa med Hensyn til Spørgsmaalet om Tredjemands Ret til at faa et tinglæst Udlæg udslettet en Dom i U. f. R. 1923 S. 715.

## Eksekutionens Genstand.

### § 6.

#### Om Genstanden for Eksekution i Almindelighed.

I. A. Domme, der lyder paa Betaling af Penge, kan ifølge § 501, 1. Stk., kun fuldbyrdes »ved Eksekution i Domfældtes Formue«.

a. Den første Betingelse for at gøre Udlæg er altsaa, at Eksekutionsobjektet virkelig tilhører D o m f æ l d t e<sup>1)</sup>. Selve den Omstændighed, at de paagældende Effekter forefindes i Skyldnerens Besiddelse, vil naturligvis skabe en vis Formodning for, at de ogsaa tilhører ham, saaledes at det maa sandsynliggøres, at Formodningen ikke holder Stik<sup>2)</sup>. I Fogedretten opstaar derfor Gang paa Gang ligesom i Skifteretten de civilretlige Problemer om Betingelserne for Overgang af E j e n d o m s r e t<sup>3)</sup>, særlig ved Transport af Fordringer, om Gyldigheden af Ejendomsforbehold, om Retsstillingen i Tilfælde af

<sup>1)</sup> Jfr. utr. kbh. F. R. K. 17. Januar 1923, hvorefter Rekvisitus ikke kunde henvise Rekvirenten til at erholde Udlæg i Effekter tilhørende et Aktieselskab, selv om Rekvisitus maatte eje Halvdelen af Aktierne i dette Selskab samt Dom U. f. R. 1933 S. 596 angaaende en Agent.

<sup>2)</sup> Jfr. særlig med Hensyn til Penge paa den ene Side utrykt Østre Landsrets Dom 13. Maj 1932: Ikke anerkendt, at et Beløb, der fandtes i en Klasselotterikollektørs Tegnebog, tilhørte Klasselotteriet, for hvem Beløbet var indkasseret, og paa den anden Side Østre Landsrets Dom 3. Maj 1934: kontant Beløb, oppebaaret af Rekvisitus som Inkassator, anset for afsondret fra Appellantens egne Midler og tilhørende de paagældende Firmaer, og ligeledes utr. kbh. F. R. K. 10. Oktbr. 1936 m. H. t. 183 Kr., der fandtes i en særskilt Kasse med Paa-skrift: »P. Lorentzens Konsignationspenge. Æg.« Jfr. herved ogsaa utrykt Østre Landsrets Dom 22. Decbr. 1934: Automobil efter Omstændighederne anset tilhørende Sønnen og ikke Moderen, der ikke kunde føre Bil.

<sup>3)</sup> Jfr. f. Eks. U. f. R. 1933 S. 766 og utr. Ø. L. D. 10. Marts 1932, der anerkendte Udlæg i Ting, der antoges overgivet Rekvisitus til Sikkerhed, da Reglerne om Underpant ikke var iagttaget.

Kommission og Konsignation m. m. Om disse Spørgsmaal maa i det hele henvises til Civilretten. Kun maa det her fremhæves, at Spørgsmaalene ikke i alle Henseender stiller sig paa samme Maade overfor en Udlægshaver, som i Forhold til Konkursboet<sup>4</sup>). Fremhæves maa endvidere, at den Omstændighed, at Effekter er købt paa Afbetaling, ikke udelukker en Kreditor fra at gøre Udlæg i dem, idet han maa være berettiget til at begære Udlæg i »Retten til at blive Ejer«, d. v. s. i Retten til mod at betale Restkøbesummen at blive Ejer af Effekterne<sup>5</sup>).

I Praxis volder Spørgsmaalet, om Eksekutionsobjektet tilhører Domfældte, iøvrigt navnlig Vanskelighed, naar Domfældte er gift, og Ægtefællerne lever sammen. Klarest er Situationen naturligvis, naar der er Særeje i Henhold til Ægtepagt. Selv i dette Tilfælde kan der dog, selv om der ikke kan stilles saa strenge Krav til Specifikation som ved Løsøre-pant, opstaa Tvivl med Hensyn til, hvad der er omfattet af denne<sup>6</sup>). Principielt set skulde Retsstillingen i og for sig ogsaa

<sup>4</sup>) Jfr. Skifteretten S. 46—47 og 141—42 og særlig de lege ferenda med Hensyn til Gyldigheden af et Ejendomsforbehold, hvis Virkninger der ikke er samme Grunde til at begrænse overfor Udlægshaveren som overfor Konkursboet, Erwin Munch-Petersen: Overdragelser til Fyldestgørelse S. 116—21 og Hartvig Jacobsen U. f. R. 1935 B S. 331. Vinding Kruse har ved sin Kritik af Ejendomsforbehold Ejendomsretten III. 2. S. 1329—32, IV. S. 1916—17 ogsaa kun Forholdet til Konkursboer for Øje.

<sup>5</sup>) Jfr. herved utr. kbh. F. R. K. 21. Marts 1933: Sælgeren kunde ikke protestere mod, at Udlægshaveren fik et paa Afbetaling solgt Automobil udleveret til Forauktionering mod i Fogedretten at deponere Restkøbesummen, og Dom U. f. R. 1933 S. 337: Kreditor kunde mod Betaling af Restkøbesummen kræve Automobilet udleveret af Sælgeren, som i Henhold til Kontrakten havde ladet sig indsætte i Besiddelsen af det. Se herved ogsaa U. f. R. 1936 S. 955. — Skyldneren kan naturligvis ikke i Kraft af sin Paavisningsret henvise en Afbetalingssælger til at gøre Udlæg i selve den solgte Ting, jfr. utr. kbh. F. R. K. 5. November 1930. Med Hensyn til Spørgsmaalet om Afbetalingssælgeren overhovedet er berettiget til at gøre Udlæg i selve den solgte Ting, se Domme i U. f. R. 1929 S. 1070 (HRD), 1930 S. 562, 1931 S. 395, 1933 S. 589, 1934 S. 1142 og Jørgen Jensen U. f. R. 1931 B S. 81 ff.

<sup>6</sup>) Jfr. herved bl. a. Domme U. f. R. 1904 A S. 3, 1936 S. 215, Ø. L. T. 1932 S. 106 samt Juristen 1935 Tillæg S. 82: Spørgsmaalet om de udlagte

være klar, selv om der ikke er Særeje, idet der efter ÆL. II. §§ 16 og 25, uanset Fællesejeprincippet, gælder saavel Sær- raaden som Særhæftelse med Hensyn til »B o d e l e n«. Rent praktisk volder det imidlertid store Vanskeligheder i det enkelte Tilfælde at afgøre Berettigelsen af en Indsigelse om, at Eksekutionsobjektet hører til den andens Bodel. Af Hensyn til Faren for Svig overfor Kreditorerne vil Fogeden være tilbøjelig til at stille ret strenge Beviskrav i saa Henseende. Medens det saaledes vel, naar det paastaas, at en Ting er erhvervet af den anden Ægtefælle forinden Ægteskabets Ind- gaelse og derefter indført i dette, vil være tilstrækkeligt at fremlægge Kvittering lydende paa den paagældende Ægte- fælles Navn<sup>7)</sup>, vil dette i Almindelighed ikke være fyldest- gørende Bevis med Hensyn til Effekter, som angives erhvervet af den anden Ægtefælle, navnlig Hustruen, under Ægteskabets Bestaaen. I dette Tilfælde maa det derimod først og fremmest bevises, at Hustruen overhovedet har Selverhverv, for hvilket Tingen kan antages at være købt<sup>8)</sup>. At Særraadigheds- og Sær- hæftelsesprincippet paa den anden Side ved saa strenge Bevis- krav i Praxis let kommer til at miste noget af sin reelle Værdi, er klart, og dette Forhold forklarer maaske i nogen Grad den vidtstrakte Benyttelse af Ægtepagt ogsaa efter ÆL. II.

---

Møbler var identiske med nogle i en Ægtepagt specificerede Møbler, der havde andet Betræk end de i Ægtepagten nævnte, samt utr. Ø. L. D. 13. April 1934, der efter Omstændighederne ansaa det for godtgjort, at de registrerede Bøger tilhørte Hustruen som Særeje.

<sup>7)</sup> Jfr. utr. kbh. F. R. K. 11. Maj 1932: Regning af 8. April 1931 godtgjorde, at Effekterne var købt og betalt af Hustruen inden Ægte- skabets Indgaelse den 17. samme Maaned; cfr. derimod F. R. K. 5. August 1932 med Hensyn til et i Ægteskabet før ÆL. II's Ikraft- træden af Hustruen indført Klaver: undergivet Mandens Raadighed. Det samme maa gælde om det efter Ægteskabet af Hustruen indførte, naar der foreligger Ægtepagt i Medfør af ÆL. II. § 56. Se herved ogsaa Dom i U. f. R. 1935 S. 1122 angaaende et Klaver, der var foræret Hustruen forinden Ægteskabets Indgaelse, men som Hustruen selv havde anvist Mandens Kreditor som Genstand for Udlæg.

<sup>8)</sup> Jfr. utr. kbh. F. R. KK. 9. December 1929 og 14. Marts 1932. Se ogsaa herved Dom i V. L. T. 1932 S. 293: Udlæg kunde ikke gøres i nogle Kreaturer, der efter det oplyste maatte antages at være traadt i Stedet for de oprindelig for Hustruens Midler indkøbte Krea- turer, hvis Værdi og Antal var større.

b. Den anden Begrænsning, Rpl. § 501, 1. Stk., indeholder, er den, at Dommen kun kan fuldbyrdes i Domfældtes F o r m u e. Derimod kan Domfældte ikke underkastes Gældsfængsel, jfr. §'ens 2. Stk. Ifølge §'ens sidste Stk. skal det dog have sit Forblivende ved de gældende Regler om Afsoning af Underholdsbidrag til Børn udenfor Ægteskab og lignende Ydelser af familieretlig Natur, jfr. saaledes L. (Nr. 130) 27. Maj 1908 § 19, L. (Nr. 131) af s. D. § 13<sup>9)</sup>, L. (Nr. 181) 20. Maj 1933 om offentlig Forsorg §§ 14, 200, Stk. 2, jfr. om Ægtebørn § 217, samt Ikrafttrædelsl. til Strfl. § 18<sup>10)</sup>. Med Hensyn til Bøder, der idømmes i borgerlige Retstrætter, følges ifølge § 501, 1. Stk., 2. Pkt., de samme Regler, som gælder om Eksekution af egentlige Bødedomme. Herefter skulde Inddrivelse ved Udpantning være det normale, idet Afsoning efter Strfl. 1930 §§ 52—54 i Reglen først kan ske efter forgæves forsøgt Udpantning. Da Politiet imidlertid sædvanlig i Praksis skønner, at Inddrivelse ikke er mulig, jfr. Strfl. § 52, Stk. 3<sup>11)</sup>, er den almindelige Ordning faktisk stadig, at Afsoning af Bøden vil finde Sted. Med Hensyn til Domme, der ikke lyder paa Betaling af Penge, men gaar ud paa en Handling eller Unndladelse, vil forøvrigt ifølge § 493 ff. ogsaa hyppigst en Omsætning til en Pengeydelse finde Sted og denne da blive inddrevet efter de almindelige Regler. Men det nærmere herom vil først blive omhandlet nedenfor i § 23.

Fyldestgørelse for en Pengebøde kan altsaa kun søges i saadanne Rettigheder, som efter deres Karakter og Hovedformaal maa betegnes som Formuerettigheder, men derimod ikke i Rettigheder, der efter deres Natur maa anses for personlige, selv om deres Udøvelse kan medføre økonomisk Vinding<sup>12)</sup>.

Dette gælder saaledes om de Krav paa Godtgørelse

<sup>9)</sup> Jfr. nærmere om Bidrag, der tilkommer private Personer Bentzon: Familieret 2. Udg. (1916) S. 368—72.

<sup>10)</sup> Jfr. nærmere om Bidrag, der er udbetalt af det offentlige, O. A. Borum Familieret I. S. 136—138.

<sup>11)</sup> Jfr. Stephan Hurwitz Nordisk Tidsskrift for Strafferet 1936 S. 94—95.

<sup>12)</sup> Jfr. om denne Modsætning nærmere Vinding Kruse i T. f. R. 1907 S. 181—237, navnlig 211 ff.

for ikke-økonomisk Skade, der kan tilkomme den krænkede efter Ikrafttrædelseslov til Strfl. § 15, Stk. 1,<sup>13)</sup> eller om den Godtgørelse, der efter denne Paragrafs Stk. 2 kan paalægges den, der er ansvarlig for en andens Død, til den, som derved har mistet sin Forsørger<sup>14)</sup>. Det samme maa vistnok ogsaa gælde f. Eks. det Erstatningskrav for Personskade, der tilkommer den, som er kommet til Skade ved et Automobiluheld<sup>15)</sup>. Det maa her staa de paagældende ganske frit for, om de overhovedet vil rejse et saadant Krav, uden at de kan tvinges dertil af deres Kreditorer. Naar derimod Erstatningsbeløbet først er udbetalt, maa Kreditorerne kunne holde sig til det ligesom til Skyldnerens øvrige Formue, og det maa antages, at Kravet, allerede naar der er opnaaet Dom<sup>16)</sup> eller Forlig<sup>17)</sup> for det, taber sin personlige Karakter (derimod næppe blot fordi Sag er anlagt), saa at der kan gøres Udlæg i det selv mod Domhaverens Protest, jfr. nu ogsaa den nævnte Paragraf, Stk. 3, hvor der med Hensyn til Overdragelse lægges Vægt paa Dom eller Forlig<sup>18)</sup>. En lignende Ordning maa ogsaa gælde med Hensyn til en Persons Ret til Erstatning for strafferetlig Forfølgning efter Reglerne i Rpl. Kap. 93 a, idet denne Ret ikke

<sup>13)</sup> Jfr. som Eksempler Domme i U. f. R. 1933 S. 602 og 1934 S. 115 (HRD).

<sup>14)</sup> Jfr. tidligere om Strfl. §§ 301—303 N e l l e m a n n: Execution S.94—95 og D. Rpl. III. 2. Udg. S. 49 og nu om Ikrafttrædelsesloven K r a b b e: Borgerlig Straffelov, 2. Udg., S. 599—600 og H e n r y U s s i n g: Obligationsretten, Alm. Del S. 148.

<sup>15)</sup> Jfr. (overfor Konkursboet) Dom i U. f. R. 1934 S. 1136 angaaende Erstatning for Svie og Smerte og m. H. t. Erstatning for nedsat Arbejdsevne Dom i U. f. R. 1923 S. 957. — Om de Tilfælde, hvor der findes særlig Lovhjemmel for at unddrage saadanne Erstatningskrav fra Retsfølgning, se ndfr. S. 76—77.

<sup>16)</sup> Jfr. m. H. t. Erstatningskrav for Invaliditet forvoldt ved Ulykkestilfælde U. f. R. 1933 S. 242 (HRD) med Note 2, 1929 S. 566. Jfr. ogsaa i Forholdet mellem Ægtefæller U. f. R. 1929 S. 587, men cfr. 1930 S. 125.

<sup>17)</sup> Jfr. Dom U. f. R. 1931 S. 783.

<sup>18)</sup> Jfr. P o p p - M a d s e n: Bod (1933) S. 332 ff., hvor der iøvrigt de lege ferenda opstilles en Ordning paa Grundlag af en Sondring mellem forskellige Arter af »Tort«.

engang, for saa vidt angaar Erstatning for Formueskaden, kan anses for en almindelig Formueret<sup>19)</sup>.

Som en personlig Ret maa fremdeles Forfatterretten for saa vidt anses, som Retten til at bestemme, om overhovedet en Offentliggørelse af Værket eller en fornyet Offentliggørelse af det tidligere offentliggjorte Værk skal finde Sted, ifølge Forfl. (Nr. 149) 26. April 1933 § 12 ikke kan tilegnes af Forfatterens eller hans Arvingers Kreditorer, jfr. angaaende Kunstnerretten Lovens § 29<sup>20)</sup>. Derimod kan Kreditorerne efter almindelige Regler søge Fyldestgørelse i det pekuniære Udbytte af Værkerne, efter at disse er offentliggjorte, og de kan ogsaa sikre sig ved at gøre Udlæg i Vederlaget for fremtidige Udgaver, dog saa længe Forfatteren lever — for ikke for meget at lamme hans Produktionslyst, jfr. ogsaa Grundsætningen i Rpl. § 511, 3. Stk. — kun af allerede offentliggjorte Værker, og først efter Forfatterens Død ogsaa af ikke tidligere offentliggjorte Værker<sup>21)</sup>. Hvad Patentrettigheder angaar, kan ifølge Patentl. (Nr. 69) 13. April 1894, jfr. Lovbekg. (Nr. 192) 1. September 1936 § 3, 1. Stk., Kreditorerne ikke søge Fyldestgørelse i Retten til at faa Patent, derimod vel i den ved et saadant erhvervede Ret<sup>22)</sup>.

B. Eksekution kan ifølge § 511, 1. Stk., kun gøres i Ret

<sup>19)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret Domme U. f. R. 1891 S. 615 og 907.

<sup>20)</sup> Jfr. herved utr. kbh. F. R. KK. 25. September 1929: Udlæg nægtet i Malerier hos en Frugthandler, da de var malet af ham selv og ikke bestemt til Offentliggørelse, 20. Februar 1932: tilsvarende og 26. Maj 1936: Udlæg hos Kunsthandler ophævet, da Malerierne var forfærdiget af ham selv og da intet af dem var fuldført eller bestemt til Offentliggørelse, idet de aldrig havde været udstillede eller udbudt til Salg.

<sup>21)</sup> Jfr. Grundtvig: Forfatterret. 2. Udg. ved K. Glahn S. 36—37, 135 ff., og Torben Lund: Forfatterret og Kunstnerret (1933) S. 119—20, 183—85.

<sup>22)</sup> Jfr. herved utr. kbh. F. R. KK. 9. August 1922 og 31. August 1922. Ved den sidste givet Udlæg i Rekvisiti Halvdelen af et Patent til Fabrikation af nogle Automobili-slanger. Herfor ansaas § 511, 3. Stk., ikke at være til Hinder: da der ikke er begæret Udlæg i Rekvisiti Andelen i Overskudet for de fabrikerede Slanger, men kun i den Rekvisitis stadig tilhørende Halvdelen af Patentet. Se ogsaa kbh. F. R. K. 24. Maj 1929: Da der kan gøres Udlæg i en erhvervet Patentret, kunde der ikke protesteres mod Udlevering af Patentbrevet.

tigheder, som paa den Tid, Forretningen foretages, alt er erhvervede, derimod ikke i fremtidige Erhvervelser<sup>23</sup>), jfr. dog den lige omtalte Adgang til at gøre Udlæg i det fremtidige Udbytte af Forfatterretten. Der kan saaledes ikke gøres Udlæg i »ventendes Arv«, jfr. D. L. 1—24—31<sup>24</sup>). Naar derimod Arven er faldet, aabner D. L. 1—24—30<sup>25</sup>), der ved § 511, 2. Stk., forudsættes stadig at være gældende, Adgang til at gøre Udlæg i den<sup>26</sup>). Herom blev der tidligere navnlig Tale med Hensyn til et Barns Arvelod, naar den længstlevende af Forældrene sad i uskiftet Bo<sup>27</sup>). I dette Tilfælde er Retstilstanden imidlertid ændret ved L. (Nr. 120) 20. April 1926 § 13, der forbyder Arvingens Kreditorer at søge Fyldestgørelse i dens Andel i det uskiftede Bo<sup>28</sup>). Derimod kan der stadig gøres Udlæg i en Arvepart, der tilkommer en Arving i et offentligt Vedgaaelsesbo<sup>29</sup>) eller et under privat Skifte værende Dødsbo<sup>30</sup>). Dette Udlæg har imidlertid en rent foreløbig Karakter, idet det kun omfatter Skyldnerens Arvekrav som saadant<sup>31</sup>). Der kan derfor ikke, jfr. ogsaa Art.'s Slutning, være Tale om, at Kreditor umiddelbart paa Grundlag af et saadant Udlæg skulde kunne skride til Bortauktionering af de Ting, som Arvelodden til sin Tid maatte omfatte<sup>32</sup>), men en saadan Adgang opnaar

<sup>23</sup>) Jfr. fra den tidligere Ret U. f. R. 1876 S. 827 og efter Rpl. 1922 S. 1009 (HRD).

<sup>24</sup>) Jfr. U. f. R. 1874 S. 1060 (HRD)), jfr. 284, og 1926 S. 685 (HRD).

<sup>25</sup>) Jfr. angaaende Art.s Anvendelse paa Samejeforhold U. f. R. 1883 S. 76.

<sup>26</sup>) Jfr. U. f. R. 1889 S. 795.

<sup>27</sup>) Jfr. V. Bentzon: Arveret. 2. Udg. S. 302 og Domme i U. f. R. 1894 S. 299, 1903 A S. 291, cfr. 1891 S. 430 (435), 1919 S. 753 (ingen Hjemmel til at lade Udlæget tingløse paa Ægtefællens faste Ejendomme).

<sup>28</sup>) Jfr. V. Bentzon: Arveret, 3. Udg. S. 66, der fremhæver den nære Analogi til Reglerne om ventendes Arv, og Vinding Kruse: Ejendomsretten III. 1. S. 1014.

<sup>29</sup>) Jfr. Skifteretten S. 234 med Note 3.

<sup>30</sup>) Jfr. U. f. R. 1932 S. 67 (HRD).

<sup>31</sup>) Jfr. den i forrige Note citerede Dom.

<sup>32</sup>) Cfr. derimod om det Tilfælde, at Arveparten udbetales i Penge N e l l e m a n n: Execution S. 127—8. Cfr. ogsaa m. H. t. en Mødrene-arv, som ifølge privat Overenskomst var blevet indestaaende hos Faderen, U. f. R. 1931 S. 799 (Dissens).

han først ved at gøre specielt Udlæg i disse Ting<sup>33</sup>). Af Hensyn til den Usikkerhed, som et saadant Udlæg i et Arvekrav frembyder, bestemmes det i § 511, 2. Stk., 2. Pkt., at Arvekravet ikke uden Domfældtes Samtykke kan forauktioneres, forinden Arveparten kan forlanges udbetalt<sup>34</sup>).

C. At Skyldnerens Fordring er knyttet til en Betingelse eller Tidsfrist, vil ikke i Almindelighed udelukke Domhaveren fra at gøre Eksekution i den, naar den dog kan angives og betegnes med tilstrækkelig Bestemthed, men alene medføre, at hans Ret faar en tilsvarende betinget eller tidsbestemt Karakter, jfr. § 511, 2. Stk.<sup>35</sup>).

Hvad særlig Retten ifølge gensidige Obligationsforhold angaar, indeholder Rpl. § 511, 3. Stk., i nøje Overensstemmelse med den tidligere Forskrift i K. L. § 161, et udtrykkeligt Forbud mod at gøre Udlæg i det, som Skyldneren maatte kunne erhverve ifølge en saadan gensidig betyrdende Kontrakt, der ikke endnu er fuldstændig opfyldt fra hans Side, naar det, der af ham skal ydes, er personligt Arbejde eller Tjeneste eller andet, som Udlægshaveren ikke er eller ved Udlægsforretningen sættes i Stand til at give eller udføre<sup>36</sup>). Skønt der i Bestemmelsen staar, at Udlæg »ikke kan gøres«, kan det dog næppe være Meningen, at det skal paases ex officio. Men ifølge det dobbelte Hensyn, der maa antages at have fremkaldt Forbudet, nemlig dels et Humanitetshensyn overfor Skyldneren, som ellers vilde kunne blive berøvet sin Arbejds løn, dels et Hensyn til hans

<sup>33</sup>) Jfr. Hagerup: Civilproces 2. Udg. II. S. 324, 3. Udg. III. S. 89, 106.

<sup>34</sup>) Jfr. saaledes allerede efter den tidligere Ret Hagerup: Civilproces 2. Udg. II. S. 327—8 og tildels Dom i U. f. R. 1911 S. 214, cfr. 1931 S. 799, hvorom ovfr. Note 32.

<sup>35</sup>) Jfr. U. f. R. 1912 S. 263 (HRD).

<sup>36</sup>) Jfr. f. Eks. Domme U. f. R. 1903 S. 170, 1905 S. 549 og utr. kbh. F. R. K. 12. September 1922: Da Arbejdet med Opførelsen af en Bageovn endnu ikke var fuldført af Rekvisitus, udelukket at foretage Udlæg (Arrest, § 614, jfr. § 511) i Fordringen paa Betaling derfor. Cfr. derimod U. f. R. 1934 S. 415: Udlæg ikke anset for udelukket, da der ikke fandtes at paahvile Rekvisitus en virkelig personlig Forpligtelse samt Ø. L. T. 1934 S. 34 m. H. t. et Laanetilsagn.

Medkontrahent, hvis Udsigter til behørig at modtage den personlige Arbejdsydelse af Skyldneren væsentlig vilde forringes, hvis dennes Kreditor skulde have Lønnen<sup>37)</sup>, maa dog Udlæget nægtes, medmindre Skyldneren under Forretningen (et tidligere Samtykke kan derimod ikke forpligte ham) samtykker i det; og Skyldnerens Medkontrahent behøver kun at respektere det, for saa vidt han særlig maatte have forpligtet sig dertil.

Det fastslaas i Slutn. af § 511, 3. Stk., udtrykkelig som en Følge af Bestemmelsen, at Udlæg ikke kan gøres i uforfalden Tjeneste eller Arbejds løn. Men herfra gøres der dog ved §'ens sidste Stk. en Undtagelse med Hensyn til Underholdsbidrag, idet der for disse opretholdes den hidtil bestaaende Adgang til (ved at nedlægge »Forbud« mod Udbetalingen) at holde sig til Skyldnerens Arbejds eller Tjenesteløn eller lignende Indtægt<sup>38)</sup>. Denne Undtagelsesbestemmelse maa omfatte alle ved en offentlig Myndigheds Bestemmelse fastsatte Underholdsbidrag, saaledes ogsaa dem, der efter Omstændighederne vil kunne paahvile Hustruen i Forhold til Manden<sup>39)</sup> eller kunne paalægges fraskilte Ægtefæller overfor hinanden<sup>40)</sup>, jfr. §'ens almindelige Udtryksmaade: »Underholdsbidrag til Børn udenfor Ægteskab og lignende Ydelser af familieretlig Natur«<sup>41)</sup>.

<sup>37)</sup> Jfr. Motiverne til § 159 i Udkastet til Konkursloven S. 141 ff.

<sup>38)</sup> Jfr. Højesteretsdom i U. f. R. 1896 S. 1194 og fra nyere Tid U. f. R. 1924 S. 336, 1930 S. 1082.

<sup>39)</sup> Jfr. med Hensyn til den tidligere Ret Bentzon: Familieret 2. Udg. (1916) S. 114.

<sup>40)</sup> Jfr. nu Bentzon: Familieretten I. S. 247—48 og II. S. 49—50.

<sup>41)</sup> Det maa dog antages, at der ved Udlæg eller Udpantning i endnu ikke forfalden Arbejds løn for Underholdsbidrag maa levnes Skyldneren en Del af Vederlaget til hans eget Underhold, jfr. Dom U. f. R. 1930 S. 912 og J. M. Cirkl. (Nr. 62) 25. April 1936, hvor efter det navnlig, naar den paagældende er Familieforsørger, nøje skal undersøges, om det overhovedet er forsvarligt at tilbageholde nogen Del af hans Arbejdsfortjeneste. I saa Fald kan tilbageholdes indtil  $\frac{1}{4}$  af Lønnen. Er han ikke Familieforsørger, kan tilbageholdes indtil  $\frac{2}{3}$  af Lønnen, hvis den bidragspligtige har fri Kost og Logi, og ellers indtil  $\frac{1}{3}$ .

Ved andre gensidige Obligationsforhold er det derimod aldrig udelukket at gøre Udlæg i Retten, idet navnlig Skyldneren ikke selv vil kunne protestere mod, at det sker<sup>42)</sup>. Derimod er det et Spørgsmaal, hvilken Retsbeskyttelse Udlæget nyder overfor Skyldnerens Medkontrahent, f. Eks. overfor en Sælger, naar der er gjort Udlæg i Køberens Ret efter Købekontrakten. Angaaende dette Spørgsmaal maa imidlertid henvises til Udviklingen i Obligationsretten<sup>43)</sup>, hvor der dog synes at være tillagt Udlægshaveren en noget større Beskyttelse end foreneligt med den stærke Interesse, som Medkontrahenten ofte vil have i, at »Ret og Pligt ikke skilles ad«<sup>44)</sup>. Herefter maa han til Trods for Udlæget have en vis Adgang til at erlægge til og eventuelt ogsaa paa anden Maade ordne sig med Skyldneren, hvis han nemlig ellers ikke kan være sikker paa at faa Modydelsen<sup>45)</sup>. Undertiden vil forøvrigt Domhaveren ved selve Udlæget kunne sikre sig mod, at noget saadant sker, f. Eks. naar han gør Eksekution i en Sælgers Ret, ved at

---

<sup>42)</sup> Jfr. saaledes med Hensyn til Udlæg i Retten til at blive Ejer af Effekter, der er købt paa Afbetaling, ovenfor ved Note 5 og utr. kbh. F. R. K. 16. Maj 1923, hvorved der blev givet Udlæg i Rekvisiti Ret til at blive Ejer af et Automobil mod Købesummens Erlæggelse. Jfr. ogsaa med Hensyn til Leje U. f. R. 1934 S. 97 (HRD) med Note 1: Ejeren af en fast Ejendom kunde ikke modsætte sig, at der, Dagen før Lejen forfaldt, gjordes særskilt Udpantning i Leje for den følgende Maaned ifølge et bestaaende Lejemaal. Et almindeligt Udlæg i Ejendommens Lejeindtægter lænede ud i Fremtiden, uden at Udlæg gøres i selve den faste Ejendom tillige, kan derimod næppe anerkendes, jfr. Dom i U. f. R. 1933 S. 764. Se herved ogsaa Dom i U. f. R. 1934 S. 625, der ophæver en af Københavns Byrets Fogedafdeling I foretaget Udpantning i to endnu ikke forfaldne Lejebeløb til Fordel for en Panthaver, der samme Dag gennem Fogedafdeling II havde taget Pantet til Brugelighed.

<sup>43)</sup> Jfr. Jul. Lassen: Haandbog i Obligationsret. Alm. Del. 3. Udg. S. 576—583, navnlig S. 579—581, samt Domme i U. f. R. 1910 S. 662, 1916 S. 198 og 1933 S. 337 samt m. H. t. Transport 1933 S. 1146.

<sup>44)</sup> Se nu herved Ussing: Obligationsret, Alm. Del, S. 151 ff. og Vinding Kruse: Ejendomsretten I. S. 202—203.

<sup>45)</sup> Jfr. nærmere herom Nellesmann: Execution S. 98—112 og Anmeldelse af H. Munch-Petersen i U. f. R. 1896 S. 647—652.

sætte sig i Besiddelse af den individuelt bestemte Ting, der skal leveres.

Hvad særlig angaar Lejerens Ret, maa Adgangen til at gøre Udlæg deri afhænge af, om den i det hele er overdragelig<sup>46)</sup>, idet navnlig K. L. § 17 ikke analogisk kan overføres paa Tilfælde af Udlæg<sup>47)</sup>. I § 504 i Slutn. siges det ogsaa udtrykkelig, at Udlæg i Domfældtes Brugsrettigheder over faste Ejendomme kun kan gøres, for saa vidt det kan ske »uden at krænke andres Ret«.

Om Kreditorernes Adgang til at gøre Udlæg i deres Skyldners Ret efter en Interessentskabskontrakt maa i det hele henvises til Læren om Interessentskab<sup>48)</sup>.

II. Visse Formuerettigheder er særlig undtaget fra Udlæg. En saadan Eksekutionsfritagelse kan enten skyldes en positiv Lovhjemmel eller en privat Viljesbestemmelse.

A. Ved Loven undtages:

1<sup>o</sup>. ifølge Rpl. § 510, 1. Stk., i Overensstemmelse med den tidligere Lovgivning<sup>49)</sup>, over og underordnede Militæres Uniformsstykker, Vaaben eller andre til deres tjenestemæssige Udrustning og Forsyning fornødne Genstande.

Som noget nyt føjes dertil ved §'ens 2. Stk. et Forbud mod at gøre Eksekution i civile Embeds- eller Bestillingsmænds Embedsdragter eller i Genstande, som af dem holdes og bruges til deres Embeders og Bestillingers Udførelse.

Paa en beslægtet Tanke hviler ogsaa den ved Rpl. § 514, 6) opretholdte<sup>50)</sup> Eksekutionsfritagelse med Hensyn til Skipperens og Skibsmandskabets om Bord værende Ejendele, som udkræves til Tjenesten om Bord, naar Skibet er udklareret for en Rejse og iøvrigt sejlfærdigt.

<sup>46)</sup> Jfr. herom Jul. Lassen: Obligationsret. Spec. Del, Haandbog S. 156 ff., Lærebog 4. Udg. ved Ussing S. 56 ff. navnlig S. 61.

<sup>47)</sup> Jfr. Nellenmann: Execution S. 108—10.

<sup>48)</sup> Sindballe: Dansk Selskabsret 2. Udg. (1936) I. S. 115 ff.

<sup>49)</sup> Fr. 24. Februar 1734 og L. 21. Marts 1874 § 2.

<sup>50)</sup> Jfr. tidligere Søløv 1. April 1892 §§ 69, 76, som dog er ophævede ved L. (Nr. 182) 1. Maj 1923.

20. Efter § 513 skal der ikke kunne gives Udlæg i endnu ikke udbetalt Embeds- eller Bestillingsløn eller i lignende Indtægter samt i ikke udbetalte Ventepenge, Pensioner og hermed i Klasse staaende Understøttelser, som udredes af Statskassen, Kommunekasser eller andre offentlige Kasser. Ved Statstjenestemandsløvslov (Nr. 98) 31. Marts 1931 § 35 er denne Bestemmelse opretholdt med Hensyn til Tjenestemænds Lønning, Efterindtægt, Ventepenge og Pension.

Denne Eksekutionsfritagelse gælder ogsaa ved Underholdsbidrag, saaledes at der ikke overfor Tjenestemænd kan blive Tale om Tilbageholdelse af Løn i Medfør af § 511, 3. Stk. i Slutn.

Eksekutionsfritagelsen med Hensyn til Embedslønninger var allerede hjemlet i den tidligere Lovgivning<sup>51)</sup>. Men medens denne kun gjaldt statsansatte Tjenestemænd, udvides den ved Rpl. ogsaa til de kommunale<sup>52)</sup>, ja endogsaa til nogle rent privat ansatte, idet der ved »lignende Indtægter« ifølge Motiverne<sup>53)</sup> sigtes til Indtægter, som tilkommer private Bestillingsmænd, hvis Retsstilling i Henseende til deres Lønning maa bestemmes efter lignende Regler som dem, der gælder om Tjenestemænd, f. Eks. Direktører (og det øvrige faste Personale) i en Bank, Kontorchefen i en Kreditforening.

Ogsaa Pensioner antoges tidligere uden almindelig Lovhjemmel derfor<sup>54)</sup> at være undtaget fra Eksekution, selv om Talen var om kommunale Tjenestemænd. Undtagelsen udstrækkes imidlertid til nu ogsaa at gælde andre lignende Understøttelser af personlig Natur, men dog kun, naar de udredes af offentlige Kasser, ikke af private Understøttelseskasser eller Selskaber<sup>55)</sup>.

Eksekutionsfritagelsen gælder kun til, men paa den anden Side lige til det Øjeblik, da Lønningen eller Pensionen er ud-

<sup>51)</sup> Pl. 27. Juni 1781. Jfr. Domme U. f. R. 1908 S. 284, 1899 S. 459.

<sup>52)</sup> Jfr. m. H. t. en københavnsk Politibetjent U. f. R. 1930 S. 518.

<sup>53)</sup> til K. U. 1877 ad § 471 S. 199.

<sup>54)</sup> Jfr. Civilproces III. S. 63.

<sup>55)</sup> Jfr. f. Eks. utr. kbh. F. R. K. 17. Februar 1923: ingen Eksekutionsfritagelse hjemlet for den Pension, som en tidligere Direktør for et Forsikringselskab oppebar fra dette.

betalt til den paagældende<sup>56)</sup>; det er derimod ikke nok, at den er forfalden til Udbetaling<sup>57)</sup>.

En speciel Bestemmelse i samme Retning haves i § 514, 1), hvorefter i Overensstemmelse med L. 21. Marts 1874 § 2 »de militære Underklassers Tjenestemønter« skal være undtaget fra Eksekution. I tidligere Praksis<sup>58)</sup> har man anset denne Bestemmelse for anvendelig, selv efter at Lønningen var udbetalt, men denne dog endnu var i Behold hos den paagældende.

30. Ved § 514, 2) til 4), indføres som noget nyt Eksekutionsfritagelse for Dagpenge og lignende Udredelser til Embedsmænd eller andre, der udfører offentlige Hverv, saaledes Nævninger efter § 97, samt Rejseudgifter og Tærepenge, der er udbetalte til indkaldte Vidner eller Synsmænd. Endvidere undtages nogle Ydelser af særlig personlig Karakter, nemlig dels Underholdspenge, som ifølge Øvrighedsresolution, (offentligt) Forlig eller anden lignende Bestemmelse udredes til Hustruer eller Børn<sup>59)</sup>, dels Understøttelse og Hjælp til trængende, som gives af det offentlige, Stiftelser eller andre veldædige Indretninger.

Medens det med Hensyn til Rejseudgifterne udtrykkelig siges, at Eksekutionsfritagelsen gælder, selv om de allerede er udbetalte, og man sikkert med Hensyn til Dagpengene maa antage det samme, da ogsaa Udlæg i dem let vilde kunne hindre Udførelsen af den tilsigtede Funktion, stiller Forholdet sig noget mere tvivlsomt med Hensyn til Underholdspenge og Understøttelserne. Reglen maa ligesom med Lønningerne og Pensionerne være, at Eksekutionsfritagelsen kun gælder, indtil Udbetalingen har fundet Sted. Kun med Hensyn til Underholdsbidrag til Børn maa det, ifølge det særlige Øjemed, som de tjener, antages, at der ikke kan søges Fyl-

<sup>56)</sup> Efter K. U. 1899 § 359 gjaldt den derimod kun, saalænge Ydelsen endnu ikke var forfalden.

<sup>57)</sup> Jfr. Dom U. f. R. 1930 S. 518, hvorefter Udlæg ikke kunde gøres i en Check, der henlaa paa en Politistation, men endnu ikke var udleveret den paagældende Betjent som Lønning.

<sup>58)</sup> Jfr. U. f. R. 1901 S. 649.

<sup>59)</sup> Jfr. saaledes efter den tidligere Procesordning Domme i U. f. R. 1905 A S. 539, 1915 S. 460.

destgørelse i dem for en Gæld, der er Børnene uvedkomende. For saa vidt angaar Børn udenfor Ægteskab, støttes dette ogsaa ved den Betragtning, at Underholdskravet formentlig maa siges at tilkomme Barnet selv og ikke Moderen<sup>60</sup>).

4<sup>o</sup>. Hvad Rettigheder efter private Forsørgelseskontrakter angaar, haves der ingen almindelig Hjemmel til at unddrage dem fra Kreditorernes Forfølgning. En saadan Fritagelse vil derfor kun kunne finde Sted, hvor enten Retten efter sit Indhold er af en saadan personlig Karakter, f. Eks. Krav paa Kost og Logis, at den ikke kan overføres til andre<sup>61</sup>), eller der i det enkelte Tilfælde kan paavises en særlig Hjemmel til at undtage Retten. Denne Hjemmel kan bestaa i en konfirmeret Bestemmelse i Statutterne for vedkomende Forsørgelsesanstalt, idet der ifølge en hidtil gældende Praksis, som vistnok maa antages at være opretholdt ved Rpl., kan meddeles kgl. Konfirmation paa Bestemmelser, hvorefter Understøttelser, der udredes af saadanne Anstalter og Foreninger, skal være fritaget for Kreditorernes Forfølgning. Selv uden udtrykkelig Hjemmel maa det dog ikke sjældent underforstaas, at Underholdsbidrag og personlige Understøttelser kun skal udbetales til den paagældende selv, og en saadan Forudsætning maa vistnok, ialtfald naar Ydelsen er til sagt uden Vederlag, jfr. nedenfor under B., kunne anerkendes som bindende overfor den paagældendes Kreditorer, selv om ikke de i § 514, 3) og 4), nævnte Betingelser foreligger, men Underholdskravet eller Understøttelsen har ganske privat Hjemmel.

5<sup>o</sup>. Angaaende Livrenter, Overlevelsesrenter, Livsforsikringssummer og lignende Ydelser bestemmer Rpl. § 515, at de, »for saa vidt ikke andet ved Retsforholdets Stiftelse retsgyldig er bestemt, ikke er undtagne fra Eksekution, medmindre særlig Lovhjemmel derfor haves, eller saadant maatte følge af den borgerlige Rets Regler«.

<sup>60</sup>) Jfr. Steincke i U. f. R. 1909 B S. 137—141, Bentzon: Familieret. 2. Udg. (1916) S. 384 ff.

<sup>61</sup>) Jfr. Højesteretsdom i U. f. R. 1909 S. 951, jfr. 1908 S. 546. Se ogsaa om Aftægtskontrakter U. f. R. 1881 S. 317, 1902 S. 477 (angaaende Skifte af et Fællesbo) samt V. L. T. 1936 S. 110; men cfr. derimod U. f. R. 1893 S. 622 og 1900 S. 591.

Reglen om, at saadanne Ydelser ikke uden særlig Hjemmel kan forlanges undtaget fra Eksekution, stemmer med, hvad der allerede før Rpl. var antaget. En mere almindelig Lovhjemmel for Fritagelse fra Retsforfølgning fandtes tidligere kun for de i Statsanstalten tegnede Livsforsikringer, idet disse i hvert Fald ifølge Ordlyden af L. 18. Juni 1870 § 16 ikke kunde underkastes Arrest, Beslag eller Eksekution af nogen Art. For Livsforsikringer tegnede i andre tilladte Selskaber gjaldt der derimod ifølge L. (Nr. 65) 1. April 1914 § 39, jfr. § 51, kun Fritagelse, saafremt det ikke efter Forsikringsdokumentets Indhold maatte antages, at de ikke var bestemt til at tjene Forsørgelsesøjemed<sup>62)</sup>.

Nu findes en »særlig Lovhjemmel« for at undtage Kapitalforsikringer fra Kreditorforfølgning i Lov om Forsikringsaftaler (Nr. 129) 15. April 1930 § 116, og Reglerne gælder ifølge § 118 ogsaa for Renteforsikring. Bestemmelserne i Forsikringsaftaleloven finder ogsaa Anvendelse paa Livsforsikringer i Statsanstalten, jfr. L. (Nr. 299) 26. November 1931 § 9<sup>63)</sup>.

Den almindelige Grundregel i FAL. § 116, 1. Stk., er den, at hverken Forsikringstagerens eller den begunstigedes Ret<sup>64)</sup> overfor Selskabet kan gøres til Genstand for Retsforfølgning fra deres Kreditorers Side<sup>65)</sup>.

Skønt Forsikringsaftaleloven udmærker sig ved i Modsæt-

<sup>62)</sup> Jfr. om den tidligere Retstilstand Afhandling af Henry Ussing: Om Kreditorernes Adgang til at søge Fyldestgørelse i den ved en Livsforsikringskontrakt begrundede Ret, U. f. R. 1917 B S. 241—250 og 257—266, samt Jul. Lassen: Lærebog i Obligationsrettens specielle Del. 2. Udg. ved Henry Ussing S. 296—298, J. Øvergaard: Om Livsforsikringskravet som Formuesobjekt efter norsk Ret (1913) og N. Cohn: Livsforsikringskravets formueretlige Behandling S. 451 ff. samt D. Rpl. III. 2. Udg. S. 56—59.

<sup>63)</sup> Jfr. nærmere til det følgende om Forholdet efter Forsikringsaftaleloven A. Drachmann Bentzon's Kommentar ad § 116 og Jul. Lassen: Lærebog i Obligationsrettens specielle Del, 4. Udg. ved Henry Using S. 280 ff.

<sup>64)</sup> Er der ved Forsikringstagerens Død ikke indsat nogen begunstiget, og er Policen ikke ved nogen retsgyldig Disposition inter vivos overdraget nogen anden, tilfalder Kravene derimod ifølge Lovens § 104 eller, hvis Summen ikke er forfalden, ifølge dennes Analogi Dødsbointeressenterne, være sig Kreditorerne eller Arvingerne.

<sup>65)</sup> Om den af Henviisningen til FAL. § 118 følgende Begrænsning i Forhold til Konkursboet, se Skifteretten S. 116—17.

ning til Tilsynslovens § 39 ikke at opstille Forsørgelsesøjemed som Kriterium for Beskyttelsen mod Kreditorerne, gøres der dog i § 116, 2. Stk., Undtagelse fra Hovedreglen i saadanne Tilfælde, hvor det er i høj Grad sandsynligt, at dette Øjemed ikke kan have spillet nogen Rolle. Undtagelse gælder derfor, naar Policen er overdraget, med mindre Erhververen er Forsikringstagerens Ægtefælle, eller Erhvervelsen har fundet Sted uden Vederlag.

Beskyttelsen mod Retsforfølgning gælder enhver Rettighed efter Policen, baade Forsikringssum, Genkøbsværdi og Bonus. Beskyttelsen maa imidlertid ophøre, naar først Beløbene er udbetalt, medens det ikke er tilstrækkeligt, at de er forfaldne<sup>66</sup>). Utvivlsomt er det dog, at Forsikringstageren gyldigt kan bestemme, at Forsikringssummen skal baandlægges i Overformynderiet eller andetsteds. Det maa vistnok ogsaa antages, at Beløbene er beskyttede mod Individualfølgning, naar de bliver staaende hos Selskabet, idet der købes en Livrente for Forsikringssummen eller Genkøbsværdien<sup>67</sup>).

Ved den sociale Ulykkesforsikringsl. (Nr. 183) 20. Maj 1933 § 6 erklæres det om Krav, der tilkommer en forsikret eller hans efterladte ifølge Loven, at de ikke kan gøres til Genstand for Arrest, Eksekution eller anden Retsfølgning, og en lignende Bestemmelse er ved Folkforsikringsl. (Nr. 182) 20. Maj 1933 § 81, Stk. 1, truffet med Hensyn til Alders- og Invaliderente. En tilsvarende Regel gælder ifølge L. (Nr. 94) 27. Marts 1934 § 12 ogsaa om Krav paa Invaliderente m. v. til værnepligtige, jfr. ogsaa til Dels m. H. t. militære Invalidere og deres efterladte i de sønderjydske Landsdele Lovbekg. (Nr. 149) 15. April 1935 § 33. Ogsaa i disse Tilfælde drejer det sig dog kun om en Beskyttelse, saalænge Forsikringssummen endnu ikke er udbetalt til den berettigede<sup>68</sup>). En almindelig Bestemmelse vedrørende Ulykkes-

<sup>66</sup>) Jfr. før FAL. Dom U. f. R. 1929 S. 1167.

<sup>67</sup>) At Dispositionerne derimod kan anfægtes i Tilfælde af Konkurs efter FAL. § 117 antages af A. Drachmann Bentzon S. 498.

<sup>68</sup>) Cfr. med Hensyn til Udlæg i en for en Ulykkesforsikringssum købt fast Ejendom, paa hvilken der var tinglyst Raadighedsindskrænkning i Henhold til Arbejderforsikringsraadets Bestemmelse, Dom i U. f. R. 1935 S. 972.

og Sygeforsikring findes endelig i FAL. (Nr. 129) 15. April 1930 § 123, hvorefter hverken Forsikringstagerens eller den sikredes Ret overfor Selskabet kan gøres til Genstand for Retsforfølgning fra deres Kreditorers Side.

Med Hensyn til Erstatningskrav for Personskade ved Jernbanedrift er det ved L. (Nr. 117) 11. Marts 1921 § 4, 5. Stk., bestemt, at Overdragelse og Kreditorforfølgning ikke kan ske. Ved andre Tilfælde af Personskade findes derimod ingen udtrykkelig Lovregel, men det maa sikkert antages, at saadanne Erstatningskrav maa undergives lignende Regler som Godtgørelseskravene efter Ikrafttrædelseslovens § 15<sup>69</sup>).

Det turde imidlertid være et Spørgsmaal, om der ikke burde være Mulighed for at beskytte særlig Erstatningssummer for Invaliditet mod Kreditorforfølgning, naar Erstatningsbeløbet er holdt afsondret fra Skyldnerens øvrige Formue, f. Eks. ved at indsættes til særskilt Forvaltning i Bank eller Sparekasse eller lignende<sup>70</sup>).

<sup>69</sup>. I Lighed med, hvad der tidligere var hjemlet<sup>71</sup>), undtages endvidere ved § 514, 5) Midler og Penge, der udenrigs fra indsættes i Nationalbanken. Sammensteds gives der Lovhjemmel for at undtage Klasselotterigevinster, hvad der dog kun gælder, indtil Udbetaling af dem har fundet Sted<sup>72</sup>).

Iøvrigt haves der ingen Hjemmel for at undtage Midler, der er indsat i Banker eller Sparekasser eller lign. Indretninger, fra Kreditorernes Forfølgning. Ifølge kgl. Resol. 23. Decbr. 1864 I. Nr. 3, der er opretholdt ved Rpl.,

<sup>69</sup>) Jfr. ovfr. S. 65 med der anførte Domme og Henry Ussing: Obligationsretten. Alm. Del. S. 148.

<sup>70</sup>) Jfr. herved den tidligere Ulykkesforsikringslov Lovbekg. (Nr. 187) 14. Juli 1927 § 43 og til Dels Ulykkesforsikringsl. (Nr. 183) 20. Maj 1933 § 38, jfr. L. (Nr. 94) 27. Marts 1934 § 29, samt Dom U. f. R. 1930 S. 125 (angaaende Forholdet til den anden Ægtefælle paa Skifte), men cfr. den i Note 68 refererede Dom i U. f. R. 1935 S. 972. Et Forslag i denne Henseende overvejes af Konkurslovskommissionen.

<sup>71</sup>) Nemlig ved Oktr. 4. Juli 1818 § 45, jfr. L. (Nr. 157) 12. Juli 1907 § 1.

<sup>72</sup>) Tidligere var der i Planen for Lotteriet vistnok kun Hjemmel for at fritage Gevinsterne for Arrest.

jfr. § 614, 3. Stk., kan der gives Konfirmation paa Bestemmelser, hvorved der tilstaas »Fritagelse for Arrest eller Beslag« for de i Laane og Sparekasser og lignende Institutter indsatte Summer og disses Renter, saalænge de indestaar sammesteds; en saadan Konfirmation har hyppig fundet Sted. Disse Udtryk maa dog sikkert tages i den strenge Betydning, hvorefter de alene omfatter det foreløbige Retsmiddel Arrest og ikke den endelige Retsforfølgning med Eksekution<sup>73)</sup>, idet der ellers vilde være aabnet Skyldnere en altfor let Vej til at undrage deres kontante Pengemidler fra deres Kreditorers Forfølgning. Selv om der i Statutterne maatte være truffet den yderligere Bestemmelse, at Midlerne kun skal kunne udbetales mod den paagældendes egen Kvittering, kan det næppe være afgørende<sup>74)</sup>, da Meningen hermed kun kan formodes at skulle være at skabe en Legitimationsregel overfor Sparekassen, men ikke en Beskyttelse mod Indskyderens Kreditorer, og en videregaaende Vilje forøvrigt heller ikke kunde være bindende overfor disse, jfr. straks nedenfor under B.

<sup>70)</sup> En særlig Hjemmel for Undtagelse fra Eksekution findes endelig i L. (Nr. 39) 24. Marts 1899 § 15, 2. Pkt., og (Nr. 101) 22. April 1904, § 15, 2. Pkt., for de i Henhold til disse Love oprettede Husmandsbrug<sup>75)</sup>, idet der efter de nævnte Bestemmelser ikke uden Landbrugsministerens Samtykke kan gøres Udlæg eller Arrest i »Ejendommen med Besætning og Inventarium« for en af Ejeren eller af nogen paa hans Vegne paadragen personlig Gæld. Ogsaa Lov (Nr. 557) 4. Oktober 1919 § 10<sup>76)</sup>, jfr. L. (Nr. 537) af s. D. § 10, udelukker Arrest og Udlæg for nogen Ejeren personlig paahvilende Forpligtelse, men i dette Tilfælde taler Loven kun om Udlæg (Arrest) i »Ejendommen«. Der har som Følge heraf været nogen Tvivl om, hvorvidt Eksekutionsfritagelse ligesom efter de ældre Love omfatter ogsaa Besætning og Inventar<sup>77)</sup>. —

<sup>73)</sup> Jfr. Kskr. 7. Oktober 1834.

<sup>74)</sup> Cfr. dog N e l l e m a n n: Execution S. 147—8.

<sup>75)</sup> Disse Bestemmelser opretholdes ved L. (Nr. 163) 14. Maj 1934, jfr. Lovbekg. (Nr. 138) 30. April 1936 § 58.

<sup>76)</sup> Ogsaa denne Bestemmelse er opretholdt ved den nævnte Lov.

<sup>77)</sup> Jfr. herved U. f. R. 1927 S. 745 og 998, 1929 S. 977 med Note, 1935 S. 210 og 1937 S. 154. Se iøvrigt om et Tilfælde, hvor Reglen om Eksekutionsfritagelse ikke blev anset for anvendelig U. f. R. 1933 S. 936.

Et Forhaands Afkald paa Eksekutionsfritagelsen vil aldrig være bindende. Om derimod et Afkald, meddelt under selve Eksekutionen, vil have nogen Betydning, maa bero paa Omstændighederne. Hvor nemlig Fritagelsen umiddelbart skyldes et Hensyn til den paagældende selv, saaledes ved Forsikringssummer, der udelukkende skal komme ham selv til Gode, eller udenlandske Midler i Nationalbanken, maa han kunne give Afkald derpaa. Men hvor der, som det hyppigst vil være Tilfældet, tillige kommer et Hensyn til andre eller til det offentlige frem, saaledes navnlig ved de forskellige Ydelser eller de til Tjenesten nødvendige Genstande, der sikres Embedsmænd (eller Søfolk til Tjenesten om Bord), maa der tillige kræves Samtykke fra deres Side, der repræsenterer denne Interesse<sup>78)</sup>.

B. Angaaende det Spørgsmaal, hvor vidt Formuerettigheder, som ellers kunde gøres til Genstand for Udlæg, ved privat Viljesbestemmelse gyldig kan blive undtaget derfra, nøjes Rpl. med i § 512 at bestemme: »I saadant Gods (og det samme maa sikkert gælde om andre Formuerettigheder), som ellers ifølge deres Natur kunde være Genstand for Eksekution, kan Udlæg ikke gøres, naar det ved Retshandler med Tredjemand eller ved dennes Bestemmelser retsgyldig er fastsat, at Kreditor ikke kan søge Fyldestgørelse i Godset«, og ligeledes forudsættes det, som ovenfor berørt i § 515, at Livsforsikringer o. desl. ved retsgyldig Bestemmelse kan undtages fra Eksekution. Men under hvilke nærmere Betingelser en saadan Bestemmelse kan anerkendes for retsgyldig, udtaler Rpl. sig ikke om, og den maa da antages at have henholdt sig til de Regler, der før Rpl. havde udviklet sig ifølge Betragtninger hentede fra Sagens Natur<sup>79)</sup>.

<sup>78)</sup> Jfr. saaledes den tidligere Pl. 27. Juni 1781, hvorefter der kunde gøres Eksekution i Embedsmænds Gage, naar baade Embedsmanden selv godvillig gav Anvisning derpaa, og Kreditor havde erholdt Tildelelse af det Ministerium, hvorunder han hørte. Jfr. ogsaa nedenfor S. 98 Note 55 med Hensyn til Hustruens Samtykke til Afkald paa Indbobeneficiet.

<sup>79)</sup> Jfr. herved N e l l e m a n n: Execution S. 117—126, D e u n t z e r: Skifteret S. 115—168, A a g e s e n: Om Singulærsukcession i Formue-

I saa Henseende er der nu ingen Tvivl om, at Rettigheder, som Skyldneren allerede endelig har erhvervet, ikke gyldig kan undtages fra Udlæg, medmindre Lovens Betingelser for Stiftelsen af en tinglig Ret maatte være opfyldt<sup>80</sup>). Bortset herfra maa den Viljesbestemmelse, der skal medføre en Indskrænkning i Kreditorernes Ret, have foreligget i det Øjeblik, da Retten erhvervedes af Skyldneren, jfr. ogsaa Rpl. § 515 («ved Retsforholdets Stiftelse»).

Synspunktet maa her være, at der aldrig kan gives Skyldneren selv en saadan Retsbeskyttelse mod hans Kreditors Forfølgning. Skal der anerkendes nogen Indskrænkning heri, maa det skyldes et Hensyn til den, der har overført Retten til Skyldneren, hvor efter han maa siges at have et naturligt Krav paa at forlange en saadan Indskrænkning opretholdt.

En naturlig Forudsætning for, at Begrænsningen skal kunne faa nogen Virkning for Erhververens Kreditorer, maa det da i hvert Fald være, at ogsaa Erhververen selv der ved bliver bundet i sin Raadighed. En Ordning, hvor efter Erhververen selv frit skulde kunne afhænde og pantsætte de erhvervede Rettigheder, men alene hans Kreditorer skulde være udelukkede fra enhver Adgang til at søge Fyldestgørelse i dem, synes ikke at burde anerkendes<sup>81</sup>). Det reale Formaal, som Overdrageren maa formodes at have villet fyldestgøre ved sin Raadighedsindskrænkning, nemlig at sikre Tingens Tilstedeblivelse hos Erhververen, vil kun højst mangelfuldt blive realiseret ved en saadan Ordning, og i hvert Fald vilde det frembyde betydelige Farer for den almindelige

---

rettigheder inter vivos (1879) S. 129 ff., 147 ff., Jul. Lassen: Haandbog i Obligationsret. Alm. Del S. 573—6, Henry Ussing: Obligationsret. Alm. Del S. 149—50, N. Cohn: Livsforsikringskravets formueretlige Behandling S. 381 ff., navnlig S. 406 ff., og særlig med Hensyn til Livrenter Jul. Lassen: Lærebog i Obligationsrettens specielle Del. 2. Udg. v. Ussing, S. 316—317, 4. Udg. S. 30.

<sup>80</sup>) Jfr. Jul. Lassen: Haandbog i Obligationsret. Alm. Del S. 575, samt Højesteretsdomme i U. f. R. 1897 S. 791, 1899 S. 106.

<sup>81</sup>) Cfr. dog Vinding Kruse: Ejendomsretten I. S. 202, der ved rene Gaver hævder, at det gyldig kan bestemmes, at Erhververen frit kan afhænde Ejendommen, men at hans Kreditorer ikke skal kunne søge Fyldestgørelse i den.

Kredit, om en Skyldner saaledes, uden at det var forbundet med noget som helst Offer for ham selv, kunde bringe sine Aktiver i Ly for sine Kreditorers Forfølgning<sup>82</sup>).

Ved Erhvervelser, der er rent »ensidige«, idet de er sket uden Vederlag fra Skyldnerens Side, maa imidlertid vistnok ogsaa Raadighedsindskrænkningens almindelig forbindende Karakter være tilstrækkelig til, at den anerkendes som gyldig overfor Kreditorerne. Naar Skyldneren selv kun har erhvervet Retten med en saadan Begrænsning, maa denne ogsaa respekteres af hans Kreditorer<sup>83</sup>). Saaledes maa Midler, der til Rentenydelse for en Person er baandlagte i Overformynderiet, ogsaa i et vist Omfang være unddraget hans Kreditorers Forfølgning<sup>84</sup>), idet navnlig Formodningen maa være for, at der hverken kan gøres Udlæg i selve Kapitalen eller i Renter, saa længe disse ikke er forfaldne<sup>85</sup>), og i hvert Fald hvor Dispositionen lyder paa, at Renten kun kan hæves mod Nyderens egenhændige Kvittering, heller ikke i forfaldne Renter<sup>86</sup>)<sup>87</sup>). Giverens virkelige Interesse i og alvorlige Ønske om

<sup>82</sup>) Jfr. U. f. R. 1908 S. 285 og 1910 S. 215 (HRD). Ved en Dom i U. f. R. 1910 S. 69 udelukkede dog Kreditorerne fra at søge Udlæg i en »Ususfruktus«-Ret, skønt der var indrømmet Nyderne en vis begrænset Dispositionsret.

<sup>83</sup>) Jfr. U. f. R. 1890 S. 748, 1901 S. 510, 1906 S. 59, cfr. 1892 S. 74; jfr. herved ogsaa Højesteretsdom i U. f. R. 1912 S. 263.

<sup>84</sup>) Jfr. nærmere N e l l e m a n n: Execution S. 117—119, B e n t z o n: Arveret. 3. Udg. S. 158—161, samt Domme i U. f. R. 1889 S. 960, 1891 S. 608, 1892 S. 664, S. 940, 1893 S. 316, jfr. 1895 S. 911 (HRD), 1893 S. 921, 1894 S. 170, 1895 S. 183, 1896 S. 888, 1925 S. 502, 1929 S. 610, 1933 S. 263 (HRD), 1934 S. 104 (HRD).

<sup>85</sup>) Jfr. fra nyere Tid Dom U. f. R. 1925 S. 502 (uagtet Testamentet kun udtrykkelig nævnte Kapitalen som undtaget fra Udlæg).

<sup>86</sup>) Jfr. U. f. R. 1893 S. 213, 1895 S. 911 (HRD).

<sup>87</sup>) Det maa vistnok overhovedet antages, at Kreditorerne, selv om en saadan Bestemmelse om Arvingens egenhændige Kvittering for Renterne ikke findes i Testamentet, er udelukket fra, ved at gøre Udlæg i den i Overformynderiet indestaaende forfaldne Rente, at hindre Arvingen i selv at hæve den, jfr. Højesteretsdom U. f. R. 1933 S. 263 (265). Derimod maa Beskyttelsen ophøre, saa snart Rentebeløbet er oppebaaret af Arvingen selv eller af andre ifølge Fuldmagt fra denne, uanset om Beløbet maatte findes individualiseret, jfr. Højesteretsdom U. f. R. 1934 S. 104, Stig Iuul: Fideikommissarisk Substitution (1934) S. 232, samt Erik Møllerup i U. f. R. 1933 B S. 167 ff., men cfr. C. B. Christoffersen smst. S. 73 ff.

at se sin Raadighedsindskrækning opretholdt ogsaa overfor Modtagerens Kreditorer vil her sjældent kunne betvivles, men sædvanlig klart fremgaa, enten deraf, at en fastsat Begrænsning i Giverviljen først ved en saadan Beskyttelse ogsaa overfor Kreditorerne bliver tilstrækkelig effektiv, f. Eks. naar Giveren har forbeholdt sig under visse Forudsætninger at faa sin Ting tilbage, eller af, at den er nødvendig til at fyldestgøre Giverens almindelige Formaal, uden Hensyn til Modtagerens økonomiske Skæbne iøvrigt at sikre ham Nydelsen af de skænkede Aktiver.

Til en vis Grad anderledes stiller Sagen sig derimod, hvor der er Spørgsmaal om Erhvervelser, som Skyldneren maatte have gjort mod V e d e r l a g. Hvis der i en saadan Overdragelsesretshandel maatte være optaget Vilkaar, der indskrænker Erhververens og hans Kreditors Raadighed over det erhvervede, kan man ikke uden videre gaa ud fra, at saadanne Vilkaar tjener en rimelig Interesse hos Overdrageren. Men der vil være en nærliggende Fare for, at de i Virkeligheden kun skyldes Erhververens eget Ønske, idet han saaledes paa en bekvem Maade kunde unddrage f. Eks. en fast Ejendom, han havde købt, fra sine Kreditors Forfølgning. Selv om Handelen indeholdt Bestemmelser, der tilsyneladende ogsaa indskrænkede hans egen Raadighed over Ejendommen, vilde han kunne trøste sig med, at de i Virkeligheden ikke vilde blive forlangt opretholdt af Overdrageren, naar denne ikke kunde tænkes at have nogen Interesse deri.

For at saadanne Vilkaar skal fordres respekterede af Erhververens Kreditorer, maa derfor en særlig Interesse hos Overdrageren i deres Opretholdelse gøres sandsynlig<sup>88)</sup>. Kun naar en saadan Interesse oplyses, kan der antages at være skabt en virkelig Ret for Overdrageren og en dertil svarende Pligt for Erhververen, og som ovenfor fremhævet er det alene Overdragerens selvstændige Ret, men ikke noget umiddelbart Hensyn til Skyldneren selv, der kan ind-

<sup>88)</sup> Naar C o h n — der forøvrigt indskrænker Forbeholdets Gyldighed til Gaver — anf. Sted S. 407 ff. vil lægge Vægt paa, om Dispositionen skyldes Erhververen eller Overdrageren, giver dette ikke nogen virkelig Vejledning, da der sædvanlig vil foreligge en Fællesdisposition.

skrænke Kreditorerne i deres Adgang til Fyldestgørelse<sup>89)</sup>. Som Indicier i saa Henseende vil det f. Eks. kunne tjene, at Vederlaget af Hensyn til Baandlæggelsen maa antages at være blevet sat lavere, end det ellers vilde have været Tilfældet, eller at Overdrageren har forbeholdt sig Tilbagekøbsret, saaledes at Raadighedsindskrækningen kan antages at skulle tjene til at sikre denne. Saadanne Momenter kan imidlertid kun være vejledende ved Bedømmelsen af Forholdet, men ikke i sig selv afgørende, naar blot Overdragerens selvstændige Interesse i at opretholde Indskrækningen paa anden Maade dokumenteres. Som en vis Analogi kan henvises til Reglen om, at de enkelte Interessenters Særkreditorer maa staa tilbage for Selskabskreditorerne, for saa vidt som nemlig denne Ordning ikke antages at hvile paa et umiddelbart Hensyn til den enkelte Interessent, mens paa hans Medinteressenters Interesse i at fastholde en saadan Ordning (som den har faaet Udtryk i deres saakaldte »gensidige Fradragsret«<sup>90)91)</sup>.

<sup>89)</sup> Jfr. Dom i U. f. R. 1934 S. 415, der tilsidesætter en Bestemmelse i en gensidig Kontrakt om Fritagelse fra Udlæg, bl. a. fordi der ikke var godtgjort nogen berettiget Interesse heri hos Overdrageren.

<sup>90)</sup> Jfr. Torp: Selskabsret S. 90 ff. Se herved ogsaa Sindballe: Selskabsret I. 2. Udg. S. 75—76, der som Begrundelse for, at en Interessent ikke kan faa udbetalt mere end sin Nettoandel, fremhæver, at Medinteressenterne har en overvejende Interesse i, at der ikke udbetales mere.

<sup>91)</sup> Hvad angaar fremmed Rets Stilling til Spørgsmaalet, kan efter den hidtil gældende norske Ret ifølge en udtrykkelig Bestemmelse i en Lov 29. Marts 1890 § 3 en bindende Udelukkelse af Kreditorernes Retsforfølgning kun ske, saafremt Rettigheden er erhvervet uden Vederlag fra Skyldnerens Side, jfr. Hagerup: Civilproces. 2. Udg. II. S. 329—330, og en lignende Ordning er ogsaa opretholdt ved Tvangsfuldbyrdelseslovens § 64, jfr. Hagerups anf. Værk. 3. Udg. III. S. 72 og Skeie: Civilproces III. S. 535—537. Efter svensk Ret antages Forholdet at være et ganske lignende, som det, der i Teksten er hævdet for dansk Ret, nemlig at Forbeholdet i en Gavedisposition altid er gyldigt, naar ogsaa Skyldneren selv indskrænkes i sin Raadighed, men i Tilfælde af Erhvervelse mod Vederlag kun, for saa vidt Medkontrahenten dermed har fyldestgjort sin egen Interesse, og det altsaa ikke blot er sket for at sikre Skyldneren overfor hans Kreditorer, jfr. Trygger: Utsökningslagen 2. uppl. ad § 67, S. 218 ff. Efter tysk Ret synes Afhændelsesforbud ikke med bindende Virkning for

## § 7.

### Om Genstanden for det enkelte Udlæg.

I. A. Særlige Omstændigheder vil kunne udelukke fra at gøre Eksekution i en vis Formuemasse.

Naar saaledes Skyldneren er gaaet fallit, afskæres enhver Adgang til at gøre Eksekution i den af Konkursen omfattede Formuemasse, jfr. K. L. § 10, 1. Stk.: »de under Konkursbehandlingen hørende Formuegenstande«. Dette Forbud mod Eksekution gælder baade Konkurskreditorerne og uden for Konkursen staaende Kreditorer<sup>1)</sup>. For saa vidt angaar den Formue, der, som f. Eks. Selverhverv, i Henhold til K.L. § 5 er unddraget Konkursbehandling, maa derimod Individualfølgning kunne foretages saavel af Konkurskreditorerne som af Kreditorer, hvis Krav er opstaaet efter Konkursen<sup>2)</sup>. Et i den af Konkursen omfattede Formuemasse forud for Konkursens Begyndelse endelig opnaaet<sup>3)</sup> Udlæg bevarer derimod som Regel sin Virkning, jfr. Rpl. § 533, 1. Stk., og K.L. § 10, 2. Stk. Det vil dog i Medfør af K.L. § 23, 2. Stk., jfr. L. (Nr. 68) 12. April 1927, altid tabe sin Kraft, naar Konkursen begynder senest 3 Ugers Dagen efter den Dag, da Udlæget blev givet. Endvidere vil der efter Omstændighederne kunne blive Tale om Afkræftelse af Udlæg i Medfør af § 23, 1. Stk. Herom maa dog nærmere henvises til Skifteretten<sup>4)</sup>.

---

Tredjemand at kunne fastsættes ved Retshandel, jfr. Stein's Kommentar ad § 772, I., jfr. ogsaa B. G. B. §§ 135—137. Hvad endelig fransk Ret angaar, er efter Code de procédure art. 581, 3<sup>o</sup> Muligheden for at udelukke Kreditorerne kun udtrykkelig hjemlet ved Gave og Testamente, jfr. Cézair Bru: Vois d'exécution S. 44—45, men f. Eks. Garsonnet: Procédure IV. 3<sup>o</sup> ed. § 70 S. 179 antager, at Reglen ogsaa maa overføres paa Dispositioner mod Vederlag.

<sup>1)</sup> Jfr. Skifteretten (1935) S. 44.

<sup>2)</sup> Jfr. Skifteretten S. 49.

<sup>3)</sup> Om hvad dertil nærmere kræves, jfr. Rpl. § 528 ff. og nedenfor.

<sup>4)</sup> Se navnlig Skifteretten S. 112—14 og 120—21.

Ogsaa i visse Tilfælde af lovordnet Likvidation udelukkes Eksekution. Dette gælder saaledes ifølge Banklov (Nr. 122) 15. April 1930 § 16, 4. Stk., Skadesforsikringslov (Nr. 155) 2. Maj 1934 § 54, 3. Stk., og L. (Nr. 156) s. D. om Spare- og Udlaansvirksomhed § 6, 3. Stk., idet alle de nævnte Lovbestemmelser udtrykkelig gør K. L. § 10 anvendelig. Derimod er det tvivlsomt, om Aktieselskabsloven (Nr. 123) 15. April 1930 § 65, der ikke nævner K.L. § 10, medfører Udelukkelse af Eksekution undtagen i Tilfælde, hvor Handelsministeren har udnævnt Likvidator<sup>5)</sup>.

Endvidere er ifølge Tvangsakkordloven § 5 Individualforfølgning udelukket, naar offentlig Tvangsakkordforhandling er begyndt, men Forbudet gælder her kun for Akkordkreditorerne, men ikke for Fordringer, som ikke berøres af Akkorden. En Beskyttelse mod Individualforfølgning ogsaa paa Underhaandsstadiet følger dog for Tiden af L. (Nr. 364) 18. December 1933 § 9<sup>6)</sup>. Særlig Hjemmel for Udelukkelse af Individualforfølgning i Anledning af økonomiske Vanskeligheder findes endelig i Lov (Nr. 121) vedrørende Landbrugets Gæld 9. April 1936 § 47).

Derimod kan der ikke uden videre gælde nogen almindelig Beskyttelse mod Individualforfølgning, fordi der er etableret en frivillig Akkordordning eller Likvidation, men hertil maa kræves, at Betingelserne for Stiftelsen af en Ejendomsret eller en viljesbestemt Panteret til Fordel for de deltagende Fordringshavere i det enkelte Tilfælde maa anerkendes at foreligge<sup>6)</sup>.

I et Dødsbo vil Eksekution være udelukket, saa længe

<sup>5)</sup> Jfr. herved Skifteretten S. 257 og Domme U. f. R. 1931 S. 1122, 1932 S. 799, 1933 S. 387.

<sup>6)</sup> Jfr. Skifteretten S. 187—88 med Note 37. Se herved navnlig Domme i U. f. R. 1933 S. 122, 816, 1086, 1087, 1100, 1934 S. 148, 159, 346 med Note, 411, 598, 799, 1002, 1107, 1935 S. 26 (HRD), S. 606, S. 799.

<sup>7)</sup> Jfr. herved Domme i U. f. R. 1936 S. 969 og S. 1130 samt V. L. T. 1936 S. 258 og 274.

<sup>8)</sup> Jfr. nærmere herom Skifteretten S. 204—205 og Dom Juristen Tillæg 1935 S. 79. Se iøvrigt herved Erwin Munch-Petersen: Konkursurrogater (1932) S. 318—41 og Overdragelser til Fyldestgørelse (1935) S. 55—102 samt Vinding Kruse U. f. R. 1935 B S. 164—67.

Gælden i dette ikke er vedgaaet, jfr. Skiftel. § 35. Et alle- rede før Dødsfaldet opnaaet Udlæg bevarer i Modsætning til ved Konkurs ubetinget sin Virkning, da der ikke kan være Tale om at anvende Konkurslovens Afkræftelsesregler i et Fragaalesbo, medmindre det erklæres konkurs efter K. L. § 145. Heller ikke Bestemmelsen i Rpl. § 533, 2. Stk., finder An- vendelse i et Fragaalesbo<sup>9)</sup>. Derimod kan der gøres Udlæg baade i et sædvanligt Gældsvedgaaelsesbo efter Skiftel. § 54<sup>10)</sup>, i et Dødsbo, hvor der er en efterlevende Ægtefælle, og hvor der har bestaaet Formuefællesskab mellem Ægtefællerne<sup>11)</sup>, samt i et Skilsmisse- eller Separationsbo, jfr. Skiftel. §§ 62 og 69, som disse §§'er er ændret ved L. (Nr. 58) 18. Marts 1925<sup>12)</sup>.

B. Den Omstændighed, at der i F o r v e j e n ved Viljes- erklæring eller Retsforfølgning er s t i f t e t R e t over Skyld- nerens Ting, vil derimod ikke i og for sig være til Hinder for at gøre Udlæg i disse, men dette vil alene kunne ske med Anerkendelse af de foranstaaende Rettigheder, jfr. § 503, 2. Stk.<sup>13)</sup>. Om det nærmere Retsforhold, som opstaar i Tilfælde af et saadant sekundært Udlæg, maa iøvrigt henvises dels til Ejendomsretten<sup>14)</sup>, dels til Afsnittet nedenfor om Auktion<sup>15)</sup>.

II. Der er tillagt Skyldneren det saakaldte »b e n e f i c i e u m c o m p e t e n t i æ« (Trangsbeneficiet), hvorefter Kreditor ikke kan drive sin Retsforfølgning til det yderste, men skal levne sin Skyldner visse Nødvendighedsgenstande. Dette skyldes ikke blot et humant Hensyn til Skyldneren selv, men ogsaa et socialt Hensyn, idet Samfundet er interesseret i, at dets Medlemmer ikke ligefrem bringes til Tiggerstaven og saaledes maaske kommer til at falde det offentlige til Byrde.

Forholdet er nærmere ordnet ved Rpl. § 509, der i sin op- rindelige Skikkelse næsten Ord til andet stemmede med den

<sup>9)</sup> Jfr. Skifteretten S. 221—22.

<sup>10)</sup> Jfr. nærmere Skifteretten S. 233.

<sup>11)</sup> Jfr. smst. S. 238.

<sup>12)</sup> Jfr. smst. S. 252 f. o.

<sup>13)</sup> Jfr. herved Domme U. f. R. 1929 S. 245, 1932 S. 151, 1116, 1933 S. 548 og 766.

<sup>14)</sup> Vinding Kruse: Ejendomsretten IV. S. 1851 ff., Torp & Grundtvig: Tingsret S. 719.

<sup>15)</sup> Jfr. ogsaa U. f. R. 1934 S. 261, Note 1 (HRD).

tidligere Bestemmelse i K.L. § 160<sup>16)</sup>, men som ved forskellige Tillægslove<sup>17)</sup> er blevet noget ændret. Medens Beneficiet i 1925 blev udvidet meget betydeligt, er det i 1932 paany blevet begrænset noget, idet man samtidig har søgt at fjerne de Fortolkningstvivil<sup>18)</sup>, som særlig den oprindelige Formulering af Bestemmelsen om Undtagelse fra Udlæg af Indbo til Opretholdelse af Hjemmet havde givet Anledning til<sup>19)</sup>. I Regeringsforslaget var yderligere den urimelige Ordning, hvorefter Skyldneren er ringere stillet overfor det offentliges Retsfølgning for Skatter og Afgifter end overfor private Kreditorer, foreslaet ophævet, men denne Ændring blev ikke gennemført<sup>20)</sup>. Som Beneficiet nu fremtræder, er det overhovedet mere begrænset end i de fleste fremmede Proceslove<sup>21)</sup>.

<sup>16)</sup> Jfr. vedrørende den tidligere Ret den anden Proceskommissions Udkast 1871, S. 140—142, Rigsdagstidende 1871—72, Tillæg A Sp. 1953—54, samt Nellemann: Execution S. 190—92 og en Afhandling af O. Topp i U. f. R. 1906 B S. 209—220 med en rig Kasuistik særlig fra den københavnske Fogedpraksis.

<sup>17)</sup> L. (Nr. 325) 3. Juni 1919 § 21, (Nr. 59) 18. Marts 1925 og (Nr. 209) 23. Juli 1932 § 1. Jfr. vedrørende de to sidste Ændringer Rigsdagstidende 1923—24, Tillæg A Sp. 3880, Tillæg B. Sp. 1411 1928—29 Tillæg B Sp. 183—86, 357—80 samt 1931—32 Tillæg A. Sp. 2895—96, B. Sp. 207—208 og 2604.

<sup>18)</sup> Jfr. herved St. Grundtvig U. f. R. 1925 B S. 122—23, 157—58 og V. Bentzon smst. S. 144—45 samt Jørgen Jensen U. f. R. 1926 B. S. 141—46, K. Bruun Andersen smst. 1929 B S. 113—19 og Huno v. Holstein 1930 B S. 253—63.

<sup>19)</sup> Om Fortolkningstvivil efter Ændringen se V. Adserballe U. f. R. 1933 B S. 123—25 og (i Anledning af Forslaget) C. Larsen smst. 1931 B S. 40—44 samt Artikler i »Fuldmægtigen« af K. Bruun Andersen 1934 (Nr. 1) S. 4—5, V. Adserballe 1934 (Nr. 3) S. 15—16, J. Agdal 1934 (Nr. 5) S. 28—29, H. H. Vimmerslev 1936 (Nr. 8) S. 45—47, E. Nyborg 1936 (Nr. 9—10) S. 50—51, S. 55—56 og J. L. Frost smst. (Nr. 11—12) S. 63—65 og S. 72—75.

<sup>20)</sup> Jfr. herved Victor Hansen U. f. R. 1930 B S. 317—18 og 1932 B S. 223.

<sup>21)</sup> Jfr. saaledes norsk Tvangsfuldbyrdslov §§ 70—74, som disse er ændret ved en Lov 22. Juli 1928 (hvorefter der bl. a. undtages Levnedsmidler m. m. for den sagsøgte og hans Husstand i de nærmeste 8 Uger og Genstande, der er nødvendige til Udøvelse af hans Næringsvirksomhed, efter Omstændighederne ogsaa andre Genstande, til en Værdi af 1200 Kr.), tysk C. P. O. §§ 811 og 812 (der bl. a. undtager alle Genstande, som hører til sædvanligt Husgeraad og bruges

Efter den nuværende Formulering af § 509 er Beneficiet af noget forskellig Karakter, eftersom der er Spørgsmaal om at anvende Paragraffens første, andet eller tredje Stykke.

Efter første Stykke kan Udlæg ikke gøres i »de for Skyldneren og hans Husstand fornødne Gangklæder, Linned, Senge<sup>22)</sup> og Sengeklæder«. Denne Undtagelse gælder — i Modsætning til hvad der foreskrives om Tilfældene efter §'ens 2. og 3. Stk. — ganske i samme Omfang, naar der gøres Udlæg (Udpantning) for Skatter og offentlige Afgifter. Endvidere er der i Modsætning til §'ens 2. og 3. Stykke ikke fastsat et bestemt Vurderingsbeløb som Begrænsning for Beneficiet. Begrænsningen ligger i dette Tilfælde alene i, at det kun er de fornødne Gangklæder<sup>23)</sup> m. v., der ube-

---

i Skyldnerens Husholdning, naar det uden videre er klart, at der ved deres Realisation kun vil opnaas en Købesum, som staar uden alt Forhold til deres virkelige Værdi). Jfr. endvidere svensk Utsökningslag § 65 (som er blevet Genstand for en midlertidig Udvidelse), østrigsk Eksekutionsordning §§ 250 og 251, fransk Code de procédure art. 592, noget udvidet ved en Lov af 14. April 1917, jfr. C é z a r s Bru: Voies d'exécution S. 49—50, E. Garsonnet: Voies d'exécution 6<sup>e</sup> éd. S. 33 ff., endelig for engelsk Ret Anderson: Execution S. 199 ff.

<sup>22)</sup> Jfr. utr. kbh. F. R. K. 29. Maj 1928: Ottoman undtaget, da det ikke var oplyst, at Rekvisitus havde andet Sovested.

<sup>23)</sup> »Gangklæder« skal ikke tages saa bogstaveligt, at det netop er det Tøj, man gaar med, jfr. Dom U. f. R. 1890 S. 393: Skyldneren kunde udtage et Sæt Tøj, foruden det han var iført, og afgørende kan ikke ubetinget være, om man just i Øjeblikket har Brug for det. Ved utr. kbh. F. R. K. 12. Marts 1929 er Udlæg nægtet i en Pels, da Rekvisitus led af en Sygdom, der medførte, at hans Læge havde krævet, at han af Helbredshensyn skulde gaa med Pels, naar Vejret bød det; ligeledes, under Hensyn til Aarstiden, F. R. K. 19. Februar 1932, da Rekvisitus, der var svagelig, ikke havde andet Overtøj end et tyndt Sommeroverstykke og den udlagte Pels, og F. R. K. 17. Oktober 1932, da Pelsen var af tarvelig Kvalitet og til Indkøbspris 175 Kr. og under Hensyn til Helbredstilstanden. Derimod kan en Smoking naturligvis i Almindelighed ikke udtages, jfr. utr. F. R. K. 29. Juni 1932, medmindre den skulde være nødvendig for vedkommendes Næringsvej, jfr. §'ens 3. Stykke. Jfr. iøvrigt herved Frost: Fogedforretninger S. 81, hvor det fremhæves, at det i nogen Grad beror paa den paa gældendes Stilling, Alder og Levevilkaar, hvor meget der kan anses for fornødent i det enkelte Tilfælde. Om hvilke Genstande, der kan ligestilles med de i §'en nævnte, se Topp U. f. R. 1906 B S. 210. Se endvidere Domme U. f. R. 1930 S. 161: Nogle Ringe og andre

tinget er udelukket fra Eksekution. Det spiller efter §'ens første Stykke ikke nogen Rolle, om Skyldneren formelt er »FamiliEForsørger« eller ikke, men Beneficiet gælder Skyldneren og hele hans Husstand, ikke som efter den oprindelige Formulering kun hans med ham samlevende Hustru og Børn.

Efter §'ens andet Stykke kan Udlæg heller ikke gøres i andre »Indbogensstande<sup>24)</sup>, som efter Forholdene er nødvendige til Opretholdelse af et tarveligt Hjem<sup>25)</sup>

Smykker, som Rekvisitus ved Reparation med sin Hustru var kommet i Besiddelse af, ansaas ikke for undtaget i Medfør af § 509, 1. Stk., og Juristen 1935 Tillæg S. 40: Vielses- eller Forlovelsesringe maa henføres under de i § 509, 1. Stk. nævnte Genstande. Det samme gælder ogsaa Brilller og Krykker. Om man ogsaa skal henføre kunstige Tænder og kunstige Lemmer under Bestemmelsen er maaske tvivlsomt, men saadanne Genstande maa i hvert Fald være ubetinget udelukket fra Eksekution allerede paa Grund af deres særlige Funktion til Afhjælpning af legemlige Mangler, jfr. ndfr. S. 263 Note 42 om at der end ikke kan foretages Indsættelsesforretninger, naar disse Effekter er solgt med klart Ejendomsforbehold.

<sup>24)</sup> Herunder ogsaa efter Omstændighederne ogsaa gaa Symaskiner, jfr. udtrykkelig norsk Tvangsfuldbyrdslovs § 70 Nr. 1. Symaskiner maa i hvert Fald kunne udtages som »vigtigste Livsfornødenhed«, jfr. utr. kbh. F. R. K. 3. September 1932: Symaskine til 125 Kr., der benyttedes af Hustruen til Reparation af og Syning af Garderobe for Rekvisitus og hans Husstand, udtaget som »vigtigste Livsfornødenhed«.

<sup>25)</sup> Et Radioapparat kan vel efter Omstændighederne gaa ind herunder, jfr. Dom i U. f. R. 1931 S. 334 (dog Dissens), men i al Almindelighed gælder dette ikke, jfr. U. f. R. 1932 S. 526 (HRD) og utr. kbh. F. R. K. 15. Juni 1931 og 13. Juni 1932. I Københavns Byrets Praksis betragtes Piano, Radioapparater, Grammofoner og Støvsugere da ogsaa sædvanlig som faldende udenfor Beneficiet, og det samme gælder i Almindelighed Gulvtæpper, medmindre Rekvisitus bor i Kælderen og ikke har Centralvarme; ogsaa Malerier anses i vidt Omfang for at falde udenfor det, der hører til et tarveligt Hjem, jfr. f. Eks. utr. kbh. F. R. K. 2. Oktober 1936: Da der foruden 10—12 Fotografier m. m. er levnet Rekvisitus 2 Malerier, findes de udlagte 3 Malerier, der er vurderet til ialt 45 Kr., ikke efter Forholdene at kunne anses for nødvendige til Opretholdelse af et tarveligt Hjem; ligeledes Konversationsleksika og lign., jfr. om Salmonsens Konversationsleksikon utr. kbh. F. R. K. 28. Juli 1933, samt Ure bortset fra et enkelt, cfr. dog kbh. F. R. K. 19. Marts 1929, citeret Note 28. Iøvrigt maa der finde en konkret Bedømmelse Sted,

for Skyldneren og hans Husstand. Efter Formuleringen er det klart, at det i høj Grad maa komme an paa de konkrete Forhold, og at der ikke uden videre kan undtages Indbo indenfor de i §'en fastsatte Maksimumsbeløb<sup>26)</sup>. Endvidere undtages Genstande<sup>27)</sup>, som iøvrigt hører til de vigtigste Livsfornødenheder<sup>28)</sup>. Ogsaa kontante Pengebeløb maa ef-

jfr. paa den ene Side Ø. L. T. 1931 S. 369: et Toiletmøbel med facetslebet Glas til Værdi 80 Kr. ikke undtaget, heller ikke f. Eks. Standerlampe med Skærm til 80 Kr. Mahogniklapbord til 60 Kr., Mahognisofa til 175 Kr., Egetræssekretær med indlagte Figurer til 400 Kr., Malerier til Værdi 15—50 Kr. pr. Stk., jfr. utr. kbh. F. R. KK. 18. December 1928, 8. Maj 1929, 23. Maj 1929 og 24. November 1930, jfr. ogsaa m. H. t. Kakkellovns-skærm, bestaaende af en ca. 1½ m høj hamret og buet Kobberplade, et Skjold af Havskildpadde, 1 Maleri i Ramme og en Tørvekasse af Messing til 70 Kr. V. L. T. 1934 S. 161, og paa den anden Side V. L. T. 1929 S. 182: Amagerhylde, Tranchersaks, Vinglas m. m. undtaget, V. L. T. 1933 S. 282: 1 Rygebord med Lampe, 1 Stueur og 1 Toiletmøbel vurderet til henholdsvis 20 Kr., 25 Kr. og 35 Kr., V. L. T. 1934 S. 161: 1 Bornholmerur til 100 Kr. og 1 Skrivebord til 75 Kr. undtaget. Se ogsaa U. f. R. 1927 S. 162: Indbogenstande ikke undtaget, allerede fordi man maatte gaa ud fra, at Skyldnerens Moder ligesom hidtil vilde stille det fornødne Indbo til hans Raadighed. Om Forholdet, naar Skyldneren er gift, se navnlig U. f. R. 1927 S. 161 og nedenfor S. 94—95. Om det Tilfælde, at de paagældende Indbogenstande er købt paa Afbetaling, se S. 96—97.

<sup>26)</sup> Det er ikke rigtigt, naar det ofte siges, at dette ikke anerkendes i Københavns Byrets Fogedafdelinger, jfr. foruden det i Note 25 anførte utr. kbh. F. R. K. 1. April 1932: Udtagelse af Indbo nægtet, da Rekvisiti nære Slægtninge fremdeles maatte antages at ville stille Indbo til Rekvisiti Disposition.

<sup>27)</sup> Bestemmelsen har sikkert kun Hensyn til Løsøre, ikke til faste Ejendomme, jfr. R. U. Nr. 216 i U. f. R. 1923 B S. 294. Derimod kan Tilbehør til fast Ejendom udtages, jfr. ndfr.

<sup>28)</sup> Af Domspraksis angaaende dette Begreb kan fremhæves paa den ene Side: U. f. R. 1927 S. 195: Arbejder med stor Familie kunde udtage en drægtig Griseso, 1929 S. 530 (HRD): Landmand kunde udtage 7 Grise, jfr. V. L. T. 1935 S. 55: En Gris og en Griseso samt Mælk og Kartoffler af samlet Værdi under 400 Kr. undtaget som vigtigste Livsfornødenhed, uanset at Rekvisiti Hustru som Sær-eje havde Møbler til en Værdi af over 400 Kr., U. f. R. 1929 S. 552: Hoppe undtaget til Vognmandskørsel og Fiskehandel, uanset at Skyldneren ikke hidtil havde drevet Vognmandskørsel, da Hoppen fandtes at være af en saadan Værdi for ham, at den i Lighed med kontante Penge hørte til de vigtigste Livsfornødenheder, 1928 S. 1100 med Note 1: Udtagelsesretten kunde gøres gældende med Hensyn til

ter Omstændighederne kunne forlanges udtaget som Livsfornødenheder<sup>29)</sup><sup>30)</sup>. Disse Undtagelser gælder dog kun indtil et Vurderingsbeløb<sup>31)</sup> af 125 Kr.<sup>31a)</sup> for enlige Personer og 400

udestaaende Fordringer, jfr. V. L. T. 1928 S. 309, 1928 S. 269, 1936 S. 244 og utr. kbh. F. R. K. 22. Januar 1930. Se endvidere kbh. F. R. K. 19. Marts 1929: Sølvur med Kæde uden større Værdi anset »som en vigtig Livsfornødenhed, naar han færdes udenfor Hjemmet«, uanset at Rekviritus havde et Stueur i sit Hjem, og F. R. K. 3. Januar 1934: Havehus til Beboelse udtaget som »vigtigste Livsfornødenhed«. Jfr. ogsaa den i Note 24 citerede Kendelse om en Symaskine. Paa den anden Side: U. f. R. 1927 S. 704: Trikotagehandler kunde ikke af sit Konkursbo udtage af Boets Varelager for at sælge Varerne og derved faa Midler til Livets Ophold, 1927 S. 1045: Skyldneren kunde ikke af Auktionsprovenuet 574 Kr. for et udlagt Automobil faa udbetalt 400 Kr. (300 Kr.) som Livsfornødenhed, da Automobilet var vurderet til 500 Kr.

<sup>29)</sup> Jfr. J. M. Skr. (Nr. 136) 17. Maj 1873, Domme U. f. R. 1926 S. 980, 1929 S. 552, 1930 S. 907 samt utr. kbh. F. R. KK. 21. September 1931: 100 Kr. og 10. Oktober 1933: 219 Kr. navnlig da 150 Kr. af dem skulde bruges til Betaling af forfalden Husleje, jfr. ogsaa F. R. KK. 2. August 1932 og 13. August 1936. Det samme maa da gælde med Hensyn til udestaaende Fordringer, jfr. den i forrige Note citerede Dom i U. f. R. 1928 S. 1100 samt V. L. T. 1928 S. 309 og 1936 S. 244: En Fordring paa 75 Kr. udtaget, da den i Forbindelse med Rekviriti Indbo og Varelager ikke oversteg en samlet Værdi af 400 Kr. Derimod har utr. kbh. F. R. K. 29. Maj 1923 nægtet at anerkende Aktier som Genstand for Udtagelsesret, cfr. Frost: Fogedforretninger S. 83, der formentlig med Urette vil drage Slutninger fra Domspraksis med Hensyn til udestaaende Fordringer.

<sup>30)</sup> Maaske kan der ogsaa udtages Penge i det særlige Tilfælde, at Indbo er brændt og der skal købes nyt Indbo for Assurancesummen, jfr. Huno v. Holstein U. f. R. 1930 B S. 258 og Frost l. c.

<sup>31)</sup> I Praksis vil man sædvanlig lægge den af Fogedvidnet under Eksekutionsforretningen foretagne Vurdering efter Auktionspriser til Grund, jfr. Dom U. f. R. 1925 S. 702, Bruun Andersen U. f. R. 1929 B S. 116—17 og Frost: Fogedforretninger S. 83, jfr. ogsaa utr. kbh. F. R. K. 16. Maj 1933: Vurderingen under den forudgaaende Arrestforretning afgørende med Hensyn til Effekternes Værdi under Udlægsforretningen. Men dette kan dog næppe gælde ubetinget, hvis Værdiforholdene klart har forskudt sig helt paa det Tidspunkt, hvor Udlevering finder Sted, jfr. med Hensyn til Konkurs Dom U. f. R. 1924 S. 101, der udtaler, at det maa være Genstandenes Værdi paa det Tidspunkt, da de overgaar til Skyldneren, der er afgørende.

<sup>31a)</sup> Jfr. herved om en Aftægtsydelse paa 30 Kr. maanedlig V. L. T. 1936 S. 110. Udtalt af Fogedretten, at den Rekvirit tilkommende Udtagelsesret efter § 509, 2. Stk., for vigtigste Livsfornødenheder

Kr. for Familieforsørgere, eller for saa vidt angaar Udlæg for Skatter og andre Afgifter til det offentlige, henholdsvis 75 Kr. og 200 Kr. Undtagelsen i §'ens 2. Stykke gælder altsaa kun i be- grænset Omfang overfor Skatter og Afgifter, og Beskyttelsen er helt igennem forskellig, eftersom Skyldneren er Familieforsørger eller ikke. For at anerkende den paagæl- dende som »Familieforsørger« er det ikke just nød- vendigt, at den paagældende er gift<sup>32)</sup>, men det afgørende maa være, om den paagældende har den retlige Forsørger- pligt<sup>33)</sup>.

Efter Paragraffens tredje Stykke kan Skyldneren endelig fordrø, at der ikke gøres Udlæg i Genstande, som er nød- vendige til hans Næringsvejs Udøvelse<sup>34)</sup>,

---

til et Beløb af 125 Kr., da der kun finder et Udlæg Sted i Retten til Aftægten, ikke kan gøres gældende fuldt ud, hver Gang et Afgifts- beløb forfalder, men alene saaledes at de fire først forfaldne Aftægts- beløb + 5 Kr. af det derefter forfaldne Beløb tilfalder hende.

<sup>32)</sup> Jfr. f. Eks. om en Kvinde med et Barn udenfor Ægteskab Dom U. f. R. 1927 S. 756.

<sup>33)</sup> Cfr. f. Eks. om en Enkemand, som forsørgede sin 21-aarige Datter, der var aandssvag i lettere Grad, Dom U. f. R. 1932 S. 407 samt utr. kbh. F. R. KK. 9. Februar 1932: frasepareret Mand, der ikke var tilpligtet at svare Bidrag til Hustruen og ikke havde Børn under 18 Aar, og 15. Marts 1932: fraskilt Hustru, der kun havde voksne Børn. Jfr. derimod om frasepareret Mand, der betalte Bidrag til et Barn, utr. kbh. F. R. KK. 17. December 1928 og 17. Marts 1931, samt om gifte Kvinder U. f. R. 1927 S. 161 og 1931 S. 579; se herved ogsaa U. f. R. 1934 S. 393 og utr. F. R. K. 28. Oktober 1930.

<sup>34)</sup> Fra Domspraksis desangaaende kan anføres: U. f. R. 1930 S. 556: Cigarhandler berettiget til at udtage Varelager, vurderet til 174 Kr. til Udøvelse af hans i Drift værende Forretning, V. L. T. 1933 S. 1: En Restauratør anset berettiget til at udtage et Restaura- tionstelt med forskelligt Tilbehør som nødvendigt for hans Næ- ringsvejs Udøvelse, 1930 S. 336: Bager kunde udtage Bageri inven- tar, 1936 S. 364: Statshusmand kunde udtage 4 Gæs, 1929 S. 95: Kro- ejer kunde udtage Klaver, der benyttedes ved Ballerne, U. f. R. 1934 S. 393: Skomager kunde udtage et Klaver, som af hans Hustru benyttedes til Undervisning og til Øvelse og saaledes anvendtes i erhvervsmæssigt Øjemed til hans og hans Families Underhold, jfr. 1927 S. 161, hvorom ndfr. Note 43, samt utr. kbh. F. R. KK. 11. Januar 1928: Bil vurderet til 300 Kr. (200 Kr.) kunde udtages af Ingeniør, jfr. 11. Januar 1931 med Hensyn til en Slagtermesters Lastbil til Værdi af 300 Kr. (200 Kr.), cfr. der-

indtil et Vurderingsbeløb af 75 Kr. for enlige Personer og 200 Kr. for Familieforsørgere<sup>35)</sup>. Denne Del af Beneficiet gælder imidlertid overhovedet ikke i det Tilfælde, at Udlæg (Udpantning) gøres for Skatter eller andre Afgifter til det offentlige<sup>35a)</sup>.

Efter Paragraffens oprindelige Affattelse skulde ligesom imod m. H. t. en før Ændringen i 1932 udtaget Bil til Værdi 275 Kr. Dom i U. f. R. 1933 S. 554. Se endvidere utr. kbh. F. R. KK. 24. September 1928: Juridiske Bøger, som var nødvendige til Næringsvejs Udøvelse udtaget, 8. September 1930: Skab, der benyttedes i Rekvisiti Forretningsvirksomhed som Opbevaringssted for Breve, Forretningspapirer, Vareprøver m. m. udtaget, uanset at der iøvrigt fandtes for 500 Kr. (400 Kr.) Indbo, jfr. 15. Maj 1929 m. H. t. et Skrivebord og 1. Maj 1930: Skrivemaskine til 75 Kr. anset nødvendig for Repræsentant til hans Næringsvejs Udøvelse, jfr. ogsaa F. R. K. 21. Januar 1932 om Skrivemaskine til 70 Kr. for Korrespondent ved forskellige Provinsblade. Cfr. derimod F. R. K. 1. August 1929: da Skrivemaskine, der angaves benyttet til at skrive ca. 10 Breve om Dagen, efter det om Forretningens Omfang oplyste ikke kunde anses for nødvendig samt Domme i U. f. R. 1903 B S. 290 (HRD) »fhv. Sagførerfuldmægtig« kunde ikke udtage et Skrivebord, 1927 S. 1042: En Frugthandler kunde e. O. ikke udtage en Prisudregningsvægt — den anses altsaa ikke for »nødvendig« — men denne udleveredes Rekvirenten, mod at denne samtidig leverede Rekviritus en almindelig Balancevægt med Lodder.

<sup>35)</sup> Ogsaa Penge maa efter Omstændighederne kunne udtages som »nødvendig til Næringsvejs Udøvelse«, jfr. utr. kbh. F. R. K. 22. Marts 1932, der anerkendte, at en Bogbindermester kunde udtage et kontant Beløb paa 280 Kr. (Grænsen var dengang 300 Kr.), under Hensyn til at det skulde anvendes til Udbetaling af Arbejds løn. I Almindelighed vil man dog i hvert Fald i Københavns Byrets Praksis kun anerkende Udtagelse af en mindre kontant Kassebeholdning som Byttepenge. Dette gælder særlig, hvis der forefindes Varelager eller lign., der kan udtages, jfr. utr. kbh. F. R. K. 1. Januar 1932, der nægter Udtagelse af kontant Beløb, da der i Butikken skønnedes at være Varer til Værdi af over 300 Kr. (200 Kr.) og utr. Ø. L. D. 20. August 1936, der under en Arrestforretning, hvor der hos en Viktualiehandler, som solgte for ca. 100 Kr. om Dagen, forefandtes en kontant Kassebeholdning paa 115 Kr. og et Varelager til en Værdi af ca. 200 Kr., deraf for ca. 180 Kr. letfordærlige Varer, nægtede at anerkende Udtagelse af hele den kontante Kassebeholdning som nødvendig til Fortsættelse af hans Næringsdrift, men alene tillod udtaget 20 Kr. som Byttepenge.

<sup>35 a)</sup> Stempelafgifter maa ifølge Skattedepm. Skr. (Nr. 72) 16. April 1924 behandles som andre Afgifter til det offentlige.

tidligere efter K.L. § 160 Udtagelsesretten efter 2. og 3. Stk. ikke komme til Anvendelse med Hensyn til Genstande, som særlig var givet til Pant for den Fordring, i Anledning af hvilken Udlæg søges, men dette bortfaldt allerede ved Tillægsl. 1919<sup>36</sup>). Nu antages Udtagelsesretten efter § 509, 2. og 3. Stk., ogsaa at kunne gøres gældende overfor det sammen med en Ejendom pantsatte Tilbehør — dog med den af § 507, 3. Stk., følgende Begrænsning<sup>37</sup>). Et særligt Tilfælde, hvor hverken den i § 509, 3. Stk., eller den i § 507, 3. Stk., hjemlede Udtagelse fra Udlæg kan gøres gældende, foreligger dog i § 3 i L. (266) 22. December 1936 saavel som i de tidligere Love om Fortrinsret i Høsten. Netop denne Særregel forudsætter imidlertid iøvrigt den almindelige Opfattelse som gældende Ret.

Et Spørgsmaal, der i Praksis har givet Anledning til en Del Tvivl, er, hvorledes det gaar med Udtagelsesretten efter § 509, 2. og 3. Stk., naar Udlæg gøres hos *Ægtefæller*.

Efter den Formulering, som Bestemmelsen om Udtagelse af Indbo har faaet, maa det sikkert nu<sup>38</sup>) antages, at man, naar

<sup>36</sup>) Jfr. herved R. U. Nr. 159 i U. f. R. 1922 B S. 291 og Nr. 197 1923 B S. 230, hvor det antages, at Skyldneren kan gøre Udtagelsesretten gældende m. H. t. Løsøre, der er pantsat til Kreditor, selv om der kan paavises andet Løsøre, samt utr. kbh. F. R. KK. 10. Januar 1928 og 23. Juli 1932: endogsaa uanset, at Rekviritus i sit Pantebrev havde givet Afkald paa Udtagelsesretten efter § 509. Udtagelsesretten gælder ogsaa overfor Brugspanthaveren, jfr. U. f. R. 1929 S. 530 (HRD) og V. L. T. 1935 S. 55. Jfr. ogsaa om en Panthaver, der overtog Ejendommen som ufyldestgjort Panthaver, og som var bekendt med, at der ved Udlægsforretningen var taget Forbehold om Debtors Udtagelsesret, Dom U. f. R. 1933 S. 343. Udtagelsesretten antages ogsaa at kunne gøres gældende uanset den af Motorlovens § 38, Stk. 7, flydende Ret, jfr. U. f. R. 1933 S. 113.

<sup>37</sup>) Jfr. Vinding Kruse: Ejendomsretten IV. S. 1744 Noten, Bruun Andersen U. f. R. 1929 B S. 117—18, V. Adserballe 1933 B S. 124—25 og Domme U. f. R. 1929 S. 530 (HRD), 170, 1933 S. 343 samt V. L. T. 1935 S. 55 og 1936 S. 364. Cfr. derimod E. Nyborg i »Fuldmægtigen« 1936 (Nr. 10) S. 55—56, der hævder, at man fra Dommene maa slutte modsætningsvis, at naar det ikke drejer sig om Ting, der er nødvendige til Udøvelse af et Bierhverv, men om Tilbehør som udelukkende anvendes til Ejendommens Drift, kan Landmanden ikke udtage det pantsatte Tilbehør. Se heroverfor med Rette Frost smst. (Nr. 11 og 12) S. 63—65 og S. 72—75.

<sup>38</sup>) Cfr. derimod før Ændringen R. U. Nr. 197 i U. f. R. 1923 B. S. 230.

det drejer sig om samlevende Ægtefæller, ved Bedømmelsen af, om Indbo til Opretholdelse af et tarveligt Hjem forefindes, maa medregne baade det Indbo, som hører til den andens Bodel, og det, som tilhører den anden som Særeje ifølge Ægtepagt, saaledes at Manden overhovedet intet vil kunne udtage, hvis Hustruens Indbo har en Værdi af 400 Kr. eller derover<sup>39)</sup>, og hvis det er mindre værd, kun kan udtage Indbo for Differencen<sup>40)</sup>. Dette, der er fast antaget i Københavns Byrets Fogedafdelingens Praksis<sup>41)</sup>, støttes ogsaa af nyere Retafgørelser<sup>42)</sup>. Derimod maa hver af Ægtefællerne, naar de begge driver Erhverv, uafhængig af om den anden tidligere har benyttet sin Ret ifølge §'ens 3. Stk. til at udtage Genstande, som er nødvendige til dens Nærings Udøvelse, kunne udøve denne Ret paany<sup>43)</sup>. Det samme maa vistnok antages med Hensyn til »vigtigste Livsfornødenheder« efter §'ens 2. Stk., i hvert Fald naar Udlæg ikke gøres samtidig hos begge Ægtefæller<sup>44)</sup>.

Et andet Spørgsmaal, der har givet Anledning til Tvivl, er

<sup>39)</sup> Hustruen maa omvendt, naar der gøres Udlæg hos hende, kunne udtage det Indbo, hun har i Særeje indenfor 400 Kroners Grænsen, idet hun betragtes som Familieforsørger, jfr. Huno v. Holstein U. f. R. 1930 B. S. 261, Dom i U. f. R. 1931 S. 579 og ovfr. Note 33).

<sup>40)</sup> Jfr. herved Jørgen Jensen U. f. R. 1926 B. S. 144—45 og Huno v. Holstein U. f. R. 1930 B. S. 261—62 og Dommen U. f. R. 1927 S. 161.

<sup>41)</sup> Jfr. utr. kbh. F. R. KK. 10. September 1929, 17. Februar 1928 og navnlig 23. Juli 1928: Effekterne udleveredes Rekvirenten med Forbehold af Rekviriti Ret til at beholde et tarveligt Indbo paa sin Bopæl til samlet Værdi af 500 Kr. (400 Kr.) »heri medregnet det Hustruen tilhørende paa Bopælen værende Indbo«.

<sup>42)</sup> Jfr. Afgørelsen U. f. R. 1927 S. 162: Skyldneren kunde ikke udtage Indbo, allerede fordi man maatte gaa ud fra, at hans Moder som hidtil vilde stille det fornødne til hans Raadighed, og utr. kbh. F. R. K. 1. April 1932: Udtagelse af Indbo nægtet, da Rekviriti nære Slægtninge fremdeles maatte antages at ville stille Indbo til Rekviriti Disposition.

<sup>43)</sup> Jfr. Dom U. f. R. 1927 S. 161, der anerkender, at en gift Kvinde, der boede sammen med sin Mand, efter at denne fuldt ud havde benyttet sin Udtagelsesret under sin Konkurs, under en hos hende foretaget Udlægsforretning kan udtage Genstande, som hører til de vigtigste Livsfornødenheder eller som er nødvendige til hendes Næringsvejs Udøvelse. Se herved ogsaa Dom U. f. R. 1934 S. 393.

<sup>44)</sup> Jfr. den i forrige Note referede Dom U. f. R. 1927 S. 161.

Spørgsmaalet om Udtagelsesretten med Hensyn til Indbo, naar en Del af Effekterne er købt paa Afbetaling.

I saa Henseende er den Opfattelse blevet hævdet, at man ved Bestemmelsen af Udtagelsesrettens Omfang maa se helt bort fra Indbo, der er købt paa Afbetaling, og lade Rekvisitus udtage, som om dette ikke fandtes i Hjemmet<sup>45)</sup>. En saadan almindelig Regel harmonerer imidlertid ikke godt med den konkrete Prøvelse af Forholdene, som §'ens nye Formulering, som tidligere fremhævet, forudsætter og heller ikke med den Tendens til at indskrænke Beneficiet, som Reformen af 1932 er Udtryk for. Netop hos de Skyldnere, som der hyppigst gøres Udlæg hos, florerer Afbetalingskøb nu til Dags i et saadant Omfang, at det refererede Standpunkt efter Omstændighederne vilde kunne udelukke al Eksekution. Som fremhævet S. 62 maa Effekter, der er købt paa Afbetaling, kunne gøres til Genstand for Udlæg, saaledes at Kreditor erhverver Retten til mod at betale Restkøbesummen at blive Ejer af disse. Man kan derfor ikke uden videre anlægge det Synspunkt, at Afbetalings-effekterne som tilhørende Tredjemand ikke hører med til den Formue, der kan gøres Eksekution i<sup>46)</sup>, et Synspunkt, der i øvrigt — som det ses af det om Hustruens Særeje udviklede — ikke er afgørende. Man kan heller ikke som ganske generel Regel gaa ud fra, at disse Effekter ikke kan medregnes som Indbo til Opretholdelse af Hjemmet, fordi Afbetalings-sælgeren, naar Skyldneren, som Eksekutionen synes at vise, er blevet insolvent, maa antages snart at ville hente sine Møbler<sup>47)</sup>. Afbetalings-sælgere er ofte langt mere langmodige, end man skulde vente, og hvis der hidtil er betalt et nogenlunde ordentligt Beløb, er det ikke altid saa vanskeligt for Skyldneren at

<sup>45)</sup> Jfr. Jørgen Jensen i U. f. R. 1926 B S. 144.

<sup>46)</sup> Til en vis Grad Udtryk for dette Synspunkt er dog utr. F. R. K. 1. December 1928 angaaende nogle Afbetalings-effekter, der ikke var fuldt betalt ved Begyndelsesforretningen, hvorfor der kun blev givet Udlæg i Retten til at blive Ejer, men som var fuldt betalt ved Afhentningen. Det anføres nemlig, at da Rekvisitus ikke havde benyttet sin Udtagelsesret ved Begyndelsesforretningen, og »da han ikke havde Anledning til at udtage Effekter, der var købt paa Afbetaling og dengang tilhørte Tredjemand«, maatte han nu, hvor de tilhørte ham selv, være berettiget til at udtage dem.

<sup>47)</sup> Jfr. Jørgen Jensen anf. Sted.

faa en Ordning med Sælgeren. Det naturlige er da ogsaa i disse Tilfælde en konkret Bedømmelse af Forholdene. Naar Skyldneren oplyser, at Effekterne er købt paa Afbetaling, maa Fogeden derfor spørge ham om Købesummen og om, hvor meget der er betalt, og forsaavidt det er muligt forlange disse Data dokumenteret ved Forevisning af Købekontrakten. Viser det sig saa, at der praktisk set intet er betalt, maa man se bort fra Effekterne baade som Genstand for Udlæg og for Udtagelsesretten. Dog vil der kunne blive Spørgsmaal om at medregne dem som Genstand for Udtagelsesretten, hvis Møblerne er købt af den anden Ægtefælle, og denne utvivlsomt af sit Sær-eje er i Stand til at betale Afdragene. Er der derimod betalt en væsentlig Del af Afdragene, og er Afbetalingseffekterne mere værd end det skyldige Restbeløb, kan den Mulighed ikke helt udelukkes, at Indboet til den Værdi, det faktisk har for Skyldneren, medregnes ved Bestemmelsen af Udtagelsesretten, hvis Skyldneren ønsker at beholde det<sup>49)</sup>. En anden Sag er, at Skyldneren jo selv har Paavisningsret, og at det derfor, naar der baade findes Afbetalingseffekter og andet Indbo, oftest vil være naturligt at udtage det betalte Indbo og henvise Kreditor til at gøre Udlæg i Retten til at blive Ejer af Afbetalings-effekterne. Dette er vistnok ogsaa det sædvanlige i Praksis, og i hvert Fald i Københavns Byret søger Fogeden i Almindelighed denne Løsning gennemført<sup>49)</sup>.

Efter Bestemmelsens nuværende Formulering gælder Reglen om, at Skyldneren<sup>50)</sup> kan udtage Genstandene efter eget Valg hele Paragraffen<sup>51)</sup>, ligesom det ganske almindeligt gælder, at

<sup>49)</sup> Jfr. Huno v. Holstein i U. f. R. 1930 B S. 260—61 og Frost: Fogedforretninger S. 83.

<sup>49)</sup> Jfr. med Hensyn til pantsatte Effekter V. L. T. 1933 S. 1 og ndfr. i Note 84.

<sup>50)</sup> Udtagelsesretten tilkommer naturligvis Eneindehaveren af et Firma, jfr. utr. kbh. F. R. K. 22. August 1931 og hver af de ansvarlige Deltagere i et ansvarligt Interessentskab, jfr. F. R. K. 8. Marts 1931. Derimod antages det ikke, at der tilkommer et Aktieselskab nogen Udtagelsesret, da Udtagelsesretten betragtes som en personlig Ret for den forpligtede Skyldner, jfr. kbh. F. R. K. 30. Juni 1933 med Hensyn til et Andelsselskab.

<sup>51)</sup> Jfr. Victor Hansen U. f. R. 1930 B S. 317 og V. L. T. 1935 S. 55.

Fogeden baade i Embeds Medfør skal gøre Skyldneren selv opmærksom paa hans Ret efter denne Paragraf og, hvis han ikke er til Stede under Eksekutionsforretningen, skal give dem, der ellers er til Stede i hans Hus, Anledning til paa hans Vegne at foretage et saadant Valg<sup>52</sup>). Endvidere synes Ordene i 4. Stk. i Slutn. at forudsætte, at Skyldneren under Udlægsforretningen kan give Afkald paa sin Ret efter hele Paragraffen<sup>53</sup>). Formelt er der dog efter Lovordene den Forskel, at Fogeden med Hensyn til de i §'ens 1. og 2. Stykke nævnte Genstande skal gøre opmærksom paa, at »Udlæg ikke kan gøres«, medmindre Samtykke hertil gives, medens han med Hensyn til 3. Stykke skal henlede Opmærksomheden paa, at »Skyldneren kan fordre« Genstandene undtaget fra Udlæg. Rent praktisk betyder denne Forskel dog næppe ret meget<sup>54</sup>).

Selv om det som nævnt nu maa antages, at der kan gives positivt Afkald paa Retten ogsaa efter §'ens 1. og 2. Stk., er det dog ikke sikkert, at Skyldnerens eget Samtykke altid er tilstrækkeligt. I flere Domme forudsættes det saaledes, at der i hvert Fald ved Frafald af Udtagelsesretten med Hensyn til Indbogenstande efter § 509, 2. Stk., maa kræves Samtykke ogsaa af Hustruen<sup>55</sup>). Det maa endvidere være en

<sup>52</sup>) Jfr. utr. kbh. F. R. K. 28. Februar 1923, der tillod en Sagfører paa Rekvisiti Vegne at gøre Udtagelsesretten gældende med Hensyn til et hos Sagføreren beroende kontant Beløb.

<sup>53</sup>) Cfr. derimod før den sidste Revision m. H. t. § 509, 1. Stk. *Huno v. Holstein* U. f. R. 1930 B S. 260, men jfr. D. Rpl. III. 2. Udg. S. 67, *Frost: Fogedforretninger* S. 80 og *Dom i U. f. R. 1926* S. 182. Om eventuelt Samtykke fra Hustruen, se ndfr. ved Note 55.

<sup>54</sup>) Jfr. om den beslægtede forskellige Formulering i den norske Lov *Skeie: Norsk Civilproces* III S. 553—55.

<sup>55</sup>) Jfr. saaledes *Dom i U. f. R. 1931* S. 382, der i et Tilfælde, hvor en Mand, der levede i sædvanligt Formuefællesskab med sin Hustru, havde samtykket i, at der gjordes Udlæg i hans Indbo, uanset at dette faldt ind under Beneficiet, udtaler: »Selv om det, uanset Udtrykkene i Lovbestemmelsen »Udlæg kan ikke gøres«, maatte kunne antages, at den kan fraviges, naar der gives Samtykke hertil, kan det i alt Fald ikke antages, at Skyldnerens eget Samtykke er tilstrækkeligt, da det er utvivlsomt, at Bestemmelsen ikke blot beskytter ham, men ogsaa hans Husstand«, samt *V. L. T. 1936* S. 241 og 291. Se herved ogsaa *Frost: Fogedforretninger* S. 86 Note 9, *Bruun Andersen i U. f. R. 1929* B S. 114 og *Holm-Nielsen i T. f. R. 1931* S. 24.

Forudsætning for Afkaldets Gyldighed, at det gives under selve Eksekutionsforretningen. Derimod kan en Forhaands Fraskrivelse af Beneficiet ikke forpligte. Dette antoges allerede tidligere at gælde ogsaa med Hensyn til de i §'ens daværende 2. Stk. omhandlede Genstande<sup>56)</sup>. Men i §'ens nuværende 4. Stykke siges det udtrykkelig — hvad der maaske ellers kunde være noget tvivlsomt — at Skyldneren uden Hensyn til et muligt givet Afkald kan benytte sin Udtagelsesret lige til Udlægsforretningens Slutning.

Af den citerede Bestemmelse fremgaar paa den anden Side, at Udtagelsesretten normalt ogsaa skal gøres gældende inden Udlægsforretningens Slutning. Hvad der menes hermed, er ikke helt sikkert, men ved en Række Landsretsdomme er det i Overensstemmelse med nogle Udtalelser i Motiverne<sup>57)</sup> antaget, at det afgørende skal være den formelle Slutning til Fogedbogen, saaledes at Udtagelsesretten normalt ikke kan gøres gældende under en Kontinuationsforretning til Indsættelse i de udlagte Effekter<sup>58)</sup>. Det er dog noget tvivlsomt, om man i alle Tilfælde kan lægge saa stor Vægt paa det rent formelle, om der i Fogedbogen skrives Forretningen »sluttet« eller »udsat«<sup>59)</sup>, men i hvert Fald maa det antages, at Skyldnerens Udtagelsesret, naar Spørgsmaalet af en eller anden Grund ikke kan endelig klares straks, udtrykkelig kan forbeholdes til senere Benyttelse, f. Eks. under Udleveringsforretningen<sup>60)</sup>. I Praksis er dette ogsaa anerkendt<sup>61)</sup>, idet

<sup>56)</sup> Jfr. Dom i U. f. R. 1878 S. 343.

<sup>57)</sup> Mot. t. K. U. t. B. R. Sp. 154 (257).

<sup>58)</sup> Jfr. Domme i V. L. T. 1928 S. 58, U. f. R. 1928 S. 395, 1928 S. 555 og 1934 S. 211 og utr. Østre Landsrets Kendelse 21. Oktober 1936 samt Bruun Andersen i U. f. R. 1929 B S. 113—14, Huno v. Holstein U. f. R. 1930 B S. 259 og Frost: Fogedforretninger S. 87, Note 12).

<sup>59)</sup> Jfr. Jørgen Jensen U. f. R. 1931 B S. 206. Naar der i Københavns Byrets Fogedpraksis hidtil ikke er fulgt saa faste Linier i denne Henseende, staar det vistnok i Forbindelse med, at der i København anlægges en anden Forstaaelse af Sportelreglementet end udenfor København, jfr. ndfr. S. 122, Note 62.

<sup>60)</sup> Jfr. Bruun Andersen U. f. R. 1929 B S. 114.

<sup>61)</sup> Jfr. Domme i V. L. T. 1933 S. 175: A, der under en Udlægsforretning, hvor hans Hustru i hans Fraværelse gav Møde, ikke havde gjort Brug af Udtagelsesretten, som ifølge Fogedprotokollen for-

det endogsaa er antaget, at Rekvisitus, uanset at han efter § 586 er afskaaret fra at gøre sin Udtagelsesret gældende under Tvangsauktionen<sup>62)</sup>, dog kan benytte Udtagelsesretten paa dette Stadium, naar han udtrykkelig har forbeholdt sig det<sup>62a)</sup>.

Konsekvenserne af det udviklede maa navnlig blive, at man, naar Rekvisitus selv møder under Forretningen, normalt maa klare Spørgsmaalet om Udtagelsesretten straks, saaledes at det, idet der gives Rekvisitus Lejlighed til at ytre sig herom, konstateres, om der findes yderligere Effekter til Fyldestgørelse af Rekvisiti Udtagelsesret eller ej. Kan Spørgsmaalet ikke klares, hvilket navnlig kan komme frem ved Forretninger paa Kontoret, maa man enten udsætte Forretningen eller, hvis Rekvisiten forlanger den sluttet, forbeholde Rekvisiti Udtagelsesret. Derimod kan man ikke blot ved at undlade at bringe Spørgsmaalet paa Bane »holde det aabent«<sup>63)</sup>. Paa tilsvarende Maade maa Forholdet stille sig, naar Rekvisitus ikke antræffes, men der er andre voksne Personer til Stede, som paa Rekvisiti Vegne kan gøre Udtagelsesretten gældende. Vanskeligere stiller Problemet sig, naar der enten slet i næ-

---

beholdtes ham, fandtes herefter at være berettiget til senere at gøre Udtagelsesretten gældende m. H. t. et af Udlæget omfattet Overskuds-tilgodehavende i et Slagteri og V. L. T. 1935 S. 327, Note \*\*\*): Udtagelsesretten ansaas forbeholdt af Rekvisitus under Paabegyndelsen af Udlægsforretningen.

<sup>62)</sup> Jfr. Dom i U. f. R. 1929 S. 440.

<sup>62 a)</sup> Jfr. Dom i U. f. R. 1933 S. 343.

<sup>63)</sup> Dette har dog hidtil været ret almindeligt i Københavns Byrets Praksis, idet det er blevet anerkendt, at en Skyldner, der havde været til Stede under tidligere Forretninger, men uden at gøre Brug af sin Udtagelsesret, var berettiget til at udnytte denne under Udleveringsforretningen. Jfr. saaledes utr. kbh. F. R. KK. 19. Maj 1928: »da Rekvisitus ikke ved de tidligere Forretninger har gjort Brug af sin Udtagelsesret«, under Udleveringsforretningen berettiget til at undtage nogle Skilte, der var nødvendige til hans Næringsvejs Udøvelse, 15. Maj 1929: tilsvarende med Hensyn til et Skrivebord og 11. Januar 1932 med Hensyn til et Automobil. Paa samme Standpunkt staar endnu kbh. F. R. K. 29. Maj 1936, der med Hensyn til nogle Inventargenstande til Værdi 145 Kr. anerkender Udtagelsesret under Udleveringsforretningen med den Begrundelse, at Rekvisiti Ret i Henhold til Rpl. § 509 skal paases ex officio, og at Spørgsmaalet om Udtagelsesretten maa anses for holdt aabent derved, at det ikke tidligere er blevet berørt. Cfr. derimod Ø. L. K. 21. Oktober 1936 og den nu fulgte Praksis i Københavns Byrets Fogedafdeling.

gen træffes eller kun træffes Børn. Ogsaa i disse Tilfælde vil Forholdet ganske vist ofte kunne klares, nemlig naar det efter Vidnernes Skøn er utvivlsomt, at der ikke findes Effekter udover, hvad der er nødvendigt til Dækning af Udtagelsesretten. I saa Fald maa Fogeden straks nægte Udlæg og slutte Forretningen<sup>64</sup>). Kan Spørgsmaalet om Udtagelsesretten ikke klares, maa Fogeden vistnok enten udsætte Forretningen af Hensyn hertil, hvilket imidlertid medfører, at den ikke kan appelleres, eller forbeholde Udtagelsesretten til Udleveringsforretningen<sup>65</sup>).

Naar Skyldneren først fuldt ud har benyttet sin Udtagelsesret, kan han selvfølgelig ikke gøre yderligere Ret gældende og næppe heller forlange at faa nogle af de Genstande, han har udtaget, ombyttet med andre, hvori der allerede er gjort Udlæg. Naar der derimod senere gøres nyt Udlæg hos Skyldneren, maa han uanset den tidligere Benyttelse af Udtagelsesretten paany kunne benytte sin Ret<sup>66</sup>). —

<sup>64</sup>) I det omvendte Tilfælde, at der ved Siden af tarvelige Effekter findes utvivlsomt »luksuriøse«, der falder udenfor Beneficiet, maa Fogeden straks kunne gøre Udlæg i disse og slutte Forretningen, idet det bemærkes, at der »efter Vidnets Skøn fandtes yderligere Effekter til Fyldestgørelse af Rekvisiti Udtagelsesret«, jfr. utr. kbh. F. R. KK. 26. Juni 1931, 16. Juni 1932 og 27. Juni 1932, der nægter Rekvisiti Benyttelse af Udtagelsesretten senere, under Hensyn til at den paa den angivne Maade var iagttaget under Begyndelsesforretningen. Skulde det bagefter vise sig, at det udlagte f. Eks. tilhører Tredjemand, maa den sluttede Forretning gøres til Genstand for Appel. I Praxis vil man dog i saadanne Tilfælde ofte kunne klare sig ved med Rekvirentens Samtykke at genoptage Fogedforretningen i Medfør af Rpl. § 535. Dette benyttes i hvert Fald i vidt Omfang i Københavns Byrets Fogedafdelinger.

<sup>65</sup>) Se herved Huno v. Holstein i U. f. R. 1930 B S. 259, Frost: Fogedforretninger S. 87, Note 13, og C. Larsen i U. f. R. 1921 B S. 42.

<sup>66</sup>) Jfr. Domme U. f. R. 1928 S. 943: Rekviritus kunde under et nyt Udlæg, som Rekvirenten foretog for Restfordringen, paany udøve sin Udtagelsesret m. H. t. et ham nu tilhørende kontant Beløb, og U. f. R. 1933 S. 1150, der udtaler, at der savnes Hjemmel til at tage Hensyn til den ved tidligere Forretninger skete Benyttelse af Udtagelsesretten, og tillader en Rekviritus, der under en tidligere Fogedforretning efter § 509, 2. Stk., havde udtaget for et Beløb af 354 Kr., men som paa det Tidspunkt, hvor der paany foretoges Udlæg hos ham, kun havde Værdier i Behold til Beløb 315 Kr., at udøve Udtagelsesretten m. H. t. Genstande til Beløb 85 Kr., ikke blot 46 Kr.

Det i § 509 hjemlede Beneficium gælder ogsaa ved Udpantning, jfr. § 602 (dog med særlige Begrænsninger ved Skatter og Afgifter). Ogsaa naar der foretages Udpantning for Bøder, maa de almindelige Regler i § 509 finde Anvendelse<sup>67)</sup>. Bestemmelsen maa endvidere kunne anvendes analogt ved Indsættelsesforretninger<sup>68)</sup>, ligesom den finder en vis Anvendelse ved Arrest<sup>69)</sup>.

Beneficiet gælder, jfr. K.L. § 1, ogsaa i Tilfælde af Konkurs<sup>70)</sup>, men her vil der kunne blive Tale om endnu større Understøttelser af Boet i Medfør af K.L. § 83<sup>71)</sup>. Derimod er det noget tvivlsomt, om der ved Tvangsaakkord udenfor Konkurs gælder noget beneficium competentiae<sup>72)</sup>. Tvivlsomt er endelig ogsaa Spørgsmaalet, om § 509 finder Anvendelse i andre Boer end Konkursboer<sup>73)</sup>. Det eneste sikre Holdepunkt herfor, som findes i selve Skifteloven, er nemlig Reglen i Sk.L. § 44, der vel i Princippet gør K.L. Kapitel 1 og dermed K.L. § 1 anvendelig i et Fragaalesbo<sup>74)</sup>, men dog kun »med

<sup>67)</sup> Jfr. Stephan Hurwitz i Nordisk Tidsskrift for Strafferet 1936 S. 94, Note 4, og Motiver til Strfl. Udk. 1912 S. 32 og 1923 S. 137.

<sup>68)</sup> Jfr. U. f. R. 1929 S. 530 (HRD) og V. L. T. 1928 S. 277 om Panthaveren, der tager en Ejendom til brugeligt Pant.

<sup>69)</sup> Jfr. nærmere herom ndfr. S. 291—92.

<sup>70)</sup> Jfr. f. Eks. Domme U. f. R. 1924 S. 101, 1926 S. 980, 1927 S. 704; cfr. 1934 S. 550: Fallenten, der kort før sin Fallit havde afhændet sin Ejendom til en Kreditor, overfor hvem Handelen blev afkræftet, kunde ikke gøre sin Udtagelsesret gældende overfor Boet m. H. t. et ved Afkræftelsessøgmaal indvundet Provenu. — Et noget tvivlsomt Spørgsmaal er dog, i hvilket Omfang Fallenten kan udøve Udtagelsesretten i Forhold til Skatte- og Afgiftskrav. Se herved p. d. e. Side Deuntzer: Skifteret S. 149, p. d. a. Side Topp i U. f. R. 1906 B S. 218—19.

<sup>71)</sup> Jfr. Skifteretten S. 47 og 57 og Dom i U. f. R. 1924 S. 101 samt den i Note 28 refererede Dom U. f. R. 1927 S. 704, der samtidig med at nægte Fallenten Udtagelsesret efter Rpl. § 509, henviste ham til at indgive Andragende om Understøttelse efter K. L. § 83.

<sup>72)</sup> Jfr. herved Huno v. Holstein U. f. R. 1930 B S. 262—63.

<sup>73)</sup> Jfr. herved Dom i U. f. R. 1884 S. 505 samt Schlegel: Skifteretten (1868) S. 93, Deuntzer: Skifteret (1885) S. 594—95, Topp anf. Sted og Henning Holm-Nielsen i T. f. R. 1931 S. 23 ff.

<sup>74)</sup> Sk. L. § 56 kan ikke uden videre paaberaabes til Støtte for en tilsvarende Antagelse i et Vedgaaelsesbo, idet den formelle

den Lempelse, der følger af Forholdets Natur«. Rent praktisk kommer Spørgsmaalet ikke saa hyppigt frem, idet Forholdet, hvis der ikke efterlades Ægtefælle, oftest vil være det, at Hjemmet opløses, saaledes at der ikke kan blive Tale om Beneficium<sup>75)</sup>, eller, hvis der efterlades Ægtefælle og Børn, omvendt vil være det, at den efterlevende som Regel forbliver hensiddende i uskiftet Bo, i hvilket Tilfælde der ikke kan være Tvivl om, at Enken eller Enkemanden som Familieforsørger kan gøre Udtagelsesretten gældende<sup>76)</sup>. Spørgsmaalet faar derfor navnlig praktisk Betydning, hvor der i Anledning af nyt Ægteskabs Indgaaelse skal finde Skifte Sted af et Dødsbo efter Sk.L. Kap. 5 eller ved Skifte af et Fællesbo i Ægtefællers levende Live, jfr. Sk.L. Kap. 6, og selv i disse Tilfælde faar § 509 kun virkelig Betydning, hvis Boet er insolvent, idet Ægtefællen ellers i det væsentlige vil være beskyttet ved Reglerne om Udtagelsesret i Sk.L. § 62 a og § 70, jfr. Æ.L. I § 66, 2. Stk. I disse Tilfælde maa det paa den anden Side indrømmes, at der ofte føles en stærk Trang til at kunne benytte § 509<sup>77)</sup>, men det er meget tvivlsomt, i hvilket Omfang der er Hjemmel herfor i gældende Ret.

III. Hvad Eksekutionens nærmere Omfang og Genstand i det enkelte Tilfælde angaar, gælder det

A. ifølge § 502, at Eksekutionen kun kan udstrækkes til saa meget af Domfældtes Gods, som (efter Fradrag af, hvad der kan forudses at ville medgaa til Fyldestgørelse af Tredjemands fortrinligere Krav) behøves til Dommens Fyldestgørelse<sup>78)</sup> og til Dækning af Domhavrens Omkostninger<sup>79)</sup>.

Regel i § 56 i det hele maa fortolkes med stor Forsigtighed, jfr. herved Skifteretten S. 235—36. Heller ikke Sk. L. § 57 kan siges at give nogen afgørende Støtte for Anvendelsen, og endnu mindre gælder det om § 81 m. H. t. rent private Boer.

<sup>75)</sup> Hertil kommer, at de fleste Fragaalsesboer i Virkeligheden er solvente, saaledes at der allerede af den Grund ikke bliver Tale om Værn mod Kreditorerne, jfr. herved Skifteretten S. 220 ff.

<sup>76)</sup> Jfr. ovfr. ved Note 33.

<sup>77)</sup> Jfr. nærmere Henning Holm-Nielsen anf. Sted.

<sup>78)</sup> Jfr. herved Dom U. f. R. 1924 S. 877 angaaende Fogedforretning efter § 496.

<sup>79)</sup> Om Udlæg i en fast Ejendoms Tilbehør, se nu Rpl. § 528, 3. Stk., hvorom ndfr. S. 120—121.

B. Efter D. L.<sup>80)</sup> var det Reglen, at det tilkom Domhaveren selv at vælge, hvilke af Skyldnerens Ting han vilde gøre Udlæg i. Denne Ordning, der endnu forudsættes i Fr. 15. Decbr. 1797, hang imidlertid sammen med Eksekutionens Karakter af Udlæg til Ejendom, hvorefter det jo ikke kunde være Kreditor ligegyldigt, hvilke Ting han fik overdraget. I Forbindelse med Eksekutionens Udvikling til et Udlæg til Forauktionering har imidlertid ogsaa en Forandring af dette Forhold fundet Sted. Herefter er Kreditors Interesse i Udlæget kun en almindelig økonomisk, og han vil derfor sædvanlig ikke lægge nogen Vægt paa, hvilke Genstande der overlades ham til Bortauktionering, naar blot han ved Hjælp af dem kan blive behørig fyldestgjort. Der maa derfor som Regel tilkomme Skyldneren »P a a v i s n i n g s r e t«, saa at han selv frit kan bestemme, hvilke Ting der skal udlægges til Domhaveren<sup>81)</sup>.

Denne Ordning fastslaas ogsaa ved Rpl., der i § 506, 1. Stk., bestemmer, at Domfældte (eller den, der under Forretningen optræder paa hans Vegne, jfr. § 517) er berettiget til at paavise de Ting, hvori Eksekution skal ske<sup>82)</sup>, og Domhaveren kan ikke gøre Indvendinger herimod, naar blot de paaviste Genstande maa antages at afgive tilstrækkelig Sikkerhed.

Ved §'ens 2. Stk. gøres der dog enkelte Undtagelser herfra. For det første behøver Domhaveren ikke at modtage Udlæg i fast Ejendom, naar der kan paavises rørligt Gods eller Fordringer<sup>83)</sup>, og ikke i Løsøregenstande, hvis Opbevaring eller Realisation maatte være særlig vanskelig, f. Eks. Husdyr, eller i usikre Fordringer. Domhaveren kan dernæst heller ikke nødes til at søge sin Fyldestgørelse paa anden Maade, naar der kan gives ham Udlæg til Forauktionering, og han behøver, for saa vidt ubehæftet Gods kan paavises, ikke at nøjes med sekun-

<sup>80)</sup> Jfr. saaledes navnlig 1—24—25.

<sup>81)</sup> Om hvor vidt der ogsaa paahviler Rekvisitus en Paavisningspligt, jfr. nedenfor S. 116—117.

<sup>82)</sup> Se U. f. R. 1935 S. 1122 om det Tilfælde, at Rekvisiti Hustru anviser en Genstand, der hører til hendes egen Bodel.

<sup>83)</sup> Jfr. utr. kbh. F. R. K. 30. Maj 1923. Er der kun fast Ejendom, maa Skyldneren derimod kunne paavise een blandt flere Ejendomme, jfr. utr. F. R. K. 24. December 1929.

dært Udlæg<sup>84</sup>). Endelig maa man herved underforstaa Bestemmelsen i § 503, 3. Stk., hvorefter Skyldneren aldrig kan modsætte sig, at Domhaveren søger Fyldestgørelse i forefundne rede Penge, og i Stedet henvise ham til Ting, der først skal realiseres<sup>85</sup>).

Kun for saa vidt Domfældte ikke udøver denne Paavisningsret, tilfalder det ifølge § 507 Domhaveren selv at udvælge de Genstande, hvori han vil have Fyldestgørelse.

Fogeden skal dog herved i al Almindelighed paase, at de for Domfældte mest undværlige Genstande først udlægges, saa at altsaa navnlig en Ejendoms nødvendige Besætning og de til dens Drift uundværlige Avlsredskaber og ligeledes Haandværksredskaber og andre til Domfældtes Næringsdrift uomgængelig fornødne Ting ikke udlægges, saa længe andre mere undværlige Genstande findes<sup>86</sup>).

Endvidere maa Gødning<sup>87</sup>) saavel som Straa, Hø m. m., for saa vidt det til Ejendommens Drift findes fornødent, ikke ved Udlæg skilles fra Ejendommen, men bliver at betragte som Tilbehør til den<sup>88</sup>). Heller ikke maa Sæd paa Marken om-

<sup>84</sup>) Kreditor kan dog ikke protestere imod, at han derved, at Rekviritus ifølge § 509 udtager det ubehæftede Gods, henvises til sekundært Udlæg i det pantsatte Løsøre, jfr. V. L. T. 1933 S. 1. Jfr. herved ogsaa § 534 om eventuel Kontinuation af Udlægsforretningen og Højesteretsdom U. f. R. 1934 S. 261, Note 1; sml. ogsaa ndfr. S. 122 med Note 60.

<sup>85</sup>) Jfr. fra den tidligere Ret Dom i U. f. R. 1889 S. 481, hvor dette erklæres for »en Selvfølge«. Det maa dog naturligvis være en Forudsætning, at Pengene tilhører Rekviritus, jfr. Dom i U. f. R. 1922 S. 38.

<sup>86</sup>) Jfr. tidligere D. L. 1—24—23 og Fr. 15. December 1797.

<sup>87</sup>) R. U. Nr. 83 i U. f. R. 1921 B S. 127 har med tvivlsom Føje antaget, at Kunstgødning ikke omfattes af dette Udtryk, cfr. da ogsaa Dom U. f. R. 1923 S. 226 angaaende K. L. § 153. Se ogsaa om skovet Træ 1923 S. 389, om høstede Rodfrugter 1928 S. 70 (HRD), der dog ligeledes refererer sig til K. L. § 153, jfr. nu Tinglysningsl. § 37. Om Forholdet mellem den sidstnævnte Bestemmelse og Rpl. § 507, 3. Stk., se *Vinding Kruse*: Ejendomsretten IV S. 1732 ff., navnlig S. 1736. Jfr. herved om det til § 528 føjede nye tredje Stykke smst. S. 1622, 1712, 1742 og ndfr. S. 120—121.

<sup>88</sup>) Jfr. tidligere Pl. 24. Maj 1843. Rpl.'s Bestemmelse adskiller sig dog navnlig fra Pl.'s deri, at den paa den ene Side kun udelukker

hugges eller anden Afgrøde indhøstes, førend den er moden hertil. En særlig Undtagelse fra denne Regel findes dog som tidligere berørt nu i § 3 i L. (Nr. 266) 22. December 1936 om Fortrinsret i Høsten<sup>89)</sup>.

Endelig maa ifølge §'ens sidste Stk. de befalede Brandredskaber ikke skilles fra Ejendommen<sup>90)</sup>.

---

særskilt Eksekution i den til Ejendommens Drift fornødne Gødning, Straa og Hø, og paa den anden Side ubetinget erklærer disse Genstande for Tilbehør til Ejendommen, saa at det ikke, som efter Pl., er en Betingelse for at bevare dem for Ejendommen, at de andre berettigede udbetaler den paagældende Udlægshaver deres Taksationsværdi, jfr. Mot. t. K. U. 1877 S. 198.

<sup>89)</sup> Jfr. ogsaa L. (Nr. 14) 25. Januar 1935 og L. (Nr. 19) 2. Februar 1935 § 3. Lov (Nr. 28) 10. Februar 1934 nævnte derimod ikke udtrykkeligt, at § 507, 3. Stk., ikke fandt Anvendelse. Se dog Dom i U. f. R. 1935 S. 392, men cfr. 1934 S. 821.

<sup>90)</sup> Jfr. L. 15. Maj 1868 § 7, L. (Nr. 28) 21. Marts 1873 § 1 b. Lov (Nr. 174) 31. Marts 1926 om Brandpolitiet paa Landet indeholder ikke i § 35 udtrykkelig Hjemmel for, at der ikke kan gøres særskilt Udlæg i de Brandredskaber, en Landbygning skal være forsynet med, men dette maa sikkert underforstaas, jfr. Frost: Fogedforretninger S. 78.

## Fremgangsmaaden m. m.

### § 8.

#### Fremgangsmaaden ved Eksekution og Proceduren under denne.

I. A. Eksekutionsforretningen indledes med, at den, der ønsker den foretaget, for Fogeden fremsætter Begæring herom, ledsaget af en Udskrift af Dommen (eller Forliget) eller af det originale Pantebrev; samtidig skal han meddele alle de Oplysninger, som iøvrigt maatte være fornødne, for at Fogeden kan tage Bestemmelse om Forretningens Berammelse, § 482<sup>1</sup>). Begæringen skal, hvis selve Fordringen overstiger 1000 Kr., være skriftlig<sup>2</sup>), men ellers kan den fremsættes mundtlig til Fogedbogen. En skriftlig Rekvisition stemples til 1 Kr., Stpl. Bekg. (Nr. 99) 23. April 1929, § 125, 3. Stk.; dog er den i de Sager, der angaar en Værdi af ikke over 40 Kr., stempelfri, jfr. Stpl. § 136, Nr. 8, og det samme gælder i beneficerede Sager, jfr. § 136 Nr. 12<sup>3</sup>).

<sup>1</sup>) Ved de »fornødne Oplysninger« maa antages at være sigtet til saadanne Oplysninger, som maatte være fornødne til Afgørelse af, om det nødvendige Eksekutionsgrundlag er til Stede, jfr. U. f. R. 1926 S. 596 (HRD), jfr. herved Dom U. f. R. 1933 S. 1100 ang. Eksekution i Medfør af § 478 Nr. 4: Fogeden berettiget til straks ved Berammelsen at kræve Dokumentation for Anerkendelse af baade Skyldens Størrelse og Forfaldstidens Indtræden.

<sup>2</sup>) Jfr. herved U. f. R. 1924 S. 813 og 1925 S. 596 (HRD).

<sup>3</sup>) Straks ved Indlevering af Eksekutionsfundamentet maa Rekvisrenten endvidere betale de sædvanlige Gebyrer — bortset fra Promillegebyret efter § 47. Jfr. J. M. Cirkl. (Nr. 66) 20, April 1922, Dom i U. f. R. 1926 S. 523 samt Hovedrevisoratets Cirkl. (Nr. 117) 27. Juli 1931. Gebyrerne ved Udlæg (og Arrest paa Gods) er nu fastsat ved L. (Nr. 24) 13. Februar 1929 § 2 og udgør Beløb af fra 1 Kr. for Fordringer indtil 50 Kr. incl. til 8 Kr. for Fordringer over 1000 Kr. Hertil kommer, jfr. L. (Nr. 24) 13. Februar 1929 § 6, i København for Fordringer indtil 100 Kr. incl. et Vidnegebyr af 50 Øre og for større Fordringer 1 Kr., medens der udenfor København i alle Tilfælde betales to Vidnegebyrer, jfr. ovfr. S. 12, Note 16. Endelig betales for Forkyndelse af Tilsigelse for Beløb til 200 Kr. incl. 50 Øre og derover 1 Kr. — Ved Tilbagekaldelse af en Rekvisition hjemler L.

Der kan ved Eksekution finde objektiv og vistnok ogsaa subjektiv aktiv Kumulation Sted, idet der efter § 482, sidste Stk., kan begæres Eksekution under eet hos samme Skyldner efter forskellige Eksekutionsgrundlag; dog skal der ifølge Sportelrglmt. 22. Marts 1814 § 51 betales Eksekutionsgebyr for hver af dem særskilt<sup>4)</sup>). Modsætningsvis ligger der deri, at subjektiv passiv Kumulation maa være udelukket, saaledes at der altsaa ikke kan begæres Eksekution under eet hos flere Skyldnere, selv om det maatte være efter samme Eksekutionsgrundlag. En Undtagelse herfra maa dog vistnok, ligesom tidligere efter den anførte Bestemmelse i Sportelrglmt., gøres i det Tilfælde, at de forskellige Personer har fælles Ejendomme, hvori der gøres Udlæg, idet man her med en vis Ret kan opfatte Forholdet saaledes, at Eksekutionen retter sig mod samme Realskyldner.

Ved Rpl. maa vistnok være opretholdt nogle hidtil gældende Bestemmelser, hvorefter der i visse Tilfælde skal finde en Anmeldelse til Skyldnerens Foresatte Sted, saaledes naar der skal gøres Eksekution hos Militære efter Pl. 10. Juni 1778 § 2, jfr. Kskr. 13. Novbr. 1802, Cirk. 14. Decbr. 1824, og særlig med Hensyn til Udpantning hos disse § 600, 1. Stk i Slutn.,<sup>5)</sup> samt hos Studenter efter Univ. Fund. 7. Maj 1788 II. § 6, jfr. Kskr. 30. April 1791; den sidste Bestemmelse synes dog helt at være gaaet af Brug.

Er det fornødne Eksekutionsgrundlag til Stede, og finder Fogeden ikke iøvrigt noget til Hinder for at efterkomme Begæringen, berammer han<sup>6)</sup> enten selv en Tid til Forretningens Foretagelse, saa vidt muligt i Overensstemmelse med Domhaverens Ønske, eller udfærdiger eventuelt en Anmod-

---

13. Februar 1929 § 4 under visse Betingelser Tilbagebetaling af Gebyr efter Fradrag af 30 pCt. En Begæring om Udsættelse af en berammet Udlægsforretning maa sædvanlig betragtes som en Tilbagekaldelse af Rekvisitionen, jfr. utr. J. M. Skr. 16. September 1930.

<sup>4)</sup> Jfr. R. U. Nr. 243 U. f. R. 1924 B S. 187.

<sup>5)</sup> Jfr. U. f. R. 1894 S. 192 og m. H. t. Udpantning for Underholdsbidrag Bekg. (Nr. 460) 28. Oktober 1922 og J. M. Cirkl. (Nr. 298) s. D.

<sup>6)</sup> Jfr. herved de Note 1—2 anførte Afgørelser samt Domme U. f. R. 1926 S. 134, jfr. 1922 S. 48 og 1930 S. 599 (HRD).

ning om dens Foretagelse til Sognefogeden<sup>7)</sup>, se nærmere § 516, 1. Stk., jfr. Bekg. (Nr. 212) 1. Oktober 1936.

B. For det Tilfælde, at flere Domhavere (uden at der foreligger Kumulation) begærer Eksekution hos samme Skyldner, indeholdt tidligere D. L. 1—24—20 og 21, jfr. Fr. 30. Septbr. 1778, nogle Forskrifter. Herefter skulde som Regel Prioriteten med Hensyn til Begæringens Fremsættelse for Fogeden være afgørende, men hvis flere paa samme Tid (paa samme Dag) begærede Eksekution, skulde den, hvis Dom var ældst, have Fortrinet, og hvis endelig ogsaa Dommene var samtidige, skulde der gives de enkelte Domhavere forholds-mæssigt Udlæg efter deres Kravs Størrelse.

Disse Bestemmelser maa imidlertid antages at være bortfaldet ved Retsplejeloven<sup>8)</sup>, og det er herefter tvivlsomt, om man i Mangel af positiv Hjemmel kan tillægge Begæringen om Eksekutionen eller dennes Berømmelse selvstændig Betydning. I hvert Fald savnes der nu ethvert Holdepunkt for at lægge nogen Vægt paa det ret tilfældige Moment, hvornaar Dommen maatte være afsagt<sup>9)</sup>. Derimod synes Praksis i al Almindelighed at anse det for en Følge af »Sagens Natur og ordensmæssige Hensyn«,<sup>10)</sup> at ikke blot et tidligere begæret Udlæg maa gaa forud for et senere begæret, selv om Forretningerne er foretaget i samme Retsmøde<sup>11)</sup>, men endogsaa at den, hvis Begæring først er modtaget, maa have Fortrin fremfor den, hvis Begæring senere maatte indkomme, selvom der faktisk er foretaget Udlæg først i Henhold til den sidste Begæring<sup>11a)</sup>. Dette Standpunkt har imidlertid ikke nogen Støtte

<sup>7)</sup> Jfr. Dom U. f. R. 1922 S. 643, R. U. Nr. 128 U. f. R. 1922 B S. 142.

<sup>8)</sup> Jfr. R. U. Nr. 76 i U. f. R. 1921 B S. 104 og Nr. 155 i U. f. R. 1922 B S. 236 samt Dom i U. f. R. 1923 S. 185.

<sup>9)</sup> Jfr. Frost: Fogedforretninger S. 38 og R. U. Nr. 76 i U. f. R. 1921 B, S. 104.

<sup>10)</sup> Jfr. de i Note 8 citerede Retsraadsudtalelser, der altfor generelt udtaler, at det maa følge af Sagens Natur og af almindelige Ordens-hensyn, at en Udlægsforretning, der er begæret snarest belejligt, bør berømmes til Foretagelse forud for alle senere indkomne Udlægsbegæringer.

<sup>11)</sup> Jfr. Østre Landsrets Domme i U. f. R. 1923 S. 185 og 678.

<sup>11a)</sup> Jfr. Vestre Landsrets Dom i U. f. R. 1925 S. 124.

i Retsplejelovens Bestemmelser, hverken i § 482<sup>12)</sup> eller i § 533<sup>13)</sup>. Den sidste Bestemmelse støtter tværtimod den Opfattelse, at alene Udlæggets virkelige Foretagelse kan skabe en Prioritet for den ene Domhaver fremfor den anden, saaledes at Fogeden, saalænge saadant Udlæg ikke er sket, ikke bør give den ene Begæring noget Fortrin for den anden, men saa vidt muligt samtidig give alle Domhaverne Udlæg<sup>14)</sup>. Herfor taler ogsaa nærmest Bestemmelserne i §§ 503 og 506<sup>15)</sup>. Under alle Omstændigheder kan man uden en udtrykkelig Lovregel, der som f. Eks. K. L. § 50 knytter særlige Virkninger til Begæringens Indgivelse, ikke finde noget Udgangspunkt for den Antagelse, at man herved skulde kunne regne med mindre Tidsdele end hele Dage<sup>16)</sup> <sup>17)</sup>. Og selv om det af Praksis antagne Standpunkt iøvrigt maatte have gode

<sup>12)</sup> Se dog i denne Retning den i Note <sup>11 a)</sup> citerede Dom, men herimod Knud Gormsen i Juristen 1935 S. 66—67.

<sup>13)</sup> Cfr. dog Østre Landsretsdomme i U. f. R. 1923 S. 185 og 678, der urigtig slutter fra Bestemmelsen i § 533, 1. Stk., om et tidligere foretaget Udlægs Fortrin fremfor et senere foretaget, til at ogsaa et tidligere begæret Udlæg skal gaa forud for et senere begæret.

<sup>14)</sup> Jfr. Knud Gormsen i Juristen 1935 S. 65 ff. — Saaledes er Forholdet ogsaa nærmest efter den svenske Utsökningslag § 58, den tyske C. P. O. § 827 og den østrigske Exekutionsordning § 256. Efter Kommissionsudkastet til den norske Tvangsfuldbyrdelseslov (§ 123) var en lignende Ordning foreskrevet. Men ved den endelige Lovs § 77 fastholdes i det væsentlige den tidligere Ordning efter N. L., idet det paalægges Eksekutionsmyndigheden som Regel at fremme Forretningerne i den Rækkefølge, hvori Begæringerne er indkommet, saaledes at Begæring, der indkommer paa samme Dag behandles som samtidige, jfr. Hagerup: Civilproces 3. Udg. III. S. 42—43 og Skeie: Civilproces III. S. 563—64.

<sup>15)</sup> Jfr. ogsaa Aage Hastrup i Juristen 1935 S. 145.

<sup>16)</sup> Cfr. dog Vestre Landsretsdomme i U. f. R. 1925 S. 124 og 692. Jfr. derimod Knud Gormsen l. c. S. 69 og Aage Hastrup l. c. S. 146.

<sup>17)</sup> Retsplejeudvalget har ganske vist i et Cirkulære Nr. 38, 22. Januar 1927 henledt Opmærksomheden paa »det ønskelige i, at Begæring om Foretagelse af særlige Retsforfølgningsskridt forsynes med Paategning om Dagen, eventuelt tillige Klokkeslet, for Indleveringen«. Naar Begæringen er mundtlig, maatte Paategning vel gøres paa Eksekutionsfundamentet, men nogen Pligt hertil kan ikke opstilles. Beviset for Tidspunktet vil derfor sædvanlig kun indeholdes i Sporteljournalen, der ikke angiver noget Klokkeslet.

reale Grunde for sig i Relation til andre Udlægshavere<sup>18)</sup>, kan det i hvert Fald ikke gælde i Forhold til K. L. § 21, 2. Stk., hvorefter det afgørende er, at Konkursen begynder senest 3 Ugers Dagen, efter at Udlæget blev »givet«. I det Tilfælde, hvor et Udlæg først er iværksat indenfor denne Frist, vil det da i hvert Fald ikke kunne nytte at henvise til, at Begæringen var fremsat forud for Fristen. Og er et andet Udlæg iværksat inden Fristen, uanset at det var begæret senere end det førnævnte Udlæg, maa det inden Fristen iværksatte Udlæg staa ved Magt, medens det først begærede Udlæg falder, fordi det er foretaget efter Fristen.

For saa vidt angaar **f a s t E j e n d o m** er Problemet imidlertid nu løst ved Rpl. § 529, 2. Stk., jfr. Tinglysningslov § 1, der kræver, at Udlægsforretningen skal tinglyses for at faa Gyldighed mod Retsforfølgning, saaledes at Udlæg i fast Ejendom altsaa først faar Prioritet i Forhold til anden Retsforfølgning med Tinglysningen. Med Hensyn til det nærmere herom maa dog henvises til nedenfor S. 131. Ogsaa i andre Tilfælde, hvor der kræves særlige Sikringsakter, som f. Eks. Denunciation, Paategning paa Gældsbrief eller Registrering af Skib, maa Prioritetsstillingen regnes fra Sikringsaktens Foretagelse<sup>19)</sup>.

II. Hvad Stedet for Eksekutionsforretningen angaar, maa der sondres mellem det Sted, hvor den skal **p a a b e g y n d e s**, og det Sted, hvor den skal **e n d e l i g f o r e t a g e s**.

A. Naar Rekvirenten ønsker det, og Fogeden<sup>20)</sup> ikke under Hensyn til Domfældtes Tarv finder noget derimod at indvende, skal Fogeden, ifølge § 516, 2. Stk., jfr. Bekg. (Nr. 212) 1. Oktbr. 1936, beramme Eksekutionsforretningen til **P a a b e g y n d e l s e** paa sit Kontor<sup>21)</sup>. Det er en Ordning, der finder hyp-

<sup>18)</sup> Jfr. herved Aage Hastrup l. c. S. 146.

<sup>19)</sup> Jfr. Knud Gormsen l. c. S. 68—69.

<sup>20)</sup> Af Modsætningen til det følgende Punktum fremgaar det, at Sognefogeden ikke kan træffe en tilsvarende Bestemmelse, jfr. Rigsdagstid. 1922—23, Tillæg A, Sp. 4971. Heller ikke en Pantefoged kan beramme Paabegyndelsesforretningen paa sit Kontor, jfr. utr. J. M. Skr. 26. April 1930.

<sup>21)</sup> Se herved R. U. Nr. 188 U. f. R. 1923 B S. 157, Dom U. f. R. 1928 S. 810.

pig Anvendelse i Praxis. Ellers paabegynder Fogeden (Sognefogeden) Forretningen enten paa Domfældtes Bopæl eller saadant andet Sted, som han under de foreliggende Omstændigheder finder mest hensigtsmæssigt for Forretningens Fremme (navnlig fordi Rekvisitus dør kan antages at have Aktiver, hvormed han vil være i Stand til at rette for sig), f. Eks. hans Butikslokale eller Forretningskontor<sup>22</sup>). Naar Dommen lyder paa Udlevering eller Afstaaelse af Ting, kan ifølge §'ens 3. Stk. Eksekutionsforretningen, hvad der vel forøvrigt maa anses for en Selvfølge, begynde, hvor disse Ting forefindes, og naar Eksekutionsforretning foretages i pantsat Ejendom i Henhold til § 478 Nr. 3 eller 4, kan den begynde paa Ejendommen<sup>23</sup>). Endelig bestemmes det i § 516's sidste Stk., at naar Domfældte ingen Bopæl har i Riget, skal Eksekutionsforretningen kunne begynde, hvor Domfældte antræffes, eller hvor Ting, som kan tjene til Fyldestgørelse, forefindes<sup>24</sup>).

B. Hvad den endelige Foretagelse af Eksekutionen angaar, maa det, skønt der intet siges derom i Rpl., sikkert ved denne være forudsat, at den maa ske paa det Sted, hvor de Ting, som Udlæget skal gøres i, forefindes<sup>25</sup>). Er Genstanden for Udlæget en tinglig Ret, f. Eks. en Brugsret, jfr. § 504, eller en Realbyrde som saadan, maa

<sup>22</sup>) Jfr. herved utr. Ø. L. D. 27. Juni 1932, der anerkender Berømmelse paa Skyldnerens Arbejdssted som det under de foreliggende Omstændigheder mest hensigtsmæssige. Dette bør dog af Hensyn til den Skade, som herved kan forvoldes saavel Skyldneren som Arbejdsgiveren, kun ske under ganske særlige Forhold. Se endvidere Dom i Ø. L. T. 1929 S. 482: Forretning paabegyndt, hvor Effekterne fandtes. Forudsætningen herfor maa imidlertid være, at Rekvisitus bor indenfor Fogedens Jurisdiktion, idet det ifølge § 516, sidste Stk., alene er, naar Domfældte ingen Bopæl har i Riget, at Forretningen uden videre kan berammes, hvor Ting, som kan tjene til Fyldestgørelse, forefindes. Bor Rekvisitus derimod i en anden Jurisdiktion, maa Forretningen paabegyndes paa Bopælen, jfr. herved Dom i U. f. R. 1936 S. 130 og den til Dommen i V. L. T. 1935 S. 353 føjede Note \*\*).

<sup>23</sup>) Tidligere havde denne Ordning kun udtrykkelig Hjemmel i Amtstuefr. 8. Juli 1840 § 21 med Hensyn til Inddrivelse af Skatter af faste Ejendomme.

<sup>24</sup>) Jfr. Dom U. f. R. 1920 S. 626.

<sup>25</sup>) Dette udtales udtrykkelig i den norske Tvangsfuldbyrdelseslov § 79.

Udlæget vistnok ske paa Ejendommen. Kravet paa den enkelte Realbyrdepræstation maa derimod behandles som andre Fordringsrettigheder. Er disse knyttede til et Gælds-brev, maa Udlæget gøres, hvor dette er, men ellers maa Udlæg i en Fordring foretages hos Rekvisitus som Kreditor efter Fordringen<sup>26)</sup>. Hermed stemmer ogsaa de nye Regler i Art. 8 i den internordiske Konkurskonvention, jfr. Anord. Nr. 250 1. Septbr. 1934 § 10 og Nr. 251 § 9<sup>27)</sup>. Naar Udlæg finder Sted i en almindelig Fordring, vil det dog for at sikre Udlægsretten overfor Skyldneren være nødvendigt at lade en Forkyndelse for denne finde Sted, jfr. § 531, 2. Stk. Hvis Rekvisitus maatte have Penge indestaaende i en Bank eller Sparekasse, maa Udlæget i disse ske hos ham, og derefter Forbud mod disses Udbetaling forkyndes for Banken eller Sparekassen. Derimod maa Eksekution i Deposita, som Rekvisitus maatte have liggende i Banken, foretages hos denne. —

Parterne maa vistnok altid kunne vedtage et andet Sted for Eksekutionens Paabegyndelse eller Foretagelse, naar blot den sker indenfor den paagældende Fogedrets Grænser<sup>28)</sup>; saaledes vedtages i Praksis ikke sjældent Fogedens Kontor ogsaa som endeligt Eksekutionssted. Undertiden vil dog den Omstændighed, at Eksekutionen er foregaaet udenfor sit rette Sted, have medført, at der ikke er sket behørig Registrering eller Vurdering af de udlagte Genstande, og der vil da muligvis af dem, der maatte have retlig Interesse heri, kunne rejses Indsigelse mod Udlæget<sup>29)</sup>.

III. A. a. Ifølge det »Partsinitiativs«-Princip, der som Regel behersker Eksekutionsomraadet, er det i Almindelighed en Betingelse for at faa Forretningen fremmet, at der gives

<sup>26)</sup> Jfr. Dom i U. f. R. 1920 S. 626. I Københavns Byrets Praksis sker det dog undertiden, at der foretages Arrest hos Skyldneren efter Fordringen, saaledes navnlig naar Arrest begæres hos en Forretningsmand, der viser sig at have solgt Forretningen til en Person, der selv skylder paa Købesummen. Se herved ogsaa Skeie: Civilproces III. S. 745.

<sup>27)</sup> Jfr. herved Skifteretten (1935) S. 322—324.

<sup>28)</sup> Cfr. f. Eks. U. f. R. 1894 S. 481.

<sup>29)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret Domme i U. f. R. 1911 S. 115, 1903 A S. 555, 1902 A S. 510, 1897 S. 849; cfr. 1904 A S. 524, 1908 S. 99, 1896 S. 638 (HRD).

behørigt Møde fra Domhaverens Side. Efter den tidligere Procesordning, jfr. Udpantningsl. 29. Marts 1873 § 7, gjordes der kun ved Udpantning Undtagelse herfra, jfr. nu ogsaa Rpl. § 602, 1. Stk. Men ved Rpl. § 517, 1. Stk., erklæres ogsaa ved Eksekution Møde af Rekvirenten for uforlødent, naar Dommen eller Forliget lyder paa Betaling af en Penge-sum, der, bortset fra de efter Sagens Begyndelse paaløbne Renter og Sagsomkostninger, ikke overstiger 200 Kr., og der ikke æskes Udlæg i fast Ejendom<sup>30)</sup>. Naar Rekvirenten i Henhold til denne Bestemmelse ikke har givet Møde under Forretningen, maa Fogeden i paakommende Tilfælde handle paa hans Vegne eller foranledige hans Tilstedekomst. Fogeden skal saaledes efter § 518, 2. Stk., være pligtig at modtage det fordrede eller Afdrag derpaa, naar saadant tilbydes, med samme Virkning, som om Betalingen var sket til Rekvirenten. Endvidere kan Fogeden af egen Drift udsætte Forretningen efter § 520, 1. Stk., og indkalde Rekvirentens Tilstedekomst. Fogeden kan ligeledes udsætte Forretningen efter § 526, 3. Stk., i Anledning af fremsatte Indsigelser. Endelig skal det, naar Rekvirenten i Medfør af § 517 ikke har givet Møde under Forretningen, ifølge § 530, 3. Stk., paahvile den, der iværksætter denne, at bestemme, om det udlagte skal forblive hos Skyldneren, og i modsat Fald drage Omsorg for, at det paa passende Maade bevares.

b. Derimod kan Eksekutionsforretningen selvfølgelig altid foregaa, selv om Domfældte ikke møder (efter Tilsigelse) eller træffes til Stede<sup>31)</sup>. Dog skal i dette

<sup>30)</sup> Jfr. herved R. U. Nr. 188 i U. f. R. 1923 B S. 157. Jfr ogsaa R. U. Nr. 65 i U. f. R. 1921 B S. 16 og Nr. 78 smst. S. 126 om Forstaaelsen af den tilsvarende Bestemmelse i § 480, naar der er afdraget paa Gælden.

<sup>31)</sup> I hvert Fald i Københavns Byrets Fogedafdelinger er Praksis ved Forretninger paa Kontoret dog i Almindelighed den, at man, naar Rekvirentens udebliver, ikke uden videre fremmer Forretningen, allerede fordi man ikke mener at kunne bygge paa Rekvirentens Vurdering af de eventuelle Eksekutionsobjekter, han maatte angive. Hvis Rekvirenten ikke forlanger Forretningen omberammet til »udgaaende«, giver man ham da Adgang til i Medfør af § 520 at begære Rekvirentens fremstillet af Politiet. Anderledes vil det dog ofte stille sig, hvor der

sidste Tilfælde Fogeden opfordre visse Personer, der staa Domfældte nær, til at varetage hans Tarv under Forretningen<sup>32)</sup>, jfr. nærmere § 517, 2. Stk., som det er ændret ved Tillægsl. 1. Maj 1923 § 8.

B. Iøvrigt gælder efter Rpl.<sup>33)</sup> Reglen om *Sagføreres Ene ret* til en vis Grad ogsaa under Udlægs- og andre Fogedsforretninger. Ifølge § 260, sidste Stk., skal nemlig Rekvirenten altid og Rekviritus, saa snart »fremsatte Paastande eller Indsigelser foranlediger Forhandling for vedkommende Ret«, naar der altsaa opstaa egentlig Procedure, — for saa vidt de ikke møder personlig — lade give Møde for sig ved Sagfører eller en af de i §'ens 2. Stk. særlig nævnte Personer<sup>34)</sup>.

IV. A. Forretningen skal ifølge § 518, 1. Stk., begynde med, at Fogeden opfordrer Rekviritus (eller andre Vedkommende) til ved *frivillig Opfyldelse* at afværge Eksekutionens videre Fremgang. Det vil derfor sædvanlig være nødvendigt, at Gældsbreve og andre Dokumenter, der har ligget til Grund for Sagen, have til Stede, for at de eventuelt kan blive forsynede med Kvittering og udleverede til Rekviritus, hvis denne godvillig vil rette for sig.

B. I modsat Fald skrider Fogeden til at foretage de fornødne Eksekutionshandlinger i Overensstemmelse med Reglerne i Kap. 47.

Ifølge § 503, 1. Stk., iværksættes Eksekutionen sædvanlig derved, at Fogeden (Sognefogeden) giver Domhaveren *Udlæg til Forauktionering* i Domfældtes rørlige eller urørlige Gods eller i ham tilkommende Rettigheder eller Fordringer paa andre.

Undtagelsesvis vil dog andre Fyldestgørelsesmaader staa Domhaveren aaben. Hvis saaledes rede Penge forefindes, vil et umiddelbart Udlæg til Eje finde Sted, idet de ifølge

kan gøres Udlæg i en Fordring, og navnlig maa noget andet gælde, hvor det drejer sig om Effekter, i hvilke der i Forvejen er gjort Arrest, jfr. f. Eks. herved Dom i U. f. R. 1920 S. 626.

<sup>32)</sup> Se herved Dom i U. f. R. 1932 S. 650, der ophæver et Udlæg foretaget med Tilsidesættelse af Paabudet i Rpl. § 517, 2. Stk.. Jfr. ogsaa U. f. R. 1927 S. 163.

<sup>33)</sup> Cfr. derimod efter den tidligere Procesordning H. Munch-Petersen: Civilproces I. S. 79—80, III. S. 81—82.

<sup>34)</sup> Jfr. D. Rpl. I. S. 124.

§ 503, 3. Stk., skal udbetales Domhaveren til Dækning af eller Afdrag paa Fordringen. Domhaverens Fyldestgørelse vil ogsaa kunne ske gennem Modregning, idet han efter §'ens Slutningsbestemmelse ikke kan vægre sig ved at modtage Betaling i forfaldne Fordringer paa ham selv, naar disses Rigtighed anerkendes<sup>35</sup>). Endelig er der ved § 503, 1. Stk., smh. med §§ 504, 557 og 558, hjemlet Domhaveren en særlig Adgang til Fyldestgørelse henholdsvis gennem Udøvelse af Domfældtes Brugsrettigheder over faste Ejendomme, Salg uden Auktion af hans Værdipapirer og Indkrævning af hans udestaaende Fordringer; disse Fyldestgørelsesmaader vil dog først blive nærmere omtalt nedenfor i § 22.

C. Loven hjemler visse Tvangsmidler for det Tilfælde, at Rekvisitus ikke selv paaviser behørig Genstande at gøre Udlæg i.

Ifølge § 519, der i det væsentlige stemmer med den tidligere Bestemmelse i K. L. § 166, er Domfældte saaledes pligtig paa Fogedens Forlangende at aabne sine Værelser og Gemmer, for at det kan ses, om heri indeholdes saadanne Genstande. I Vægringstilfælde (eller naar der ingen træffes til Stede, der er i Stand til at efterkomme Forlangendet) kan Fogeden skride til den fornødne Magts Anvendelse. I fornødent Fald er Fogeden ligeledes beføjet til at undersøge Domfældtes Person, hvis der er Grund til at antage, at han har skjult Værdigenstande paa sig; Sognefogeden kan dog ikke gøre dette uden i Henhold til særlig Ordre fra Fogeden, og dennes Beslutning derom maa altid ske ved en af Grunde ledsaget Kendelse, ligesom der om Foretagelsen af en saadan Undersøgelse altid skal gøres udtrykkelig Bemærkning i Fogedbogen.

Skyldneren<sup>36</sup>) er ifølge § 520, 1. Stk., jfr. tidligere K. L. § 167, pligtig under Eksekutionsforretningen at opgive

<sup>35</sup>) Jfr. fra tidligere Ret U. f. R. 1892 S. 1334.

<sup>36</sup>) Bestemmelsen i § 520, jfr. § 632, kan ikke finde Anvendelse paa Tredjemand, f. Eks. en Bank, hos hvem Skyldneren angiver at have Midler indestaaende. Hvor det er af afgørende Betydning at faa Oplysninger fra Tredjemand, maa Fogeden imidlertid kunne gaa den Vej at indkalde den paagældende som Vidne, saaledes at han under Vidneansvar bliver pligtig baade at møde og at svare, medmindre særlige Fritagelses- eller Udelukkelsesgrunde kan paaberaabes.

redelig og overensstemmende med Sandheden, hvad han er til Fyldestgørelse af Fordringen, og iøvrigt at meddele alle i saa Henseende fornødne Oplysninger<sup>37)</sup>. For det Tilfælde, at Parterne ikke er til Stede, træffes der i §'en nærmere Bestemmelser, hvorefter navnlig Rekvisitus kan tilsiges til at give Møde<sup>38)</sup>. Hvis Rekvisitus da undlader at møde, kan han ifølge §'ens 2. Stk., jfr. Bekg. (Nr. 212) 1. Oktober 1936, begæres fremstillet af Politiet<sup>39)</sup>, i saa Fald, eller hvis han vægrer sig ved at fremkomme med Opgivelser og Oplysninger, kan han ogsaa ifølge Kendelse fra Fogeden — Beslutning derom kan altsaa ikke fattes af Sognefogeden<sup>39a)</sup> — underkastes Hæfte<sup>40)</sup> (ikke Gældsængsel, saaledes at Domhaveren skulde afholde Udgifterne derved<sup>41)</sup>, cfr. § 623), indtil han opfylder sin Pligt i saa Henseende, dog ikke ud over 6 Maaneder. Naar §'en bruger Udtryksmaaden »kan underkastes«, medens der i K. U. (§ 366) ligesom i K. L. § 167 stod »kan Rekvirenten forlange ham

<sup>37)</sup> Medens det tidligere er antaget, at der savnedes Hjemmel for ved Overtrædelse af Rpl. § 520, 1. Stk., at straffe Rekvisitus efter Reglerne om usandfærdig Partsforklaring, jfr. Dom U. f. R. 1927 S. 760, maa Skyldnerens urigtige Oplysninger under Fogedforretningen nu kunne straffes efter den nye Bestemmelse i Strfl. § 162, jfr. K r a b b e: Borgerlig Straffelov, 2. Udg., S. 304 og Domme U. f. R. 1936 S. 191 og 1934 S. 261 (HRD) samt V. L. T. 1936 S. 53.

<sup>38)</sup> Jfr. utr. kbh. F. R. K. 11. December 1919: § 520 ikke bragt til Anvendelse paa en Udlænding, da Varslet efter §'en ikke kunde fastsættes.

<sup>39)</sup> Jfr. J. M. Skr. (Nr. 94) 20. Maj 1930, hvorefter det maa være en Betingelse for, at Politiets Bistand til en Debtors Fremstilling for Fogeden kan kræves, at saadan Bistand begæres indenfor en efter Forholdene passende Tidsfrist. Se iøvrigt herved Dom U. f. R. 1927 S. 163.

<sup>39 a)</sup> Derimod kan Sognefogeden selv uden Fogedens Mellekomst lade Rekvisitus fremstille ved Politiet, jfr. utr. J. M. Skr. 2. Aug. 1932.

<sup>40)</sup> Bestemmelsen finder direkte Anvendelse ved A r r e s t, jfr. Dom i U. f. R. 1936 S. 964, og den maa kunne anvendes analogt paa Indsættelsesforretninger, jfr. U. f. R. 1922 S. 995. Se ogsaa 1934 S. 261 (HRD) og 1936 S. 191.

<sup>41)</sup> Omkostningerne ved Fængslingen afholdes derimod, som det udtrykkelig siges i K. L. § 167 og i Afbetalingsl. 8. Maj 1917 § 11, »paa samme Maade som Delinkventomkostninger«, altsaa af det offentlige med mulig Regres til den fængslede, jfr. L. om Udgifterne i Strafferetsplejen 11. April 1916 § 7. Derimod er det af Justitsministeriet antaget, at Politiets Befordringsudgifter ved Anholdelse og Transport af Rekvisitus til Fogedretten maa afholdes af Rekvirenten, jfr. J. M. Skr. (Nr. 93) 20. Maj 1930.

hensat«, ligger der i denne Ændring, at Rekvirenten ikke skal have noget ubetinget Krav i saa Henseende, men at Fogeden selv maa skønne over, om der er tilstrækkelig Anledning til at bringe dette Tvangsmiddel til Anvendelse. Paa den anden Side vil der, naar Rekvirenten er mødt, ikke let blive Tale om at anvende det, uden naar han fremsætter Begæring derom, ligesom det helt maa være udelukket, naar han protesterer derimod. Endvidere maa det, ligesom det tidligere antoges<sup>42)</sup>, være en Forudsætning ogsaa for Anvendelsen af denne Bestemmelse, at der ikke hos Rekvirentens er forefundet egnede Eksekutionsobjekter i tilstrækkelig Mængde til at dække Rekvirentens Krav.

Endelig straffes den Skyldner, der for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget Vinding paa den i Strfl. § 283 Nr. 3 angivne Maade unddrager sine Ejendele eller Fordringer fra at tjene til Fyldestgørelse for vedkommende Kreditor, for »Skyldnersvig«<sup>43)</sup>.

D. Der skal under Fogedforretningen som Regel ske en Vurdering af det udlagte Gods efter de nærmere Regler, der indeholdes i § 505; denne Vurdering foretages sædvanlig af Fogedvidnerne, jfr. § 480, 2. Stk. Ved Udlæg i Fordringer eller i Rettigheder eller i Indtægterne af faste Ejendomme<sup>44)</sup> finder der dog ingen saadan Vurdering Sted, men Udlæggets Omfang og Udstrækning bestemmes ved et almindeligt Skøn, jfr. § 505 i Slutn.

Ligeledes skal der finde en Registrering Sted, idet efter § 528, 1. Stk., alle de enkelte Genstande, hvori Udlæg gøres, skal optegnes i Fogedbogen; ved hver enkelt Genstand tilføjes dens Værdi efter den stedfundne Ansættelse.

<sup>42)</sup> Jfr. U. f. R. 1878 S. 1188 (HRD), 1880 S. 237.

<sup>43)</sup> Tidligere fandtes en tilsvarende Bestemmelse i Rpl. § 521 og før Rpl. i K. L. § 168. Jfr. om disse Bestemmelser G o o s: Strafferetten, spec. Del II. S. 521 ff., samt Højesteretsdomme U. f. R. 1904 B S. 106, 1918 S. 765, 1920 S. 912, 1922 S. 856 og 1923 S. 513. — Om Strfl. § 283, se K r a b b e: Borgerlig Straffelov, 2. Udg., S. 541 ff. og U. f. R. 1934 S. 261 (HRD) samt V. L. T. 1936 S. 53.

<sup>44)</sup> Herved tænkes der, som fremhævet i Mot. t. K. U. t. B. R. ad § 351 Sp. 151 (254), kun paa Udlæg i de Indtægter, der kunde falde, indtil Tvangsauktionen kan finde Sted, jfr. ndfr. S. 240.

Disse Regler om Registrering og Vurdering, der navnlig er foreskrevet for at afskære Tvivl om, hvilke Ting Udlæget omfatter, og sikre mod, at der gøres Udlæg i mere end fornødent til at dække Domhaverens Krav<sup>45</sup>), kan dog næppe antages at konstituere absolutte Formbetingelser, saaledes at deres Tilsidesættelse ubetinget skal medføre Udlæggets Ugyldighed<sup>46</sup>). I Almindelighed maa vel ikke blot Rekviritus selv, medmindre han da kan antages at have samtykket i Fravigelsen<sup>47</sup>), men ogsaa en Tredjemand, der maatte have Interesse deri<sup>47a</sup>), saaledes navnlig en senere Udlægshaver eller Rekviriti Konkursbo<sup>48</sup>), kunne forlange Udlæget tilsidesat paa Grund af manglende eller utilstrækkelig Registrering eller Vurdering; særlig vil en mangelfuld Registrering kunne have en saadan Virkning. Men nogen Hjemmel til, at Udlæget af den Grund ex officio skulde erklæres for ugyldigt, er der ikke, og det maa vistnok ogsaa selv mod Protest kunne opretholdes, naar det er klart, at der ingen reel Skade er sket, f. Eks. naar der trods Mangel af en formelig Registrering og Vurdering ingen Tvivl kan være om den nærmere Genstand for Udlæget, og om at dette ikke har strakt sig videre end fornødent<sup>49</sup>).

<sup>45</sup>) Jfr. U. f. R. 1888 S. 490 (HRD), 1880 S. 237.

<sup>46</sup>) Jfr. efter den hidtil gældende norske Ret Hagerup: Civilproces, 2. Udg., II. S. 375—76, cfr. derimod efter den nye Tvangsfuldbyrdelseslovs §§ 85 og 49 Hagerups anf. Værk, 3. Udg., III. S. 107, hvorefter der, naar Lovens Regler om Specifikation og Værdsættelse er tilsidesat, antages at være Adgang for den misfornøjede Part til at indgive Klage til Namsretten. Dette antages ogsaa af Erik Solem: Tvangsfuldbyrdelse (2. Udg.) S. 53 og af Skeie: Civilproces III. S. 569.

<sup>47</sup>) Jfr. fra den tidligere Ret Dom i U. f. R. 1908 S. 99.

<sup>47a</sup>) Jfr. U. f. R. 1884 S. 545.

<sup>48</sup>) Jfr. Højesteretsdomme i U. f. R. 1902 B S. 82, 1895 S. 1140, samt Domme i 1898 S. 90, S. 174, S. 789, 1897 S. 120, 1892 S. 158, 1880 S. 197, 1879 S. 191, 1878 S. 335.

<sup>49</sup>) Jfr. Domme U. f. R. 1904 A S. 30, 1898 S. 570, 1884 S. 545 og V. L. T. 1934 S. 4: Registrering af udlagte Fordringer under Betegnelsen »udestaaende Fordringer efter Hovedbog autoriseret 1. December 1928 og efter Kladder« e. O. — derunder Hovedbogens og Kladdens Overlevering, anset for lovlig.

E. Udlæg kan ikke gyldig foretages under Henvisning til en senere stedfindende Registrering og Vurdering<sup>50</sup>). Først efter at denne er foretaget, kan Udlæget endelig ske, idet ifølge § 528, 2. Stk., Fogeden »derefter« til Fogedbogen erklærer »de optegnede Genstande« for udlagte til Domhaverens Fyldestgørelse. Naar det tilføjes, at det skal betydes Domfældte, at han fra nu af ikke uden at paadrage sig Strafansvar<sup>51</sup>) kan raade over dem paa en Maade, som kommer i Strid med Udlægshaverens Ret, kan en saadan Tilkendegivelse ikke være en Betingelse for Udlægets Gyldighed og næppe engang for den domfældtes Strafansvar, naar ellers Betingelserne for Straf foreligger, men Bestemmelsen har nærmest kun Karakteren af en instruktorsk Forskrift til Fogeden.

Ved Udlæg i Landejendomme maatte det følge af § 528, 2. Stk., jfr. § 507, 3. Stk., at Ejeren af Ejendommen var afskaaret fra uden Udlægshaverens Samtykke at afhænde Besætnings- eller Artsdele selv indenfor ganske normale Rammer, altsaa selv om de udskiltes ifølge en regelmæssig Drift af Ejendommen, cfr. Tinglysningsl. § 37, naar disse Dele var medtaget og registrerede under Fogedforretningen<sup>52</sup>). Ved Revisionen 1932 er der derfor til § 528 føjet et nyt tredje Stykke, der i Realiteten overfører den ifølge Tinglysningsl. § 37 ved Kontraktspant gældende Regel om Skyldnerens frie Raaden over Tilbehørs-genstande og Frugter indenfor en regelmæssig Drifts Rammer paa det ved Udlæg stiftede Retspant. Det bestemmes nemlig nu i § 528, 3. Stk., at Udlæget ikke er til Hinder for, at Løsøre forbruges eller afhændes af Ejeren, naar Forbruget eller Afhændelsen sker som Led i en regelmæssig Udnyttelse af Ejendommen<sup>53</sup>). Løsøre, der herved tilføres

<sup>50</sup>) Jfr. fra den tidligere Ret navnlig Højesteretsdom i U. f. R. 1895 S. 1140.

<sup>51</sup>) Jfr. nu Strfl. § 283 Nr. 1 om Skyldnersvig. Tidligere blev der Spørgsmaal om Straf for Bedrageri, jfr. f. Eks. Højesteretsdomme U. f. R. 1902 B S. 212, 1910 A S. 160 og H. R. T. 1896 S. 715.

<sup>52</sup>) Jfr. nærmere Vinding Kruse: Ejendomsretten IV S. 1742, Noten og fra Domspraksis U. f. R. 1930 S. 938 (vedr. Arrest).

<sup>53</sup>) Jfr. herved Damsgaard U. f. R. 1928 B S. 189 ff., Vinding Kruse smst. S. 198—99 og Ejendomsretten IV. S. 1622, 1712, 1742 samt fra tidligere Praksis Dom U. f. R. 1933 S. 108.

Ejendommen, omfattes af Udlæget<sup>54</sup>). Denne Beføjelse for Ejeren indtræder dog ikke, dersom Rekvirenten under Udlægsforretningen erklærer, at han agter at skride til Tvangsauktion, og Indkaldelsen derefter sker inden to Uger, og den ophører i alle Tilfælde, naar Indkaldelse til det forberedende Møde finder Sted.

F. Hvad Besiddelsen af det udlagte angaar, gælder det efter § 529, at naar der gives Udlæg i fast Ejendom, uden at der tillige gives Udlæg i dens Indtægter<sup>55</sup>), forbliver den indtil Tvangsauktionen i Domfældtes Besiddelse, medmindre denne findes at ødelægge eller forringe Ejendommen, i hvilket Tilfælde, den kan sættes under en af Fogeden valgt Mands Bestyrelse<sup>56</sup>). Derimod maa ifølge § 530 udlagt Løsøre<sup>57</sup>), naar Udlægshaveren modsætter sig det (hvad han dog sædvanlig ikke vil gøre, før de 12 Uger efter § 533, 2. Stk., er ved at udløbe), ikke forblive i Domfældtes Besiddelse, medmindre denne stiller antagelig Sikkerhed for dets Tilstedeblivelse i uforringet Stand<sup>58</sup>). Udlægshaveren er selv berettiget til at tage udlagt Løsøre i sin Bevaring, dog, hvis det udlagtes Værdi betydelig overstiger hans Fordring, eller Fogeden iøvrigt finder Grund til at forlange saadant, kun imod Sikkerhedsstillelse.

Hvor udlagt Løsøre ikke lades tilbage i Domfældtes Besiddelse, og det heller ikke tages i Forvaring af Udlægshaveren, har Fogeden at træffe de fornødne Foranstaltninger til det udlagtes Bevaring paa Domfældtes Bekostning.

<sup>54</sup>) Bestemmelserne i § 528, 3. Stk. 1. og 2. Pkt. gælder ogsaa ved Arrest, jfr. § 616, 1. Stk.

<sup>55</sup>) Jfr. ovenfor Note 44 og Dom i U. f. R. 1933 S. 764. Se iøvrigt om Udlæg i Lejeindtægter ovfr. S. 70 Note 42 og ndfr. S. 240 Note 22 samt Frost: Fogedforretninger ad § 504 Note 2, § 505 Note 2 og § 529 Note 2.

<sup>56</sup>) Angaaende en Bestyrer, der var anbragt paa Ejendommen paa Rekvirentens Forlangende, men ikke indsat af Fogeden, se U. f. R. 1925 S. 55 (HRD).

<sup>57</sup>) Cfr. Dom U. f. R. 1924 S. 812 om den med en Landejendom pantsatte Besætning.

<sup>58</sup>) Under Hensyn til Bestemmelsen i § 542, 2. Stk., hvorefter Realisation af det udlagte alligevel ikke kan ske, før den ordentlige Ankefrist af 4 Uger er udløbet, kræves der dog sædvanlig i Københavns Byrets Praksis anført særlig Begrundelse for at tillade Udlevering af de udlagte Effekter før 4 Ugers Fristen.

G. I Fogedbogen skal ifølge § 525 optages: 1) en Angivelse af Tid<sup>59)</sup> og Sted for Forretningen, Parternes Navne, Eksekutionsgrundlagets Beskaffenhed, 2) Betegnelse af Fogeden og Vidnerne, 3) Beretning om Forretningens Gang i Almindelighed. Om hvad der i Tilfælde af opstaaet Tvist yderligere skal optages, jfr. nedenfor under V. B.

H. I visse Tilfælde kan en Genoptagelse af den sluttede Eksekutionsforretning finde Sted. Dette kan saaledes efter § 534, 1. Stk., ske, naar det foretagne Udlæg har vist sig utilstrækkeligt, og der senere kan paavises nyt Gods, hvori der kan foretages »Kontinuationsudlæg<sup>60)</sup>«. Omvendt vil der ogsaa kunne blive Spørgsmaal om at faa det skete Udlæg i det hele eller for en Del hævet (»Relaksation«), naar nemlig den Fordring, hvorfor der er gjort Udlæg, i det hele eller for en Del er bortfaldet, efter at Udlæget er sket<sup>61)</sup>.

Ligeledes kan efter § 534, 2. Stk., Fogeden i visse Tilfælde efter Domhaverens Begæring genoptage Eksekutionsforretningen for at træffe ny Bestemmelse om Bevaringen og Administrationen af det udlagte, og efter § 533, 2. Stk., for at faa udlagt Løsøre bragt ud af Skyldnerens Besiddelse.

Ogsaa i andre Tilfælde kan ifølge § 535 Eksekutionsforretningen genoptages for at faa Udlæget udvidet eller ophævet, paa Begæring enten af Tredjemand eller en af Parterne, men dog kun, naar alle vedkommende samtykker deri<sup>62)</sup>.

<sup>59)</sup> Om Betydningen af, at ogsaa Klokkeslet angives, se Frost: Fogedforretninger S. 121.

<sup>60)</sup> Jfr. herved Domme U. f. R. 1934 S. 261 Note 1 (HRD), 1933 S. 554, S. 587 (589) og 1932 S. 1145.

<sup>61)</sup> Derimod maa Ophævelse af Dekretet paa Grund af Omstændigheder, der ligger forud for Udlægsdekretet, ske ved Appel, jfr. utr. kbh. F. R. K. 12. Januar 1934.

<sup>62)</sup> Cfr. naar Rekvirenten protesterer mod Genoptagelsen Dom i V. L. T. 1933 S. 207. Om et Tilfælde af Genoptagelse ifølge § 535, efter at Tvangsauktionen var afholdt, se Dom i V. L. T. 1934 S. 340: Rekvirentens Samtykke forstaaet som omfattende et Frafald af den af Tvangsauktionen flydende Ret. I alle saadanne Tilfælde af Genoptagelse beregnes der vistnok overalt udenfor København fuldt Gebyr. Saaledes ogsaa Frost: Fogedforretninger S. 6 og S. 141, Note 1. I København betragter man derimod enhver fornyet Henvendelse til Debitor paa Grundlag af det samme Eksekutionsfundament som en Fortsættelse, saaledes at der kun beregnes Kontinuationsgebyr, altsaa halvt Gebyr, jfr. Jørgen Jensen i U. f. R. 1931 B S. 206. Dette

V. I Anledning af Indsigelser, der rejses, kan der begynde en egentlig Forhandling eller *Procedure* for Fogedretten. Saadanne Indsigelser kan fremsættes enten fra Domfældtes Side eller fra Tredjemand, jfr. §§ 522 og 523 og nærmere ovenfor<sup>63</sup>). Indsigelsen fremsættes, ogsaa naar den rejses af en Tredjemand, til Fogedbogen (eller den efter § 480 autoriserede Bog for Sognefogeden).

A. Den nærmere Fremgangsmaade er forøvrigt væsentlig forskellig, efter som Eksekutionen foretages af Fogeden selv eller af Sognefogeden.

I første Tilfælde maa mulige Indsigelser altid fremsættes under selve Forretningen, jfr. § 524, 1. Stk. I Anledning af de fremsatte Indsigelser kan Domhaveren, hvis han er mødt, ytre sig, men om nogen yderligere Ordveksling skal finde Sted, beror ifølge §'ens 2. Stk. paa Fogedens Tilladelse.

Hvis derimod Eksekutionen foretages af Sognefogeden, kan ifølge § 524, sidste Stk. — paa lignende Maade som tidligere ved Udpantninger, der foretoges af Sognefogeden, efter L. 29. Marts 1873 § 9, jfr. nu Rpl. § 604 — Indsigelser fremsættes dels under Forretningen, dels i Løbet af 14 Dage efter dens Afholdelse. Fremsættes Indsigelsen under Forretningen, skal Sognefogeden indtegne Indsigelsen i sin Bog og tilstille Fogeden en Udskrift af denne. Nogen Forhandling eller Bevisførelse for Sognefogeden kan ikke finde Sted, men han maa altid uden Hensyn til fremsatte Indsigelser fremme Eksekutionen, jfr. § 526, sidste Stk. Indsigelser, der først fremsættes efter Forretningen, rettes til Fogeden, og denne kan da, naar han finder det fornødent, give Parterne Lejlighed til at ytre sig om Indsigelserne. Om dette skal ske, afhænger dog vistnok ganske af Fogedens Skøn, saa at der ikke paa Undladelsen kan støttes nogen Indsigelse mod Udlæggets Lovlighed<sup>64</sup>).

---

kan vistnok ogsaa forsvares, da det ofte beror paa en Tilfældighed, om Forretningen formelt betegnes som »sluttet« eller blot »udsat«. At den betegnes som »sluttet«, skyldes maaske blot Hensynet til at give Rekvissitus Adgang til at anke det hidtil passerede, jfr. § 536, 2. Stk.

<sup>63</sup>) Ved Spørgsmaalet om »Parterne« ved Eksekution, navnlig S. 57 ff.

<sup>64</sup>) Jfr. fra den tidligere Ret med Hensyn til Udpantning U. f. R. 1876 S. 525 (527), som dog ifølge Momenter, der ikke vedrører dette Spørgsmaal, er forandret ved Højesteretsdom i U. f. R. 1878 S. 74.

B. I alle Tilfælde, hvor der saaledes, under eller efter Forretningen, skal finde Forhandlinger Sted for Fogeden, foregaa disse efter de i § 524, 3. til 5. Stk., indeholdte Regler.

Herefter skål Forhandlingerne foregaa mundtlig, saaledes at der navnlig aldrig finder nogen Skriftveksling Sted. Derimod skal der i Fogedbogen altid optages en ordret Angivelse af de fremsatte Paastande. Endvidere skal Fogeden i det Omfang, som af ham skønnes hensigtsmæssigt, lade Parternes Erklæringer over Sagens Sammenhæng (altsaa kun den faktiske Sammenhæng, men ikke juridiske Udviklinger) tilføre Fogedebogen, dog ikke ordret, men kun efter deres væsentlige Indhold; det tilførte skal oplæses og vedkendes, jfr. § 525, sidste Stykke.

Under Forhandlingerne for Fogeden kan egentlig Bevisførelse ved Vidner, Syn og Skøn eller personlig Afhøring af Parterne ikke finde Sted, medmindre Fogeden mener undtagelsesvis at burde tilstede det<sup>65</sup>); den skal da foretages efter de for Underretssager gældende Regler. I saa Fald finder altsaa de sædvanlige Regler om Partsafhøring, Vidnepligt, Vidneansvar og Bevisumiddelbarheden Anvendelse<sup>66</sup>).

I Almindelighed gælder Forhandlingsmaksimen ogsaa under Fogedretsproceduren. Men hvis Hovedsagen henhører under Underret — hvorved vistnok maa forstaas, at den enten faktisk, selv om det kun er sket ifølge Parternes Vedtagelse<sup>67</sup>), har været behandlet ved Underret, eller at den efter sin Karakter ifølge § 225 vilde høre under Underret, selv om Eksekutionen maaske foretages paa Grundlag af et Forlig<sup>68</sup>) —,

<sup>65</sup>) Jfr. Mot. t. K. U. t. B. R. Sp. 154 (256).

<sup>66</sup>) Jfr. herved angaaende Strafansvar for usandfærdig Partsforklaring Forudsætningen i Dommen U. f. R. 1927 S. 760. Se iøvrigt U. f. R. 1935 S. 1018: antaget, at § 524, 4. Stk., indeholder Hjemmel for, at Fogedretten kan bestemme Vidneførelse ved anden Ret til Oplysning om, hvor meget der skyldes paa et Skadesløsbrev, og 1932 S. 216: antaget at følge af § 524, 4. Stk., at det ikke ved Indsættelsesforretning bør tilstedes ved Vidneførelse at skaffe det Bevis for Rekvirentens Ret, som denne burde have skaffet inden Berømmelsen.

<sup>67</sup>) Jfr. efter den tidligere Ret Civilproces III. S. 87—88.

<sup>68</sup>) Jfr. R. U. Nr. 148 i U. f. R. 1922 B S. 234 (der gives dog ingen Oplysning om Sagsgenstandens Værdi).

har Fogeden at yde Parterne Vejledning » i Overensstemmelse med Grundsætningerne i § 429«, altsaa bl. a. kun, for saa vidt ikke Parterne møder med eller ved Sagfører, jfr. herved Bestemmelsen i § 260, sidste Stk.

C. Hvad Spørgsmaalet om Udsættelser under Forretningen angaar, siges det i § 526, 1. Stk., at en saadan Udsættelse kun undtagelsesvis kan gives, naar Parterne ikke er enige derom<sup>69</sup>). Deri ligger da modsætningsvis, at Udsættelse som Regel (men dog næppe altid) maa gives, naar Parterne er enige om at ønske den.

Naar kun en af Parterne ønsker Forretningen udsat, bør derimod Fogeden paa Grund af den Forhaling af Tvangsfuldbyrdelsen, der ellers let kunde blive Følgen, være streng og vise større Strenghed overfor en Begæring fra Rekvirent end fra Rekvirentens Side<sup>70</sup>). I Tilfælde af, at der er opstaaet en egentlig Procedure, hjemles der dog ved §'ens 2. Stk. udtrykkelig Fogeden Adgang til (af egen Drift) at beslutte eller (efter en Parts Begæring) at tilstaa en Standsning af Forhandlingerne. Fogeden maa vistnok ogsaa, ligesom man antog efter den tidligere Ret, efter Omstændighederne kunne gøre Forretningens Udsættelse afhængig af, at den paagældende Part stiller Sikkerhed.

I §'ens 3. Stk. paalægges det Fogeden i visse Tilfælde, hvor Rekvirenten i Medfør af § 517 ikke har givet Møde, i Anledning af fremsatte Indsigelser at udsætte Forretningen for at give Rekvirenten Lejlighed til at varetage sit Tarv. Fogeden maa selvfølgelig ogsaa i visse andre Tilfælde af egen Drift

<sup>69</sup>) En Dom U. f. R. 1925 S. 981 antager, at Rpl. § 287 ikke finder direkte Anvendelse under en Udsættelsesforretning m. H. t. Spørgsmaalet om Forkastelse af en Udsættelse efter Boliglov (Nr. 83) 1. April 1925 § 23. Cfr. derimod ndfr. S. 266.

<sup>70</sup>) Jfr. herved paa den ene Side utr. kbh. F. R. K. 8. Februar 1930, der giver en Rekvirent Udsættelse for at afvente Byrettens Afgørelse af, hvem en Dom rettelig skulde lyde paa, og paa den anden Side F. R. K. 16. April 1930, der nægter Rekvirentens Udsættelse til at indgive Politianmeldelse mod Rekvirenten eller Tredjemand. Cfr. derimod F. R. K. 29. Januar 1936, der udsætter en Forretning i Henhold til Rpl. § 966, jfr. § 962, 2. Stk., i Anledning af Andragende om Tilladelse til at paalægge den til Grund for Udlægsforretningen liggende Straffedom.

kunne udsætte Forretningen, saaledes paa Grund af personligt Forfald eller af Hensyn til andre Embedsforretninger<sup>71)</sup>).

I alle Tilfælde, hvor en Eksekutionsforretning udsættes, maa det paahvile Fogeden, saaledes som det udtrykkelig er paalagt ham i de i § 526, 2. og 3. Stk., omhandlede Tilfælde, »ved Bevogtning eller paa anden Maade at træffe de fornødne Foranstaltninger for at opretholde den samme Tilstand, indtil Forretningen atter fortsættes«, ligesom Parterne paa behørig Maade skal underrettes om Tiden herfor<sup>72)</sup>).

D. I opstaaende Tvistigheder skal ifølge § 527 Fogeden afgive **K e n d e l s e** umiddelbart efter Forhandlingernes Slutning eller dog snarest muligt.

Er Forretningen foretaget af Sognefogeden, træffer Fogeden efter Forløbet af 14 Dage fra dens Afholdelse Beslutning om mulig fremsatte Indsigelser. Finder Fogeden en fremsat Indsigelse grundet, berigtiger han selv eller ved Sognefogeden Fejlen eller ophæver ved Kendelse Forretningen i det hele eller for en Del. Forkastes Indsigelsen, stadfæster Fogeden Forretningen som endelig. Om Afgørelsen meddeles der Parterne Underretning.

Fogedens Kendelser skal være ledsagede af Grunde<sup>73)</sup>. De indføres fuldstændig i Fogedbogen. Deres Fuldbyrkelse kan ikke hindres ved Anke eller Kære.

Hvor Sagen frembyder Tvivl, maa Fogeden vistnok kunne gøre Forretningens Fremme eller Nægtelse afhængig af Sikkerhedsstillelse; en saadan Ordning har for nogle særlige Tilfælde Hjemmel i § 488.

E. Eksekutionen skal ifølge § 502 udstrækkes til saa meget af Domfældtes Gods, at der ogsaa kan blive Dækning for de Omkostninger for Domhaveren, som efter hans Paastand og Fogedens Skøn om dennes Rigtighed vil medgaa

---

<sup>71)</sup> Naar Forretningen saaledes udsættes ex officio, betales naturligvis intet Gebyr for Fortsættelsen. I andre Tilfælde, hvor Forretningen har været udsat, betales derimod **K o n t i n u a t i o n s g e b y r**, d. v. s. halvt Gebyr, jfr. Sportelreglementet af 22. Marts 1814 § 49.

<sup>72)</sup> Jfr. herved Dom i U. f. R. 1934 S. 550, hvorom ndfr. S. 214. Note 8.

<sup>73)</sup> Jfr. U. f. R. 1922 S. 643: Misbilliget, at en Fogedkendelse ikke var ledsaget af Grunde.

til Retsafgifter eller andre nødvendige Udgifter, saasom ved det udlagtes Flytning, Opbevaring indtil Auktionen m. v.<sup>74)</sup>. Hvad angaar Honoraret til Rekvirentens juridiske Konsulent, skal dettes Størrelse fastsættes af Fogeden af egen Drift, selv om der ingen Indsigelse derimod fremsættes, og uanset at der derom foreligger Overenskomst, jfr. §'ens 2. Stk.<sup>75)</sup>; det kræves altsaa ikke, som efter § 134, 3. Stk., at Overenskomsten kan siges »aaabenbart at forurette« en af Parterne. Endelig indføres der ved § 527, sidste Stk., som noget nyt en Adgang for Fogeden til at paalægge den Part (altsaa ogsaa Rekvirenten), der skønnes uden tilstrækkelig Grund at have givet Anledning til eller unødigt at have vidtløftiggjort Proceduren for Fogedretten, at udrede Sagsomkostninger til Modparten, saaledes at Fuldbyrdelesfrist med Hensyn hertil fastsættes i Kendelsen<sup>76)</sup>. Iøvrigt har Fogeden heller ikke efter Rpl. nogen almindelig Beføjelse til at træffe Bestemmelse om Tilkendelse af Omkostninger<sup>77)</sup>.

Endvidere er der ved § 151, 2. Stk., tillagt ogsaa Fogedretten Beføjelse til ved Udøvelsen af det saakaldte Rettergangspoliti at paalægge saavel Rekvirentens som andre Straff af Bøder. Endelig er der ved § 329 givet Fogedretten Adgang til at idømme egentlige Rettergangs bøder. Dette gælder imidlertid kun i Overensstemmelse med de i § 527 givne Regler<sup>78)</sup>.

<sup>74)</sup> Jfr. herved U. f. R. 1924 S. 877 ang. Fogedforretning efter § 496.

<sup>75)</sup> Jfr. U. f. R. 1925 S. 268 (HRD), der anvender Bestemmelsen paa et i et frivilligt Forlig vedtaget Inkassationsaalær og R. U. Nr. 260 U. f. R. 1924 B S. 234 angaaende Arrestforretninger. Se ogsaa U. f. R. 1929 S. 409.

<sup>76)</sup> Jfr. f. Eks. utr. kbh. F. R. K. 26. August 1921 og ang. en Indsættelsesforretning U. f. R. 1930 S. 1020 (1025).

<sup>77)</sup> Jfr. R. U. Nr. 62 i U. f. R. 1921 B S. 14. Jfr. herved ogsaa utr. kbh. F. R. K. 19. Febr. 1921, hvorved Fogedretten udtalte, at selv om den ikke mente i Medfør af Rpl. § 527, 4. Stk., at kunne give eksigibel Dom for at paalægge Rekvirenten at betale Omkostningerne ved et optaget Skøn, fandtes det dog paa den anden Side i Medfør af Grundsatningerne i Rpl. Kap. 30 at maatte udtale, at det paahvilede Rekvirenten at udbetale Beløbet.

<sup>78)</sup> Jfr. herved Østre Landsrets Kendelse 22. Okt. 1936, U. f. R. 1936 C S. 56, og m. H. t. en Indsættelsesforretning Højesteretsdom U. f. R. 1930 S. 1020 (1025 Note 1).

## Retsvirkninger og Retsmidler.

### § 9.

#### Udlæggets Retsvirkninger.

I. Efter Chr. V.' Lov havde Udlæget sædvanlig Karakteren af et »Udlæg til Ejendom«, idet Ejendomsretten over det udlagte straks overførtes til Rekvirenten, dog at der ved faste Ejendomme bevaredes en vis »Løsningsret« for Rekviritus<sup>1)</sup>. I Løbet af det 18de Aarhundrede har imidlertid Udlæget ganske skiftet Karakter og antaget den Skikkelse, hvori det kendes i Nutiden. Herefter vil Domhaveren kun ganske undtagelsesvis blive endelig fyldestgjort ved selve Udlæget, saaledes naar der gøres Eksekution i rede Penge, jfr. § 503, 3. Stk.<sup>2)</sup>. Som Regel vil han gennem Udlæget alene opnaa en vis Sikkerhed for sin senere Fyldestgørelse. Undertiden vil denne Fyldestgørelse kunne skaffes ham paa anden Maade end ved Salg af det udlagte, saaledes gennem Tvangsadministration af en Ejendom, hvis Indtægter han oppebærer, jfr. Rpl. § 504, D. L. 5—7—8, eller ved Indkrævning af Skyldnerens Fordringer paa andre, jfr. § 558. Hvor Fyldestgørelsen sker gennem Tvangssalg, vil dette i visse Tilfælde foregaa paa anden Maade end ved Auktion, jfr. § 557. Men i det langt overvejende Antal Tilfælde vil den endelige Fyldestgørelse for Rekvirenten opnaas gennem Auktionssalg, og man vil derfor kunne betegne den sikrede Adgang til Fyldestgørelse, som Rekvirenten opnaar ved Eksekutionen, som et »Udlæg til Forauktionering«, jfr. § 503, 1. Stk., idet han umiddelbart paa Grundlag af Udlæget kan skride til Tvangsauktions Afholdelse.

Medens der tidligere ikke i noget Tilfælde var fastsat nogen bestemt Frist, inden hvilken Tvangsauktion skulde foregaa<sup>3)</sup>, er det nu i § 533, 3. Stk., foreskrevet, at Udlægshaveren

<sup>1)</sup> Jfr. nærmere N e l l e m a n n: Execution S. 224 ff.

<sup>2)</sup> Jfr. ovenfor S. 115.

<sup>3)</sup> Se herved D. Rpl. III, 2. Udg. S. 87 og F r o s t: Fogedforretninger S. 131 og S. 141.

i Løssøre taber enhver af Udlæget flydende Sikkerhedsret, dersom han ikke drager Omsorg for inden et Aar at faa Tvangsauktion afholdt. En tilsvarende Regel gælder derimod ikke med Hensyn til Fordringer og fast Ejendom, jfr. nærmere nedenfor S. 136—37. Noget særligt kan dog maaske antages, hvor Loven kræver Retsforfølgning indledet inden en Frist for at opnaa visse Fordele<sup>4)</sup>4a).

II. Den Sikkerhed, som Rekvirenten saaledes gennem Udlæget faar for at opnaa Fyldestgørelse i de udlagte Ting eller Rettigheder, plejer man at betegne saaledes, at der ved Udlæget stiftes en Panteret til det udlagte. Denne Udtrykssmaade er vel ogsaa i det hele og store træffende, men man maa dog gøre sig klart, at man ikke uden videre tør overføre alle de Regler, der gælder om det viljesbestemte Pant, paa den ved Fogedrettens Dekret stiftede Panteret. Denne »Retspanteret«, som den plejer at betegnes, er nemlig efter sin Natur af offentligretlig Karakter, et Udslag af den Tvangsmyndighed, som Staten sætter i Virksomhed til Kreditors Fyldestgørelse, og det kan derfor ikke paa Forhaand undre, om den ikke i alle Retninger undergives den samme Ordning som den efter sin Karakter rent private Panteret.

A. Hvad først Rettens Beskyttelse angaar, gælder der dog i alt væsentligt det samme som om Panterrettigheder i Almindelighed. Udlægsretten maa staa tilbage for tidligere stiftede Rettigheder over det paagældende Gods, saaledes at der kun kan gives sekundært Udlæg deri<sup>5)</sup>, jfr. § 503, 2. Stk.,

<sup>4)</sup> En utr. kbh. F. R. K. 22. Juni 1936 udtaler saaledes, at det for at bevare Fortrinsretten for Renter udover den i Tinglysningsl. § 41, 4. Stk., fastsatte Frist ikke er tilstrækkeligt, at der for Rentydelserne er foretaget Udlæg inden 1 Aar efter disses Forfaldsdage, men at det yderligere maa kræves, at Retsforfølgningen fortsættes ved, at Auktion fremmes uden uforment Ophold. Udtalelsen hos *Vind i n g K r u s e*: Ejendomsretten IV. S. 1782, hvorefter der kun kræves Foretagelse af Udlæg for at bevare Fortrinsretten, tager næppe Stilling herimod.

<sup>4a)</sup> Jfr. med Hensyn til Afbrydelse af Forældelse af Udpantningsretten i Medfør af Rpl. § 597, 1. Stk., 2. Pkt., Højesteretsdom i U. f. R. 1930 S. 271 (274—75), der ansaa Fortrinsretten for bortfaldet, da et Sogneraad ikke rettidigt havde begæret Tvangsauktion.

<sup>5)</sup> Jfr. herved fra den tidligere Ret U. f. R. 1910 S. 303, 1912 S. 995 og efter Rpl. en Højesteretsdom i U. f. R. 1922 S. 1009 om det særlige

§ 506 i Slutn. Dog maa ifølge Pl. 14. Maj 1834 Underpant i Løsøre, som er stiftet for simpel Gæld, vige for Udlæg for privilegerede Fordringer, men dette gælder ikke, naar der allerede er gjort Udlæg for Gælden<sup>6)</sup>. Derimod er Udlægsretten som Regel beskyttet overfor alle Rettigheder, der senere stiftes derover, ligegyldigt, om det sker ad frivillig eller ad eksekutiv Vej, jfr. Rpl. § 533, 1. Stk., og særlig med Hensyn til Kreditorers Forfølgning i Tilfælde af Konkurs eller Gældsfragaalse K. L. § 10 og Skiftel. § 35. Angaaende de nærmere Regler herom maa henvises til Ejendomsretten<sup>7)</sup> og særlig angaaende Muligheden for at afkræfte Udlæget i Tilfælde af Rekviziti Konkurs, til Skifteretten<sup>8)</sup>.

B. Hvad derimod angaar Kravene til Rettens Stiftelse, kommer der flere Forskelligheder fra den viljesbestemte Pante- ret frem. Naar der med Hensyn til denne kræves særlige Foranstaltninger som Tinglysning eller Overlevering, skyldes dette væsentlig, dels den Tvivl, der ellers ofte vil være, om der foreligger en alvorlig og endelig Vilje til Stiftelse af Retten, dels de Farer for den almindelige Kredit, som en for formløs Ordning af Forholdet let kunde medføre. Men af disse Betænkeligheder gør den første sig slet ikke og den sidste sig kun i væsentlig mindre Grad gældende ved den offentligretlige Akt, som Udlæget er. Formodningen maa være for, at denne Akt har sin Virkning i sig selv, saa snart den foreligger, saa at der altid maa godtgøres særlig Hjemmel for at føje yderligere Betingelser for dens Retsvirkning til.

a. Naar der saaledes først spørges, om Tinglysning

---

Tilfælde, at Rekvizitus først i Tiden mellem de to Udlæg er blevet Ejer af den udlagte Ting, samt en utr. kbh. F. R. K. 30. April 1923, der fastslaar, at selv om nogle udlagte Genstande tidligere maatte være udlagte til andre Kreditorer, maa Rekvirenten dog i Henhold til Rpl. § 531 være berettiget til at fordre dem udleverede for at bortselge dem ved Tvangsauktion. Se endvidere Domme U. f. R. 1929 S. 245, 1932 S. 151, 1116, 1933 S. 548, 766. — Jfr. ogsaa U. f. R. 1925 S. 760, 1927 S. 1059 og 1928 S. 746.

<sup>6)</sup> Jfr. herved Kskr. 16. Marts 1841 og Nellesmann: Execution S. 241.

<sup>7)</sup> Torp-Grundtvig: Tingsret S. 716—720, Vinding Kruse: Ejendomsretten III. 1. S. 834.

<sup>8)</sup> S. 112—14.

er nødvendig til Udlægsrettens fulde Beskyttelse, antog man før Rpl., at der med Hensyn til f a s t e E j e n d o m m e ikke kunde være Tale om en almindelig Overførelse af den i D. L. 5—7—7 indeholdte Regel om Tinglæsning af viljesbestemte Panterettigheder paa Udlægsretten, saaledes at dennes Tinglæsning skulde være nødvendig saavel overfor Rekvisiti Kreditorer som hans godtroende Singulærsuccessorer. Men der kunde højst være Spørgsmaal, om man af Hensyn til Om sætningen maatte kræve Tinglæsning, for at Retten skulde være beskyttet overfor disse sidste. Dette antog man da, med nogen Støtte i Fr. 7. Febr. 1738 § 1 (der dog direkte kun handler om Udlæg til Ejendom). Denne Ordning var ogsaa positivt slaet fast ved Rpl. § 529, 2. Stk., men ved Revisionen i 1932 er Bestemmelsen som tidligere nævnt bragt i Overensstemmelse med Tinglysningsl. 31. Marts 1926 § 1, hvorefter Tinglysning af Udlægsforretninger ogsaa skal være nødvendig overfor Retsfølgning<sup>9)</sup>. Dette maa med Hensyn til Beskyttelsen for selve Udlægsretten gælde, selv om Udlæget er foretaget i Henhold til et lovlig tinglyst Pantebrev<sup>10)</sup>. Hvis et saadant Udlæg støder sammen med et andet Udlæg i Henhold til tinglyst Pantebrev, maa imidlertid den Udlægshaver faa Fortrin, hvis Pantebrev er først tinglyst, uanset at 2. Panthavers Udlæg er først tinglyst<sup>11)</sup>.

Hvad derimod Løsøre angaar, maa en Overførelse af Reglen om Nødvendigheden af at lade viljesbestemt Underpant heri tinglyse paa Udlæg være udelukket, da den skyldes de særlige Betæneligheder for Kreditten, som netop Underpant i Løsøre frembyder. Heller ikke kan man paa Udlæg analogisk anvende Bestemmelsen i Rpl. § 616, 2. Stk., jfr. tidligere Fr. 18. Januar 1788, om Tinglysning af Arrest. Der mangler nemlig for det første Aarsagernes Lighed, da Arrestretten er af en mere ubestemt og normalt længere varende Karakter end Udlæget, som plejer at danne et ret hurtigt Gen nemgangsled til Tvangsauktionen. Og dernæst maa en saadan

<sup>9)</sup> Jfr. herved Domme U. f. R. 1928 S. 948, 1931 S. 385, 403, 923, 1932 S. 408 og 1934 S. 157 samt Vinding Kruse: Ejendomsretten III. 1. S. 1086—88, jfr. 1146, 994—95 og 834, IV S. 1674.

<sup>10)</sup> Jfr. R. U. Nr. 152 i U. f. R. 1922 B S. 235.

<sup>11)</sup> Jfr. Vinding Kruse: Ejendomsretten III. 1. S. 1146—47.

Analogi overhovedet anses for at være udelukket derved, at i Modsætning til, hvad der gælder om Arrest efter den anførte Bestemmelse i § 616, Tinglysning ikke nævnes ved den udførelige Opregning af Betingelserne for Udlæggets Beskyttelse i § 531<sup>12)</sup>).

b. Naar der derimod gøres Udlæg i Skib eller Skibs- part, skal ifølge Rpl. § 531, 3. Stk., jfr. Skibsregistreringsl., Lovbekg. (Nr. 103) 4. Maj 1927 § 49, Registrering og- saa af Udlæg være nødvendig, for at det kan gælde fremfor »andre Rettigheder, der maatte blive erhvervede ved Regi- strering i de paagældende Ejendele«. Dette gælder da saavel overfor Kreditorers Retsforfølgning som overfor frivillige Dis- positioner og uden Hensyn til, om Erhververen maatte have været vidende om Udlæget<sup>13)</sup>).

c. Naar Gældsbreve udlægges til Forauktionering, stemmer det med den almindelige, i Fr. 28. Juli 1841 § 1 i Slútn. indeholdte Regel, naar det ved § 531, 1. Stk., slaas fast, at de maa forsynes med en Paategning om Udlæget, hvis dette skal kunne gøres gældende imod Tredjemand, der senere i god Tro har faaet Gældsbrevet overdraget til Ejen- dom eller Pant. Derimod hører ikke omvendt Udlægshavere selv til de Erhververe, der kan paaberaabe sig Eksstinktion af upaategnede Rettigheder over Gældsbrevet<sup>14)</sup>).

Ogsaa overfor Gældsbrevs-skyldneren lægges der ifølge den anførte Bestemmelse i § 531, 1. Stk., Vægt paa, om Udlæget er blevet paategnet Gældsbrevet, idet derefter en saadan Paategning er en Betingelse for, at Udlæget skal kunne gøres gældende imod Skyldneren, naar denne senere i god Tro har ydet Betaling paa Kapitalen til den, hos hvem Udlæget er sket, mod Kvittering paa eller Udlevering af Gældsbrevet. Paa den anden Side kan da en særlig Underretning til Skyld- neren om Udlæget ikke her være fornøden<sup>15)</sup>. Kun for Rente-

<sup>12)</sup> Jfr. Vinding Kruse: Ejendomsretten IV S. 1887.

<sup>13)</sup> Jfr. Grundtvig: Søret 2. Udg. ved Axel Møller S. 22.

<sup>14)</sup> Jfr. Jul. Lassen: Obligationsret. Alm. Del. 3. Udg. S. 620 og Henry Ussing: Obligationsret. Alm. Del S. 180.

<sup>15)</sup> Jfr. saaledes allerede efter den tidligere Ret Jul. Lassen: Obligationsret. Alm. Del. 2. Udg. S. 557—9, jfr. 3. Udg. S. 645—6, H. Munch-Petersen: Civilproces III. S. 94; men i modsat Ret-

betalingens Vedkommende kræves der ikke Paategning paa Gælds brevet, men der maa da til Gengæld, ifølge § 531, 2. Stk., 2. Pkt., altid finde Meddelelse til Skyldneren Sted om Udlæget for at forhindre ham i at frigøre sig ved Betaling i god Tro til Rekvisitus.

Hvor der gøres Udlæg i Fordringer af anden Beskaffenhed, maa der ligeledes ifølge § 531, 2. Stk., 1. Pkt., meddeles Skyldneren Underretning herom, da denne i Mangel heraf befries ved i god Tro at betale til Rekvisitus. Derimod kan i Modsætning til, hvad der antages at gælde om viljesbestemt Pant<sup>16)</sup>, saadan Underretning til Skyldneren ikke være nødvendig for at sikre Retten overfor Tredjemand, naar blot Udlæget er tilstrækkelig specificeret.

d. Hvad Besiddelsen af det udlagte angaar, stemmer det med de Regler, som i Nutiden antages at gælde om Stiftelsen af Rettigheder over faste Ejendomme, naar disses Overlevering ikke anses for at være nogen Betingelse for Indtrædelsen af Udlæggets Retsbeskyttelse overfor Tredjemand.

Hvad Løsøre angaar, er — i Modsætning til, hvad der gælder om utinglyst viljesbestemt Pant — heller ikke Overlevering en almindelig retlig Betingelse for Udlægsrettens Beskyttelse overfor Tredjemand.

Der vil imidlertid være en let Adgang til at omgaa Reglerne om Underpant i Løsøre paa den Maade, at en Kreditor hurtig (f. Eks. ved Hjælp af et Forlig) skaffede sig Eksekutionsgrundlag og da i Henhold dertil gjorde Udlæg i Skyldnerens Løsøretning, som han derefter lod forblive i dennes Besiddelse. Han vilde nemlig derved opnaa en Ret, som ikke behøvede at tinglyses, men dog var endog bedre beskyttet end sædvanligt Underpant i Løsøre, idet den ikke som dette maatte vige for privilegerede Kreditorer<sup>17)</sup>. For at forhindre

ning N elle mann: Execution S. 197—202, H a g e r u p: Civilproces II. S. 321—2.

<sup>16)</sup> Jfr. herom Jul. Lassen: Obligationsret. Alm. Del 3. Udg. S. 550, Torp Grundtvig: Tingsret S. 650—1, Vinding Kruse: Ejendomsretten IV. S. 1905, Henry Ussing: Obligationsret. Alm. Del S. 139—40.

<sup>17)</sup> Jfr. Motiverne til § 155 i Udkastet til Konkursloven S. 137.

saadan Omgaaelse fastsætter derfor Rpl. § 533, 2. Stk., jfr. Bekg. (Nr. 212) 1. Oktober 1936, der næsten ganske stemmer med den tidligere Forskrift i K. L. § 158, en Frist af 12 Uger, inden hvilken Udlægshaveren i Reglen maa have enten bortsolgt det udlagte<sup>18)</sup> Løsøre eller i hvert Fald faaet det bragt ud af Skyldnerens Besiddelse, idet ellers hans Beskyttelse i visse Retninger bortfalder. Dette gælder dog ikke overfor Erhververe ifølge Retshandel, men alene overfor Kreditorer, som senere gør Udlæg<sup>19)</sup>, eller i Konkurstilfælde; i et Gældsfragaalesbo, der ikke er erklæret fallit efter K. L. § 145, kan Bestemmelsen ikke finde Anvendelse<sup>20)</sup>, idet ogsaa de egentlige Afkræftelsesregler her er udelukkede.

Hvad Bestemmelsens nærmere Indhold angaar, har den kun Hensyn til det Tilfælde, at de udlagte Genstande foreløbig er forblevet i Skyldnerens Besiddelse<sup>21)</sup>. Den finder altsaa ingen Anvendelse, naar de er i en Tredjemands Besiddelse<sup>22)</sup>, hvorved dog maa forudsættes, at Tredjemand har en selvstændig Ret til at besidde Tingene og ikke blot besidder dem »precario«, saaledes at Rekvisitus til enhver Tid kan forlange dem udleverede. For at bevare sin Ret maa da Udlægshaveren inden de 12 Ugers Frist, regnet fra Udlægsforretningens Slutning, enten drage Omsorg for at faa Tvangsauktion afholdt eller faa det udlagte bragt ud af Skyldnerens Besiddelse<sup>23)</sup>. Ved den Formulering §'en har faaet i 1932 er nu fastslaaet det af Retspraksis indtagne Standpunkt<sup>24)</sup>, hvorefter det kræves, at selve Auktionen skal være afholdt inden Fristen. Hvad Besiddelsesfratagelsen angaar, maa det ogsaa anta-

<sup>18)</sup> At der gives Udlæget Karakteren af en Ejendomsoverdragelse til Sikkerhed, kan ikke gøre nogen Forskel, jfr. U. f. R. 1895 S. 232, 664. Heller ikke er der nogen Hjemmel til at udelukke Bestemmelsen, fordi der er givet Pant for vedkommende Fordring, jfr. U. f. R. 1875 S. 475 (476).

<sup>19)</sup> Som maa forudsættes at blive efterfulgt af Tvangsauktion, cfr. U. f. R. 1894 S. 1046.

<sup>20)</sup> Jfr. U. f. R. 1883 S. 866 og Skifteretten S. 221—22.

<sup>21)</sup> Cfr. Dom i U. f. R. 1922 S. 994.

<sup>22)</sup> Jfr. Højesteretsdom U. f. R. 1897 S. 26.

<sup>23)</sup> Cfr. U. f. R. 1906 S. 384, hvor Kravet ikke ansaas for opfyldt.

<sup>24)</sup> Jfr. Domme U. f. R. 1921 S. 876, 1923 S. 761 og 1926 S. 640 (HRD).

ges, at selve denne skal ske inden Fristen. Det er altsaa i Almindelighed ikke nok, at Rekvirenten for Fogeden har fremsat Begæring om Udleveringen før Fristens Udløb<sup>25)</sup>. Dog maa vistnok noget andet antages, naar rettidig Udlevering er blevet forhindret ved en Protest fra Rekvirent Side, der ved Fogedens Kendelse erklæres for ubeføjet<sup>26)</sup>. Selvfølgelig maa Tingene ikke efter at være frataget Rekvirentus igen tilbageleveres til ham<sup>27)</sup>. Fristen udløber først, naar Tolvugersdagen er gaaet til Ende<sup>28)</sup>, og den vil eventuelt kunne fornyes ved, at der foretages nyt Udlæg i Tingene<sup>29)</sup><sup>30)</sup>. Dette sidste kan imidlertid kun lade sig gøre, naar Rekvirenten samtidig frafalder det tidligere Udlæg<sup>31)</sup>, saaledes at han altsaa ikke kan bevare Prioritet i Forhold til andre Udlæg, der maatte være foretaget indenfor 12 Ugers Fristen, men tværtimod gaar bagud for disse.

Ifølge den Betragtning, som ligger bag ved Bestemmelsen, nemlig at ramme den Udlægshaver, der uden Grund lader sin Retsforfølgning hvile, bliver der ingen Anvendelse for den, naar Udlægshaveren har været hindret i at fremme Tvangs-salget, hvad enten dette skyldes Anke eller Kære eller en Tredjemands Ret, f. Eks. en Panteret eller en Brugsret over det udlagte, og der kan selvfølgelig heller ikke paahvile Udlægshaveren nogen Pligt til at tage Tingen ud af Skyldnerens Besiddelse, naar Tredjemands Ret er til Hinder derfor<sup>32)</sup>. Hvis Hindringen for Realisation eller Besiddelsesfratagelse bortfalder, maa Rekvirenten snarest muligt derefter foretage de fornødne Skridt<sup>33)</sup>. Naar Skyldneren inden Fristens Udløb er

<sup>25)</sup> Jfr. U. f. R. 1895 S. 469.

<sup>26)</sup> Jfr. saaledes U. f. R. 1913 S. 999, 1906 S. 57, cfr. derimod 1903 A S. 161.

<sup>27)</sup> Jfr. U. f. R. 1910 S. 322.

<sup>28)</sup> Jfr. U. f. R. 1913 S. 999.

<sup>29)</sup> Jfr. Højesteretsdom U. f. R. 1908 S. 1, jfr. 1906 S. 908.

<sup>30)</sup> Om Nedsættelse af Kautionsistens Hæftelse ved Ikke-Overholdelse af Fristen, se Dom U. f. R. 1923 S. 675 og Henry Ussing: Kautions S. 258.

<sup>31)</sup> Dette er ogsaa fast antaget i Københavns Byrets Fogedpraksis.

<sup>32)</sup> Udleveringen hindres derimod ikke ved Anke eller Kære, jfr. ndfr. S. 142.

<sup>33)</sup> Jfr. U. f. R. 1898 S. 580, 1878 S. 789.

gaaet fallit, er derved Besiddelsen ogsaa af det udlagte gaaet over fra Skyldneren til Konkursboet, og Udlægshaveren synes da at burde være fritaget for sin Pligt til Besiddelsesfratagelse<sup>34</sup>). Dette har man imidlertid ikke i tidligere Praksis fastholdt, men udstrakt Reglen ogsaa til dette Tilfælde under Hensyn til, at det umiddelbart synes omfattet af Paragraffens Ord (hvad der dog er noget tvivlsomt, da der efter Konkursen ikke mere kan blive Tale om at bringe det udlagte ud af Skyldnerens Besiddelse), og Konkursbehandlingen i og for sig ikke hindrer Udlægshaveren i at iværksætte Besiddelsesfratagelsen<sup>35</sup>). Det kan derimod næppe være tilstrækkeligt, at Tingen vel er bragt ud af Skyldnerens Besiddelse før Konkursens Begyndelse, naar det dog først er sket efter de 12 Ugers Forløb.

Ved Revisionen i 1932 er der endelig som nyt tredje Stykke til § 533 føjet en Bestemmelse om, at Udlægshaveren i Løsøre taber enhver af Udlæget flydende Sikkerhedsret, — altsaa saavel overfor Aftaler som overfor Retsforfølgning — dersom han ikke drager Omsorg for inden et Aar efter Udlægsforretningens Slutning at faa Tvangsauktion afholdt, medmindre han ved Anke eller Kære eller Tredjemand's Ret har været hindret i at fremme Tvangssalget.

Skønt Faren for en Omgaaelse af Reglerne om Underpant ikke ved Udpantning er helt saa stor som ved Udlæg paa Grund af Udpantningstilfældenes positivt begrænsede Karakter, har man dog i Praksis anset Bestemmelserne for anvendelige ogsaa paa udpantet Løsøre<sup>36</sup>).

De i § 533, 2. og 3. Stk., givne Regler om Udlægshaveren i Løsøre kan sikkert ikke finde Anvendelse paa registreringspligtige Skibe, idet de reale Grunde ikke passer her, da Udlæg i Skibe skal registreres<sup>37</sup>). For saadanne

<sup>34</sup>) Jfr. Deuntzer: Skifteret S. 182, men cfr. Nellenmann: Execution S. 182.

<sup>35</sup>) Jfr. saaledes U. f. R. 1910 S. 290, 1879 S. 599, men derimod 1922 S. 443, hvor Boet ved at foranstalte Auktion over de udlagte Effekter inden Fristens Udløb havde afskaaret Udlægshaveren fra at gaa frem efter Rpl. § 533.

<sup>36</sup>) Jfr. Domme i U. f. R. 1921 S. 920, 1894 S. 1046 og R. U. Nr. 164 i U. f. R. 1922 B S. 347.

<sup>37</sup>) Jfr. Frost: Fogedforretninger S. 138, Note 8.

Skibe maa derfor de ovenfor under b refererede Regler i Rpl. § 531, 3. Stk., jfr. Skibsregistreringslov § 47, indeholde en udtømmende Angivelse af, hvad der skal iagttages for at sikre Udlæget overfor Tredjemand. Ligeledes finder Reglerne i § 533, 2. og 3. Stk., ikke Anvendelse paa Fordringer og Gældsbreve, idet alene Kravene i § 531, 1. og 2. Stk., her skal iagttages, jfr. ovenfor under c.

C. Med Hensyn til Spørgsmaalet om Retten til at bruge en udlagt fast Ejendom som Tilbehør gælder der nu, som omtalt S. 120, ifølge Rpl. § 528, 3. Stk., samme Regler, som naar der i Ejendommen er stiftet Kontraktspant, saaledes at Udlæget ikke er til Hinder for, at Løsøre forbruges eller afhændes af Ejeren, naar Forbruget eller Afhændelsen sker som Led i en regelmæssig Udnyttelse af Ejendommen<sup>98)</sup>.

Hvad Løsøre angaar, vil Rekvisitus, fordi han har faaet Lov til at beholde det, dog ikke have nogen selvstændig Ret til at bruge det, men det vil sædvanlig være underforstaaet, at en vis Benyttelse maa staa ham aaben, naar den ikke væsentlig vil forringe det udlagte, f. Eks. almindelig Brug af udlagte Møbler. Dette kan maaske ogsaa støttes paa den Betragtning, at der næppe kan siges at paahvile ham nogen Pligt overfor Udlægshaveren til at vise særlig Omhu ved Opbevaringen af de udlagte Ting, der bliver i hans Varetægt, og at derfor en saadan begrænset Brug kan betragtes som en naturlig Forudsætning for hans nærmest i egen Interesse udviste Omsorg. Hvor omvendt Rekvirenten maatte være sat i Besiddelse af udlagte Løsøreting, kan der ikke tilkomme ham nogen Ret til at bruge disse ud over, hvad der maatte kræves til almindelig Vedligeholdelse, f. Eks. Husdyr, der maa røres, idet det ikke er Tingenes Brugsværdi, men alene deres Omsætningsværdi, som han har Ret til at raade over.

---

<sup>98)</sup> Jfr. herom nærmere Vinding Kruse: Ejendomsretten IV S. 1619—1620 og 1622.

## § 10.

### Retsmidlerne mod Eksekution<sup>1)</sup>.

I. A. De Kendelser, Fogeden afsiger, gaar alene ud paa at afgøre, hvor vidt denne Forfølgning skal fremmes eller ikke, men tilsigter ikke at give en mere almindelig Afgørelse af Spørgsmaalet<sup>2)</sup>. I denne Retning er da Forfølgningen bindende for alle Vedkommende, saa at den kun kan omstødes ved Appel, men den har ikke iøvrigt forbindende Virkning. Naar f. Eks. en Tredjemand protesterer mod Udlæget som stridende mod hans Ret, vil han ikke, fordi Fogeden giver hans Protest Medhold, under en senere Proces kunne paaberaabe sig denne Afgørelse som bindende Fastsættelse af sin Ret, lige saa lidt som han omvendt, fordi hans Protest er forkastet, vil være udelukket fra at gøre sin Ret gældende i første Instans, naar han blot ikke forlanger selve Udlæget eller den eventuelt derpaa fulgte Tvangsauktion formelt omstødt<sup>3)</sup>.

B. Selv denne begrænsede Retsvirkning er dog kun fuldt ud knyttet til Fogedens Dekreter af positivt Indhold, naar de altsaa gaar ud paa at fremme Eksekutionen og lade Udlægsretten indtræde. En allerede iværksat Eksekution kan alene ophæves ifølge senere indtrædende Grunde, f. Eks. at Gælden bliver betalt, jfr. ovenfor S. 122. Er de derimod af negativ Karakter, idet de gaar ud paa at nægte Eksekutionen Fremme, er der en vis Adgang til at faa Dekretet omgjort. Dette stemmer med, hvad der antages i Domssager, for saa vidt Nægtelsen af at tage Eksekutionsbegæringen til Følge skyldes formelle Grunde, idet jo ogsaa en afvist Domssag paany kan rejses, naar For-

<sup>1)</sup> Jfr. S i n d b a l l e: Judicielle Afgørelsens Retskraft (1918) S. 196—205, og efter den tidligere Ret N e l l e m a n n: Execution S. 275—80.

<sup>2)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Execution S. 16.

<sup>3)</sup> Jfr. ovfr. S. 58—59 og Dom i U. f. R. 1912 S. 790, Jfr. herved ogsaa Domme i U. f. R. 1919 S. 381, 1899 S. 254, 1890 S. 737, 1880 S. 611. Cfr. derimod Dom i U. f. R. 1895 S. 758 og F r o s t: Fogedforretninger S. 215—216.

maliteten bringes i Orden<sup>4</sup>). Det lader sig endvidere forene med Princippet om Dømmes Retskraft, naar det tilstedes at fremsætte ny Eksekutionsbegæring ifølge materielle Grunde, der først efter den tidligere Afgørelse er kommet til Eksistens<sup>5</sup>), f. Eks. naar Rekvirenten først nu har faaet Transport paa det Pantebrev, der skulde give ham Ret til Udlæg. Derimod er det noget særligt for Eksekution, som staar i Sammenhæng med den indskrænkede Adgang til at oplyse Sagen, som Fogedretsproceduren giver, naar man under den tidligere Procesordning har antaget, at en ny Begæring om Udlæg kan rejses i Henhold til nye Grunde og muligvis ogsaa blot nye Beviser, som ikke ved den tidligere Henvendelse er blevet forelagte Fogedretten, skønt de allerede den Gang eksisterede<sup>6</sup>). Dette kan vistnok heller ikke antages at være forandret ved Rpl. § 593, hvis Bestemmelse om, at Klager skal gøres gældende ved Anke eller Kære, nærmest maa antages at have Hensyn til virkelig foretagne Fogedforretninger<sup>7</sup>), og det synes i hvert Fald til dens Anvendelse naturligt at underforstaa, at Dekretet i Henhold til de hidtil gældende Procesgrundsætninger har vundet »formel Retskraft«<sup>8</sup>), saa at Fogeden er udelukket fra selv at forandre det, eller at han vægrer sig ved at gøre dette.

C. Det stemmer med de almindelige Regler om Dømmes Retskraft, naar der alene tillægges Fogedrettens Dekreter Retskraft for Parterne selv, hvortil dog maa henregnes enhver, der har fremsat sin Indsigelse og faaet denne paakendt under Eksekutionen, jfr. § 523, men ikke nogen umiddelbar Retsvirkning overfor Tredjemand, der har holdt sig borte fra Forretningen. Hvis f. Eks. en saadan Tredjemand hævder at have Ejendomsret over en udlagt Ting, vil han uden Hensyn til Udlægget kunne vindicere denne tilbage, jfr. D. L. 5—6—9 og 5—8—6. Tredjemand maa dog vistnok ogsaa, hvis han foretrækker det, kunne benytte Appelvejen, idet hans Paa-

<sup>4</sup>) Jfr. D. Rpl. II. S. 405.

<sup>5</sup>) Jfr. D. Rpl. II. S. 414.

<sup>6</sup>) Cfr. dog U. f. R. 1894 S. 997.

<sup>7</sup>) Cfr. dog Sindballe anf. Sted S. 204 og Frost: Fogedforretninger S. 215.

<sup>8</sup>) Jfr. om dette Begreb D. Rpl. II. S. 402. Jfr. herved Domme i U. f. R. 1919 S. 381, 1899 S. 254.

stand jo gaar ud paa, at Udlæget er ulovligt i Forhold til ham<sup>9)</sup>).

II. A. Vi forefinder ogsaa paa dette Omraade de to sædvanlige Retsmidler, »Anke« og »Kære«, men disses indbyrdes Forhold bestemmes ikke her paa samme Maade som ved Domssagerne<sup>10)</sup>.

Ifølge § 593 skal nemlig Klager over Fogedforretninger, som vedrører selve den Fordring eller Ret, om hvis Fuldbyardelse der er Spørgsmaal<sup>11)</sup>, gøres gældende ved Anke. Forudsætningen maa dog selvfølgelig være, at vedkommende Indsigelse overhovedet kan komme frem under Fogedforretningen, hvad der, naar der til Grund for Eksekutionen ligger en Dom, sædvanlig vil være udelukket med Hensyn til oprindelige Mangler ved Retsforholdet, jfr. § 483. Derimod skal Klager, der alene angaar de processuelle Betingelser for Fogedforretningen eller den derved brugte Fremgangsmaade, gøres gældende ved Kære.

Genstand for Anke vil herefter f. Eks. være Klager, der gaar ud paa, at Dommen eller Forliget er opfyldt, at vedkommende Pantebrev er ugyldigt, at Forfaldstiden endnu ikke er kommet o. lign.<sup>12)</sup>; hertil henføres i Motiverne<sup>13)</sup> ogsaa det Tilfælde, at en Eksekution forlanges annulleret, fordi dens Grundlag er bortfaldet ved Omstødelse af den Dom, hvorpaa den er bygget. Derimod henhører under Retsmidlet Kære ikke blot Klager over den rent formelle Fremgangsmaade<sup>14)</sup>, men ogsaa f. Eks. den Indsigelse, at der er gjort Udlæg i Genstande, som var fritaget for Eksekution<sup>15)</sup>. Der har i Praksis

<sup>9)</sup> Jfr. ovfr. S. 59—60 og Domme i U. f. R. 1911 S. 115, 1884 S. 544.

<sup>10)</sup> Jfr. D. Rpl. II. S. 453.

<sup>11)</sup> Eller som gaar ud paa, at Auktionssummen er urigtigt fordelt ved Fogedens Kendelse, jfr. Lov (Nr. 209) 23. Juli 1932. Se herom nedenfor Side 217—18.

<sup>12)</sup> Jfr. Domme Ø. L. T. 1929 S. 255 og 427 ang. Spørgsmaalet om Afbetalingsloven kunde finde Anvendelse samt Ø. L. T. 1933 S. 148: Spørgsmaalet om Pantets Omfang, jfr. Tinglysnl. § 47, og S. 189: Beregningen af Fordringens Kurs. Se nu ogsaa herved U. f. R. 1937 S. 86 (HRD) med Note 1.

<sup>13)</sup> t. K. U. t. B. R. ad § 439 Sp. 158 (261).

<sup>14)</sup> Jfr. f. Eks. R. U. Nr. 148 i U. f. R. 1922 B S. 234.

<sup>15)</sup> Jfr. Dom U. f. R. 1930 S. 518, men cfr. 1934 S. 97 (Note 2), der e. O. akcepterer en Anke m. H. t. en Indsigelse angaaende Udlæggets Genstand.

vist sig en stærk Tilbøjelighed til at antage, at Afgørelser angaaende det Spørgsmaal, om Tredjemands Ret er til Hinder for, at der gøres Eksekution i visse Ting, derimod skal gøres til Genstand for Anke<sup>16)</sup>. Det maa dog sikkert antages, at ogsaa disse Afgørelser maa paakæres<sup>17)</sup>. Heller ikke dette Spørgsmaal kan nemlig siges at »vedrøre selve den Fordring eller Ret, om hvis Fuldblyrdelse der er Spørgsmaal«, idet denne Fordring eller Ret jo ikke bestrides, og det maa da henføres til »Fremgangsmaaden«, den Maade, hvorpaa der ved Forretningen nærmere skal gaas frem. Paa det anførte Sted i Motiverne nævnes der ogsaa foruden selve Fremgangsmaaden alle »de af Fogeden tagne Bestemmelser, der ikke direkte afgør noget angaaende selve den Ret eller Fordring, der ligger til Grund for den retslige Forfølgning«. Naar det anføres, at Spørgsmaalet om Tredjemands Ret ikke i samme Grad som de rent formelle Spørgsmaal egner sig for den summariske Kæremaalsbehandling, maa Rigtigheden heraf vel til en vis Grad anerkendes. Men herved maa dog bemærkes, dels at der kun er Tale om en foreløbig Afgørelse af Tredjemands Ret, nemlig til Bestemmelse af, om den er til Hinder for denne Retsforfølgnings Fremme<sup>18)</sup>, dels at der under Kære kan finde en mundtlig Forhandling Sted, jfr. § 421<sup>19)</sup>, hvad der i Motiverne til den tilsvarende Bestemmelse i Kommissionsudkastet af 1877<sup>20)</sup> særlig gives Anvisning paa, hvor Sagens Beskaffenhed opfordrer dertil. Indrømmes maa det dog, at Spørgsmaalene om Tredjemands Ret ikke klart omfattes af Formuleringen i § 593, 2. Stk., der som Genstand for Kærelene nævner de »processuelle« Betingelser for Fogedforretningen og »Fremgangsmaaden under denne«.

Da Fortolkningen af § 593 i Praxis har givet Anledning til

<sup>16)</sup> Jfr. Domme i U. f. R. 1921 S. 369, 1923 S. 129, 1926 S. 981 og i V. L. T. 1929 S. 250.

<sup>17)</sup> Saaledes ogsaa Kendelser i U. f. R. 1920 S. 788, 1921 S. 58 Ø. L. T. 1932 S. 106 og V. L. T. 1936 S. 241.

<sup>18)</sup> Jfr. ovenfor S. 138.

<sup>19)</sup> Jfr. Bemærkninger til den anførte Dom i U. f. R. 1920 S. 788 med Tilføjelsen paa sidste Side; jfr. ogsaa Dom i U. f. R. 1921 S. 58, hvor der under den mundtlige Forhandling af Kæremaalet endogsaa fandt Vidneførsel Sted.

<sup>20)</sup> § 549, S. 226.

saa megen Tvivl, er der nu ved §'ens 2. Stk. for det Tilfælde, at Parten maatte have benyttet et urigtigt Retsmiddel, aabnet Landsretten en Adgang til at henvise Klageren til at benytte det rette Retsmiddel.

Hvis den, der rejser Anke, tillige har Klager af den i § 593, 2. Stk., angivne Karakter at gøre gældende mod Forretningen, skal disse dog, for at undgaa Dobbeltforfølgning, altid indtages under Anken.

B. a. Anke og Kære med Hensyn til en Eksekutionsforretning kan dog ifølge § 536 først finde Sted, naar denne er »sluttet«. Kendelser, der afsiges af Fogeden, kan derfor først gøres til Genstand for Anke eller Kære, efter at hele Eksekutionsforretningen er sluttet<sup>21)</sup>. Der tænkes herved paa den formelle Slutning til Protokollen, og det betones i denne Forbindelse i Motiverne<sup>22)</sup>, at der under det nye System bør anvendes en nøjagtigere Terminologi end den, der under den tidligere Procesordning sædvanlig havde været brugt, naar man lod Afslutningen af en Eksekutionsforretning ske blot ved en Protokolliførsel om, at Forretningen udsattes.

Den Omstændighed, at en sluttet Eksekutionsforretning eller de derunder afsagte Kendelser gøres til Genstand for Anke eller Kære, hindrer ifølge § 527, 3. Stk., ikke Fuldbyrdelser af Fogedens Dekreter, f. Eks. derved, at det udlagte under en Genoptagelse af Forretningen bringes ud af Rekvisiti Besiddelse.

b. Anke eller Kære imod Eksekutionsforretningen<sup>23)</sup> maa ifølge § 537 i Reglen rejses i den 4 Uger<sup>24)</sup>, efter at Eksekutionsforretningen er endelig sluttet (eller stadfæstet), eller, for saa vidt Eksekutionsgrundlaget paa lovlig Maade ophæves eller forandres, 4 Uger, efter at dette er sket. Dog kan Justitsministeren indtil 1 Aar efter Eksekutionsforretningens Slutning

<sup>21)</sup> Jfr. herved Domme U. f. R. 1926 S. S. 981 (982), 1927 S. 696, men cfr. 1924 S. 364 (365).

<sup>22)</sup> t. K. U. t. B. R. ad § 382 Sp. 154 (257).

<sup>23)</sup> Derimod gælder vistnok den almindelige Kærefrist af 2 Uger ved særskilt Kære af enkelte Kendelser i Overensstemmelse med § 536, 2. Stk., jfr. Frost: Fogedforretninger S. 141—142, Note 2, og Dom U. f. R. 1921 S. 369.

<sup>24)</sup> Jfr. med Hensyn til Klage over Fogedens Nægtelse af at nedlægge Forbud Dom U. f. R. 1921 S. 69.

(eller Stadfæstelse) tillade Anke eller Kære, naar ganske særlige Omstændigheder taler herfor.

C. Ved § 594, 1. Stk., hjemles der en almindelig Adgang til Fremsættelse af »Nova«, idet det udtales, at under Ankesagen eller Kæremaalet er den for Fogeden stedfundne Procedure ikke bindende, og der er endog intet til Hinder for, at nye Paastande fremsættes; det maa dog herved være understaaet, at, som det siges i Motiverne<sup>25</sup>), »Sagens Identitet bevares«. Dog kan Parterne ikke tilbagekalde de af dem for Fogeden afgivne, Fogedbogen tilførte Erklæringer med Hensyn til Sagens Sammenhæng.

Reglen om, at Proceduren i Underinstansen ikke er bindende i Overinstansen, stemmer forøvrigt i det væsentlige (dog ikke med Hensyn til den frie Adgang til at fremsætte Paastande) med, hvad der ogsaa gælder under Anke af Domsager til Landsret<sup>26</sup>). Men de Begrænsninger, der gøres her, og som staar i Sammenhæng med den Eventualmaksime, der til en vis Grad gælder i Domssager, men ikke ved Fogedforretninger, finder i Almindelighed ikke Anvendelse i Tilfælde af Anke eller Kære mod en Eksekution. Den Undtagelse, der i § 594 gøres med Hensyn til Parternes faktiske Erklæringer, hviler derimod paa en urigtig Forudsætning om, at der ogsaa ellers er knyttet en almindelig forbindende Kraft til saadanne Erklæringer, og det er derfor et Spørgsmaal, i hvilket Omfang der maa tillægges denne Undtagelsesbestemmelse retlig Betydning.

Det er iøvrigt i alt væsentligt de almindelige Regler om Anke og Kære fra Underret til Landsret, der ifølge § 594 finder Anvendelse i disse Tilfælde<sup>27</sup>).

D. a. Som noget særligt bestemmes det i § 595, 1. Stk., at der i disse Tilfælde kan finde Anke Sted videre fra Landsret til Højesteret, naar den Fordring, i Anledning af hvilken Eksekution er sket, har været Genstand for Landsrettens Afgørelse i første Instans, eller den dog ifølge sin Beskaffenhed i Tilfælde af Retstvist vilde henhøre under

<sup>25</sup>) t. K. U. t. B. R. ad § 440 Sp. 159 (262).

<sup>26</sup>) Jfr. D. Rpl. II. S. 485—6.

<sup>27</sup>) Cfr. om Retsafgift U. f. R. 1924 S. 391 (HRD).

Landsret (altsaa navnlig, naar den har over 1000<sup>29)</sup> Kr.'s Værdi<sup>29)</sup>). Det er dog, som det fremhæves i Motiverne<sup>30)</sup>, mere tilsyneladende end virkelig, at der saaledes bevares 3 Instanser, da Fogedens Afgørelse netop særlig af de Spørgsmaal, som er Genstand for egentlig Anke efter § 593, som oftest paa Grund af Fogedprocedurens Beskaffenhed vil have en rent foreløbig Karakter, og saaledes en fuldstændig Forhandling og endelig Paakendelse af Sagen i Reglen først vil finde Sted ved Landsretten. Naar Fordringen ikke er af den anførte Beskaffenhed, kan Justitsministeren dog tillade, at Sagen undtagelsesvis indbringes for Højesteret<sup>31)</sup>.

Om Anken til Højesteret gælder de almindelige Regler i Kap. 36, saaledes at der navnlig ikke synes at være hjemlet nogen Adgang ud over den ved §§ 404—407 hjemlede til at fremkomme med Nova i denne Instans.

b. Med Hensyn til Kære fastslaas ved § 595, sidste Stk., en nogen anden Ordning, saaledes at Landsrettens Afgørelse i Anledning heraf ikke er Genstand for yderligere Kære til Højesteret, medmindre Justitsministeren undtagelsesvis meddeler Tilladelse dertil.

III. Hvad angaar det mulige A n s v a r for Eksekutionens Ulovlighed, maa

A. F o g e d e n s Ansvar bedømmes efter de almindelige

<sup>29)</sup> Cfr. om Sag anlagt før Forhøjelsen fra 800 Kr. til 1000 Kr. U. f. R. 1928 S. 1045 (HRD).

<sup>29)</sup> Jfr. som Eksempler herpaa Højesteretsdomme i U. f. R. 1926 S. 576, 942, 1929 S. 741 samt med Hensyn til en Udsættelsesforretning, jfr. § 611, 1923 S. 574 og 1924 S. 290 vedrørende umiddelbar Fogedforretning med Hensyn til et Barn. — Bestemmelsen maa ifølge Grundsætningen i § 492 ogsaa finde Anvendelse paa Udlæg i Henhold til Pantebrev, saaledes at der heller ikke her kræves Tilladelse til Anke, naar Fordringen efter sin Beskaffenhed i Tilfælde af Retstvist vilde høre under Landsret, jfr. utr. J. M. Skr. 13. Juli 1929 og Højesteretsdom i U. f. R. 1930 S. 83. Det samme gælder ogsaa ved Udpantning, jfr. Højesteretsdomme i U. f. R. 1928 S. 671, 1934 S. 97 smh. m. 1928 S. 299 angaaende en Fordring, der efter sin Beskaffenhed vilde høre under Underret.

<sup>30)</sup> ad § 441 Sp. 159 (262).

<sup>31)</sup> Jfr. som Eksempler paa, at saadan Tilladelse er givet, Højesteretsdomme i U. f. R. 1929 S. 16, 1935 S. 26. Jfr. med Hensyn til Udpantning Højesteretsdom i U. f. R. 1928 S. 299.

Regler om Dommeres Ansvar<sup>32)</sup>, saa at han kun kan gøres ansvarlig, naar den begaaede Fejl kan tilregnes ham som forsætlig eller uagtsom<sup>33)</sup>. Ved Bedømmelsen heraf maa man ikke anlægge for streng en Maalestok, idet der maa tages Hensyn til, at Fogeden sædvanlig maa handle uden lang Betænkningstid.

B. Derimod maa Rekvirenten<sup>34)</sup> som den, der bærer Ansvaret for Retsforfølgningen, ogsaa i Almindelighed hæfte for Følgerne af dennes mulige Ulovlighed. Dog vil han i Reglen ikke blive ansvarlig, naar Eksekutionen ophæves blot paa Grund af, at den Dom, hvorpaa den hviler, omstødes, idet den domfældte sædvanlig selv vilde have haft det i sin Magt at afværge Eksekution ved Appel. Derimod maa han hæfte for Fejl, der begaas ved selve Udlægsforretningen<sup>35)</sup>, og det kan ikke fritage ham for Ansvar, at Fejlen maaske i det enkelte Tilfælde nærmest maa tilregnes Fogeden. Han maa derfor sædvanlig tilsvare Rekviritus hele det Tab, denne maatte have lidt ved den ulovlige Eksekution. Det maa dog paahvile denne selv nærmere at oplyse Skadens Størrelse, og nogen almindelig Formodning om, at han — saaledes som ved Arrest efter § 641 — har lidt »Tort og Kreditspilde«, kan ikke opstilles<sup>36)</sup>.

Ogsaa en Tredjemand vil kunne have lidt Skade ved Eksekutionen. Dette Tab vil imidlertid sjældent indtræde ved selve Udlæget<sup>37)</sup>, men først ved det derpaa følgende Tvangssalg<sup>38)</sup>, og det vil derfor være naturligt at henvise Spørgsmaalet til Behandling nedenfor under Fremstillingen af Tvangsauktion.

<sup>32)</sup> Jfr. D. Rpl. I. S. 93 ff. og Rpl. § 47, 2. Stk., hvorefter Erstatningsansvar normalt gøres gældende ved Anke.

<sup>33)</sup> Jfr. Højesteretsdom i U. f. R. 1888 S. 425 samt Overretsdom i 1893 S. 307. Se ogsaa om Idømmelse af Sagens Omkostninger i Medfør af § 322 Dom U. f. R. 1935 S. 1134.

<sup>34)</sup> Jfr. om Erstatningsansvar for Rekvirentens Sagfører Dom U. f. R. 1927 S. 163.

<sup>35)</sup> Cfr. U. f. R. 1906 S. 870, 1880 S. 559.

<sup>36)</sup> Jfr. Højesteretsdomme i U. f. R. 1913 S. 507 (511), 1893 S. 1185, 1891 S. 57 og 1881 S. 139 samt Domme i 1911 S. 129, 1906 S. 675, 1902 S. 603, 1898 S. 953 (958), 1893 S. 307, 1884 S. 515.

<sup>37)</sup> Cfr. dog Dom i U. f. R. 1917 S. 885.

<sup>38)</sup> Jfr. U. f. R. 1900 S. 723.

## II. Udpantning<sup>1)</sup>.

### § 11.

I. Om Udpantning fandtes tidligere Reglerne i L. 29. Marts 1873 (i det følgende citeret som Upl.) og disse er i alt væsentligt opretholdt ved Rpl. Kapitel 54.

Udpantning maa trods det store Antal Tilfælde, hvori den faktisk anvendes, i Forhold til Udlæg anses for et ekstraordinært Retsmiddel, for hvis Anvendelse der altid maa paavises særlig Hjemmel. Den adskiller sig fra det sædvanlige Udlæg derved, at det ikke til dens Foretagelse er nødvendigt at forelægge Fogeden det almindelige Eksekutionsgrundlag, Dom eller Forlig, og heller ikke engang altid et skriftligt Dokument af en saadan Karakter som de i § 478, 3) og 4) omhandlede Pantebreve. Paa den anden Side er der ogsaa mellem Udpantning og disse Tilfælde af Udlæg uden forudgaaende Lovmaal og Dom den Forskel, at der altid maa tilvejebringes en formel Akt som umiddelbart Grundlag for Udpantningens Foretagelse. I ældre Tid bestod denne Akt i en Bemyndigelse fra Overøvrigheden, der afgav en »Udpantningsordre«. Denne Ordning blev imidlertid opgivet allerede ved Upl. som kun lidet stemmende med Nutidens Sondring mellem Administration og Retspleje, og i Stedet derfor skal der nu ogsaa efter Rpl. altid af Fogeden selv afsiges en »Udpantningskendelse«, som skal forkyndes, forinden han skrider til Forretningens Foretagelse. Man kan for saa vidt betegne Udpantningen som en forkortet Retsforfølgning, idet de to Akter, hvori ellers en Retsforfølgning falder, Eksekutionsgrundlagets Tilvejebringelse ved Domstolen og Eksekutionens Foretagelse ved Fogeden, ved Udpantningen sammentrækkes til een, saa at saavel Grundlaget for den som dens Udførelse

<sup>1)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret N e l l e m a n n: Execution S. 296—338.

besørges af Fogedretten selv. Til denne Hovedmodsætning i Grundlaget for Udpantning og Udlæg knytter der sig en Række Forskelligheder i den nærmere Ordning, hvilke ogsaa gør sig gældende i Forholdet til den umiddelbare Retsforfølgning efter § 478, 3) eller 4), idet denne behandles som sædvanligt Udlæg.

II. A. Angaaende Spørgsmaalet, i hvilke Tilfælde Udpantning skal kunne finde Sted, henvises der i Rpl. § 596, jfr. Lov (Nr. 209) 23. Juli 1932, dels til Opregningen i Upl. § 1, dels til en Række senere Love, og dertil føjer Rpl. nogle enkelte Tilfælde, ligesom der ogsaa senere er kommet flere Tilfælde til<sup>2)</sup>. Et fælles Træk for Udpantningstilfældene er det gennemgaaende, at Kravet har en vis Klarhed, om end dets Grundlag ikke er af en saadan Likviditet, som i Almindelighed kræves til Eksekution<sup>3)</sup>. Medens der med Hensyn til de enkelte Udpantningstilfælde maa henvises til Lovens Opregning og til Lovleksikon, skal der her kun fremhæves nogle, der er særlig karakteristiske eller praktisk vigtige<sup>4)</sup>.

De Krav, hvorfor Udpantningsretten er hjemlet, er for en stor Del af offentlig retlig Natur, saaledes (Upl. § 1, Nr. 1) Stats- og Kommuneskatter<sup>5)</sup>, jfr. ogsaa Stempelov, Bekg. (Nr. 99) 23. April 1929 § 44, og Arveafgiftslov 10. April 1922 § 41, jfr. L. (Nr. 173) 16. Maj 1933 § 5 og L. (Nr. 114) 7. April 1936, Gebyrer (Nr. 4) og Betaling i Henhold til Takster for Benyttelsen af offentlige Indretninger<sup>6)</sup> (Nr. 3). Endvidere kan nævnes en Række familieretlige Ydelser, nemlig ifølge Nr. 6, jfr. nu ogsaa L. (Nr. 181) om offentlig Forsorg 20. Maj

<sup>2)</sup> Jfr. f. Eks. L. (Nr. 143) om Tilsyn med Skibe af 29. Marts 1920 § 40; nogle andre Tilfælde nævnes paa næste Side.

<sup>3)</sup> Jfr. ogsaa Jernbanepolitilov (Nr. 85) 11. Maj 1897 § 15, 2. Stk., og Anordn. (Nr. 191) 17. November 1903 § 15, 2. Stk., hvorefter Udpantning for visse Erstatningsbeløb kan finde Sted, »saafremt vedkommende har anerkendt sin Forpligtelse til at erstatte det paagældende Beløb«.

<sup>4)</sup> Se iøvrigt herved Opregningen hos Frost: Fogedforretninger (1931) S. 225—230.

<sup>5)</sup> Jfr. U. f. R. 1917 S. 526, 1921 S. 498 (HRD), 1925 S. 983. — Se ogsaa vedr. Udpantning for Valutaydelse U. f. R. 1925 S. 761.

<sup>6)</sup> D. v. s. Indretninger, hvortil Adgangen er offentlig, medens det ikke just kræves, at de tilhører det offentlige.

1933 § 200, Stk. 1, alle Underholdsbidrag<sup>7)</sup>, men dog kun for saa vidt de enten er fastsatte ved Øvrighedsresolution eller er hjemlede i Separations- eller Skilsmissevilkaar, der er stadfæstede af Øvrigheden, eller endelig efter ÆL. I §§ 68, 69 og 70, jfr. dens § 73, eller ÆL. II § 8, 2. Stk.<sup>8)</sup>, er fastslaaede ved Bevilling eller Dom eller ved Overøvrighedens Afgørelse. Ifølge Strfl. § 53, Stk. 3, bliver dernæst en Bøde, der ikke betales, at inddrive ved Udpantning, medmindre Politiet skønner, at Inddrivelse ikke er mulig, eller vilde gøre føleligt Skaar i den bødefældtes Livsvilkaar. Saadan Udpantning spiller imidlertid en meget ringe Rolle i Praksis<sup>9)</sup>. Fremdeles kan Udpantning finde Sted for en Række Forsikringskrav, nemlig dels for forskellige Brandassurancepræmier (Nr. 7)<sup>10)</sup>, dels for Ulykkesforsikringskrav og Præmier efter L. (Nr. 183) 20. Maj 1933 §§ 18 og 19<sup>11)</sup> samt Præmier, som Ejeren af et Motor-køretøj skylder et anerkendt Ansvarsforsikringsselskab, jfr. Lovbeg. (Nr. 131) 14. April 1932 § 39, Stk. 6. Endelig kan som et praktisk Tilfælde af Udpantning nævnes Auktions-

<sup>7)</sup> Underholdspligten antages i Almindelighed ikke at kunne fyldestgøres gennem Modregning. Jfr. herved Jul. Lassen: Obligationsret Alm. Del S. 755 Note 48, Henry Ussing: Obligationsret Alm. Del S. 303 og Domme i U. f. R. 1915 S. 303, 1929 S. 150, V. L. T. 1932 S. 65 samt utr. kbh. F. R. KK. 25. Januar 1922: nægtet en Barnefader Adgang til at benytte et ham tilkommende Krav paa Moderen (paa et Beløb i Sagsomkostninger) til Modregning overfor et Krav paa Underholdsbidrag til et Barn og m. H. t. Bidrag til Hustru 8. Aug. 1928: Underholdspligten kan ikke fyldestgøres ved at frigøre Rekvirentinden for ældre Gæld til Rekviritus, og 20. Marts 1934: kun berettiget til at fradrage et Beløb, der udtrykkelig var ydet som »Forskud« paa Underholdsbidrag, men ikke iøvrigt fyldestgøre sin Underholdspligt ved at frigøre Rekvirentinden for Gæld til ham.

<sup>8)</sup> Jfr. herved V. Bentzon: Familieret I. S. 247—48 og II. S. 49—50, O. A. Borum: Familieretten (1936) S. 136 ff. samt J. M. Cirkl. (Nr. 62) 25. April 1936.

<sup>9)</sup> Jfr. herved Stephan Hurwitz i Nordisk Tidsskrift for Strafferet 1936 S. 94—95 samt ovenfor S. 64.

<sup>10)</sup> Cfr. Dom i U. f. R. 1923 S. 968.

<sup>11)</sup> Jfr. Domme U. f. R. 1924 S. 163 og 1928 S. 598 ang. Præmieforskud, men cfr. 1927 S. 995 ang. Præmiedepositum og 1929 S. 546 vedr. Præmierabat. — Jfr. ogsaa Folkeforsikringsl. (Nr. 182) 20. Maj 1933 §§ 10, Stk. 11, og 43, Stk. 5, samt Lovbeg. (Nr. 205) s. D. § 28, Stk. 4.

fordringer, idet der (Nr. 10 a) skal kunne gøres Udpantning for »Fordringer hos en og samme Skyldner paa Betaling for Løsøre, der er købt ved offentlig Auktion, naar Auktionsprotokollen tydelig udviser Køberens Navn og Købesummernes Størrelse«<sup>12)</sup> og ifølge L. (Nr. 246) 9. Maj 1917 § 4, 1. Stk., Købesummen og Omkostningerne ved Salg paa Landboforeningers Auktioner kan fordres inddrevet ved Udpantning.

Det siges i Upl. § 1 udtrykkeligt, at udenfor de nævnte Tilfælde kan Udpantning ikke finde Sted, saa at ogsaa en analogisk Udvidelse maa være udelukket. Heller ikke ved Parternes Vedtagelse kan Udpantning udstrækkes ud over den lovhjemlede Kreds<sup>13)</sup>.

Derimod staar det altid den berettigede aabent at opgive Udpantningsretten og i Stedet indtale sin Fordring ved sædvanlig Rettergang, jfr. Rpl. § 596, næstsidste Stk.; dette er ogsaa rimeligt paa Grund af det strenge Ansvar, der er forbundet med en ulovlig Udpantning. Ifølge den nævnte Bestemmelse skal det endogsaa være Rekvirenten tilladt, men dog kun naar Fogeden finder, at Omstændighederne taler derfor, at benytte Udpantning for en Del af Fordringen og indtale Resten ved sædvanlig Rettergang; denne Udvej vil han særlig kunne være interesseret i at benytte, naar der hersker Tvivl angaaende Fordringens Størrelse, idet han da hurtig kan sikre sig den uomtvistede Del og nøjes med at procedere om Resten. Endelig udtales det i §'ens Slutning, at naar Skyldneren tilbyder delvis Betaling, bør denne modtages.

B. Udpantningsretten kan ikke blot gøres gældende af den oprindelig berettigede, men ogsaa af hans Successor, idet det i § 597 bestemmes, at »Udpantningsretten følger Fordringen, saa at den tilkommer enhver, som med Hensyn til samme er traadt i den oprindelig berettigedes Sted«.

C. Der er ved § 597, 1. Stk., hjemlet en Forældelse af Udpantningsretten, nemlig efter en Frist af 1 Aar fra For-

<sup>12)</sup> Jfr. U. f. R. 1880 S. 916 (HRD), cfr. 1878 S. 662, 1914 S. 324, 1925 S. 415.

<sup>13)</sup> Jfr. fra Tiden før Upl. J. M. Skr. 3. Oktbr. 1849, 10. April 1852.

dringens Forfaldstid<sup>14)</sup>. Det skal være tilstrækkeligt, at Udpantning er begæret inden Udløbet af denne Frist, naar den blot derefter med tilbørlig Hurtighed fremmes af Rekvirenten<sup>15)</sup>. Det maa dog følge af § 597, 2. Stk., smh. med L. om offentlig Forsorg<sup>15a)</sup>, at Fristen ved forskudsvis Udbetaling af Underholdsbidrag afbrydes allerede ved Indgivelse af Begæring til det sociale Udvalg (i København til Magistraten) om Bidragets Udbetaling, naar denne Myndighed derefter uden Ophold foretager de fornødne Skridt til Beløbs Inddrivelse<sup>16)</sup>.

Med Hensyn til de i L. (Nr. 185) 23. Juni 1932 § 2 omhandlede Skatter og Afgifter til det offentlige m. m.<sup>17)</sup> bestemmes det i den nævnte Lovs § 7 — jfr. tidligere Rpl. § 597, 1. Stk., som ændret ved Tillægsl. 30. Juni 1922 § 46 — at Udpantningsretten vedvarer indtil 2 Aar efter, at Fordringen er forfalden til Betaling. I Tilfælde, hvor der er givet Henstand, maa det dog følge af Bestemmelsen i Statsskattelev (Nr. 149) 10. April 1922 § 38, 2. Stk., jfr. Anordn. (Nr. 81) 30. Marts 1925 § 1, 6. Stk., at Fristen først regnes fra det Tidspunkt, da Skatten efter den givne Henstand skulde være betalt<sup>18)</sup>.

III. Hvad nu angaar de særlige Regler, der gælder om Udpantning sammenlignet med Udlæg, er det

<sup>14)</sup> Jfr. U. f. R. 1918 S. 821 og 1926 S. 319 (HRD): Udpantning stadfæstet for Bidrag for flere Aar tilbage, da Grundlaget for Udpantningen først var tilvejebragt ved det i det sidste Aar stadfæstede Regulativ.

<sup>15)</sup> Jfr. herved Dom U. f. R. 1926 S. 834 og utr. kbh. F. R. KK, af 7. Maj og 24. Decbr. 1920, som ikke ansaa dette for at være Tilfældet, hvor Forsinkelsen skyldtes Opgivelse af urigtig Bopæl ved den første Rekvisition, eller at det ikke inden Fristens Udløb havde været muligt at finde Rekvisiti Bopæl. — Se ogsaa Højesteretsdom i U. f. R. 1930 S. 271 med Hensyn til Undladelse af at begære Tvangsauktion samt fra ældre Ret Domme U. f. R. 1904 S. 475 og 1910 S. 962.

<sup>15a)</sup> § 597, 2. Stk., er dog ikke ved de seneste Ændringer formelt ændret i Overensstemmelse hermed.

<sup>16)</sup> Cfr. derimod efter den tidligere Ret Dom i U. f. R. 1895 S. 397, J. M. Skr. (Nr. 204) 4. Septbr. 1888.

<sup>17)</sup> Jfr. om Omraadet herfor Dom U. f. R. 1931 S. 407.

<sup>18)</sup> Jfr. Dom U. f. R. 1927 S. 826, utr. kbh. F. R. K. 1. August 1930 og Frost: Fogedforretninger S. 231. At ikke ogsaa Konkursprivilegiet, som ifølge Amtsstueforordningen af 8. Juli 1840 § 2 haves for et Tidsrum af 2 Aar og 3 Maaneder, bevares i Tilfælde af Henstand, er fastslaaet ved Højesteretsdom i U. f. R. 1936 S. 744.

A. om Begæringen i § 598 sagt, at den altid skal være skriftlig<sup>19)</sup>. At Begæringen maa være ledsaget af de fornødne Dokumenter eller andre Oplysninger, siger sig selv. Fogeden træffer derefter Bestemmelse om, hvor vidt Udpantningen skal fremmes, ved en Kendelse, som tegnes paa selve Begæringen. Ved Udpantning for Skatter og Afgifter, som opkræves ved Kommunernes Foranstaltning, afsiges Kendelse af Fogeden i den Retskreds, hvorunder vedkommende Kommune hører, selv om Udpantningen skal foregaa i en anden Retskreds, jfr. L. (Nr. 185) 23. Juni 1932 § 1<sup>20)</sup>. Bortset herfra maa Kendelsen afsiges af Fogeden i den Retskreds, hvor Udpantningen skal foregaa, altsaa sædvanlig hvor Debitor bor. Flytter Debitor, inden Kendelsen er fuldbyrdet, til en ny Jurisdiktion, er Fogeden her ikke pligtig uden videre at eksekvere Kendelsen, men der maa afsiges ny Kendelse, idet Fogeden selvstændig prøver, om Betingelserne for Udpantning skønnes at foreligge, uden at være formelt bundet af den tidligere Kendelse<sup>20a)</sup>. Fogeden maa selvfølgelig nægte Udpantningen, naar Rekvirentens Krav maa anses for ulovmedholdeligt, f. Eks. naar de retlige Forudsætninger for at afgive en Øvrighedsresolution angaaende et Underholdsbidrag ikke har foreligget, eller de juridiske Betingelser for dettes Inddrivelse iøvrigt mangler<sup>21)</sup>, eller naar en paa lagt Skat er i Strid med Loven<sup>22)</sup>; derimod vil Rekviritus ikke kunne rejse Indsigelse mod Udpantningen for en Skat, fordi Skatteansættelsen har været urigtig, naar han har forsømt rettidig at faa denne omstødt ved Klage til vedkommende højere Skattemyndighed, jfr. Statsskattel. (Nr. 149) 10. April 1922 § 38, sidste Stk.<sup>23)</sup>. Fogedens Kendelse kan, for saa vidt den

<sup>19)</sup> Begæringen er stempelfri, jfr. Stempelovens § 125.

<sup>20)</sup> Se herved Dom i U. f. R. 1924 S. 317.

<sup>20 a)</sup> Jfr. Frost: Fogedforretninger S. 235 Note 3.

<sup>21)</sup> Jfr. herved Søndre Landsrets Dom i U. f. R. 1922 S. 902 og utr. kbh. F. R. KK. af 14. Maj og 19. Oktober 1921, 19. April 1923.

<sup>22)</sup> Jfr. utr. kbh. F. R. KK. af 3. Marts 1920, 20. April og 29. Juni 1923.

<sup>23)</sup> Jfr. saaledes en Række utr. kbh. F. R. KK. af 11. Decbr. 1919, 4. Marts 1920, 2. Maj 1921, 17. Febr. 1922, 12. Febr. 1923. (»Da Rekviritus efter det oplyste er optaget paa Hovedligningslisten for 1922—23, og der ikke foreligger nogen af en kompetent Myndighed truffen Afgørelse for, at den skete Ansættelse er sket med Urette

gaar ud paa, at den forlangte Udpantning kan foretages, ikke særskilt paaklages, hvorimod den, hvis den gaar ud paa at nægte den begærede Udpantning, kan gøres til Genstand for Kære<sup>24</sup>).

Udpantningskendelsen skal, sædvanlig ved Rekvirentens egen Foranstaltning, forkynnes for Skyldneren<sup>25</sup>) mindst 5 Dage før Forretningens Foretagelse; denne Frist virker altsaa som en Eksekutionsfrist, regnet fra Kendelsens Forkyndelse. I Almindelighed sker denne Forkyndelse ved en Stævningsmand overensstemmende med Reglerne i Kap. 17<sup>26</sup>). Men i visse Tilfælde, saaledes navnlig hvor det drejer sig om Skatter og andre Afgifter til det offentlige, vil en offentlig Bekendtgørelse være tilstrækkelig, jfr. de nærmere Regler i L. (Nr. 185) 23. Juni 1932 § 2. Endvidere maa noget særligt gælde

eller ugyldig, da den Skat, hvorom det under nærværende Sag drejer sig, er forfalden, og da han efter Lov Nr. 144 af 8. Juni 1912 § 38, 5. Stk., og Anordn. Nr. 141 af 5. Maj 1913 § 13, 3. Stk., jfr. § 38 i Lov Nr. 149 af 10. April 1922, derfor maa anses for afskaaren fra ved Indsigelse her for Retten at unddrage sig for at betale den paalignede Skat, vil hans Protest mod Forretningens Fremme ikke kunne tages til Følge. Tilsvarende ogsaa utr. kbh. F. R. K. 16. April 1928. Jfr. herved ogsaa Dom U. f. R. 1925 S. 182 og 1919 S. 27.

<sup>24</sup>) Gebyrerne for Udpantningsforretninger er iavere end ved Udlægsforretninger, naar Fordringen er under 100 Kr., og dette gælder, baade naar Forretningen foretages af Sognefogeden og af Fogeden selv, jfr. Lov (Nr. 49) 9. Marts 1926 og Lov (Nr. 24) 13. Februar 1929 § 3, og Vidnegebyret er kun 25 Øre, naar Fordringen er under 50 Kr. For Fordringer, der overstiger 100 Kr., er Gebyret derimod det samme som for Udlægsforretninger, jfr. Lov (Nr. 24) 13. Februar 1929 § 2, men Sognefogeden har Krav paa en Del af det, jfr. Bekg. (Nr. 69) 31. Marts 1926. Om Sportuleringen iøvrigt, se J. M. Cirkl. (Nr. 151) 22. Juli 1922: Udpantningsgebyrerne kan ikke forlanges forudbetalte af Rekvirenten, men de skal enten erholdes hos Rekvirentens, eventuelt ved Realisation af det udpantede Gods, eller ogsaa, hvis Udpantningen har været forgæves, bortfalde, J. M. Skr. (Nr. 61) 1. Marts 1921: hvis der maatte være paaløbet nogle Udgifter, maa disse da refunderes Fogeden af Statskassen, og J. M. Skr. (Nr. 48) 2. April 1927: Gebyr for Udpantning skal erlægges, naar Skatten først betales, efter at Fogeden har begivet sig ud for at foretage Udpantning hos Restanten, samt Vejledn. for Sognefogeder (Nr. 327) 20. Decbr. 1932 § 20.

<sup>25</sup>) Cfr. Dom U. f. R. 1925 S. 890.

<sup>26</sup>) Jfr. herved J. M. Skr. (Nr. 286) 24. Oktbr. 1922 og Dom U. f. R. 1928 S. 816.

med Hensyn til Udpantning for Bøder, idet der formentlig er Hjemmel for at fravige den almindelige 5 Dages Udpantningsfrist i § 999, 2. Stk., hvorefter Fuldbyrðelsesfristen for upaaankelige Bødedomme er 3 Dage, men efter Omstændighederne helt kan bortfalde<sup>27)</sup>. I disse Tilfælde vil Udpantning kunne ske helt uden Forkyndelse af Kendelsen. Paa den anden Side kan fremhæves, at der ved Udpantning hos Militærpersoner, som nu iværksættes af de civile Myndigheder, forud for Udpantningen skal ske Underretning til den paagældende Chef<sup>28)</sup>.

I Sager angaaende Inddrivelse af Underholdsbidrag er dog ifølge § 601 Fremgangsmaaden noget simpleere. Saaledes skal det navnlig ikke være fornødent at indgive nogen særlig skriftlig Begæring om Udpantning, men Fogedens Kendelse om denne paategnes Overøvrighedens Resolution. Naar da denne een Gang er forkyndt, kan Forkyndelsen senere for de enkelte Bidrag gyldig ske paa Landet ved Sognefogeden og i Købstæderne ved en Politibetjent, uden at det er nødvendigt til Rekvisitus at afgive Genpart af Udpantningskendelsen. I disse Tilfælde paahviler det ogsaa Fogeden at besørge alt fornødent til Inddrivelsen, derunder indbefattet Realisation af de udlagte Genstande<sup>29)</sup> og Auktionsbeløbets Indfordring.

Ogsaa i visse andre Tilfælde paahviler det Fogeden i Embeds Medfør at træffe alle nødvendige Foranstaltninger til

<sup>27)</sup> Jfr. Stephan Hurwitz i Nordisk Tidsskrift for Strafferet 1936 S. 94.

<sup>28)</sup> Jfr. herved J. M. Bekg. (Nr. 460) 28. Oktbr. 1922 om Udfærdigelse af Resolution ved Udpantning hos Militærpersoner og J. M. Cirkl. (Nr. 298) 28. Oktbr. 1922 angaaende Underretning om forgæves Udpantning hos Militære.

<sup>29)</sup> Uanset at det saaledes paahviler Fogeden at foretage alle ydre Skridt ogsaa til Realisation, kan der ikke heraf udledes en Pligt for Fogeden til forskudsvis at afholde de med Realisationen forbundne Omkostninger, men disse maa i Princippet betales af Barnemoderen, saaledes at hun om fornødent stiller Sikkerhed herfor, jfr. utr. J. M. Skr. 8. Novbr. 1929, der dog efter Omstændighederne tillader Fogeden forskudsvis at afholde Udgifterne af Kontorholdet under Forudsætning af, at Auktionsprovenuet skønnes tilstrækkeligt til at dække Omkostningerne.

Udpantningens Iværksættelse, jfr. §§ 599, 600, 2. Stk. Men ellers gælder ogsaa paa dette Omraade ikke Official-, men Partsvirksomhedsprincippet, saa at det overlades til Rekvirenten selv at foretage eller foranledige de til Forretningens Fremme fornødne Handlinger.

B. Som tidligere berørt, foretages Udpantning ligesom Udlæg i Almindelighed af Fogeden. Det er heller ikke noget særligt for Udpantning, naar det i § 600, jfr. Bekg. (Nr. 212) 1. Oktober 1936, bestemmes, at en saadan, naar Fordringen ikke overstiger 200 Kr., og Genstanden for Udpantningen ikke er faste Ejendomme, paa Landet kan ske ved Sognefogeden<sup>30)</sup>. Derimod er det noget særligt for Udpantning, naar det i L. (Nr. 185) 23. Juni 1932 § 3 bestemmes, at Udpantning for Skatter og Afgifter, der opkræves ved Kommunernes Foranstaltning, jfr. for Færøerne L. (Nr. 85) 30. Marts 1935 § 3, foretages af en Pantefoged, for saa vidt Kommunalbestyrelsen har ansat en saadan<sup>31)</sup><sup>31a)</sup>. Fremhæves maa ogsaa den nye Regel i L. (Nr. 266) 22. December 1936 § 4, hvorefter Udpantning paa Grundlag af Høstpantebreve uanset Fordringens Størrelse paa Landet foretages af Sognefogeden.

De Regler, der foreskrives i § 604 for det Tilfælde, at der mod en Udpantningsforretning, som foretages af Sognefogeden, fremsættes Indsigelser, er ligeledes ganske stemmende med dem, der efter § 524, sidste Stk., gælder for Udlæg i tilsvarende Tilfælde.

C. Om selve Udpantningsforretningens Iværksættelse, f. Eks. ogsaa om Tinglysning og Besiddelsen med Hensyn til de udpantede Genstande, gælder der

<sup>30)</sup> Jfr. herved de ovfr. S. 7 Note 7 citerede Afgørelser samt Vejledning for Sognefogeder (Nr. 327) 20. Decbr. 1932 med Tilføjelse 12. Juli 1935 og om Sognefogedernes Regnskabsførelse m. v. Anord. (Nr. 235) 14. Septbr. 1928.

<sup>31)</sup> Jfr. herved ovfr. S. 8—9 samt Bekg. (Nr. 325) 20. Debr. 1932 vedr. Pantefogeder, Vejledning for Pantefogeder (Nr. 326) 20. December 1932 og J. M. Cirkl. (Nr. 281) af s. D. til samtlige Kommunalbestyrelser samt for Pantefogederne paa Færøerne Vejledning (Nr. 9) 11. Januar 1936.

<sup>31 a)</sup> Om Lovens § 6, hvorefter Fogeden dog efter Kommunalbestyrelsens Begæring er pligtig at besørge Realisationen af det udpantede, se ovfr. S. 8 Note 9.

væsentlig de samme Regler som om Udlæg<sup>32)</sup>. Dog er ifølge § 602, 1. Stk., Rekvirentens Møde under Forretningen aldrig, cfr. med Hensyn til Udlæg § 517, 1. Stk., nogen formel Nødvendighed. Hvor Fogeden i Anledning af fremsatte Indsigelser maatte finde det paakrævet, at Rekvirenten kommer til Stede, maa Forretningen dog ogsaa her udsættes for at give ham Lejlighed hertil, jfr. § 603, 2. Stk.

D. Om Indsigelsers Fremsættelse for Fogeden under Udpantningsforretninger gælder ligeledes i alt væsentligt det samme som ved Udlæg. Naar det i § 603, 2. Stk., udtales, at »ordentligvis kan kun Rekvirenten faa Udsættelse for at begrunde sin Paastand«, ligger der næppe heri, at Rekvirenten i Modsætning til, hvad der maa antages ved Udlæg<sup>33)</sup>, skulde have en ubetinget Ret til at forlange Forretningen udsat. Derimod staar det i Forbindelse med Udpantningens Ejendommelighed, naar det i §'ens 3. Stk. bestemmes, at Fogeden ved Paakendelsen af rejste Indsigelser ikke er bundet ved sin tidligere afsagte Udpantningskendelse.

E. Naar det med Hensyn til Udpantning i § 605, jfr. L. (Nr. 209) 23. Juli 1932, bestemmes, at Realisation af det udpantede ikke maa foregaa førend efter Forløbet af 4 Uger, er dette i Virkeligheden ikke noget særligt for Udpantning, idet det efter § 542, 2. Stk., ogsaa i Tilfælde af Udlæg gælder, at Auktionen ikke maa foregaa, førend den ordentlige Ankefrist af 4 Uger er udløbet<sup>34)</sup>. Ligeledes finder Reglen i § 605 i Slutn. — hvorefter Realisation af det udpantede, naar Udpantningens Genstand

<sup>32)</sup> Ogsaa Bestemmelserne i § 533, 2. og 3. Stk., maa anses anvendelige paa Udpantning, jfr. ovenfor S. 136.

<sup>33)</sup> Cfr. om Forholdet ved Udlæg ovenfor S. 125.

<sup>34)</sup> Naar det nu i § 605 siges, at »Realisation... ikke maa foregaa« inden Appelfristens Udløb, kan der ikke længere være Tvivl om, at der herved menes det samme som i § 542, 2. Stk., hvorefter »Auktion ikke maa foregaa« inden Fristens Udløb. Det er altsaa alene udelukket at iværksætte selve Salget inden Fristens Udløb, medens der intet er i Vejen for forinden at foretage de forberedende Skridt til Auktionens Afholdelse, saasom Berømmelse og Bekendtgørelse og ved fast Ejendom Afholdelse af det forberedende Møde. Om den Tvivl, som den tidligere Formulering gav Anledning til, se D. Rpl. III., 2. Udg. S. 109 Note 18.

ikke er fast Ejendom eller Løsøre af mindst 200 Kr.'s Værdi, kan ske paa en offentlig Auktion, der afholdes af Sognefogeden eller Politiet — ifølge § 538, sidste Stk., jfr. L. (Nr. 175) 11. Maj 1935, ogsaa Anvendelse paa udlagt Løsøre indtil samme Værdi.

F. Hvad angaar Retsmidlerne mod en ulovlig Udpantning, er der efter §§ 606 og 607 navnlig den Ejendommelighed at fremhæve, at ikke blot den samme Retsvej som ved Udlæg efter § 593, nemlig Anke eller Kære, staar den forurettede<sup>35)</sup> aaben, men at der ogsaa i visse Tilfælde gives Rekviritus Ret til at gøre sine Indsigelser gældende i første Instans. Disse Veje er da for saa vidt hjemlede kumulativt, som et paabegyndt Søgmaal i første Instans ikke udelukker ham fra samtidig at forsøge Anke eller Kære som det normale Retsmiddel. Derimod har Loven ikke fundet Grund til at oprette holde det ekstraordinære Retsmiddel, som Sagsanlæg i første Instans er, naar Rekviritus allerede har betraadt Appellvejen, jfr. § 607, 1. Stk.: »han ikke allerede har rejst Anke eller Kære imod Forretningen efter § 606«.

a. Under Anke eller Kære<sup>36)</sup> kan ifølge § 606 Indsigelse rejses mod Udpantningen uden Hensyn til, om den allerede har været fremsat under Forretningen<sup>37)</sup>. Anken eller Kæren har den samme suspensive Virkning paa Forauktioneringen som ved Udlæg efter § 542.

b. Hvad angaar Adgangen til at rejse Sag i første Instans, kan der for det første — selvfølgelig — ikke være Tale om ad den Vej at drage Fogeden selv til Ansvar, jfr. ogsaa udtrykkelig § 607, 1. Stk. Men det er endvidere udelukket i første Instans at fremsætte Indsigelser, der grundes paa Forhold, som Fogeden selv endelig skal paase, altsaa gaaende ud paa, at Fordringen ikke ifølge Lovgivningen kan inddrives ved Udpantning, eller at der ved dennes Foretagelse ikke er brugt den rette Fremgangsmaade; her vilde nemlig den sideordnede Rets Prøvelse indeholde en bestemt Kritik af Foge-

<sup>35)</sup> Efter Omstændighederne ogsaa en Tredjemand, cfr. dog U. f. R. 1898 S. 936, hvorom Sindballe: *Judicielle Afgørelses Retskraft* S. 205, Note 1.

<sup>36)</sup> Se herved Dom U. f. R. 1925 S. 991.

<sup>37)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret U. f. R. 1901 S. 667.

dens Adfærd<sup>38)</sup>. Hvis derimod Rekviritus har andre Indsigelser at gøre gældende, saaledes navnlig, at Fordringen ikke skyldtes eller endnu ikke var forfalden, da Udpantningen foretoges, ligger der ikke i den fornyede Prøvelse en Kritik af Forhold, som Fogeden burde have taget endelig Stilling til, jfr. ogsaa Udtalelsen i § 598, hvorefter Udpantningen altid foretages »paa Rekvirentens Ansvar, for saa vidt Fordringens Rigtighed angaar«, og saadanne Indsigelser kan da Rekviritus frit indbringe til Prøvelse i første Instans<sup>39)</sup>.

Angaaende Søgsmålet bestemmes det i § 607, 2. Stk., særlig, at det uden Hensyn til Rekvirentens Værneting kan anlægges i den Retskreds, hvor Udpantningen er gjort<sup>40)</sup>; men det maa i det seneste anlægges inden 8 Uger fra Forretningens Dato, eller, for saa vidt Indsigelse er fremsat i Henhold til § 604, dens Stadfæstelse. Er Sag mod Rekvirenten anlagt inden Udløbet af de i § 605 ommeldte 4 Uger, kan Rekviritus, men dog kun mod at stille Sikkerhed, standse Rekvirentens Ret til at bortsælge det udpantede, og Paastanden kan i saa Fald rettes paa Udpantningsforretningens Ophævelse. Er Rekvirentens Ret til at skride til Realisation ikke saaledes standset, kan Paastanden kun rettes paa Udpantningsforretningens Ophævelse, for saa vidt det udpantede ikke allerede maatte være bortsolgt, men i modsat Fald alene paa Skadesløsholdelse.

G. Med Hensyn til Ansvar et for en ulovlig Udpantning, maa

a. overfor Fogeden de almindelige Regler gælde, saa at han kun bliver ansvarlig, naar Fejlen virkelig i det enkelte Tilfælde kan tilregnes ham. For saa vidt Spørgsmaalet om Fordringens Rigtighed angaar, vil den ovenanførte Udtalelse i § 598 om, at Ansvar et herfor paahviler Rekvirenten, medføre, at der vanskelig vil kunne blive Tale om at paalægge Fogeden noget Ansvar i saa Henseende.

<sup>38)</sup> Jfr. Dom Ø. L. T. 1928 S. 75 angaaende Vurderingens Forsvarlighed.

<sup>39)</sup> Jfr. herved Dom U. f. R. 1924 S. 317: Spørgsmaalet om en Mands Skattepligt kunde indbringes for Retten i første Instans, skønt det var procederet for og paakendt af Fogedretten.

<sup>40)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret U. f. R. 1899 S. 465 (468).

b. Om Rekvirentens Ansvar bestemmer § 608<sup>41)</sup>, at han, naar Udpantningen findes ulovlig foretaget, »i Overensstemmelse med de hidtil gældende Regler har at erstatte Skyldneren al af Forretningen flydende Skade«<sup>42)</sup>. Der maa selvfølgelig føres Bevis for, at saadan Skade er lidt, og kan ikke opstilles nogen særlig Formodning om Tort og Kreditspilde<sup>43)</sup>. Iøvrigt har det vistnok været Lovens Mening at opstille en særlig streng Ansvarsregel, og dette synes ogsaa naturligt paa Grund af den ekstraordinære Karakter af Retsmidlet<sup>44)</sup>, som det jo ogsaa altid staaer Rekvirenten frit at undlade at benytte. Der maa derfor i hvert Fald kræves klart Bevis for Skyldfrihed for at lade ham slippe for Ansvaret. I det særlig graverende Tilfælde, at selve Fordringen viser sig urigtig, bør man da vistnok forstaa den tidligere anførte Udtalelse i § 598 om Rekvirentens Ansvar absolut, saa at han alene kan blive fri, hvor Fejltagelsen maatte skyldes Rekvirentus selv. Det er dog tvivlsomt, om Praxis vil gaa helt saa vidt.

Hvad Sagsomkostninger angaar, bestemmes det dog netop for det Tilfælde, at Fordringen ikke skyldtes eller ikke var forfalden, da Udpantningen foregik, og det ikke er Skyldneren, der har fremkaldt eller bestyrket Rekvirentens urigtige Opfattelse af Retsforholdet, udtrykkelig, at Rekvirenten vil have at godtgøre Skyldneren Sagens Omkostninger<sup>45)</sup> i alle Instanser<sup>46)</sup>. Heri synes at ligge, at Rekvirentens For-

<sup>41)</sup> Jfr. tidligere Upl. § 13.

<sup>42)</sup> Jfr. Dom U. f. R. 1936 S. 18, der paalægger en Kommune 400 Kr. i Erstatning for en uhjemlet Udpantning. Cfr. derimod U. f. R. 1920 S. 843.

<sup>43)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret Højesteretsdomme i U. f. R. 1916 S. 770 (772), 1893 S. 426, jfr. 1891 S. 864, 1883 S. 569 (573) og i 1873 S. 797, jfr. 1872 S. 507; endvidere Domme i 1917 S. 503 (med Hensyn til Skade, som en Tredjemand havde lidt), 1885 S. 1093, 1875 S. 299, 1874 S. 1015.

<sup>44)</sup> Jfr. herved Ussing: Skyld og Skade S. 227, hvis Udtalelser dog direkte kun har Hensyn til Arrest og Forbud.

<sup>45)</sup> I Upl. § 13 tilføjedes »skadesløst«, men dette er bortfaldet ved Rpl., jfr. § 312, 2. Stk.

<sup>46)</sup> Jfr. Højesteretsdomme i U. f. R. 1913 S. 950 (953), 1888 S. 1024, 1883 S. 569 (573); endvidere Domme i 1915 S. 477, 1898 S. 936 (939), 1875 S. 741.

pligtelse til at tilsvare Sagsomkostninger ikke i andre Tilfælde skal være lige saa ubetinget, men her maa Spørgsmaalet bero paa de almindelige Regler om Paalæg af Sagens Omkostninger.

Naar derimod § 608 i Beg. med Hensyn til Ansvarret stiller Staten, Kommuner og andre Myndigheder eller juridiske Personer lige med private Rekvirenter, er dette næppe andet, end hvad man vilde antage ogsaa uden positiv Hjemmel.

IV. De i det foregaaende fremstillede Regler finder ifølge Rpl. § 608 a, jfr. Lov (Nr. 209) 23. Juli 1932, kun Anvendelse med Hensyn til Udpantning for Skatter og Afgifter m. m.<sup>47)</sup> med de Ændringer, som følger af den om saadan Udpantning gældende Særlovgivning.

Saadanne Særregler indeholdes nu i L. (Nr. 185) 23. Juni 1932, jfr. for Færøerne L. (Nr. 85) 30. Marts 1935. Af disse Regler er de vigtigste allerede behandlet i det foregaaende, saaledes Bestemmelsen i Lovens § 1 om Fogedens særlige Kompetence ved Afsigelsen af Udpantningskendelse for Skatter og Afgifter ovenfor S. 151, § 2 om den offentlige Bekendtgørelse, der træder i Stedet for Forkyndelse for Skyldneren S. 152, og navnlig Bestemmelsen i Lovens § 3, hvorefter Udpantning for Skatter og Afgifter, der opkræves ved Kommunens Foranstaltning, foretages af Pantefogeden, for saa vidt en saadan er ansat, ovenfor S. 8—9 og 154. Om Bestemmelsen i Lovens § 6, hvorefter Realisation af det udpantede dog i dette Tilfælde kan begæres foretaget af Fogeden, maa endvidere henvises til ovenfor S. 8 med Note 9, og om den særlige Forældelsesregel i § 7 til S. 150. Fremhæves maa dog endnu den nye Regel i Lovens § 5, hvori det fastslaas, at Skyldnerens Betaling af Restancen til Fogeden, Pantefogeden eller Sognefogeden altid virker frigørende for Restanten, naar den er sket efter den i Bekendtgørelsen fra Fogeden fastsatte Dag for Udpantningens Paabegyndelse<sup>48)</sup>.

<sup>47)</sup> Jfr. Dom i U. f. R. 1931 S. 407.

<sup>48)</sup> Jfr. iøvrigt herved John Knox i U. f. R. 1931 B S. 188—93 og 228 om det til Grund for Loven liggende Forslag.

## Andet Afsnit:

### Tvangsfyldestgørelse.

---

For saa vidt Pengekrav angaar, er den almindelige Maade, hvorpaa Kreditor bliver endelig fyldestgjort, **Tvangsauktion**. Men undtagelsesvis staar andre Fyldestgørelsesmaader Fordringshaveren aaben, som Udlæg til Ejendom — eventuelt efter forsøgt Auktion —, Salg paa anden Maade end ved Auktion, Indkrævelse af udlagte Fordringer eller Udøvelse af Skyldnerens Brugsrettigheder over faste Ejendomme.

Ved Krav, der gaar ud paa andet end Penge, bliver der ikke Spørgsmaal om **Tvangsauktion**, og her vil da den endelige Fyldestgørelse ske ved Fogedens Hjælp, enten ved umiddelbart virkende Fuldbyrdelsesakter eller indirekte ved en Godtgørelse i Penge, eventuelt Straf, naar den paa gældende modvillig undlader at opfylde sin Forpligtelse. Normalt vil der ogsaa her kræves et forudgaaende Grundlag af Dom eller Forlig, men undtagelsesvis vil Forretningen kunne foretages umiddelbart uden saadant formelt Grundlag.

I det følgende vil da i første Underafsnit (§§ 12—21) blive behandlet Reglerne om **Auktion** og i andet Underafsnit andre **Fyldestgørelsesmaader** end **Tvangsauktion**, idet der ved de sidste igen sondres mellem Fyldestgørelse af Pengekrav (§ 22) og andre Krav (§§ 23—24).

## Første Underafdeling:

### Auktion.

#### § 12.

#### Indledende Bemærkninger<sup>1)</sup>.

I. Auktion er en særlig Fremgangsmaade til Indgaaelse af Handler. Medens nemlig den ene Side ved Handlen paa Forhaand er fastslaaet, idet der tilbydes en individuelt eller generisk bestemt Ting eller Rettighed, søges **V e d e r l a g e t** for denne bestemt gennem en Konkurrence mellem tilstedeværende Personer, som ved deres successive Bud og Overbud bestemmer Prisens Størrelse. Ved det beslægtede Forhold, »Licitation«<sup>2)</sup>, forlanger omvendt den, der lader en saadan afholde, præsteret en vis Ydelse (en Vareleverance eller et Arbejdsresultat), og det er da den billigste Pris, hvorfor denne kan leveres, der søges udfundet gennem de tilstedeværendes Bud og Underbud.

Til Ejendommelighederne ved Auktionsfremgangsmaaden hører det saaledes netop, at en Kreds af Personer er nærværende, som ved at paahøre hinandens Bud faar en Opfordring til at gøre Overbud<sup>3)</sup> (ved Licitation: Underbud), idet

<sup>1)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Auction S. 3—13, B a n g & L a r s e n: Procesmaade. IV. S. 470—84, E. H a l l a g e r: Om Løsøreauktioner i København. En Vejledning for Auktionsholdere (1921) S. 6 ff., T o r e A l m é n: Om auktion S. 1—25, K a r l O l i v e c r o n a: Förfarandet vid executiv försäljning av fast egendom (1933) S. 1 ff.

<sup>2)</sup> Dette Forhold er dog holdt udenfor L. (Nr. 132) 16. April 1935 om offentlig Auktion ved Auktionsledere, jfr. herved nedenfor i Teksten samt S. 225.

<sup>3)</sup> Cfr. dog herved Skattedep. Skr. (Nr. 62) 14. Febr. 1920.

denne gensidige Paavirkning erfaringsmæssigt viser sig som et godt Middel til at bevirke en Forhøjelse<sup>4)</sup> (eller Nedsættelse) af Prisen. Det kan derfor ikke betragtes som Auktion, naar Folk blot opfordres til at indsende deres Bud i en lukket Seddel, saa at de, ialtfald officielt, ingen Lejlighed har til at blive bekendt med hinandens Bud. Af denne Grund falder nutildags de fleste offentlige Licitationer udenfor Auktionsbegrebet. Derimod er det for Auktionens Begreb ligegyldigt, om man vælger den sædvanlige Fremgangsmaade at lade de tilstedeværende af sig selv fremkomme med deres Bud, eller foretrækker den Ordning, at den, der foranstalter Auktionen afholdt, gennem Auktionsmyndigheden lader Tingen tilbyde til en vis Pris, som han da efterhaanden nedsætter, indtil hans Bud akcepteres.

Auktionen betegner endelig blot en Fremgangsmaade, hvorved et saadant Resultat tilsigtes. Men den taber ikke sin Karakter af Auktion, fordi i det enkelte Tilfælde Resultatet ikke maatte opnaas, idet der maaske ikke møder flere Personer, der kan konkurrere om Budet, ja selv om der slet intet Bud sker. En anden Sag er, at flere af Reglerne om Auktion under denne Forudsætning vil blive uden Anvendelse.

II. Hvad Auktionsvæsenets historiske Udvikling<sup>5)</sup> angaar, begyndte Auktioner at komme i Brug her i Danmark ved Midten af det 17de Aarhundrede. Disse afholdtes imidlertid ikke af Embedsmænd, men af autoriserede Næringsdrivende, som havde Eneret til at holde offentlige Auktioner, nemlig i København af en Direktør, udenfor København af saakaldte Auktionsmestre. Dette stod i Forbindelse med, at man paa den Tid kun kendte saadanne Auktioner, som efter Nutidens Terminologi maatte henføres til de »frivillige«, men ikke egentlige Tvangsauktioner<sup>6)</sup>. Saaledes var Forholdet ogsaa efter Chr. V. Lov. Man finder vel i denne paa nogle Steder, saaledes i 1—24—32, 3—17—23 og 5—7—3, henvist til Afholdelse af Auktion; men at der derved ikke

<sup>4)</sup> Selve Navnet Auktion, der hidrører fra det latinske »augere« (forøge), udtrykker netop ligesom det tyske »Versteigerung« denne tilsigtede Prisstigning.

<sup>5)</sup> Jfr. nærmere N e l l e m a n n: Auction S. 9—13, B a n g & L a r s e n. IV. S. 474—84.

<sup>6)</sup> Jfr. om denne Modsætning nedenfor under IV.

kan være tænkt paa Tvangsauktion, fremgaar allerede deraf, at Udlæg efter D. L. normalt havde Karakteren af et Udlæg til Ejendom, saa at der herved slet ikke blev Brug for nogen Auktion. Den Mulighed for at lade en saadan afholde over udlagte Ting, som hjemledes ved D. L. 1—24—32, havde en ganske ekstraordinær Karakter, og Auktionen foregik da sikkert i dette Tilfælde paa ganske samme Maade som de andre (frivillige) Auktioner.

Kort efter D. L. indtraadte der imidlertid en væsentlig Forandring i Auktionsvæsenets hele Ordning, idet Afholdelsen af Auktioner udenfor København ved en Fr. 4. Marts 1690 henlagdes til de sædvanlige Retsbetjente. Navnlig denne Omstændighed i Forbindelse med Opkomsten i det 18de Aarhundrede af Begrebet Tvangsauktioner, som man naturlig til lagde den samme Karakter som den øvrige Tvangsfuldbyrdelse, har virket til at fremme den Opfattelse af alle Auktioner som en judiciel Akt, der i Nutiden maa siges at staa fast. Denne Opfattelse af Auktionsbehandlingen har da efterhaanden ogsaa præget Auktionsvæsenet i København, skønt Auktioner her, indtil Retsplejeloven traadte i Kraft, foretoges af en særlig Embedsmand, Auktionsdirektøren.

III. Ved Modsætningen mellem »private« og »offentlige« Auktioner tænker man sædvanlig paa, om Adgangen staaar aaben for Almenheden eller kun for en bestemt begrænset Kreds, cfr. dog om Foreningsauktioner L. (Nr. 246) 9. Maj 1917, navnlig §§ 1 og 5. I en vis Sammenhæng hermed staaer Spørgsmaalet, ved hvem Auktionen afholdes. De Auktioner, der afholdes ved Statens Embedsmænd, er altid offentlige, jfr. allerede Fr. 19. Decbr. 1693, som helt igennem forudsætter, at Adgangen til de deri omhandlede Auktioner er offentlig. Omvendt vil offentlige Auktioner som Regel alene kunne afholdes af offentlige Tjenestemænd, sædvanligvis Fogederne<sup>7)</sup>. For Tvangsauktionernes Vedkommende gælder denne Ordning undtagelsesfrit<sup>7a)</sup>, hvad der staaer i Forbindelse med deres Karakter af Led i Tvangsfuldbyrdelsen. Men det vil ne-

<sup>7)</sup> Jfr. dog L. (Nr. 131) 16. April 1935 § 12, hvorefter Tvangsauktion over Løsøre efter Henvisning af Fogeden eller Skifteforvalteren kan ske ved en Auktionsleder.

<sup>7a)</sup> Cfr. dog Note 7. En særlig Undtagelse danner ogsaa Assistenshusauktionerne, jfr. ndfr. S. 225.

denfor blive paavist, at den samme Regel ogsaa opretholdes med Hensyn til de offentlige frivillige Auktioner, om end med forskellige praktiske Undtagelser.

IV. Som allerede antydet, spiller Modsætningen mellem »Tvangsauktion« og »frivillig Auktion« en væsentlig Rolle.

A. Kun Auktioner, som er Led i en Tvangsfuldbyrdelse, kan være Tvangsauktioner. Derimod er ikke alle saadanne Auktioner Tvangsauktioner. Et Hovedtilfælde foreligger vel, naar udlagte (udpantede) Ting bortsælges ved Auktion. Det samme gælder endvidere, hvis et Konkursbos pantsatte Effekter realiseres paa denne Maade, jfr. K. L. § 73, og ligeledes, naar det sker i et Dødsbo, hvori Gælden ikke er vedgaaet, jfr. Rpl. § 679<sup>8)</sup> og Skiftel. § 27. Auktionens Karakter vilde ikke i disse Tilfælde forandres, fordi Ejeren og andre Vedkommende maatte give Samtykke til dens Afholdelse. Derimod maa ikke blot alle Auktioner, der ikke saaledes danner et Led i en Retsforfølgning, henføres til de frivillige, men det samme gælder nu, naar der i Konkurs eller Fragaalesesboer maatte finde offentlig Auktion Sted over ikke pantsatte Effekter, jfr. Rpl. § 682<sup>9)</sup>.

At Auktioner, der ikke er Led i en Retsforfølgning, er frivillige, gælder, selv om Auktionen maatte være »tvungene« i den Forstand, at Ejeren maa finde sig i dens Foretagelse, naar den dog ikke tjener til umiddelbar Tvangsinddrivelse af et Krav paa ham, f. Eks. naar en Skyldner i Tilfælde af Fordringshaverens Mora med Modtagelse af en Ting stiller denne til Auktion, jfr. Købel. 6. April 1906 § 34, eller naar den, der har Tilbageholdelsesret over en Ting, realiserer denne; der finder ikke derved nogen umiddelbar Fyldestgørelse af et Krav Sted, men den indkomne Sum træder alene i Stedet for Tingen som Genstand for Tilbageholdelsesret, og Auktionen kan altsaa ikke betragtes som en egentlig Tvangsauktion<sup>10)</sup>. Paa lignende Maade stiller Sagen sig f. Eks. naar en Skipper i Medfør af Søl. 1. April 1892, jfr. Lovbekg. (Nr. 108)

<sup>8)</sup> Som denne Bestemmelse er ændret ved Tillægsl. 1922.

<sup>9)</sup> Jfr. herved Skifteretten (1935) S. 156 og 228.

<sup>10)</sup> Jfr. U. f. R. 1886 S. 1100.

13. April 1929, §§ 49—51 bortsælger Rederens Gods eller Ladningen.

Endnu mindre forandres en Auktions Karakter af frivillig i teknisk Forstand, fordi den for saa vidt maa betragtes som »nødvendig«, som Lovgivningen eller Retssædvanen paa lægger vedkommende at lade Realisation foregaa ved Auktion, idet dette anses for den bedste Afhændelsesmaade. Dette gælder saaledes med Hensyn til Hittegods, og i en Række Tilfælde, der er hjemlede i Sølovens §§ 23 og 50<sup>11)</sup>. En lignende Forstaaelse maa ogsaa anlægges paa Bestemmelserne i Skifte- lovens §§ 56 og 65, jfr. § 27. Herefter maa vel ogsaa Athændelsen af Ejendele, der tilhører et Vedgaelses- eller Skilsmissebo, som Regel foregaa ved Auktion, men denne kan dog ikke anses for Tvangsauktion, da Behandlingen ikke finder Sted til Kreditorernes Fyldestgørelse. De Auktioner, der maatte afholdes af saadanne Boer, kan i hvert Fald ikke med Hensyn til deres Virkninger og — efter at de nyere Regler om Tvangsauktion er kommet —, til Trods for den udtrykkelige Henvi- ning i § 65 til § 27, ikke engang ubetinget med Hensyn til den Maade, hvorpaa de foretages, behandles som Tvangsauktio- ner, jfr. ogsaa Rpl. § 682<sup>12)</sup>.

Heller ikke det Bortsalg ved offentlig Auktion af Genstan- den for Fælleseje, som enhver af Medejerne, naar fysisk De- ling ikke kan foretages<sup>13)</sup>, kan forlange ved Opløsning af Fæl- lesejet, kan betragtes som en Tvangsauktion. Derimod aner- kendes det i Retspraksis, at enhver Medejer kan forlange Auk- tionsvilkaarene affattet i Overensstemmelse med Lovgivnin- gens Regler om Tvangsauktion<sup>14)</sup>.

B. Som det af det følgende nærmere vil fremgaa, har Son- dringen mellem Tvangsauktioner i egentlig Forstand og fri- villige Auktioner en indgribende B e t y d n i n g. Saaledes fin-

<sup>11)</sup> Ved § 20 er dog Begrebet Tvangsauktion blevet udvidet ud over dets sædvanlige Omraade.

<sup>12)</sup> Jfr. herved Skifteretten S. 235 og O l u f B a y i U. f. R. 1927 B S. 15—16. Cfr. derimod E i n a r B ü l o w U. f. R. 1926 B S. 317—21.

<sup>13)</sup> At der ikke kan kræves Skifterettens Bistand til Opløsning af Fælleseje er omtalt i Skifteretten (1935) S. 249 med Note 2.

<sup>14)</sup> Jfr. V i n d i n g K r u s e: Ejendomsretten I S. 362 og Domme U. f. R. 1906 S. 680, 1916 S. 1023, 1918 S. 622, 1927 S. 179 og 368.

der hele det nye Indbegreb af Regler, som tidligere Tvangsauktionsloven af 9. April 1891 og, i væsentlig Overensstemmelse dermed, nu Rpl. i sine Kapitler 49—52 indeholder, direkte kun Anvendelse paa Tvangsauktion. Der kræves sædvanlig til dens Foretagelse et formelt Grundlag, medens der ikke bliver Spørgsmaal om noget saadant ved frivillig Auktion, men Kravet om et formelt Grundlag for Tvangsauktion fastholdes dog ikke ubetinget, jfr. nedenfor i § 13 II. Derimod maa der i alle Tilfælde til Tvangsauktion, for at den kan opfylde sit Formaal at skaffe Kreditorerne endelig Fyldestgørelse, knytte sig den særlige »eksstingverende« Virkning, at Hæftelser, til hvis Dækning der efter Auktionens Udfald intet udkommer, maa udslettes af Tingbogen, jfr. Rpl. § 584, medens der selvfølgelig ikke kan være Tale om at tillægge en frivillig Auktion en saadan Virkning.

Fremstillingen i det følgende vil som en Del af Læren om Tvangsfuldbyrdelse alene beskæftige sig med Tvangsauktion. I et Tillæg i Slutningen vil der dog blive gjort nogle særlige Bemærkninger om frivillig Auktion<sup>15)</sup>.

---

<sup>15)</sup> Angaaende Litteraturen om Auktion henvises til ovenfor S. 3—4.

## § 13.

### Grundlaget for Tvangsauktion.

I. Til Foretagelse af Tvangsauktion kræves som Regel et forudgaaende Grundlag, idet der sædvanlig maa være foretaget »Udlæg til Forauktionering« — eller Udpantning, jfr. § 605 — i de Genstande eller Rettigheder, der skal bortsælges, jfr. § 538. Auktionen maa ikke foregaa, førend den ordentlige Ankefrist af 4 Uger er udløbet, § 542, 2. Stk., jfr. med Hensyn til Udpantning § 605<sup>1)</sup>.

Som ovenfor i § 12 IV. A. omtalt, har den Universalekseksution i en Skyldners Formue, som Konkursdekretet indleder, en lignende Virkning til at give de Auktioner, der foretages til Realisation af Boets pantsatte Effekter, Karakteren af Tvangsauktion, og det samme gælder om saadanne Auktioner i Dødsboer, naar Gælden ikke vedgaas, men derimod ikke i Vedgaaelsesboer eller Skilsmisseboer.

II. Undtagelsesvis kan dog Tvangsauktion foretages uden et saadant forudgaaende Grundlag.

A. Med Hensyn til viljesbestemt Haandpant hjemlede saaledes allerede D. L. 5—7—3 en subsidiær Adgang for Panthaveren til at stille Pantet til Auktion; den her omtalte »offentlige Auctionering« havde dog en helt anden Karakter end Nutidens Tvangsauktioner. Ved K. L. § 155 blev der imidlertid givet Haandpanthaveren en almindelig Beføjelse til, uden forudgaaende Udlæg, at iværksætte Pantets Realisation ved offentlig Auktion, og der kunde ikke være Tvivl om, at denne maatte betragtes som en Tvangsauktion. Den hidtil gældende Ret er paa dette Punkt opretholdt ved Rpl. § 538, 2. Stk.<sup>2)</sup>. Ogsaa de Auktioner, der i Medfør af Pantelaanerregulativet (Nr. 389) 30. Juli 1921 §§ 2 ff. afholdes over ikke rettidig indløste Panter, maa betragtes som Tvangs-

<sup>1)</sup> Jfr. om den nærmere Forstaaelse af disse Bestemmelser ovenfor S. 155, Note 34.

<sup>2)</sup> Tidligere T. A. L. § 1.

auktioner. Det samme gælder om Auktioner i Medfør af Regulativ for Assistenshuset (Nr. 263) 26. Oktober 1928 § 6<sup>3)</sup>.

B. Det samme gælder i forskellige Tilfælde af Lovbestemt Pant. Saaledes for det første efter den udtrykkelige Bestemmelse i § 538, 3. Stk., om Forauktionering, der ifølge Fr. 1. Febr. 1797 § 75 foretages af Statskassen som Pantshaver for krediterede Toldafgifter i de en Oplagshaver betroede Oplagsvarer, endvidere om Auktioner, der i Medfør af Toldl. (Nr. 108) 29. Marts 1924, jfr. Lovbekg. (Nr. 171) 11. Maj 1928, § 42, Stk. 3, foretages af Toldvæsenet til Dækning af Pakhusleje og Toldafgifter, og om den Auktion, som Skipperen efter Søl. 1. April 1892, jfr. Lovbekg. (Nr. 108) 13. April 1929, § 157 kan foranstalte over oplagt Gods. Det samme maa vistnok gælde, naar Postvæsenet efter Postl. (Nr. 288) 9. Maj 1919 § 26 b. stiller en Postforsendelse til Auktion for at forskaffe sig Betaling af en Bøde, Porto eller Erstatning, medens en Auktion, der maatte afholdes efter § 26 a. over Genstande, der ikke har kunnet postbesørge, snarere maa anses for »frivillig«, da den ikke skaffer Postvæsenet umiddelbar Fyldestgørelse. Det maa fremdeles betragtes som Tvangsauktion, naar efter L. om Mark- og Vejfred 25. Marts 1872 § 6 et optaget Husdyr bortsælges ved Auktion til Fyldestgørelse af Optagerens Fordring paa Erstatning for sket Skade, Foder- og Optagelsespenge (i dette Tilfælde afholdes Auktionen dog af Sognefogeden eller Politiet). Endelig maa ogsaa den Panteret, der ifølge Kommissionsl. 8. Maj 1917 §§ 31—36 tilkommer Kommissionæren i Kommittentens Gods, nærmest sidestilles med en Haandpanteret<sup>4)</sup>. —

I de Tilfælde, hvor saaledes en umiddelbar Adgang til Forauktionering staar aaben, maa i det hele de hidtil gældende Regler om disse Auktioner være opretholdt, saa at de nyere Regler om Tvangsauktion, som indeholdes i Rpl. Kap. 49 og 50, ikke kan være bindende. Efter Udtryksmaaden i den tidligere T. A. L. § 1 kunde det maaske omtvistes, om det ikke alene var Adgangen til at stille Pantet til Auktion uden

<sup>3)</sup> Jfr. herved Vinding Kruse: Ejendomsretten IV S. 1875—76 med Noter og Torp-Grundtvig: Tingsretten S. 658—59.

<sup>4)</sup> Et særligt Tilfælde af Auktion efter samme Regler og med samme Virkning som Tvangsauktion er hjemlet i Søl. 20, 3. Stk.

forudgaaende Udlæg, der var opretholdt, saa at Reglerne for Auktionens Afholdelse derefter skulde bestemmes efter T. A. L. Men ved Rpl. § 538 er Udtrykkene ændrede saaledes, at det er gjort klart — hvad sikkert ogsaa tidligere var Meningen<sup>5)</sup> —, at de ældre Regler opretholdes ikke blot med Hensyn til Betingelserne for at stille Pantet til Auktion, men ogsaa med Hensyn til den Fremgangsmaade, der derved skal følges, dog at nu Auktionen i Almindelighed skal foretages af Fogeden<sup>6)</sup>. Med Hensyn til haandpantssatte Fordringer maa det dog antages, at de nye Regler om Underretning til Skyldnerne ifølge Fordringerne og Kautionsisterne, som indeholdes i Rpl. § 544, 4. Stk., maa finde Anvendelse<sup>7)</sup>, og ogsaa iøvrigt vil Reglerne i Rpl. Kap. 50 efter Omstændighederne kunne være vejledende<sup>8)</sup>.

Hvad særlig Haandpant angaar, maa det erindres, at Hovedejendommeligheden ved de nyere Tvangsauktionsregler bestaar i det Hensyn, der tages til andre, som maatte have Retigheder i Tingen, men dette Hensyn lader sig ved Haandpant dog ikke opretholde, idet Panthaveren altid ved den Adgang, der efter D. L. 5—7—2 tilkommer ham til selv at overtage Pantet til Ejendom efter Vurdering og udbetale det overskydende til Pantsætteren, vil kunne sætte det til Side. Og med Hensyn til de andre Tilfælde af umiddelbar Auktionsadgang vil det dermed tilsigtede Formaal at skaffe en hurtig Fyldestgørelse vanskelig kunne naas med Iagttagelse af den sædvanlige Fremgangsmaade, ligesom det vil kunne være næsten umuligt at følge denne, naar Auktionen afholdes i Udlandet, hvad der f. Eks. efter Søl. § 157 ofte vil være Tilfældet. Om Kommissionærens Salg til sin Fyldestgørelse træffes der forøvrigt ved Koms. § 34, 2. Stk., nogle særlige Bestemmelser.

<sup>5)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Auction S. 29—30.

<sup>6)</sup> Jfr. Mot. t. K. U. t. B. R. ad § 384 Sp. 155 (258).

<sup>7)</sup> Jfr. Dom i U. f. R. 1933 S. 827, der kender en Tvangsauktion over haandpantssatte Fordringer ugyldig i Forhold til Fordringshaveren (Haandpantssætteren) paa Grund af Ikkeiagttagelse af Forskrifterne i § 544, 4. Stk.

<sup>8)</sup> Jfr. R. U. Nr. 248 i U. f. R. 1924 B S. 219 med Hensyn til Reglen i § 553 om Beregningen af Inkassationslæret.

C. Andre Tilfælde af umiddelbar Adgang til Tvangsauktion gives der næppe i vor Ret. Den blotte Tilbageholdelsesret kan i hvert Fald ikke medføre en saadan Adgang. Og hvad Underpant angaar, hersker der ingen Tvivl om, at der, naar Genstanden for dette er Løsøre, ikke er hjemlet nogen umiddelbar Adgang til at stille dette til Auktion, men at Pantaveren maa gaa den sædvanlige Vej, først at erhverve Dom (eller Forlig) for sit Krav og paa Grundlag deraf foretage Udlæg til Forauktionering.

Hvad Underpant i faste Ejendomme angaar, indeholdtes der i flere ældre Bestemmelser, saaledes navnlig Rskr. 7. Febr. 1794 § 12, en Forudsætning om, at det i Pantebrevet kunde vedtages, at Kreditor uden Lovmaal og Dom skulde være berettiget til at sætte Pantet til Auktion<sup>9)</sup>. Men denne Forudsætning ophævedes ved Fr. 25. Januar 1828 §§ 11 og 12, og der maatte herefter alene antages at bestaa en Adgang til at foretage umiddelbart Udlæg efter Udpantningsl. § 15, nu Rpl. § 478, 3) og 4), for derefter paa Grundlag deraf at iværksætte Tvangsauktionen; det ligger ogsaa nær fra den sidste Bestemmelse at drage en Modsætningslutning om, at ikke ogsaa Udlæget kan overspringes.

Det har ligeledes været antaget, at der paa D. L. 5—7—11 kunde støttes en Adgang til umiddelbart paa Grundlag af en Dom over Pantsætteren, uden mellemkommende Udlæg, at stille den pantsatte Ejendom til Auktion, idet den ved den nævnte Artikel hjemlede Dom til at tage Pantet til Ejendom efter Vurdering ved den senere Retsudvikling skulde være blevet omdannet til en Dom til umiddelbar Forauktionering. Hvad man imidlertid end maatte antage herom før Tvangsauktionsloven<sup>10)</sup>, maatte Adgangen til at opnaa en saadan Dom til Auktion sikkert i hvert Fald være faldet bort ved denne Lov<sup>11)</sup>, idet denne i § 1, jfr. § 20, ligesom nu Rpl. § 538, jfr. § 560, klart forudsætter et Udlæg til Forauktionering som Grundlag for Tvangsauktionen, saaledes at der kun i de udtrykkelig hjemlede Tilfælde, der alle udelukkende har Hensyn til Løsøre, kan gøres Undtagelser herfra.

<sup>9)</sup> Jfr. nærmere N e l l e m a n n: Auction S. 34 ff.

<sup>10)</sup> Jfr. herom N e l l e m a n n: Auction S. 38 ff.

<sup>11)</sup> Jfr. ogsaa T o r p = G r u n d t v i g: Tingsret S. 696.

III. Hvad Fogedens Prøvelsesret overfor det givne Grundlag angaar<sup>12)</sup>, maa det Synspunkt fastholdes, at Tvangsauktionen kun udgør en Del af den tvangsfuldbyrdende Virksomhed, der i ældre Tid allerede afsluttedes med Fogedens Udlæg til Ejendom. De to Akter, Udlæget og Tvangsauktionen maa da til en vis Grad opfattes som en juridisk Enhed, og Fogeden kan derfor ikke paa Tvangsforfølgningens sidste Stadium anfægte, hvad der paa dens tidligere Stadium er sket<sup>13)</sup>.

I Overensstemmelse hermed bestemmer Rpl. § 586, 1. Stk., at under Tvangsauktionen kan de oprindelige Parter ikke fremsætte saadanne Indsigelser, som vedrører Lovligheden af Udlægsforretningen eller de forud for samme gaaende Retshandlinger<sup>14)</sup>. Derimod kan en Tredjemand fremkomme med Indsigelser mod Auktionen, selv om de maatte have Hensyn til noget, der er forefaldet allerede under Eksekutionen, naar han dog ikke under denne har rejst Indsigelse i den Anledning, jfr. § 586, 2. Stk., og § 523.

Kun hvor Auktionen foregaar uden nogetsomhelst formelt Grundlag, f. Eks. blot i Henhold til en Haandpanteret, vil der tilkomme Fogeden fuld materiel Prøvelsesret.

<sup>12)</sup> Jfr. efter den tidligere Ret N e l l e m a n n: Auction S. 158—9.

<sup>13)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret Dom i U. f. R. 1896 S. 1191 og efter Rpl. Ø. L. T. 1930 S. 304.

<sup>14)</sup> Jfr. Dom U. f. R. 1931 S. 158 og f. Eks. utr. kbh. F. R. K. 6. Maj 1936.

## § 14.

### Parterne ved Tvangsauktion<sup>1)</sup>.

Tvangsauktionen er ikke blot, saaledes som den hos os var før Loven af 1891 og endnu i det væsentlige er i Norge, et Middel til at skaffe Auktionsrekvirenten Fyldestgørelse, men den tjener tillige — i Lighed med hvad der sædvanlig er Tilfældet efter fremmed, saaledes navnlig tysk og fransk Ret — til at fyldestgøre andre, der maatte have Rettigheder i Tingen. Selv om en saadan Rettighedshaver maatte ønske at bevare sin Ret i Tingen uafhængig af Tvangssalget og ifølge sin Prioritetsstilling have et naturligt Krav herpaa, vil hans Retsstilling dog maaske kunne berøres ved Auktionen. Som Parter under denne maa herefter anses ikke blot Auktionsrekvirenten og Skyldneren, men alle andre, der kan siges at være interesserede i Salget. I den tyske Tvangsauktionslov (§ 9) findes der en udtrykkelig Bestemmelse af, hvem der i denne Retning skal anses for »Beteiligte«, og en saadan nærmere Bestemmelse maa ogsaa anses for nødvendig. Men da dette ikke er Tilfældet efter Rpl. (lige saa lidt som tidligere efter T. A. L.), maa man gennem Lovens spredte Forskrifter og Forudsætninger søge at bestemme Kredsen af de interesserede og at fastslaa Tidspunktet for og den nærmere Karakter af deres Partsvirksomhed.

Forholdet stiller sig i saa Henseende væsentligt forskelligt ved Løsøre og ved faste Ejendomme.

I. A. Ved Tvangsauktion over Løsøre maa selvfølgelig altid Rekvirenten og Skyldneren anses for Parter. Ved »Skyldneren« maa i denne Forbindelse forstaas den egentlige Rekvirentus eller den, som er Ejer af de Ting, der skal bortauktioneres; at Loven gaar ud fra denne Forstaaelse, fremgaar bl. a. klart af Bestemmelsen i Begyndelsen af § 554 om, at det mulig tiloversblevne af Auktionssummen skal afgives til Skyldneren,

---

<sup>1)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Auction S. 92—94.

idet der hermed selvfølgelig kun kan være sigtet til Tingens Ejer. Men ogsaa andre, der har Rettigheder over Tingen, vil i et vist Omfang kunne betragtes som Parter.

Som nødvendige Parter maa alle de anses, hvis Rettigheder over det bortsolgte ophører ved Tvangssalget. Deres Ret vil nemlig ved Salget blive omsat til et Krav paa den derved indkomne Sum, og Auktionen er da ifølge § 552 med Hensyn til sit Udfald bindende for alle disse Rettighedshavere.

Et saadant tvungent Ophør af Retten indtræder altid for Udlægshavere, idet disse ifølge § 551 aldrig kan modsætte sig, at ældre eller yngre Udlægshavere i samme Løsøre skrider til Tvangsauktion, og Salget paa denne maa, da en Løsørengstand vanskelig lader sig sælge behæftet, medføre de andre Udlægsrettigheders Bortfald. Det gør i denne Retning ingen Forskel, om deres Udlægsret er ældre eller yngre end Rekvirentens Ret. Kun bestemmes det i § 551, 2. Pkt., at hvor Auktionen afholdes ifølge Begæring af en yngre Udlægshaver, skal de deraf flydende Omkostninger ikke komme en ældre Udlægshaver til Skade, ligesom Beløbet bliver at anvende til hans Fyldestgørelse, forinden noget kan komme den yngre Udlægshaver til Gode.

For saa vidt der derimod maatte være Tale om Pantehavere, der endnu ikke har gjort Udlæg for deres Fordring, skal det ifølge § 551, 2. Stk., afgøres efter »de hidtil gældende Retsregler«, om de kan modsætte sig vedkommende Genstands Realisation, og det forudsættes ligeledes i § 552, at det maa bero paa »den borgerlige Rets Regler«, om andre, der har Rettigheder, f. Eks. en Lejeret over Genstanden, maa finde sig i, at disse ved Tvangssalget bringes til Ophør. Disse Regler fører vistnok til, at enhver, hvis Ret er stiftet tidligere end Udlægshaverens (eventuelt dennes Panteret, hvis Udlæget grundes paa en saadan), kan modsætte sig, at Tingen ved Tvangssalget skifter Ejer<sup>2)</sup>, medmindre Udlægshaveren som privilegeret Fordringshaver i Medfør af Pl. 14. Maj 1834 kan tilsidesætte Panteretten<sup>3)</sup>. Han maa imidlertid i Stedet for at

<sup>2)</sup> Jfr. herved N e l l e m a n n: Auction S. 82 og Domme i U. f. R. 1923 S. 976, 1930 S. 377, 1931 S. 136 og Ø. L. T. 1928 S. 334.

<sup>3)</sup> Jfr. Dom i U. f. R. 1930 S. 377.

modsætte sig Salget kunne tillade dette, men vil da sædvanlig kun gøre det paa Betingelse af, at han faar Ret til Andel i Auktionssummen efter sin Prioritetsstilling. Disse berettigede maa altsaa betegnes som mulige Parter under Auktionen.

B. I Modsætning til, hvad der gælder ved faste Ejendomme, er det imidlertid ved Løsøre Reglen, at de Personer, der foruden Rekvirenten maatte have Rettigheder over Tingene, først efter Salget kan udøve selvstændige Partsbeføjelser. Dette beror paa, at det ved Løsøre i Modsætning til, hvad der gælder om faste Ejendomme, kun ganske undtagelsesvis vil forekomme, at flere har Ret over samme Ting. Forinden Salget er der vel givet forskellige bindende Forskrifter for at beskytte ikke blot Skyldnerens, men ogsaa andre mulig berettigedes Interesser, jfr. saaledes § 547, 1. Stk., og § 548, 1. Stk., men nogen Adgang til selv at træde frem for at værne disse aabnes der dem i Almindelighed ikke, jfr. dog som Undtagelse den specielle Beføjelse, der ved § 548, 2. Stk., er tillagt »enhver i Tvangssalget interesseret« til paa egen Bekostning at udstede trykte Auktionskataloger. Ligeledes kan Rekvirenten til enhver Tid frafalde sin Forfølgning, og der er ikke, saaledes som med Hensyn til faste Ejendomme ved § 570, aabnet andre i Tingen berettigede Adgang til at forlange Forfølgningen fortsat, medens der omvendt heller ikke, saaledes som ved faste Ejendomme efter § 560, 2. Stk., er gjort nogen Indskrænkning i de andre berettigedes Adgang til paa egen Haand at anstille Forfølgning.

Først naar Auktionssummen skal fordeles, er det, at man overensstemmende med Reglerne i §§ 554 og 555, som nedenfor vil blive nærmere omtalt, tager Hensyn ogsaa til andre end Rekvirenten, der maatte vise sig at have Krav paa at faa Del i det ved Auktionen indkomne.

II. A. Ved Tvangsauktion over faste Ejendomme er som Parter naturligvis ogsaa i første Række at nævne a. Rekvirenten og b. Skyldneren.

a. Rekvirenten vil sædvanlig være en Udlægshaver, men vil ogsaa kunne være nogen, der ved Universal- eller Singulærsuccession er traadt i hans Sted.

b. Ved »Skyldneren«, som udtrykkelig omtales f. Eks i §§ 560, 561 og 576, maa ogsaa ved Auktion over en fast

Ejendom forstaas dennes Ejer som »Realskyldneren«<sup>4)</sup>, idet kun denne har en saadan direkte Interesse i Tvangssalget, at han kan anses for Part under selve Auktionsforretningen. For saa vidt der maatte være en anden personlig Skyldner for Pantegælden end Pantsætteren, vil han lige saa lidt som en Kautionsist<sup>5)</sup> kunne anses som Part ved Ejendommens Bortsalg<sup>6)</sup>. Selv om det maatte være en tidligere Ejer, der paa Tvangsauktionens Tid endnu ikke var løst fra sin Forpligtelse ved Pantegældens Overtagelse af den nye Ejer, maa dog ved Ejerskiftet hans aktuelle Interesseforhold til Ejendommen være ophørt. De mulige Regreskrav, der maatte være hjemlede i det indbyrdes Forhold mellem den nuværende og tidligere Ejer, vedkommer ikke selve Tvangssalget, om end Regreskravets Omfang vil kunne paavirkes deraf<sup>7)</sup>. Hvor der er Tvivl om, hvem der skal anses for den virkelige Ejer, maa, indtil denne

<sup>4)</sup> Saaledes forstaas ogsaa »der Schuldner« efter den tyske Tvangsauktionslov (§ 9).

<sup>5)</sup> Ifølge § 544, sidste Stk., jfr. Lov (Nr. 209) 23. Juli 1932, skal Kautionsister dog indkaldes ved Auktion over pantsatte Fordringer.

<sup>6)</sup> Saaledes ogsaa N e l l e m a n n: Auction S. 92—93.

<sup>7)</sup> Cfr. dog U. f. R. 1934 S. 668 (HRD) Note 2, der udtaler, at en tidligere Ejer burde have været indkaldt i Henhold til Rpl. § 561 som »Skyldneren« og N e l l e m a n n anf. Sted, der imidlertid tilføjer, at ogsaa Pantets Ejer formentlig bør indkaldes, da han maa betegnes som en af dem, hvis Retsstilling »kan blive berørt ved Salget« eller som har »Interesse i Tvangssalget«, jfr. Ordene i §§ 560, 1. Stk., og § 561, 2. Stk. Forholdet er dog snarere det omvendte, at Pantets nuværende Ejer maa betragtes som den Hovedperson, der skal indkaldes som »Skyldneren«, men at man, naar man ved, at en tidligere Ejer hæfter for Pantegælden, bør indkalde denne som en Person, der »kan blive berørt ved Salget« eller har »Interesse i Tvangssalget«. I Praxis indkalder man vistnok ogsaa sædvanlig baade den nuværende og den tidligere Ejer, naar man kender Forholdet. Dette behøver man imidlertid slet ikke at gøre, idet Tingbogsattesten lyder paa den nuværende Ejer, og man, da Gældsovertagelse efter Tinglysningslovens § 39, 3. Stk., ikke skal tinglyses, ikke kan se, hvorledes det forholder sig med den personlige Hæftelse. Man kan derfor næppe uden videre betragte en Indkaldelse som formelt ulovlig, fordi den tidligere Ejer, der er personlig Skyldner, ikke er indkaldt. Dette er der heller ikke saa megen Grund til at antage, efter at Rpl. § 578, 2. og 3. Stk., i materielretlig Henseende har indført Mulighed for Nedsættelse af den personlige Fordring, som ikke er dækket ved Auktionen.

Tvivl løses, hver af dem, der anser sig for ejendomsberettigede, have Mulighed for at træde frem som Parter, skønt deres Retsstilling ifølge § 566 ikke præjudiceres ved, at de holder sig borte fra Auktionsforretningen.

Fremdeles maa som Parter under Auktionen nævnes:

c. andre Udlægshavere end Rekvirenten, idet Tvangsauktionen ogsaa er bestemt til at tjene til deres Fyldestgørelse, jfr. § 560, 1. Stk., og ligeledes

d. de, der i Egenskab af Panthavere eller paa Grundlag af en anden Ret, f. Eks. en Realbyrde, skal tage Del i Auktionssummen, jfr. § 560, 1. Stk., derimod ikke, hvis deres Rettigheder skal blive bestaaende til Trods for Salget, jfr. § 562, 4. Stk., samt

e. andre berettigede i Ejendommen, hvis Stilling f. Eks. som Brugshavere, servitutberettigede eller desl. iøvrigt kan blive berørt ved Salget, jfr. § 560, 1. Stk. Hertil kan dog næppe henregnes Rettighedshavere, som indtager en saadan Stilling, at de skal gaa forud for alle dem, der skal have Dækning gennem Tvangssalget. Men er der Tvivl i saa Henseende, maa de indkaldes til Mødet om Auktionsvilkaarenes Fastsættelse, og de er for saa vidt at anse som mulige Parter ved Auktionen. Deres Prioritetsstilling vil dog i flere Retninger paavirke Karakteren af deres Partsvirkosomhed, jfr. saaledes navnlig § 566 i Slutn. og nærmere nedenfor.

f. Derimod kan Skyldnerens rent personlige Kreditorer aldrig anses for Parter under Auktionsforretningen. Den Omstændighed, at Udsigterne for dem til at faa Fyldestgørelse indirekte vil kunne paavirkes af Tvangsauktionens Udfald, kan nemlig i saa Henseende ikke være tilstrækkelig.

B. Den nærmere Stilling, som disse forskellige »Parter« indtager, er dog ingenlunde den samme.

a. Auktionsrekvirenten nyder for saa vidt en vis Fortrinsret ved Forfølgningen, som den af ham indledede Auktionsforretning enten helt udelukker andre Pant- eller Udlægshavere fra eller dog væsentlig begrænser deres Adgang til at anstille Retsforfølgning mod Ejendommen. Ifølge § 560, 2. Stk., kan de nemlig, efter at Indkaldelse til det Møde, hvor Auktionsvilkaarene skal fastsættes, har fundet Sted, for det

første, saa længe ikke Rekvirentens Forfølgning er bortfaldet, ikke begære Ejendommen stillet til Auktion (jfr. § 570) men paa den anden Side staar det, lige indtil dette Møde er afholdt, Rekvirenten frit for at frafalde sin Forfølgning, saa at de andre berettigede, der maatte ønske Ejendommen bortsolgt ved Tvangsauktion, maa indlede en ny Forfølgning. Først efter det nævnte Møde, nemlig naar Auktionsvilkaarene er fastsat, erhverver efter § 570, 1. Stk., de andre Rettighedshavere i Ejendommen en Ret til at fordre, at der skrives til Auktion i Henhold til den begyndte Forfølgning, og det samme gælder, hvis Rekvirenten paa dette Stadium frafalder Forfølgningen<sup>8)</sup>. Dernæst kan efter § 560, 2. Stk., vel andre Rettighedshavere til Trods for den paabegyndte Auktionsforretning foretage Arrest eller Eksekution i Ejendommen, hvad der navnlig vil kunne være af Interesse for dem for det Tilfælde, at Forfølgningen maatte blive frafaldet af Rekvirenten inden Afholdelsen af det forberedende Møde, men efter Indkaldelsen til Mødet kan en saadan ikke paaføre Forfølgningshaveren eller

<sup>8)</sup> Jfr. herved Domme i U. f. R. 1927 S. 387, 1930 S. 587 (HRD). — For at de andres Ret skal blive aktuel, kræves der en utvetydig Tilkendegivelse fra Rekvirentens Side om, at han frafalder Forfølgningen, og det er ikke tilstrækkeligt, at han udebliver fra et af de forberedende Møder, men Auktionen fortsættes i dette Tilfælde i Henhold til Rekvirentens Begæring, jfr. R. U. Nr. 84 i U. f. R. 1921 B S. 181. I Praksis foretager man ofte, naar man har modtaget Meddelelse om, at Rekvirenten frafalder Forfølgning, en Aflysning af det forberedende Møde, skønt § 571, 3. Stk., alene foreskriver Aflysning af en berammet Auktion. Der kan imidlertid ikke, naar Aflysning ikke har fundet Sted, opstilles nogen Pligt til at paabegynde det forberedende Møde, saaledes at der gives de andre Rettighedshavere Adgang til at begære den paabegyndte Forfølgning fremmet. En saadan Ret har de ifølge § 570, 1. Stk., 2. Pkt., kun, naar Rekvirenten først frafalder sin Begæring paa Mødet, og vil de sikre sig for det Tilfælde, at Forfølgning frafalder forinden, maa de i Overensstemmelse med § 560, 2. Stk., selv foretage Eksekution i Ejendommen. En anden Sag er, at Rekvirenten kan frafalde sin Forfølgning saa sent, at det kan være praktisk naturligt at betragte Tilbagekaldelsen som sket paa Mødet, jfr. Dom i U. f. R. 1927 S. 387, hvor Erklæringen om Tilbagekaldelse først indleveredes paa Dommerkantoret 5 Minutter før det forberedende Møde. — Se iøvrigt ogsaa herved U. f. R. 1930 S. 387 (HRD).

andre i Tvangssalget interesserede nogen Udgift. En vis Overvægt sikres der ogsaa Rekvirenten derved, at det ifølge § 560, 1. Stk., er ham, der leverer Udkastet til Auktionsvilkaarene. Efter § 575 behøver Rekvirenten ikke saaledes som de andre Pant- eller Udlægshavere at fremsætte særlig Fordring paa, at Hammerslag gives den højstbydende, men dette er dog udelukket og Auktionen maa da hæves, naar heller ikke Rekvirenten hører til dem, der vil faa Del i den budte Købesum.

b. Skyldneren er i § 560 udtrykkelig nævnt blandt dem, der skal indkaldes til det Møde, hvor Auktionsvilkaarene skal fastsættes, og det er ligeledes i § 566 forudsat, at han kan fremkomme med Indsigelser mod Rekvirentens Udkast. Skyldneren stilles vel, f. Eks. i § 562, i Modsætning til »de til Deltagelse i Auktionssummen berettigede Personer«. Herved kan der dog kun antages at være tænkt paa det sædvanlige Tilfælde, at der ikke ved Tvangssalget bliver noget Overskud til Pantsætteren, men for saa vidt dette undtagelsesvis maatte blive Tilfældet, maa Skyldneren gaa ind under Kredsen af de Personer, der har Ret til Andel i Købesummen, og blive undergivet de Regler, der gælder for disse. Derimod maa Skyldneren sædvanlig henføres til »de i Tvangssalget interesserede Personer«, jfr. saaledes § 565, men undertiden viser Sammenhængen, at der ved dette Udtryk kun er tænkt paa dem, der skal have Del i Købesummen, saaledes vistnok i § 564, næstsidste Stk., smh. m. § 562, 3. Stk., og efter det anførte vil Skyldneren sædvanlig falde udenfor denne Kategori. Der er ikke hjemlet Skyldneren nogen Beføjelse efter § 570 til at fordrø Forfølgningens Fortsættelse eller efter § 575 til at forlange, at der gives den højstbydende Hammerslag. Derimod tillægges der ved § 576 udtrykkelig ogsaa Skyldneren Ret til at fordrø en anden Auktion afholdt.

c. og d. Hvad de andre Pant- eller Udlægshavere angaar, er de vel efter det under a. udviklede med Hensyn til deres Adgang til at anstille selvstændig Retsfølgning eller forlange dens Fortsættelse noget mere begrænset end Rekvirenten. Men iøvrigt har de en ganske lignende Ret til at bestemme Auktionens nærmere Gang, saaledes navnlig Auktionsvilkaarenes endelige Skikkelse, jfr. §§ 562, 564—

565, 576 og 578. Undertiden begrænses dog Adgangen til at øve en saadan Indflydelse udtrykkelig til de Panthavere, hvis Fordringer er forfaldne, jfr. saaledes §§ 570 og 575, eller denne Begrænsning maa dog underforstaas som selvfølgelig, saaledes efter §§ 580—582.

c. Hvad endelig angaar andre Rettighedshavere i Ejendommen, f. Eks. Indehavere af Grundbyrder, Brugsrettigheder og Servitutter, maa, for saa vidt disse Rettigheder kun har sekundær Prioritet, fremhæves den særlige Fremgangsmaade, som skal iagttages efter § 563, 2. Stk.<sup>9)</sup>. Hvis derimod saadanne Rettigheder skal gaa forud for alle, der skal have Dækning gennem Tvangssalget, hjemler § 563, 1. Stk., en særlig Ret til at forlange dem respekterede af Køberen<sup>10)</sup>. De paa gældende behøver ifølge § 566 i Slutn. ikke for at opretholde deres Ret at gøre denne gældende overfor derimod stridende Bestemmelser i Auktionsvilkaarene i det til disses Fastsættelse berammede Møde. Men de kan altid, hvis de selv ønsker det, støttet paa deres Ret rejse Indsigelse mod Auktionsvilkaarene og saaledes gøre sig til Part under Forhandlingen om disse.

---

<sup>9)</sup> Jfr. med Hensyn til den dertil svarende Bestemmelse i T. A. L. § 23 Dom i U. f. R. 1906 S. 898 og efter Rpl. Domme i U. f. R. 1927 S. 177, 405, 1933 S. 132, 1935 S. 993 samt V. L. T. 1929 S. 38.

<sup>10)</sup> Jfr. med Hensyn til en Legatydelse Dom U. f. R. 1934 S. 143.

## § 15.

### Om Tvangsauktionens almindelige Gang og Karakter.

I. Det Fællesskab, der ved Tvangsauktionen etableres mellem de forskellige Rettighedshavere i Tingen derigennem, at Salget sker til Fyldestgørelse for dem alle og ikke blot for Rekvirenten, udtrykker man undertiden ved at betegne Tvangsauktionen som en »Specialkonkurs<sup>1)</sup> eller Særkonkurs<sup>2)</sup>. Ved Tvangsauktion over Løsøre er det, som i forrige § omtalt, dog først, efter at selve Auktionen er afholdt, at der bliver Spørgsmaal om en saadan Fællesoptræden, nemlig naar flere maa antages at have Krav paa Andel i Købesummen. For dette Tilfælde opstiller nemlig §§ 554 og 555 en Række Regler sigtende til at sikre en retfærdig Fordeling. Men iøvrigt foregaar den af Rekvirenten indledede Auktionsforretning, uden at de andre berettigede faar Lejlighed til at blande sig deri, selv om deres Retsstilling nok saa meget kan berøres af Auktionens Udfald.

Væsentlig anderledes stiller Sagen sig med Hensyn til faste Ejendomme. Her finder der i Virkeligheden under hele Auktionens Gang en Fællesoptræden af de interesserede Sted, der i meget minder om Konkurs. Man maa dog ikke af denne udvortes Lighed lade sig forlede til den Antagelse, at i det hele de sædvanlige Konkursregler lader sig over-

<sup>1)</sup> Jfr. saaledes N e l l e m a n n: Auction S. 146—153, T o r p e G r u n d t v i g: Tingsret S. 701—705. — I Norge var det ved Civilprocesreformen oprindelig Meningen at ordne Tvangsauktionen som et Generalopgør mellem Rettighedshaverne i Tingen. Men dette blev opgivet ved den endelige Tvangsfuldbyrdelseslov, som opretholdt Tvangsauktionens Karakter af Individualforfølgning, men dog i flere Retninger tillagde den judicielle Embedsmand en mere fremtrædende kontrollerende Myndighed (navnlig med Hensyn til Auktionsvilkaarene og Stadfæstelse af Hammerslaget ved faste Ejendomme) end den tidligere Ret, jfr. H a g e r u p: Civilproces. 3. Udg. III. S. 111.

<sup>2)</sup> Jfr. herved V i n d i n g K r u s e: Ejendomsretten IV S. 1851—1853.

føre paa Tvangsauktionen. Ikke blot vilde Konkursen netop kun kunne betragtes som speciel, idet Forfølgningen alene har Hensyn til selve den paagældende Ejendom, og det ejendommelige Komplex af Regler, der beror paa Konkursens Karakter af en almindelig Retsfølgning mod Skyldnerens Formue, er altsaa paa Forhaand udelukket. Men ogsaa med Hensyn til sit Formaal er Tvangsauktionen mere begrænset end Konkursen, idet den alene tilsigter at fyldestgøre dem, der har Rettigheder i Ejendommen, og ikke engang alle disse, men kun visse af dem og navnlig — i Modsætning til hvad der gælder om Konkurskreditorerne — kun dem, hvis Krav er forfaldne. En anden Sag er, at selve Tvangsauktionen sædvanlig vil bringe de forskellige Pantehæftelser til at forfalde, men dette gælder dog ikke, hvis Panthaveren særlig har forpligtet sig til, til Trods for Ejendommens Salg at lade sin Prioritet blive staaende i den, jfr. § 562, 4. Stk. Heller ikke vil Panthaverne nogensinde ved Tvangsauktionen kunne tvinges til at modtage Betaling før den sædvanlige Frigørelsestid, idet der ikke for Tvangsauktioners Vedkommende findes nogen Forskrift svarende til Konkurslovens § 14, men det tværtimod i den anførte § 562, 4. Stk., betegnes som selvfølgelig, at ingen Panthaver derved, at den pantsatte Ejendom sættes til Auktion, kan tvinges til at modtage Betaling, førend hans Fordring efter de almindelige Regler er forfalden.

Hvad selve Forfølgningens Gang angaar, er der vel den Lighed med Konkursen, at den af Rekvirenten indledede Tvangsauktion tjener som Fyldestgørelsesmiddel ogsaa for de andre berettigede, og, i Forbindelse dermed, at disse som Regel er udelukkede fra at anstille Forfølgning paa egen Haand, ligesom der paa det Møde, der afholdes under Forberedelsen af Tvangsauktionen, og hvortil de interesserede indkaldes paa lignende Maade som til Skiftesamlingerne under Konkurs, gives dem Adgang til at øve Indflydelse paa Auktionsvilkaarene. Men som i forrige § paavist, er dog deres Adgang til at benytte den af Auktionsrekvirenten indledede Forfølgning og deres Udelukkelse fra Individualfølgning betydelig mere begrænset end i Konkurstilfælde, idet de ikke udelukkes fra at foretage Arrest eller Eksekution i Ejendommen, jfr. ovfr. S. 177. Desuden er der under Tvangsauk-

tion slet ikke Tale om det almindelige Selvstyre, som Kreditorerne i Konkurstilfælde udøver gennem den af dem valgte Kurator, Kreditorudvalget og Skiftesamlingerne.

II. Dette staar i Sammenhæng med, at Fogedens Officialvirksomhed her er af langt mere omfattende Karakter end Skifterettens i Konkurstilfælde. Det udtales saaledes i § 542 i al Almindelighed, altsaa med Henblik paa Tvangsauktion saavel over Løsøre som over fast Ejendom, at Fogeden, naar han finder, at Grundlaget for Tvangsauktionen er i Orden, og at iøvrigt intet er til Hinder for det udlagtes Forauktionering, »har at foretage de til Auktionens Afholdelse fornødne Skridt« i Henhold til den fremsatte Begæring, navnlig ved at udstede de fornødne Bekendtgørelser angaaende Auktionen. I Overensstemmelse med denne Officialmaksime paa lægges det saaledes ved Tvangsauktion over Løsøre i § 547 Fogeden at øve et vist Tilsyn med Auktionsvilkaarene, og han forudsættes i § 550 paa egen Haand at foretage hele Auktionshandlingen; efter § 554 skal han derefter udbetale Auktionssummen eller gøre et Udkast til dens Fordeling og efter § 555 give de vedkommende Underretning. Med Hensyn til Tvangsauktion over faste Ejendomme skal Fogeden efter § 561 selv indkalde de paagældende til Mødet til Auktionsvilkaarenes Fastsættelse, efter § 567, 1. Stk., paa Embeds Vegne paase, at Auktionsvilkaarene ikke vilkaarlig afviger fra Lovens bindende Regler, jfr. ogsaa hans Mæglings- og Afgørelsesmyndighed efter §'ens 2. Stk., — efter § 571, saa snart Auktionsvilkaarene er fastsat af egen Drift og uden yderligere Opfordring tillyse Auktionen, efter § 574 paa egen Haand besørge Opraabet og i det hele lede Auktionen og sørge for, at denne fremmes med Ro og Orden og uden unødvendigt Ophold; endelig kan han efter § 575 give den højstbydende Hammerslag, uden at Rekvirenten, for saa vidt han hører til dem, der vil faa Del i den budte Købesum, behøver at fremsætte særlig Fordring derpaa (hvorimod det, hvis Rekvirenten ikke ønsker det, kræves, at nogen af de andre berettigede gør Fordring derpaa), efter § 581 skal han gøre Udkast til Auktionssummens Fordeling, og han skal efter § 593 udstede Auktionsskøde til Køberen, naar Auktionsvilkaarene er opfyldt.

## Fremgangsmaaden ved Tvangsauktion\*).

### § 16.

#### A. Ved Tvangsauktion over Løsøre<sup>1)</sup>.

Tvangsauktion over Løsøre finder som Hovedregel ligesom med Hensyn til fast Ejendom Sted ved F o g e d e n. Undtagelse fra denne Regel danner dog for det første de Tilfælde, hvor Skifteretten i Medfør af Rpl. § 679 i et Konkurs- eller Fragaalesesbo maatte bestemme selv at afholde Auktion. Endvidere maa fremhæves, at der nu ved L. (Nr. 132) 16. April 1935 § 2 for at aflaste Dommerkontorerne er givet Hjemmel for, at Tvangsauktioner over Løsøre, bortset fra registreringspligtige Skibe, Aktier, Gældsbreve og andre Fordringer, kan afholdes ved **Auktionsledere**, for udlagt eller udpantet Løsøres Vedkommende efter Henvisning i hvert enkelt Tilfælde af

---

\*) Med Hensyn til **Afgifter** ved Auktion gælder nu L. (Nr. 138) 24. April 1935, der modsat L. (Nr. 132) 16. April 1935 omfatter alle Slags Auktioner, saavel frivillig Auktion som Tvangsauktion, og saavel Auktion over fast Ejendom som Auktion over Løsøre. Ved denne Lov er Bestemmelserne i Sportelreglm. 22. Marts 1814 V. Afd. (§§ 99—126) og § 156 (20 pCt. Forhøjelsen) ophævet og erstattet med et enkelt System med 4 Afgiftsrater, 4 pCt., 2 pCt., 1 pCt. og  $\frac{1}{4}$  pCt., saaledes at der skal svares 4 pCt. i alle Tilfælde, hvor der ikke er udtrykkelig Hjemmel for Anvendelse af en af de lavere Sats, jfr. Lovens § 1. Endvidere afskaffes de tidligere Afgifter for Udstedelse af Auktionsplakat og Udstedelse af Skøde, saaledes at der alene ved Siden af Auktionsgebyr bibeholdes Afgift til Statskassen for Tilbagekaldelse af bestilt Auktion, jfr. Lovens § 8. Endelig bortfalder Afgifterne til andre Kasser end Statskassen, saasom i København Katalogafgift og Børsafgift, cfr. dog § 11, 4. Stk., med Hensyn til Katalogafgift.

<sup>1)</sup> Jfr. **Nellemann**: Auction S. 72—88 og **E. Hallager**: Om Løsøreauktioner i København. En Vejledning for Auktionsholdere (1921). R. U. Nr. 121 i U. f. R. 1922 B S. 102 har antaget, at en Tvangsauktion over en Køberet til en fast Ejendom skal foretages efter Reglerne for Tvangsauktion over Løsøre. Jfr. ogsaa Dom i U. f. R. 1925 S. 719 angaaende en Ret til ifølge en utinglæst Købekontrakt at erholde Skøde paa en Grund. Cfr. derimod Tinglysningsl. 31. Marts 1926, navnlig § 6.

Fogeden, for Konkurs- og Fragaelsesboer efter Bestemmelse af Skifteretten samt for Eksekutorboer af executor testamenti. Denne Bestemmelse er bl. a. praktisk ved Pantelaanerauktioner og ved Auktioner i Henhold til § 6 i L. (Nr. 185) 23. Juni 1932 om Inddrivelse af Skatter og Afgifter til det offentlige m. m., men den benyttes overhovedet i meget vidt Omfang, i hvert Fald i København. Ogsaa i de nedenfor under VIII omtalte Tilfælde, hvor det er paalagt Sognefogeden eller Politiet at afholde Auktion, kan Fogeden undtagelsesvis paa Sognefogedens eller Politiets Anmodning i Stedet henvide Auktionerne til Afholdelse ved en Auktionsleder.

I det følgende tænkes kun paa Auktioner, der afholdes af Fogeden eller efter Henvisning af denne ved en Auktionsleder.

I. Med Hensyn til Begæringen om Tvangsauktion forholdes der ifølge § 541 efter de samme Regler, som i § 482 er givet om Udlæg. Begæringen skal derefter, hvis Fordringen overstiger 1000 Kr.'s Værdi, være skriftlig, medens den ellers kan fremsættes mundtlig til Fogedbogen. Begæringen skal for det første ligesom ved Udlæg være ledsaget af den paagældende Dom, Kendelse eller Forlig eller af det originale Pantebrev, og desuden maa der medfølge en Udskrift af Udlægsforretningen, medmindre Tvangsauktionen skal foretages af den samme Foged, som har foretaget Udlægsforretningen; i dette Tilfælde er nemlig en simpel Paaberaabelse af Udlægsforretningen med Angivelse af dens Datum tilstrækkelig. Begæres Tvangsauktion over haandpantssatte Effekter, maa der medfølge Bevis for Haandpantssætningen og for, at det ved K. L. § 155 fastsatte Varsel er givet.

Finder Fogeden, at Grundlaget for Tvangsauktionen er i Orden, og at iøvrigt intet er til Hinder for det udlagtes Forauktionering<sup>2)</sup>, har han som tidligere berørt at foretage de til

<sup>2)</sup> Jfr. herved utr. kbh. F. R. K. 12. Oktober 1935, der i et Tilfælde, hvor der var foretaget Arrest og derefter i Henhold til Forlig under Forretningen Udlæg i en Aktiepost, der var deponeret i Norge, nægter Auktion, da der ikke for Fogedretten var fremlagt saadanne Oplysninger, som nærmere vilde kunne individualisere den udlagte Aktiepost, ligesom der ej heller var fremlagt Kopi af Haandpantebrevet, og under Hensyn til at Aktierne befandt sig i Udlandet. Det fremhæves ud-

Auktionens Afholdelse fornødne Skridt i Henhold til den fremsatte Begæring.

II. Der skal saaledes altid forud ved Fogeden eller Auktionslederen, jfr. L. (Nr. 132) 16. April 1935 § 2, Stk. 1., og Instruks 2. Juli 1935 III. § 1 finde en Bekendtgørelse af Auktionens Sted. Efter de nærmere Regler herom i § 544, jfr. Bekg. (Nr. 212) 1. Oktober 1936, skal den for det første mindst 2 Gange indrykkes i et eller flere af de mest udbredte stedlige Blade. Den første Bekendtgørelse skal ske mindst en Uge før Auktionens Afholdelse og den anden en af de nærmeste Dage før Auktionen. Hvis Tingene er udsat for hurtig Fordærvelse eller Tab i Værdi, eller deres Bevaring er forbundet med uforholdsmæssig Bekostning, kan dog ifølge § 556 Bekendtgørelsesfristen forkortes, ligesom en saadan Forkortelse ifølge § 538, sidste Stk., jfr. L. (Nr. 175) 11. Maj 1935, indtræder ved Bortsalg af Løsøre indtil 200 Kr.'s Værdi, jfr. nærmere nedenfor under VIII. Omvendt maa der altid kunne fastsættes en længere Frist. Fremdeles skal der om Auktionen ske Opslag ved Plakater og foregaa offentligt Udraab, for saa vidt det paa Auktionsstedet er sædvanligt ved frivillige Auktioner. Bekendtgørelsen skal naturligvis indeholde en tydelig og nøjagtig Angivelse af Tiden og Stedet for Auktionen<sup>3)</sup> og ligeledes en Betegnelse af de Genstande, som skal bortsælges, jfr. nærmere § 545.

Nogle særlige Regler gælder ifølge §'ens 2. og 3. Stk. ved Auktion over Skibe, idet det navnlig foreskrives, at Bekendtgørelse mindst 2 Uger før skal indrykkes i Statstidende, og at der ved registrerede Skibe skal gives særskilt Underretning til Ejer og Panthaver. Endvidere skal ved Auktion over pantsatte Fordringer Fordringshaveren, Skyldneren og Kautionsister samt saavidt muligt enhver anden, hvis

trykkeligt, »at den Omstændighed, at der er givet Udlæg i Aktierne, ikke giver Rekvirenten en Ret til at faa dem bortsolgt ved Auktion, idet der paahviler Fogedretten en Pligt til at undersøge, om Grundlaget for Tvangsauktionen er i Orden, og til i benægtende Fald at nægte at tage Begæringen til Følge, jfr. Rpl. § 542, 1. Stk.«

<sup>3)</sup> Fejl i Angivelsen vil kunne medføre Auktionens Ugyldighed og eventuelt paadrage Fogeden Ansvar, jfr. N e l l e m a n n: Auction S. 73—74, F r o s t: Fogedforretninger S. 152 og Dom i U. f. R. 1935 S. 1134 (vedr. § 561, sidste Stk.).

Rettigheder eller Forpligtelser med Hensyn til Fordringen maa antages at ville blive berørt af Salget, underrettes om Auktionen, jfr. § 544, 4. Stk.<sup>4)</sup>.

III. Auktionsrekvirenten skal ifølge § 546 altid antage en Inkassator<sup>5)</sup>, der skal indkræve Auktionspengene og derfor selv maa afgøre, om han vil give den enkelte bydende Kredit eller ikke. Hans Afgørelse af Spørgsmaalet om Købers Vederhæftighed kan ikke omstødes ved Kendelse af Fogeden. Han er som Selvskyldner ansvarlig for, at de af ham antagne Bud bliver betalt, medmindre andet er vedtaget<sup>6)</sup>. Ikke blot Ordene synes klart at vise, at Inkassator skal være en fra Auktionsrekvirenten forskellig Person, men ogsaa Lovgrunden til Bestemmelsen fører i samme Retning, idet den maa antages at være, at man ikke ønsker at betro Auktionsrekvirenten Pengene, da det ikke er givet, at de alene tilkommer ham. Det er imidlertid i tidligere Praksis<sup>7)</sup> antaget, at Rekvirenten kan gøre sig selv til Inkassator; dette har man vistnok navnlig støttet paa, at Inkassator altid skal stille Sikkerhed efter Fogedens nærmere Bestemmelse, idet herved Fare for Misbrug antages at være udelukket.

IV. A. Angaaende Auktionsvilkårene, som forfattes af Rekvirenten, bestemmer § 547, at Fogeden skal paase, at der ved dem indrømmes vederhæftige Købere den paa Egnen ved frivillige Auktioner sædvanlige Kredit, dog uden Fogedens Billigelse ikke ud over 3 Maaneder. En kortere Kredittid end den sædvanlige vil nemlig let afholde Folk fra at

<sup>4)</sup> Se om denne Bestemmelse Vinding Kruse: Ejendomsretten IV. S. 1908 med Note. — Uanset at det er undladt i Rpl. 538, 2. Stk., at optage en Henvisning til § 544, 4. Stk., maa Reglen ogsaa finde Anvendelse ved Tvangsauktion i Henhold til § 538, 2. Stk., over pantsatte Fordringer, jfr. Dom U. f. R. 1933 S. 827, der iøvrigt fandt § 544, 4. Stk., anvendelig paa en efter dens Ikrafttræden afholdt Tvangsauktion, uanset at Rekviritionen forinden var afgivet til Fogeden.

<sup>5)</sup> Da Inkassator antages af Auktionsrekvirenten, kan Dommerfuldmægtige, efter at det ved Lov (Nr. 128) 15. April 1930 § 2, Stk. 2, er blevet forbudt dem at drive privat Praksis, ikke længere paatage sig dette Hverv.

<sup>6)</sup> Se herved Domme U. f. R. 1910 S. 819 og 1912 S. 987.

<sup>7)</sup> Jfr. en Højesteretsdom i U. f. R. 1896 S. 707, som paa dette Punkt underkendte en københavnsk Overretsdom i U. f. R. 1895 S. 205.

byde, og paa den anden Side vil en for lang Kredit kunne opholde de andre berettigedes Adgang til at komme til deres Penge. Fogeden maa derfor ogsaa, skønt det i § 565 kun udtrykkelig er sagt ved faste Ejendomme i det hele ex officio modsætte sig usædvanlige eller særlig byrdefulde Betingelser, som kan antages at ville afskrække Køberne<sup>7 a)</sup>).

Om Auktionsomkostningerne — om hvad der regnes hertil, se § 543 og særlig om Inkassationsosalær § 553<sup>8)</sup> — bestemmer § 547, 2. Stk., at det skal bero paa Auktionsrekvirenten, om han ved Auktionsvilkaarene (i Form af visse Procent eller en vis Andel af hver Krone) vil paalægge Køberne at udrede dem, eller han vil fritage Køberne herfor og lade dem forlods udrede af Auktionssummen<sup>9)</sup>).

B. Om trykte Auktionskataloger bestemmes det i § 548, at saadanne kan udstedes af Rekvirenten med Fogedens Billigelse, naar denne finder det stemmende med alle Parters Interesse; i dette Tilfælde udredes Udgifterne af Auktionsbeløbet. Men det staar forøvrigt enhver i Tvangssalget interesseret frit for paa egen Bekostning at udstede saadanne Kataloger<sup>9)</sup>).

C. Angaaende Auktionsvilkaarenes Bekendtgørelse foreskriver § 549, at de altid skal oplæses ved Auktionens Begyndelse og tillige opslaas paa et iøjnefaldende Sted der, hvor Auktionen holdes. I trykte Kataloger skal Auktionsvilkaarene indføres straks efter Titelbladet.

Naar dette er iagttaget, skal de paa Auktionen bydende ikke kunne paaberaabe sig Uvidenhed om Auktionsvilkaarene<sup>10)</sup>. Herfra tør dog ikke sluttes modsætningsvis, at de bydende i modsat Fald altid kan paaskyde Ukendskab til Vil-

<sup>7 a)</sup> Jfr. Eksempler paa saadanne Vilkaar i U. f. R. 1896 S. 704.

<sup>8)</sup> Se herved Dom i U. f. R. 1893 S. 654: Der kunde ogsaa beregnes Godtgørelse for Befordring og Salær til vedkommende Sagfører (Inkassator) for Procedure samt U. f. R. 1936 S. 795: Inkassationsosalæret i § 553 maa ogsaa antages fastsat under Hensyn til Inkassators Udgifter til Sikkerhedsstillelse, og disse Udgifter kan ikke henregnes til de i § 543, jfr. § 547, 2. Stk., omhandlede Omkostninger.

<sup>9)</sup> Bestemmelserne i §§ 547 og 548 gælder ogsaa, naar en Tvangsauktion henvises til Afholdelse af en Auktionsleder, jfr. Bemærkninger til Auktionslederloven, Rigsdagstidn. 1934/35, Tillæg A Sp. 3135.

<sup>10)</sup> Denne Regel er ikke gjort anvendelig paa Auktion ved Auktionsleder, idet L. (Nr. 132) 16. April 1935 § 2 kun overfører § 549, 1. Stk.

kaarene. Hvis disse stemmer med det sædvanlige og naturlige, maa de som »naturalia negotii« kunne gøres gældende, uden at Køberne særlig behøver at være gjort opmærksomme paa dem. Kun med Hensyn til ganske ekstraordinære Vilkaar maa det, for at de skal kunne forlanges respekterede af Køberne, kræves, enten at disse virkelig kender dem, eller at de foreskrevne Bekendtgørelsesmaader er iagttagne.

V. Om selve Auktionsforetagelse bestemmer § 550, at Fogeden opraaber de enkelte Genstande til Salg. Om Ordenen, hvori Tingene skal bortsælges, bestemmer §'ens 2. Stk. at de, medmindre Fogeden tilsteder Afvigelse herfra, skal sælges i den Orden, Auktionskataloger eller specificerede Auktionsplakater angiver, hvis saadanne er udstedt<sup>11)</sup>; men i modsat Fald er Skyldneren berettiget til at bestemme den Orden, hvori det udlagte skal bortsælges, hvilket stemmer med Skyldnerens »Paavisningsret« ved Eksekution<sup>12)</sup>. Ved hver enkelt Genstand optegnes i Protokollen eller det dertil hørende Auktionskatalog Køberens Navn og Budets Størrelse, hvilket bl. a. har Betydning af Hensyn til Udpantningsretten efter Upl. § 1, 10 a<sup>13)</sup>. Hvis Betalingen erlægges kontant ved Hammerslaget, gøres der derom Bemærkning, og det antages da ikke at være nødvendigt at angive Køberens Navn<sup>14)</sup>.

Rekvirenten maa vistnok være raadig over, om Hammerslag skal gives eller ikke<sup>15)</sup>. Selv om der er flere, som maatte have Rettigheder over Tingene, tages der, som tidligere berørt, først Hensyn hertil, naar Auktionen er bragt til Ende.

VI. Inden 14 Dage, som, hvis der kun er solgt pr. kontant, regnes fra selve Auktionens Afholdelse, men ellers fra den fastsatte Kredittids Udløb, har ifølge § 553 Inkassator at aflægge Regnskab til Fogeden over Auktionsbeløbet

<sup>11)</sup> De trykte »Plakater« er i hvert Fald nu gaaet af Brug ved Auktioner, der affholdes af Fogeden i København.

<sup>12)</sup> Disse Bestemmelser gøres udtrykkeligt anvendelige ved L. 16. April 1935 § 2.

<sup>13)</sup> Jfr. ovfr. S. 149.

<sup>14)</sup> Cfr. N e l l e m a n n: Auction S. 81.

<sup>15)</sup> Cfr. ligeledes N e l l e m a n n S. 77, der hævder, at der i Realiteten altid foreligger absolut Bortsalg ved Tvangsauktion over Løsøre, cfr. om Tvangsauktion over fast Ejendom udtrykkeligt Rpl. § 579, 1. Stk.

og til ham at indbetale dette med Fradrag af Omkostninger. Hertil hører for det første Inkassationsløn, om hvis Størrelse den nævnte § træffer nærmere Bestemmelse<sup>16)</sup>; men dertil kan ogsaa ved Løsøreauktioner komme andre Udgifter, f. Eks. til Rejser eller Løn for mulig Procedure for Auktionsretten<sup>17)</sup>, skønt et saadant Honorar ved § 585 kun ved faste Ejendomme udtrykkelig er tilsikret Rekvirentens juridiske Konsulent.

VII. I det sædvanlige Tilfælde, at kun Rekvirenten har nogen Ret over den solgte Ting, har Fogeden derefter af Auktionsbeløbet at udbetale til ham, hvad der tilkommer ham, og afgive, hvad der derefter maatte blive tilovers til Skyldneren.

En særlig Ordning bliver der derimod Brug for i det Tilfælde, at der maatte være flere, der har Krav paa Auktionssummen. Det kan saaledes være, at flere har anmeldt saadant Krav, eller at det af Tingbogen, hvoraf Genpart i saa Henseende skal tilvejebringes, kan ses, f. Eks. at der foreligger Underpant i Løsøre, eller paa anden Maade, saasom ved Skyldnerens Forklaring (hvis Indhentelse dog ikke er gjort Fogeden til bestemt Pligt) erfares, at saadant Krav haves<sup>18)</sup>. For dette Tilfælde foreskriver §§ 554 og 555 nogle Regler, der er nær beslægtede med dem, som § 581 opstiller ved Tvangsauktion over faste Ejendomme; dog er Ordningen ved Løsøre noget simplere, saaledes behøver ikke her som ved faste Ejendomme noget Møde af de interesserede at finde Sted.

Fogeden skal først affatte et Udkast til Auktionssummens Fordeling mellem samtlige vedkommende ifølge deres Rettigheders Beskaffenhed<sup>19)</sup>. Hvad Tidspunktet for Affattelsen af dette Fordelingsudkast angaar, synes det af Forbindelsen mellem §§ 553 og 554, jfr. navnlig

<sup>16)</sup> Jfr. herved R. U. Nr. 248 i U. f. R. 1924 B S. 219, hvorefter disse Bestemmelser vel ikke er direkte anvendelige ved Auktion i Henhold til Rpl. § 538, 2. Stk., men dog vejledende for Fogedens Skøn over Salærets Størrelse.

<sup>17)</sup> Jfr. U. f. R. 1893 S. 654.

<sup>18)</sup> Jfr. R. U. Nr. 141 i U. f. R. 1922 B S. 183.

<sup>19)</sup> Jfr. om et særligt Kollisionstilfælde Dom i U. f. R. 1921 S. 769.

Ordet »derefter« i Begyndelsen af den sidste §, nærmest at fremgaa, at Lovgiveren har tænkt sig Udarbejdelsen henlagt til et Tidspunkt, efter at hele Auktionssummen er indbetalt til Fogeden. Imidlertid sagdes det i den tidligere til Rpl. § 554 svarende Bestemmelse i T. A. L. § 14, 2. Stk., udtrykkelig, at Auktionsforvalteren (nu Fogeden) skulde affatte Udkastet »snarest muligt efter Auktionens Afholdelse«, og ligeledes indeholdt Ordene i den til Rpl. § 555 svarende Bestemmelse i T. A. L. § 15, 2. Stk., »saa snart det er indkommet« en ret klar Forudsætning om, at Fordelingen af Auktionsbeløbet kunde være fastsat, allerede forinden dette i sin Helhed var indkommet. De nævnte Udtryk blev under den tidligere Tvangsauktionslovs Behandling paa Rigsdagen netop indføjet for at fastslaa denne Ordning<sup>20)</sup>, og for denne taler ogsaa det praktiske Hensyn til ikke at udskyde Beløbets Udbetaling, saaledes som det vil ske, naar Fordelingsudkastet først skal bringes i Orden, efter at hele Auktionssummen er indgaaet<sup>21)</sup>. I den iøvrigt med T. A. L. § 14 stemmende Bestemmelse i Rpl. § 554 er imidlertid Ordene »snarest muligt efter Auktionens Afholdelse« slettede (derimod ikke i den til T. A. L. § 15 svarende § 555 ogsaa Ordene »saa snart det er indkommet«), og da det af Kommissionsudkastets Motiver<sup>22)</sup> fremgaar, at dette netop er sket for at udelukke Muligheden for Udkastets Affattelse straks efter Auktionen, idet man — forøvrige med Urette — gik ud fra, at Udkastet faktisk ikke kunde affattes, før Beløbene var indkommet, maa man vistnok nu efter Rpl. bøje sig herfor, saaledes at Fordelingsudkastets endelige Affattelse udsættes til umiddelbart efter Auktionssummens Indbetaling.

Om Udkastet skal der ske særskilt Underretning til de interesserede eller Bekendtgørelse i Statstidende efter de nærmere Regler, som indeholdes i § 555. Der kan derefter i en Tid af 4 Uger rejses Indsigelse mod Udkastet, men er der ingen Indsigelse fremkommet inden denne Frist, iværksættes Fordelingen af Auktionsbeløbet, dog, som det siges, »uden at

<sup>20)</sup> Jfr. Folketingsudvalgets Betænkning i Rigsdagstid. for 1890—91 Tillæg B Sp. 1924—25.

<sup>21)</sup> Cfr. dog N e l l e m a n n: Auction S. 85—6.

<sup>22)</sup> t. K. U. t. B. R. ad § 400 Sp. 156 (258).

nogens Ret iøvrigt er prækluderet herved«. Den virkelig berettigede, f. Eks. en Udlægshaver, hvis Ret jo ikke kan ses af Panteprotokollen, kan altsaa altid søge den ham tilkomende Del af Auktionssummen tilbage fra enhver, hvem den med Urette er tillagt. Derimod kan han næppe, naar han melder sig efter denne Frist, men dog før Beløbets Udbetaling endnu har fundet Sted, forhindre denne Udbetaling ved Fogedforbud, idet Nedlæggelsen af et saadant Forbud synes udelukket ved § 646, og man forøvrigt ogsaa derved vilde komme i Strid med den udtrykkelige Bestemmelse om, at »Fordelingen af Auktionsbeløbet (i Overensstemmelse med Udkastet) iværksættes«<sup>23</sup>).

Opstaar der Tvist om Fordelingen, skal efter § 555, jfr. L. (Nr. 209) 23. Juli 1932, Fogeden søge at bilægge den ved sin Mægling, men lykkes dette ham ikke, er Reglen nu ligesom efter T. A. L. § 15, at Fogeden selv afgør Tvisten ved sin Kendelse. Angaar Tvisten Fordeling af Auktionsbeløbet for Salg af et Skib, skal Fogeden dog, hvis hans Mægling er forgæves, henvise de stridende Parter til almindelig Rettergang<sup>24</sup>). Den Del af Auktionssummen, som er Genstand for Tvist, tilbageholdes indtil Sagens endelige Afgørelse, og det paahviler Fogeden at drage Omsorg for de indkomne Summers hensigtsmæssige Bevaring og Frugtbargørelse i Mellemtiden.

VIII. Undertiden foregaar Tvangsauktion over Løsøre paa en simple Maade, idet ifølge § 538, sidste Stk., jfr. L. (Nr. 175) 11. Maj 1935, Bortsalg af udlagt Løsøre, hvis Vurderingssum under Udlægsforretningen er under 200 Kr., skal foregaa paa samme Maade som Bortsalg af udpan-

<sup>23</sup>) Cfr. efter den tidligere Ret N e l l e m a n n: Auction S. 88.

<sup>24</sup>) Indsigelser mod Fordelingen, der ikke behørig forfølges inden 14 Dage, anses da for ikke fremkomne. Til behørig Forfølgning maa normalt kræves, at Sag anlægges ved Indlevering af Stævning (Forligsindkaldelse) til Berømmelse, jfr. Rpl. § 279, inden Fristen. Se om et særligt Tilfælde (vedr. den tidligere Bestemmelse i § 581) Dom i U. f. R. 1925 S. 686. Sagen maa anlægges ved Modpartens sædvanlige Værneting, ikke ved Retten paa det Sted, hvor Udkastet er affattet, jfr. Dom i U. f. R. 1923 S. 217. Ogsaa Bestemmelsen om Udlændinges Værneting i § 248 maa efter Omstændighederne kunne finde Anvendelse, jfr. R. U. Nr. 134 i U. f. R. 1922 B S. 143.

tet Løsøre under samme Værdi, jfr. § 605<sup>25</sup>). Det skal saaledes bortsælges mod kontant Betaling ved en offentlig Auktion, som afholdes paa Landet af Sognefogeden og i Købstæderne af Politiet<sup>26</sup>), efter at der mindst 3 Dage forud har fundet een Bekendtgørelse Sted henholdsvis ved Kirkestævne eller ved Indrykkelse i det Blad, hvori Bekendtgørelser fra Politiet plejer at offentliggøres. Der synes da ikke her at blive Plads for Reglerne om Fordelingsudkast m. m. efter §§ 554 og 555<sup>27</sup>).

## § 17.

### B. Ved faste Ejendomme<sup>1</sup>).

Ved Tvangsauktion over faste Ejendomme har Synspunktet med en Specialkonkurs faaet særlig klart Udtryk i Lovens Regler, som for en væsentlig Del er affattede efter den franske<sup>2</sup>) og tildels efter den tyske<sup>3</sup>) Lovgivnings Mønster.

I. Sammen med Begæringen om Auktion skal Udlægshaveren ifølge § 560 til Fogeden afgive Udkast til Auktionsvilkaarene ledsaget af en Anmodning om, at Skyldneren saavel som andre i Tvangssalget interesserede<sup>4</sup>) maa blive indkaldt til et

<sup>25</sup>) Jfr. ovfr. S. 155—56.

<sup>26</sup>) Efter Anmodning af Sognefogeden eller Politiet kan Fogeden dog ogsaa i dette Tilfælde henvise Auktionen til Afholdelse ved en Auktionsleder.

<sup>27</sup>) Se derimod ovfr. i Note 4 og 10 om Anvendelse af Rpl. §§ 544 og 553.

<sup>1</sup>) Jfr. NELLEMANN: Auction S. 90—126, VINDING KRUSE: Ejendomsretten IV. S. 1851—1853. Se endvidere fra nyere Tid: J. DAMSGAARD: Om Tvangsauktion over en Del af en fast Ejendom i U. f. R. 1927 B S. 33 ff., J. L. FROST: Alternativt Opraab ved Tvangsauktion over faste Ejendomme som Følge af forskellig Prioritering af saadanne i U. f. R. 1935 B S. 169 ff. samt de i Note 18 citerede Artikler.

<sup>2</sup>) Code de procédure §§ 690—717.

<sup>3</sup>) En præjsisk Lov af 1883, der har tjent som Grundlag for den tyske Zwangsversteigerungsgesetz af 1897.

<sup>4</sup>) Jfr. ovenfor i § 14 II. A., om hvem der herefter skal indkaldes.

Møde. Med denne Anmodning skal der følge fornøden Genpart af Ejendomsbladet og Afskrift af det senest tinglyste Adkomstdokument — foruden de Dokumenter, der danner Grundlaget for Retten til at fordre Tvangsauktion, altsaa sædvanlig en Udskrift af Udlægsforretningen, medmindre Tvangsauktionen skal foretages af den samme Foged, som har foretaget Udlægsforretningen, jfr. nærmere Rpl. § 541.

At disse Dokumenter følger med Anmodningen, maa være en Betingelse for, at denne kan anses for lovlig, saaledes navnlig for, at den kan skaffe Rekvirenten den Prioritetsstilling i Forfølgningen, som § 560, 2. Stk., hjemler. I Sammenstødstilfælde maa ikke blot Dagen, men selve Klokkeslettet for Rekvisionens Indgivelse, eller, hvis den ikke er »behørig«, jfr. § 561, det Øjeblik, hvor den suppleres med det manglende, være afgørende, og Fogeden bør derfor ogsaa give Begæringen Paategning herom.

II. A. Naar Fogeden saaledes har modtaget behørig Begæring om Tvangsauktion, skal han med 14 Dages Varsel indkalde de omtalte interesserede Personer til et Møde paa sit Embedskontor eller Tingstedet; denne Indkaldelse skal ske efter de nærmere Regler, som indeholdes i § 561<sup>5)</sup>, hvorefter der ogsaa paahviler Rekvirenten en vis Pligt til at tilstille de foran ham berettigede en Afskrift af hans Udkast til Auktionsvilkaarene, og det skal udtrykkelig bemærkes, at den, der udebliver, udsætter sig for at miste den Indflydelse paa Auktionsvilkaarenes Affattelse, som han ellers kunde udøve, cfr. dog den Pligt, der efter § 567, 1. Stk., paahviler Fogeden til paa Embeds Vegne at paase de bedre prioriteredes Ret<sup>6)</sup>.

B. Indkaldelsen har efter § 560, 2. Stk., navnlig den ovenfor i § 14 II. B. a. omtalte Virkning at udelukke de andre Pant- eller Udlægshavere fra at begære Ejendommen stillet til

<sup>5)</sup> Jfr. Højesteretsdomme i U. f. R. 1919 S. 565 og 1923 S. 852, cfr. S. 433, samt Domme U. f. R. 1929 S. 782, 1932 S. 1007, 1933 S. 383 og 1935 S. 1134: Tvangsauktionen og den forberedende Behandling ophævet paa Grund af utydelig Dato i Indkaldelsen, og Sagens Omkostninger paalagt Dommeren.

<sup>6)</sup> Se herved N e l l e m a n n: Auction S. 95—96.

Auktion<sup>7)</sup>). Efter den nævnte §'s 3. Stk. skal dog en Panthaver, som foruden i selve den faste Ejendom har Pant i den dertil hørende Besætning, Inventarium eller de andre dær opregnede Genstande, og som deri har gjort Udlæg<sup>8)</sup> forinden Auktionsvilkaarenes Vedtagelse, kunne fordrø, at Auktionen udstrækkes til disse Genstande<sup>9a)</sup>). Paa Auktionen opraabes da Ejendommen alternativt, nemlig først uden det nævnte Tilbehør, og uden at der paalægges Køberen de ved Udlæget heri forarsagede Omkostninger, og dernæst med saadant Tilbehør og saaledes, at de nævnte Omkostninger paalægges Køberen<sup>9)</sup>). Det er dog alene en Ret for den paagældende Panthaver at faa disse Genstande inddraget under Auktionen, men hvis han ikke ønsker det, f. Eks. fordi han alligevel kan vente at ville blive fuldt dækket, kan de andre Panthavere ikke gøre noget Krav i saa Henseende gældende.

III. Angaaende Auktionsvilkaarenes Indhold<sup>10)</sup> giver Loven en Række Forskrifter.

A. a. Der skal efter § 562 for det første tilstaas Køberen en passende Frist til Tilvejebringelsen af den Del af Købesummen, som skal udbetales. For en Tredjedel af dette Beløbs Vedkommende skal Fristen mindst være 3 Maaneder fra Auktionens Datum, men for den øvrige Del skal der gives Henstand til den første 11. Juni eller 11. December Termin, som indtræder mindst 3 Maaneder efter den anførte Tredjedels Forfaldsdag. Endelig kan Omkostningerne<sup>11)</sup> ved Auktionen — som skal udredes af Køberen, medmindre

<sup>7)</sup> Endvidere maa erindres, at Indkaldelsen bevirker, at Ejerens Beføjelse efter § 528, 3. Stk., ophører, jfr. ovfr. S. 121.

<sup>8)</sup> Et saadant Udlæg kan kun, naar Betingelserne i Rpl. § 478 Nr. 3 og 4 foreligger, foretages uden Lovmaal og Dom. Se om det uheldige heri Steglich-Petersen i U. f. R. 1912 B S. 277 og Vinding Kruse: Ejendomsretten IV. S. 1745, Noten. Jfr. ogsaa J. Damsgaard i U. f. R. 1927 B S. 35.

<sup>9a)</sup> Se herved Domme i U. f. R. 1929 S. 408, 1930 S. 146.

<sup>9)</sup> Om den praktiske Trang, der er til ogsaa at tillade en Panthaver, der har Pant i een eller flere Parceller, som Rekvirenten ikke har Pant i, at faa medinddraget hele den til ham pantsatte Ejendom under Tvangsauktionen, se J. Damsgaard i U. f. R. 1927 B S. 33 ff., Frost: Fogedforretninger S. 169 og U. f. R. 1935 B S. 170, Noten.

<sup>10)</sup> Jfr. et særligt Tilfælde i U. f. R. 1919 S. 225.

<sup>11)</sup> Om hvilke disse er, jfr. de sædvanlige Auktionsvilkaars Post 7 og nedenfor under IV.

han ved Auktionsvilkaarene er fritaget derfor — altid fordres betalt inden en Uge.

Enhver af dem, der har Ret til Købesummen, maa finde sig i, at disse Betalingsfrister indrømmes Køberen, men det staaer dem naturligvis frit at tilstaa ham lempeligere Vilkaar. Den, som er kontraktmæssig forpligtet til at lade sin PanteFordring forblive indestaaende i Ejendommen, uanset dens Salg, har naturligvis ikke noget Krav paa Fyldestgørelse af Auktionsudbyttet, men kun paa, at hans Ret bevares. Omvendt vil en Prioritetshaver ikke kunne tvinges til at modtage Betaling, før Frigørelsestiden i Forhold til ham er kommet, jfr. § 562, 4. Stk.<sup>12)</sup>.

b. Naar ikke andet er vedtaget, har Køberen at forrente Auktionskøbesummen med den hver enkelt Panthaver (eller Udlægshaver) lovlig tilkommende Rente og for det Beløbs Vedkommende, der maatte overskride Prioriteterne, med 4 pCt. fra Hammerslagets Dato at regne.

B. Der skal endvidere efter § 564, jfr. Bekg. (Nr. 212) 1. Oktober 1936, i Auktionsvilkaarene optages det fornødne angaaende den Sikkerhedsstillelse, som kan fordres af den bydende.

Hvis Ejendommen skal overleveres, inden Betaling finder Sted, skal Sikkerheden omfatte en Tredjedel af Beløbet, der skal udbetales, foruden Auktionsomkostningerne. Dersom der med Ejendommen sælges Driftsinventar og Driftsmateriel, Besætning, Gødning, Afgrøder eller andre Frembringelser, jfr. Tinglysningsl. 31. Marts 1926 § 37 og Rpl. § 507, skal Sikkerheden — for at ikke Køberen ansvarsløst skal kunne bortsælge disse Ting — dog mindst omfatte deres Vurderingssum. For Købstadejendommens Vedkommende skal Sikkerheden mindst svare til den halvaarlige Lejeindtægt og for bortforpagtede Ejendomme mindst til 1 Aars Forpagtningsafgift.

Saa fremt derimod Ejendommen ikke skal overleveres, inden Købesummen er berigtiget, kan der kun fordres Sikkerhed for en Fjerdedel af det Beløb, der skal udbetales (foruden for Auktionsomkostningerne).

<sup>12)</sup> Jfr. U. f. R. 1894 S. 183.

I § 564, 3. Stk., gives der nærmere Forskrifter om, hvori Sikkerhedsstillelsen skal bestaa<sup>13)</sup>. Fogeden kan tilstaa den bydende en kort Frist af 8 Dage til at tilvejebringe Sikkerheden, naar der blot ikke mangler Sikkerhed for de Omkostninger, som en eventuel ny Auktion maatte medføre. Sikkerhedsstillelsen kan som Regel først forlanges, naar Hammerlaget tilbydes, jfr. § 579. Rekvirenten kan ikke fordre Sikkerheden overleveret til sig, da den jo ikke blot skal tjene hans Interesser, men den maa, naar ikke alle Vedkommende samtykker i en anden Ordning, leveres til Fogeden. Selvfølgelig staar det, jfr. § 564, 4. Stk., enhver frit for, for sit Vedkommende at frafalde eller nedsætte Kravene paa Sikkerhed.

C. Der tilføjes endelig i § 565 et almindeligt Forbud mod uden Nødvendighed i Auktionsvilkaarene at optage usædvanlige eller byrdefulde Betingelser, som kan antages at ville afskrække Køberne.

IV. I det omtalte Møde skal da Auktionsvilkaarene endelig fastsættes. Efter de nærmere Regler i §§ 566 og 567 maa de indkaldte fremkomme med deres Indsigelser mod Rekvirentens Udkast, idet de ellers anses for at samtykke i dette. Saadan Indsigelse behøves dog ikke fra nogen, der anser sig for ejendomsberettiget til det udlagte eller tror sig i Besiddelse af Servitutter, Grundbyrder eller lignende Rettigheder, for saa vidt disse skal gaa forud for alle eller nogen af<sup>14)</sup> dem, der skal have Dækning gennem Tvangssalget. Der behøves heller ikke nogen Indsigelse fra de ifølge Genparten af Ejendomsbladet bedre prioriterede, ikke mødende Panthavere, idet Fogeden ex officio skal paase, at der ikke i Auktionsvil-

<sup>13)</sup> Loven siger, at Sikkerheden bør bestaa i indenlandske Værdipapirer, der har Kurs paa Københavns Børs, eller i Panteobligationer i faste Ejendomme, som fyldestgør, hvad der kræves til umyndiges Midlers Betryggelse. Der kan dog i hvert Fald ikke være Tvivl om, at Sikkerheden ogsaa kan bestaa i rede Penge eller i et Beløb, der er indsat paa Kontrabog med Prohibitivpaategning. Der kan næppe heller nu til Dags være Tvivl om, at man maa kunne tage en Bankgaranti eller Kautionsforsikring. Noget andet maa derimod gælde blot personlig Kaution. Tages en saadan, vil man i hvert Fald i Praxis oftest lade alle Vedkommende frafalde Krav paa yderligere Sikkerhed.

<sup>14)</sup> Disse tre Ord fandtes ikke i T. A. L. § 26.

kaarene indsættes Bestemmelser, som er i Strid med deres Rettigheder. Ligeledes har han paa Embeds Vegne at paase, at Auktionsvilkaarene ikke vilkaarlig afviger fra de i §§ 562—565 givne Regler<sup>15)</sup>, jfr. ovenfor under III. Derimod er der ikke noget i Vejen for, at alle Vedkommende udtrykkelig samtykker i, at der indrømmes Køberen lempeligere Vilkaar, idet der enten kræves mindre Sikkerhed end foreskrevet i Loven eller ydes længere Kredit. I Praksis er det navnlig ikke ualmindeligt, at Sikkerhed helt frafalder. Endelig har Fogeden ifølge § 567, 1. Stk., sidste Pkt., at sørge for, at Størrelsen af de Omkostninger, Restancer og mulige andre Ydelser, som det paalægges Køberen at udrede udenfor Købesummen, oplyses og udtrykkelig opgives, i alt Fald ved Angivelse af deres højeste Beløb. Hvor meget det kan paalægges Køberen at betale i Honorar til Auktionsrekvirentens juridiske Konsulent, bestemmes i § 585, og hvad der overhovedet kan henregnes til Omkostninger ved Forauktionering i § 543<sup>16)</sup>. Til Trods herfor vil det ofte være en vanskelig Opgave for Fogeden at opgive Omkostningerne allerede ved Affattelsen af Vilkaarene, medmindre han bruger Bestemmelsen om, at Maksimum i hvert Fald skal angives, saaledes at han for at være paa den sikre Side opgiver et Beløb, der maaske langt overstiger det virkelige <sup>16a)</sup>. I Praksis anses det derfor for tilstrækkeligt, at den nærmere Angivelse af Omkostningerne først sker paa selve Auktionsdagen, hvilket formentlig ogsaa kan forsvares, naar det i Vilkaarene udtrykkeligt siges, at det højeste Beløb af Omkostningerne først vil blive oplyst paa Auktionsdagen<sup>17)</sup>. Spørgsmaalet om, i hvilket Omfang Købe-

<sup>15)</sup> Cfr. U. f. R. 1909 S. 10 (HRD).

<sup>16)</sup> Jfr. herved Domme i U. f. R. 1929 S. 1168 angaaende et Kontingent for Ulykkesforsikring og U. f. R. 1936 S. 795 vedrørende Inkassators Udgifter ved at stille den af Fogeden i Medfør af § 546 bestemte Sikkerhed.

<sup>16 a)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Auction S. 102—103 og F r o s t: Fogedsforretninger S. 182.

<sup>17)</sup> Jfr. Dom i U. f. R. 1907 S. 495 og Post 7, sidste Stk., i den sædvanlig benyttede Blanket til Auktionsvilkaarene: »Det højeste Beløb af samtlige disse (i Post 7 nævnte) Omkostninger saavel som de i Post 6 ommeldte (Skatter, Afgifter, Forsikringspræmier samt Medhjælperes Løn og Kostpenge i Henhold til § 22 a i L. Nr. 343 6. Maj

ren skal udrede Auktionsomkostningerne, giver iøvrigt Anledning til nogen Tvivl<sup>18)</sup>).

1921, jfr. L. Nr. 131, 20. April 1933) ubetalte forfaldne Beløb og andre Ydelser vil blive oplyst paa Auktionen, dels af Udlægshaverens befuldmægtigede, dels for Litra e (Fogedens Udlæg i Anledning af Auktionen samt alle med Auktionen forbundne Afgifter til det offentlige og Vidnerne) af Fogeden«.

<sup>18)</sup> Der kan vel efter § 543, 2. Pkt., ikke være Tvivl om, at Køberen alene skal udrede de i de sædvanlige Vilkaar Post 7 a nævnte Udgifter til Ejendommens Bestyrelse og Drift mellem Udlæget og Auktionen, for saa vidt Udlægshaveren faar Andel i Budsummen, og at det som udtalt i Post 7 d er en Forudsætning for, at Repræsentanter for Prioritetshavere eller andre berettigede kan faa deres Salærer og Rejseomkostninger, at disse faar Andel i Købesummen eller har Krav paa at fyldestgøres udenfor denne. Tvivlen angaar derimod Spørgsmaalet, om Rekvirentens Udgifter og Salærer, Vilkaarenes Post 7 b og c, skal udredes, uden Hensyn til om Rekvirenten faar Andel i Købesummen. I saa Henseende maa det i hvert Fald anses for utvivlsomt, at en Panthaver, der er bedre prioriteret end Rekvirenten, paa Mødet til Vilkaarenes Fastsættelse under Paaberaabelse af Reglen i § 570, 2. Stk., kan kræve, at der til Post 7 b og c føjes »dog kun for saa vidt Rekvirenten faar Andel i Købesummen«. Dette er ogsaa klart anerkendt i en af V. L. R. afsagt Dom U. f. R. 1932 S. 791, jfr. ogsaa Dom i U. f. R. 1933 S. 1098. At der foretages en saadan Tilføjelse til de trykte Vilkaar er iøvrigt i Københavns Byrets Fogedafdeling det overvejende sædvanlige.

Omvendt maa det antages, at den bedre prioriterede Panthaver, der møder paa det forberedende Møde og er med til at vedtage Vilkaar uden den nævnte Tilføjelse, maa anses at have givet Afkald paa Beskyttelse efter § 570, 2. Stk. Dette er ogsaa af V. L. R. anerkendt i Forhold til en foranstaaende Panthaver, der under Auktionen blev højstbydende, jfr. V. L. T. 1930 S. 92, men det samme maa gælde i Forhold til foranstaaende Prioritetshavere, der ikke faar Ejendommen udlagt, jfr. C. Bang i U. f. R. 1932 S. 163. Mere tvivlsomt er Spørgsmaalet, om Fogeden *ex officio* i Medfør af Rpl. § 567 skal paase, at Tilføjelsen indsættes i Vilkaarene af Hensyn til Panthavere, der ikke er repræsenteret paa Mødet. I og for sig synes en Del at tale for dette Standpunkt, men det er maaske muligt at anse en Panthaver, der ikke giver Møde og protesterer, som stiltiende havende givet Afkald paa Retsbeskyttelse efter Rpl. § 570, 2. Stk., jfr. C. Bang: 1. c. S. 165. I Praksis er det vistnok det almindelige, at Fogeden ikke *ex officio* forlanger den nævnte Tilføjelse til Vilkaarene indsat.

Se iøvrigt ved hele dette Spørgsmaal Frost: Fogedforretninger S. 149—50, Bjerre i U. f. R. 1929 B S. 71—77, 161—65 og 1932 B S. 241—46, Jarner i U. f. R. 1929 B S. 77—78, J. Jeppesen

Fremsættes der Indsigelser, skal Fogeden ved sin Mægling søge at tilvejebringe Enighed<sup>19)</sup>, men lykkes dette ikke, afgør han Sagen ved en Kendelse, der afsiges snarest muligt, og drager derefter Omsorg for, at Auktionsvilkaarene affattes i Overensstemmelse dermed<sup>20)</sup>. Der vil kunne tilstaaes de fornødne Udsættelser, dog som Regel ikke over en Uge, og hvis der fremkommer Paastande om at forandre Rekvirentens Udkast til Skade for nogen indkaldt, som ikke har givet Møde, skal Fogeden udsætte Sagens Afgørelse til et følgende Møde<sup>21)</sup>, hvor til de vedkommende særlig skal indkaldes; udebliver de da, anses de for at samtykke i Paastanden.

Er der Unighed om, hvor vidt og i hvilken Orden de paagældende skal fyldestgøres af Auktionssummen, kan det dog ifølge § 568 undlades i Auktionsvilkaarene at optage nogen Angivelse af, til hvem af dem der skal betales, og i Stedet for af Fogeden efter derom nedlagt Paastand (altsaa ikke ex officio) bestemmes, at den omstridte Del af Købesummen skal indbetales til Fogeden, som i saa Fald har at forholde sig efter de i § 581 givne Forskrifter, jfr. nedenfor under IX.

V. Medens der efter den ældre Ret før Auktionsloven som Regel skulde finde en særskilt Vurdering af Ejendommen<sup>22)</sup> til Auktionsefterretning Sted, bestemmes det nu ved § 569, at en saadan Vurdering kun skal finde Sted, naar det paa Mødet til Auktionsvilkaarenes Fastsættelse enten vedtages eller, i Tilfælde af Tvist, af Fogeden kendes nødvendigt. Angaaende de nærmere Regler om Vurderingens Foretagelse henvises til den nævnte §.

smst. S. 126—28, C. Bang i U. f. R. 1932 B S. 161—65 og J. Damsgaard smst. S. 237—41 samt Domme U. f. R. 1929 S. 1168, 1931 S. 619, 1932 S. 791 med Note 1, 1933 S. 1098 (Dissens) V. L. T. 1930 S. 92 og R. U. Nr. 272 i U. f. R. 1924 B S. 328.

Jfr. herved ogsaa vedrørende Spørgsmaalet om Benyttelse af Sagførerbistand ved Inddrivelse af Skatter J. M. Cirkl. (Nr. 211) 11. Oktbr. 1932 og Domme U. f. R. 1930 S. 587 (HRD), 1933 S. 950 samt ovfr. S. 8, Note 9.

<sup>19)</sup> Se herved Højesteretsdom i U. f. R. 1930 S. 271: At Fogeden ikke saas at have mæglet Forlig, medførte ikke Afvisning af Sagen.

<sup>20)</sup> Se herved Domme U. f. R. 1931 S. 619, 1932 S. 791.

<sup>21)</sup> Jfr. Dom i U. f. R. 1927 S. 472.

<sup>22)</sup> Cfr. med Hensyn til særskilt Vurdering af Inventaret Dom i U. f. R. 1930 S. 146.

VI. Saa snart Auktionsvilkaarene er fastsat, har ifølge § 571, jfr. Lov (Nr. 209) 23. Juli 1932, Fogeden af egen Drift og uden yderligere Opfordring at tillyse Auktionen. Dette sker ved, at en Bekendtgørelse 2 Gange indrykkes i Statstidende<sup>23)</sup> med et Varsel af mindst 14 Dage fra den første Indrykkelse at regne. Fogeden kan derhos, naar det af nogen vedkommende forlanges, og han finder det tjenligt, ogsaa foranstalte Auktionen bekendtgjort i andre Aviser, end ogsaa udenlandske. Angaaende Bekendtgørelsens nærmere Indhold giver § 572 nogle ret selvfølkelige Forskrifter.

VII. Hvad angaar selve Auktionen og det, der kan forefalde under denne, kan

A. Indsigelser mod Auktionsvilkaarene paa Auktionsdagen som Regel ikke mere fremsættes, dog med Undtagelse af de i §§ 566, 2. Pkt., og 567, 1. Stk., omhandlede<sup>24)</sup>, jfr. ovenfor under IV. Naar saadan Klage fremsættes, gives der i § 573 nærmere Regler om dens Behandling og Afgørelse ved Fogedens Kendelse. For saa vidt Auktionen af den Grund maa udsættes og derefter igen skal fremmes, maa der ske ny Bekendtgørelse herom med en Uges Varsel.

B. Ved Auktionens Begyndelse skal efter § 573, 3. Stk., Auktionsvilkaarene og Genparten af Ejendomsbladet oplæses og saa meget af tidligere Protokoltilførsler eller af andre Dokumenter, som Fogeden finder fornødent at meddele de lysthavende, medens de øvrige Salget vedkommende Dokumenter bør være til Stede og til lysthavendes Eftersyn.

C. Derefter opraabes Ejendommen efter de nærmere Regler, som indeholdes i § 574. Fremgangsmaaden er her noget omstændeligere end ved Løsøreauktion. Saaledes skal navnlig en Optegnelse af Budene, efterhaanden som de gøres, finde Sted. Naar ingen efter derom 3 Gange gentagen Opfordring gør Overbud, standses Opraabet, og Resultatet indføres i Auktionsbogen. Der gives derefter vedkommende Lejlighed til at fremsætte mulige Bemærkninger, og Fogeden afgør da det fornødne, dersom det behøves, ved en Kendelse. Hvis Salg skal finde Sted, bekræftes Budet ved **Hammerslag**.

<sup>23)</sup> Jfr. L. (Nr. 10) 23. Januar 1903 § 1, Bekg. (Nr. 39) 19. Marts 1904, 12).

<sup>24)</sup> Jfr. U. f. R. 1910 S. 773.

Hvis der intet Bud gøres, eller intet lovligt Krav foreligger fra nogen af de berettigede paa, at der gives den højstbydende Hammerslag, vil Auktionen blive hævet, jfr. § 575<sup>25)</sup>. Under visse nærmere Betingelser aabnes der ved § 578 Pant- eller Udlægshavere Adgang til at forlange Auktionen standset og til derefter at henvende sig til Forboden for af denne at faa Ejendommen udlagt<sup>26)</sup>.

VIII. A. Efter den ældre Ret var det det sædvanlige, at der holdtes en Række Auktioner over Ejendommen, idet man derigennem mente at kunne værne de andre berettigede mod Skade ved Rekvirentens ensidige Forfølgning. Med den forandrede Karakter af en samlet Retsforfølgning i alle de berettigedes Interesse, som Tvangsauktionen antog ved Loven af 1891, ligesom nu ved Rpl., har man imidlertid ment i det væsentlige at kunne undvære dette Kontrolapparat, som ofte virkede i høj Grad forstyrrende, tidsspildende og bekosteligt.

Reglen er nu efter § 576, at der kun behøver at holdes een Auktion. Men dog kan saavel Skyldneren som enhver af dem, hvis Rettigheder over Ejendommen ved Tvangssalg vil bringes til at ophøre<sup>27)</sup> — uden Hensyn til, om hans Fordring er forfalden —, for saa vidt der ved første Auktion intet Bud sker, eller han ikke ved det skete Bud vil faa fuld Dækning for sit Krav, fordrer en anden Auktion afholdt, naar han straks paa Auktionsstedet erklærer dette, imod at han stiller Sikkerhed for Betalingen af de af den nye Auktion flydende Omkostninger, for saa vidt disse ikke maatte blive dækkede ved højere Bud<sup>28)</sup>. At Hammerslag er meddelt, udelukker i og for sig ikke Bestemmelsens Anvendelse; det kræves blot, at Erklæringen fremkommer »straks paa Auktionsstedet«, hvilket betyder, forinden Retten har forladt dette<sup>29)</sup>.

<sup>25)</sup> Om de med Auktionen forbundne Omkostninger i disse Tilfælde, se U. f. R. 1932 S. 791, R. U. Nr. 272 i U. f. R. 1924 B S. 328 og de i Note 18 citerede Artikler i U. f. R.

<sup>26)</sup> Jfr. nærmere nedenfor S. 238—39.

<sup>27)</sup> Cfr. Dom i Ø. L. T. 1928 S. 459 om en Panthaver, hvis Pantebrev var afkræfteligt.

<sup>28)</sup> Jfr. U. f. R. 1901 S. 665 og 1925 S. 898.

<sup>29)</sup> Jfr. Motiverne til Kommissionsudkastet 1877 S. 220—21 og tilsvarende Motiver til den med Rpl. § 576 ligelydende Bestemmelse i

Flere Auktioner afholdes derimod ikke, medmindre alle de, som ifølge § 570 kan fordre Auktionens Fremme, navnlig foruden Auktionsrekvirenten enhver Udlægshaver og enhver Panthaver, hvis Fordring er forfalden, jfr. ovenfor S. 176 ff., samtykker heri, dog at de, der ikke gør Indsigelse, anses at samtykke.

Naar en anden Auktion skal finde Sted, maa der efter § 577 herom udgaa en ny Bekendtgørelse<sup>30)</sup> med 14 Dages Varsel, der i det mindste een Gang indrykkes i Statstidende. Det skal i Bekendtgørelsen udtrykkelig bemærkes, at det er anden og sidste Auktion.

B. En særlig Mulighed for ny Auktion efter Hammerslagets Meddelelse aabner § 582 for det Tilfælde, at Køberen ikke efterkommer Auktionsvilkaarene<sup>31)</sup>. I dette Tilfælde er nemlig Rekvirenten saavel som enhver af de Personer, som ifølge deres Fordringers Beskaffenhed har Krav paa at faa Del i Købesummen<sup>32)</sup>, berettiget til at fordre, at Ejendommen sættes til en eneste Auktion paa Auktionskøberens Regning og Risiko, saaledes at han bliver pligtig at tilsvare, hvad der maatte bydes mindre, uden at have Krav paa, hvad der bydes mere end Auktionskøbesummen<sup>33)</sup> <sup>34)</sup>.

IX. For det Tilfælde, at Betalingen efter § 568 skal erlægges til Fogeden, jfr. ovenfor S. 199, skal denne gøre et Udkast til Auktionssummens Fordeling, og der forholdes da

---

Tvangsauktionsloven 1891 § 36, Rigsdagstidn. 1889—90 Till. A Sp. 2492. Dette er ogsaa anerkendt ved en Højesteretsdom i U. f. R. 1925 S. 90, der efter Omstændighederne betragtede en Begæring om ny Auktion som fremsat straks paa Auktionsstedet.

<sup>30)</sup> Se herved Dom i U. f. R. 1933 S. 756.

<sup>31)</sup> Jfr. efter den ældre Ret Dom i U. f. R. 1876 S. 145.

<sup>32)</sup> Se herved Dom i U. f. R. 1927 S. 494 angaaende et Tilfælde, hvor 1. Prioritetshaver havde givet Henstand med Betaling af den første Tredjedel af Købesummen, som alene tilfaldt ham. — Et Tilfælde, hvor en Kreditforening gjorde Brug af denne Bestemmelse, findes i U. f. R. 1934 S. 668 (HRD).

<sup>33)</sup> Jfr. U. f. R. 1908 S. 649.

<sup>34)</sup> At der er begæret ny Auktion i Henhold til § 582, fritager ikke den højestbydende for at tage stemplet Udskrift af Auktionsprotokollen i Henhold til Stpl. § 6, jfr. Skattedepartementets Skr. (Nr. 137) 3. Juli 1922.

hermed efter de nærmere Regler i § 581, jfr. L. (Nr. 209) 23. Juli 1932, der i det væsentlige stemmer med de i § 555 omhandlede med Hensyn til Tvangsauktion over Løsøre, som er fremstillet ovenfor S. 189 ff.; mulige Tvistigheder afgøres dog her altid ved Fogedens Kendelse, der særskilt kan paaankes, jfr. § 591, 2. Stk.<sup>35</sup>). Som en Forskel maa dog mærkes, at Fordelingsudkastet ifølge § 581 skal gøres til Genstand for Behandling paa et Møde, hvortil de interesserede skal indkaldes, og hvor de maa fremkomme med deres Indsigelser<sup>36</sup>).

X. Endelig har Fogeden at udstede Auktions-skøde til Køberen, naar denne enten har opfyldt de derfor stillede Vilkaar eller i Tilfælde af forgæves lovligt Tilbud eller praktisk Umulighed for at fremsætte et saadant har afgivet Beløbet til Fogeden<sup>37</sup>), eller alle Vedkommende samtykker i Skødets Udstedelse, jfr. nærmere § 583<sup>38</sup>). Køberen er i Mangel af anden Bestemmelse i Vilkaarene pligtig at tage Skøde eller Overdragelsesdokument og berigtige Købet i enhver Henseende inden 1 Aar efter Hammerslaget.

---

<sup>35</sup>) Cfr. herved Dom i U. f. R. 1934 S. 576, der ex officio afviser særskilt Anke af en Afgørelse angaaende Prioritetsordenen, der var truffet paa det forberedende Møde. Se herved ndfr. S. 217—18.

<sup>36</sup>) Jfr. om Forligsmæglingen, som Fogeden (tidligere Auktionsforvalteren) efter § 581 (T. A. L. § 41), 3. Stk., skal foretage, U. f. R. 1903 A S. 402.

<sup>37</sup>) Fogeden skal i saa Fald opbevare og frugtbargøre Beløbet efter § 581, sidste Stk. — Om nogle Beløb, som Fogeden i Henhold hertil havde opbevaret i 7 Aar, fordi de ikke kunde udbetales til Pantehaverne, da disse ikke var i Besiddelse af vedkommende Pantebrev, udtaler utr. J. M. Skr. 1. Juli 1929, at de vil være at indbetale i Nationalbanken.

<sup>38</sup>) Se herved bl. a. Domme U. f. R. 1928 S. 1062 (HRD), 1929 S. 569, 1934 S. 1089 og 1935 S. 369.

## § 18.

### Auktions Virkninger.

Skønt Fremstillingen ogsaa her i første Række tager Sigte paa Tvangsauktion, vil der dog for Sammenhængens Skyld blive gjort nogle Bemærkninger om Forholdet ved frivillige Auktioner.

I. Selve Opraabet ved Auktionen indeholder sædvanlig ikke et Kontraktstilbud, men har kun Karakteren af en Opfordring til de tilstedeværende om at fremkomme med Tilbud<sup>1)</sup>. Rekvirenten maa ogsaa have Adgang til selv eller ved andre at byde paa Auktionen, jfr. Pantelaanerregulativ (Nr. 389) 30. Juli 1921 § 3<sup>2)</sup>. Ved Tvangsauktionen kan der slet ingen Tvivl være herom<sup>3)</sup>. Ved frivillig Auktion kunde det maaske synes paafaldende, at Rekvirenten saaledes køber sin egen Ting, men i Realiteten betyder hans Bud kun en Tilkendegivelse af, at han ikke vil sælge Tingen under den Pris, og dette maa det i Almindelighed staa ham frit for at bestemme. Man har vel ment, at et saadant Bud af Ejeren selv altid maatte ske aabenlyst og ikke hemmeligt ved Mellemand, idet ellers let nogen i Tillid til et saadant Skinbuds reelle Karakter kunde forledes til at byde højere<sup>4)</sup>. Men naar

<sup>1)</sup> Jfr. N e l l e m a n n : Auction S. 62 ff., J u l . L a s s e n : Haandbog i Obligationsret. Alm. Del S. 38, Note 2, H e n r y U s s i n g : Aftaler S. 17, Note 18, H a g e r u p : Civilproces 3. Udg. III. S. 141, T o r e A l m é n : Om auktion II. S. 99 ff., 140 ff., samt Domme i U. f. R. 1867 S. 627 (før Tvangsauktionslovens Tid) og 1894 S. 827 (her dog ved Auktionskonditionerne udtrykkelig bestemt, at den højstbydende ikke havde Ret til at fordre Hammerslag).

<sup>2)</sup> Ogsaa Rekviritus, der jo ved en Tvangsauktion er Ejeren af Effekterne, maa kunne optræde som Køber. Derimod kan Fogeden ikke købe noget paa Auktionerne, jfr. Anordn. 5. Juni 1777 § 7 c og Pl. 19. Marts 1819. Jfr. ogsaa med Hensyn til Auktionslederen ved frivillig Auktion L. (Nr. 132) 16. April 1935 § 14 og nedenfor S. 234.

<sup>3)</sup> Jfr. saaledes ogsaa Dom i U. f. R. 1918 S. 461.

<sup>4)</sup> Saaledes N e l l e m a n n : Auction S. 64.

de bydende, efter hvad der ved den Slags Forhold er det sædvanlige, maa være belavede paa, at ogsaa Ejeren selv kan være blandt de medbydende, narres de jo i Virkeligheden ikke, idet Overbudet da kun betyder (hvad der ogsaa er rigtigt), at de ikke faar Tingen til den hidtil budte Pris, og derefter selv maa tage Bestemmelse, om de vil byde mere<sup>5)</sup>.

I det Tilfælde, at Tingen er stillet »til absolut Bortsalg«, maa dog noget andet gælde<sup>6)</sup>. I dette Tilfælde har nemlig Rekvirenten selv paa Forhaand forpligtet sig til at antage det højeste Bud, for saa vidt det ikke af særlige Grunde kan afvises, og han maa da sikkert ogsaa være udelukket fra at gøre Bestemmelsen om absolut Bortsalg til intet ved selv at gøre Bud paa Tingen<sup>7)</sup>.

Et saadant Vilkaar om absolut Bortsalg vil dog kun kunne antages at foreligge i Tilfælde af klar Bestemmelse derom. Hvad Tvangsauktioner angaar, vil med Hensyn til Løsøre vel Reglen være, at der kun holdes een Auktion, og med Hensyn til fast Ejendom vil der, som i forrige § nærmere omtalt<sup>8)</sup>, vel ofte blive holdt to Auktioner, men flere kun med alle vedkommendes Samtykke. Men den Udsigt, som den højstbydende derefter vil kunne have til at faa sig Tingen endelig tilslaaet paa den eneste eller paa den anden Auktion skyldes dog ikke noget direkte Hensyn til ham selv, men alene et Hensyn til de andre Rettighedshavere over Tingen, der muligvis kan forlange Tvangsauktionen bragt til Afslutning. Den fremtræder saaledes kun som en Refleksvirkning af deres Ret og vil altsaa falde bort, saa snart de giver Afkald paa denne<sup>9)</sup>. Angaaende Tvangsauktion over fast Ejendom bestemmer da ogsaa § 579, 1. Stk., udtrykkelig, at den højstbydende ikke ved nogen af Auktionerne har Ret til at fordre Hammerslag<sup>10)</sup>.

II. Auktionsbudets Virkning vil allerede tildels fremgaa af det anførte.

<sup>5)</sup> Jfr. dog herved *Sindballe* i U. f. R. 1916 B S. 13—14.

<sup>6)</sup> Jfr. dog *Almén*: Om auktion S. 127 ff.

<sup>7)</sup> Jfr. U. f. R. 1889 S. 49.

<sup>8)</sup> S. 201.

<sup>9)</sup> Jfr. *Nellemann*: Auction S. 77 og tildels S. 117—118.

<sup>10)</sup> Se med Hensyn til Tvangsauktion over Løsøre ovenfor S. 188 ved Note 15.

A. Nogen selvstændig Ret vil det i Almindelighed ikke begrunde for den bydende. Det er jo nemlig alene at opfatte som et Tilbud, der først ved Rekvirentens Akcept bliver forpligtende for denne. Anderledes stiller Sagen sig dog, hvor Auktionsvilkaarene lyder paa absolut Bortsalg, idet der heri ligger en Forhaands Akcept af det højeste Bud, som paa Auktionen maatte fremkomme.

B. Derimod vil vedkommende sædvanlig blive forpligtet ved sit Bud. Det maa dog være Forudsætningen herfor, at den bydende opfylder de almindelige civilretlige Betingelser, f. Eks. Myndighed, for at kunne paatage sig Forpligtelser. Naar flere byder i Forening, maa vistnok Formodningen i Mangel af modstridende Bestemmelse<sup>11)</sup>, ligesom ved andre Pengeløfter<sup>12)</sup>, være for solidarisk Ansvar. En Person, der byder, kan naturligvis ved selve sit Bud erklære, at han kun afgiver det paa en andens Vegne<sup>13)</sup>. Men er dette ikke sket, kan han ikke senere opgive en anden som forpligtet, for saa vidt da ikke Formodningen allerede ifølge den paagældendes Stilling, f. Eks. som Sagfører eller Auktionstaksatrice maatte siges at være for, at han ikke optraadte i eget Navn<sup>14)</sup>. I Almindelighed indeholder imidlertid Auktionsvilkaarene ved Løsøreauktion den Bestemmelse, at den, som byder for en anden, simpelthen hæfter som Selvskyldner. Naar dette derimod ikke er sædvanligt ved fast Ejendom, skyldes det Reglerne om Sikkerhedsstillelse.

Denne Forpligtelse for den bydende vil dog som Regel bortfalde ved Overbud, for saa vidt da ikke dette, f. Eks.

<sup>11)</sup> Jfr. herved H.R.D. i U. f. R. 1873 S. 437 cfr. 1872 S. 684.

<sup>12)</sup> Jfr. J. L. Lassen: Haandbog i Obligationsretten. Alm. Del 3. Udg. S. 528 ff., Henry Ussing: Obligationsret. Alm. Del S. 11—12.

<sup>13)</sup> Jfr. U. f. R. 1891 S. 1106. Jfr. om Overskridelse af Bemyndigelse U. f. R. 1904 A S. 405, 1902 A S. 848.

<sup>14)</sup> Jfr. nærmere N. L. N. N. N.: Auction S. 70—1, samt J. U. 1856 S. 645 og J. M. Skr. 14. Juli 1864. Omvendt vil ogsaa undertiden den, der som »Auktionsholder« har foranstaltet Auktionen, kunne blive gjort ansvarlig i Stedet for den virkelige Sælger, jfr. Dom i U. f. R. 1919 S. 830 og om det Forhold, der derved vil kunne opstaa mellem Auktionsholderen og hans Kommittent, Højesteretsdom i U. f. R. 1921 S. 656.

paa Grund af den bydendes Umyndighed eller bekendte Uvederhæftighed, straks afvises af Rekvirenten. En senere For­kastelse af Overbudet vil derimod ikke igen gøre Underbudet bindende<sup>15)</sup>, og endnu mindre vil der kunne være Tale om, at man i dette Tilfælde, med Overspringelse af mellemliggende Bud, skulde kunne gaa tilbage til en tidligere bydende. Der kan imidlertid i Auktionsvilkaarene være truffet særlig Bestemmelse om, at man i Tilfælde af det højeste Buds For­kastelse, f. Eks. fordi den, der har fremsat det, ikke er i Stand til at stille den forlangte Sikkerhed, skal kunne holde sig til den næstbydende<sup>16)</sup> og eventuelt ogsaa til tidligere bydende.

Hvis flere har gjort samme Bud, og det ikke lykkes at fremkalde noget Overbud, kan ingen af dem have Fortrinet, men det maa staa Auktionsrekvirenten frit for at vælge, hvem han vil betragte som Køber.

Der maa dog gælde en vis Grænse for den højstbydendes Forpligtelse til at staa ved sit Bud. Ved Løse­reauktio­ner vil det saaledes være den naturlige Forudsætning, at Budet inden Auktionens Slutning antages ved Meddelelse af Hammerslag. Det er da ogsaa det overvejende almindelige i Praksis, at man ikke i Vilkaarene for Tvangsauktioner optager Bestemmelser om Hammerslag paa Approbation efter Auktio­nen, og ved frivillig Auktion, der afholdes af Auktionsleder, er det ligefrem forbudt, jfr. ndfr. S. 209. Undtagelse gøres dog undertiden, navnlig ved Tvangsauktion over Pantebreve, men hvis Effekterne er stillet til absolut Bortsalg, kan Approbation ikke betinges i Vilkaarene. Ved Auktion over f a s t e E j e n d o m m e har derimod Lovgivningen fastsat en — sikkert unaturlig lang — Frist for Budets bindende Kraft. For T v a n g s a u k t i o n e r bestemmer saaledes § 576<sup>17)</sup>, 2. Stk., at den, som

<sup>15)</sup> Jfr. H.R.D. i U. f. R. 1897 S. 544, jfr. 1894 S. 843.

<sup>16)</sup> Jfr. H.R.D. i U. f. R. 1897 S. 28. Den næstbydende maa dog i et saadant Tilfælde være bundet ved sit sidste Bud, men vil ikke kunne gøre gældende, at han nu ikke længere skal være bundet ved noget Bud, der har været fremkaldt ved den højstbydendes Overbud, jfr. Dom i U. f. R. 1922 S. 958.

<sup>17)</sup> Jfr. tidligere T. A. L. § 36.

er højstbydende ved første Auktion, i 6 Uger skal være bundet ved sit Bud for det Tilfælde, at der ikke ved anden Auktion skulde ske et lige saa højt<sup>18)</sup> eller højere Bud, eller det skete Bud formedelst manglende Sikkerhedsstillelse ikke kan antages. Gives der ved anden Auktion hverken Hammerslag til ham eller til nogen anden, er den højstbydende ved første Auktion løst fra sit Bud, og Forpligtelse til at vedstaa Budet paahviler heller ikke den eller de højstbydende ved anden Auktion, idet disse har Ret til at fordre en Afgørelse under selve denne.

Allerede tidligere havde man en Bestemmelse om Forholdet i en Pl. 25. Januar 1820, som altsaa nu kun har Betydning for frivillige Auktioner. Herefter skal det Bud ved en Auktion, som ikke antages inden 6 Uger efter Auktionen, ikke forbinde den bydende, medmindre det i Konditionerne udtrykkelig er betinget, at den bydende skal staa ved sit Bud i længere Tid, og denne Regel skal gælde baade, naar der intet Hammerslag er sket, men ny Auktion skal foretages, og naar Hammerslag paa nærmere Approbation har fundet Sted. Budet forudsættes paa den anden Side at være bindende indenfor den 6 Ugers Frist, og med Hensyn til denne bindende Kraft gøres der ingen Forskel mellem den første og de senere Auktioner. Det maa dog vistnok herved underforstaas, at Auktionen ikke udtrykkelig er bekendtgjort som den sidste og endelige, idet den højstbydende i dette Tilfælde — i Mangel af klar modsat Bestemmelse — maa kunne forlange Hammerslag meddelt paa selve Auktionen<sup>19)</sup>.

<sup>18)</sup> Det er altsaa herefter for at frigøre den højstbydende paa første Auktion tilstrækkeligt, at der paa anden Auktion fremkommer et lige saa højt Bud, men det er ikke nødvendigt, at Budet er højere.

<sup>19)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Auction S. 61—2 i Henhold til Bang & L a r s e n: Procesmaade V. S. 138—9. Skønt dette ikke udtrykkelig siges, er det dog saavel af Pl.s nærmere Indhold som af Motiverne (i Kollegialtid. for 1820 S. 81 ff.) klart, at den kun har Hensyn til Auktion over faste Ejendomme, idet der kun ved disse praktisk set bliver Tale om flere Auktioner eller om Meddelelse af Hammerslag paa Approbation efter Auktionen. Dette er da ogsaa fast antaget.

III.<sup>20)</sup> Hammerslaget har altid den Betydning, at dermed selve Auktionshandlingen maa anses for tilendebragt, saaledes at navnlig, indtil det igen ophæves, enhver Adgang til at fremkomme med yderligere Bud maa være afskaaret. Men med Hensyn til dets nærmere Retsvirkninger iøvrigt gør der sig nogen Forskel gældende mellem Løsøreauktioner og Auktioner over fast Ejendom og ved de sidste igen, efter som Auktionen har Karakter af frivillig Auktion eller Tvangsauktion.

A. Ved Auktion over Løsøre maa da Hammerslagets Betydning bestaa i, at det, i hvert Fald, saa snart Auktionen er sluttet<sup>21)</sup>, overfører Ejendomsretten over det solgte til den højstbydende. Hammerslag paa Approbation efter Auktionen kendes saa godt som ikke ved Auktion over Løsøreting, jfr. ovfr. S. 207, og ved frivillig Auktion ved Auktionsledere er Salg under Forbehold af Godkendelse efter Hammerslagets Meddelelse ligefrem forbudt, jfr. L. (Nr. 132) 16. April 1935 § 13, Stk. 4. Derimod vil Ejendomsrettens endelige Erhvervelse kunne være betinget af, at Købesummen i rette Tid erlægges, i hvilket Tilfælde den naturlige Opfattelse vistnok vil være den, at Købesummens Ikke-Betaling virker som en resolutiv Betingelse paa den ved Hammerslaget stiftede Ejendomsret.

B. a. En lignende Ordning maa antages ved Tvangsauktion over fast Ejendom. Ogsaa her maa ved Hammerslaget Tvangsforfølgningen være bragt til Ende, saaledes at derved Ejendomsretten er gaaet over fra Rekviritus til den bydende, hvis Bud er antaget<sup>22)</sup>; der kan saaledes navnlig ikke være Tale om, at han, hvis han er en Udlægshaver, mere skulde behøve at finde sig i at blive udløst af nogen af de andre, som har Rettigheder over Ejendommen, og saaledes gaa Glip af sin ved Hammerslaget erhvervede Ret. Hvis Hammerslaget kun er meddelt paa nærmere Approbation, kan

<sup>20)</sup> Jfr. Nellesmann: Auction S. 126—143, Torp: Grundtvig: Tingsret S. 382—3, Almén: Om auktion II. S. 272 ff.

<sup>21)</sup> I Konditionerne for Løsøreauktioner hedder det ofte, at Genstandene »sælges paa nærmere Approbation ved Auktionens Slutning«.

<sup>22)</sup> Cfr. U. f. R. 1874 S. 941, 1871 S. 582.

Ejendomsretten dog først antages at blive overført ved denne. Derimod kan det *Auktions-skøde*, som ifølge § 583 Køberens kan forlange udstedt, ikke anses for en nødvendig Betingelse for Ejendomsrettens Overgang. Dets Betydning er kun at tjene som *Legitimation* for Køberens og navnlig at udgøre et Bevis for, at han har opfyldt de for Ejendommens endelige Erhvervelse stillede Betingelser, saa at der ikke længere kan blive Spørgsmaal om at forlange Handlens Tilbagegang efter § 582. *Tinglysning* er heller ikke nogen Betingelse for Køberens Retsbeskyttelse, men den har ligeledes kun Betydning med Hensyn til *Legitimationen*<sup>23</sup>).

b. Endnu klarere er det, at ved frivillige Auktioner over fast Ejendom, hvor jo ikke de særlige Hensyn til Tvangsforfølgningens Formaal gør sig gældende, og i Sammenhæng dermed heller ikke den judicielle Regulering af Forholdet i samme Grad træder frem, maa en almindelig Overførelse af Reglerne om Ejendomsoverdragelse finde Sted. Disse fører nærmest til at sammenstille Hammerslaget med Købekontrakten eller det betingede Skøde, som sædvanlig kun giver Køberens en foreløbig, af forskellige Vilkaars Opfyldelse suspensivt betinget Ret til Ejendommen, medens den endelige Ret først opnaas ved Erhvervelse og Tinglysning af ubetinget Skøde paa Ejendommen<sup>24</sup>).

Ved Salg af registreringspligtige Skibe maa ganske lignende Regler gælde, kun at her efter Søløvs, jfr. Lovbekg. (Nr. 108) 13. April 1929, § 3 og Skibsregistreringslov, jfr. Lovbekg. (Nr. 103) 4. Maj 1927, Registrering træder i Stedet for Tinglysningen. —

Den Ret til at erhverve Skøde i Henhold til Hammerslaget, som den højstbydende har, kan han — som det udtrykkelig var hjemlet ved Pl. 5. Juni 1829 § 4<sup>25</sup>) og senere er forudsat i Rpl. § 583<sup>26</sup>) i Begynd., jfr. ogsaa Stpl. Bekg. (Nr. 99) 23. April 1929 §§ 62 og 63 — ved Transport overdrage til en anden, saaledes at Skødet udstedes til denne<sup>27</sup>).

<sup>23</sup>) Jfr. nærmere herom *Vinding Kruse*: Ejendomsretten III. 1. S. 1088.

<sup>24</sup>) Jfr. U. f. R. 1877 S. 721.

<sup>25</sup>) Cfr. derimod tidligere Sp. Rglm. 22. Marts 1814 § 119, 2. Stk.

<sup>26</sup>) Tidligere i T. A. L. § 40.

<sup>27</sup>) Jfr. U. f. R. 1896 S. 143 og angaaende Stemplingen af en Trans-

IV. Som en Virkning, der særlig knytter sig til Tvangsauktion, maa endnu nævnes den Udslettelse, den medfører af alle Hæftelser, som ikke kan dækkes af Auktionssummen<sup>28)</sup><sup>29)</sup>). Det maa naturligvis herved være en Forudsætning, at Auktionen er lovlige afholdt, og ligeledes er det, for at Køberen kan forlange saadan Udslettelse, en Betingelse, at han har fyldstgjort Auktionsvilkaarene, selv om han maaske ikke endnu har faaet Auktionssskøde<sup>30)</sup>, og at Anke eller Kærefristen er udløbet, uden at saadan Anke eller Kære er rejst, § 584<sup>31)</sup>.

V. Auktionssalget giver endelig Anledning til lignende civilretlige Spørgsmaal i Anledning af Mangler ved den solgte Ting, Vanhjemmel o. lign. som et almindeligt Salg<sup>32)</sup>.

a. Ved frivillig Auktion er det i et og alt de almindelige Synspunkter, der finder Anvendelse. Den tidligere kutymæssig udviklede Regel ved Løsøreauktioner, at Tingene sælges, »som de ved Salget forefindes«, har ved Købel. 6. April 1906 § 48 faaet den nærmere bestemte Form, at Køberen ved Auktionsalg ikke kan paaberaabe sig, at Genstanden lider af nogen Mangel, medmindre Genstanden ikke svarer til den Betegnelse, hvorunder den er solgt<sup>33)</sup>, eller Sælgeren har handlet svigagtigt<sup>34)</sup>; dog skal denne Regel ikke gælde, naar en Hand-

---

port paa Retten til at faa Fogedudlægsskøde Højesteretsdom i U. f. R. 1915 S. 99 samt Skattedepartem. Skr. (Nr. 135) 29. Juni 1922, (Nr. 136) 30. Juni 1922 og (Nr. 126) 11. Sept. 1930.

<sup>28)</sup> Med Hensyn til hvilke Hæftelser, der omfattes af Bestemmelsen, se Domme i U. f. R. 1930 S. 201 og 551 samt R. U. Nr. 156 i 1922 B S. 258.

<sup>29)</sup> Afgørelsen af, under hvilke nærmere Betingelser de udækkede Hæftelser kan kræves udslettet, maa træffes af Tinglysningsdommeren, ikke af Fogeden, jfr. V. L. T. 1934 S. 260. Vedrørende Spørgsmaalet, om Tinglysningsdommeren er pligtig at udslette saadanne udækkede Hæftelser i Medfør af Tinglysningsl. § 20, se Domme i U. f. R. 1932 S. 1121, cfr. 1933 S. 545.

<sup>30)</sup> Jfr. U. f. R. 1910 S. 59.

<sup>31)</sup> Jfr. tidligere T. A. L. § 44 med dens Henvisning til Pl. 22. April 1817.

<sup>32)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Auction S. 126—143.

<sup>33)</sup> Jfr. Domme i U. f. R. 1915 S. 495, 1917 S. 67.

<sup>34)</sup> Jfr. Dom i U. f. R. 1920 S. 501.

lende sælger sine Varer ved Auktion<sup>35</sup>). Køberen kan altsaa i Almindelighed paa Grund af Mangler ved Tingen hverken hæve Kontrakten<sup>36</sup>) eller forlange Erstatning. Denne Bestemmelse kan næppe analogisk overføres paa Auktioner over faste Ejendomme<sup>37</sup>).

Ved L. (Nr. 246) 9. Maj 1917 om Landboforeningers og Husmandsforeningers Auktioner, § 4, 3. Stk., er der truffet en særlig Bestemmelse om Ansvar for Mangler ved Husdyr, der bortsælges (ogsaa naar det sker underhaanden) af de deri omhandlede Foreninger, idet Sælgeren herefter, uden Hensyn til Forbehold i modsat Retning i Salgsbetingelserne, er ansvarlig overfor Køberen saavel med Hensyn til smitsomme Sygdomme som med Hensyn til andre væsentlige, i høj Grad værdiforringende Sygdomme eller Fejl, der ikke specielt er opgivne (et almindeligt Forbehold er derimod ikke tilstrækkeligt) eller ikke er let synbare, saafremt disse med Sikkerhed kan erkendes at have været til Stede hos Dyret, da Salget fandt Sted.

b. Bestemmelsen i Købel. § 48 gælder i og for sig ogsaa om Tvangsauktioner over Løsøre<sup>38</sup>), kun vil der ved disse paa Grund af Rekvirentens Ukendskab til Forholdene sjældnere kunne tænkes at foreligge Svig med Hensyn til Mangler. Det samme formodede Ukendskab vil ogsaa i Almindelighed medføre, at der ikke vil kunne paalægges Auktionsrekvirenten noget Vanhjemmelsansvar paa Grund af Mangler ved Adkomsten til det solgte<sup>39</sup>). Derimod maa der tilkomme Køberne paa Tvangsauktion den sædvanlige Adgang til i Anledning af Vanhjemmel at hæve Kontrakten og fordre sig fritaget for at betale Købesummen<sup>40</sup>).

<sup>35</sup>) Jfr. Jul. Lassen: Haandbog i Obligationsretten, Alm. Del 3. Udg. S. 510 Note 15, samt Domme i U. f. R. 1901 S. 804, 1898 S. 153, S. 766, 1897 S. 77, 1896 S. 282, S. 1100, 1895 S. 1219, 1894 S. 1314, 1880 S. 1027, 1876 S. 117, 1871 S. 90, 1869 S. 211, S. 289.

<sup>36</sup>) Jfr. herved U. f. R. 1914 S. 576.

<sup>37</sup>) Jfr. Jul. Lassen paa det anf. Sted og Dom i U. f. R. 1875 S. 479.

<sup>38</sup>) Jfr. U. f. R. 1915 S. 495.

<sup>39</sup>) Jfr. Jul. Lassen anf. Sted S. 488, Grundtvig: Lov om Køb, 2. Udg. ved Alf. Ross, § 59 Note 6, Dom i U. f. R. 187 2S. 190.

<sup>40</sup>) Jfr. Jul. Lassen anf. St. S. 494—5.

## § 19.

### Om Proceduren under og Retsmidlerne mod Tvangsauktion.

Angaaende Proceduren og Retsmidlerne ved Auktion gælder der i det hele og store de samme Regler som ved Eksekution<sup>1)</sup>, men enkelte Afvigelser kommer der dog frem.

I. A. Hvad angaar Spørgsmaalet, hvilke Indsigelser der overhovedet kan rejses under Tvangsauktionen, gennemføres Grundsætningen om judicielle Akters forbindende Kraft for Parterne ogsaa i Forholdet mellem Eksekution og Tvangsauktion indbyrdes<sup>2)</sup>, idet ifølge § 586, 1. Stk., de oprindelige Parter (d. v. s. de samme, som har været Parter under Eksekutionen) ikke kan fremsætte saadanne Indsigelser, som vedrører Lovligheden af Udlægsforretningen eller de forud for samme liggende Retshandlinger<sup>3)</sup>. Under »de oprindelige Parter« gaar imidlertid ogsaa den Tredjemand, der har fremsat Indsigelse mod Eksekutionen til Fogedbogen, jfr. § 523<sup>4)</sup>. Men med den anførte Begrænsning kan der ogsaa af disse Parter rejses Indsigelse imod Auktionens Fremme enten i det hele eller for en Del eller paa den paastaaede Maade, jfr. særlig for Rekviriti Vedkommende § 587 smh. m. § 522.

En Tredjemand, der ikke har gjort sig til Part under Eksekutionen, kan derimod efter § 586, 2. Stk., fremsætte Indsigelser under Auktionsforretningen, saa snart han formener, at Auktionens Fremme paa den paastaaede Maade kommer i Strid med hans Ret, jfr. ogsaa § 587 smh. m. § 523. Naar der i

---

<sup>1)</sup> Jfr. ovenfor S. 123 ff., 140 ff.

<sup>2)</sup> Jfr. Mot. t. K. U. t. B. R. Sp. 156—7 (259) og Dom i Ø. L. T. 1930 S. 304.

<sup>3)</sup> Jfr. utr. Østre Landsrets Dom 3. Juli 1928 angaaende den Indsigelse, at et Forlig var indgaaet ved en Misforstaaelse, og at der derfor med Urette var gjort Udlæg, som imidlertid ikke var paaanket, jfr. herved ogsaa Rpl. § 484.

<sup>4)</sup> Se herved Dom i U. f. R. 1931 S. 158 og ovfr. S. 58.

§ 586 undtages Indsigelser, som »hører til de i Kapitel 51 omhandlede«, altsaa vedrørende Forholdet mellem forskellige Retighedshavere i en fast Ejendom, beror dette vistnok paa, at Adgangen til at fremsætte disse Indsigelser paa Auktionsforretningens forskellige Stadier nærmere er reguleret ved de i det nævnte Kapitel indeholdte Regler. Men af disse følger forøvrigt netop, at den, der ikke er »nødvendig Part«<sup>5)</sup>, men f. Eks. hævder at være Ejer af den Ejendom, der skal bortauktioneres, endnu paa selve Auktionsdagen kan rejse Indsigelse mod Auktionen, jfr. navnlig § 573, 1. Stk., smh. m. § 566, 2. Pkt.

B. Selve Proceduren skal ifølge § 587 foregaa efter de samme Regler, som i § 524 er givet om Tvistigheders Forhandling under Eksekutionsforretninger. Saaledes foregaa navnlig ogsaa her Forhandlingerne for Fogeden mundtlig, dog at der skal finde visse Tilførsler til Auktionsbogen Sted<sup>6)</sup>, § 588 smh. m. § 525; der kan kun undtagelsesvis finde egentlig Bevisførelse Sted for Fogeden, og denne vejleder som Regel ikke Parterne, men en anden Sag er, at »Officialprincippet« finder en vid Anvendelse under Auktionsforretninger<sup>7)</sup>. Ligeledes kommer efter § 589 de i § 526 givne Regler om Udsættelse og Standsning ogsaa til Anvendelse<sup>8)</sup> paa selve Auktionsens Afholdelse, jfr. dog § 573, 1. Stk. i Slutn., hvorefter Auktioner i det der omhandlede Tilfælde skal fremmes, medmindre Anke eller Kære paa Stedet erklæres, og paa Forlangende Sikkerhed stilles for det ved Auktionsens Udsættelse forvoldte Tab. Da der ikke ved Auktion gælder nogen almindelig Forpligtelse for Rekvirenten til at give Møde, vil der her særlig hyppig blive Brug for den ved § 526, 3. Stk., hjemlede Udsættelse. Om Kendelses Afsigelse gælder der endelig efter § 590

<sup>5)</sup> Jfr. ovenfor S. 173.

<sup>6)</sup> Nogle særlige Bestemmelser i Rskr. 13. Juni 1783 og Pl. 3. Septbr. 1823, hvorefter visse Løsøreauktioner ikke behøver at foretages til Auktionsbogen, opretholdes ved § 588, 2. Stk.

<sup>7)</sup> Jfr. ovenfor S. 182.

<sup>8)</sup> Jfr. herved Dom i U. f. R. 1934 S. 550, hvorefter Fogeden ikke i Tilfælde af Rekvirentens Udeblivelse burde have nøjedes med at udsætte Auktionen, men ved at gaa frem efter Reglerne i Rpl. § 589, jfr. § 526, burde have draget Omsorg for, at der berammedes Tid og Sted for den nye Afholdelse af Auktionen, hvorom da sædvanlig Bekendtgørelse maatte ske.

de samme Regler, som i § 527 er foreskrevet ved Udlægsforretninger. Derefter maa vistnok ogsaa Bestemmelsen i §'ens sidste Stk. om Fogedens Beføjelse til under de dør anførte Omstændigheder at afsige eksigibel Kendelse angaaende Sagsomkostningerne finde Anvendelse under Auktion. For det Tilfælde, at Auktionen hæves, er der forøvrigt i § 575 i Slutn. særlig Hjemmel for at afsige eksigibel Kendelse for Auktionsomkostningerne.

Som Forskelligheder fra Proceduren under Eksekution maa dog for det første nævnes, at Fogeden under Tvangsauktion i adskillige Tilfælde skal foretage Forligsmægling i Anledning af opstaaende Tvistigheder, se § 555, 2. Stk., jfr. § 559, § 567, 2. Stk., § 581, 3. Stk., og § 585, 3. Stk.<sup>9)</sup>.

Endvidere finder der, som ovenfor omtalt, under Auktionsforretningen forskellige Indkaldelser Sted, og Udeblivelse eller Passivitet efter en saadan Indkaldelse vil kunne medføre en vis præklusiv Virkning, jfr. §§ 555, 561, 566 og 567. Nogle særlige Tilfælde, hvor Fogeden af egen Drift kan eller skal udsætte Auktionen, hjemles i § 567, 3. Stk., og § 573, 1. Stk.<sup>9a)</sup>. For at betinge Forretningens Udsættelse af, at der stilles Sikkerhed, haves der udtrykkelig Hjemmel i det i den sidstnævnte § omhandlede Tilfælde.

<sup>9)</sup> Jfr. Højesteretsdom i U. f. R. 1898 S. 903 med supplerende Oplysninger i P. C. Müllers Oversigt over Højesteretsdomme i Aarene 1866—1867 til 1900—1901 (1902) S. 229, samt Dom i U. f. R. 1903 A S. 402, der viser, at en Kendelse ikke bliver annulleret ex officio, fordi Forligsmægling er undladt.

<sup>9a)</sup> En særlig Hjemmel for Udsættelse af Tvangsauktioner over Landbrugsejendomme følger for Tiden af L. (Nr. 285) 16. Novbr. 1931, som senest er forlænget ved L. (Nr. 259) 9. December 1936. Herefter kan Fogeden efter Skyldnerens Begæring udsætte Foretagelsen af en begæret Tvangsauktion, naar Skyldneren godtgør, at han søger at opnaa en Akkord eller anden Ordning med sine Kreditorer, eller at der indenfor kortere Tid vil indtræde en væsentlig Bedring i hans økonomiske Forhold, jfr. de nærmere Betingelser i Lovens § 1. Jfr. som Eksempler paa, at saadan Udsættelse er givet, Domme i U. f. R. 1933 S. 938, 1934 S. 139, Ø. L. T. 1932 S. 196, 1933 S. 165 og som Tilfælde, hvor Udsættelse er nægtet, U. f. R. 1932 S. 594, 831, 976, Ø. L. T. 1935 S. 54. Ogsaa en Indgivelse af Andragende om Saneringslaan i Henhold til Lov (Nr. 121) 9. April 1936 vil bevirke Udsættelse af Tvangsauktionen, og her gælder de i Lov 16. November 1931 opstillede Betingelser ikke, jfr. Dom i U. f. R. 1936 S. 969.

II. A. Ligesom under Eksekution kan Fogedretten ogsaa under Auktionsforretninger alene træffe Bestemmelse om, hvad den selv vil gøre eller undlade, altsaa om, hvorvidt Auktionen kan fremmes eller ikke, jfr. § 573, 1. Stk. Der tilkommer altsaa kun Fogedens Kendelser »formel Retskraft« under den enkelte Retsforfølgning, ikke nogen mere almindelig forbindende »materiel Retskraft«.

Ogsaa under Auktion har dog Retten en vis Adgang til at omgøre sine Beslutninger. Denne Beføjelse er for saa vidt videregaaende end ved Eksekution, som adskillige af de Afgørelser, der træffes under Auktionsforretningen, har Karakteren af rent ensidige Beslutninger, som Retten fatter, uden at Parterne har haft Lejlighed til at udtale sig, f. Eks. angaaende Berømmelse af Auktionen o. lign., og dem staar det da Retten frit for at forandre. Egentlige Kendelser vil derimod kun kunne omgøres, naar der fremkommer nye faktiske Momenter, hvorimod den blotte Fremskaffelse af nye Beviser næppe kan være tilstrækkelig<sup>10)</sup>. Enhver Adgang til at omgøre trufne Beslutninger maa dog være afskaaret, efter at Auktionsforretningen er bragt til endelig Afslutning ved, at Hammerslag er givet eller Forretningen hævet.

Det er alene for Parterne, men ikke overfor Tredjemand, at Fogedrettens Afgørelser under Auktion har forbindende Virkning. Herved maa imidlertid erindres, at Kredsen af de »nødvendige« Parter er betydelig videre ved Tvangsauktion end ved Eksekution, idet alle, hvis Retsstilling vil blive berørt ved Tvangssalget, betragtes som Parter<sup>11)</sup>.

B. Reglen maa nu være, at Klager over en Auktions Lovlighed, for saa vidt de fremkommer fra Personers Side, der ifølge deres Stilling nødvendig er eller frivillig har gjort sig til Parter under Forretningen<sup>12)</sup>, jfr. § 587 smh. m. § 523, skal gøres gældende ad Appelvejen. Det er i saa Henseende ligegyldigt, om der nedlægges Paastand paa selve Auktionsforretningens Omstødelse, eller om Parten i Forbindelse dermed eller alene paastaar sig tilkendt Erstatning eller Fogeden paalagt Ansvar.

<sup>10)</sup> Jfr. U. f. R. 1894 S. 997; cfr. om Forholdet ved Eksekution ovenfor S. 138—39.

<sup>11)</sup> Jfr. ovenfor S. 172 ff.

<sup>12)</sup> Jfr. U. f. R. 1895 S. 758.

Ogsaa en T r e d j e m a n d, hvis Interesse er blevet krænket ved Auktionen, maa, hvis han ønsker det, k u n n e p a a a n k e denne. Han er endogsaa n ø d s a g e t til at gaa denne Vej, hvis han vil have Auktionen formelig omstødt eller Fogeden paalagt Ansvar. Men hvis han indskrænker sig til at forlange Erstatning, enten ubetinget, eller for saa vidt Modparten ikke godvillig udleverer den bortauktionerede Ting, vil han altid kunne gøre sin Ret gældende gennem Søgmaal i første Instans<sup>13)</sup>. Det samme maa vistnok gælde, selv om han fordrer selve Tingen tilbage, naar han dog ikke forlanger Auktionen formelt omstødt. Dette bliver særlig klart, naar han overhovedet ikke støtter sin Vindikationspaastand paa Fejl, hvori Fogeden ved Forretningens Foretagelse skulde have gjort sig skyldig, men paa en materiel Ret, som slet ikke har foreligget Auktionsretten til Paakendelse, og med Hensyn til hvilken derfor Auktionen umulig kan være bindende, jfr. D. L. 5—6—1 og 9, 5—8—6.

C. Drejer det sig endelig om de rent civilretlige Virkninger af Auktionen, er det klart, at saadanne, der netop forudsætter Auktionssalgets Gyldighed, f. Eks. naar en Auktionskøber søges til at opfylde sine Forpligtelser efter Hammerslaget, alene kan gøres gældende i første Instans. Hvis der derimod er Tale om en Grund, der efter almindelige Kontraktsregler skulde medføre Salgets Ugyldighed, f. Eks. Umyndighed hos Køberen eller Vanhjemmel, maa vel ogsaa Reglen være, at saadanne Ugyldighedsgrunde henvises til Sag i første Instans. Men hvor undtagelsesvis en saadan Grund maatte være gjort til Genstand for Paakendelse af Auktionsretten, maa en Underkendelse af dennes Afgørelse ske gennem Appel.

III. A. Appel foregaar ogsaa her i de to Former, A n k e eller K æ r e, jfr. § 591, 1. Stk., smh. m. § 593, som §'en er ændret ved L. (Nr. 209) 23. Juli 1932, hvorefter Klager vedrørende det materielle Grundlag for Forretningen, eller som gaar ud paa, at Auktionssummen er urigtigt fordelt ved Fogedens Kendelse (§§ 555 og 581), skal gøres gældende ved Anke, medens Klager, der alene angaar de processuelle Betingelser for Forretningen eller den derved brugte Fremgangs-

<sup>13)</sup> Jfr. U. f. R. 1889 S. 49 (52).

maade, skal gøres gældende ved Kære<sup>14)</sup>. Se dog nu herved det nye 3. Stykke i § 593<sup>14a)</sup>.

B. Medens Kendelser angaaende Fordelingen af Auktionssummen (§§ 555 og 581) kan paaankes eller paakæres straks efter deres Afsigelse, er Reglen ifølge § 591, 2. Stk., jfr. L. (Nr. 209) 23. Juli 1932, ved andre Kendelser den, at Anke eller Kære først kan rejses imod den sluttede Auktionsforretning<sup>15)</sup>. Kendelser, der afsiges under Auktionen eller Forberedelsen af denne, kan derfor normalt først paaankes eller paakæres, efter at hele Auktionsforretningen er sluttet<sup>15a)</sup>, jfr. dog det særlige Tilfælde i § 573, 1. Stk. i Slutn. Da Post 4 i de sædvanlige Auktionsvilkaar indeholder en Angivelse af den Orden, hvori de forskellige Rettighedshavere er lodtagne, kunde en Kendelse i Anledning af en Tvist desangaaende paa det forberedende Møde i og for sig siges at være en Kendelse »angaaende Auktionssummens Fordeling«. Det fremgaar imidlertid af den i Parentes tilføjede Henvisning til §§ 555 og 581, at der alene er tænkt paa de Kendelser, der afsiges om Fordelingen af den indkomne Købesum efter det af Fogeden udarbejdede Udskast<sup>16)</sup>, men ikke paa en Afgørelse vedrørende Prioritetsordningen, der kan træffes paa det forberedende Møde<sup>17)</sup>. En anden Sag er, at der næppe kan være noget i Vejen for, at samtlige mødende erklærer, at de begærer det forberedende Møde udsat, indtil Afgørelse i Ankesagen er truffet. En saadan særskilt Anke med samtlige Interessenters Samtykke er formentlig heller aldrig blevet afvist af Landsretterne.

C. Anke eller Kære over Auktionsforretningen maa efter § 592, 1. Stk., i Reglen rejses inden 4 Uger, efter at Auktionsforretningen er sluttet, eller, for saa vidt forudgaaende Rets-

<sup>14)</sup> Jfr. f. Eks. Dom i U. f. R. 1937 S. 143.

<sup>14a)</sup> Jfr. som Eksempel paa Anvendelse af denne Bestemmelse Ø. L. T. 1934 S. 110, der henviser en Klager, der havde paakæret en Kendelse om Auktionssummens Fordeling, til at anvende Anke.

<sup>15)</sup> Jfr. herved Domme U. f. R. 1934 S. 814, 1931 S. 785 samt V. L. T. 1930 S. 270 og 1934 S. 295.

<sup>15a)</sup> Jfr. U. f. R. 1928 S. 562.

<sup>16)</sup> Jfr. Bemærkninger til Lovforslaget Rigsdagstidn. 1925/26 Till. A Sp. 3889, der blot om Ændringerne i §§ 591 og 593 fremhæver, at de er Konsekvenser af, at Afgørelserne efter §§ 555 og 581 nu er henlagt til Fogeden.

<sup>17)</sup> Jfr. Dom U. f. R. 1934 S. 576.

handlinger (Udlæget eller Dommen) er paaklagede for højere Ret, 4 Uger, efter at disse er ophævede eller forandrede. Anke eller Kære over de i §§ 555 og 581 omhandlede Kendelser maa iværksættes inden 4 Uger efter deres Afsigelse. Dog kan efter § 592, 2. Stk., smh. med § 537, 2. Stk., paa lignende Maade som ved Eksekutionsforretninger, Justitsministeren indtil 1 Aar efter Auktionsforretningens Slutning tillade Anke eller Kære, naar ganske særegne Omstændigheder taler herfor.

D. De nærmere Regler om Fremgangsmaaden under Anke eller Kære med Hensyn til Auktionsforretninger er ogsaa ifølge § 591, smh. med Kap. 53, ganske de samme, som gælder med Hensyn til Retsmidler imod andre Fogedforretninger<sup>18)</sup>.

IV. A. Som berørt vil den, der er forurettet ved en Auktion, i Almindelighed kunne paastaa denne ophævet<sup>19)</sup>. Denne Ophævelse virker dog selvfølgelig umiddelbart kun til Fordel for den Part, der har iværksat Paaanken. Naar f. Eks. en anden Prioritetshaver paa Grund af begaaede Fejl ved en Tvangsauktion har faaet denne omstødt, vil en tredje Prioritetshaver ikke kunne paaberaabe sig dette, selv om Fejlen lige saa vel maa antages at have krænket hans Interesser<sup>19a)</sup>.

Følgen af Ophævelsen vil hyppigst blive, at Tingen kan vindiceres fra Auktionskøberen, hvortil dog kræves, at denne har været indstævnet under Sagen. Er den imidlertid af ham overdraget videre til Tredjemand, der i god Tro, idet han maaske ikke engang har vidst, at Tingen var solgt paa Auktion, vil der eventuelt indtræde en eksstinktiv Erhvervelse til Fordel for ham.

B. Ofte vil imidlertid den forurettede ved Siden af eller i Stedet for Auktionens Ophævelse paastaa sig tilkendt Erstatning. En Forudsætning for, at en saadan kan tilkendes, maa det dog selvfølgelig være, at det er oplyst, at der virkelig er lidt Tab ved den begaaede Fejl; nogen særlig Formodning om, at Auktionen har medført Tort eller Kreditspilde, kan ikke opstilles.

Hvad Betingelserne for Erstatningsansvaret iøvrigt angaar, maa vistnok Reglen være, at Rekvirenten overfor Rekvir-

<sup>18)</sup> Jfr. ovenfor S. 142 ff.

<sup>19)</sup> Jfr. som Eksempel herpaa Dom i U. f. R. 1937 S. 143.

<sup>19a)</sup> Jfr. om et lignende Forhold ved Tvangsakkord Skifteretten S. 199.

s i t u s ubetinget hæfter for Auktionsforretningens Lovlighed, saa at i hvert Fald kun ganske klare Undskyldningsgrunde kan udelukke eller begrænse hans Ansvar<sup>20</sup>). Derimod kan man næppe opstille en saa streng Ansvarsregel overfor T r e d j e m a n d. Rekvirenten maa vel ogsaa overfor ham, naar han har haft nogen Grund til at kende hans Ret, f. Eks. i Anledning af en Protest, der er rejst imod Udlæget eller Auktionen, kunne blive fuldt ansvarlig for det lidte Tab; dette vil ingenlunde altid blive dækket af den Sum, der paa Auktionen er blevet budt paa Tingen, navnlig ikke, hvor der er begaaet Fejl ved selve Auktionens Afholdelse<sup>21</sup>), f. Eks. Bekendtgørelsen har været mangelfuld. Har Rekvirenten derimod været i begrundet god Tro, maa man vistnok, til Trods for de vidtgaende Udtryk i D. L. 5—6—9 og 5—8—6, begrænse hans Pligt til Udlevering af Auktionsprovenuet<sup>22</sup>), og han vil næppe engang altid kunne tilpligtes at udbetale dette<sup>23</sup>).

<sup>20</sup>) Jfr. U. f. R. 1927 S. 764, 1891 S. 677 (682 HRD), 1887 S. 418, 1880 S. 611; jfr. om et lignende Forhold ved frivillig Auktion Højesteretsdom i U. f. R. 1917 S. 180 (182). Cfr. derimod U. f. R. 1906 S. 870.

<sup>21</sup>) Jfr. nærmere N e l l e m a n n: Auction S. 196—7 og Jul. Lassen: Haandbog i Obligationsret. Spec. Del S. 821 Note 13 og de der citerede Domme.

<sup>22</sup>) Saaledes N e l l e m a n n: Auction S. 198—200, men derimod Jul. Lassen: Obligationsret. Spec. Del, Haandbog S. 831—32, Læsebog 4. Udg. ved Henry Ussing S. 464—65; jfr. dog herved ogsaa Jul. Lassen: Obligationsret, Alm. Del 3. Udg. S. 273—74 og 303. Jfr. endvidere Domme i U. f. R. 1903 A. S. 604, 1900 S. 723 og til dels 1930 S. 123 (124).

<sup>23</sup>) Jfr. U. f. R. 1916 S. 464, 1914 S. 150, 1893 S. 187.

## Tillæg.

---

### Frivillige Auktioner.

#### § 20.

#### Ved hvem de holdes.

I. A.<sup>1)</sup> Skønt det sikkert ikke kan anses for naturligt og da heller ikke i fremmed Ret plejer at være Tilfældet<sup>2)</sup>, har der, som ovenfor berørt, hos os hidtil været tillagt det Salg, der sker gennem frivillig Auktion, en ganske lignende judiciel Karakter som Tvangsauktion, og det har ogsaa hidtil været afholdt af den samme Embedsmand som denne, Auktionsforvalteren eller i København Auktionsdirektøren. Ved Retsplejereformen var det Meningen at afskaffe denne Ordning, og i Overensstemmelse dermed var der ogsaa af den sidste Proceskommission (1892) udarbejdet et særligt Udkast til Lov om »offentlige Auktioner, der ikke er Tvangsauktioner«, hvorefter Afholdelsen af saadanne Auktioner skulde foregaa ved særlig dertil beskikkede »Auktionsbestyrere«. Dette Udkast lykkedes det imidlertid ikke at gennemføre sammen med Retsplejeloven, som i Udgaven fra 1909 ved sin Henvi-  
sing i § 673 til »de for offentlige Auktioner, der ikke er Tvangsauktioner, gældende Lovregler«<sup>3)</sup>, vel forudsatte, at en Ord-

---

<sup>1)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Auction S. 13—18.

<sup>2)</sup> Ogsaa i Norge har de frivillige Auktioner efter en Lov af 14. August 1918 helt tabt deres judicielle Karakter, jfr. H a g e r u p: Civilproces. 3. Udg. S. 180—81.

<sup>3)</sup> I den første Udgave af Loven (fra 1908) var Udtryksmaaden en noget anden, som i højere Grad forudsatte den vedvarende Opretholdelse af den nuværende Ordning. (Auktionen skulde derefter altid ske enten ved Skifteretten selv eller ved en Auktionsforvalter).

ning af disse vilde kunne finde Sted, men dog ikke umiddelbart hidførte en saadan. Derimod blev der i Forbindelse med Rpl. af 1916 truffet en midlertidig Ordning af dette Forhold, idet en Lov (Nr. 95) 11. April 1916 bestemte, at saafremt der ikke ved Lov blev truffet en anden Ordning med Hensyn til offentlige Auktioner, der ikke er Tvangsauktioner, skulde efter Rpl.'s Ikrafttræden indtil videre den gældende Lovgivning forblive i Kraft, dog at Auktioner, der ifølge den hidtilværende Ordning skulde foretages af Auktionsretten, fremtidig afholdtes af F o g e d e n.

Denne midlertidige Ordning skyldtes til Dels, at man ansaa det for ubilligt, at berøve Dommerfuldmægtigene den væsentlige Indtægtskilde, som de dengang havde som Inkassatorer ved disse Auktioner. Efter at Dommerfuldmægtigenes Stilling er helt forandret ved L. (Nr. 128) 15. April 1930, jfr. navnlig Lovens § 2, Stk. 2, er dette Hensyn imidlertid bortfaldet, idet som fremhævet i Motiverne til Loven af 16. April 1935 tværtimod den Omorganisation af Dommerkontorerne, som denne Lov har medført, taler for at aflaste disse. Der har derfor ved en Lov (Nr. 132) af 16. April 1935 fundet en Nyordning Sted<sup>4)</sup>.

Af den nævnte Lovs § 1 følger det nemlig, at frivillig offentlig Auktion over L ø s ø r e, derunder Fordringer og ikke registreringspligtige Skibe, skal afholdes af A u k t i o n s l e d e r e, medmindre der i den hidtil gældende Lovgivning har været Hjemmel for, at Auktionen kunde afholdes uden Fogedens Mellemkomst. Dette sidste gælder dels i det tidligere omtalte Tilfælde, hvor Skifteretten i Medfør af Rpl. § 682 selv maatte bestemme at afholde frivillig Auktion<sup>5)</sup>, dels i de nedenfor under B. omhandlede Undtagelsestilfælde, hvor Reglen om det offentliges Eneret til at holde Auktion ikke opretholdes.

Derimod skal frivillig offentlig Auktion over f a s t E j e n d o m og registreringspligtige Skibe ifølge Lovens § 1, Stk. 3, ligesom hidtil afholdes af F o g e d e n. Naar

<sup>4)</sup> Denne har et vist Forbillede i den Ordning, der hidtil har været gældende i de sønderjydske Landsdele, jfr. L. (Nr. 527) 15. December 1922 og Anordn. (Nr. 193) 4. Juli 1924.

<sup>5)</sup> Jfr. Skifteretten (1935) S. 228 og J. M. Skr. (Nr. 206) 18. December 1935.

denne Ordning er opretholdt, skyldes det navnlig, at der ved saadanne Auktioner kan opstaa Tvivlsspørgsmaal og Tvistigheder, hvis Afgørelse kræver juridisk Sagkundskab, og at der i Forbindelse med disse Auktioner skal udstedes Auktionsskøder og foretages Noteringer i Tingbøgerne og Skibsregistret. Det fremhæves derfor i Motiverne<sup>6)</sup>, at Reglen kun gælder Bortauktionering af selve den faste Ejendom, men ikke af Rettigheder over fast Ejendom, f. Eks. en Græsningsret, hvor de nævnte Spørgsmaal ikke vil opstaa.

Auktionslederne, der ikke behøver at være Jurister, beskikkes efter Indstilling af Fogeden af Justitsministeren, der ligeledes efter forud indhentet Erklæring fra Fogeden kan tilbagekalde Beskikkelsen, jfr. Lovens § 37). Over en Auktionsleder kan der ifølge § 9, Stk. 1, klages til Justitsministeren. Klagen indgives gennem Fogeden, der overhovedet ifølge Bekg. (Nr. 210) 2. Juli 1935 fører Kontrol med Auktionslederen<sup>8)</sup>. Se ogsaa om Afgørelsen af Tvistigheder nedenfor S. 235. Det er tilladt en Auktionsleder at virke som Inkassator ved de af ham afholdte Auktioner, jfr. § 4, Stk. 3, paa samme Maade som Dommerfuldmægtigene tidligere virkede som Inkassatorer ved Auktioner, ved hvilke de selv fungerede som Fogeder. Det er ogsaa foreneligt med Stillingen som Auktionsleder at drive privat Virksomhed som »Auktionholder« ved at samle Varer

<sup>6)</sup> Rigsdagstidn. 1934/35, Tillæg A Sp. 3134.

<sup>7)</sup> Beskikkelsen kan begrænses til Afholdelsen af Auktion over bestemte Effekter, saaledes at der navnlig ligesom tidligere i Medfør af Rpl. § 45 kan meddeles Skovridere Beskikkelse til paa Dommerens Ansvar at afholde Auktion over Skoveffekter.

<sup>8)</sup> Om Forstaaelsen af Bekg. (Nr. 210) 2. Juli 1935, se J. M. Skr. (Nr. 135) 3. August 1935. — Auktionslederen, der ifølge § 5 hæfter personlig for de Statskassen tilkommende Afgifter, er pligtig at stille Sikkerhed for rettidig Betaling af Afgifterne og for sin eventuelle Erstatningspligt overfor Rekvirenter og Auktionskøbere, jfr. Bekg. (Nr. 244) 24. Maj 1935. Denne Sikkerhedsstillelse dækker ogsaa Auktionslederens Ansvar, naar han tillige er Inkassator, jfr. J. M. Skr. (Nr. 130) 18. Juli 1935 og utr. Skr. 13. Juli 1935 og 15. Jan. 1936. Han skal endvidere ifølge § 6 føre autoriserede Bøger og en af Fogeden autoriseret Auktionsbog. Om Auktionslederens Regnskabsførelse, se 1. Hovedrevisorats Skr. (Nr. 80) 29. Maj 1935 og Cirkl. (Nr. 6) 6. Februar 1936.

til Bortsalg i dertil bestemte Lokaler, men hertil kræves, at han løser Næringsbrev, jfr. L. (Nr. 138) 28. April 1931 §§ 53—56<sup>9)</sup>.

B.<sup>10)</sup> a. Auktionslederne og Fogederne maa i Almindelighed anses for eneberettigede til at afholde frivillige Auktioner, som det altsaa omvendt maa være private forbudt paa egen Haand at foranstalte. Dette følger allerede af den historiske Udvikling, idet det, som ovenfor S. 162—63 nærmere udviklet, er givet, at der tilkom de Auktionsmestre, til hvem Auktionsers Afholdelse oprindeligt var henlagt, en saadan Eneret, og Retsbetjentene da i denne Retning, maatte antages ligefrem at være indtraadt i deres Sted<sup>11)</sup>; dette var det, saa længe Retsbetjentene var sportellønnede, af stor praktisk Interesse for dem at fastholde. Det samme fremgaar imidlertid nu klart af den Omstændighed, at L. (Nr. 132) 16. April 1935 § 1, Stk. 2, som en særlig Undtagelse opretholder den Lovgivning, der hjemler andre Ret til at holde Auktioner. Der er da ogsaa nu ved L. (Nr. 132) 16. April 1935 § 21 hjemlet Straf for Krænkelse af det offentlige Eneret<sup>12)</sup>, idet der foreskrives, at den som uhjemlet foretager offentlige Auktioner, for saa vidt højere Straf ikke er forskyldt efter den almindelige Lovgivning, straffes med Bøde. Endvidere vil den private, der selv foranstalter Auktion, kunne tilpligtes at betale de Gebyrer, som ved dens lovlige Afholdelse vilde være tilfaldet Statskassen<sup>13)</sup>. Om Afgifterne for offentlig Auktion, se iøvrigt nu L. (Nr. 138) 24. April 1935<sup>14)</sup>.

<sup>9)</sup> Auktionslederen har Krav paa Vederlag efter L.s § 4, Stk. 1, og Godtgørelse for Udgifter efter § 4, Stk. 2, jfr. Bekg. (Nr. 244) 24. Maj 1935 § 2. — Om Dækning af Udgifter og Salær, hvor Auktion afværges ved Betaling af Skatterestance, se J. M. Skr. (Nr. 176) 10. Oktober 1935 og om Betaling for aflyst Auktion J. M. Skr. (Nr. 157) 28. Septbr. 1936.

<sup>10)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Auction S. 22—24.

<sup>11)</sup> Jfr. Rskr. 14. Decbr. 1669, Fr. 19. Decbr. 1693 § 1.

<sup>12)</sup> Cfr. tidligere U. f. R. 1868 S. 242.

<sup>13)</sup> Jfr. HRD. i U. f. R. 1874 S. 124 og tidligere kbhvnsk Overretsdom i U. f. R. 1872 S. 1055 samt J. M. Skr. (Nr. 62) 14. Febr. 1920.

<sup>14)</sup> For Københavns Vedkommende opretholdes dog den i Plakat 25. Juli 1812 hjemlede særlige Skillingsafgift af Kataloger indtil 1. April 1945. Derimod er Børsafgiften bortfaldet.

Det har hidtil i Almindelighed maattet antages, at der i det hele gjaldt det samme om Licitationer som om Auktion, jfr. som en særlig Undtagelse fra Auktionsmyndighedernes Eneret i saa Henseende Landkommunall. 6. Juli 1867 § 32<sup>15</sup>). Det var da ogsaa under Overvejelse at lade Reglerne i L. (Nr. 132) 16. April 1935 gælde offentlig Licitation. Da imidlertid de fleste offentlige Licitationer nutildags foregaar paa en saadan Maade, at de bydende indgiver skriftlige Tilbud og ikke personlig er til Stede og faar Lejlighed til at blive bekendt med hinandens Bud og gøre Underbud, er de offentlige Licitationer blevet holdt uden for Lovens Omraade<sup>16</sup>).

b. Fra Reglen om det offentliges Eneret til at holde Auktioner gøres der som berørt en Række Undtagelser.

1<sup>o</sup>. Der er saaledes hjemlet visse offentlige Institutioner, som Assistenshuset<sup>17</sup>), Grønlands Styrelse<sup>18</sup>) og det kgl. Teater med Hensyn til Salg af Loger<sup>19</sup>), Ret til at holde Auktion. I det førstnævnte Tilfælde, Assistenshusauktionerne, er Auktionen i Virkeligheden ligesom Pantelaanerauktionerne Tvangsauktioner, jfr. ovenfor S. 167—68, saaledes at der altsaa endog foreligger et Brud paa Reglen om Fogedens Eneret til at afholde Tvangsauktion.

2<sup>o</sup>. Efter L. (Nr. 28) 11. Marts 1892 og (Nr. 71) 7. April 1899, jfr. L. (Nr. 151) 15. April 1930 og L. (Nr. 197) 20. Maj 1933 om Tillæg til den sidstnævnte Lov, kan der meddeles dertil egnede Personer Bevilling til, uden Auktionsmyndighedernes Mellekomst og uden Erlæggelse af Afgifter, at afholde frivillig offentlig Auktion, henholdsvis over fersk Fisk og over indenlandske Haveprodukter og Frugt.

<sup>15</sup>) Jfr. I. M. Skr. 11. Februar 1868, J. M. Skr. (Nr. 136) 15. April 1871, (Nr. 214) 3. Aug. 1872, (Nr. 25) 12. Febr. 1879, (Nr. 173) 13. Septbr. 1883.

<sup>16</sup>) Naar offentlig Licitation foregaar ved tilstedeværendes Bud og Underbud, maa den derimod stadig iøvrigt stilles i Klasse med offentlig Auktion, jfr. L. (Nr. 138) 24. April 1935 om Afgift for offentlig Auktion, navnlig Lovens §§ 10 og 11.

<sup>17</sup>) Jfr. Fr. 29. Juni 1753 § 6, Kancellipromemoria af 17. August 1771. og Regulativ (Nr. 263) 26. Oktober 1928 § 6.

<sup>18</sup>) Jfr. Reglement af 2. Juli 1781 § 22.

<sup>19</sup>) Jfr. nærmere Dansk Lovleksikon.

3<sup>o</sup>. Endvidere opretholdes ogsaa den særlige Adgang, der ifølge § 20 i L. (Nr. 124) 8. Juni 1912, nu § 13 i L. (Nr. 185) 10. Juli 1927, om Foranstaltninger til Husdyravlens Fremme kan tillægges Foreninger, der virker i denne Retning, til at afholde frivillig offentlig Auktion over Avlsdyr »uden Auktionsrettens Mellekomst og uden at betale Retsafgift«.

Ved L. (Nr. 246) 9. Maj 1917<sup>20</sup>) indførtes der imidlertid ved Siden heraf en mere almindelig Adgang for visse Foreninger til at holde Auktion. Det var nemlig efterhaanden blevet almindeligt, at forskellige Landboforeninger afholdt Auktion over Effekter og navnlig Husdyr for deres Medlemmer. Under Hensyn til det store Medlemstal, som disse Foreninger ofte havde, og den lette Adgang, der var til at blive Medlem af dem, var der imidlertid blevet rejst Tvivl om Lovligheden af denne Fremgangsmaade, om den nemlig ikke i Virkeligheden maatte anses for en Omgaelse af Reglen om Auktionsmyndighedernes Eneret til at holde offentlige Auktioner og saaledes navnlig berøvede Statskassen de Gebyrer, som den havde Krav paa. Det var da tænkt som en midlertidig Regulering af Forholdet med Hensyn til saadanne Foreningsauktioner, indtil den endelige Ordning af vort Auktionsvæsen maatte finde Sted, men ved L. (Nr. 132) 16. April 1935 § 1, Stk. 2, er disse Auktioner stadig holdt udenfor den almindelige Ordning.

Ifølge Lovens § 1 skal Landboforeninger og Husmandsforeninger (eller flere saadanne i Forening), for saa vidt disses Hovedformaal er at fremme Landbruget, efter Bemyndigelse af Justitsministeren være berettigede til uden Auktionsmyndighedernes Mellekomst ved Auktion at lade bortsælge Husdyr og Landbrugsprodukter (men ikke Redskaber og Indbogenstande eller Skoeffekter) for og til Medlemmer af Foreningen.

Hvor særlige Landsdelsforhold taler derfor<sup>21</sup>), kan Justitsministeren bemyndige en særlig Organisation af Landbrugere til at afholde Auktioner efter samme Regler.

Auktionerne skal afholdes paa de Steder, som godkendes af Amtmanden i det paagældende Amt; man har ved denne

<sup>20</sup>) Jfr. Cirkl. (Nr. 163) 14. Juni 1917.

<sup>21</sup>) Denne Bestemmelse har navnlig Hensyn til nogle særlige Forhold paa Bornholm.

Bestemmelse særlig tilsigtet at forhindre, at Auktionerne i Stedet for paa dertil af Foreningerne fast indrettede Pladser holdes paa enkelte Gaarde, hvor en enkelt Person lader bortsælge sine Produkter (de saakaldte Gaardauktioner).

Auktionen skal forestaaes af en af Foreningen antaget Inkassator, der godkendes af Justitsministeren, og der skal angaaende Auktionen straks ske Tilførsel i en dertil af vedkommende Amtmand autoriseret Protokol, jfr. de nærmere Bestemmelser herom i § 2. For Auktionerne skal der ifølge § 3 betales en Afgift til Statskassen af 1 pCt. af Købesummen med Tillæg af Omkostninger og andet, som Køberen skal udrede<sup>22)</sup>. For at forhindre Omgaaelse tilføjes det, at naar Genstandene er optraadt til Salg, uden at Tilslag er sket, skal dog det samme Gebyr betales, dersom Genstandene under eller efter Auktionen sælges saaledes, at Foreningen eller dens Inkassator indkræver Købesummen hos Køberen. Paa den anden Side hjemles der ved § 4, 1. Stk., Udpantningsret for Købesummen med Omkostninger. Om Ansvar for Mangler ved de Husdyr, der bortsælges af de her omhandlede Foreninger, gælder der efter §'ens 3. Stk. nogle særlige Regler, som dog allerede ovenfor er omtalt<sup>23)</sup>.

For andre Auktioner end de her omhandlede skal det, jfr. Lovens § 5, 1. Stk., forblive ved de hidtil gældende Regler, og det tilføjes, at det ikke skal betage Auktionens Karakter af offentlig, at Bortsalg sker alene for og til Medlemmer af en bestemt Forening. Dette betyder dog selvfølgelig ikke, at enhver Foreningsauktion skal anses for offentlig, men kun, at naar en Auktion ifølge den vide og lette Adgang til at deltage i den praktisk set maa siges at staa aaben for alle og enhver, skal de mødendes formelle Egenskab af Foreningsmedlemmer ikke udelukke Auktionens Karakter af offentlig. Desuden skal det ifølge §'ens 2. Stk. kunne tillades Foreninger<sup>24)</sup> at fordele

<sup>22)</sup> Disse Afgiftsbestemmelser opretholdes udtrykkeligt ved L. (Nr. 138) 24. April 1935 § 11, Stk. 1, jfr. Rigsdagstidn. 1934/35, Tillæg A Sp. 3153. Cfr. derimod om frivillig Auktion over Dyr og Landbrugsprodukter iøvrigt Lovens § 4 (2 pCt. Afgift).

<sup>23)</sup> S. 212.

<sup>24)</sup> Dette betyder ikke, at der skal indhentes særlig Tilladelse dertil, men det maa uden videre være dem tilladt.

Foreningens Ejendele ved Auktion mellem deres Medlemmer, uden Auktionsmyndighedernes Mellekomst og helt uden Gebyr, for saa vidt Bortsalget staar i Forbindelse med Foreningens almindelige Formaal og ikke har nogen erhvervsmæssig Karakter. Dette finder f. Eks. Anvendelse paa Læseforeninger, der lader Bøger bortauktionere til Medlemmerne, eller de saakaldte »Skuffedarie«-Auktioner, der holdes i visse Foreninger, o. lign.

I de nævnte Undtagelsestilfælde er det dog kun selve Auktionssalget, som overlades til de paagældende offentlige Institutioner eller de private Foreninger eller Enkeltmænd; der er derimod ikke tillagt dem nogensomhelst judiciel Myndighed, men mulige Tvistigheder maa henvises til de almindelige Domstole.

II.<sup>25)</sup> Med Hensyn til Stedet for Auktionens Afholdelse, hvor denne sker ved de offentlige Auktionsmyndigheder, findes der nogle gamle Bestemmelser, som maaske stadig kan have nogen vejledende Betydning. I Fr. 21. Juni 1793 § 3 forudsættes Stedet saaledes som Regel at skulle være der, hvor Tingen findes, og i Overensstemmelse dermed er der tillagt Auktionsforvalteren paa dette Sted Ret til at afholde Auktionen. Derimod forudsætter Pl. 28. Septbr. 1821, der nu kun finder Anvendelse paa frivillige Auktioner med Hensyn til faste Ejendomme en almindelig Frihed for Rekvirenten til at bestemme Auktionsstedet, dog at der af Hensyn til Pantehaverne gøres en vis Begrænsning, som dog næppe kan gælde ved frivillige Auktioner<sup>26)</sup>, og som bortfalder i det Tilfælde, at Auktionen over en Landejendom blot holdes i nærmeste Købstad. Auktionsmyndigheden i den Jurisdiktion, hvor Ejendommen ligger, skal, naar det ønskes af Rekvirenten, være berettiget til at afholde Auktionen, uagtet denne foregaar ved en fremmed Jurisdiktion; denne Ret for Auktionsforvalteren eller nu Fogeden spiller dog nutildags, hvor han ikke længere lønnes med Sportler, ikke nogen synderlig Rolle, og nogen Pligt til at afholde Auktionen paahviler der ham ikke. Efter de samme Regler som faste Ejendomme maa vistnok i denne

<sup>25)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Auction S. 18—21.

<sup>26)</sup> Jfr. Motiverne i Kollegialtid. for 1821 S. 641 ff., hvoraf det klart fremgaar, at der kun er tænkt paa saadanne Auktioner, der kan medføre en Udslettelse af Pantebreve.

Henseende ogsaa behandles tinglige Rettigheder i saadanne, f. Eks. Forpagtningsrettigheder, selve Tienderetten som saadan eller en almindelig Græsningsret, og i disse Tilfælde, hvor Auktionen afholdes af Auktionsleder, jfr. ovenfor S. 223, der har Krav paa Vederlag efter L. (Nr. 132) 16. April 1935 § 4, vil Bestemmelserne snarere kunne tænkes at være af Betydning. Efter de særlige Regler kan derimod ikke behandles Retten til en enkelt Tiendepræstation eller et andet Krav paa et Kvantum Korn eller Retten til Afgrøden af et Stykke Jord eller den blotte Ret til Høslet eller Eftergræsning<sup>27</sup>). Heller ikke Auktion over Aktier kan henregnes til Auktion over faste Ejendomme, selv om Aktieselskabet maatte eje saadanne.

Ved Auktion over Løseøre har Rekvirenten for saa vidt frit Valg med Hensyn til Stedet, som han ved at flytte Tingene kan forandre dette. Men det maa ogsaa være en Forudsætning, at Tingene virkelig er henbragt til Auktionsstedet; Betydningen af denne Regel ligger navnlig deri, at der gives de bydende Lejlighed til at besigtige dem. Kun hvor dette Hensyn ikke gør sig gældende, idet der nemlig er Tale om visse generisk bestemte Ydelser som Leverancer af Korn, Brænde el. lign., der ikke behøver at forevises de lysthavende uden i alt Fald i en blot Prøve, skal ifølge Fr. 27. Juli 1832 § 4, jfr. ogsaa Fr.'s Præmisses, Rekvirenten frit kunne lade Auktionen afholde paa det Sted, hvor han finder det fordelagtigst. En særlig Begrænsning med Hensyn til Stedet gælder dog ifølge Næringsloven §§ 51—52, jfr. nedenfor S. 230.

Auktion over mundtlige Fordringer maa ligeledes kunne afholdes hvor som helst, og hvis Tingene ikke er her i Landet, f. Eks. et Skib paa Rejse, har Rekvirenten ogsaa frit Valg med Hensyn til Auktionsstedet<sup>28</sup>).

<sup>27</sup>) Jfr. Kskr. 28. Septbr. 1805, 6. Marts 1827, 9. Marts 1830, 5. April 1842, 12. Juli 1845, J. M. Skr. 6. Septbr. 1858, (Nr. 488) 31. Oktbr. 1871, (Nr. 289) 20. Decbr. 1888, U. f. R. 1890 S. 152.

<sup>28</sup>) Søl. 1. April 1892 § 23 taler ikke herimod, idet det alene er de der omhandlede Afgørelser, men ikke selve Auktionen, der nødvendig skal ske ved Auktionsretten (nu Fogedretten) paa Rederiets Hjemsted.

## § 21.

### Fremgangsmaaden ved frivillig Auktion<sup>1)</sup>.

I. A. Ogsaa ved frivillige Auktioner maa der selvfølgelig til Auktionsmyndigheden ske en Begæring om Auktionens Foretagelse; denne kan af Fogeden forlanges skriftlig affattet, og dette kræves i hvert Fald i København altid ved frivillig Auktion over fast Ejendom eller Skib. Derimod kan Auktionsledere ikke kræve skriftlig Rekvisition, jfr. Instr. for Auktionsledere (Nr. 211) 2. Juli 1935 § 1. Ved Løsøreauktioner er Rekvirenten pligtig at give Oplysning om Sælgerens Navn m. v. og at angive Salgsgegenstandenes Art og omtrentlige Antal. Der kræves derimod ikke, saaledes som ved Tvangsauktion, noget formelt Grundlag for Auktionens Afholdelse, men Rekvirentens Adkomst til at iværksætte Auktionssalg maa ganske bero paa de almindelige civilretlige Betingelser for at foretage en saadan Afhændelse. Auktionslederen (Fogeden) skal vel ikke ex officio undersøge Rekvirentens Adkomst, men han skal, jfr. L. (Nr. 132) 16. April 1935 § 8, 1. Stk., og Instr. (Nr. 211) 2. Juli 1935 § 2, inden han berammer Auktionen, give Agt paa Omstændigheder, der er egnede til at vække Mistanke om Sælgerens Mangel paa lovlig Adkomst til Salgsgegenstanden, og kan afkræve Rekvirenten Bevis for Sælgerens Adkomst. Endvidere skal det paases, at Bortsalget ikke kommer i Strid med Næringslovgivningen. Disse Regler, der indeholdes i Næringsl. (Nr. 138) 28. April 1931 §§ 51—52, medfører navnlig den Indskrænkning i Adgangen til at foranstalte Auktionssalg, at Næringsdrivende, der i Henhold til dertil erhvervet Næringsbrev i det sidst forløbne Aar har drevet og stadig driver Handels-, Industri- eller Haandværksnæring med Benyttelse af fast Forretningslokale, kun er berettiget til at søge de dem tilhørende Varer afsat ved frivillig Auktion i den eller de Kommuner, i hvilke de har faste Forretningslokaler, og alene de Varer, som de iøvrigt er berettigede til at forhandle. Næringsbrev kræves dog ikke til Realisation ved Auktion af Døds-, Konkurs- og Likvidationsboers Varebeholdninger, jfr. § 51, 2. Stk. Paa den anden Side gælder der ifølge § 52 særlige Begrænsninger med Hensyn til

<sup>1)</sup> Jfr. N e l l e m a n n : Auction S. 24—25, 44—71, 172—3, 175—6.

Varer, der ligefrem er fremstillede eller erhvervede med Auktionssalg for Øje<sup>2a)</sup>). Det skal naturligvis ogsaa paases, at Bortsalget ikke kommer i Strid med andre Lovregler<sup>3)</sup>).

B. I Henhold til Begæringen berammer Auktionslederen (Fogeden) Auktionen. I L. (Nr. 132) 16. April 1935 § 10 paalægges det udtrykkeligt Auktionslederen snarest muligt efter Forhandling med Rekvirenten at beramme Tid og Sted for Auktionens Afholdelse, og ifølge Kanc. Skr. 27. August og 19. November 1814 skal Fogeden, for saa vidt ikke andre uopsættelige Embedsforretninger er til Hinder derfor, rette sig efter Rekvirentens Ønske med Hensyn til Tiden for Auktionens Afholdelse.

C. a. Hvorledes Bekendtgørelsen af Auktionen skal ske ved Auktioner, der afholdes af Auktionsleder, beror ifølge L. 1935 § 11 paa Rekvirenten, cfr. dog § 9, Stk. 2. I Instruksens § 4, sidste Stk., paalægges det dog Auktionslederen paa Forlangende at vejlede Rekvirenten med Hensyn til Bekendtgørelsen af Auktionen. Naar det i § 11, Stk. 2 og 3,

<sup>2)</sup> Jfr. om Bestemmelserne i Næringsloven §§ 51—52 nærmere Poul Andersen: Næringsretten S. 120—22. — Jfr. herved ogsaa om den tidligere Bestemmelse i L. (Nr. 73) om Forandring i Næringsloven 23. Maj 1873 § 6, A. W. Scheel: Personretten, 2. Udg. S. 615—618, samt Domme i U. f. R. 1926 S. 778, 972, 1897 S. 419, 1887 S. 690, 1885 S. 14, cfr. 1884 S. 42, 1884 S. 191 jfr. 1883 S. 984, 1883 S. 759 jfr. S. 315, 1881 S. 575, 1880 S. 509, J. M. Skr. (Nr. 145) 5. Juli 1875 og (Nr. 94) 14. Juli 1880.

<sup>2a)</sup> Utr. J. M. Skr. 30. Maj 1936 udtaler, at en Auktionsleder i Tilfælde, hvor Auktionsrekvirenten erklærer, at de paagældende Genstande ikke er købt eller fremstillet med Auktionssalg for Øje, efter Justitsministeriets Formening i Almindelighed ikke vil være pligtig at anstille nærmere Undersøgelse vedrørende dette Spørgsmaal, medmindre han har særlig Grund til at nære Mistanke.

<sup>3)</sup> Salget vil saaledes — jfr. Instruks (Nr. 211) 2. Juli 1935 § 2 — kunne være i Strid med Lovgivningen om Vaaben, jfr. L. (Nr. 122) 28. April 1934 og Bekg. (Nr. 152) 2. Maj 1934 § 3 eller forskellige Afgiftslove, der forbyder Auktionshandel med Tobaksvarer, Chokolade og Sukkervarer m. m., jfr. L. (Nr. 219) 1. Maj 1923 § 14, Lovbekg. (Nr. 2) 4. Januar 1929 § 27 og Lovbekg. (Nr. 171) 11. Maj 1928 § 47 a, 3. Stk., 2. Pkt. Endelig maa nævnes § 14 i L. (Nr. 156) 14. April 1920 om smitsomme Sygdomme hos Husdyrene og J. M. Cirkl. (Nr. 204) 13. Septbr. 1932 og (Nr. 139) 24. Juli 1934 om Salg af uapproberet Radiomateriel eller Lavspændingsinstallationsmateriel.

er bestemt, at Bekendtgørelsen skal angive, om Salgsgegenstandene sælges for Auktionsrekvirentens eller for anden Mands Regning, og at det ved Auktioner, hvor Salget angives helt eller delvis at hidrøre fra navngivne Boer eller Personer, i Bekendtgørelsen skal fremhæves udtrykkeligt, hvis der ved Auktionen ogsaa sælges Ting, som ikke hidrører fra de særlig angivne Boer og Personer, er dette ganske i Overensstemmelse med Forskrifterne i § 7 i L. (Nr. 98) 29. Marts 1924 om uretmæssig Konkurrence og Varebetegnelse. Jfr. ogsaa herved Bestemmelsen i § 12, Stk. 2, om Angivelserne i Auktionskataloget. Disse Bestemmelser finder da ogsaa Anvendelse ved Auktioner, der afholdes af Fogeden, iøvrigt selv om der er Tale om Tvangsauktion.

b. Naar frivillig Auktion afholdes af Fogeden, vil Bekendtgørelsen i Almindelighed ske ved Fogeden paa den dér paa Stedet sædvanlige Maade. Det maa dog ogsaa ved de rent frivillige Auktioner<sup>4)</sup> over fast Ejendom staa Rekvirenten aabent selv at besørge Bekendtgørelsen eller at foretage Afvigelser fra den sædvanlige Fremgangsmaade. Man har vel paa den gamle Bestemmelse i Fr. 19. Decbr. 1693 § 10 villet støtte, at der altid skulde udstedes mindst een »Auktionsplakat«<sup>5)</sup>, men den kan dog naturlig forstaas saaledes, at den kun hjemler, hvad Rekvirenten kan forlange foretaget af Auktionsmyndigheden, men ikke paatvinger ham nogen bestemt Fremgangsmaade<sup>6)</sup>. Auktionsplakater er iøvrigt helt bortfaldet ved Auktioner, der afholdes af Fogeden i København.

D. Det beror ligeledes paa Rekvirenten selv, om han vil antage en Inkassator, hvilken Sikkerhed denne da skal stille, og hvilken Stilling han i det hele skal indtage<sup>7)</sup>. Loven af 1935 indskrænker sig til i § 4 at anerkende, at Auktionslederen kan være Inkassator, og i § 13 til at tillade Inkassator, selv om han ikke tillige er Auktionsleder, at foretage Opraab og meddele Hammerslag. Den af Auktionslederen i Medfør

<sup>4)</sup> Cfr. derimod med Hensyn til visse »nødvendige« Auktioner ovenfor S. 165, hvor der sædvanlig vil være givet bindende Regler om Bekendtgørelsen af Auktioner i Boer.

<sup>5)</sup> Jfr. saaledes Kanc. Cirkl. 1. Decbr. 1829.

<sup>6)</sup> Jfr. J. M. Skr. (Nr. 61) 1. April 1885.

<sup>7)</sup> Jfr. U. f. R. 1910 S. 819, 1909 S. 772, 1903 A S. 562.

af § 5, Stk. 2, stillede Sikkerhed dækker da ogsaa hans Ansvar som Inkassator<sup>8)</sup>).

II. Ogsaa det nærmere Indhold af Auktionsvilkårene maa Rekvirenten — for saa vidt de da ikke ligefrem kommer i Strid med Lov og Ærbarhed<sup>9)</sup> — i det hele frit kunne bestemme. Ved Auktion over faste Ejendomme er det dog paalagt<sup>10)</sup> Auktionsmyndigheden at paase, at der ved Auktionskonditionerne udtrykkelig gives Oplysning om, hvilke Hæftelser der hviler paa Ejendommen. Hvad Omkostningerne angaar, maa disse vistnok ved frivillig Auktion ogsaa over faste Ejendomme<sup>11)</sup> antages at skulle bæres af Sælgeren, medmindre de ved Vilkaarene er paalagt Køberen; til disse Auktionsomkostninger maa da ogsaa henregnes Udgifterne ved Skødets Udstedelse, men ikke ved dets Tinglysning<sup>12)</sup>. Med Hensyn til Løsøre er det ogsaa ved frivillige Auktioner det sædvanlige, at Omkostningerne paalægges Køberne i Form af visse Procenter af Købesummen. Ved Løsøreauktioner er der ved Udpantningsl. 29. Marts 1873 § 1, 10) a. hjemlet Udpantningsret<sup>13)</sup> for Købesum og Auktionsomkostninger under de der angivne nærmere Betingelser<sup>14)</sup>, jfr. nu ogsaa L. (Nr. 132) 16. April 1935 § 17.

Ved L. 1935 § 12 foreskrives det, at der til Brug ved Auktionen skal udarbejdes et Auktionskatalog indeholdende Auktionsvilkårene, der indføres straks efter Titelbladet. Det er dog lige saa lidt som ved Tvangsauktion over Løsøre paabudt, at der skal være trykte Kataloger, men en Del

<sup>8)</sup> Jfr. J. M. Skr. (Nr. 130) 18. Juli 1935. Hvis Auktionen er af saadant Omfang, at den ved Beskikkelsen stillede Sikkerhed ikke skønnes tilstrækkelig, maa der dog eventuelt stilles særlig Sikkerhed, jfr. jfr. utr. J. M. Skr. 13. Juli 1935.

<sup>9)</sup> Jfr. saaledes Kanc. Cirk. 13. Marts 1819.

<sup>10)</sup> Nemlig ved Kanc. Cirk. 27. Aug. 1814, jfr. Kskr. 28. Aug. 1830.

<sup>11)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Auction S. 54, cfr. derimod med Hensyn til Tvangsauktion Rpl. § 562.

<sup>12)</sup> Jfr. Kskr. 15. Juni 1822, 11. Novbr. 1845, Sp. Rglm. 22. Marts 1814 § 125, 2. Stk.

<sup>13)</sup> Der behøves næppe, saaledes som N e l l e m a n n: Auction S. 36 synes at forudsætte, noget særligt Forbehold i saa Henseende.

<sup>14)</sup> Jfr. U. f. R. 1880 S. 916, cfr. 1878 S. 662. Bestemmelsen kan forøvrigt ogsaa finde Anvendelse paa Tvangsauktion.

af de nærmere Bestemmelser om Kataloger i Instruksens § 5 har kun saadanne for Øje.

III. A. Om Fremgangsmaaden ved selve Afholdelsen af frivillig Auktion ved Auktionsledere indeholdes der nu visse Forskrifter, dels i L. (Nr. 132) 16. April 1935 §§ 13 ff., dels i Instr. (Nr. 211) 2. Juli 1935 § 7. Det foreskrives saaledes i § 13, Stk. 1, i Overensstemmelse med, hvad der ifølge Rpl. § 549 gælder om Tvangsauktion over Løseøre, at Auktionslederen ved Auktionens Begyndelse skal oplæse Auktionsvilkaarene, som tillige skal opslaaes til almindelig Efterretning paa et iøjnefaldende Sted, og at naar dette er iagttaget, kan de paa Auktionen bydende ikke paaberaabe sig Uvidenhed om Auktionsvilkaarene. For at beskytte Publikum mod vildledende Opraab bestemmes det endvidere, at Genstandene saa vidt muligt opraabes i den Rækkefølge, i hvilken de er opført i Kataloget, og under Iagttagelse af Reglerne i § 12, Stk. 2. Det er dog kun saa vidt muligt, at Genstandene skal opraabes efter den i Kataloget fastsatte Nummerorden, og Afvigelse kan altsaa ske, men det foreskrives i Instr. § 7, Pkt. 4, at dette i saa Fald tydeligt skal tilkendegives de mødende. Der skal naturligvis forud eller under Auktionen gives de mødende Adgang til at gøre sig bekendt med de til Salg stillede Genstande, § 13, Stk. 3.

De enkelte Salg sker ved, at Hammerslag efter 3 Gange gentaget Opraab uden Overbud gives til den højstbydende, eller hvis dennes Bud paa Grund af hans manglende Evne til at opfylde Auktionsvilkaarene forkastes, til den næsthøjstbydende og saa fremdeles, jfr. iøvrigt de nærmere Regler i Lovens § 13 og Instr. § 7<sup>15)</sup>.

For at sikre Auktionslederens Upartiskhed er det i § 14 forbudt en Auktionsleder selv eller ved andre at sælge egne Ting eller købe eller byde paa en Auktion, som han eller nogen paa hans Vegne afholder. Denne Regel skyldes dels et Hensyn til det købende Publikum, idet dette maa beskyttes imod, at Budsummerne drives i Vejret gennem ukontrollerede Opraab fra Auktionslederens Side, dels Hensynet til Auktions-sælgerne, idet dette kræver, at Auktionslederen ikke er inter-

<sup>15)</sup> I utr. J. M. Skr. 24. Septbr. 1936 er det udtalt, at Auktionslederen ikke har Beføjelse til at give Henstand.

esseret i billigt Hammerslag. Forbudet gælder kun Salg af egne Ting, og det er derfor ikke til Hinder for, at en Auktionsleder, der tillige er Inkassator, paa en ny Auktion sælger Ting, som er taget tilbage paa Grund af Auktionskøberens Misligholdelse, jfr. Instr. § 7, Pkt. 12. For at værne Statskassen mod Omgaaelse af Afgiftsreglerne bestemmes det endvidere i Lovens § 15, at det er en Auktionsleder forbudt i Tilknytning til en afholdt Auktion at medvirke ved Salg underhaanden af en opraabt, men ikke ved Auktionen solgt Genstand eller at modtage Væderlag i Anledning af saadant Salg.

B. Om Fremgangsmaaden ved de frivillige Auktioner over fast Ejendom eller registreringspligtige Skibe, som Fogeden afholder, har den nye Lovgivning ikke givet Regler. Nogen Vejledning kan maaske nok de om Auktionslederauktioner gældende Regler give. Sædvanlig vil man dog snarere følge lignende Regler som ved Tvangsauktion, men heller ikke disse kan anses for bindende<sup>16)</sup>. Der findes imidlertid i den ældre Lovgivning enkelte Forskrifter. Ved Fr. 19. Decbr. 1693 § 9 paabydes det saaledes udtrykkeligt at opraabe 3 Gange efter det højeste Bud (»første, anden, tredje Gang«)<sup>17)</sup>; derimod anvendes den i Fr.s § 12 hjemlede Fremgangsmaade ved Auktion over faste Ejendomme (med et tændt Lys, der skulde brænde ud) ikke mere. Naar Fr.s § 8 udtaler, at Rekvirenten eller hans Fuldmægtig altid skal være til Stede ved Auktionen, maa dette dog vistnok blot forstaas saaledes, at Fogeden, naar han maatte ønske det, kan forlange deres Tilstedeværelse, men det forlanges vistnok altid.

Det staar Rekvirenten frit for at lade afholde flere Auktioner, men dette vil der praktisk set kun blive Spørgsmaal om med Hensyn til faste Ejendomme, og det er ogsaa ved Auktion over saadanne kun sjældent.

Hvis Køberen misligholder sine Forpligtelser, skal ifølge Fr.s § 18 de købte Varer igen sælges paa hans Risiko og Bekostning.

IV. A. Med Hensyn til Tvistigheder under Auktioner, der afholdes af en Auktionsleder, bestemmer L. 1935 § 16, at Auktionslederen selv afgør Tvistigheder vedrørende Frem-

<sup>16)</sup> Jfr. herved U. f. R. 1877 S. 253.

<sup>17)</sup> Jfr. J. M. Skr. (Nr. 240) 26. Aug. 1911.

gangsmaaden under en frivillig Auktion. De Spørgsmaal, der opstaar f. Eks. om Budsummens Størrelse og hvem, der skal have Hammerslag, er nemlig af en saadan Beskaffenhed, at de maa afgøres straks, og at de uden Betænkelighed kan overlades til Afgørelse af Auktionslederen. Med Hensyn til andre Indsigelser staar den almindelige Adgang til at nedlægge Fogedforbud aaben, men der er tillige Adgang til at nedlægge Protest til Auktionsbogen, og Auktionen skal da i det Omfang, Protesten nødvendiggør dette, standses, under Forudsætning af at der, for saa vidt det forlanges af Auktionslederen, uopholdelig stilles en af denne fastsat Sikkerhed for Standsningens Følger. Auktionslederen tilstiller derefter Fogeden Udskrift af Auktionsbogen, og Fogeden afgør, om Protesten har været berettiget, og fastsætter i benægtende Fald den eventuelle Erstatning, idet der finder en Procedure Sted i Overensstemmelse med Rpl. Kap 52.

For saa vidt angaar de Tilfælde, hvor Auktionslederen afholder *Tvangsauktion*, følger det af Retsplejelovens Regler, at alle Indsigelser maa afgøres af Fogeden ved Kendelse, saaledes at Auktionen i fornødent Omfang maa standses, uden at der i denne Anledning kan kræves Sikkerhedsstillelse, jfr. § 16, Stk. 2.

B. Med Hensyn til frivillige Auktioner over fast Ejendom, der afholdes af Fogeden, gælder stadig Reglerne i den midlertidige Lov om frivillige Auktioner (Nr. 95) 11. April 1916. Herefter skal Fogedens Afgørelser i disse Auktionssager altid *paa kræres* til Landsretten, hvorimod der i Modsætning til, hvad der efter Rpl. § 593 gælder om Klager over Udlæg eller Tvangsauktion, i intet Tilfælde synes at blive Tale om Anke. Dette hænger vistnok sammen med, at Spørgsmaal om Rekvirentens materielle Ret til at afholde Auktion sjældent ved frivillige Auktioner vil blive forelagt Fogeden, men sædvanlig vil finde sin Afgørelse ved de almindelige Domstole.

**Anden Underafdeling:**  
**Andre Fyldestgørelsesmaader end**  
**Tvangsauktion.**

§ 22.

**I. For Pengekrav.**

A.<sup>1)</sup> Naar der gøres Udlæg i Penge eller Pengesedler, der her i Landet er »lovlige Betalingsmidler«<sup>2)</sup>, bliver der selvfølgelig ikke Spørgsmaal om at stille disse til offentlig Auktion, men de vil, jfr. § 503, sidste Stk., straks blive endelig udlagt til Ejendom<sup>3)</sup>. Hvad fremmed Mønt angaar, maa vistnok ogsaa Fogeden, for saa vidt de har en fast Kurs, kunne udlægge Kreditor dem til Ejendom efter Kursværdien; i hvert Fald maa Kreditor have Adgang til, i Stedet for at sætte dem til Auktion, i Analogi med Rpl. § 557 at lade dem bortsælge ved et paalideligt Pengeinstitut. Med Hensyn til Værdipapirer, der har Kurs, eller andre Fordringer maa de i Rpl. §§ 557 og 558 angivne Fyldestgørelsesmaader anses for udtømmende, saa at Fordringshaveren ikke kan have Ret til selv at overtage dem til Ejendom efter Kursen eller deres paalydende Beløb<sup>4)</sup>.

Hvor ellers udlagte Ting overdrages Udlægshaveren til Ejendom i Stedet for at bortsælges ved Auktion, maa dette anses for en rent privat Disposition (»datio in solutum«), der f. Eks. ikke kan have den eksstingverende Virkning paa senere Hæftelser, som er knyttet til Tvangssalg, og som ogsaa med Hen-

<sup>1)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Execution S. 230—1.

<sup>2)</sup> Jfr. herom H e n r y U s s i n g: Obligationsret Alm. Del S. 22—23.

<sup>3)</sup> Jfr. U. f. R. 1889 S. 481 og N e l l e m a n n: Execution S. 186 Note 1).

<sup>4)</sup> Jfr. U. f. R. 1896 S. 162 (165).

syn til Afkræftelse maa være undergivet Reglerne for frivillige Afhændelser efter K. L. § 20.

B. Lige med kontant Betaling maa stilles Fyldestgørelse gennem Modregning, idet Domhaveren ikke kan vægre sig ved at modtage Betaling i forfaldne Fordringer paa ham selv<sup>5)</sup>, naar disses Rigtighed anerkendes, jfr. Rpl. § 503, 3. Stk. i Slutn., hvormed dog utvivlsomt maa stilles i Klasse, at de er fastslaaede ved retskraftig Dom<sup>6)</sup>.

C.7). For et enkelt Tilfælde er der hjemlet Adgang til efter forsøgt Auktion at overtage det udlagte til Ejendomsdom. Ifølge § 578<sup>8)</sup> er nemlig enhver Pant- eller Udlægshaver<sup>9)</sup>, altsaa ikke blot Rekvirenten, for saa vidt han under Auktionen har gjort det højeste Bud og herved vil faa Andel i Auktionssummen uden dog fuldt ud at fyldestgøres, berettiget til at forlange sig Ejendommen udlagt for dette, naar han paa Auktionen, forinden Adgang til at byde er sluttet, tilkendegiver denne Hensigt og derved giver fornøden Opfordring til at gøre Overbud. Han har da at forlange Auktionen standset og derefter med Udskrift af det stedfundne<sup>10)</sup> samt med Bevis for, at han har opfyldt Auktionsvilkaarene, at henvende sig til Fogeden (eller eventuelt Skifteretten) for af denne at faa sig Ejendommen udlagt<sup>11)</sup>. Den,

<sup>5)</sup> Jfr. herved utr. kbh. F. R. K. 17. Aug. 1921, hvor det under en af to Rekvirenter foretaget Udlægsforretning tillodes Rekviritus at benytte en Veksel, der var trukket paa en af Rekvirenterne og akcepteret af ham, til Modregning.

<sup>6)</sup> Jfr. utr. kbh. F. R. K. 27. Maj 1936.

<sup>7)</sup> Jfr. N ellemann: Execution S. 234—36.

<sup>8)</sup> Tidligere T. A. L. § 38.

<sup>9)</sup> Om ensidige Grundbyrder jfr. Vinding Kruse: Ejendomsretten IV S. 1694, men cfr. om de gensidige smst. S. 1696.

<sup>10)</sup> En saadan Udskrift synes egentlig ikke fornøden, naar efter Rpl., i Modsætning til tidligere efter T. A. L., ogsaa selve Auktionen afholdes af Fogeden, jfr. saaledes ogsaa ved almindeligt Auktionssalg §§ 541, 560, 1. Stk. i Slutn.; muligvis beror Bestemmelsen paa en Inkurie, jfr. R. U. Nr. 18 i U. f. R. 1920 B S. 198.

<sup>11)</sup> Fogeden maa da vistnok ogsaa kunne tage Spørgsmaal om, hvor vidt vedkommende Pant- eller Udlægshaver har opfyldt Vilkaarene, under Paakendelse, jfr. Dom i U. f. R. 1923 S. 198. Derimod er det i Dom U. f. R. 1929 S. 1161 antaget at ligge udenfor Fogedrettens Kompetence ex officio at rejse Spørgsmaal om, hvorvidt der

der saaledes lader sig Ejendommen udlægge, maa have samme Ret som Auktionskøberen til at forlange de Behæftelser, der ikke dækkes af Købesummen, udslettede. Angaaende denne Bestemmelse, navnlig om det ved Revisionen i 1932 tilføjede 2. og 3. Stykke, maa forøvrigt henvises til Ejendomsretten<sup>12)</sup>.

D.<sup>13)</sup> Som berørt, findes der i §§ 557 og 558<sup>14)</sup> nogle særlige Bestemmelser om Adgangen til at søge Fyldestgørelse i Værdipapirer og Fordringer.

Naar der er gjort Udlæg i Værdipapirer, som har Kurs paa Københavns Børs, eller i udenlandske Statspapirer, Aktier og lignende Effekter, paa hvilke der noteres Kurs paa fremmede Børser, skal efter § 557 Fogeden efter Udlægshaverens Begæring besørge disse Effekter solgt ved et paalideligt Pengeinstitut (ikke ved en Vekselmægler som efter K. L. § 155), og det siges udtrykkelig, at de »ikke bliver at forauktionere«.

Efter § 558 kan Udlægshaveren, naar Udlæg er givet i Fordringer af anden Beskaffenhed, ved en af ham antaget Inkassator, der skal autoriseres af Fogeden, jfr. §'ens 2. Stykke<sup>15)</sup> og stille Sikkerhed efter Fogedens Bestemmelse, lade dem indkræve hos vedkommende Skyldner, efterhaanden som de forfalder<sup>16)</sup>. Han har dog ogsaa Adgang til at stille Fordringerne til Auktion, og dette vil han sædvanlig foretrække, naar der vil hengaa længere Tid, før Forfaldstiden indtræder.

ved Transporten paa den paagældende Pantefordring er sket en Overtrædelse af en Kreditforenings Statutter.

<sup>12)</sup> Vinding Kruse: Ejendomsretten IV S. 1854—55, Torps Grundtvig: Tingsret S. 384—5, jfr. ogsaa Domme i U. f. R. 1908 S. 673, 1907 S. 197, 1906 S. 737, 1902 A S. 775, 1898 S. 101, 1895 S. 479 samt om § 578, 2. og 3. Stk., foruden de hos Vinding Kruse l. c. anførte Afgørelser U. f. R. 1932 S. 219, 245, 1933 S. 241 (HRD), 1934 S. 107 (HRD), S. 587, 696 (HRD).

<sup>13)</sup> Jfr. Nellesmann: Execution S. 183—4, 236—7, Auction S. 88—90.

<sup>14)</sup> Jfr. tidligere T. A. L. §§ 17 og 18.

<sup>15)</sup> Cfr. Dom i U. f. R. 1929 S. 578 om en ikke af Fogeden autoriseret Person.

<sup>16)</sup> Jfr. Domme i U. f. R. 1896 S. 162, 1899 S. 335, 428, 1903 A S. 549, 1908 S. 423, 1910 S. 756. Se endvidere efter Rpl. U. f. R. 1928 S. 621 og 1929 S. 578.

De Pengebeløb, der indkommer, naar der gaas frem efter §§ 557 og 558, skal efter § 559 indbetales til Fogeden; som der efter har at gaa frem efter Reglerne i §§ 554 og 555.

E.<sup>17)</sup> Der antoges efter den tidligere Procesordning ikke blot i det særlige, i D. L. 5—7—8 og 9 med Hensyn til Pantshaveren hjemlede Tilfælde, men i al Almindelighed at bestaa en Adgang til Rekvirenten til, i Stedet for at sætte Ejendommen til Auktion, at søge Fyldestgørelse i en fast Ejendom, der tilhører Rekviritus, paa den Maade, at Rekvirenten overtager den almindelige Administration af Ejendommen og da oppebærer de deraf flydende Indtægter, saaledes at Nettoudbyttet gaar af paa hans Tilgodehavende. Denne Ordning<sup>18)</sup> gav imidlertid Udlægshaveren en ret betænkelig Adgang til at spekulere paa Ejerens Bekostning<sup>19)</sup>, og den ophævedes derfor i Almindelighed ved Rpl.

a. Herefter skal nemlig Domhaveren, naar den domfældte er Ejer af Ejendommen, ikke mere kunne skaffe sig Fyldestgørelse gennem en saadan Tvangsbrug af den, jfr. § 504 e contrario. Dog maa der ogsaa efter Rpl. antages at være opretholdt den hidtil bestaaende Adgang for Rekvirenten til, naar Ejendommens Salgsværdi efter den under Udlægsforretningen foretagne Vurdering ikke kan antages at være tilstrækkelig til at dække Udlægshaveren, midlertidig, indtil Tvangsauktionen kan finde Sted, tillige at oppebære Indtægterne af Ejendommen<sup>20)</sup>, jfr. Motiverne<sup>21)</sup> til og Forudsætninger i Rpl. § 505, 3. Pkt., og § 529, 1. Stk. Denne Adgang bliver i Praksis hyppig benyttet<sup>22)</sup>.

b. Ellers skal der kun gives Domhaveren Adgang til at

<sup>17)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Execution S. 231, 250—4.

<sup>18)</sup> Jfr. angaaende den nærmere Ordning T o r p s G r u n d t v i g: Tingsret S. 692—5.

<sup>19)</sup> Jfr. Mot. t. K. U. t. B. R. Sp. 139 (241—2).

<sup>20)</sup> Jfr. Dom i U. f. R. 1888 S. 902.

<sup>21)</sup> t. K. U. t. B. R. anf. Sted samt ad § 351 Sp. 151 (254).

<sup>22)</sup> Jfr. om saadant Udlæg i Lejeindtægten sammen med Udlæg i Ejendommen Dom i U. f. R. 1933 S. 764. Se derimod om særskilt Udlæg i Lejeindtægt uden Forbindelse med Udlæg i fast Ejendom Højesteretsdom i U. f. R. 1934 S. 97 med Note 1 og ovenfor S. 70 Note 42.

søge Fyldestgørelse i en Ejendoms Indtægter i Tilfælde, hvor den domfældte ikke selv er Ejer af Ejendommen, men alene har en Brugsret over den. Efter § 504 kan der nemlig gøres Udlæg i Domfældtes Leje-, Forpagtnings- eller Fæsterettigheder eller i andre Brugsrettigheder over faste Ejendomme (herunder ogsaa inbefattet den Indtægtsnydelsesret, der f. Eks. tilkommer Beneficiarier) paa den Maade, at Ejendommen ved Fogedens Foranstaltning administreres til Domhaverens Fordel, og Indtægterne af den benyttes til dennes Dækning paa samme Maade som ellers de ved Tvangsauktion indvundne Beløb. Om nogen almindelig Fordeling af Indtægtsbeløbet, saaledes som af Auktionssummen, naar Ejendommen endelig realiseres, jfr. navnlig §§ 568 og 581, bliver der dog her ikke Tale, men Indtægterne maa forudsættes alene at skulle komme den paagældende Domhaver selv til Gode, jfr. de lige anførte Udtryk i § 504 »administreres til Domhaverens Fordel« og »Indtægterne af den benyttes til dennes Dækning«, og § 508, næstsidste Stk., hvorefter Ejendommen igen skal overleveres til Skyldneren, saa snart Domhaveren er blevet dækket. En anden Sag er, at tidligere berettigedes Ret kan være til Hinder for, at Domhaveren saaledes overtager Ejendommens Administration.

Det siges nemlig udtrykkelig i Slutn. af § 504, hvad der forøvrigt maa anses for en Selvfølge, at hele den nævnte Ordning kun kan finde Sted, »for saa vidt saadant kan ske uden at krænke andres Ret«. Navnlig vil selve Brugsrettens personlige Karakter kunne udelukke den paagældendes Kreditorer fra at udøve den. Hvor Brugsretten undtagelsesvis ligefrem kan overdrages til andre, jfr. saaledes L. om Fæstegaardes Bortforpagtning 25. Juni 1870 § 3, vil Udlejeren selvfølgelig ikke kunne modsætte sig, at Lejetagerens Kreditorer lader sig give Udlæg til Forauktionering i Brugsretten, hvis de foretrækker denne Fremgangsmaade, hvorved den særlige Ordning efter § 504 bliver overflødig. Den vil derimod finde sin Hovedanvendelse i de, dog næppe meget talrige Tilfælde, hvor Brugsretten vel ikke er ligefrem overdragelig, men det dog ikke er

udelukket, at en Udøvelse af Rettigheden i større eller mindre Grad kan foregaa ved andre end Lejetageren selv<sup>23)</sup>.

Som noget nyt er der dog ved Rpl. i Lighed med, hvad der ofte gælder i fremmed Ret<sup>24)</sup>, indført en vis offentlig Kontrol med Domhaverens Administration. Ifølge § 508 skal nemlig Fogeden overgive Administrationen til en af ham godkendt Bestyrer og træffe de iøvrigt fornødne Foranstaltninger. Denne Bestyrer skal aflægge Regnskab til Fogeden og aflevere Overskudet til denne, og alle Spørgsmaal angaaende Ejendommens Bestyrelse, Regnskabsaflæggelse og den tvungne Administrations Ophør skal afgøres af Fogeden.

For saa vidt Ejendommens Bestyrelse maatte give Underskud, hæfter Domhaveren herfor, og Fogeden kan med Hensyn hertil afkræve ham en Sikkerhedsstillelse, naar han anser det fornødent.

c. Uafhængigt af disse Bestemmelser maa dog antages at være opretholdt den særlige Ret, der ved D. L. 5—7—8 og 9 er hjemlet Panthaverne i en fast Ejendom til at tage Pantet til Brugelighed<sup>25)</sup>. Opretholdt er ogsaa den Adgang, som ved Amtstuefr. 8. Juli 1840 § 21 for Skatterestancer hos »Beneficiarier, Fideicommissarier og Usufructuarier« er hjemlet det offentlige til at overtage Ejendommens Administration for at blive fyldestgjort gennem dens Indtægter, jfr. § 609, 2. Stk., og Motiverne<sup>26)</sup>. De Forskrifter, der i Amtstuefrdn. gives om Administrationen, minder dog stærkt om Rpl.'s Ordning. Derimod foreskriver D. L. 5—7—9 ikke nogensomhelst offentlig

<sup>23)</sup> Jfr. Mot. t. K. U. t. B. R. ad § 350 Sp. 151 (253—4).

<sup>24)</sup> Saaledes efter tysk Ret ifølge Reichsgesetz über die Zwangsversteigerung und die Zwangsverwaltung af 24. Marts 1897 I. Abschnitt. Titel 3 §§ 146—161, jfr. Arthur Nussbaum: Die Zwangsversteigerung und Zwangsverwaltung (1916) S. 208 ff.

<sup>25)</sup> Et Skadesløsbrev giver ikke uden videre Ret til at tage Pantet til Brugelighed, jfr. Dom i U. f. R. 1925 S. 979, men hertil maa ligesom ved Adgangen til Eksekution uden Lovmaal og Dom efter Rpl. § 478 Nr. 4 kræves en klar Anerkendelse fra Skyldneren af Gældens Størrelse og Forfaldtidens Indtræden, f. Eks. ved et Forlig, jfr. Vinding Kruse: Ejendomsretten IV S. 1846 og Højesteretsdom i U. f. R. 1929 S. 738. Adgangen til at tiltræde Pantets Brug tilkommer derimod ogsaa den, der har Pantebrevet i Haandpant, jfr. Vinding Kruse l. c. Om Tinglysning af Brugs pant, se Dom i U. f. R. 1928 S. 738.

<sup>26)</sup> t. K. U. t. B. R. Sp. 151 (253).

Kontrol med Panthaverens Bestyrelse, og skønt Grundene til at paabyde en saadan Kontrol her ganske synes at passe, lader Bestemmelserne i § 508, der udtrykkelig er begrænsede til det Tilfælde, at »Fyldestgørelse søges paa den i § 504 omhandlede Maade«, altsaa gennem Udøvelse af en domfældts Brugsrettigheder, sig næppe overføre paa dette Tilfælde, hvor der ifølge en viljesbestemt Panteret søges Fyldestgørelse i Indtægterne af Pantsætterens Ejendom<sup>27)</sup>. En anden Sag er, at Panthaveren overfor Ejeren maa have Regnskabspligt, og at han efter D. L. 5—7—6 kan ifalde Erstatningskrav for Skade, der tilføjes Pantet<sup>28)</sup>.

---

<sup>27)</sup> Det er dog tvivlsomt, om der har været tilsigtet en saadan Begrænsning i Bestemmelsens Anvendelsesomraade, og de anførte Ord lader sig maaske ogsaa forstaa saaledes, at de kun betinger Anvendelsen af, at der søges Fyldestgørelse paa den i § 504 omhandlede Maade (nemlig ved Udøvelse af Rekvisiti Brugsret), uden at de just vil begrænse Anvendelsen netop til de Tilfælde, der omhandles i § 504 (hvor Rekvisitus kun besidder en Brugsret).

<sup>28)</sup> Jfr. herved Vinding Kruse: Ejendomsretten IV S. 1847—48, Højesteretsdomme i U. f. R. 1925 S. 55 og 1927 S. 602 samt Frost: Fogedforretninger S. 127 og 261.

## II. For andre Krav.

### § 23.

#### A. Paa Grundlag af Dom eller Forlig.

I. A. Med Hensyn til Krav paa andet end Penge var efter den tidligere Procesordning det normale Middel til at fremtvinge dem Tvangsmulκτη, subsidiært Gældsføngsel, efter de nærmere Regler i Fr. 6. April 1842; dog var der ved Siden deraf hjemlet Domhaveren en vis Adgang til at faa sig Erstatning tilkendt for Pligtens IkkeOpfyldelse.

Efter Rpl. afskaffes derimod Systemet med Tvangsmulκτη og Gældsføngsel helt ved civilretlige Forpligtelser<sup>1)</sup>, og man opstiller i Stedet derfor, navnlig efter fransk Rets Forbillede<sup>2)</sup>, i § 493 den Regel for Eksekution af Handlingsdomme, at den skal ske derved, at Domhaverens Interesse i Dommens Efterkommelse anslaaes i Penge, og at Beløbet derefter inddrives, hvorhos der i § 499 foreskrives særlig Straf for modvillig Oversiddens af Dommen. Som Grund til, at man har opgivet det hidtilværende System, anføres det i Motiverne<sup>3)</sup>, at dets praktiske Brugbarhed beror paa, at Tvangsmulκτηerne om fornødent kan afløses af Gældsføngsel; men at tillade en privat Person til Fremtvingelse af en civilretlig Forpligtelse<sup>4)</sup> efter eget Forholdt til at berøve en anden hans personlige Frihed, tilmed, som det hjemledes ved en Fr. 17. Febr. 1847 § 6, for et Tidsrum af indtil 3 Aar, maa anses for at være i bestemt Strid med moderne Grundsætninger. Der kan ogsaa frem-

<sup>1)</sup> Jfr. fra Overgangstiden Domme i Medfør af Rpl. § 1036 U. f. R. 1920 S. 53, 57 og 456 (459).

<sup>2)</sup> Code civil art. 1142: »Toute obligation de faire ou de ne pas faire se résout en dommages et intérêts, en cas d'inexécution de la part du débiteur«.

<sup>3)</sup> t. K. U. t. B. R. Sp. 133 (235) ff.

<sup>4)</sup> Cfr. derimod om Forpligtelser overfor det offentlige ndfr. S. 246.

komme et stærkt Misforhold mellem Middel og Maal, naar det tillades en Domhaver til Fremtvingelse af en maaske i sig selv ubetydelig Rettighed at anvende Tvangsmulκτη næsten uden Tidsgrænse, ligesom det er betænkeligt, at Tvangsmulκτη kan anvendes uden positivt Bevis for, at der foreligger virkelig Modvilje fra Domfældtes Side, medens paa den anden Side den i og for sig ubillige Ordning, at Domhaveren selv skal betale Omkostningerne ved Domfældtes Hensættelse i Gælds-fængsel, gør et meget væsentligt Skaar i Systemets Effektivitet.

Det er dog et Spørgsmaal, om disse Betragtninger er tilstrækkelig vægtige til at begrunde en fuldstændig Afskaffelse af det tidligere System, der vistnok gennemgaaende havde virket godt, og som ogsaa findes i adskillige fremmede Procesordninger<sup>5)</sup>. Det vilde vistnok, til at fjerne de væsentligste Betæneligheder ved det, have været tilstrækkeligt noget at begrænse dets Omraade, saaledes at det navnlig helt udelukkes ved Forpligtelser af mere personlig Karakter, og at der tillagdes Dommeren en regulerende Myndighed ved dets Anvendelse paa lignende Maade som med Hensyn til personlige Tvangsmidler overfor Vidner efter § 177, 2. Stk.<sup>6)</sup>. Paa den anden Side vil det Straffængsel paa det offentlige Bekostning, som Rpl. indfører for Tilsidesættelsen af Handlingsdomme, vistnok hyppigere end hidtil kunne medføre Frihedsberøvelse for den domfældte, og den Ansættelse af Domhaverens Interesse i Penge, der skal finde Sted, vil, som det nedenfor nærmere vil blive omtalt, ofte volde betydelig Vanskelighed. Betegnende er det ogsaa, at man i fransk Retspraksis til en vis Grad har søgt at komme bort fra Lovbogens Ordning, der vistnok nærmest kun er en Rest af den gamle romerretlige Sætning »*condemnatio semper pecuniaria*«, og under Navn af Erstatning har paalagt den domfældte Ydelser, der i Virkeligheden ikke er bestemt efter det Tab, som Domhaveren har lidt, men efter Hensynet til derigennem indirekte at tvinge den domfældte til at efterkomme selve Handleforpligtelsen, saaledes at Dommen endogsaa ligefrem kan lyde

<sup>5)</sup> Saaledes efter den tyske C. P. O. § 888, den østrigske Exekutionsordning § 354 og den norske Tvangsfuldbyrdelseslov § 239.

<sup>6)</sup> Jfr. D. Rpl. I. S. 218.

paa, at Domfældte skal betale saa og saa meget for hver Dag, han sidder Dommen overhørig<sup>7)</sup>).

Det er imidlertid kun med Hensyn til civilretlige Forpligtelser, at Tvangsmulktter afskaffes. Derimod kan Tvangsmulktter stadig anvendes til Fremtvængelse af Forpligtelser mod det offentlige, jfr. Rpl. § 997, 3. Stk., hvorefter der som Tvangsmiddel kan fastsættes »en fortløbende Bøde«, der tilfalder Statskassen<sup>8)</sup>).

a. Som det normale Middel til Fyldestgørelse af Handlingssdomme tænker Loven sig altsaa en vis Godtgørelse i Penge. De nærmere Regler herom findes i § 493.

I §'ens 2. Stk. forudsættes et saadant Pengevederlag allerede at kunne være fastsat i selve Dommen. Der kan vel ikke være Tale om, at Sagsøgte under Sagen kan nedlægge Paastand paa, at Dommen skal lyde paa Pengebetaling som Alternativ; han vilde jo ellers altid paa den Maade kunne fri sig for sin Handleforpligtelse. Derimod maa en saadan Adgang staa Sagsøgeren aaben, saaledes at han, om han ønsker det, kan faa Dommen affattet som en alternativ Namsdom, der om fornødent eksekveres paa den for saadanne Domme almindelige Maade, men han maa da altid finde sig i at blive fyldestgjort gennem Domfældtes Betaling af den fastsatte Vederlagssum. Sagsøgeren maa imidlertid ogsaa, hvis han foretrækker det, kunne paastaa Dommen affattet saaledes, at den principalt paalægger Sagsøgte direkte Opfyldelse, men samtidig subsidiært fastsætter en Godtgørelsessum. Han kan da, naar Domfældte ikke efterkommer Dommen, først forsøge Straffesag efter Reglerne nedenfor under b, og, hvis dette ikke fører til noget, lade det i Dommen fastsatte Beløb inddrive, ligesom der heller ikke omvendt er noget til Hinder for, at den, der subsidiært har faaet en Godtgørel-

<sup>7)</sup> Jfr. Garsonnet & Cézard Bru: Traité de procédure 3. éd. IV. S. 10 ff.

<sup>8)</sup> Jfr. herved Domme i U. f. R. 1922 S. 56 (Paalæg efter Sundhedsvedtægten); 1922 S. 91 (HRD), 938 og 1924 S. 801 (Udlevering af Førerbevis); 1927 S. 40 (HRD) (Paalæg efter Bygningslovgivningen), cfr. derimod urigtigt 1920 S. 53; 1924 S. 100 og 1930 S. 179 (Genoprettelse af nedlagt Husmands- eller Avlsbrug). Jfr. ogsaa Poul Andersen: Forvaltningsretten (1936) S. 382 ff.

sessum fastsat, først forsøger denne inddrevet og, hvis dette ikke lykkes, derefter anlægger Straffesag<sup>9)</sup>).

Hvis der ikke i selve Dommen er fastsat et saadant Pengevederlag (hvad der i Praksis ikke plejer at ske), kan ifølge §'ens 2. Stk. Domhaveren under Fogedforretningen faa et Beløb fastsat. Endelig vil ifølge §'ens sidste Stk. Pengevederlaget ogsaa kunne fastsættes under den Straffesag, der ifølge § 499 maatte blive anlagt mod Domfældte.

Om noget Vederlagsbeløb bliver der dog ikke Tale, for saa vidt en efter Dommens Afsigelse indtraadt Umulighed eller andre lignende Omstændigheder (f. Eks. Opfyldelse, Eftergivelse eller Kreditors Mora) efter den borgerlige Rets Grundsatninger har befriet Domfældte uden tillige at medføre Erstatningspligt for ham; paa Grund af Reglen om »perpetuatio obligationis« i Tilfælde af Skyldnerens Mora<sup>10)</sup> vil dog en efterfølgende Umulighed kun sjældent medføre denne Virkning.

Angaaende selve Fastsættelsen af Vederlagsbeløbs Størrelse indeholder § 493 nærmere Regler særlig for det Tilfælde, at det skal ske under Fogedforretningen<sup>10a)</sup>, men lignende Synspunkter maa finde Anvendelse, hvor Pengevederlaget fastsættes ved selve Dommen eller senere under Straffesagen.

Fogeden skal fastsætte det Pengebeløb, hvortil Domhaverens Interesse maa anslaaes<sup>11)</sup>. Men tilføjes det yderligere: »Kan Ydelsen i og for sig ikke anslaaes

<sup>9)</sup> Jfr. Mot. t. K. U. t. B. R. ad § 339 Spr. 146—7 (248—9).

<sup>10)</sup> Jfr. Jul. Lassen: Haandbog i Obligationsret. Alm. Del 3. Udg. S. 440, Henry Ussing: Obligationsret. Alm. Del S. 84—85.

<sup>10a)</sup> Om Sportuleringen i disse Tilfælde, se Skattedep. Skr. (Nr. 28) 26. Januar 1922.

<sup>11)</sup> Jfr. Domme i U. f. R. 1924 S. 168 (Interesse i Regnskabsaflægelse ikke fastsat), 1926 S. 53 (Interesse i Afgivelse af en Specifikation derimod fastsat) samt utr. kbh. F. R. KK. 20. April 1920 (i Stedet for et Brændselsrum, der var berøvet Domhaveren, givet et nyt Rum samt Erstatning for Udgifter til Nedbæring, da Rummet laa paa Loftet i Stedet for tidligere i Kælderen), 21. August 1920 (Interessen i Trappebelysning fastsat), 6. September 1920 (givet Erstatning for Ting, der ikke ifølge Dom var tilbageleverede, men ikke for mulige Mangler ved de tilbageleverede Ting).

til Penge, kan Fogeden i Stedet derfor sætte en Godtgørelse i Penge«. Herved stilles der i Virkeligheden Fogeden en ganske umulig Opgave, naar han saaledes i Penge skal vurdere, hvad der netop forudsættes at være uvurderligt, og denne Ordning vil da let give Vilkaarligheden et stort Spillerum. Den Maalestok, som Motiverne<sup>12)</sup> mener at finde i Arten og Styrken af den Interesse, Dommens Opfyldelse har for Domhaveren, har næppe nogen synderlig objektiv Værdi, og naar det tilføjes, at det vil være naturligt kun at fastsætte en ringe Godtgørelse, hvor den hele Proces nærmest kun beror paa Trættekærhed og Retsnaveri fra Domhaverens Side, og omvendt en meget stor Godtgørelse, hvor den er afgørende for Domhaverens Ve og Vel, — synes dette ret selvfølgeligt. Hovedsynspunktet maa dog være, hvad der for Domhaveren kan anses for at være en rimelig Erstatning eller Godtgørelse, medens det ikke vilde være stemmende med Lovens Tankegang, om Fogeden, i Lighed med den ovenfor berørte franske Retspraksis, vilde bestemme Beløbet efter, hvad der overfor den domfældte kunde antages at ville virke som praktisk Motiv til, at han i Stedet opfylder selve sin Handleforpligtelse.

Fogeden skal i Reglen foretage Ansættelsen med Bistand af Vidnerne (eventuelt det enkelte Vidne), som er til Stede ved Forretningen, eller andre særlig tilkaldte Mænd, jfr. § 480, 2. Stk.<sup>13)</sup>, men han fastsætter dog Pengevederlaget efter sit Skøn over Omstændighederne uden at være bundet ved disse Mænds Anskuelse. Som almindeligt Synspunkt angives det, at Fogeden navnlig har at drage Omsorg for, at Domhaveren faar fuldstændig Erstatning, og i Tvivlstilfælde heler har at fastsætte denne rigelig end at udsætte Domhaveren for at lide noget Tab ved, at Dommen ikke efterkommes<sup>14)</sup>. Men der kan, naar Ydelsen overhovedet lader sig ansætte i Penge, ikke være Tale om at gaa ud over dens virkelige Værdi og f. Eks. tillægge Domhaveren en særlig Godtgørelse for den

<sup>12)</sup> t. K. U. t. B. R. Sp. 135 (237).

<sup>13)</sup> Jfr. herved R. U. Nr. 208 i U. f. R., 1923 B S. 271.

<sup>14)</sup> Jfr. om Beviset for Skadens Størrelse i Almindelighed Jul. Lassen: Haandbog i Obligationsret. Alm. Del. 3. Udg. S. 353 ff.

Tort, han maaske lider ved ikke, som han ønskede, at faa selve Tingen.

b. Som berørt er der endvidere hjemlet Straf for den, der modvillig undlader at efterkomme en Handlingsdom, idet der ifølge § 499 af Domhaveren kan anlægges en privat Straffesag, hvorunder han kan faa den domfældte dømt til Straf af Bøder eller Hæfte.

Naar Straffedom saaledes er afsagt over Domfældte, har endelig ogsaa Politiet paa Domhaverens Begæring at yde Bistand til hans Rets Gennemførelse ved at opsøge og fratage Domfældte de ham frakendte Ting, hindre ham i at foretage Overtrædelseshandlinger, tilintetgøre, hvad der er foretaget i Strid med Domhaverens Ret, og deslige. Dette faar dog særlig Betydning med Hensyn til Undladelsesdomme, jfr. om disse straks nedenfor under B.

B. De samme Eksekutionsmidler skal ifølge §§ 497 og 499 ogsaa finde Anvendelse paa det Tilfælde, at den domfældte skal undlade noget; med Hensyn til saadanne Undladelsesdomme hjemlede forøvrigt allerede tidligere Fr. 6. April 1842 § 8 en ganske lignende Ordning. Der bliver altsaa ogsaa, naar saadanne Domme tilsidesættes, Spørgsmaal enten om Erstatning eller Godtgørelse eller om Straf<sup>15)</sup>. Denne vil endogsaa her kunne komme til at virke stærkere end ved de positive Handlingsdomme, idet ifølge § 499 Straf vil kunne anvendes, »hver Gang en særskilt Tilsidesættelse af Dommen foreligger«, altsaa hver Gang Domfældte forsætlig handler mod Dommens Forbud, medens der, naar Domfældte først en Gang er straffet for Undladelse af at foretage den Handling, der er paalagt ham ved Dommen, ikke bliver Tale om yderligere Straf for fortsat Undladelse af selve denne Handling<sup>16)</sup>. Ogsaa om Erstatning efter § 497, jfr. § 493, vil der, naar Dommen kan over-

<sup>15)</sup> Jfr. Dom i U. f. R. 1927 S. 128: Paalagt Domfældte en Erstatning af 100 Kr. og en Bøde paa 100 Kr. for Overtrædelse af et ved Dom paalagt Forbud mod Færdsel paa en Vej. Jfr. ogsaa Dom U. f. R. 1935 S. 1105: En Bladhandler, som ved Dom var kendt uberettiget til i Erhvervsøjemed at udleje forskellige Ugeblade, i Medfør af § 499 straffet med en Bøde af 100 Kr. for Overtrædelse af Dommen.

<sup>16)</sup> Jfr. Mot. t. K. U. t. B. R. Sp. 136 (238).

trædes ved en Række af Handlinger, blive Spørgsmaal, hver Gang Dommen tilsidesættes, jfr. § 498.

II. I visse Tilfælde er der dog aabnet Domhaveren Adgang til direkte Eksekution til Fremtvingelse af en positiv Handleforpligtelse (derimod ikke en blot Undladelsespligt). I §§ 494—496 gives der nærmere Regler herom<sup>17)</sup>.

Herefter skal Fogeden for det første i det Tilfælde, at Domfældte skal fravige Besiddelsen af en fast Ejendom eller tilstede Domhaveren en vis Raadighed over den, saa vidt gørligt, umiddelbart fremtvinge Dommens Efterlevelse ved Domfældtes Udsættelse eller paa anden lignende Maade<sup>18)</sup>.

Lyder Dommen paa, at Domfældte skal udlevere en rørlig Ting, har Fogeden ligeledes umiddelbart at sætte Dommen i Værk ved at fratage Domfældte Tingen, om fornødent med Magt<sup>19)</sup>. Forefindes Tingen ikke under Forretningen, kan Domhaveren dog ogsaa i dette Tilfælde fordr sin Interesse ansat til Penge efter Reglerne i § 493<sup>20)</sup>. Naar Dommen lyder paa, at Domfældte skal udlevere et Barn, skal Fogeden ligeledes sætte den umiddelbart i Værk ved at fratage Domfældte Barnet og overgive det til rette Vedkommende<sup>21)</sup>. I disse Tilfælde finder Bestemmelsen i § 520 om den domfældtes Paavisningspligt Anvendelse, saaledes at der eventuelt kan anvendes Hæfte for at gennemføre den<sup>22)</sup>.

Skal Domfældte ifølge Dommen udføre et Arbejde eller træffe andre lignende Foranstaltninger, kan Fogeden efter

<sup>17)</sup> Jfr. tidligere Fr. 6. April 1842 §§ 1 og 5.

<sup>18)</sup> Jfr. herved Dom i U. f. R. 1925 S. 201: Husejer tilpligtet at ryddeliggøre en Lejlighed, som han uden Kommunalbestyrelsens Samtykke havde udlejet, jfr. L. (Nr. 168) 1. Maj 1923 § 1, IV, saaledes at Lejligheden i modsat Fald vilde være at ryddeliggøre af Fogeden »overensstemmende med Rpl. § 494 eller dens Analogi«.

<sup>19)</sup> Jfr. herved utr. kbh. F. R. K. 11. Februar 1932: Da Rekvisitus uden Betingelser var dømt til Udlevering af en Cykle, kunde Udleveringen ikke gøres afhængig af, at Rekvirenten betalte ham en Gæld.

<sup>20)</sup> Jfr. Dom i U. f. R. 1923 S. 331 (338 HRD).

<sup>21)</sup> Se herved V. L. T. 1930 S. 229, hvorom ndfr. i Note 28.

<sup>22)</sup> Jfr. med Hensyn til en Indsættelsesforretning Dom i U. f. R. 1922 S. 995.

Omstændighederne tillade Domhaveren at lade saadant foretage ved andre, saaledes at Udlæg derefter kan gøres for det efter en af Fogeden godkendt Regning hertil medgaaede Beløb<sup>23)</sup>. Er omvendt Domhaveren kendt berettiget til at udføre en Handling mod at erstatte den herved bevirkede Skade, eller Domfældte kendt pligtig til at foretage noget imod at faa Udgifterne derved erstattet af Domhaveren, er Fogeden paa vedkommendes Forlangende pligtig til, om fornødent med sagkyndiges Bistand, at afgøre Spørgsmaal om Udførelsen af Dommen saavel som at bestemme Størrelsen af den Erstatning, der skal udredes i Forbindelse med Dommens Fuldbyrkelse.

Drejer det sig om Foretagelsen af en juridisk Akt, f. Eks. hvis Domfældte er tilpligtet at udstede eller underskrive et Dokument, kan Fogeden ogsaa udfærdige dette med samme Virkning, som om han af Domfældte var blevet befuldmægtiget dertil; Bestemmelsen finder altsaa ikke Anvendelse paa Retshandler, som overhovedet ikke kan indgaas ved Fuldmægtig. En Forudsætning maa endvidere være, at Kontraktens nærmere Vilkaar ikke giver Anledning til Tvivl<sup>24)</sup>. Der gøres dog i Motiverne<sup>25)</sup> opmærksom paa, at Domhaveren undertiden vil kunne stille sin Paastand under Sagen saaledes, at selve Dommen kan træde i Stedet for den Legitimation for et Retsforholds Stiftelse eller Ophør, som han er berettiget til at fordre udstedt af Sagsøgte, hvorved enhver Eksekution af Dommen bortfalder. Dette gælder saaledes, naar det drejer sig om en Lejekontrakts Underskrift, Udfærdigelse af en lovformelig Transport eller et Skøde; i disse Tilfælde vil Dommen kunne træde i Stedet for det paagældende Dokument. Fremdeles hjemler Loven for det Tilfælde, at Domfældte er tilpligtet at stille en Sikkerhed, Adgang til at fuldbyrde Dommen paa den Maade, at Fogeden udtager saa meget af den domfældtes Gods,

<sup>23)</sup> Jfr. Dom i U. f. R. 1924 S. 877 og utr. kbh. F. R. K. 28 Maj 1936: tilladt Nedtagning af et Skilt ved andre.

<sup>24)</sup> Jfr. utr. kbh. F. R. K. 28. Maj 1936: Eksekution af Dommens Bestemmelse om Underskrift af en Lejekontrakt nægtet, da Dommen ikke indeholdt nogen Bestemmelse om den fremtidige Lejes Størrelse.

<sup>25)</sup> Mot. t. K. U. t. B. R. ad §§ 340—42 Sp. 148 (251).

som hertil er fornødent, og over dette haves da samme Sikkerhedsret som over udlagt Gods; dette vil f. Eks. finde Anvendelse under Vekselsager i Stedet for den tidligere Bestemmelse i L. 28. Maj 1880 § 8. —

Naar Dommen lyder paa en Række af Ydelser, kan Domhaveren selvfølgelig, hver Gang Dommen tilsidesættes, gaa frem efter §§ 493—497, jfr. § 498<sup>26)</sup>.

III. A. Hvad angaar Spørgsmaalet, om de forskellige Eksekutionsmidler udelukker hinanden, gælder det, som allerede ovenfor berørt, at det ikke udelukker Domhaveren fra at anlægge Straffesag, at han forgæves har søgt at komme til sin Ret ved Hjælp af de i §§ 493—497 hjemlede Fremgangsmaader. Dette maa gælde, selv om Eksekutionen har skaffet ham delvis Fyldestgørelse, men dette kan muligvis give Retten Anledning til at sætte Straffen lavere, end den ellers vilde have gjort<sup>27)</sup>. Derimod kan en saadan Straffesag ikke anlægges, naar Domhaveren i Mindelighed eller ved Anvendelse af de nævnte Fremgangsmaader har opnaaet Fyldestgørelse for sin Ret eller Sikkerhed for den (ved Opnaaelse af Udlæg for Vederlaget). I saa Fald skal ogsaa en allerede anlagt Sag hæves, og Fuldbyrdelsen af en idømt Straf undlades eller standses. Omvendt skal den Omstændighed, at Domfældte allerede har udstaaet Straf for sin Overtrædelse af Dommen, ikke udelukke Domhaveren fra at gaa frem efter Reglerne i §§ 493—497, jfr. § 499.

B. Endelig siges det udtrykkelig i § 500, at der ved de anførte Forskrifter ikke er gjort nogen Indskrænkning i Domhaverens Adgang til at benytte de foreløbige Retsmidler, Arrest og Forbud, efter Reglerne i Kap. 56 og 57 for at sikre sig i Henseende til Dommens Efterkommelse. Dette vil navnlig faa Betydning, saa længe Fuldbyrdelsesfristen ikke er udløbet. Det maa nemlig bemærkes, at den almindelige Fuldbyrdelsesfrist af 15 Dage ikke blot som omtalt S. 45—46 gælder ved Handlings- og Undladelsesdomme, men ogsaa ved direkte Eksekution i Medfør af §§ 494—96. Dette gælder f.

<sup>26)</sup> Dom i U. f. R. 1920 S. 80 giver eksigibel Dom for nogle Aftægtsydelser ogsaa for Fremtiden.

<sup>27)</sup> Jfr. Mot. t. K. U. t. B. R. ad § 339 Sp. 147 (249).

Eks. ved en Dom, der udtrykkelig lyder paa Udlevering af et Barn. Eksekution kan altsaa i Almindelighed heller ikke i dette Tilfælde ske før 15 Dage efter Dommen, og hvis Dommen paaankes inden Fristen, har denne sædvanlig suspensiv Virkning. Paaankes Dommen derimod efter Eksekutionsfristen, faar denne Anke kun suspensiv Virkning, hvis der i Medfør af § 491 træffes særlig Bestemmelse herom af den Ret, til hvilken Sagen er indanket, jfr. herved nedenfor S. 267<sup>28)</sup>).

---

<sup>28)</sup> Se herved Dom i V. L. T. 1930 S. 229, der i et Tilfælde, hvor en Mand ved en Dom, der ikke var paaanket, og for hvilken Eksekutionsfristen var udløbet, var dømt til at udlevere 3 Børn til Hustruen, udtaler, at Fogeden havde savnet Hjemmel til at nægte at gennemføre Dommen af Hensyn til, at der nu var anlagt en Separationssag.

## § 24.

### B. Uden det sædvanlige Eksekutionsgrundlag.

I. I Rpl. Kap. 55 omhandles de saakaldte »Ind- og Udsættelsesforretninger« eller, som de efter den hidtil gældende Ret ogsaa ofte er blevet betegnet, »umiddelbare Fogedforretninger«<sup>1)</sup>. De har nemlig den Ejendommelighed tilfælles med de ved § 478, 3) og 4) hjemlede Tilfælde af Udlæg uden Grundlag af Dom eller Forlig, at der til deres Foretagelse ikke kræves noget formelt Eksekutionsgrundlag.<sup>2)</sup> Men de adskiller sig fra de nævnte Tilfælde af Udlæg ved deres Formaal, som ikke er at skaffe Rekvirenten Fyldestgørelse ved Bortsalg af de Ting, han sættes i Besiddelse af, idet de enten slet ikke har Hensyn til Pengekrav, eller der ved en Ejendoms Overlevering blot skabes en Adgang for Rekvirenten til at blive dækket ved at overtage Brugen og oppebære Indtægterne af den. Det er altsaa umiddelbart alene et Besiddelseskrav med Hensyn til en Ting (eller efter Omstændighederne en Person), der ved Forretningen bliver fyldestgjort<sup>3)</sup>. Fra Arrest adskiller disse Forretninger sig navnlig derved, at der ikke kræves nogen efterfølgende Justifikation.

II. De Tilfælde, hvor saadanne Forretninger skal kunne finde Sted, bestemmes nærmere ved Rpl. § 609.

Herefter skal det for det første »i samme Tilfælde som hidtil« staa vedkommende berettigede aabent at fordrø Foge-

<sup>1)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Execution S. 286—298, O. F. A h l m a n n: Om umiddelbare Fogedforretninger (1892).

<sup>2)</sup> P. d. a. Side udelukkes umiddelbar Fogedforretning ikke, fordi Rekvirenten har paabegyndt Retssag mod Modparten.

<sup>3)</sup> Skulde Genstanden f. Eks. paa Grund af Reparation befinde sig i Rekvirentens Besiddelse, kan der ikke foretages nogen Indsættelse i Besiddelsen »til fri Disposition«, jfr. utr. kbh. F. R. K. 13. April 1932, der anser en Kendelse herom som liggende udenfor Fogedrettens Competence.

dens Hjælp til at indsættes i eller udsætte andre af Besiddelsen af fast Ejendom eller efter Omstændighederne af rørligt Gods, uden at sædvanligt Eksekutionsgrundlag er til Stede.

A. Med Hensyn til faste Ejendomme findes Hovedbestemmelserne efter den tidligere Ret i D. L. 6—14—7, Pl. 2. Oktbr. 1754 § 4, samt i D. L. 5—7—8 og 9, der særlig oprettholdes ved § 609, sidste Stk.

a. Ved den førstnævnte Artikel hjemles der Adgang til at udsætte den, der »ej vil flytte af Lejehus, naar han lovlig udsagt er til rette Fardag, eller bliver i det Hus besiddende, som han ingen Ret har til, eller er engang fradømt, imod Ejersmandens Vilje«.

Af disse Tilfælde falder det sidstnævnte, hvor Besidderen er fradømt Ejendommen, udenfor de umiddelbare Fogedforretningers Omraade, da jo her det sædvanlige Eksekutionsgrundlag forudsættes at være til Stede. Ved en nærmere Betragtning viser imidlertid Lejetilfældet sig ogsaa kun at være et Undertilfælde af den følgende mere omfattende Kategori, hvor den paagældende ingen Ret (mere) har til at udøve Besiddelsen, idet jo netop Lejetagerens Ret ved Brugsforholdets Afslutning er bragt til Ophør. Fælles for disse Tilfælde bliver det altsaa, at det er en Ejer, der forlanger en Person, som uden Ret sidder inde med hans Hus, udsat af Besiddelsen. Det mest praktiske Tilfælde er ganske vist det, hvor Ejeren fordrer en Lejer udsat. Det maa her være ligegyldigt, om Lejeforholdet, saaledes som forudsat i Artiklen, er ophørt ved Opsigelse<sup>4)</sup>, eller fordi den oprindelig fastsatte Ophørstermin er indtraadt<sup>5)</sup>. Ligeledes maa Bestemmelsen kunne finde Anvendelse, hvor Lejetageren har forbrudt sin Ret paa Grund af væsentlig Misligholdelse. Det er imidlertid ikke altid let at afgøre, om saadan Misligholdelse foreligger<sup>6)</sup>. Dette maa vel

<sup>4)</sup> Cfr. Dom i U. f. R. 1932 S. 216: Udsættelse nægtet, da der ikke forelaa Bevis for Lejemalets Ophør, og da det ifølge § 524, 2. Stk., ikke burde tilstedes ved Vidneførsel at fremskaffe Beviset.

<sup>5)</sup> Cfr. Domme i U. f. R. 1925 S. 697 og 1927 S. 326 (HRD).

<sup>6)</sup> En Højesteretsdom U. f. R. 1897 S. 983 har f. Eks. ikke anset det for væsentlig Misligholdelse, at Lejeren havde forsømt sin Pligt til at renholde en Retirade, og det samme maa i Almindelighed gælde

ofte antages ved Udeblivelse med Leje<sup>7)</sup>, men man vil ingenlunde kunne tillægge enhver Undladelse af at betale Leje i rette Tid<sup>8)</sup> en saadan Virkning<sup>9)</sup>. Selv om det udtrykkelig maatte være vedtaget i Kontrakten, at Ejeren uden Varsel skal være berettiget til at hæve Lejeforholdet, naar Lejen ikke nøje erlægges til aftalt Tid, kan umiddelbar Fogedforretning saaledes ikke ubetinget finde Sted. Dette gælder navnlig ikke, naar Ejeren tidligere uden Indsigelse har modtaget Lejen for sent, saaledes at Lejeren har haft Anledning til at antage, at Værten ikke vilde lægge Vægt paa nøjagtig Betaling<sup>10)</sup>. En vis

Misligholdelse af Pligten til at vaske Trapper o. lign., jfr. f. Eks. utr. kbh. F. R. K. 28. Oktober 1936: »ikke en saadan Misligholdelse, at det kan berettigede til at anse Kontrakten som bortfaldet«; en Række utrykte kbh. Fogedretskendelser har ikke anerkendt Udsættelse, fordi Lejerne i Strid med Kontrakten holdt Hund eller Kat, cfr. ndfr. S. 314 Note 12 om Forbud, og en utr. kbh. F. R. K. 3. Dec. 1935 har f. Eks. ikke anset den Omstændighed, at Rekviritus havde sin Kæreste boende hos sig, for en saadan Misligholdelse, at det berettigede Rekviriten til at kræve Rekviritus udsat ved Fogedens Hjælp. Om Løgerende se S. 258 f. o. Cfr. derimod utr. kbh. F. R. K. 10. Jan. 1936 om et Tilfælde, hvor Lejerens Møbler viste sig befængt med Væggetøj og vedkommende var første Lejer i en Nybygning. Endvidere er Misligholdelse i en Række Tilfælde anerkendt paa Grund af grov Uorden i Lejligheden, f. Eks. Slagsmaal eller natlige Drikkegilder, der generede de øvrige Lejere.

<sup>7)</sup> Jfr. som Eksempler paa Domme, der anerkender Misligholdelse af Pligten til at betale Leje Højesteretsdomme i U. f. R. 1926 S. 247 og 1928 S. 667. Cfr. derimod utr. kbh. F. R. K. 7. Oktbr. 1935: Udsættelse blot paa Grund af nogen Skyld paa Varmebidrag nægtet i Mangel af udtrykkelig Bestemmelse i Kontrakten om, at Udeblivelse med Varmebidrag berettigede Ejeren til at kræve Lejeren udsat.

<sup>8)</sup> Cfr. herved utr. kbh. F. R. KK. 5. Februar og 14. Marts 1936 om det Tilfælde, at Huslejekvitteringerne lød fra og til d. 15. i Maaneden, uanset at Lejemaalet maatte anses for begyndt paa Flyttedagen, samt utr. F. R. K. 26. Febr. 1936 om det Tilfælde, at den tidligere Ejer havde givet Henstand og dermed ændret Lejevilkårene.

<sup>9)</sup> Jfr. herved Jul. Lassen: Lærebog i Obligationsretten, specielle Del, 4. Udg. ved Ussing S. 15 og Frost: Fogedforretninger S. 250—52.

<sup>10)</sup> Jfr. herved Domme i U. f. R. 1931 S. 1107, 1924 S. 811, 1921 S. 45, 1920 S. 110, 1918 S. 290, 1914 S. 545, 1908 S. 341 (HRD), 1905 S. 527 og 1890 S. 1184 (HRD) samt en Række utr. kbh. F. R. KK., der nægter Udsættelse med den almindelig holdte Motivering, at »Rekviri-

Tilbageholdenhed med Hensyn til Udsættelse er der formentlig ogsaa Grund til at vise, hvor den skyldige Lejerestance refererer sig til en Lejeperiode, der ligger langt ud i Fremtiden, idet Kontrakten foreskriver unormal lang Tids Forudbetaling<sup>11)</sup>. Utvivlsomt er det, at Udsættelse kan nægtes, hvor det helt eller delvis skyldes Ejers Forhold, at Betaling ikke har kunnet ske<sup>12)</sup>, men det samme maa efter Omstændighederne ogsaa gælde, hvor Lejeren i Værtens Forhold under Lejemaalet har haft nogen Grund til at nægte at betale Lejen, navnlig hvis han tilbyder Lejen mod Afhjælpning af de paastaaede Mangler<sup>13)</sup>. Som væsentlig Misligholdelse kan undertiden ogsaa opfattes Fremleje, hvor denne ikke særlig maatte være tilladt, men der maa dog kræves ret meget for at anerkende dette<sup>14)</sup>. Saaledes vil Udlejning af et enkelt Værelse, naar Ejeren ikke særlig klart har tilkendegivet Lejeren, at han ikke vil finde

---

situs ikke har vist en saadan Mangel paa Evne eller Vilje til at betale, at Rekvirenten af den Grund kan fordre ham udsat af det lejede.« Cfr. derimod f. Eks. utr. kbh. F. R. K. 28. Sept. 1935 om et Tilfælde, hvor det tidligere var tilkendegivet Rekviritus, at enhver Overskridelse af Betalingsterminen vilde medføre Udsættelse af Lokalerne, og hvor Undladelsen af at betale maatte antages at skyldes økonomiske Vanskeligheder.

<sup>11)</sup> Jfr. utr. kbh. F. R. KK. 13. Juli 1935 og 13. Juli 1936. Cfr. derimod Ø. L. D. i U. f. R. 1935 S. 160. Se iøvrigt vedrørende hele Spørgsmaalet om Forudbetaling O. K. Magnussen i U. f. R. 1937 B S. 1—5.

<sup>12)</sup> Jfr. Domme i U. f. R. 1908 S. 864: Ejeren havde ligefrem holdt sit Hus lukket, den Dag Lejepræstationen forfaldt samt næste Dag, og 1910 S. 785 (HRD) samt utr. Østre Landsrets Dom 13. Sept. 1929: Udsættelsen ophævet, da det skyldtes Rekvirentens Forhold, at der ikke var betalt rettidigt, idet Lejeren ikke havde kunnet træffe Værten. Se herved ogsaa U. f. R. 1919 S. 154 og 742.

<sup>13)</sup> Jfr. U. f. R. 1920 S. 395 (HRD) og utr. kbh. F. R. K. 21. Okt. 1935 angaaende et Tilfælde, hvor Værten ikke havde foretaget de Ændringer i Lokalerne, derunder Flytning af Radiatorer, som han skulde, hvor Varme anlæget hele Tiden havde været mangelfuldt, og hvor Rekviritus havde tilbudt Betaling mod Afhjælpning og i Retten vilde deponere Beløbet.

<sup>14)</sup> Jfr. herved Højesteretsdomme i U. f. R. 1896 S. 763, 1888 S. 89 og Domme U. f. R. 1927 S. 376, 1928 S. 568, 1929 S. 952 samt utr. kbh. F. R. K. 18. April 1936 angaaende Overtagelse af en Datters og Svigersøns Lejlighed og Andelsret i en Boligforening.

sig heri, ofte ikke kunne betragtes som en saadan Misligholdelse, at Hovedlejerer kan sættes ud af Lejligheden. Derimod kan den Logerende udsættes af Fogeden ud fra det Synspunkt, at han i Forhold til Ejeren er uberettiget til at bebo Lejligheden. Det er ogsaa i Københavns Byrets Fogedpraksis det sædvanlige, at man nøjes hermed. Som Misligholdelse maa ofte ogsaa betragtes kontraktstridig Benyttelse af det lejede, f. Eks. til Kontor, Lotterikollektion, Skole eller Pensionat<sup>15)</sup> eller efter Omstændighederne ogsaa Ikke-Benyttelse, f. Eks. naar Forretningslokaler i Strid med Kontrakten i længere Tid har været lukket<sup>16)</sup> eller maaske blot ikke har været holdt aaben i den for saadanne Butikker sædvanlige Tid. Kontrakterne gaar imidlertid ofte vidt i Retning af saadanne Forskrifter, idet det f. Eks. udtales, at Forretningen skal være oplyst om Aftenen, og der bør i saadanne Tilfælde vises stor Varsomhed med at anerkende væsentlig Misligholdelse, som kan berettige til at kræve Fogedens Hjælp. Der kan ogsaa blive Spørgsmaal om en begrænset Besiddelsesfratagelse, f. Eks. af nogle Værelser for at de kan blive underkastet Reparation<sup>17)</sup>, eller for at Ejeren kan blive

<sup>15)</sup> Jfr. herved Domme i U. f. R. 1921 S. 69, 1923 S. 425, 1925 S. 1008: Benyttelse til Spisepensionat tilladt, og 1928 S. 67 (HRD). Se ogsaa om Benyttelse af Butik til Blomsterforretning i Stedet for Slagterforretning utr. kbh. F. R. K. 24. Aug. 1935 (Udsættelse dog nægtet, da ikke tilstrækkelig klart udtalt i Kontrakten, at Lokalet kun maatte benyttes til Slagterbutik).

<sup>16)</sup> Jfr. f. Eks. utr. F. R. KK. 8. Dec. 1919, 2. Marts 1921, 7. Marts 1922 og 26. Jan. 1936 (dog kun mod Sikkerhedsstillelse).

<sup>17)</sup> Jfr. herved Domme i U. f. R. 1916 S. 884: Indsættelse i et bortlejet Loftskammer for at fjerne en ulovlig opsat Kakkelovn, 1920 S. 79: for at fjerne et Parti Tørv, som Lejeren havde anbragt paa Loftet, og som medførte Fare for Ejendommens Sammenstyrning, samt f. Eks. utr. kbh. F. R. K. 12. Novbr. 1919: Indsættelse i en Del af en Husfacade til Anbringelse af et Skilt og et Udhængsskab — dog nægtet, »da Rekvirenten ikke paa en for en umiddelbar Fogedforretning tilstrækkelig klar og utvivlsom Maade havde godtgjort« sin Ret dertil, 4. December 1920: for at faa en Afspærring for en Vej fjernet — dog nægtet, da Færdselsretten ved Grundens Udstykning i ca. 300 Parceller var blevet langt mere omfattende, 17. December 1920: for at faa nogle Gynger i en Restaurationshave fjernede, 25. August 1921: til Fjernelse af nogle Gitre og Forsatser for Vinduerne og nogle Kasser i Gaarden, 12. December 1921: lignende med Hensyn til nogle uberettiget anbragte Skilte og Varer. Om Indsættelse i Skilteplads

sat i Stand til at indlægge Centralvarme i Ejendommen<sup>18)</sup>, eller om en blot midlertidig Indskrænkning i Besiddelsen, f. Eks. naar Fogedens Hjælp paakaldes, fordi en Lejer, der skal flytte, ikke vil tillade eventuelle nye Lejere at se paa Lejligheden.

Bestemmelsen i D. L. 6—14—7, maa, skønt den direkte kun er givet om Huse, analogisk kunne udstrækkes til Gaarde og andre faste Ejendomme, jfr. ogsaa Sportelregl. (for Island) 10. Septbr. 1830 § 23 og (for Færøerne) 30. Marts 1836 § 22.

Et Spørgsmaal, der i Praksis har givet Anledning til megen Tvivl, er iøvrigt, hvorvidt Fogedretten er pligtig i Anledning af Separation eller Skilsmisse at yde Bistand til Udsættelsen af en Ægtefælle af Parternes fælles Lejlighed. Dette maa vel kunne ske, naar der ved Dommen eller Overøvrighedens Afgørelse er truffet Bestemmelse om Retten til at bebo Lejligheden<sup>19)</sup>. Er der derimod ikke truffet nogen Afgørelse, maa Fogedretten kunne afvise Forretningen<sup>20)</sup>. Om Afgørelsen herefter skal træffes af de almindelige Domstole eller af Skifteretten er tvivlsomt, men i Mangel af positiv Lovbestemmelse taler dog vistnok mest for at henskyde Afgørelsen til Skifteretten, og dette antages i Københavns Byret<sup>21)</sup>.

Ogsaa den, der har en aktuel Ret til at blive Ejer, f. Eks. i Henhold til en tinglyst Købekontrakt eller maaske blot en Slutseddel<sup>22)</sup> eller ifølge Hammerslag paa en Auktion, maa saavel overfor Overdrageren eller Rekvisitus som overfor en Tredjemand, der ulovlig maatte have sat sig i Besiddelse ogsaa utr. Østre Landsrets Domme 27. Juni 1929 og 17. Januar 1936 og om umiddelbar Fogedforretning til Fjernelse af en Automat foran en Butik U. f. R. 1930 S. 173. Om Skilttningsret m. m. se ogsaa nedenfor S. 314 Note 13 ved Forbud samt O. K. Magnussen i U. f. R. 1937 B S. 5—11.

<sup>18)</sup> Jfr. Dom i U. f. R. 1929 S. 967 og utr. kbh. F. R. K. 29. Marts 1932. Cfr. derimod Dom i U. f. R. 1923 S. 197.

<sup>19)</sup> I Forslaget til den nye Boliglov § 66 hjemles det udtrykkeligt, at Bestemmelse kan træffes ved Bevillingen eller Dommen.

<sup>20)</sup> Jfr. utr. kbh. F. R. K. 7. April 1936 og F. R. K. 2. Marts 1934 refereret i U. f. R. 1934 B S. 199. Cfr. derimod den i U. f. R. 1935 A S. 391 refererede Fogedkendelse.

<sup>21)</sup> Jfr. herved nærmere Skifteretten S. 250 med Note 6.

<sup>22)</sup> Jfr. Vinding Kruse: Ejendomsretten III. 1 S. 1045 og Højesteretsdom i U. f. R. 1899 S. 593 cfr. 1897 S. 493.

siddelse af Ejendommen, kunne lade sig indsætte i denne. Det kan nemlig ikke være en Betingelse for at udøve denne Beføjelse, at den paagældende allerede tidligere har været Besidder af Ejendommen<sup>23)</sup>.

Ordene i 6—14—7 er saa vide, at de synes at omfatte ethvert Tilfælde, hvor nogen uden tilstrækkelig Adkomst sidder inde med en Ejendom. En Begrænsning maa dog sikkert gøres, idet ellers saa godt som alle Ejendomstvistigheder i Stedet for at afgøres ad den almindelige Domstolevej kunde blive henvist til Afgørelse gennem denne summariske Fremgangsmaade<sup>24)</sup>. For at indskrænke Anvendelsen til de Tilfælde, hvor Vedkommende ikke har nogensomhelst Hjemmel til Besiddelsen af Ejendommen, idet han enten aldeles ingen Besiddelsesgrund kan anføre eller griber til et aabenbart Paaskud<sup>25)</sup>, synes Ordene dog ikke at frembyde tilstrækkelig Støtte, og et saa snævert Anvendelsesomraade for Art. har heller ikke Praksis fastholdt. Derimod har man med Føje plejet at kræve, at der var en vis Klarhed ved Rekvirentens Ret, saa at Spørgsmaalet uden Betænkelighed eller Vanskelighed kan finde sin Afgørelse under den summariske Fogedprocedure<sup>26)</sup>. Der var dog i tidligere Praksis en vis Tilbøjelighed til at udvide Bestemmelsens Anvendelsesomraade, hvad der maaske særlig skyldtes Ønsket om ved de vigtige Ejendomstrætter at søge at raade Bod paa vor hidtilværende Procesmaades Langsomhed<sup>27)</sup>.

<sup>23)</sup> Jfr. den lige anførte Højesteretsdom i U. f. R. 1899 S. 593; fremdeles 1882 S. 442 (446 nederst).

<sup>24)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Execution S. 288—289 og 295.

<sup>25)</sup> Saaledes S c h w e i g a a r d: Proces II. S. 337.

<sup>26)</sup> Jfr. herved Domme i U. f. R. 1919 S. 763, 1922 S. 811 (den her anførte Begrundelse, at »der mangler Hjemmel til at gøre et Retskrav til Genstand for flere jævnsides løbende Retsforfølgninger«, dog noget tvivlsom), 1924 S. 890, 1925 S. 940 (942 HRD: »staar det uklart hen, hvem der er Ejer af Kirken ... og det kan særlig ikke anses for godtgjort ...«), 1932 S. 216 og f. Eks. utr. kbh. F. R. KK. 12. Novbr. 1919, 12. Aug. 1922, 20. Aug. 1923, 3. Juli 1934, 24. Aug. 1935: da Rekvirentens Ret ikke findes at have et for en umiddelbar Fogedforretning tilstrækkelig klart Grundlag, og 1. Juli 1936 (tilsvarende).

<sup>27)</sup> Jfr. herved U. f. R. 1897 S. 983 (HRD), 1896 S. 437, 1886 S. 311, 1881 S. 874 (HRD), 1871 S. 874 (HRD). 1870 S. 399.

Er Forholdet ikke tilstrækkelig klart, vil Fogeden ofte gaa den Mellemsvej at foretage Forretningen mod Sikkerhedsstillelse<sup>28)</sup>. Spørgsmaalet om, hvornaar Sikkerhedsstillelsen igen kan frigives, har under den tidligere Procesordning, der ikke fastsatte nogen Frist for Anlæggelse af Erstatningssag, givet Anledning til nogen Tvivl<sup>29)</sup>. Nu har Rpl. imidlertid i § 610 fastsat en Frist af 8 Uger, saaledes at Sikkerheden i hvert Fald maa kunne tilbagegives, naar Forretningen ikke er appelleret, og det efter 8 Ugers Forløb godtgøres, at der ikke er anlagt Erstatningssag mod Rekvirenten.

b. Hvis omvendt ikke Rekvirenten, men Rekvirentus maatte være Ejer af Ejendommen, hjemles der kun i to Tilfælde Adgang til ved en umiddelbar Fogedforretning at fortrænge Ejeren fra Besiddelsen, hvortil der selvfølgelig altid maa kræves en ganske særlig Adkomst. Det ene er det tidligere omfalte efter 5—7—8, der tillægger en Panthaver i en fast Ejendom Ret til, naar Rente eller Hovedstol ikke betales i rette Tid, uden videre Proces eller Indførsel at lade sig indsætte i Besiddelsen af Ejendommen for at overtage Brugen af denne<sup>30)</sup>. Det andet findes hjemlet i Pl. 2. Oktbr. 1754 § 4, hvorefter en Lejer ved Fogeden kan lade sig indsætte i Lejligheden, naar Ejeren ikke vil tillade ham at flytte ind; ogsaa en begrænset Indsættelse maa i saadanne Tilfælde kunne finde Sted, f. Eks. naar Ejeren kun nægter Lejeren Adgang

<sup>28)</sup> Jfr. f. Eks. utr. kbh. F. R. KK. 3. Sept. 1935, 26. Okt. 1935, 18. April 1936 og utr. Østre Landsrets Dom 23. Juni 1936.

<sup>29)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Execution S. 296—97.

<sup>30)</sup> Se herved ovfr. S. 242—43 navnlig vedrørende Spørgsmaalet, om et Skadesløsbrev kan give Grundlag for Indsættelse. Den Omstændighed, at Panthaveren tager Pantet til Brugelighed, udelukker ikke Skyldnerens Udtagelsesret efter § 509, jfr. Domme i U. f. R. 1929 S. 550 (HRD) og V. L. T. 1928 S. 277. Angaaende Spørgsmaalet, om Panthaveren har Krav paa Lejeindtægter af Ejendommen, se U. f. R. 1934 S. 97 (HRD), der ikke anerkender Krav paa et Lejebeløb, der i Henhold til særskilt Udpantning i det var oppebaaret, inden han overtog Pantet til Brugelighed, og 1934 S. 625, der derimod giver Brugspanthaveren Ret til to Lejesummer, der ikke var oppebaaret, da han tog Pantet til Brugelighed. En tidligere for Skat foretaget Udpantning i de ikke forfaldne Lejebeløb ophævedes derfor ved den sidste Dom, jfr. ovfr. S. 70 Note 42.

til et enkelt Rum<sup>31)</sup>. Særlig Betydning har denne Adgang til begrænset Indsættelse iøvrigt navnlig for Logerende<sup>32)</sup>. Skønt denne Bestemmelse kun er givet for Leje af Huse i København, har man — med Støtte foruden i de tidligere anførte islandske og færøske Sportelreglementer ogsaa i det danske af 22. Marts 1814 § 55 — udstrakt Bestemmelsen til Huse og andre Ejendomme udenfor København.

B. Hvad Løsøreting angaar, har man ikke anset Adgangen til ved en umiddelbar Fogedforretning at sætte sig i Besiddelse af saadanne for helt udelukket<sup>33)</sup>, jfr. nu ogsaa Rpl. § 609: »eller efter Omstændighederne af rørligt Gods«<sup>33 a)</sup>. Der vil jo her endogsaa kunne være større Trang til en saadan øjeblikkelig Retshjælp end ved faste Ejendomme, idet Løsøretingen maaske ellers vil kunne skaffes til Side<sup>34)</sup>. Men man har dog med Rette ment det nødvendigt at opstille visse Begrænsninger. En selvfølgelig Forudsætning maa det for det første være, at de paagældende Løsøreting er tilstrækkelig individualiserede<sup>35)</sup>, og at der foreligger den fornødne

<sup>31)</sup> Jfr. Dom i U. f. R. 1920 S. 807: Indsættelse med Hensyn til en Lejers Adgang til periodisk at afbenytte et Tørreloft. Indsættelse er f. Eks. ogsaa sket m. H. t. Benyttelse af et Cykleskur.

<sup>32)</sup> Denne vil f. Eks. kunne indsættes i Benyttelsen af Køkkenet, eventuelt blot i Benyttelsen af Gas, Elektricitet eller Telefon, ja i et enkelt Tilfælde er en Logerende endogsaa blevet indsat i Benyttelsen af det til Lejligheden hørende W. C.

<sup>33)</sup> Positiv Hjemmel herfor findes ogsaa i Afbetalingsloven, jfr. ndfr. under III B, og i ÆL. II § 7, jfr. V. Bentzon: Familieret II. S. 43—44 og Dom i U. f. R. 1930 S. 587.

<sup>33 a)</sup> En Dom i U. f. R. 1919 S. 874 har ikke til »rørlig Gods« ment at kunne henregne et Krav paa Tilførsel af elektrisk Strøm, cfr. derimod Vinding Kruse: Ejendomsretten I S. 161—62. — Om Tilbehør til fast Ejendom i Medfør af Tinglysningsl. 31. Marts 1936 § 38 maa henvises til Vinding Kruse: Ejendomsretten IV S. 1765—1777.

<sup>34)</sup> Jfr. Ahlmann anf. Sted. S. 94.

<sup>35)</sup> Jfr. Dom i U. f. R. 1922 S. 808, hvorefter en Købers Krav paa at komme i Besiddelse af et Parti købte, men ikke ved Købets Afslutning individualiserede Varer, ikke kunde fyldestgøres gennem en umiddelbar Fogedforretning hos Sælgeren, cfr. derimod utr. kbh. F. R. K. 28. Febr. 1920 med Hensyn til et solgt specificeret Vareparti.

Klarhed i Grundlaget<sup>36)</sup>. Dernæst maa det, for at ikke Tilknytningen til den for faste Ejendomme hjemlede Ordning helt skal glippe, være en Forudsætning, at der — hvad der jo i Almindelighed heller ikke vil blive Spørgsmaal om med Hensyn til faste Ejendomme (cfr. dog maaske, hvor det drejer sig om et enkelt Jordstykke) — ikke hersker nogen som helst Tvivl om Identiteten af den paagældende Genstand<sup>37)</sup>. Der vil derfor, afset fra det Tilfælde, hvor Identiteten er uomtvistet<sup>38)</sup>, kun blive Spørgsmaal om umiddelbare Fogedforretninger med Hensyn til Ting med tydelige Kendetegn, f. Eks. Skibe, Automobiler og ofte Cykler, Symaskiner<sup>39)</sup> og Motorer<sup>40)</sup> eller efter Omstændighederne Panteobligationer, hvis Indhold sædvanlig vil give tilstrækkelige Støttepunkter for Identiteten<sup>41) 42)</sup>.

<sup>36)</sup> Jfr. Dom i Ø. L. T. 1930 S. 283 vedrørende en Indsættelsesforretning i et paa en Sparekassebog indestaaende Beløb, om hvilket Skifteretten havde bestemt, at det vilde være at indbetale i Overformynderiet, og Dom i U. f. R. 1932 S. 1132 ang. Spørgsmaalet, hvorvidt en Interessent kunde opnaa Genoptagelse af Vandforsyning ved Indsættelsesforretning. Jfr. ved det sidste Spørgsmaal ogsaa Dom i U. f. R. 1928 S. 959 angaaende Udsættelse af en Fagforenings Ledelse og V. L. T. 1936 S. 149 ang. Indsættelse af en Person, der ansaa sig valgt til Formand for en Forening, i Foreningens Boxnøgle m. v.

<sup>37)</sup> Jfr. med Hensyn til en Ko V. L. T. 1930 S. 106 og med Hensyn til en Assistenshusseddel for et Guldur utr. kbh. F. R. K. 13. Novbr. 1920. Der kan dog næppe være noget i Vejen for at begynde en Indsættelsesforretning, selv om Identiteten endnu ikke er tilstrækkelig godtgjort, da den muligvis kan blive fastslaaet under Behandlingen for Fogedretten, jfr. Dom i U. f. R. 1922 S. 48.

<sup>38)</sup> Jfr. U. f. R. 1898 S. 832: en Hund, hvis Identitet ikke var bestridt.

<sup>39)</sup> Jfr. U. f. R. 1881 S. 564.

<sup>40)</sup> Jfr. U. f. R. 1899 S. 670.

<sup>41)</sup> Jfr. U. f. R. 1894 S. 1247 (HRD), 1896 S. 186.

<sup>42)</sup> En særlig Begrænsning med Hensyn til Foretagelse af Indsættelsesforretning maa iøvrigt gælde med Hensyn til kunstige Tænder, Træben og lignende Løsøreting, som er gaaet over til at være en Del af det menneskelige Legeme. Selv hvor der er taget klart Ejendomsforbehold, maa Indsættelsesforretning derfor i Almindelighed her nægtes, jfr. utr. kbh. F. R. K. 28. Okt. 1931: »det følger af den almindelige Retsbeskyttelse for Personer, at saadanne Genstande, der tjener til at afhjælpe legemlige Mangler, ikke kan være Genstand for Udlevering under en Fogedforretning«.

Endvidere kan der kun være Tale om ved en umiddelbar Fogedforretning at give en Ejer<sup>43)</sup> Ret til at komme i Besiddelse af sin Løsøretning, f. Eks., naar en Ting er solgt paa Afbetaling med det Forbehold, at Udeblivelse med et Afdrag skal medføre Ret for Sælgeren til ved Fogedens Hjælp at tage Tingen tilbage; om dette Tilfælde gælder der dog nogle særlige Bestemmelser, som vil blive omtalt nedenfor under III. B. Derimod kan de Bestemmelser, der undtagelsesvis ogsaa hjemler en Ikke-Ejer Ret til uden forudgaaende Retsforfølgning at lade sig indsætte i Besiddelsen af en fast Ejendom, ikke overføres paa Løsøre. Med Hensyn til Panthaverens Beføjelse efter D. L. 5—7—8 følger dette allerede af, at der overhovedet ikke tilkommer Underpanthaveren i Løsøre nogen Ret til at overtage Pantet til Brugelighed. At Underpantet ikklædes Skikkelse af et »Møbellaan«, saaledes at Laangiveren fremtræder som »Ejer« og Laantageren som »Lejer« af de pantsatte Løsøretning, kan lige saalidt influere paa den processuelle Retsstilling som paa den tinglige Beskyttelse overfor Tredjemand<sup>44)</sup>. I ingen af disse Relationer kan man nemlig alene lægge Vægt paa Parternes Vilje<sup>45)</sup>, og da det økonomiske Formaal er Sikkerhedsstillelse, bør Aftalen ikke uden videre have den Virkning, at Kreditor som »Ejer« kan opnaa den umiddelbare Fogedforretning, han ikke kan faa som »Panthaver«. Naar Retsforholdet synes at have Møbellaanets Karakter, mangler der da den Klarhed i Grundlaget, som er Forudsætningen for en umiddelbar Fogedforretning, hvorfor Fogeden maa nægte Forretningen Fremme og overlade

<sup>43)</sup> Cfr. med Hensyn til et Ejendomsforbehold, der hævdedes ogsaa at omfatte Betaling for Arbejde paa de solgte Effekter, Dom i U. f. R. 1930 S. 913, der udtaler, at en saadan Sikkerhedsret, hvad enten den opfattes som en forbeholdt Haandpanteret eller som en Underpanteret, ikke kan hævdes ved Indsættelsesforretning.

<sup>44)</sup> Jfr. herved ovfr. S. 36—37 samt nærmere H. Munch-Petersen i U. f. R. 1908 B S. 8—9 og Erwin Munch-Petersen: Overdragelser til Fyldestgørelse (1935) S. 18—22. Cfr. derimod Torp-Grundtvig: Tingsret S. 344—45, der ogsaa i Relation til den processuelle Retsstilling synes at ville fastholde Synspunktet, at der inter partes foreligger virkelig Ejendomsret.

<sup>45)</sup> Jfr. om Dispositioner vedrørende den processuelle Retsbeskyttelse D. Rpl. II S. 237 og 241 og specielt om umiddelbare Fogedforretninger ndfr. under D.

til de almindelige Domstole at foretage en nærmere Prøvelse af Retsforholdet, saaledes at det afgøres, hvad Kreditor virkelig har til Gode<sup>46</sup>). I nyere Retspraksis er dette Standpunkt ogsaa anerkendt<sup>47</sup>). Hvad Lejetilfældet efter Pl. 1754 og dennes Analogi angaar, følger Udelukkelsen af Bestemmelsens Overførelse paa Leje af Løsøretning deraf, at der ikke ved disse er samme almindelige Trang til hurtig Retshjælp for Lejeren, som hvor det drejer sig om Husrum.

C. Fogedens Hjælp skal ifølge § 609 fremdeles ligesom hidtil<sup>48</sup>) kunne fordres til at gøre Forældre eller Værgemyndighed gældende med Hensyn til umyndige uden det sædvanlige Eksekutionsgrundlag<sup>49</sup>). Det maa ligeledes her være Forudsætningen, at der ikke er nogen Tvivl om Identiteten, hvad der jo forøvrigt meget sjældent vil være. Men iøvrigt har man ikke altid med samme Strenghed, som hvor det drejer sig om Ting, fastholdt Kravene til Klarhed i Forholdet, idet her Trangen til af Hensyn til Børnenes Vel at faa en hurtig Afgørelse har været den overvejende<sup>50</sup>). Netop Hensynet til Barnets Tarv kan dog efter Omstændighederne bevirke, at Begæringen om Udlevering af Barnet ikke tages til

<sup>46</sup>) Dette fremhæves ogsaa af Erwin Munch-Petersen l. c. S. 21, hvilket synes overset af Vinding-Kruse i U. f. R. 1935 B S. 163. Det eneste, der paalægges Fogeden, er at afvise Sagen, naar han mener, at der ikke er tilstrækkelig Klarhed i Grundlaget, men denne Opgave er næppe her vanskeligere end i saa mange andre Tilfælde, hvor Fogeden maa afgøre, om Forretningen kan fremmes uden videre, kun kan fremmes mod Sikkerhedsstillelse eller helt maa nægtes.

<sup>47</sup>) Jfr. Domme i U. f. R. 1929 S. 776, Ø. L. T. 1930 S. 275 og V. L. T. 1932 S. 33 samt utr. kbh. F. R. K. 13. Juli 1936. Cfr. derimod den gamle Højesteretsdom i U. f. R. 1888 S. 613 (616).

<sup>48</sup>) En saadan Praksis havde efter den tidligere Ordning udviklet sig i Tilknytning til en speciel Bestemmelse i Pl. 7. Aug. 1792.

<sup>49</sup>) Jfr. Dom i U. f. R. 1933 S. 1110, hvorefter Moderen som Indehaver af Forældremyndigheden over et udenfor Ægteskab født Barn var berettiget til at faa Barnet udleveret fra dets Plejeforældre, uden at disse kunde betinge Barnets Udlevering af, at de fik deres Udgifter til Barnets Underhold godtgjort. Cfr. derimod Ø. L. T. 1930 S. 142: Antaget at mangle Hjemmel for, at en Person, der ansaa sig for med Urette indlagt til Observation paa et Hospital, kunde begære sig udsat af Hospitalet ved Fogedens Hjælp.

<sup>50</sup>) Jfr. U. f. R. 1882 S. 442, cfr. Højesteretsdom i 1900 S. 561.

Følge<sup>51</sup>). Tvivlsomt er Forholdet navnlig, hvis en Ægtefælle forlanger Børnene udleveret fra den anden, naar denne ensidig har ophævet Samlivet og medtaget Børnene<sup>52</sup>). I disse Tilfælde vil der sædvanlig ikke være Grundlag for en umiddelbar Fogedforretning, da Spørgsmaalet om, hvem der skal have Forældremyndigheden, ifølge M. L. § 24 henhører under Overøvrighedens Afgørelse<sup>53</sup>). Udlevering af Fogeden vil derimod alene kunne ske, naar der er Grund til at tro, at den paagældende Ægtefælle, hos hvem Børnene er, vil lægge Hindringer i Vejen for den endelige Ordning<sup>54</sup>). Naar endelig Afgørelse er truffet af Overøvrigheden, vil Fogedens Bistand sædvanlig kunne paakaldes, uden Hensyn til om der maatte være indgivet Andragende om Ændring<sup>55</sup>) eller Klage til Justitsministeriet. Efter Omstændighederne maa Fogeden dog kunne benytte Reglerne i Rpl. § 287 til at udsætte Forretningen, til Justitsministeriets Afgørelse foreligger. En Dom har ganske vist udtalt sig for den Opfattelse, at § 287 ikke er direkte anvendelig under en Udsættelsesforretning<sup>56</sup>), men netop ved Ind- og Udsættelsesforretninger vil Trangen til at benytte Bestemmelsen kunne være særlig stor. Dette gælder særlig ved umiddelbare Fogedforretninger vedrørende Børn, hvor det ofte vil være

<sup>51</sup>) Jfr. Dom i U. f. R. 1932 S. 406: Moders Begæring om Udlevering af Barn fra Plejehjem ikke taget til Følge, da Fjernelsen af Barnet fra Plejehjemmet ifølge Lægeerklæring var uforsvarlig for Barnets Helbredstilstand. Jfr. ogsaa utr. Østre Landsrets Dom refereret i Note 55.

<sup>52</sup>) Jfr. hertil O. A. Borum: Familieretten I (1936) S. 90.

<sup>53</sup>) Jfr. Dom i U. f. R. 1925 S. 991.

<sup>54</sup>) Jfr. Højesteretskendelse i U. f. R. 1931 S. 641 og T. f. R. 1932 S. 411.

<sup>55</sup>) Jfr. herved angaaende et særlig klart Tilfælde utr. kbh. F. R. K. 21. August 1935: »Da den Omstændighed, at Rekvisita har indgivet Begæring om Ændring af de for Separation gældende Vilkaar, hvorefter Rekvirenten har Forældremyndighed over Sønnen, og hvori det bestemmes, at Sønnen indtil det fyldte 11. Aar skal bo hos Moderen, ikke kan berøve Rekvirenten Retten til, nu da Drengen er fyldt 11 Aar, at erholde ham udleveret til Opdragelse hos sig selv, vil den begærede Forretning være at fremme«. Kendelsen stadfæstedes af Ø. L. R. d. 3. Sept. 1935, idet det dog yderligere anføres, at »der intet er oplyst om, at en Udlevering af Barnet under de foreliggende Forhold skulde være til Skade for dets Tarv«.

<sup>56</sup>) Jfr. U. f. R. 1925 S. 981 med Hensyn til Spørgsmaalet om Forkastelse af en Opsigelse efter Boligloven.

meget uheldigt at flytte Børnene frem og tilbage mellem Forældrene. Hvor Fogeden derfor maatte mene, at der er betydelig Udsigt til Ændring af Overøvrighedens Afgørelse og f. Eks. ved Udtalelse fra Børneværnet eller Lægeerklæring støttes i den Opfattelse, at Hensynet til Barnets Tarv taler for Udsættelse<sup>56 a)</sup>, maa han formentlig med en vis Hjemmel i § 287 kunne udsætte Forretningen<sup>56 b)</sup>.

Særligt stiller Forholdet sig, hvor Afgørelsen om Forældremyndigheden er truffet ved Dom<sup>57)</sup>. Da en Dom, der udtrykkelig lyder paa Udlevering af et Barn, jfr. § 495, som omtalt S. 252—53 ikke kan eksekveres, medmindre Fuldbyrdelsesfristen er udløbet, uden at Anke har fundet Sted<sup>58)</sup>, synes det samme at maatte gælde en Dom, der kun indirekte giver Grundlag for Udlevering, jfr. ogsaa at § 487, sidste Stk., udtaler, at Domme, hvorved der tilkendes nogen en Ret, ikke før Eksekutionsfristens Udløb kan afgive Hjemmel til Udøvelse af Retten. Anke inden Eksekutionsfristen har altsaa i Almindelighed suspensiv Virkning, og skulde der i det enkelte Tilfælde være Trang til Fuldbyrdelse uden Hensyn til Anke, maa særlig Bestemmelse træffes efter § 488, 2. Stk. Omvendt har Anke efter Eksekutionsfristens Udløb ikke suspensiv Virkning<sup>59)</sup>, og i disse Tilfælde vil Fogeden næppe kunne benytte § 287 til at udsætte Forretningen. Kræver Hensynet til Barnets Tarv eller lignende, at Forretningen udsættes, maa der af den Ret, til hvilken Dommen er paaanket, i Medfør af § 491 træffes særlig Bestemmelse om, at Anke skal have suspensiv Virkning<sup>60)</sup>.

<sup>56 a)</sup> Jfr. herved den i Note 55 citerede Landsretsdom samt den i Note 51 anførte Dom U. f. R. 1932 S. 406.

<sup>56 b)</sup> Dette antages ogsaa i Københavns Byrets Fogedpraksis.

<sup>57)</sup> Dette Tilfælde medtages for Sammenhængens Skyld, skønt der ikke her er Tale om egentlig »umiddelbar Fogedforretning«. I Københavns Byret foretages Forretningen ogsaa i disse Tilfælde af Fogedafdeling II, jfr. Note 62.

<sup>58)</sup> Jfr. Dom i V. L. T. 1930 S. 229.

<sup>59)</sup> Jfr. utr. Ø. L. K. 6. Novbr. 1930, der i et Tilfælde, hvor et Fællesbarn ved Skilsmisdom var tillagt Manden, og hvor Hustruen under Forretningen, der foregik efter Eksekutionsfristens Udløb, protesterede under Hensyn til, at hun agtede at paaanke Dommen, forkaster den fremsatte Protest.

<sup>60)</sup> Jfr. herved utr. Beslutning af Østre Landsret d. 12. Novbr. 1936, der nægtede i Anledning af, at Manden havde anket efter de 15 Dage, at udsætte Fuldbyrdelsen af en Dom, hvorved Hustruen havde faaet Forældremyndigheden.

D. Parternes Vedtagelse kan næppe have nogen selvstændig Betydning til at udvide Omraadet for de umiddelbare Fogedforretninger<sup>61</sup>). Men den vil undertiden kunne have den Virkning at afskære Tvivl, om en Misligholdelse er tilstrækkelig væsentlig til at give Anledning til denne Retshjælp.

III. A. Fremgangsmaaden ved disse Forretninger er i Almindelighed den samme, som gælder ved Udlæg, særlig naar Handlingsdomme skal fremtvinges ved direkte Eksekution, jfr. § 495; der vil ligesaa lidt som ved disse kunne være Tale om at lade Forretningen foretage ved Sognefogeden, idet dette efter § 480, 1. Stk., kun kan ske, naar det drejer sig om Betaling af en Pengesum, og Genstanden for Forretningen ikke er fast Ejendom<sup>62</sup>). Derimod gælder der ogsaa her for Rekvisitus en Paavisningspligt, som evt. vil kunne fremtvinges ved Hæfte, § 609, 1. Stk. i Slutn., smh. med § 495, 2. Stk.<sup>63</sup>), se ndfr. Ifølge § 609, 3. Stk., jfr. L. (Nr. 209) 23. Juli 1932, kan Fogeden endvidere nu ogsaa, naar Rekvirenten ønsker det, og Hensynet til Skyldnerens Tarv ikke taler derimod, beramme en Indsættelses- eller Udsættelsesforretning til Paabegyndelse paa sit Kontor, saaledes at Rekvisiti Udeblivelse uden lovligt Forfald medfører Virkning efter § 520, 2. Stk.

B. Om de Indsættelsesforretninger, hvorved Sælgeren ved Køb paa Afbetaling tager Tingene tilbage paa Grund af Køberens Misligholdelse, gælder der ifølge L. (Nr. 244) 8. Maj 1917 §§ 10—15 nogle særlige Bestemmelser, der navnlig gaar ud paa at gøre Fremgangsmaaden saa simpel som mulig<sup>64</sup>).

<sup>61</sup>) Selvtægtsstraffen for ved privat Magt at iværksætte Besiddelsesfratagelse, f. Eks. at udsætte en Lejer af Lejligheden, kan næppe heller fjernes ved den paagældendes forudgaaende Samtykke, jfr. H. Munch-Petersen i U. f. R. 1908 B S. 12—13. Cfr. derimod Domme i U. f. R. 1879 S. 1070 og 1909 A S. 90, Hagerup: Civilproces I. S. 6, R. Schmidt: Civilprozessrecht S. 159—160.

<sup>62</sup>) I Københavns Byret hører de umiddelbare Fogedforretninger under Fogedafdeling II. — I Gebyr for Ind- og Udsættelsesforretninger betales, jfr. L. (Nr. 24) 13. Febr. 1929 § 2, 4 Kr. Cfr. Note 66.

<sup>63</sup>) Jfr. Domme i U. f. R. 1922 S. 995 og 1936 S. 191.

<sup>64</sup>) Jfr. herved Jul. Lassen og Henry Ussing: Haandbog i Obligationsret, speciel Del, I S. 373, og Heide-Jørgensens Udgave af Afbetalingsloven S. 33 ff. — De processuelle Regler med Undtagelse af § 11 maa i og for sig ogsaa finde Anvendelse, hvor der

Sælgerens Begæring skal, jfr. § 10, altid være skriftlig affattet og være bilagt med en Udregning af det Beløb, som Sælgeren kræver i Henhold til Lovens § 4<sup>65</sup>). Fogeden kan ifølge § 11 altid tilsige Køberens til Møde paa Fogedkontoret. Naar Sælgeren ønsker det, kan en saadan Tilsigelse — for at spare Omkostningerne ved selve Forretningen<sup>66</sup>) — navnlig ogsaa finde Sted, forinden der er paabegyndt Indsættelsesforretning; Bestemmelsen gaar noget videre end Rpl. § 609, 3. Stk. Til Fremtvinding af dette Møde og Køberens Oplysningspligt i det hele haves der det sædvanlige Tvangsmiddel af Hæfte<sup>66 a)</sup>). Derimod er der ikke i §'en omtalt den ved Rpl. § 520, 2. Stk., hjemlede Adgang til at lade Rekvisitus fremstille umiddelbart ved Politiet. Naar Rekvisitus udebliver, maa der derfor altid afsiges Kendelse om Hensættelse i Hæfte, og i Henhold til denne Kendelse kan Politiet saa fremstille den paagældende paa Fogedkontoret, saaledes at han løslades, hvis han nu giver de fornødne Oplysninger<sup>67</sup>). Fogeden skal under Forretningen altid, uden Hensyn til Sagens Værdi, cfr. om sædvanlige Udlægsforretninger Rpl. § 524, 5. Stk., vejlede Parterne, for saa vidt de ikke giver Møde ved Sagfører. Om Ansættelse af Tingens Værdi, af Fogedvidnerne, eventuelt ved Tilkaldelse af sagkyndig Bistand, eller ved Skøn, gives der i Lovens § 12<sup>68</sup>) nærmere

bliver Spørgsmaal om at tage Tingen tilbage fra en Tredjemand, hvem Køberens har overladt Tingen, men ofte vil der tilkomme Tredjemand et Krav paa forinden at faa nødvendige Reparationsudgifter og lignende Udlæg dækkede, jfr. saaledes en Række utr. kbh. F. R. KK.

<sup>65</sup>) Jfr. Dom i U. f. R. 1922 S. 818.

<sup>66</sup>) Naar Sagen paa Grundlag af en saadan Tilsigelse ordnes mellem Parterne ved deres Møde paa Fogedkontoret uden Fogedens Medlemkomst, tages Forretningen nemlig slet ikke til Protokollen, og der beregnes intet Gebyr. Ellers betales efter § 16 et Gebyr af 3 Kr. samt i Vidnegebyr 1 Kr. og for Tilsigelse 1 Kr.

<sup>66 a)</sup> Det siges udtrykkeligt i § 11, at Omkostningerne herved afholdes paa samme Maade som Delinkventomkostninger. Jfr. m. H. t. Rpl. § 520 ovfr. S. 117 Note 41.

<sup>67</sup>) Saaledes er Praksis i København og vistnok ogsaa andre Steder. Heide-Jørgensen l. c. S. 36 Note 5. Cfr. derimod tildels Jul. Lassen og Henry Ussing anf. Sted Note 184. — Politiets Udgifter ved Fremstilling af Rekvisitus maa formentlig i disse Tilfælde afholdes som Delinkventomkostninger, cfr. ovfr. S. 117 Note 41.

<sup>68</sup>) Om Aftaler, der bl. a. søger at fravige Iagttagelse af Reglerne i § 12, se Domme i U. f. R. 1929 S. 1070 (HRD), 1930 S. 562 og 1931 S. 395.

Regler<sup>69)</sup>. Bestemmelsen i Rpl § 480, 2. Stk., hvorefter eet Vidne kan være tilstrækkeligt, maa dog ogsaa finde Anvendelse ved Indsættelsesforretninger efter Afbetalingsloven<sup>70)</sup>. Finder Fogeden, at det Beløb, som Sælgeren har beregnet til Dækning af Omkostningerne ved Tingens Tilbagetagelse, er større end rimeligt, kan han nedsætte det til et passende Beløb. Endelig træffes der i § 13 særlig Bestemmelse om den Sikkerhedsstillelse, der skal kunne forlanges af Rekvirenten<sup>71)</sup>, og der gives i § 14 nærmere Regler om, hvorvidt eller hvornaar den skal kunne forlanges tilbage. Ved disse Regler henlægges i Virkeligheden en Art Domsvirksomhed til Fogeden, jfr. ndfr.

Ifølge § 15 skal disse Bestemmelser finde tilsvarende Anvendelse, naar Køberen vil gøre Brug af sin Ret efter § 6 eller § 7 til at indløse Ting, Sælgeren har faaet tilbage, naar denne ikke godvillig vil udlevere dem.

Ifølge § 16 skal der betales visse mindre Retsafgifter og Gebyrer under disse Indsættelsesforretninger<sup>72)</sup>.

IV. Angaaende Adgangen til at rejse Indsigelser og anvende Retsmidler mod disse Fogedforretninger indeholdes der nogle Bestemmelser i Rpl. §§ 610 og 611, der dog væsentlig kun kodificerer den tidligere Ordning og indpasser den i det nye Processystem.

A. Rekviritus kan selvfølgelig altid fremføre sine Indsigelser imod Forretningens Fremme for Fogeden, som da paakender dem i Overensstemmelse med de almindelige Regler i Kap. 48, navnlig §§ 524—527<sup>73)</sup>. Imod Fogedens Afgørelse kan

<sup>69)</sup> Jfr. herved Dom i U. f. R. 1934 S. 195: Effekterne fandtes at burde forblive i Køberens Varetægt, indtil Resultatet af en i Henhold til § 12, 3. Stk., begæret Skønsforretning forelaa.

<sup>70)</sup> Jfr. Dom i U. f. R. 1926 S. 839. Vidnegebyret er i saa Fald i Medfør af Lovens § 16 1 Kr., jfr. J. M. Skr. (Nr. 118) 6. Maj 1932.

<sup>71)</sup> Se herved Domme i U. f. R. 1925 S. 708 og 1932 S. 607, der begge fandt Fogedens Krav om Sikkerhedsstillelse uberettiget.

<sup>72)</sup> Jfr. herved Dom i U. f. R. 1932 S. 638 og ovfr. Note 66.

<sup>73)</sup> Fogeden har heller ikke under disse Forretninger nogen almindelig Beføjelse til at træffe Bestemmelse om Omkostninger; disse maa da eventuelt kunne indtales ved Søgmaal i første Instans, jfr. R. U. Nr. 62 i U. f. R. 1921 B S. 14. Naar den særlige Grundsætning i Rpl. § 527, sidste Stk., kan anvendes, er Fogeden dog beføjet til at paalægge Sagsomkostninger, jfr. Højesteretsdom i U. f. R. 1930 S. 1020 (1025 med Note 1).

der da benyttes henholdsvis Anke eller Kære i Overensstemmelse med de almindelige Regler om Retsmidler imod Fogedforretninger, jfr. navnlig § 536, hvorefter Fogedens Kendelser først kan appelleres, naar Forretningen er sluttet<sup>74)</sup>, § 537 om Appelfristerne og § 593 ff., om hvornaar Anke eller Kære kan benyttes<sup>75)</sup>. Under denne Anke eller Kære kan der ogsaa rejses helt nye Paastande og Indsigelser, jfr. § 594. Der kan endvidere blive Tale om Anke i to Instanser i Overensstemmelse med § 595, 1. Stk.<sup>76)</sup>.

Angaaende Fogedens Kendelse om Tilbagegivelse af stillet Sikkerhed efter L. om Køb paa Afbetaling (Nr. 244) 8. Maj 1917 træffes der i § 14, 1. Stk. i Slutn., en Bestemmelse, hvorefter Kendelsen skal kunne gøres til Genstand for Appel,

<sup>74)</sup> Jfr. Dom i U. f. R. 1927 S. 696.

<sup>75)</sup> Jfr. som Domme, der anser Anke for nødvendig: U. f. R. 1921 S. 5: Spørgsmaalet om Brugerens Ret til at bebo et Tjenestehus var bortfaldet som Følge af Tyendeforholdets Ophør, 1921 S. 63: Spørgsmaalet om Rekvizitus havde Tilbageholdelsesret, 1922 S. 995: Lignende Forhold, 1923 S. 574: Spørgsmaalet om Brud paa en Tjenestekontrakt kunde medføre Udsættelse af et Hus, der ikke var et egentligt Tjenestehus, 1924 S. 290: Spørgsmaalet, om Afkald paa Forældremagt forelaa, 1925 S. 470: Spørgsmaalet om Mekaniker havde Tilbageholdelsesret i Automobil overfor Afbetalingssælgeren, 1931 S. 359: Panthaver, der havde overtaget Ejendommen til Brugelighed, berettiget til at anke Indsættelsesforretning, der i Henhold til Ejendomsforbehold var foretaget i nogle Grise, 1933 S. 1142: Spørgsmaal om Retsforfølgning i Strid med Afbetalingslovens Regler, og 1935 S. 391: Spørgsmaal, om Fogeden kunde udsætte en frasepareret Hustru af Ægtefællernes tidligere fælles Lejlighed, henhører under Anke, V. L. T. 1932 S. 378: Fogedens Nægtelse af Indsættelsesforretning hos den tidligere Formand for en Sygekasse maatte ske ved Anke, da Nægtelsen skyldtes, at Godkendelsen af Valg af ny Formand var paaklaget til Socialministeriet, samt Ø. L. T. 1929 S. 255: Spørgsmaal om Afbetalingsloven kunde finde Anvendelse, maa afgøres ved Anke, og 1929 S. 427: Spørgsmaalet om Gyldigheden af et Ejendomsforbehold. Se derimod som Tilfælde, hvor Kære har fundet Sted, Domme i U. f. R. 1922 S. 48: Spørgsmaal om Forretning skulde paabegyndes, uanset at Effekternes Identitet ikke paa Forhaand var givet, og 1925 S. 979: Spørgsmaalet om Skadesløsbrev kunde give Grundlag for at tage Ejendom til Brugelighed.

<sup>76)</sup> Jfr. som Eksempler herpaa Højesteretsdommene i U. f. R. 1923 S. 574 og 1924 S. 290.

og denne have opsættende Virkning. Da denne Afgørelse nærmest har Karakteren af en Dom<sup>77)</sup>, maa vistnok ogsaa efter Rpl. egentlig Anke overfor den finde Sted.

B. Der aabnes imidlertid ogsaa Rekvisitus en vis Adgang til at anlægge Regressøgsmaal i første Instans mod Rekvirenten. Denne er ordnet i nøje Overensstemmelse med, hvad der ifølge § 607 gælder om Udpantningsforretninger.

Herefter kan denne Adgang kun benyttes, naar Rekvisitus har andre Indsigelser mod Forretningen at gøre gældende end saadanne, som gaar ud paa, at den ikke lovlig kunde finde Sted uden sædvanligt Eksekutionsfundament, eller at der ved dens Foretagelse ikke er brugt den rette Fremgangsmaade (han kan derimod f. Eks. gøre gældende, at Rekvirentens Krav ikke har været tilstrækkelig materielt begrundet), og endvidere kun, for saa vidt han ikke vil gøre Ansvar mod Fogeden gældende, og han ikke allerede har rejst Anke eller Kære. Søgsmålet skal anlægges inden 8 Uger<sup>78)</sup>. Under dette Søgsmaal kan der da efter Omstændighederne saavel tilkendes ham Erstatning i Anledning af den ulovlige Forretning (nogen Formodning om, at der er lidt Tort eller Kreditspilde kan ikke opstilles)<sup>79)</sup>, som ogsaa gives Dom for, at Forretningen bør være ophævet.

<sup>77)</sup> Jfr. Mot. t. Kommissionsudkastet til Loven i Rigsdagstid. for 1916—17 Tillæg A Sp. 2540.

<sup>78)</sup> Højesteretsdom i U. f. R. 1928 S. 667 antager ikke, at denne Frist skal paases ex officio.

<sup>79)</sup> Jfr. herved efter Rpl. Domme i U. f. R. 1920 S. 233, S. 395 og fra den tidligere Ret i U. f. R. 1901 S. 201, 1899 S. 670, 1897 S. 983 (985), 1896 S. 1261, 1894 S. 342, 1892 S. 307, 1890 S. 1184, 1889 S. 672 (675), 1888 S. 89, 1886 S. 52, S. 311 (314), 1885 S. 917, 1878 S. 499, 1877 S. 470, 472, 1875 S. 470, 873, 1014.

## FORELØBIGE RETSMIDLER

## § 25.

### Indledning<sup>1)</sup>.

I. I Begrebet »de foreløbige Retsmidler«, der i Overskriften til Rpl.'s tredje Bog, femte Afsnit, bruges som Fællesbetegnelse for de to Retsmidler Arrest og Forbud, ligger nærmest, at denne Retshjælp efterfølges af en endelig. Dette passer ogsaa fuldt ud paa Arresten, hvis Væsen netop ligger i at skabe en foreløbig Sikring for et Krav, indtil dets endelige Tvangsfuldbyrdelse kan finde Sted. Derimod vil noget saadant sædvanlig ikke være Tilfældet med Forbud, idet den retlige Hindring for visse Handlingers Foretagelse, der derved skabes, som Regel ikke er bestemt til at afløses af andre retslige Midler, men kun ved den senere Dom faar sin Bekræftelse. For saa vidt kan altsaa dog Forbudet lige saa vel som Arresten betegnes som et »foreløbigt« Retsmiddel, som de begge kun er bestemt til at have midlertidig Virkning, indtil den endelige Afgørelse om deres Lovlighed kan træffes under den »Justifikationssag«, hvoraf de altid skal efterfølges. Det vilde derfor maaske egentlig være korrektere som Fællesmærke for Arrest og Forbud at betone, at de er en foregrebet (»anticiperet«) Retshjælp.

Naar der dernæst spørges, hvori Forskellen mellem Arrest og Forbud i egentlig Forstand bestaar, er det vel klart, at allerede D. L., jfr. saaledes navnlig 1—21—22, forudsatte en vis Forskel, men den fastholdt ikke nogen skarp Terminologi. Der har imidlertid paa Grundlag deraf fundet en historisk Udvikling Sted, hvorunder de to Retsinstitutter nærmere er blevet udformet efter de reale Formaal, som de er bestemt til at tjene. Paa dette historisk-praktiske Begreb bygger da

---

<sup>1)</sup> Jfr. Deuntzer: Arrest og Forbud S. 1—5.

ogsaa Rpl., hvis Ordning i Hovedsagen kun indeholder en Kodifikation af den hidtil gældende Retstilstand.

Ifølge Rpl. § 612, 1. Stk., kan Arrest under visse nærmere Betingelser finde Sted »til Sikkerhed for et Krav, der lyder paa Penge eller Penges Værd«. Dette maa vistnok — navnlig naar man sammenholder dette Udtryk med Udtrykket i § 225, 1) »private Formuerettigheder« — forstaas saaledes, at Arrest altid skal tjene til at sikre Fyldestgørelse af et Krav paa Penge (eller Pengerepræsentativer), ligegyldigt, om dette er af privat eller offentligretlig Karakter, hvorimod andre Krav af Pengeværdi, f. Eks. paa individuelt bestemte Ting eller paa visse Arbejdsydelser, ikke efter deres principale Indhold, men alene for den Erstatningsydelse, hvortil de subsidiært kan omsættes, kan sikres ved Arrest. Denne Bestemmelse af Arrestbegrebet var formentlig den rette før Rpl.<sup>2)</sup>, og det har utvivlsomt ikke været Meningen ved denne at gøre nogen Forandring heri; ved at strække Arrestens Anvendelse udover Pengekrav vilde man navnlig komme i Strid med den moderne Opfattelse af Arresten, hvorefter den blot skal være et Middel til at sikre den senere Eksekutions Gennemførelse, men ikke skal tjene som et ubestemt Tvangsmiddel til at fremkalde en Forpligtelses Opfyldelse<sup>3)</sup>. Paa samme Maade forstaas ogsaa en ganske lignende Bestemmelse i den tyske Civilprocesordning<sup>4)</sup>, ligesom det udtrykkelig udtales i den norske Tvangsfuldbyrdslovs<sup>5)</sup>. Er det altsaa Hensigten med vedkommende Retshandling at sikre Tvangsfuldbyrdsen af et Pengekrav, maa den anses for Arrest, selv

<sup>2)</sup> Noget mere omfattende var dog maaske Deuntzers Bestemmelse S. 3, om »Rettsmidlets Formaal er at sikre Eksekutionsmidlers Tilstedeværelse eller ej«, og efter den hidtil gældende norske Ret Hagerup: Civilproces II. S. 448, »udelukkende har til Formaal at sikre Tilstedeværelsen af Debitor selv eller af Eksekutionsmidler for et obligatorisk Retskrav«, idet ogsaa Kravene paa individuelt bestemte Ting syntes at gaa ind herunder.

<sup>3)</sup> Jfr. saaledes navnlig Mot. t. K. U. t. B. R. af 1877 S. 232.

<sup>4)</sup> § 916: »Der Arrest findet zur Sicherung der Zwangsvollstreckung in das bewegliche oder unbewegliche Vermögen wegen einer Geldforderung oder wegen eines Anspruchs statt, welcher in eine Geldforderung übergehen kann«; jfr. om dennes Forstaaelse Steins Kommentar, Vorbemerkungen ad § 916 II. og V.

<sup>5)</sup> § 244: »For at sikre tvangsfuldbyrdsen i skyldnerens gods a v

om den udvortes fremtræder som et Forbud, f. Eks. imod en Fordrings Udbetaling, et Skibs Afsejling eller overhovedet en Genstands Forflyttelse eller en anden Raadighedsudøvelse over den; disse Tilfælde, der undertiden betegnes som »Arrestforbud«, henføres ogsaa ved Rpl. § 653 udtrykkelig til Arrest. Omvendt vil egentligt Forbud aldrig kunne anvendes til at sikre Fyldestgørelse af et Pengekrav, idet der ved Forbud altid kun bliver Spørgsmaal om at værne en Ret overfor Handlinger, der i Forvejen er retsstridige, jfr. § 646, 1. Stk. i Slutn., medens den Indskrænkning i Skyldnerens Raadighed over sin Formue, som skal sikre Kreditors Adgang til Fyldestgørelse, ikke allerede er hjemlet ved Kreditors Krav, men netop først indtræder ved Arresten, jfr. § 616, 1. Stk.: »Arrest paa Gods medfører, at Skyldneren — — bliver uberettiget til at — — raade over de arresterede Genstande«.

I Modsætning til Arrest omfatter da det egentlige Forbud alle de Tilfælde, hvor de prohibitive Akter foretages i andet Øjemed end at sikre Fuldbyrnelsen af et Pengekrav. Disse Forbudstilfælde er forøvrigt af højst forskellig Art. De kan gaa ud paa at afværge Forstyrrelse af Besiddelsesforholdet med Hensyn til en Ting. Naar Rekvirenten selv er Ejer af den, er jo ethvert Arrestøjemed paa Forhaand udelukket. Men ogsaa, hvor der kun er Spørgsmaal om at sikre et obligatorisk beskyttet Krav paa Overdragelse af en individuelt bestemt Ting, maa, som allerede ovenfor antydet, Forholdet betragtes som Forbud, naar det er selve denne Overdragelse, der ønskes sikret mod forstyrrende Raadighedsakter fra Besidderens Side. At et saadant Tilfælde ikke er tænkt medindbefattet under Arrestinstituttet, fremgaar ogsaa deraf, at der her ikke, saaledes som § 616 forudsætter, er Tale om at berøve Skyldneren en Raadighed over Tingen, som ellers vilde tilkomme ham, idet en saadan Raadighed allerede ved Kontrakten er ham forment, ligesom forøvrigt Arrest ogsaa vilde være et højst usikkert Mittel til at værne Kreditors kontraktmæssige Ret, da det ifølge den Paavisningsret, der efter § 632, jfr. § 506, ved Arrest ligesom ved Udlæg i Almindelighed tilkommer Skyldneren,

krav, som gaar ut paa penger enten umiddelbart eller istedenfor en anden ydelse, kan arrest foretages — —«

overhovedet vil bero paa et Tilfælde, om Arresten netop gøres i den omkontraherede Ting. Hvor der er Tale om at forhindre Udbetalingen af nogle Penge fra en Tredjemand, maa Forholdet opfattes som Forbud, hvor det ikke er en almindelig Kreditor, der vil sikre sig Fyldestgørelse ved Hjælp af en Rekvisitus tilkommende Fordring, men hvor Rekvirenten under Paaberaabelse af, at han i Virkeligheden er den berettigede, søger at afværge retskrænkende Dispositioner over en Obligation, der er kommet paa urette Hænder eller af andre Grunde kan befrygtes at ville blive misbrugt, jfr. Fr. 21. Juni 1844 § 3<sup>6</sup>). Paa lignende Maade vil det, naar et Skib ifølge Fogeddekret tilbageholdes, være Arrest, hvor det sker efter Begæring af en Kreditor, for at sikre sig det som eventuelt Eksekutionsobjekt, men egentligt Forbud, hvor det er Skibets Ejer, der derigennem vil værges sig mod en uberettigets Dispositioner over det, eller naar det er en Befragter, som derigennem vil sikre sig, at Skibet bliver liggende det foreskrevne Antal »Liggedage« og »Overliggedage«.

Endnu klarere bliver Modsætningen til Arrest, hvor der nedlægges Forbud mod Handlinger som stridende mod Krav eller Rettigheder, der overhovedet slet ikke er af økonomisk Natur. Dette medfører alene et nyt retligt Værn mod Handlinger, der i sig selv er retsstridige, men ikke iøvrigt nogen særlig Uraadighed for Rekvisitus, saaledes som det er Tilfældet med Arrest<sup>7</sup>).

II. Naar ikke sjældent, navnlig i den ældre Tid, Arrest og Forbud sammenstilledes med Eksekution under et fælles Begreb »Fogedforretninger«<sup>8</sup>), er der vel det rigtige heri, at de — paa lignende Maade forøvrigt som efter Rpl. ogsaa Auktion — foretages af den samme Embedsmand, som i Almindelighed foretager Udlæg, nemlig Fogeden, jfr. §§ 625, 626 og § 646<sup>9</sup>); derimod vil Arrest eller Forbud i intet Tilfælde

<sup>6</sup>) Jfr. Mot. t. K. U. t. B. R. Sp. 187 (291).

<sup>7</sup>) Jfr. Bang & Larsen: Procesmaade III. S. 430.

<sup>8</sup>) Saaledes hos Bang & Larsen: Procesmaade III.

<sup>9</sup>) Jfr. ovenfor S. 6 ff. — I Københavns Byret hører Forbud under Fogedafdeling I, men Arrest under Fogedafdeling II.

kunne ske ved Sognefogeden (eller ved en Pantefoged). Ogsaa i flere andre Retninger er Arrest og Forbud undergivet lignende Regler som Udlæg. Men derved bør ikke udviskes den Væsensforskelse saavel i Henseende til Øjemed som Karakter, der dog er imellem den foreløbige Retshjælp og den endelige Tvangsfuldbyrdelse, og som ogsaa paa adskillige Punkter præger den retlige Ordning.

III. Hvad angaar den tidligere Litteratur om Arrest og Forbud, der til en vis Grad har bevaret sin Betydning efter Rpl., maa som Hovedskriftet for dansk Rets Vedkommende nævnes J. H. Deuntzers Fremstilling<sup>10</sup>). Tidligere var Emnet behandlet af Bang og Larsen i deres Fremstilling af den danske Procesmaade, i hvis tiende Capitel (III. S. 185—449) Arrest og Forbud behandles i Forbindelse med de øvrige »Fogedforretninger«. Efter den hidtil gældende norske Ret er Læren om Arrest og Forbud fremstillet af A. Schweigaard som ottende Afsnit af hans Proces<sup>11</sup>) og af Francis Hagerup som niende Hovedafsnit af hans Civilproces<sup>12</sup>), medens Ordningen efter den nye Tvangsfuldbyrdelseslov behandles i III. Bind af den sidste Udgave af dette Værk<sup>13</sup>) samt af Skeie i Civilproces III., syttende Kapitel<sup>14</sup>)<sup>15</sup>).

<sup>10</sup>) Om Arrest og Forbud i civile Sager efter dansk Ret. 2. Udgave. 1897, her citeret som: Deuntzer: A. & F. Arrestinstituttets historiske Udvikling i vor Ret er behandlet af Deuntzer i en Afhandling i Tidsskrift for Retsvidenskab for 1888 S. 59—104, jfr. for norsk Ret Skeie: Civilproces III. S. 728—739.

<sup>11</sup>) III. Bind 2. Udgave S. 1—112.

<sup>12</sup>) II. Anden Udgave. 1905 S. 445—492.

<sup>13</sup>) Tredje Udgave 1919 S. 210—234.

<sup>14</sup>) S. 728—759.

<sup>15</sup>) For svensk Ret mærkes Ernst Trygger: Kommentar till Utsökningslagen, som i 7. Kap. omhandler visse Tilfælde af Arrest og Forbud. Iøvrigt findes i fremmed Ret Læren om de foreløbige Retsmidler sædvanlig behandlet i de almindelige Procesfremstillinger.

## Arrest.

### § 26.

#### De almindelige Betingelser for Arrest<sup>1)</sup>.

I. Hovedbetingelserne for at foretage Arrest i Gods findes angivet i Rpl. § 612.

A. Herefter er det for det første, som tidligere anført, en Betingelse, at Kravet, som derigennem skal sikres, »lyder paa Penge eller Penges Værd«. Allerede heri ligger, at Kravet maa være af artsbestemt Karakter, saa at Rettigheder til en individuelt bestemt Raaden — hvad der forøvrigt ogsaa følger af det i forrige § udviklede — efter deres umiddelbare Indhold kun kan værnes ved Forbud, og der alene kan blive Tale om gennem Arrest at sikre sig for den eventuelle Erstatning for Krænkelse af saadanne Rettigheder, jfr. ogsaa, at det i § 612, 1) forudsættes, at der kan gøres almindeligt »Udlæg« for Kravet, og at der i 2) bruges Udtrykket »Fordringen«.

B. Ifølge Arrestens Formaal, at sikre den fremtidige Eksekution, maa det være udelukket at foretage Arrest, naar der allerede kan gøres Eksekution for Fordringen, og det gøres ogsaa ved § 612, 1) udtrykkelig til Betingelse for Arrests Foretagelse, at »Udlæg for Kravet ikke endnu kan gøres i Godset«<sup>2)</sup>. Derimod udelukkes Adgangen til Arrest ikke derved, at der allerede er anlagt Retssag i Anledning af Fordringen<sup>3)</sup>, naar der dog endnu ikke er opnaaet eksigibelt

<sup>1)</sup> Jfr. om den tidligere Ret Deuntzer: A. & F. S. 8—16 og 25—32 samt H. Munch-Petersen: Civilproces III. (1915) S. 197—203.

<sup>2)</sup> Jfr. Dom i U. f. R. 1923 S. 426.

<sup>3)</sup> Heller ikke udelukkes Arrest derved, at der er vedtaget Voldgift angaaende Kravet, jfr. D. Rpl. II. S. 511.

Grundlag for denne, eller til Trods for, at der foreligger et saadant Grundlag, Eksekution dog endnu ikke kan finde Sted, f. Eks. fordi Eksekutionsfristen endnu ikke er udløbet<sup>4)</sup>, eller Eksekutionskraften er suspenderet ved Anke<sup>5)</sup>, jfr. § 500.

Med Hensyn til de Tilfælde, hvor der haves Hjemmel for Udpantning i Stedet for Eksekution, kan Arrest alene foretages indtil 5 Dage, efter at Udpantningskendelsen er blevet forkyndt for Skyldneren, jfr. § 599, eller hvis Udpantningsretten er forældet. Med Hensyn til Bøder maatte der vel principielt kunne foretages Arrest i de 3 Dage, der ifølge § 999 er den sædvanlige Fuldbyrdelesfrist, jfr. ovenfor S. 153, men i de Tilfælde, hvor der ellers vilde være Trang hertil, vil selve Bødedommen dog formentlig i Medfør af den nævnte § bestemme, at Dommen skal kunne fuldbyrdes straks.

C. Efter D. L., jfr. 1—21—8 og 9, krævedes der altid særlig klart Bevis for Fordringen, som der skulde foretages Arrest for, idet dens »vitterlige« Karakter skulde være fastslaaet enten ved Haandskrift eller Dom. Endvidere fordredes der særlige Omstændigheder, hvorefter Fordringshaverens Retsnydelse maatte anses for truet; dette antoges altid at gælde, naar Skyldneren var en »Udenbysmand«, men overfor en »Indenbysmand« maatte Faren særlig begrundes ved, at Skyldneren var »uvederhæftig« og befandtes at afhænde eller forstikke sit Gods for saaledes at bedrage sine Kreditorer.

Disse Betingelser var imidlertid efterhaanden bortfaldet gennem Retsudviklingen, og denne blev fæstnet ved Rpl.

Der kræves for det første slet intet positivt Bevis for Fordringens Rigtighed, men man nøjes med den Beskyttelse for Skyldneren, der ligger i Reglen i § 627, 2. Stk., om at der skal afkræves Rekvirenten Sikkerhed. Arrest bør dog aldrig, ikke engang mod Sikkerhedsstillelse, indrømmes, naar det ifølge det for Fogeden oplyste skønnes, at Fordringen er ugrundet<sup>6)</sup>, og efter Omstændighederne vil allerede den

<sup>4)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret H. R. D. i U. f. R. 1896 S. 125 (127).

<sup>5)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret U. f. R. 1892 S. 360 (HRD) 1902 A S. 650, 1910 S. 599 og efter Rpl. 1923 S. 621 (623—24 HRD).

<sup>6)</sup> Cfr. Dom i Ø. L. T. 1932 S. 172, der afviste den Paastand, at den paagældende Fordring var ugrundet.

fuldkomne Mangel paa Beviser for den kunne vække Formodning herom.

Heller ikke opstilles der nogen almindelig Betingelse om, at Kreditors Retsstilling skal være truet<sup>7)</sup>. Naar Fordringen er forfalden — til dette Tilfælde indskrænkedes Arrestadgangen før Rpl. — kan ifølge § 612, 2) Arrest altid gøres<sup>8)</sup>. Den eneste Modvægt mod Arrestinstituttets Misbrug i dette Tilfælde yder Bestemmelsen i § 636, 2. Stk., hvorefter et saadant Misbrug kan udelukke Rekvirenten fra at faa sine Udgifter til Arrestforfølgningen godtgjort. I det Tilfældé derimod, at Fordringen endnu ikke er forfalden, har man vel ikke ment, som den ældre Ret gjorde det, helt at burde udelukke Adgangen til at foretage Arrest for den. Men i dette Tilfælde er Adgangen hertil betinget af, at der foreligger en særlig Arrestgrund, nemlig at »der er Grund til at befrygte, at Skyldneren ellers ved at bortflytte eller forstikke sit Gods eller paa anden Maade vilde umuliggøre eller dog væsentlig vanskeliggøre Adgangen til i sin Tid at opnaa Dom og gøre Eksekution«<sup>9)</sup>. Det erklæres nemlig i Motiverne<sup>10)</sup> for unaturligt, at en Kreditor, saa længe Forfalds-

<sup>7)</sup> Dette kræves derimod sædvanlig efter fremmed Ret, jfr. saaledes den tyske C. P. O. § 917: »Wenn zu besorgen ist, dass ohne dessen Verhängung die Vollstreckung des Urteils vereitelt oder wesentlich erschwert würde«, den norske Tvangsfuldbyrdslovs § 245: »naar skyldnerens adfærd gir grund til at frygte for, at fuldbyrdelsen ellers vil bli forspildt eller i væsentlig grad vanskeliggjort — —«, og svensk Utsökningslag § 179: »och prövar öfver exekutor, det fara är att gäldenären undansticker eller förstör godset«.

<sup>8)</sup> Det maa dog vistnok kræves, at selve Handlingstiden er kommet, saa at der f. Eks., hvor denne først indtræder efter Paa-krav, ikke kan finde Arrest Sted, før dette er sket, jfr. P o u l J a c o b s e n i U. f. R. 1920 B S. 147—9. Jfr. herved utr. kbh. F. R. K. 26. Novbr. 1921, der nægtede Arresten Fremme, da Rekviritus var opfordret til inden 2 Dage at betale en Vekselsum, og disse 2 Dage endnu ikke var forløbet, og 30. Juli 1923, hvor Arrest nægtedes, da Rekvirenten indrømmede at have modtaget en endnu ikke forfalden Veksel for Beløbet. Se ogsaa U. f. R. 1930 S. 1056 og F r o s t: Fogedforretninger S. 267.

<sup>9)</sup> Cfr. herved Dom i U. f. R. 1935 S. 828: at Rekviritus agtede at anvende en Panteobligation til Udbetaling ved Køb af et Hus, kunde ikke betragtes som præjudicerende Bortflytning eller Forstikkelse.

<sup>10)</sup> t. K. U. t. B. R. ad § 459 Sp. 165 (268).

tid ikke er kommet, ubetinget skal være afskaaret fra at faa Sikkerhedsforanstaltninger anvendte imod Skyldneren, om end Forfaldstiden er nok saa nær, og Kreditor kan oplyse bestemte Handlinger fra Skyldnerens Side, som netop gaar ud paa at ophæve eller dog væsentlig at vanskeliggøre Fordringshaverens Adgang til eventuel Retsnydelse, f. Eks. naar en Lejer Dagen før Flyttedagen drager bort, medtagende sine Møbler og øvrige Ejendele<sup>11)</sup>).

II. Som allerede berørt, har Fogeden i Reglen at afkræve Rekvirenten en Sikkerhedsstilling, jfr. § 627, 2. Stk.<sup>12)</sup>. Kun hvor de foreliggende Oplysninger skønnes at indeholde et fuldstændigt Bevis for Arrestens Lovlighed, er Sikkerhedsstilling uforuden, saa længe ikke Beviset svækkes ved det under Forretningen oplyste<sup>13)</sup>).

Sikkerhedsstilling skal forlanges før Forretningens Foretagelse; allerede Fogedens Henvendelse til Skyldneren i en saadan Anledning vil jo kunne paaføre denne Skade. Sikkerhedsstillingen vil enten kunne være reel eller personlig, altsaa have Karakteren af Kaution. Efter Omstændighederne maa ogsaa selve den Fordring, hvorfor der begæres Arrest, kunne anvises Rekviritus til Sikkerhed, for saa vidt dens Rigtighed er erkendt. Sikkerhedsstillingen skal omfatte det Erstatningsbeløb, som vilde tilkomme Rekviritus i Tilfælde af Arrestens Ulovlighed. Alle Spørgsmaal om Sikkerhedsstillingens Art og Størrelse afgør Fogeden efter sit Skøn. Hvis Fogeden iværksætter Arrest uden tilstrækkelig Sikkerhed, vil Rekviritus ikke blot kunne søge Arresten ophævet som ulovlig gjort, men

<sup>11)</sup> Betingelsen om, at Kravet skal være forfaldet, plejer heller ikke at opstilles i fremmede Retsforfatninger, jfr. f. Eks. tysk C. P. O. § 916, norsk Tvangsfuldbyrdelsesl. § 244, 2. Stk.

<sup>12)</sup> En lignende Ordning antoges ogsaa tidligere at være hjemlet ved D. L. 1—21—4, jfr. Deuntzer A. & F. S. 25—32. — Se iøvrigt efter Rpl. Afgørelser i U. f. R. 1925 S. 702: Foged nægtet at tage en Banks Garanti som Sikkerhed, 1931 S. 383: Uanset at Fogeden i en Retskreds havde krævet Sikkerhedsstilling, kunde Fogeden i en anden Retskreds ved Kontinuation af Forretningen i en i denne Retskreds beliggende Ejendom kræve yderligere Sikkerhedsstilling.

<sup>13)</sup> Fogeden er naturligvis berettiget til at nægte Fremme af Forretningen, naar den forlangte Sikkerhed ikke stilles, jfr. V. L. T. 1928 S. 6.

efter Omstændighederne ogsaa kunne drage Fogeden personlig til Ansvar.

En vis Tvivl volder Spørgsmaalet, hvornaar Rekvirenten igen kan forlange sin Sikkerhedsstillelse tilbage. Det er vel en Selvfølge, at det maa ske, naar det ved endelig Dom er afgjort, at Arresten er lovlig iværksat, eller at der ialtfald ikke tilkommer Rekviritus nogen Erstatning. Udenfor disse Tilfælde vil Sikkerhedsstillelsen i Almindelighed ikke kunne forlanges løsgivet før Udløbet af de i §§ 635 og 642 ommeldte Frister, hvorefter en mulig Erstatningspaastand er prækluderet. Dog vil selvfølgelig Fogeden, naar det, efter at Skyldnerens Erklæring er indhentet, viser sig klart, at Arresten er lovlig, kunne løsgive den Sikkerhed, han paa et tidligere Trin har anset det fornødent at afkræve Rekvirenten<sup>14)</sup>. Der vil ogsaa omvendt kunne blive Tale om paa et senere Stadium at forlange Sikkerhedsstillelse eller den stillede Sikkerhed forøget, naar Faren for, at der kan lides ulovlig Skade ved Arresten, viser sig at være større end oprindelig forudsat.

En Undtagelse fra Reglen om Sikkerhedsstillelse gøres i Veksels-, Check- og Gælds brevssager, hvor der ifølge § 627, sidste Stk.<sup>15)</sup>, ikke kan afkræves Arrest- rekvirenten Sikkerhedsstillelse, medmindre der fra Skyldnerens Side under Arrestforretningen fremkommer saadanne Indsigelser, som ifølge Reglerne i Kap. 41, jfr. navnlig § 444, kan fremsættes under den i Anledning af Fordringen anlagte Sag<sup>16)</sup>.

III. Det stemmer fremdeles med Arrestens Karakter af et Sikringsmiddel, at den altid kan afværges ved Sikkerhedsstillelse, idet der herved maa antages skabt en egentlig Panteret, der ogsaa nyder Beskyttelse overfor Kreditorerne<sup>17)</sup>. I saa Henseende foreskriver § 615<sup>18)</sup> nærmere,

<sup>14)</sup> Jfr. Mot. t. K. U. t. B. R. ad § 474 Sp. 171—2 (274—5).

<sup>15)</sup> Tidligere gjaldt Undtagelsen ifølge L. 28. Maj 1880 § 9 og 23. April 1897 § 15 kun i Veksels- og Checksager, ikke i Gælds brevssager.

<sup>16)</sup> Jfr. utr. kbh. F. R. K. 29. Decbr. 1919, 1. April 1922, 18. Oktbr. 1923.

<sup>17)</sup> Jfr. herved nedenfor S. 301 og S. 306 om Konsekvenser heraf.

<sup>18)</sup> Tidligere indeholdt D. L. 1—21—7 en lignende Bestemmelse.

at Arrest kan afværges, og en foretagen Arrest faas ophævet, naar Skyldneren stiller fornøden Sikkerhed for den Fordring med Renter og Omkostninger, i Anledning af hvilken Arrest søges. Ogsaa denne Sikkerhed maa kunne være enten reel eller personlig, og ogsaa her overlades det til Fogeden efter et Skøn at bedømme, om den tilbudte Sikkerhed ifølge Størrelse og Beskaffenhed er fyldestgørende.

Af denne Regel følger ogsaa, at Arrest i Almindelighed maa være udelukket, hvor Kreditor allerede har fyldestgørende Sikkerhed for Kravet, saaledes efter Omstændighederne ogsaa gennem en Modfordring, som Rekvisitus har paa ham<sup>19)</sup>. Haves der Pant for Kravet, vil Arrest i selve Pantet i Almindelighed ikke kunne finde Sted, da Kreditors lovlige Retsbeskyttelse ikke derved vilde blive større<sup>20)</sup>. Dog vil der være Mulighed for, at en Panthaver foretager Arrest i Pantet, naar Pantsætteren derved vil blive mere begrænset i sin Raadighed over det pantsatte, end selve Panteretten medfører<sup>21)</sup>. Dette vil imidlertid efter den i 1932 skete Ændring i § 616, hvorved de nye Regler i § 528, 3. Stk., 1. og 2. Pkt., er gjort anvendelige paa Arrest i fast Ejendom, ikke længere gælde ved Foretagelse af Arrest i det sammen med en fast Ejendom pantsatte Tilbehør<sup>22)</sup>. Derimod maa Panthaveren i fast Ejendom vistnok i Henhold til sin personlige Fordring kunne gøre Arrest i Skyldnerens almindelige Løsøregenstande, idet han derigennem sikrer sin Adgang til under den senere Eksekution at skaffe sig Fyldestgørelse i lettere realisable Objekter<sup>23)</sup>.

<sup>19)</sup> Jfr. Domme i U. f. R. 1921 S. 861, 1930 S. 377.

<sup>20)</sup> Jfr. som Domme, der nægter Arrest i pantsatte Effekter U. f. R. 1910 S. 972: Pant i Løsøret, 1915 S. 766 (HRD), 1923 S. 426: Pant i den faste Ejendom, 1931 S. 1085: Pant i Automobilen i Kraft af Motorloven samt utr. kbh. F. R. K. 13. Novbr. 1935, der nægter Arrest i en pantsat Maskine.

<sup>21)</sup> Jfr. herved Dom i U. f. R. 1925 S. 131 om en pantsat Fiskekutter.

<sup>22)</sup> Jfr. herved ovfr. S. 120—21, Vinding Kruse: Ejendomsretten IV S. 1742 og Dom i U. f. R. 1930 S. 938.

<sup>23)</sup> Jfr. Dom i U. f. R. 1908 S. 92, hvor det dog maatte anses for godtgjort, at Ejendommen faktisk ingen Sikkerhed gav. — Se iøvrigt herved N. H. Bache i U. f. R. 1909 B S. 107—108, 1911 B S. 12—13.

Er en Arrest foretaget til Trods for tilbudt Sikkerhed, maa den ophæves, selv om Betingelserne for Arrest iøvrigt har været til Stede<sup>24</sup>).

### § 27.

#### Særlige Betingelser for Arrest paa Person<sup>1</sup>).

Ved Arrest paa Person forstodes efter Chr. V.'s Lov alene et verbalt Forbud mod at forlade Retskredsen. Kun naar der kom noget yderligere til, nemlig at den arresterede befandtes »at være uvederhæftig eller foragte (tilsidesætte) Arresten«, jfr. 1—21—18, kunde han tages i Forvaring. I en vis Forbindelse med den nærmere Bestemmelse, som Begrebet »Uvederhæftighed« fik, jfr. nedenfor under I., havde Forholdet imidlertid, vistnok allerede i Begyndelsen af det 18de Aarhundrede,

<sup>24</sup>) Da Arresten kun skal skabe en foreløbig Sikring af et Krav, for hvilket der derefter under en Justifikationssag søges skabt Eksekutionsgrundlag, maa det sædvanlig være en Forudsætning for Foretagelsen af Arrest, at saadan Forfølgningssag overhovedet kan anlægges, jfr. med Hensyn til personlig Arrest udtrykkeligt § 613 i. f. Er det derfor paa Forhaand klart, at Rekvisitus som Følge af Værnetingsbestemmelserne ikke kan stævnes her i Landet — hvorved erindres, at den tidligere Regel i Pl. 30. November 1821 om Arreststedet som særligt Værneting er bortfaldet — maa Arrest vistnok straks kunne nægtes som formaalsløs. Jfr. den i U. f. R. 1932 S. 646 refererede Fogedkendelse, der angik den nu ophævede Bestemmelse i Mellemrigslov 19. Februar 1861 § 6: »Da Retten maa skønne, at Rekvisitus ... under de foreliggende Forhold ikke kan stævnes her i Riget ... maa en Arrest som den begærte anses for formaalsløs og vil herefter ikke kunne nyde Frømme«. Dette vil dog ikke faa megen praktisk Betydning, efter at Rpl. § 248, 2. Stk., er blevet anvendelig paa alle Udlændinge, ogsaa svenske Undersaatter, idet det, naar Udlændinge overhovedet har Gods at foretage Arrest i, hvilket Rekvirenten imidlertid maa have Bevisbyrden for, jfr. Domme i U. f. R. 1925 S. 453 og 1933 S. 75 (HRD) med Note 1, normalt vil stille sig saaledes, at der vil være Værneting i Medfør af § 248. Spørgsmaalet vil dog i hvert Fald kunne komme frem i de Tilfælde, hvor den danske Rekvirent søger at konstruere et »Godsværneting«, idet han f. Eks. begærer Arrest i Beløb, han selv skylder Udlændingen eller lignende. Jfr. herved H. Munch-Petersen i U. f. R. 1926 B S. 49—51 og de der anførte Domme, der viser, at man i saadanne Tilfælde maa nægte at anerkende Godsværneting efter § 248.

<sup>1</sup>) Jfr. Deuntzer: A. & F. S. 17—25.

udviklet sig saaledes, at personlig Arrest altid blev forbundet med Frihedsberøvelse, og den betegnes derfor i Nutiden ofte som »Gælds fængsel«, jfr. nu ogsaa Rpl. § 618 ff.

I. I Sammenhæng med Reglen om, at der ikke kan gøres Arrest i mere Gods end fornødent til at dække Rekvirentens Fordring, staar den Betingelse for personlig Arrest, som i Nutiden bestemt er blevet fastholdt, at Skyldneren i den Forstand maa være uvederhæftig, at der ikke hos ham findes tilstrækkeligt Gods at gøre Arrest i, idet, som det ofte udtrykkes, »Godset beskytter Personen«, jfr. nu Rpl. § 619. Herefter kan Gælds fængsel ikke anvendes, naar en til Fordringens Størrelse svarende Sikkerhed kan faas ved Arrest paa Gods. Der maa derfor i Reglen først forgæves være forsøgt Arrest i Gods, medmindre Skyldnerens Uvederhæftighed er sandsynliggjort ved hans egen Erkendelse eller efter Omstændighederne ved en forgæves Eksekution, der for nylig, af den samme eller en anden Kreditor, har været foretaget hos ham.

II. A. Man er i nyere Tid blevet mere og mere klar over de betænkelige Sider, som Gældsarresten baade ud fra humane og principielle Synspunkter frembyder, og har derfor stærkt begrænset dens Anvendelse. Saadanne Begrænsninger blev først foretaget ved en Fr. 17. Febr. 1847, og disse er igen ved Rpl. § 620 blevet fastslaaede og yderligere udvidede.

Herefter kan for det første Arrest paa Person overhovedet ikke anvendes for Fordringer, der er mindre end 100 Kr. Endvidere fastsættes der en Grænse for Fængslings Varighed under Hensyn til Fordringens Størrelse, saaledes at den længste Tid, hvori den kan anvendes (nemlig for Fordringer paa 4,000 Kr. og derover) er 24 Uger. I Fordringsbeløbet indbefattes ogsaa de Renter og Omkostninger, der er paaløbet, inden Arresten iværksættes, men ikke de, der senere paaløber. Skyldneren bliver, som det udtrykkelig udtales i Fr. 17. Febr. 1847 § 1 i Slutn., ikke ved at udstaa Gælds fængsel fritaget for at betale den Gæld, hvorfor han har været fængslet. Selvfølgelig kan Gælds fængsel i den anførte Tid ikke anvendes mere end een Gang for samme Fordring, selv om Fordringen maatte være gaet over til en ny Kreditor.

B. Anvendelsen af Gældsarrest har i Nutiden overhovedet

Karakteren af en særlig Undtagelse, idet den kun kan finde Sted i følgende Tilfælde:

10. Efter § 613, der i det væsentlige stemmer med de tidligere Regler i K. L. § 164, jfr. L. (Nr. 160) 18. Decbr. 1897<sup>2)</sup>, er der hjemlet Adgang til at anvende Arrest paa Person overfor Skyldnere, der staar i Begreb med at forlade Landet for bestandigt eller paa ubestemt Tid. Fordringen maa være af den i § 612 omhandlede Beskaffenhed; dog kræves det i dette Tilfælde ubetinget, at Fordringen skal være forfalden. Da der ikke er hjemlet noget særligt Arrestværneting, kan Arresten kun anvendes for Fordringer, for hvilke de paagældende Skyldnere ifølge Lovens Regler vilde kunne sagsøges ved danske Retter. Faktisk vil dog denne Bestemmelse faa noget videre Anvendelse end den tilsvarende Bestemmelse tidligere i K. L. som Følge af, at de nye Værnetingsregler i Kap. 22 navnlig, hvad Udlændinge angaar, jfr. § 248, har aabnet en videre Adgang end hidtil til at sagsøge de paagældende ved danske Retter<sup>3)</sup>.

Skyldnerens Fængsling skal dog i disse Tilfælde altid ophøre, for det første efter § 621, 1), der indeholder en korrektere Omskrivning af K. L. § 165, jfr. L. (Nr. 38) 28. Febr. 1908, saa snart der kan gøres Eksekution for Fordringen, enten ifølge en under Arrestforfølgningssagen eller paa anden Maade erhvervet Dom<sup>4)</sup> eller ifølge et offentligt Forlig. Endvidere skal efter samme § 621, 2), der ogsaa ganske stemmer med K. L. § 165, Arresten bortfalde, saa snart den arresterede Skyldners Bo her i Landet eller i et Land, med hvilket Overenskomst herom foreligger, er taget under Konkursbehandling. En saadan Overenskomst er indgaaet med de Stater, der sammen med Danmark

<sup>2)</sup> Derimod er Adgangen efter K. L. § 163 til at foretage personlig Arrest før Dom for Handleforpligtelser bortfaldet ved Rpl., hvad der staar i Sammenhæng med den forandrede Fuldbyrðelsesmaade med Hensyn til Domme for saadanne Forpligtelser.

<sup>3)</sup> Jfr. Mot. t. K. U. t. B. R. ad § 460 Sp. 165 (268).

<sup>4)</sup> Den arresterede maa for at fremme Eksekutionsadgangen kunne give Afkald paa Eksekutionsfrist og efter Omstændighederne Førkyndelse af Dommen, jfr. fra den tidligere Ret U. f. R. 1897 S. 737.

har tiltraadt Haagerkonventionerne af 1896 og 1905 angaaende visse civilprocessuelle Forhold, jfr. Bekg. (Nr. 118) 19. Maj 1909 Art 24<sup>5)</sup>). Ved Rpl. § 621, 3) er der endelig tilføjet den med rationelle Synspunkter stemmende Begrænsning, at Arresten skal ophøre, saa snart Skyldneren gør antageligt, at han intet ejer, hverken her i Landet eller andetsteds, hvori der kunde gøres Eksekution for Fordringen<sup>6)</sup>). Herefter vil der alene kunne blive Tale om en længere Anvendelse af dette Retsmiddel overfor modvillige Skyldnere, idet det maa ophøre, saa snart Skyldnerens manglende Betalingsevne er sikkert fastslaaet.

20. Nogle nye Tilfælde af Gældsfængsel er indført ved Lovene (Nr. 130 og 131) af 27. Maj 1908 og opretholdt ved Rpl. § 620, sidste Stk. Herefter skal der overfor en Fader saavel til Ægtebørn som til Børn udenfor Ægteskab, jfr. L. (Nr. 130) § 17, 2. Stk., (Nr. 131) § 11, 2. Stk., kunne besluttes Hensættelse i Gældsarrest, naar det vides eller er sandsynligt, at han vil forlade Landet for længere eller ubestemt Tid uden forud at have opfyldt de ham paalagte Forpligtelser<sup>7)</sup>). Da dette nærmest er et Tilfælde af Eksekutionsarrest, bliver der ikke Spørgsmaal om Arrestens Forfølgning og altsaa heller ikke om Værnetingsbetingelsen efter Rpl. § 613. Arrestens Varighed kan dog aldrig strække sig ud over 9 Maaneder, og der gælder ogsaa i visse andre Retninger særlige Forskrifter om den<sup>8)</sup>.

En tilsvarende Ret til at forlange Gældsarrest bragt til Anvendelse tilkommer ifølge L. (Nr. 130) § 17, 3. Stk., under visse nærmere Betingelser allerede før Barnets Fødsel en Kvinde, der første Gang er besvangret udenfor Ægteskab. I dette Tilfælde skal dog Sag angaaende Bidragspligt ufortøvet anlægges ved Politiretten (Underretten), hvilket kan ske ved

<sup>5)</sup> Jfr. D. Rpl. I. S. 54 med Tillæg 1936.

<sup>6)</sup> Jfr. utr. kbh. F. R. K. 19. Oktbr. 1923.

<sup>7)</sup> Jfr. herved utr. kbh. F. R. K. 16. Aug. 1922: Københavns Politihavde nedlagt foreløbigt Forbud i Henhold til Pl. 15. Maj 1839, jfr. Pl. 28. Oktbr. 1791, mod at der udstedtes Pas til Rekviritus til Rejse i Udlandet. Rekvirentinden begærede derefter en Fogedforretning i Henhold til L. (Nr. 131) 27. Maj 1908 § 11 foretaget. Men dette nægtet, da ikke godtgjort, at Rekviritus stod i Begreb med at forlade Landet for stedse eller paa længere ubestemt Tid.

<sup>8)</sup> Jfr. nedenfor S. 296, 297, 304 og 305.

Arreststedets Værneting. Og endelig tilkommer der Moderen udenfor Ægteskab en lignende Ret til at forhindre, at Barnefaderen udvandrer i Tidsrummet, indtil der foreligger Overøvrighedens Bestemmelse om Bidrag, hvilken Bestemmelse da snarest bør indhentes<sup>9)</sup>.

III. En særlig Fritagelse for personlig Arrest er hjemlet Søfolk, naar et Skib er udklareret for en Rejse og iøvrigt sejlfærdigt, efter Rpl. § 614, 2. Stk.<sup>10)</sup>. Derimod maa vistnok den Fritagelse for Gældsarrest, som ved Grl. 28. Juli 1866 § 57, 1. Pkt., ligesom tidligere ved Grl. 1849 § 61, hjemledes Rigsdagsmænd, saa længe Rigsdagen er samlet, være bortfaldet ved Grl. 5. Juni 1915 § 56. I denne Bestemmelse er nemlig udeladt Ordene »hæftes for Gæld«, som fandtes i de tidligere Grundlove, ligesom Tilføjelsen »medmindre han er grebet paa fersk Gerning« synes at vise, at der kun er tænkt paa kriminelle Forhold, og paa den anden Side Udtrykket »Fængsling af nogen Art« ikke kan være afgørende herimod, idet det hermed sikkert kun har været Meningen at understrege, at Bestemmelsen ogsaa skal finde Anvendelse paa Straffængsel og ikke blot paa Varetægtsfængsel, saaledes som den tidligere Praksis havde været tilbøjelig til at antage<sup>11)</sup>. De andre Tilfælde af Fritagelse for personlig Arrest, som den tidligere Lovgivning hjemlede, er bortfaldet ved Rpl.<sup>12)</sup>.

### § 28.

#### Genstanden for Arrest<sup>1)</sup>.

Genstand for Arrest kan kun de Ting og Rettigheder være, som kan gøres til Genstand for Eksekution<sup>2)</sup>, jfr. Rpl. § 614,

<sup>9)</sup> Jfr. nærmere Bentzon: Familieret. 2. Udg. (1916) S. 363—6.

<sup>10)</sup> Jfr. tidligere Sølov 1. April 1892, §§ 69 og 76, som dog er ophævede ved L. (Nr. 182) 1. Maj 1923 I.

<sup>11)</sup> Jfr. nærmere Knud Berlin: Statsforfatningsret I. 3. Udg. S. 415.

<sup>12)</sup> Jfr. Mot. t. K. U. t. B. R. ad § 469 Sp. 166 (269).

<sup>1)</sup> Jfr. Deuntzer: A. & F. S. 23—34.

<sup>2)</sup> Jfr. ovenfor S. 61—83 og som Domme fra den tidligere Ret, der særlig angaar Arrest, U. f. R. 1897 S. 378, 1903 A. S. 176, 1905 A. S. 549, 1909 S. 211, S. 228, 1911 S. 658 samt efter Rpl.: U. f. R. 1927 S. 836, 1932 S. 783 (HRD), V. L. T. 1929 S. 140, Ø. L. T. 1929 S. 186 og 1931 S. 307.

1. Stk.: »Arrest kan ikke foretages i Ting, hvori der ikke vilde kunne gøres Eksekution for den paagældende Fordring«<sup>3)</sup>. Derimod gælder det ikke ubetinget omvendt, at alt, hvad der kan være Genstand for Eksekution, ogsaa kan gøres til Genstand for Arrest. Saaledes kan der ifølge kgl. Resol. 23. Decbr. 1864 I. Nr. 3, hvis Gyldighed er opretholdt ved Rpl. § 614, 3. Stk., for Indskud i Laane- og Sparekasser og lign. Institutioner ved kgl. Konfirmation tilstaaes Fritagelse for Arrest, men ikke for Eksekution<sup>4)</sup>.

Et noget tvivlsomt Spørgsmaal er det dog, i hvilket Omfang det ved § 509 hjemlede »beneficium competentiae«<sup>5)</sup> ogsaa finder Anvendelse ved Arrest<sup>6)</sup>. For saa vidt angaar de Ting, der ifølge dette Beneficium absolut skal være undtaget fra Udlæg, maa det dog vistnok i hvert Fald antages at følge af § 614, 1. Stk., smh. m. § 509, 1. og 2. Stk., hvorefter Udlæg slet ikke kan gøres i disse Ting, at der heller ikke kan foretages Arrest i dem<sup>7)</sup>. For saa vidt angaar de Genstande, der ifølge § 509, 3. Stk., kun af Skyldneren kan fordres undtaget fra Udlæg, har der derimod været nogen Tilbøjelighed til i Princippet at lade Forholdene i Udlæggets Øjeblik være afgørende for Udtagelsesrettens Udøvelse<sup>8)</sup>. Ud fra det Synspunkt, at det er Faren for, at Skyldneren gennem Udlæget skilles af med disse Genstande, som gennem Skyldnerens Udtagelsesret skal afværiges, har man saaledes kun villet anerkende, at Udtagelsesretten kunde udøves under Arrestforretningen, hvor undtagelsesvis allerede denne vilde medføre, at Skyldneren blev udelukket fra den faktiske Brug af og Raadighed over de paagældende Ting, jfr. herved § 617, f. Eks. hvor der var Tale om Mel, som en Bager brugte i sin Forretning<sup>9)</sup>,

<sup>3)</sup> Jfr. med Hensyn til Midler, som vilde være undtaget fra Udlæg i Medfør af Rpl. § 512, Dom i U. f. R. 1929 S. 610 eller i Medfør af § 515 U. f. R. 1934 S. 370.

<sup>4)</sup> Jfr. ovenfor S. 77—78.

<sup>5)</sup> Jfr. ovfr. S. 86—103.

<sup>6)</sup> Jfr. herved O. Topp i U. f. R. 1906 B S. 219, Deuntzer: A. og F. S. 33, Huno v. Holstein i U. f. R. 1930 B S. 262 og Frost: Fogedforretninger S. 269—70.

<sup>7)</sup> Jfr. Dom i U. f. R. 1930 S. 160.

<sup>8)</sup> Jfr. D. Rpl. III. 2. Udg. S. 212.

<sup>9)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret Dom i U. f. R. 1892 S. 921.

men ikke hvor det f. Eks. drejede sig om Inventargenstande, som Skyldneren til Trods for Arresten kunde bruge omtrent som hidtil<sup>10</sup>). Det er dog vistnok naturligere at forstaa Forholdet mellem §§ 614 og 509 saaledes, at Fogeden ikke blot under Arrestforretningen skal paase, at Udtagelsesretten efter § 509, 1. og 2. Stk., iagttages, men ogsaa i Overensstemmelse med § 509, 4. Stk., allerede under Arrestforretningen i al Almindelighed bør gøre Rekvirenten opmærksom paa hans Ret til efter §'ens 3. Stykke at udtage Genstande, som er nødvendige til hans Næringsvejs Udøvelse. Dette antages ogsaa i Københavns Byrets Fogedpraksis<sup>11</sup>). Udtagelsesretten maa naturligvis gøres gældende under selve Arrestforretningen og ikke først under Forfølgningssagen<sup>12</sup>). Derimod kan den Omstændighed, at Skyldneren ikke under Arresten har udøvet eller forbeholdt sin Udtagelsesret<sup>13</sup>), næppe afskære ham fra at gøre den gældende senere under Eksekutionen<sup>14</sup>); ifølge § 509, 4. Stk., kan Skyldneren jo endogsaa uden Hensyn til mulig givet Afkald benytte sin Udtagelsesret lige indtil Udlægsforretningens Slutning<sup>15</sup>). Har Skyldneren paa den anden Side under Arresten udøvet sin Udtagelsesret, kan han ikke, fordi de udtagne Ting i Mellemtiden maatte være forbrugt, senere under Eksekutionen paany gøre sin Udtagelsesret i de arresterede Genstande gældende<sup>16</sup>), men vel i andre Ting, som Skyldneren imidlertid maatte have erhvervet.

<sup>10</sup>) Jfr. (m. H. t. Indbogenstande) U. f. R. 1892 S. 151, men derimod 1889 S. 775.

<sup>11</sup>) Jfr. f. Eks. herved utr. kbh. F. R. K. 25. Juni 1936 og utr. Ø. L. D. 20. Aug. 1936, refereret ovenfor S. 93 Note 35.

<sup>12</sup>) Jfr. U. f. R. 1885 S. 396.

<sup>13</sup>) En Dom i Ø. L. T. 1932 S. 178 har dog nægtet Udtagelsesret under Eksekutionen i et Tilfælde, hvor Rekviritus positivt havde anerkendt en Arrest, der var foretaget uden Hensyn til Udtagelsesretten, for lovlig og frafaldet Arrestens Forfølgning.

<sup>14</sup>) Cfr. dog Deuntzer: A. & F. S. 33 og Topp anf. Sted.

<sup>15</sup>) Jfr. ovfr. S. 99.

<sup>16</sup>) Jfr. utr. kbh. F. R. KK. 8. Juni 1933 og 7. Maj 1936.

## § 29.

### Fremgangsmaaden ved Arrest.

I. Angaaende Fremgangsmaaden ved Arrest i Gods gælder i det væsentlige de samme Regler som ved Eksekution, kun med enkelte mindre Afvigelser.

A. Den, der vil erhverve Arrest i Gods (og det samme gælder for Arrest i Person), skal ifølge § 627, 1. Stk., altid indgive skriftlig Begæring herom til vedkommende Foged, ledsaget af de Dokumenter og øvrige Oplysninger, som er forhaanden<sup>1)</sup>.

Om den Sikkerhedsstilling, der i Reglen skal forlanges af Rekvirenten, er allerede talt ovenfor S. 283—84.

B. Ved Arrestforretninger gælder vel ifølge § 628, 1. Stk., som Hovedregel, at Forretningen skal begynde paa Skyldnerens Bopæl eller i Mangel af saadan paa hans sædvanlige Opholdssted, men at den dog efter Omstændighederne, navnlig naar der er Fare ved Opsættelse — ved Arrest vil det ofte være af særlig Betydning, at den kommer bag paa Skyldneren — eller naar Skyldneren ikke har Bopæl i Riget eller staar i Begreb med at forlade dette, kan begynde paa det Sted, hvor Personen eller Forretningens Genstand forefindes<sup>2)</sup>.

Ifølge det ved Revisionen 1932 til § 628 tilføjede 2. Stk. er denne Regel imidlertid blevet lempet paa lignende Maade som § 516 og nu ogsaa § 616, saaledes at Fogeden, naar Rekvirenten ønsker det, og Hensynet til Skyldneren ikke taler derimod, kan beramme Forretningen til Paabegyndelse paa Fogedkontoret med den Virkning, at Skyldneren i Tilfælde af Udeblivelse uden lovligt Forfald kan begæres fremstillet af Politiet i Overensstemmelse med § 520, 2. Stk.

C. Med Hensyn til Parternes Møde under Arrestforretningen gælder efter § 629 de samme Regler, som i § 517 er givet om Eksekution, dog at Møde for Rekvirenten altid er nødvendigt, selv om altsaa Fordringen ikke maatte

<sup>1)</sup> Gebyrerne ved Arrest paa Gods er ifølge L. (Nr. 24) 13. Febr. 1929 § 2 de samme som ved Udlæg, jfr. ovenfor S. 107 Note 3. For Arrest paa Person betales 10 Kr.

<sup>2)</sup> Jfr. Dom i U. f. R. 1923 S. 398.

overstige 200 Kr., og der ikke æskes Arrest i fast Ejendom, cfr. § 517, 1. Stk.

D. Arrestforretningen begynder ifølge § 630, paa lignende Maade som Eksekution efter § 518, med, at Fogeden opfordrer den paagældende til ved Sikkerhedsstillelse eller Betaling at tilfredsstille Rekvirenten, hvorpaa han, naar dette ikke straks sker, efter Afgørelse af mulige Indsigelser (som kan rejses enten af Rekviritus eller af en Tredjemand) skridder til Arrestens Udførelse.

E. Arresten kan ifølge § 631 — jfr. med Hensyn til Udlæg § 502<sup>3)</sup> — kun udstrækkes til saa meget af Skyldnerens Gods, som i Henhold til den under Forretningen foretagne Vurdering behøves til at sikre Rekvirentens Fordring i Forbindelse med de sandsynlige Udgifter ved Arresten og dens Forfølgning<sup>4)</sup>. Der kan da selvfølgelig heller ikke være Tale om at foretage flere af hinanden uafhængige Arrestforretninger for det samme Krav.

Med Hensyn til Valget af de Genstande, hvori Arresten gøres, forholdes der ifølge § 632 efter de samme Regler, som i §§ 506 og 507 er givet om Udlæg<sup>5)</sup>.

F. Iøvrigt henvises der i § 632 med Hensyn til den nærmere Fremgangsmaade ved Arrestforretningers Foretagelse til de i §§ 519—527 angaaende Eksekutionsforretninger givne Regler om Skyldnerens Oplysningspligt<sup>6)</sup>, mulige

<sup>3)</sup> Jfr. ovenfor S. 103.

<sup>4)</sup> Grundsætningerne i Rpl. § 502, 2. Stk., jfr. §§ 553 og 312, 2. Stk., maa ogsaa gælde ved Arrestforretninger, saaledes at Fogeden kan skønne over, om Salæret til Rekvirentens juridiske Konsulent er passende, jfr. R. U. Nr. 260 i U. f. R. 1924 B S. 234. Til Arrestomkostningerne kan ikke henregnes Inkassosalær, men dette maa høre til de almindelige Sagsomkostninger, der vil kunne tilkendes under Justifikationssagen, jfr. utr. Ø. L. DD. 28, Marts og 17. Decbr. 1930. En Dom i U. f. R. 1902 A S. 134 har antaget, at Vekselprotestomkostninger heller ikke kan henregnes til Arrestomkostningerne, men maa tilkendes særskilt under Justifikationssagen, men dette fastholdes vistnok ikke altid.

<sup>5)</sup> Jfr. ovenfor S. 104—106.

<sup>6)</sup> Jfr. Dom i U. f. R. 1936 S. 964: Da Rekviritus nægtede at give fyldestgørende Oplysninger om sit Forbrug af et paa en Sparekassebog hævet betydeligt Beløb, blev han i Medfør af Rpl. § 520, 2. Stk., jfr. § 632, hensat i Hæfte straks og indtil videre, dog ikke over 6 Maaneder.

Tvangsmidler imod ham og Straf for Forstikkelse<sup>7)</sup>, nu Skyldnersvig, jfr. Strfl. § 283, om Indsigelser, Procedure og Udsættelser under Forretningen og Fogedens Afsigelse af Kendelser — dog »med de af Forholdets Natur følgende Lempelser«, der vel navnlig vil fremkomme ved, at der aldrig bliver Spørgsmaal om Arrests Foretagelse ved Sognefogeden.

Som allerede berørt, skal der, paa lignende Maade som ved Udlæg efter § 505, finde en *Vurdering* af det arresterede Gods Sted. Ligeledes skal der efter § 633, 1. Stk., ligesom ved Eksekution efter § 528, 1. Stk., ske en nøjagtig Optegnelse (»*R e g i s t r e r i n g*«) af alle de enkelte Genstande, hvori Arrest gøres. Betydningen af denne Vurdering og Registrering maa da her være en ganske lignende som ved Udlæg<sup>8)</sup>. Ogsaa de Regler, som § 633, 2. Stk., indeholder om selve Arrestdekretet, stemmer ganske med dem, der i § 528, 2. Stk., er givet om Udlæg.

G. Med Hensyn til *Besiddelsen* af de arresterede Ting har Arrestens foreløbige Karakter faaet Udtryk i den Bestemmelse, som § 617 indeholder — i Modsætning til, hvad der gælder om Udlæg efter §§ 529 og 530 — om at Rekvirenten i Reglen ikke, selv hvor det drejer sig om Løsøretning, er berettiget til at lade de arresterede Genstande tage fra Skyldneren. Dog kan Fogeden ved rørligt Gods, naar de arresterede Genstandes Beskaffenhed (jfr. saaledes navnlig Penge) eller Skyldnerens Person og Forhold opfordrer dertil, bestemme, at de arresterede Genstande skal tages under Bevogtning af ham selv eller af nogen, der hertil af ham beskikkes paa Skyldnerens Bekostning<sup>9)</sup>. Derimod er Arrestrekvirenten i intet Tilfælde, saaledes som Udlægshaveren efter § 530, berettiget til at tage Genstandene i sin egen Forvaring.

II. A. Ved Arrest paa Person sker Hensættelsen i Gælds fængsel ved Fogedens Foranstaltning, jfr. § 618, 1. Stk. Naar saadan Arrest er paalagt, skal det derfor, jfr. § 633, 3. Stk., af Fogeden tilkendegives Skyldneren, hvis han er til Stede, at han er belagt med Gælds fængsel, hvorefter Fogeden

<sup>7)</sup> Jfr. U. f. R. 1923 S. 513 (HRD).

<sup>8)</sup> Jfr. ovenfor S. 119.

<sup>9)</sup> Jfr. herved Domme i U. f. R. 1927 S. 697 og Ø. L. T. 1931 S. 323.

beordrer ham straks henbragt til Gældsfængslet. I modsat Fald (man taler her ofte om et »eventuelt« Arrestdekret) er det Rekvirentens egen Sag at drage Omsorg for Udførelsen af Arrestkendelsen ved Skyldnerens Indsættelse i Gældsfængsel, og han kan dertil fordre Politiets Bistand. Saa snart Indsættelsen i Gældsfængsel er sket, har Rekvirenten øjeblikkelig at underrette Fogeden herom; denne gør, efter at have hørt Arrestforvarerens Forklaring, fornøden Bemærkning i Fogedebogen om Tiden og Klokkeslettet for Indsættelsen.

I det i L. (Nr. 130) 27. Maj 1908 § 17 omhandlede Tilfælde af Gældsfængsel siges det, at Barnefaderen efter vedkommendes Begæring af Politiet fremstilles for Fogeden, som derefter tager Beslutning om hans Hensættelse i Gældsarrest; Muligheden af et eventuelt Arrestdekret synes altsaa her udelukket.

I Gældsfængslet maa der, jfr. § 618, 2. Stk., ikke paalægges Skyldneren anden Indskrænkning i Henseende til hans Levevis, end Fængslets Orden med Nødvendighed kræver. Det maa vel ogsaa efter Omstændighederne kunne tillades ham af Sundhedshensyn eller for at udføre enkelte vigtige Forretninger under Bevogtning at gaa udenfor Fængslet<sup>10</sup>).

B. Den arresteredes Hensættelse i Gældsfængsel sker ifølge § 622 paa Rekvirentens Regning, og det tilføjes udtrykkelig, at de herved foranledigede Udgifter ikke kan fordres godtgjort af Skyldneren. Disse Udgifter bestaar ifølge § 623 dels i Underholdspenge til Skyldneren (8 Kr. om Ugen), dels i Varetægtspenge til Arrestforvareren (2 Kr. om Ugen). Derimod udredes andre i Anledning af Gældsfængslets Anvendelse fornødne Udgifter, saasom til Lokale, til dettes Renholdelse, Belysning og Opvarmning, til fornødne Sengklæder og Bohave m. m., af det offentlige. Underholds- og Varetægtspenge har Rekvirenten at erlægge henholdsvis til Skyldneren og Arrestforvareren forud for mindst en Uge ad Gangen, første Gang inden eller ved Skyldnerens Indsættelse i Gældsfængslet og senere inden det hertil svarende Klokkeslet hver Ugedag derefter. Undlader Rekvirenten saaledes at be-

<sup>10</sup>) Jfr. fra den tidligere Ret J. M. Skr. 4. Septbr. 1857 samt et Reglement for Gældsarrestanter i København af 18. Aug. 1897, der har afløst en Instruks af 1. Novbr. 1861.

tale, er Skyldneren berettiget til straks at løslades, og han kan ikke mere fængsles for samme Fordring.

I det i L. (Nr. 130) 27. Maj 1908 § 17 omhandlede Tilfælde af Gældsfængsel gælder der dog det særlige, at Udgifterne dertil afholdes af det offentlige med Regres imod, eventuelt med Virkning som Fattighjælp for Faderen.

III. Hvis Skyldneren ved Henførelsen til eller Opholdet i Gældsfængslet vilde lide Skade paa Helbred, kan, som det udtrykkelig udtales i § 618, Gældsfængsel ikke anvendes eller kun med saadanne Lempelser, som Fogeden skønner fornødne; der kan maaske i saadanne Tilfælde blive Tale om Skyldnerens Bevogtning i hans Hjem el. lign. Ogsaa i andre Tilfælde maa Kreditor kunne nøjes med en mindre Indskrænkning i Skyldnerens Frihed, f. Eks. at denne ikke maa forlade sin Bolig eller Byen eller Retskredsen, men Kreditor kan ikke derved fritages for sin Forpligtelse til at betale Underholdspenge, medmindre Skyldneren selv for at opnaa den mildere Behandling gaar ind derpaa.

§ 30.

**Arrestens Retsvirkninger<sup>1)</sup>.**

I. A. Angaaende Virkningen af Arrest paa Gods bestemmer § 616, i væsentlig Overensstemmelse med D. L. 5—3—18, som den gennem Retsudviklingen var blevet fortolket, at en saadan Arrest medfører, at Skyldneren fra det Øjeblik, Arrestdekret er afsagt, »bliver uberettiget til at forflytte, forbruge, tilintetgøre eller ved Retshandler raade over de arresterede Genstande, derunder oppebære arresterede Fordringer«. Enhver faktisk eller retlig Disposition over det arresterede til Kreditors Skade er altsaa Skyldneren forment<sup>2)</sup>.

Dispositionen maa være rettet særlig paa de arresterede Genstande. En almindelig Gældsstiftelse, saaledes at der eventuelt for Gælden skal kunne søges Fulddestgørelse ogsaa i det arresterede, burde vel egentlig for at yde Arresthaveren et tilstrækkeligt Værn ogsaa være forbudt. Men da en saadan Gældsstiftelse dog ikke kommer i saa bestemt Modstrid med Arresten som Dispositioner specielt over det arresterede, har man ikke ment at burde strække Retsbeskyttelsen saa vidt. Paa den anden Side maa vistnok Dispositioner over de arresterede Ting være Skyldneren forbudt, selv om han før Arresten maatte have paataget sig en Forpligtelse i saa Henseende. Hvis Skyldneren har udstedt et af Købesummens Betaling betinget Skøde inden Arrestens Foretagelse, kan denne og dens Tinglysning dog ikke hindre Skyldneren i at meddele Køberen endeligt Skøde ved Købesummens Betaling<sup>2a)</sup>. Men er Arresten tinglyst paa Skyldnerens faste Ejendom forinden Tinglysning af et endeligt Skøde, vil dette, selv om det er udstedt i Henhold til et før Arresten udstedt utinglyst betinget Skøde, faa Retsanmærkning om den fore-

<sup>1)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret Deuntzer: A. & F. S. 52—61, Hagerup: Civilproces II. S. 462—70, Torp: Grundtvig: Tingsret S. 770—7.

<sup>2)</sup> Det maa dog erindres, at Skyldneren ved Arrest i fast Ejendom har de i § 528, 3. Stk., hjemlede Beføjelser, jfr. ovfr. S. 120—21.

<sup>2a)</sup> Jfr. Vinding Kruse: Ejendomsretten IV. S. 1570 Noten.

tagne Arrest, idet denne i saa Fald i Medfør af Tinglysningsl. § 1, jfr. § 25, har Prioritet forud for Skødet<sup>3)</sup>). Ved sine Dispositioner i Strid med Arresten vil Skyldneren kunne paadrage sig Strafansvar efter Strfl. § 283, og hvad han saaledes maatte have afhændet, vil Arresthaveren kunne søge Fyldestgørelse i, selv om Erhververens Kreditorer maatte have gjort Udlæg deri, eller det maatte være inddraget i dennes Konkursbo.

Det er imidlertid netop ogsaa kun mod saadanne frivillige Dispositioner fra Skyldnerens Side, at Arresthaveren nyder Beskyttelse<sup>4)</sup>). I vor ældre Lovgivning finder man vel undertiden Antydninger af, at Arresten skulde medføre egentlig Panteret, saaledes at den skulde nyde fuld Beskyttelse ogsaa overfor Kreditorerne<sup>5)</sup>). For at Arresten helt skulde kunne opfylde sit Formaal, at sikre sig den senere Eksekution, maatte den unægtelig ogsaa nyde en saadan Retsbeskyttelse, og i fremmed Ret findes der ofte tillagt den Virkning som Panteret<sup>6)</sup>). Men i vor nyere Lovgivning har der været Enighed om ikke at tillægge den nogensomhelst Beskyttelse mod Kreditorernes Forfølgning, jfr. Fr. 30. September 1778 Præm., Fr. 24. Maj 1793 § 10, K. L. § 10, Skiftel. § 35, og dette Standpunkt er nu ogsaa klart fastslaaet ved Rpl. § 616, 1. Stk.<sup>7)</sup>.

For at der saaledes skal kunne søges Fyldestgørelse i det

<sup>3)</sup> Jfr. Domme i U. f. R. 1936 S. 585, 1930 S. 206, 1929 S. 1152, 1928 S. 984 og Vinding Kruse: Ejendomsretten III. 1. S. 1043—44, Noten, men cfr. Harald Petersen i U. f. R. 1934 B S. 340—41. — Om det Tilfælde, at Arresten og Skødet tinglyses samme Dag, se Dom i U. f. R. 1930 S. 552. Se endvidere om Tinglysning af Arrest Dom i U. f. R. 1935 S. 976.

<sup>4)</sup> Ogsaa »Opbud«, som nævnes i D. L. 5—3—18, men blev afskaffet ved L. 30. Decbr. 1858, var en frivillig Overdragelse af Skyldnerens Ejendele til hans Kreditors Fyldestgørelse.

<sup>5)</sup> Jfr. saaledes Fr. 17. Maj 1690 i Slutn. af Indledningsbemærkningerne, Fr. 28. Oktbr. 1702 § 2 i Slutn.

<sup>6)</sup> Saaledes efter tysk Civilprocesordning § 930. Efter Kommissionsudkastet til den norske Tvangsfuldbyrdslov (§ 403) var det ogsaa foreslaaet at knytte Panteret til Arresten. Men dette blev opgivet i den endelige Lov, der i § 253 kun lader Arresten betage Skyldneren hans Raadighed over de arresterede Genstande.

<sup>7)</sup> Jfr. Vinding Kruse: Ejendomsretten IV. S. 1570 Noten: Arresten er en særlig Ret, der ikke er en Panteret, men en foreløbig Sikkerhedsret.

arresterede Gods, maa det dog selvfølgelig være en Forudsætning, at det Krav, der skal fuldbyrdes, ikke er stiftet i Strid med Arresten, men enten hidrører fra Tiden før dennes Foretagelse eller hører til den almindelige Gældsstiftelse, som trods Arresten er tilladt. Under samme Forudsætning maa ogsaa et af Skyldneren indgaaet Forlig kunne tjene som tilstrækkeligt Grundlag til at gøre Eksekution i det arresterede Gods<sup>9)</sup>, men hvis f. Eks. Skyldneren ved Forliget til Sikkerhed for Gælden maatte have givet Pant i en af de arresterede Ting<sup>9)</sup>, vilde en saadan Vedtagelse være ugyldig.

B. Arrestdekretet skal tinglyses ved Skyldnerens personlige Værneting og, hvis Arresten er gjort i fast Ejendom, ved dennes Værneting for at faa Gyldighed overfor Af-taler, der i god Tro indgaas med Skyldneren om de arresterede Genstande, jfr. Tinglysningsl. § 48, 3. Stk. Tinglysningen kræves altsaa, selv om der alene er gjort Arrest i Løsøre<sup>10)</sup>. Arresten udslettes, naar der er gaaet 1 Aar siden dens Tinglysning, og der ikke inden denne Fristes Udløb er anmeldt fornyet Tinglysning, jfr. L.s § 48, sidste Pkt.<sup>11)</sup>.

Er Arrest foretaget i et Gælds-brev, udfordres, at der paa dette er gjort en Paategning herom, og naar Arrest er gjort i andre Fordringer, maa der gives Skyldneren efter Fordringen Underretning om Arresten; dette skal ligeledes iagttages overfor Skyldneren efter et

<sup>9)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret Domme i U. f. R. 1890 S. 437 (439), 1898 S. 570 (571).

<sup>9)</sup> Jfr. herom nærmere Deuntzer anf. St. S. 54—57, Torp Grundtvig: Tingsret S. 776—7.

<sup>10)</sup> Det samme var tidligere hjemlet ved Pl. 18. Januar 1788 og 27. Novbr. 1839. Den Forskel, der paa dette Punkt bibeholdes mellem Arrest og Udlæg i Løsøre, begrundes i Motiverne t. K. U. t. B. R. ad § 463 Sp. 167 (270) med, at der saavel paa Grund af den almindeligvis længere Varighed af Arresten som med Hensyn til de ved Udlæg og Arrest forskellige Regler om Rekvirentens Adgang til at udsætte Rekviritus af Godsets Besiddelse og Betydningen af denne Foranstaltning (jfr. § 617 smh. m. §§ 530 og 533, sidste Stk.) er større Trang ved Arrest end ved Udlæg til at paabyde Iagttagelsen af en Form, hvorved det ialtfald bliver muligt for Tredjemand at komme til Kundskab om Forfølgningen.

<sup>11)</sup> Den i Pl. 18. Jan. 1788 § 4 foreskrevne Forældelse efter Aar og Dag er ophævet ved Tinglysnl. § 53.

Gælds brev for Rentebetalingens Vedkommende, jfr. § 616, 2. Stk. Ved Penge vil det vistnok til Arrestens Beskyttelse være nødvendigt at fratage Skyldneren dem eller paa anden Maade at berøve ham den faktiske Raadighed over dem.

Arrest i Skib eller Skibspart maa ifølge Skibsregistreringsl. 1. April 1892, jfr. Lovbekg. (Nr. 103) 4. Maj 1927, § 49, der er opretholdt ved § 616, 3. Stk., være registreret for at kunne gælde fremfor andre Rettigheder, der maatte blive erhvervede ved Registrering i de paagældende Ejendele<sup>12)</sup>.

Den Sikkerhedsstillelse, hvorved Arrest ifølge § 615 kan afværges, maa som tidligere nævnt antages at medføre egentlig Panteret, saaledes at Retten er beskyttet ikke blot overfor godtroende Erhververe, men ogsaa overfor Kreditorerne<sup>13)</sup>. Dog kan der blive Spørgsmaal om at afkræfte Retten overfor Skyldnerens Konkursbo<sup>14)</sup>.

Der kan ikke være nogen almindelig Nødvendighed for at tinglyse denne Sikkerhedsret. Men med Hensyn til faste Ejendomme vil det følge af almindelige Regler, at Retten maa tinglyses for at gælde overfor godtroende Erhververe og overfor Kreditorerne. Hvad Løsøre angaar, maa vistnok enten en Overlevering efter Reglerne om Haandpant, saaledes at f. Eks. Sikkerheden bliver deponeret hos Fogeden (hvad Rekvirenten altid maa kunne forlange), eller Tinglysning efter de i Tinglysningsl. § 47 indeholdte Regler om Underpant i Løsøre være nødvendig til Beskyttelsen.

II. Ogsaa Arrest paa Person antoges efter den tidligere Ret for den arresterede at medføre en vis almindelig Uraadighed over hans Gods, jfr. D. L. 5—3—18, der netop umiddelbart kun handlede om personlig Arrest.

Det var dog allerede efter den tidligere Procesordning et Spørgsmaal, om det ikke i Sammenhæng med den Betingelse, der i Nutiden opstilles for Arrest paa Person, nemlig at der ikke findes tilstrækkeligt Gods at gøre Arrest i, var naturligere at statuere, at den personlige Arrest overhovedet slet

<sup>12)</sup> Jfr. Grundtvig: Søret. 2. Udg. ved Axel Møller S. 22, U. f. R. 1910 S. 368.

<sup>13)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret Deuntzer: A. & F. S. 37 og Domme i U. f. R. 1902 B S. 156 (HRD), 1878 S. 274, 1876 S. 807 (812).

<sup>14)</sup> Jfr. U. f. R. 1913 S. 398.

ingen Virkning havde med Hensyn til Skyldnerens Formue, men at han, for saa vidt han ikke udelukkedes derfra ved speciel Arrest, frit maatte kunne raade derover. Ved Rpl. er i hvert Fald denne Uraadighedsvirkning helt bortfaldet, hvad der ret klart fremgaar af den alene om »Arrest paa Gods« handlende Bestemmelse i § 616 sammenholdt med Bestemmelserne om »Arrest paa Person«, hvori der ingen Uraadighedsvirkning omtales, og det siges udtrykkelig i Motiverne til det ældre Kommissionsudkast af 1877<sup>15)</sup>. Der indførtes dog ved Rpl. i visse Tilfælde under Straffesager en almindelig »Beslaglæggelse« af Formue, hvis Virkninger er beslægtede med den tidligere almindelige Arrests, men nærmere bestemmes i Loven, jfr. §§ 794—796, § 1002, 2. Stk.; derimod medfører den i §§ 797—799, jfr. § 1002, 1. Stk., omhandlede Beslaglæggelse af en mistænks eller domfældts Gods de samme Retsvirkninger som Arrest paa Gods<sup>16)</sup>.

---

<sup>15)</sup> S. 235.

<sup>16)</sup> Jfr. herom D. Rpl. V. S. 157—58.

## § 31.

### Retsmidler mod Arrest og Erstatning for ulovlig Arrest.

I. Efter den tidligere Procesordning antoges en Rekvisitus, der vilde rejse Indsigelse mod Arresten, at have tre forskellige Veje at gaa: Han kunde enten fremsætte Indsigelsen under det Søgmaal til Arrestens Forfølgning, som Rekvirenten altid skulde anlægge, eller gøre Indsigelsen gældende ad Appelvejen, eller endelig i visse Tilfælde henvende sig til Fogeden for at faa Arresten ophævet<sup>1)</sup>.

Disse forskellige Retsmidler åbnede imidlertid Mulighed for visse Konflikter, og Rpl. har derfor i §§ 634—645 truffet en Række nye Bestemmelser til Undgaaelse af saadanne og til Simplificering af Ordningen i det hele<sup>2)</sup>. Herefter skal, jfr. navnlig §§ 634 og 636, 1. Stk., alle Spørgsmaal om Arrestforretningens lovlige Foretagelse udelukkende prøves i første Instans<sup>3)</sup>. Derimod kan Klager fra Rekvisitus<sup>3a)</sup>, sigtende til at bevirke Ophævelse af den foretagne Arrest som ulovlig gjort, aldrig gøres gældende ad Appelvejen, jfr. § 637<sup>4)</sup>, men denne staar ham ifølge §§ 644 og 645 alene aaben for at drage Fogeden personlig til Ansvar eller for at paatale Fogedens Nægtelse af Arrest. Endelig er ifølge § 640 Fogeden indskrænket til at op-

---

<sup>1)</sup> Jfr. nærmere om den ældre Ordning H. Munch-Petersen: Civilproces III. S. 221—236, Deuntzer: A. & F. S. 61—75.

<sup>2)</sup> Jfr. herved Mot. t. K. U. t. B. R. ad §§ 481—92, Sp. 173—84 (276—88).

<sup>3)</sup> Jfr. herved Domme i U. f. R. 1927 S. 697, 1932 S. 224 og V. L. T. 1936 S. 179.

<sup>3a)</sup> Cfr. derimod om Indsigelser fra Tredjemand Dom i U. f. R. 1935 S. 601 og ndfr. under B.

<sup>4)</sup> Jfr. Dom i U. f. R. 1927 S. 697: Fogedens Kendelse under en Arrestforretning om, at noget Løsøre skulde tages i Forvaring af Fogeden, og Spørgsmaalet om Tilbagelevering af Skyldnerens Sikkerhedsstillelse kunde ikke paakæres, men maatte fremføres under Arrestforfølgningssagen.

hæve Arresten paa Grund af Omstændigheder, som er indtruffet efter Arrestens Foretagelse, men han kan ikke gøre det blot paa Grund af nye Oplysninger om tidligere foreliggende Omstændigheder<sup>5</sup>); efterfølgende Omstændigheder kan derimod ikke gøres gældende under Arrestsagen.

A. Som berørt, skal Rekvirenten altid »forfølge Arresten« ved at anlægge Sag til dens Stadfæstelse i første Instans.

Skyldneren kan dog frafalde Arrestens Forfølgning, men et saadant Afkald er, jfr. § 634 i Begynd., kun gyldigt, naar det meddeles under eller efter Forretningen, men — paa Grund af de Farer for Skyldnerens Beskyttelse, som det kunde medføre — ikke, naar det er givet forud.

Den Gældsarrest, der kan bringes til Anvendelse overfor Barnefædre efter L. (Nr. 130) 27. Maj 1908 § 17, behøver dog ikke at forfølges.

a. I det sædvanlige Tilfælde, hvor der ikke allerede er anlagt Retssag i Anledning af den Fordring, for hvilken Arrest er gjort, skal ifølge § 634, 1. Stk., Rekvirenten inden en Uge efter Arresten anlægge saadan Sag (»Hovedsag«), hvorunder han tillige skal nedlægge særskilt Paastand paa, at Arrestens Foretagelse stadfæstes<sup>6</sup>). Dette Anlæg af Sagen sker overensstemmende med Reglen i § 279, 1. Stk., derved at Forligsindkaldelse eller Stævning indleveres til Berømmelse (eller eventuelt Sagen anmeldes for Retten). Skal Sagen begynde med Mægling ved Forligskommissionen efter Reglerne i § 268, skal, hvis Forlig ikke opnaas, Sagen indstævnes for Retten hurtigst muligt efter Mæglingens Slutning. Retten kan dog altid anvende sin almindelige Beføjelse efter § 286 til at bestemme, at Spørgsmaal vedrørende Arrestens Stadfæstelse skal behandles særskilt<sup>6</sup>). Dette vil der kunne være Anledning til, hvor det drejer sig om Spørgsmaal vedrørende selve Forretningens Foretagelse, f. Eks. om en Sikkerhedsstillelse er tilstrækkelig, som vil kunne afgøres uden at komme ind paa nærmere Prøvelse af Parternes Mellemværende.

<sup>5</sup>) Jfr. Dom i U. f. R. 1933 S. 125.

<sup>6</sup>) Se herved R. U. Nr. 165 i U. f. R. 1922 B S. 347.

Er Retssag i Anledning af paagældende Fordring sværende ved første Instans, bliver der ifølge § 634, 2. Stk. inden den nævnte Frist at anlægge en særskilt »Arrestsag« ved samme Ret, hvorved Hovedsagen behandles<sup>7)</sup>. Det er dog Retten forbeholdt, overensstemmende med Reglerne i §§ 286 og 287, at bestemme, at Arrestsagen skal sættes i Forbindelse med Hovedsagen, eller at den ene af disse Sager skal udsættes, indtil den anden er paakendt; hyppigst vil der kunne blive Tale om at udsætte Arrestsagen, indtil Spørgsmaalet om Fordringens Rigtighed under Hovedsagen er afgjort.

Er der endelig faldet Dom i første Instans i Retssagen, hvorunder Fordringen er indtalt, anlægges Arrestsagen ved den Ret, af hvilken denne Sag er blevet paakendt. Retten kan i Tilfælde af Anke udsætte Arrestsagens Forhandling i det hele eller for en Del, jfr. § 287.

Naar Arrestforfølgning finder Sted som særskilt Sag, er ifølge § 634, 4. Stk., jfr. § 268, 7), Forligsmægling unødvendig. Disse særlige Arrestsager er afgiftsfri efter R. A. L. (Nr. 92) 11. April 1916 § 16, 4).

De særlige Bestemmelser, som Pl. 30. Novbr. 1821 indeholdt angaaende Arrestværneting (nemlig Arreststedets)<sup>8)</sup> og visse andre Forhold for det Tilfælde, at der var anvendt Arrest overfor Udlændinge, er bortfaldet ved Rpl. I de Tilfælde af Gældsarrest, der hjemles ved L. (Nr. 130) 27. Maj 1908 § 17, bliver der, som ovenfor berørt, ikke Tale om egentlig Forfølgning. Men i nogle af disse Tilfælde skal dog en Afgørelse af Faderens Bidragspligt ved Retten finde Sted, og det siges, at en saadan Sag kan anlægges ved Arreststedets Værneting<sup>9)</sup>.

Reglerne om Arrestens og Fordringens Forfølgning bliver ifølge § 634, sidste Stk., med de fornødne Lempelser ogsaa at

<sup>7)</sup> Jfr. om et Tilfælde, hvor der efter en Arrest foretoges ny Arrest, Højesteretsdom i U. f. R. 1925 S. 534 (536).

<sup>8)</sup> Jfr. herved R. U. Nr. 40 i U. f. R. 1920 B S. 236.

<sup>9)</sup> Et særligt Arrestværneting (Strandingsstedets Søret) er endvidere hjemlet m. H. t. Arrester foretaget af Marineministeriet for Strandingsudgifter.

anvende, naar Arrest er afværget ved Sikkerhedsstillelse.

Kommer Skyldneren, efter at Arresten er gjort, under Konkurs<sup>10)</sup>, eller dør han, og hans Bo behandles som Gældsfragaelsesbo, taber jo Arresten sin Virkning, og i Forbindelse dermed bestemmer da § 635, at Arrestrekvirentens Forpligtelse til at anlægge Retssag i Anledning af Fordringen eller Arresten skal bortfalde. Der træffes i Forbindelse dermed nogle nærmere Bestemmelser om, hvornaar den i Anledning af Arresten stillede Sikkerhed i disse Tilfælde kan løsgives.

Er Arresten afværget ved Sikkerhedsstillelse, antages denne jo ikke at tabe sin Gyldighed overfor Skyldnerens Konkurs eller Dødsbo, og det maa da høre til »de fornødne Lempelser« efter § 634, næstsidste Stk., at Rekvirenten ikke i dette Tilfælde bliver fri for sin Forpligtelse til at forfølge Sagen.

b. Under Forfølgningssagen<sup>11)</sup> paakendes det i Almindelighed, jfr. § 636, om Arresten er lovlig gjort. Er Retssag i Anledning af den paagældende Fordring svævende, og Arrestsagen ikke behandles i Forbindelse med Hovedsagen, kan dog Indsigelser mod Fordringens Rigtighed ikke fremføres under Arrestsagen. Er der allerede faldet Dom i Hovedsagen, maa denne Afgørelse angaaende Fordringen sikkert være bindende under Arrestsagen. Iøvrigt kan alle andre Indsigelser vedkommende Arrestens Lovlighed fremsættes og paakendes under Arrestsagen uden Hensyn til, om de allerede har været undergivet Fogedens Afgørelse, og der sker altsaa for saa vidt et Brud paa Princippet om, at sideordnede Retsbetjente ikke maa censurere hverandre<sup>11a)</sup>.

Under Forfølgningssagen afgøres dog alene Spørgsmaalet om Arrestens Lovlighed overfor Rekviritus, men ikke i Forhold til Tredjemand, hvis Ret altid maa anses for

<sup>10)</sup> Med Hensyn til Spørgsmaalet om en Konkurs i Udlandet har samme Virkning som en Konkurs her i Landet, se Skifteretten (1935) S. 298—302.

<sup>11)</sup> I § 635 bruges Udtrykket »Arrestsagen«, men det samme maa gælde, naar der i Medfør af § 634 nedlægges Paastand under Hovedsagen paa Arrestens Stadfæstelse.

<sup>11a)</sup> Jfr. Mot. t. K. U. t. B. R. Sp. 173—74 (277).

forbeholdt<sup>12)</sup>. Derimod maa denne paa Grund af den retlige Interesse, han har deri, kunne indtræde i Sagen som Inter-venient, hvad enten han allerede har rejst Indsigelse for For-gedretten eller ikke<sup>13)</sup>. Om Tredjemand ogsaa er henvist til saadan Intervention og ikke i Stedet kan appellere Arrestfor-retningen, se nedenfor under B.

Under Hovedsagen vil Rekvirenten sædvanlig i Forbindelse med Paastanden paa Arrestens Stadfæstelse nedlægge Paa-stand om eksigibel Dom for sit Krav. Herom bliver der dog i Almindelighed ikke Tale, hvor Fordringen endnu ikke maatte være forfalden, men han maa i dette Tilfælde sædvanlig nøjes med at søge Dom til Anerkendelse af sin Fordring<sup>14)</sup>.

Arresten kan, jfr. § 638, ophæves saavel ved Dommen i Arrestsagen som ved Dommen i Hovedsagen, idet Forret-ningen maa tabe sin Gyldighed, naar den blot enten fra den materielle eller den formelle Side lider af en Mangel. Arresten bortfalder dog først, naar Ankefristen for den Dom, hvorved den kendes ugyldig, er udløbet, uden at Anke er iværksat, medmindre andet særlig er bestemt i Dommen.

c. Forsømmer Arrestrekvirenten inden Lovens Frister at begynde Forfølgningssag, eller hæves eller af-vises Sagen, kan, jfr. § 639, Arresten af Rekviritus fordres ophævet<sup>15)</sup>. Da Afvisning af Arrestsagen er stillet i Klasse med Forsømmelse af Anlæg af og Ophævelse af Arrestsag, kan det næppe som efter § 638 være en Betingelse for Ophævel-sen af Arresten, at Ankefristen for Afvisningsdommen er ud-løbet, uden at Anke har fundet Sted<sup>16)</sup>. Arrestrekvirenten er

<sup>12)</sup> Jfr. Domme i U. f. R. 1897 S. 884, 1883 S. 579 (581—2, 583), 1879 S. 683.

<sup>13)</sup> Jfr. U. f. R. 1869 S. 865 (867 og 869), cfr. 1904 A S. 455.

<sup>14)</sup> Cfr. om et Tilfælde, hvor Rekvirenten overhovedet ikke under Justifikations sagen havde nedlagt Paastand om Anerkendelse af For-dringen, men først under Anken nedlagde Paastand herom, Dom i V. L. T. 1936 S. 179.

<sup>15)</sup> Se herved Domme i U. f. R. 1932 S. 1123 og S. 1124, men cfr. 1924 S. 802.

<sup>16)</sup> Jfr. Dom i U. f. R. 1932 S. 1123: Arresten ophævet uden Hensyn til, at Afvisningsdommen var rettidig paaanket, og uanset at Rekvirenten paa Grund af Omstændighederne vilde være udelukket fra paany at gøre Arrest for Fordringen.

dog ikke, fordi Arresten ophæves i Medfør af § 639, udelukket fra igen at gøre Arrest for den samme Fordring.

B. a. Om at benytte Appelvejen i Tilfælde af, at Arrest er foretaget, vil der, som berørt, efter § 644 alene blive Spørgsmaal for at drage Fogeden til personligt Ansvar for hans Embedsforhold ved Arrestens Foretagelse; dette maa nemlig altid ske ved Anke.

I det omvendte Tilfælde derimod, at Fogeden har nægtet at foretage Arrest, kan ifølge § 645 hans Nægtelse altid gøres til Genstand for Kære efter Reglerne i Kap. 53. Kærefristen er 4 Uger<sup>17)</sup>.

b. Denne meget begrænsede Adgang til overfor Arrestforretninger at benytte Appelvejen kan dog sikkert kun gælde for Rekviritus selv, jfr. at Rpl. § 637 alene taler om »Klager fra dens Side, hos hvem Arresten er gjort«. Derimod kan en udenfor Arrestforretningen staaende Tredjemand, med hvis Rettigheder Forretningen er uforenelig, ikke være afskaaret fra gennem Anke at paastaa Arrestforretningen ophævet i Forhold til sig<sup>18)</sup>.

C. Endelig kan ifølge § 640 en paalagt Arrest i det hele eller for en Del ophæves af Fogeden (»Relaksation«), men kun paa Grund af Omstændigheder, som er indtruffet efter Arrestens Foretagelse<sup>19)</sup>. Paa Grund af formelle Fejl ved Forfølgningssagen kan Arresten kun fordres ophævet i Medfør af § 639, altsaa naar Sagen ikke anlægges i rette Tid, eller den afvises eller hæves. Fogeden vil ogsaa i Medfør af § 615 kunne beslutte Arrestens Ophævelse mod Sikkerhedsstillelse.

Forinden Arresten ophæves, skal Fogeden saa vidt muligt give Rekvirenten Lejlighed til at ytre sig, medmindre Grunden til Ophævelsen er Udeblivelse med de anordnede Underholds- og Varetægtspenge, jfr. §§ 623 og 624.

<sup>17)</sup> Jfr. allerede Dom i U. f. R. 1921 S. 69 med Note (den handler dog direkte om Forbud). — Se iøvrigt om Fortolkningen af § 645 (jfr. § 652) R. U. Nr. 135 i U. f. R. 1922 B S. 171.

<sup>18)</sup> Jfr. Dom i U. f. R. 1935 S. 601: ikke tilstrækkelig klar Hjemmel i Rpl.s Bestemmelser til at udelukke saadan Anke. Heller ikke Motiverne til Rpl. § 637, Mot. t. K. U. t. B. R. ad § 484 Sp. 176 (279), giver nogen Støtte for at anse Tredjemand for afskaaret herfra.

<sup>19)</sup> Jfr. Dom i U. f. R. 1933 S. 125.

Imod Fogedens Kendelse kan der, hvad enten den gaar ud paa at ophæve Arresten eller nægte dens Ophævelse, iværksættes Anke eller Kære i Overensstemmelse med de Regler, der gælder om Eksekution, jfr. navnlig § 593 ff. Herefter skal Klagen altsaa gøres gældende ved Anke, hvis den har Hensyn til Fordringen, men ved Kære, hvis den alene angaar de processuelle Betingelser for Forretningen eller den derved brugte Fremgangsmaade.

Fogedens Ophævelsesdekret kan dog ikke hindres fra at træde i Virksomhed ved Anvendelse af Anke eller Kære.

II. A. Befindes en Arrest i det hele ulovlig, er Rekvirenten efter § 641 paa lignende Maade som tidligere efter D. L. 1—21—21 pligtig at erstatte den, hos hvem Arresten er gjort<sup>20)</sup>, al Skade, som derved er sket<sup>21)</sup>.

Til Paadragelse af dette Erstatningsansvar antoges det efter den tidligere Ret paa Grund af Arrestens Karakter af et ekstraordinært Retsmiddel at være tilstrækkeligt, at Forretningen fandtes objektivt ulovlig, selv om der ikke kunde lægges Rekvirenten nogetsomhelst til Last. For det Tilfælde, at Arrestens Ulovlighed skyldes Fordringens Urigtighed, fastholder Rpl. denne strenge Regel, men hvor Ugyldigheden beror paa Mangler ved selve Forretningen, lempes den saaledes, at der kun paalægges Rekvirenten Ansvar, for saa vidt Manglen kunde have været undgaaet af ham ved fornøden Agtpaagivenhed<sup>22)</sup>.

Paa den anden Side kan der efter Rpl. komme til at paa hvile Rekvirenten et vist Ansvar selv for en formelt lovlig

<sup>20)</sup> Cfr. Dom i U. f. R. 1908 S. 302, der nægter Erstatning til en Datter for en Arrestforretning, der lovlig var paabegyndt paa hendes Bopæl og Forretningslokale, hvor Rekviritus, hendes Fader, havde en Del Inventar beroende.

<sup>21)</sup> Jfr. efter Rpl. Domme i U. f. R. 1920 S. 832, 1921 S. 420: ogsaa Erstatning for Kurstab, S. 713 (716 HRD), 861, 1922 S. 294 (HRD), 1923 S. 426 (429): kun Tort og Kreditspilde, 1925 S. 291 (293 HRD), 1926 S. 885 (HRD), 1932 S. 224, 1934 S. 412: 1000 Kr. Erstatning for Tab, særlig fordi Rekviritus' Navn havde været optaget i Oplysningsbureauernes »Fogedlister« og 1934 S. 1035 (1040 HRD), jfr. V. L. T. 1933 S. 243: særlig Tab for Fald i Kronekursen i Arresttiden.

<sup>22)</sup> Jfr. med Hensyn til Erstatning for ulovlig Konkurs Dom i U. f. R. 1935 S. 636 (637).

Arrest, naar han ved dens Foretagelse maa siges at have gjort sig skyldig i Misbrug af Arrestinstituttet. Ifølge § 636, 2. Stk., skal han nemlig ikke kunne faa tilkendt Erstatning for Arrestomkostningerne, dersom Retten efter derom af Rekviritus nedlagt Paastand skønner, at der ikke i dennes økonomiske Stilling eller Forhold iøvrigt paa den Tid, da Arresten begæredes, fandtes nogen rimelig Anledning for Rekvirenten til at benytte dette Retsmiddel. Herimod stridende Overenskomster er ugyldige.

Erstatningen omfatter Godtgørelse baade for »T a b, T o r t og K r e d i t s p i l d e«<sup>23)</sup>. Godtgørelse for Tort og Kreditspilde maa i Almindelighed ydes uden særligt Bevis derfor<sup>24)</sup>, men den kan dog udelukkes, naar det gøres sandsynligt, at der ingen særlig Krænkelse eller Kredittab er lidt ved Arresten, f. Eks. paa Grund af andre Retsforfølgninger, som Skyldneren tidligere er undergaaet, og som i Forvejen maa antages at have ødelagt hans Kredit<sup>25)</sup>. Derimod skal andet Tab kun erstattes, naar det nærmere oplyses<sup>26)</sup>.

Befindes Arresten kun ulovlig for en Del, er Arrestrekvirenten pligtig at erstatte Rekviritus det særlige Tab og den særlige Kreditspilde (derimod ikke »Tort«), som maatte være en Følge af, at der er blevet givet Arresten en for stor Udstrækning<sup>27)</sup>.

Bortfalder eller ophæves en gjort Arrest paa Grund af

<sup>23)</sup> Jfr. herved Popp-Madsen: *Bod* S. 195—97 og de i Note 21 citerede Domme.

<sup>24)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret Domme i U. f. R. 1884 S. 668 (674 HRD), 1886 S. 658, 1890 S. 171 (175), 1896 S. 459, 1903 A S. 780, 1918 S. 379 (HRD).

<sup>25)</sup> Jfr. Domme i U. f. R. 1879 S. 603 (605), 1897 S. 172, 1906 S. 145, V. L. T. 1928 S. 302 og Ø. L. T. 1928 S. 465. Cfr. derimod U. f. R. 1872 S. 673 og Popp-Madsen *anf. Sted.* Den Omstændighed, at Arresten er foretaget paa Fogedens Kontor, vil ikke udelukke Erstatning for Tort og Kreditspilde, jfr. U. f. R. 1884 S. 668 (673), 1895 S. 1185.

<sup>26)</sup> Jfr. saaledes Dom i U. f. R. 1922 S. 465: Erstatning for Tab ved, at »let fordærvelige« Varer havde henstaaet i længere Tid og saaledes var ødelagt, og V. L. T. 1929 S. 115, men cfr. U. f. R. 1930 S. 218: Erstatning ikke tilkendt for en ophævet Arrest hos et Firma i Likvidation i en Fordring ifølge en Dom, der var under Anke.

<sup>27)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret Domme i U. f. R. 1885 S. 396, 1881 S. 783 (786).

efterfølgende Omstændigheder, maa det selvfølgelig afhænge af Forholdene ved Arrestens Foretagelse, om Ansvar er paa draget, jfr. § 641, sidste Stk.<sup>28)</sup>.

Paa den Skade, en Tredjemand maatte have lidt ved, at der f. Eks. er blevet gjort Arrest i hans Ting, finder Reglerne i § 641 ikke Anvendelse, men Ansvar et herfor maa bestemmes efter almindelige Erstatningsregler<sup>29)</sup>.

B. Rekviritus' Krav paa Erstatning i Anledning af Arresten vil hyppigst blive gjort gældende mod Rekvirenten som *M o d k r a v* under Arrestsagen, jfr. § 642. Dette maa vistnok staa Rekviritus aabent, uanset at den Fordring, for hvilken Arresten er gjort, hører til dem, mod hvilke Modfordringer iøvrigt ikke kan fremsættes, altsaa er et Veksels, Check eller Gældsbrevskrav, jfr. § 445<sup>30)</sup>. Erstatningskravet kan dog ogsaa rejses under et *s e l v s t æ n d i g t S ø g s m a a l* i første Instans, der maa anlægges ved Rekvirentens almindelige Værneting. Men dette kan dog først ske, naar Arresten enten ved Dom er kendt ugyldig eller ved Fogedens Kendelse ophævet. Som noget nyt indføres der for Anlæggelsen af et saadant Søgmaal en Frist af 12 Uger<sup>31)</sup>, hvad der særlig har Betydning med Hensyn til Spørgsmaalet om Tilbagegivelse af Rekvirentens Sikkerhed. Endelig kan der ogsaa i et enkelt Tilfælde tillægges Rekviritus Erstatning ad *A p p e l v e j e n*. Har Fogeden nægtet at ophæve Arresten, kan nemlig ifølge § 643 Rekviritus, naar han ved overordnet Ret faar Fogedens Dekret omstødt og Arresten ophævet, ved samme Dom faa sig tilkendt Erstatning hos Rekvirenten. Mod Fogeden selv kan, som ovenfor nævnt, Ansvar overhovedet kun gøres gældende ad *A n k e v e j e n*.

<sup>28)</sup> Jfr. herved Dom i U. f. R. 1932 S. 1123, der ikke tilkender Erstatning i et Tilfælde, hvor Arresten ophævedes, fordi den ikke var lovlig forfulgt.

<sup>29)</sup> Jfr. U. f. R. 1894 S. 1327.

<sup>30)</sup> Jfr. nærmere D. Rpl. II. S. 378 ff. og Domme i U. f. R. 1921 S. 861, 1933 S. 749, 1937 S. 194. Cfr. derimod Poul Spleth U. f. R. 1932 B S. 253—57.

<sup>31)</sup> M. H. t. Spørgsmaalet om, fra hvilket Tidspunkt 12 Ugers Fristen fra Sagens Anlæg skal regnes, se Dom i U. f. R. 1934 S. 412.

## Forbud.

### § 32.

#### Betingelserne for Nedlæggelse af Forbud.

Forholdet mellem Arrest og Forbud og Formaalet med Forbud er allerede omtalt ovenfor i § 25<sup>1)</sup>. Det fremgaar heraf, at Formaalet med Forbud er at værne en Ret mod Handlinger, der i Forvejen er retsstridige, idet der nemlig ved Nedlæggelse af Forbud skabes et særligt Grundlag for Straf, jfr. nedenfor § 33 II. B. Her skal nu det selvstændige Omraade for Forbud og de nærmere Betingelser for dets Nedlæggelse undersøges. Herom, som om Forbud i det hele, indeholdt vor tidligere Lovgivning kun faa spredte Bestemmelser<sup>2)</sup>. Men Reglerne om Forbud har væsentlig udviklet sig gennem Retspraksis, og det er denne Praksis, der ved Rpl. Kap. 57 har fundet sin Bekræftelse og, i visse Retninger, sin nærmere Bestemmelse.

I. A. a. Man kender ikke i vor Ret som efter de fleste fremmede Lovgivninger — jfr. saaledes de tyske »einstweilige Verfügungen«<sup>3)</sup>, de engelske »injunctions«<sup>4)</sup> og efter den nye norske Tvangsfuldbyrdelseslov<sup>5)</sup> »midlertidige forføjninger« — foreløbige Retsforanstaltninger i Form af Paabud til at opfylde en Handleforpligtelse, en Pligt til at udfolde en vis positiv Virksomhed. De kendes kun som »Forbud« mod at foretage en Handling, til Hævdelse altsaa af en vis Undladelsespligt, der paahviler den paagældende, jfr. nu og

<sup>1)</sup> S. 276 ff.

<sup>2)</sup> Jfr. nærmere H. Munch-Petersen: Civilproces III. S. 237—253, Deuntzer: A. & F. S. 98—110.

<sup>3)</sup> C. P. O. VIII. Bog, 5. Afsnit, navnlig §§ 935—942.

<sup>4)</sup> Jfr. saaledes et Værk af W. W. Kerr, 5. ed. 1914.

<sup>5)</sup> 15de Kapitel, §§ 262—268, jfr. Hagerup: Civilproces, 3. Udg. S. 227—233 og Skeie: Civilproces III. S. 749—759.

saa Rpl. § 646, hvorefter der ved Forbud alene kan gives Paalæg om at undlade Handlinger eller Foretagender.

Det kan dog undertiden være tvivlsomt, om der er Tale om en ren Undladelsespligt. I saa Henseende kan man selvfølgelig ikke lægge Vægt paa Udtryksmaaden. Naar f. Eks. et Hus maatte være opført for nær ved Nabogrunden, kan man godt udtrykke Forholdet saaledes, at Husejeren skal undlade paa den Maade at forulempe Naboen, men dennes Krav gaar i Virkeligheden ud paa, at Huset skal fjernes. Og hvis det forbydes Indehaveren af et Fabriksanlæg at lade Røg og Spildevand fra dette slippe ud paa en for Omgivelserne generende Maade, er dette kun et andet Udtryk for, at det paalægges ham at træffe positive Foranstaltninger for at undgaa disse Ulemper. I det hele maa Reglen være, at kun saadanne Pligter, der kan opfyldes uden nogen positiv Virksomhed fra den paagældendes Side, idet de blot gaar ud paa ikke at krænke en bestaaende Tilstand, kan sikres ved Forbud. Men en Undtagelse maa vistnok gøres, hvor der er Tale om enkelte, i Forhold til Undladelsen rent accessoriske Foranstaltninger, der eventuelt vil kunne udføres af Fogeden, og ved hvis Udførelse ikke den endelige Situation i væsentlig Grad vil præjudiceres; f. Eks. vil der i Forbindelse med et Forbud mod Benyttelse af et ulovligt Firmanavn kunne blive Spørgsmaal om at paabyde Fjernelse af et Skilt, hvorpaa det findes<sup>6)</sup>, eller sammen med Forbud mod at forhindre Færdselen ad en Vej kunne paalægges at aabne en Bom, der er blevet anbragt derover<sup>7)</sup>.

b. Alle mulige Rettigheder vil kunne tænkes beskyttede ved Forbud, ikke blot egentlige økonomiske Rettigheder, hvad enten de er tinglig<sup>8)</sup> eller obligatorisk beskyttede<sup>9)</sup>,

<sup>6)</sup> Jfr. U. f. R. 1900 S. 364.

<sup>7)</sup> Jfr. Højesteretsdom i U. f. R. 1894 S. 389, jfr. 1892 S. 896 samt Dom 1899 S. 840 og 1920 S. 594 (paalagt Rekvisitus at fjerne to Meter af et Skur). Cfr. derimod Dom i U. f. R. 1919 S. 851, hvorefter et Elektricitetsværks Afbrydelse af den elektriske Strøm betegnedes som en fuldbyrdet Kendsgerning, mod hvis Opretholdelse der ikke kunde nedlægges Forbud.

<sup>8)</sup> Jfr. før Rpl. Domme i U. f. R. 1912 S. 295 (HRD), 1900 S. 236 (HRD), 1906 S. 15; 1894 S. 1084, 1901 S. 256, S. 682; 1894 S. 389 jfr. 1892 S. 896.

<sup>9)</sup> Cfr. dog ovenfor S. 276 ff om Grænseomraadet overfor Arrest.

f. Eks. baade Færdselsret<sup>10</sup>), Lejerens<sup>11</sup>) og Ejerens Rettigheder<sup>12</sup>) ved Lejekontrakter<sup>13</sup>) og Retten ifølge Arbejdskontrakter<sup>14</sup>), men ogsaa Individual- og Erhvervsrettigheder som Privatlivets Fred<sup>15</sup>), Navn, baade Slægtnavn<sup>16</sup>) — i hvilken Hen-

<sup>10</sup>) Jfr. som Eksempler paa Forbud mod Færdsel U. f. R. 1900 S. 236 (HRD), 1906 S. 15 (HRD), 1924 S. 644 og 1927 S. 820, men cfr. Ø. L. T. 1930 S. 239, og som Eksempel paa Forbud mod at hindre Færdsel U. f. R. 1894 S. 389 (HRD) jfr. 1892 S. 896 samt 1899 S. 840.

<sup>11</sup>) Jfr. Domme i U. f. R. 1894 S. 1084: Forbud mod, at Ejeren fuldførte en 3dje Sals- og Kvist-Etage til Gene og Tab for Lejeren, 1912 S. 295 (HRD): Forbud mod Tilmuring af Skorsten m. m., 1920 S. 594: Forbud mod, at Ejeren opførte et Skur, der hindrede Arbejdsførelse til et udlejet Pakhus, 1930 S. 81 (HRD): Forbud mod, at Ejeren opsatte Lysreklamer til betydelig Ulempe for Lejeren, og 1935 S. 154: Forbud mod Indlæggelse af Centralvarme inden Flytningen. Jfr. ogsaa utr. kbh. F. R. KK. 21. Jan. og 20. Decbr. 1928: Forbud mod Udlejning i Strid med Lejerens Eneret som Urtekræmmer eller Trikotagehandler.

<sup>12</sup>) Se som Eksempler paa Forbud mod Lejerens uberettigede Benyttelse af det lejede U. f. R. 1921 S. 69: Lotterikollektion i Lejlighed lejet til Beboelse, og utr. kbh. F. R. K. 23. Sept. 1930: Auktion med Eftersyn i de af Rekviritus hos domus medica lejede Lokaler. Se ogsaa om Forbud mod Hundehold kbh. F. R. K. 1. Okt. 1929, jfr. utr. Ø. L. D. 19. April 1934, og mod Kattehold F. R. K. 27. Marts 1935.

<sup>13</sup>) Jfr. særlig om Skiltningsret og Anbringelse af Udhængsskabe Dom i U. f. R. 1901 S. 682, jfr. 1899 S. 190, 1908 S. 267: Forbud overfor Naboer, sml. 1909 S. 689, 1910 S. 737 og 1918 S. 836. Se iøvrigt nu ved hele dette Spørgsmaal O. K. M a g n u s s e n i U. f. R. 1937 B S. 5—11 og § 62 i Forslaget til Lov om Leje. Sml. ogsaa ovfr. S. 258—59 Note 17 ved umiddelbare Fogedforretninger og Dom i U. f. R. 1930 S. 173 angaaende Anbringelse af Automat.

<sup>14</sup>) Jfr. U. f. R. 1898 S. 945, 1896 S. 912, 1887 S. 1117 og Ø. L. T. 1930 S. 319.

<sup>15</sup>) Jfr. f. Eks. U. f. R. 1900 S. 281: Forbud mod Offentliggørelse af Navnet paa en Dame, 1896 S. 217: Forbud mod Redaktørs Offentliggørelse af Forhold vedr. det kgl. Teaters indre Anliggender m. m., 1894 S. 1149: Forbud mod »Afsøringer« vedrørende en Teaterdirektørs Privatliv, 1894 S. 514: Forbud mod Offentliggørelse af Odd-Fellowordenens Hemmeligheder og Love, cfr. derimod 1892 S. 907 og 1894 S. 1242 (HRD). Jfr. ogsaa utr. Ø. L. D. 19. Sept. 1934: Forbud mod Offentliggørelse af en Pjece.

<sup>16</sup>) Jfr. utr. kbh. F. R. K. 20. Decbr. 1922 om ulovligt Navn for Barn og Dom i U. f. R. 1927 S. 1131: Forbud mod, at fraskilt Kvinde efter at have indgaaet nyt Ægteskab benyttede den første Mands Navn, jfr. ogsaa 1933 S. 156 og O. A. B o r u m: Familieretten I. S. 180—81.

seende dog Straffebestemmelsen i L. (Nr. 89) 22. April 1904 § 8 til en vis Grad vil gøre Forbud overflødig<sup>17)</sup> — og Firma-  
navn<sup>18)</sup>, Varemærke<sup>19)</sup>, Benævnelser for Stillinger f. Eks. som  
Sagfører<sup>20)</sup>, Læge eller Tandlæge<sup>21)</sup> overfor dem, der uberetti-  
get benytter saadanne Betegnelser, Forfatter- eller Kunstner-  
rettigheder<sup>22)</sup> og Patentrettigheder<sup>23)</sup> og andre Enerettighe-

<sup>17)</sup> Cfr. dog Dommen U. f. R. 1927 S. 1131.

<sup>18)</sup> Jfr. f. Eks. U. f. R. 1910. S. 380: Stadfæstet Forbud, som »Gebr.  
Reichstein, Brennabor Werke« havde faaet nedlagt overfor »Dansk  
Cyklefabrik Brennabor Aktieselskab«, 1903 S. 306 (HRD): Sparekas-  
sen »Bikuben« overfor Kaffe forretning, der betegnede sig som »Biku-  
ben«, 1901 S. 358 og 509: Forbud mod at betegne sig som en Persons  
Efterfølger, jfr. ogsaa 1899 S. 848 og 849. Se iøvrigt ved dette Spørgs-  
maal S i n d b a l l e: Selskabsret I, 2. Udg. S. 13 ff.

<sup>19)</sup> Jfr. f. Eks. U. f. R. 1888 S. 991 (HRD), jfr. 185: Forbud nedlagt  
af et engelsk Firma mod Benyttelse af dets i Tyskland indregistrerede  
Varemærke, 1910 S. 166 (HRD): Forbud nedlagt af »Taxamator« over-  
for Anvendelse af Navnet »Taxameter«, 1909 S. 822 og 1922 S. 479  
(HRD): Forbud mod Benyttelse af Ordet »Grammophon«, (cfr. dog nu  
herved Højesteretsdom i U. f. R. 1923 S. 315) samt U. f. R. 1933 S.  
368: Forbud mod Annoncering under Betegnelsen »Jo-Jo« i Strid med  
registreret Varemærke. — Se iøvrigt herved V i n d i n g K r u s e: Ej-  
endomsretten II S. 448—49 og V S. 2001—2007.

<sup>20)</sup> Jfr. U. f. R. 1908 S. 825, 1890 S. 928.

<sup>21)</sup> Jfr. f. Eks. U. f. R. 1894 S. 788: Forbud mod, at Tandtekniker  
skilte sig som »Tandlæge«, jfr. 1893 S. 612 og S. 916, samt m. H. t. Be-  
tegnelse som »Translatør« 1912 S. 787 og med Hensyn til Betegnelsen  
som »Revisor« U. f. R. 1934 S. 816 (dog ikke Spørgsmaal om Forbud).  
— Se herved ogsaa Dom i U. f. R. 1935 S. 1124, hvorom nedenfor i  
Note 30.

<sup>22)</sup> Jfr. U. f. R. 1935 S. 180: Forbud mod at udgive Publikationer,  
hvori Stoffet fra »Traps Danmark« blev benyttet paa lignende Maade  
som i Værket »Danske Byer og Sogne«, 1935 S. 171: Forbud overfor  
Radioraadet mod uden at betale Afgift at benytte forskellige Fa-  
brikata af Grammofonplader, 1930 S. 416: Forbud mod Lejebiblioteks  
Udlaan af en Bog med Paatryk om, at den ikke maatte udlaanes af  
Biblioteker, Læseselskaber, Foreninger eller lign., 1927 S. 1017: Forbud  
mod Efterligninger af den kgl. Porcelainsfabriks Modeller, 1912 S. 453:  
Forbud mod Benyttelse af en Filmstekst, 1900 S. 593: Forbud mod  
fremtidige Krænkelser af Eneret til Udgivelse af nogle Revuesange,  
1896 S. 710 (HRD), jfr. 1894 S. 1318: Forbud mod Udgivelse af et Værk,  
der skulde indeholde det bedste af en Del navngivne danske Forfatter-  
res Værker i fyldigt Udvalg.

<sup>23)</sup> Cfr. dog U. f. R. 1906 S. 699.

der<sup>24)</sup> samt ogsaa visse Familieforhold, jfr. f. Eks. Forbud mod Ægteskab<sup>25)</sup>. Som særlig praktisk vigtige Tilfælde maa endelig fremhæves Forbud mod illoyal Konkurrence, Overtrædelse af Konkurrenceforbud og lign.<sup>26)</sup> samt Forbud mod »Undersalg«<sup>27)</sup>, men Forbud kan iøvrigt tænkes nedlagt i saa mange andre Tilfælde, at en udtømmende Opregning ikke er mulig<sup>28)</sup>.

<sup>24)</sup> Jfr. U. f. R. 1930 S. 302 (HRD) angaaende en Krænkelser af Eneret til Levering af Elektricitet.

<sup>25)</sup> Jfr. U. f. R. 1870 S. 338.

<sup>26)</sup> Jfr. som Eksempler U. f. R. 1919 S. 902: Forbud mod illoyal Konkurrence, 1921 S. 191: mod Overtrædelse af Konkurrenceklausul (Forbudet dog ophævet i Medfør af Aftalel. § 38, 1. Stk.), 1926 S. 977: tilsvarende, 1934 S. 145: Forbud mod Ansættelse i konkurrerende Firma ikke i Strid med Aftalelov § 38, cfr. derimod 1931 S. 1108: Forbud ophævet, da Følgerne af Overtrædelse af Konkurrenceforbud var udtømmende angivet ved en Konventionalbod af 1000 Kr. (Dissens) og 1933 S. 971: Forbud ophævet, da den med en Værkfører truffene Konkurrencebestemmelse kun antoges at omfatte økonomiske Interesser, som f. Eks. Kompagniskab, men ikke Ansættelse som ugelønnet Haandværker i konkurrerende Virksomhed. Se ogsaa herved utr. kbh. F. R. KK. 2. Decbr. 1922: Konkurrenceforbud, 23. Septbr. 1922: Forbud mod forbudt Virksomhed, 10. April 1922: Forbud mod at sælge »et Parti Gilletteklinger« under Paaberaabelse af, at det var en forfalsket Vare.

<sup>27)</sup> Jfr. fra nyeste Tid navnlig Domme i U. f. R. 1929 S. 1080 (HRD): Forbud mod at sælge »Palmolive« Sæbe med udkradsede Kontrolnumre, 1930 S. 525: Forbud mod Skiltning med og Forhandling af »Cap Corse« under fastsat Pris, paaklæbet Flaskerne med Papirstrimler, 1931 S. 197: Forbud mod Undersalg af ikke prismærket »Sunlight« Sæbe, jfr. HRD. i 1930 S. 282 (hvor der dog ikke var Spørgsmaal om Forbud), 1934 S. 9 (HRD): Forbud mod at sælge »Colgate«s Tandpasta med udkradsede Kontrolnumre, men cfr. derimod Domme U. f. R. 1931 S. 625, 1932 S. 20 (HRD), 1933 S. 135, 154, 1934 S. 537 og en Række Højesteretsdomme i U. f. R. 1935 S. 359, 362 og 363, der alle ophæver de nedlagte Forbud. Se ved hele dette Spørgsmaal Vinding Kruse: Ejendomsretten III. 2. S. 1386—88, V. S. 2021, U. f. R. 1931 B S. 285 ff., 1932 B S. 13—21, 53—56, Jørgen Jensen U. f. R. 1930 B S. 280—82, 1932 B S. 1—7, 41—44 og Karsten Meyer smst. S. 21—22 samt Johannes Hansen: Aftaler om Detailprisen (1934), navnlig S. 15 ff., og Bang-Jensen: Mindstepris og Undersalg (1934).

<sup>28)</sup> Jfr. som andre Eksempler: U. f. R. 1921 S. 133 (HRD): Forbud mod at levere Mælk til et Mejeri, 1928 S. 799: Forbud mod Nedrivning af en Herregaardsfløj i Strid med Bygningsfredningsloven, 1933 S. 682 (HRD): Forbud mod, at Gadehandler tog Stadelplads i en privat Gade

c. Den Handling, der skal forbydes, maa da være retsstridig i Forhold til det Gode, der skal værnes, jfr. Rpl. § 646: »Handlinger eller Foretagender, som strider mod Forbudsrekvirentens Ret, og som de paagældende paa Grund heraf, selv uden Forbudet, vilde være uberettigede til at foretage»<sup>29)</sup>. Afgørelsen af Spørgsmaalet om Handlingens Retsstridighed volder ofte Tvivl. Men da dette Spørgsmaal ikke er særligt for dette Retsomraade, men paa lignende Maade gør sig gældende paa mangfoldige andre af Retslivets Omraader, skal det ikke her nærmere uddybes. Særlig Tvivl har der i Praksis været angaaende Retsstridigheden af Udtalelser og Meddelelser, der er egnede til at skade en Person, saaledes navnlig om Arbejdsforhold. Herom maa dog henvises til Obligationsretten<sup>30)</sup>.

d. De Handlinger, der skal forbydes, maa kunne betegnes

uden Gadeejerens Samtykke, selv om Gaden var aaben for almindelig Færdsel, og Politiet havde givet Tilladelse dertil, jfr. m. H. t. et Avis-skur HRD. i 1931 S. 531 (dog ikke Spørgsmaal om Forbud), samt f. Eks. utr. kbh. F. R. KK. 17. Aug. 1922: Forbud mod at aflaae en Port, 25. Oktbr. 1922: Da Rekvisitus ikke maatte drive »Morgenbeværtning«, forbudt ham at aabne før Kl. 6, ikke allerede Kl. 5.

<sup>29)</sup> Jfr. herved Dom i U. f. R. 1916 S. 759, der nægter Forbud, fordi Handlingen ikke var retsstridig overfor Rekvirenten, og Ø. L. T. 1929 S. 326.

<sup>30)</sup> Jfr. herved navnlig Jul. Lassen: Haandbog, Alm. Del 3. Udg. S. 256 ff. og det der anførte og Carl Ussing i Tillæg til U. f. R. 1928, særlig S. 52, samt Domme i U. f. R. 1920 S. 803: Stadfæstet Forbud mod Offentliggørelse af, hvem der var Medlemmer af »Samfundshjælpen«, 1922 S. 680: Forbud mod Betegnelse af et Gasapparat som »Efterligning« derimod ophævet, 1925 S. 551 (HRD): Meddelelse af Navne paa Personer, der arbejdede i et blokeret Bryggeri, anset for retsstridig ikke blot i Forhold til disse selv, men ogsaa overfor Arbejdsgiveren, og Forbud derfor stadfæstet, 1926: S. 408: Forbud mod Offentliggørelse af de mellem en Veksellerer og hans Bude herskende Arbejdsvilkaar derimod ophævet, 1928 S. 375: Stadfæstet Forbud mod Offentliggørelse af Navne og Adresser paa en Fabriks Arbejdere, der stod udenfor Fagforeningen, 1930 S. 142: lignende, 1935 S. 1124: Forbud mod, at en Automobilhandler i sine Annoncer anvendte Ordet »Apotekerpriser« stadfæstet, da Anvendelsen af Ordet ansaas for retsstridig overfor Apotekerstanden, og f. Eks. utr. kbh. F. R. K. 10. Oktober 1936: Forbud mod at bekendtgøre, at nogle Radioapparater ifølge Elektricitetsværkets Bestemmelser var »livsfarlige« at benytte.

med en vis Bestemthed, saa at der f. Eks. ikke kan nedlægges Forbud mod, at Rekviritus »retsstridig« krænker Rekvirentens Ret<sup>31)</sup>. Derimod kan der ikke kræves fuldt Bevis for, at Handlingen vil blive foretaget, jfr. § 647 og nedensfor under III. A. Der vil derfor sædvanlig ikke være tilstrækkelig Anledning til at tillade Vidneførsel herom, jfr. § 524<sup>32)</sup>.

B. Et Spørgsmaal, der efter den tidligere Ret har været meget omtvistet<sup>33)</sup>, er, hvor vidt der kan nedlægges Fogedforbud mod offentlige Myndigheders Handlinger.

Forudsætningen herfor maatte nu i hvert Fald være, at det Retsforhold, som der er Tale om at værne ved Forbudet, overhovedet kan gøres til Genstand for privat Søgmaal, saa at der normalt er Tale om »Individualrettigheder«<sup>34)</sup>, og selv under denne Forudsætning kunde der næppe blive Spørgsmaal om at nedlægge Forbud mod judicielle Myndigheders Handlinger, f. Eks. mod at en Person af Skifteretten erklæres fallit, idet der derved vilde ske en væsentlig Forstyrrelse i hele den forudsatte Kompetencefordeling. Iøvrigt synes der almindelig set ikke at være nogen Hindring for at nedlægge Forbud mod Handlinger af offentlige Myndigheder, der foretages i privates Interesse. Men ogsaa overfor administrative Handlinger, der foretages paa det offentliges Vegne, til Varetagelse af det almindelige Samfunds Interesser, vil der kunne være Trang til Forbud for at beskytte Borgerne mod Administrationens Overgreb, og der

---

<sup>31)</sup> Jfr. Højesteretsdomme i U. f. R. 1894 S. 12 cfr. 1892 S. 696, 1912 S. 244 (248), københavnske Overretsdomme i 1894 S. 153, S. 466; jfr. ogsaa N. Lassen i Tidsskrift for Retsvid. 1895 S. 72, samt f. Eks. en utr. F. R. K. 13. Marts 1922, der erklærede et Forbud mod blot at omtale Rekvirentens Forhold til et vist Firma for at være for ubestemt.

<sup>32)</sup> Jfr. herved utr. kbh. F. R. K. 6. Oktober 1928.

<sup>33)</sup> Jfr. nærmere herom H. Munch-Petersen: Civilproces III. S. 242—5, Deuntzer: A. & F. S. 99—100, Hagerup: Civilproces 3. Udg. III. S. 229—230 og om den i sin Tid meget omtalte »Vestre Kirkegaards Sag« U. f. R. 1895 S. 1001—4, 1266—77, C. Using: sammesteds S. 1278—82, N. Lassen: Tidsskr. f. Retsvid. 1897 S. 421—3.

<sup>34)</sup> Jfr. dog herved Tillæg 1936 til D. Rpl. I. S. 10 Note 10 a, og Dom i U. f. R. 1928 S. 799 refereret ovfr. i Note 28.

lader sig næppe anføre afgørende Indvendinger derimod. Man har ganske vist ment, at Nedlæggelse af et saadant Fogedforbud skulde komme i Strid med Grundsætningen i Grl. § 70, 2. Pkt., hvorefter man ikke ved at bringe et Spørgsmaal om Øvrighedsmyndighedens Grænser for Domstolene kan unddrage sig fra foreløbig at efterkomme Øvrighedens Befaling. Det maa imidlertid sikkert hævdes, at der ikke foreligger en saadan Strid. Et er nemlig, at den blotte Indbringelse for en Domstol ikke kan have en saadan hæmmende Virkning, et andet, om ikke den judicielle Afgørelse, der foreligger allerede ved Fogedens Nedlæggelse af et Forbud, foreløbig maa respekteres af de offentlige Myndigheder lige saa vel som af private<sup>35</sup>). Frygten for, at Administrationen derved skulde blive lammet for stærkt i sin Virksomhed, har næppe heller noget synderligt paa sig, naar det erindres, at der selvfølgelig kun kan nedlægges Forbud til Værn for bestemte private Rettigheder mod ligefremme Lovbrud fra Administrationens Side.

Det er dog væsentlig denne Frygt, der har bestemt Rpl. til i § 646 helt at udelukke Fogedforbud overfor offentlige Myndigheder, ikke blot Staten, men ogsaa Kommunerne, hvor de optræder i deres offentlige retlige Egenskab, og kun at tilstede det mod Repræsentanter for Stat eller Kommune i disses Egenskab som Ejere af faste Ejendomme<sup>36</sup>) eller som Medkontrahenter i Kontraktsforhold, altsaa hvor de staar som Parter i efter deres Natur rent private Retsforhold. Det fremgaar af Motiverne<sup>37</sup>), at det med Hovedreglen har været Meningen at afskære Fogedforbud ogsaa overfor administrative Handlinger, der foretages efter private Borgeres Begæring, saaledes at den ved Fr. 30. April 1824 § 8 hjemlede og ved § 646, 2. Stk., opretholdte Adgang til Forbud mod Ægteskab bliver det eneste Tilfælde af Forbud mod Øvrighedshandlinger, der efter Rpl. er anerkendt.

II. Lige saa lidt som ved Arrest kræves der som

<sup>35</sup>) Jfr. saaledes Matzen: Statsforfatningsret III. S. 235—6.

<sup>36</sup>) Jfr. om Staten som Skovejer Dom i U. f. R. 1924 S. 644 og ndfr. Note 38.

<sup>37</sup>) t. K. U. t. B. R. ad Kapitel XLI. Sp. 185 ff. (289 ff.), smh. med Mot. til det tidligere K. U. af 1877 S. 249—250.

nævnt ved Forbud noget Bevis for Rigtigheden af Rekvirentens Paastand, men ifølge § 647 kan Forbud gøres, uagtet det ikke for Fogeden bevises, at de Handlinger, der skal forbydes, er stridende mod Forbudsrekvirentens Ret. Men denne maa »i saa Fald«, altsaa naar der ikke foreligger fuldt Bevis for Rekvirentens Ret, jfr. med Hensyn til Arrest § 627, 2. Stk., stille Sikkerhed for den Skade og Ulempe, som ved Forbudet kan foraarsages den paagældende<sup>38)</sup>. Dog siges det ogsaa om Forbud, at det end ikke mod Sikkerhedsstillelse maa iværksættes, naar det maa antages, at det er ulovligt<sup>39)</sup>.

III. A. I Modsætning til, hvad der i Almindelighed gælder ved Arrest, jfr. § 612, 2), kræves der ved Forbud en »j u s t a c a u s a« til dets Nedlæggelse, idet ellers Forbud, navnlig fordi det deri er forskelligt fra Arresten, at det ofte sker til Værn for Rettigheder, som ikke paa Forhaand retter sig mod en bestemt Person, vilde kunne faa et altfor vidt Anvendelsesomraade<sup>40)</sup>. Det bestemmes derfor ved § 648, at »Forbud kun kan gøres, naar den, mod hvem Forbudet rettes, ved Gerning eller Ord har givet Grund til at antage, at han vil foretage de Handlinger, som skal forbydes«. Denne Grund vil hyppigst ligge i en allerede stedfunden Krænkelser, der giver Anledning til at befrygte Fortsættelse eller Gentagelse<sup>41)</sup>. Dette Forhold behøver dog ikke ubetinget at være et tilregneligt Retsbrud, men ogsaa en Handling udført i god Tro vil efter Omstændighederne kunne give Anledning til Forbuds Nedlæggelse<sup>42)</sup>. Forbudet vil derfor

<sup>38)</sup> En Dom i U. f. R. 1924 S. 644 antager, at Sikkerhedsstillelse ikke kan kræves, naar Rekvirenten er en Statsmyndighed, selv om denne optræder som Skovejer og vil forbyde Rekviritus Færdsel ad en Vej.

<sup>39)</sup> Jfr. Dom i U. f. R. 1926 S. 977, der nægter at fremme Forbud mod Overtrædelse af Konkurrenceklausul, der ansaas i Strid med Aftl. § 38.

<sup>40)</sup> Jfr. om en meget vidtgaende Praksis i København i Slutn. af forrige Aarhundrede N. Lassen i den ovenfor anførte Afhandling S. 69 ff.

<sup>41)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret N. Lassen anf. Sted S. 70—1 og Domme i U. f. R. 1892 S. 907, 1893 S. 1099, 1894 S. 454, 1900 S. 349, 1901 S. 679, S. 682, 1902 A S. 212, S. 295, 1903 A S. 325, 1904 A S. 435.

<sup>42)</sup> Jfr. U. f. R. 1889 S. 719, 1902 A S. 295 (297).

ogsaa kun kunne nedlægges i et saadant Omfang, som Rekvisiti tidligere Adfærd naturlig kan begrunde<sup>43)</sup>.

Kan fyldestgørende Bevis i saa Henseende ikke fremskaffes for Fogeden, kan det ogsaa i denne Retning paalægges Forbudsrekvirenten at stille Sikkerhed som Betingelse for at faa Forbudet iværksat<sup>44)</sup>.

B. Forbud er et ekstraordinært Beskyttelsesmiddel, som kun bringes i Anvendelse, for saa vidt den Ret, som der gennem skal hævdes, ikke allerede i Forvejen har tilstrækkeligt Værn<sup>45)</sup>. Da Forbudets Hovedbetydning ligger i, at det skaber Grundlag for Straf i Tilfælde af dets Overtrædelse, kunde navnlig meget tale for at anse Nedlæggelse af Forbud for udelukket i alle Tilfælde, hvor den almindelige Lovgivning hjemler Straf for Krænkelsen, idet man betragtede denne som en udtømmende Angivelse af Retsfølgerne<sup>46)</sup>. I vor tidligere Praksis var man dog ikke gaaet saa vidt, men nøjedes med at nægte Forbud, hvor der i det enkelte Tilfælde ikke skønnedes at være Trang til dette, fordi allerede de bestaaende Regler om Straf og Erstatning ydede den fornødne Beskyttelse, idet de navnlig kunde antages at være tilstrækkelige til at ville afholde Rekvisitus fra paany at begaa Handlingen<sup>47)</sup>. Men hvor man nærede Tvivl i saa Henseende, supplerede man Lovens almindelige Beskyttelse med den specielle, der indtraadte ved Forbudet<sup>48)</sup>.

Denne Ordning er ogsaa opretholdt ved Rpl., som i § 648, 2. Stk., giver følgende Bestemmelse: »Forbudet bør ikke nedlægges, naar det skønnes, at — — — den Straf, som Lovens

<sup>43)</sup> Jfr. saaledes U. f. R. 1892 S. 983, 1900 S. 281, S. 593, 1903 A S. 264.

<sup>44)</sup> Jfr. herved ovfr. S. 318 og den der citerede utr. kbh. F. R. K. 6. Okt. 1928.

<sup>45)</sup> Jfr. saaledes fra den tidligere Ret U. f. R. 1894 S. 454.

<sup>46)</sup> Jfr. (med Hensyn til en Konventionalbøde) 1905 A S. 598, cfr. derimod 1913 S. 774.

<sup>47)</sup> Jfr. Højesteretsdom i U. f. R. 1893 S. 1147 jfr. 319, samt U. f. R. 1892 S. 907, S. 1301, 1893 S. 612, S. 916, S. 1099, 1894 S. 1082, 1896 S. 789, 1906 S. 699; jfr. ogsaa 1879 S. 1206.

<sup>48)</sup> Jfr. saaledes Højesteretsdomme i U. f. R. 1894 S. 1242 (1246) og 1896 S. 710 jfr. 1894 S. 1318, 1912 S. 21, samt U. f. R. 1894 S. 1149, 1900 S. 593.

almindelige Regler hjemler for Retskrænkelsen, yder Rekvirenten tilstrækkeligt Værn<sup>49)</sup>.

Den Omstændighed, at der allerede foreligger Dom for et Krav, kan ikke i og for sig afskære Muligheden for, hvor den berettigede maatte have nogen Interesse deri, ogsaa at værne det ved et Fogedforbud, jfr. § 500.

C. Et noget omtvistet Spørgsmaal har det efter den tidligere Ret været, hvor vidt Forbud ligesom Arrest kan afværges ved Rekvirentens Sikkerhedsstillelse. Det synes nu klart, at der ikke ved Forbud kan være den samme ubetingede Ret for Rekvirentens i saa Henseende, som der gælder ved Arrest, jfr. § 615. Der gør sig nemlig den Forskel gældende, at de Handlinger, som forbydes, jo allerede i Forvejen forudsættes at være retsstridige. Selv om den Skade, der kan forvoldes ved de forbudte Handlingers Foretagelse, kan erstattes, synes Rekvirenten ikke at skulle behøve at finde sig i, at hans Ret saaledes omsættes til et Erstatningskrav, især da et Forbud ikke som Arrest udsætter Rekvirentens for et almindeligt Kredittab. Den naturlige Ordning vil vistnok derfor være den at overlade det til Fogeden i det enkelte Tilfælde at afgøre, om den Sikkerhed, Rekvirentens tilbyder, kan antages enten at ville holde Rekvirenten fuldstændig skadesløs — hvad der dog vanskelig vil kunne tænkes, undtagen hvor Forbudet sker til Beskyttelse af et rent økonomisk Krav — eller saaledes at fjerne Faren for den ulovlige Handlingens Foretagelse, at man kan spare sig at nedlægge formeligt Forbud derimod. I Overensstemmelse hermed bestemmer ogsaa Rpl. i § 648, 2. Stk., at Forbudet ikke bør nedlægges, »naar det skønnes, at en af Rekvirentens tilbudt Sikkerhed — — — yder Rekvirenten tilstrækkeligt Værn<sup>50)</sup>.

Overalt, hvor der ved Forbud bliver Tale om Sikkerheds-

<sup>49)</sup> Jfr. m. H. t. en Konventionalbøde Dom i U. f. R. 1931 S. 1103, men cfr. Domme i U. f. R. 1929 S. 1131: Navnelov (Nr. 89) 22. April 1904 § 8 hindrede ikke Nedlæggelse af Forbud, 1927 S. 820: de almindelige Regler i Straffelovgivningen gav ikke tilstrækkeligt Værn.

<sup>50)</sup> Se herved Højesteretsdom i U. f. R. 1934 S. 124 med Note 1, der nægter at ophæve et Forbud mod Sikkerhedsstillelse, da det af Rekvirentens hermed tilsigtede Formaal var at opnaa Adgang til at foretage de efter Rekvirentens Anbringender ulovlige Handlinger, og da der efter den omhandlede Rettigheds særlige Natur (et Filmspatent) ikke vilde ydes Rekvirenten tilstrækkeligt Værn.

stillelse, bestemmer Fogeden efter § 649 -- paa lignende Maade som ved Arrest efter § 615, 2. Stk., og § 627, 2. Stk., i Slutn. — ifølge Skøn over samtlige Omstændigheder Sikkerhedens Art og Størrelse.

IV. De Fritagelser, der gælder for Arrest, lader sig ikke overføre paa Forbud, for saa vidt da ikke Talen er om det saakaldte »Arrestforbud«, jfr. § 653 og ovenfor S. 277. § 614 hører ikke til de Bestemmelser, der ved § 652 udtrykkelig (jfr. Ordet »navnlig«) er erklæret for anvendelige paa Forbud, og en Overførelse af Arrestfritagelserne paa det almindelige Forbud vilde heller ikke være naturligt. Et er nemlig, at man i visse Tilfælde udelukker en Mands Kreditorer fra til deres eventuelle Fyldestgørelse at lægge Beslag paa Midler, som han ellers vilde have fri Dispositionsret over. Men noget ganske andet vilde det være, om man, fordi en Person f. Eks. i en Sparekasse havde indskudt et Beløb, som han slet ingen Ret havde til, vilde udelukke den virkelig berettigede fra at sikre sin Ret ved at nedlægge Forbud mod Beløbets Udbetaling. —

Der er visse Forbudsforanstaltninger, som intet har med det civilprocessuelle Forbud at gøre. Dette gælder saaledes om de nærmest til den offentlige Ret henhørende foreløbige Forbud i Grl. § 85, jfr. Rpl. § 800, 1. Stk., mod Foreninger, i Pressel. 3. Jan. 1851 §§ 14 og 15, jfr. Rpl. § 800, 2. Stk., mod fremmede Skrifters Udbredelse og i L. (Nr. 107) 31. Marts 1932 § 38, (Nr. 182) 23. Juni 1932 § 5 og (Nr. 72) 14. Marts 1934 § 5 mod Udøvelse af Praksis. Det gælder ligeledes om det »Forbud«, som til Sikring af Underholdsbidrag kan nedlægges mod Udbetaling af Arbejds løn, jfr. Fr. 14. Okbtr. 1763, K. L. § 161, 2. Stk., Rpl. § 511, 4. Stk., og Forsorgslov (Nr. 181) 20. Maj 1933 § 201, Stk. 1; der vil navnlig ikke blive Spørgsmaal om at forfølge et saadant Forbud<sup>51)</sup>. Endelig maa Behandlingen af de forskellige »Tilhold«, som navnlig Politiet<sup>52)</sup> kan meddele, henvises til Forvaltningsretten, Strafferetten og Strafferetsplejen.

<sup>51)</sup> Jfr. nærmere Bentzon: Familieret (1916) S. 368.

<sup>52)</sup> Jfr. ogsaa det Tilhold, der kan gives en Ægtefælle af Overøvrigheden efter Ægteskabsl. 30. Juni 1922 § 77, som ændret ved L. (Nr. 57) 18. Marts 1925 § 1.

## § 33.

### De nærmere Regler om Forbud.

Angaaende Forbud indeholdt den tidligere Lovgivning i D. L. 1—21—22 en almindelig Bestemmelse om, at der med Forbud skulde »forholdes ligesom med Arrest i alle Maader«. Dette var vel for generelt udtrykt. Men rigtigt er det, at der i de fleste Retninger gælder de samme Regler om Forbud som om Arrest, og dette har ogsaa fundet Anerkendelse ved Rpl. § 652, som særlig henviser til en Række af Bestemmelserne om Arrest, men dog kun »med de Lempelser, som følger af Forholdets Beskaffenhed«.

I. Hvad angaar selve Forbudsforretningens Foretagelse, sker den ifølge § 646 og § 652 smh. m. §§ 625—629 ved Fogeden. Om Begæringen og om Parternes Møde under Forretningen gælder der ogsaa de samme Regler som ved Arrest<sup>1)</sup>. Forbudsforretninger skal i Almindelighed begynde paa dens Bopæl, som de retter sig imod, men Forretningen kan dog ogsaa i Overensstemmelse med § 628, 2. Stk., begynde paa Fogedens Kontor.

Forbudet maa nedlægges overfor den, hvem Undladelsespligten paahviler, eller for nogen, der i det paagældende Forhold staar som hans Repræsentant eller kan antages at ville handle paa hans Vegne<sup>2)</sup>; de Regler, som § 156 indeholder om, for hvem en Stævning kan forkyndes, kan ikke i denne Retning være bindende. Overfor en Forening maa Forbud kunne nedlægges for dens Formand<sup>3)</sup>. Overfor en Redaktør kan der

<sup>1)</sup> Begæringen skal altsaa altid være skriftlig, og Rekvirentens Møde er altid nødvendigt. I Gebyr for Forbudsforretninger betales 9 Kr. (ikke som hos Frost: Fogedforretninger S. 8 anført 10 Kr. 80 Øre), jfr. Sportelreglm. 22. Marts 1814 § 53 smh. m. L. (Nr. 24) 13. Februar 1929 § 5 og Møntlov (Nr. 66) 23. Maj 1873 § 18. Det maa erindres, at Forhøjelsen af Gebyrerne med 20 pCt. er bortfaldet ved L. 13. Febr. 1929 § 1.

<sup>2)</sup> Jfr. U. f. R. 1899 S. 180, 1868 S. 117.

<sup>3)</sup> Jfr. Højesteretsdomme i U. f. R. 1897 S. 796 jfr. 1896 S. 194, cfr. 1894 S. 1207 jfr. 1893 S. 1099.

ikke nedlægges Forbud mod Optagelse af med Navn under skrevne Artikler, da Ansvar for saadanne ifølge Pressel. 3. Jan. 1851 § 3 ikke kan paalægges ham<sup>4</sup>). Forbud mod Ægteskab skulde ifølge Fr. 30. April 1824 § 8, der som ovenfor berørt er opretholdt ved Rpl. § 646, 2. Stk., nedlægges for vedkommende Part og anmeldes for Præsten. Efter Ægteskabsl. 30. Juni 1922 maa Anmeldelsen ske til Lysningsmyndigheden eller, for saa vidt denne allerede har udstedt Lysningsattest, til den Præst eller borgerlige Myndighed, der skal foretage Vielsen, jfr. Lovens §§ 24, 25 og 33.

Til Trods for den Henvisning, der i § 652 gøres ogsaa til § 633, vil sjældent nogen egentlig Registrering og vistnok aldrig nogen Vurdering kunne antages at blive nødvendig ved Forbud. Derimod vil det ogsaa ved Forbud kunne være af Betydning, saaledes som § 633, 2. Stk. foreskriver, udtrykkeligt at gøre Rekviritus opmærksom paa Følgerne af at sætte Fogeddekretet til Side.

II. A. Hvad Forbudets Retsvirkninger angaar, skaber det ikke den civilretlige Uraadighedsvirkning som Arrest; der henvises i § 652 heller ikke til § 616. Selv hvor Forbudet maatte gaa ud paa, til Hævdelsen af en Ret til en bestemt Ting, at afskære Dispositioner over denne, er det dog kun den materielle Ret i sig selv, ikke det formelle Forbud, der kan medføre en i Strid dermed foretaget Dispositions Ugyldighed. Hvis Rekvirenten maatte ønske at skaffe sig yderligere Sikkerhed, vilde det kun kunne ske dersom ved, at han gjorde Arrest i Tingen til Sikring af sit eventuelle Erstatningskrav.

Reglen om Arrestens Tinglysning finder derfor heller ikke Anvendelse paa Forbud. Selv med Hensyn til fast Ejendom skal Tinglysning altsaa ikke finde Sted, men det kan dog ikke være udelukket, at Forbudet tinglyses, da Tinglysningen ikke kan siges at være »aaabenbart overflødig til Rettens Beskyttelse«, jfr. Tinglysningsl. 31. Marts 1926, § 15, 2. Stk., idet den ingenlunde er uden Betydning, men f. Eks. kan tjene til

<sup>4</sup>) Jfr. Højesteretsdomme i U. f. R. 1892 S. 126 (128) og 1912 S. 244 (248), utr. kbh. F. R. K. 31. Oktbr. 1922, cfr. derimod 7. April 1920, hvorved der nedlagdes Forbud for et Blads Redaktion mod at offentliggøre Liste over arbejdsvillige Mestre.

at udelukke god Tro hos Tredjemand angaaende Rekvisiti Ret<sup>5)</sup>.

Selve Forbudet vil ikke i noget Tilfælde kunne give Rekvirenten Ret til at fratage Rekviritus Besiddelsen af den omspurgte Ting — cfr. derimod med Hensyn til Arrest § 617 —, men herom vil der højst kunne blive Spørgsmaal som en Tvangsforanstaltning i Tilfælde af Rekvisiti senere Overtrædelse af Forbudet.

B. For det Tilfælde, at Rekviritus overtræder Forbudet, er der ved Rpl. § 650, som i det væsentlige stemmer med de tidligere Regler i Fr. 6. April 1842 § 9, jfr. § 8, fastsat nogle særlige Retsfølger.

For det første kan han ifølge § 650, 1. Stk., under en af Forbudsrekvirenten anlagt Sag — der maa anlægges henholdsvis ved Underretten eller Landsretten efter Reglen i § 225,9) — dømmes til Straf af Bøder eller Hæfte og i Forbindelse hermed efter Omstændighederne Erstatning<sup>6)</sup>. Det er dog selvfølgelig kun den modvillige Overtrædelse, der straffes, men ikke den, der maatte skyldes en undskyldelig Misforstaaelse, jfr. ogsaa tidligere Fr. 6. April 1842 § 87). Det er kun »efter Omstændighederne«, at der tillige vil kunne paalægges Erstatning. Det maa nemlig, ligesom efter den tidligere Ret<sup>6)</sup>, antages, at alene Spørgsmaalet om Forbudets formelle Lovlighed, saavel dets lovlige Nedlægelse som dets Opretholdelse gennem rettidig Forfølgning, men ikke om dets materielle Retmæssighed, skal prøves under Straffesagen, og Spørgsmaalet om Erstatningsansvar vil jo ikke kunne afgøres, før ogsaa det sidste Spørgsmaal er bragt paa det rene<sup>9)</sup>. I § 650 gives der dog udtrykkelig Dommeren i Straffesagen Anvisning paa den Mulighed at udsætte Spørgs-

<sup>5)</sup> Jfr. herved Vinding Kruse: Ejendomsretten III. 1. S. 1168, der fremhæver, at Dommeren ikke bør afvise efter T. L. § 15, 2. Stk., naar han er i den mindste Tvivl, om en Tinglysning »mulig kunde medføre en vis Retsbeskyttelse, have en vis retslig Interesse for Anmelderen«.

<sup>6)</sup> Jfr. Dom i U. f. R. 1927 S. 412: 400 Kr. Bøde og 400 Kr. Erstatning.

<sup>7)</sup> Jfr. Domme i U. f. R. 1900 S. 956, cfr. 1909 S. 171 (173), S. 293.

<sup>8)</sup> Jfr. nærmere H. Munch-Petersen: Civilproces III S. 249—250.

<sup>9)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret Dom i U. f. R. 1910 S. 902.

maalet saavel om Idømmelse af Straf som af Erstatning, indtil Forbudssagen er afgjort.

Naar Forbud ved Fogeden er nedlagt, har fremdeles ifølge § 650, 2. Stk., Politiet paa Rekvirentens direkte Begæring (han behøver altsaa ikke først at henvende sig til Fogeden derom) at yde Bistand til Forbudets Opretholdelse ved at hindre den paagældende i at foretage Overtrædelseshandlinger, tilintetgøre, hvad der maatte være foretaget i Strid med Forbudet, og deslige<sup>10)</sup>.

Ifølge § 651 skal ogsaa en Tredjemand, der vidende om et Forbud yder den, mod hvem Forbudet er rettet, Bistand til de forbudne Foretagenders Udførelse, blive erstatningspligtig overfor Rekvirenten<sup>11)</sup>. Efter Strfl. 1930 kan der ogsaa overfor Tredjemand blive Spørgsmaal om Straf.

III. A. Angaaende Retsmidlerne mod et ulovligt Forbud gælder der ifølge § 652, smh. m. § 634<sup>12)</sup> og §§ 636—645, i alt væsentligt det samme som ved Arrest.

a. Saaledes skal navnlig ogsaa det nedlagte Forbud »forfølges«<sup>13)</sup>. En fuldstændig Ligestilling med Arrest maatte medføre Forfølgning fra dets materielretlige Side under en »Hovedsag«, fra dets formelt-processuelle Side under en »Forbudssag«, men saaledes at disse to Sager normalt blev bragt i Forbindelse med hinanden. Dette antoges ogsaa før Rpl.<sup>14)</sup>, men i nyere Retspraksis er en særlig Hovedsag ikke blevet anset for fornøden<sup>15)</sup>. Alle Spørgsmaal om Forbudets oprindelige Lovlighed afgøres da under Forfølgningssagen.

<sup>10)</sup> Jfr. saaledes fra den tidligere Ret Dom i U. f. R. 1898 S. 604.

<sup>11)</sup> Jfr. efter den tidligere Ret Domme i U. f. R. 1916 S. 435, 1873 S. 44.

<sup>12)</sup> Bestemmelsen i § 635 om Fritagelse for Forfølgning i Tilfælde af Rekvirentens Konkurs eller Død har man derimod ikke fundet Anledning til at overføre paa Forbud, da dette sædvanlig ikke vil tabe sin Virkning, fordi Rekvirentens Konkurs gaar fallit, og det, naar han dør, er selvsagt, at Forbudet maa blive uden enhver Betydning.

<sup>13)</sup> Vedrørende Spørgsmaalet om lovlige Forfølgning af Forbud, se Domme i U. f. R. 1920 S. 594 og 1935 S. 179 samt V. L. T. 1929 S. 19.

<sup>14)</sup> Jfr. Deuntzer: A. & F. S. 104 og H. Munch-Petersen: Civilproces III. S. 251.

<sup>15)</sup> Jfr. herved Højesteretsdomme i U. f. R. 1934 S. 9 (10) Note 1 og 1934 S. 12, hvorefter Forligsmægling fandtes unødvendig, skønt der ikke var rejst særlig Hovedsag.

b. Derimod hører Spørgsmaal, om et Forbud skal ophæves paa Grund af efterfølgende Omstændigheder, udelukkende under Fogedens Afgørelse<sup>16)</sup>. Selv om Forbudet allerede maatte være stadfæstet under Forfølgningssagen, maa Fogeden dog sikkert kunne ophæve det igen, naar de Forudsætninger, der forelaa, dengang det blev nedlagt, væsentlig maatte have forandret sig, f. Eks. naar den Fare for Overtrædelse, der i sin Tid har fremkaldt Forbudet, maa antages at være forsvundet, og vistnok ogsaa, naar den Retsanskuelse, hvorpaa det hvilede, senere er blevet underkendt af højere Instans. Dette er ikke i Strid med Princippet om Dømmes Retskraft, da Retten i Forfølgningssagen selvfølgelig kun har kendt Forbudet for lovligt paa det da eksisterende Grundlag, og en modsat Ordning vil kunne føre til det højst stødende Resultat, at en en Gang begaaet Retskrænkelse i ganske ubegrænset Tid skulde medføre den Ekstra-Straf, der er knyttet til Overtrædelse af et Forbud, selv om de faktiske eller juridiske Forudsætninger for dette for længst maatte være faldet bort<sup>17)</sup>.

c. Ligesom ved Arrest kan Klager fra Rekvisitus, der tilsigter Ophævelse af det nedlagte Forbud som ulovligt gjort, aldrig gøres gældende ad Appelvejen, jfr. § 652 smh. m. § 637, men der vil alene kunne blive Tale om Appel overfor et nedlagt Forbud for at drage Fogeden personligt til Ansvar, idet Retsmidlet i saa Fald er Anke, jfr. § 652 smh. m. § 644.

Har Fogeden derimod nægtet at nedlægge Forbud, maa der ligesom i Tilfælde af Nægtelse af Arrest, ifølge § 652, jfr. § 645, finde Kære<sup>18)</sup> Sted. Kærefristen er 4 Uger<sup>19)</sup>. Iøvrigt

<sup>16)</sup> Jfr. herved Højesteretsdom i U. f. R. 1934 S. 124 med Note 1 samt Dom U. f. R. 1933 S. 135.

<sup>17)</sup> Jfr. saaledes efter den tidligere Ret to Højesteretsdomme fra 1908 i U. f. R. 1909 S. 169 og 171, der paalagde en Redaktør Ansvar for nogle Overtrædelser af et i 1890 nedlagt Forbud, som han i 1906 og 1907 havde gjort sig skyldig i, skønt en i Mellemtiden af Højesteret i 1892 afsagt Dom (jfr. U. f. R. 1892 S. 126) i en tilsvarende Sag havde erklæret det juridiske Grundlag, hvorpaa Forbudet var blevet nedlagt, for urigtigt.

<sup>18)</sup> Jfr. R. U. Nr. 135 i U. f. R. 1922 B S. 171.

<sup>19)</sup> Jfr. allerede Dom i U. f. R. 1921 A S. 69.

kan Fogedens Kendelser under Forbudsforretningen næppe paakæres<sup>20</sup>).

B. Findes Forbudet ulovligt<sup>21</sup>), vil Rekvisitus ligesom ved Arrest som Regel kunne forlange sig E r s t a t n i n g tilkendt, jfr. § 652 smh. m. §§ 641 og 642<sup>22</sup>). Nogen almindelig Forordning om, at der er lidt Kreditspilde, kan der dog her ikke opstilles, og ogsaa Tort vil kun under særlige Omstændigheder kunne antages at være tilføjet, f. Eks. ved Forbud mod Ægteskab.

---

<sup>20</sup>) Herfor taler Udviklingen i Mot. t. K. U. t. B. R. Sp. 173 ff., navnlig Sp. 184. En Dom i U. f. R. 1936 S. 413, der nægter Kære over en Fogedkendelse, som havde nægtet at udsætte en Forbudsforretning, forudsætter dog, at Kære over Fogedens Kendelser under en Forbudsforretning ligesom ved Eksekution, jfr. § 536, kan finde Sted, naar blot Forretningen er sluttet.

<sup>21</sup>) Cfr. U. f. R. 1897 S. 847.

<sup>22</sup>) Jfr. fra den tidligere Ret Højesteretsdomme i U. f. R. 1913 S. 506, 1907 S. 48, 1899 S. 328 (334), S. 67 jfr. 1897 S. 856, 1893 S. 462 jfr. 1891 S. 285 (299), 1888 S. 460, samt U. f. R. 1900 S. 119 og efter Rpl. 1921 S. 191, 1931 S. 1108, 1932 S. 20, 1933 S. 971 (973), 1934 S. 537, 1935 S. 363 (366).

SAGREGISTER M. M.

## S A G R E G I S T E R

- Absolut Bortsalg** 205, 206.  
**Adcitation** under Eksekution 60.  
**Adkomstdokument** til Brug ved Tvangsauktion 184, 193.  
**Administration** af fast Ejendom som Fyldestgørelsesmiddel 240-43.  
**Afbetaling**, Indsættelsesforretninger ved Afbetalingskøb 268-70, Eksekution i Afbetalings effekter 62, 70 m. 42), Udtagelsesret ved 96-97.  
**Afgifter**, Udpantning for 8-9, 102, 147, 150, 151, 154, 159. — Om Afgifter ved Fogedsager, se *Gebyrer*.  
**Afkald** paa Eksekutionsfritagelse 79, paa Udtagelsesret 94<sup>36</sup>), 98-99, paa Eksekutionsfrist 44 m. 3), 48<sup>15</sup>).  
**Afkræftelse** af Udlæg 84 cfr. 86, 111.  
**Aflysning** af Auktion eller forberedende Møde 177<sup>8</sup>).  
**Afsoning** af Bøder 64.  
**Aftægtskontrakter** som Grundlag for umiddelbar Eksekution 32<sup>45</sup>).  
**Aftægtsydelse** 74<sup>61</sup>), 91<sup>31a</sup>), 252 m. 26).  
**Afværgelse** af Eksekution ved frivillig Opfyldelse 115, af Arrest ved Betaling eller Sikkerhedsstillelse 284-85, 294, 301, 306, af Forbud ved Sikkerhedsstillelse 322-23.  
**Akkord**, om Eksekution i Tilfælde af 85.  
**Aktier**, Eksekution i 91<sup>29</sup>), tvungent Bortsalg af 239-40.  
**Aktieselskab** som Part under Fogedforretning 52<sup>3</sup>), ingen Udtagelsesret 97<sup>50</sup>).  
**Alimentation**, se *Underholdsbidrag*.  
**Anden Auktion** 201-202, 208.  
**Anke** mod Eksekution 140-44, mod Udpantning 156, 144<sup>29</sup> og <sup>31</sup>), mod Auktion 217-19, mod umiddelbare Fogedforretninger 270-72, mod Arrest 303, 308, mod Forbud 328.  
**Ankefrist** ved Eksekution 142-43, ved Auktion 218-19, ved umiddelbar Fogedforretning 271.  
**Anmeldelse** af Eksekution til Foresatte 108, af Udpantning 153.  
**Anstand**, se *Udsættelse*.  
**Ansvar** for ulovligt Udlæg 144-45, for Udpantning 157-59, for Auktion 219-20, for umiddelbare Fogedforretninger 272, for ulovlig Arrest 309-11 og Forbud 329, for Overtrædelse af Forbud 326-27.  
**Appel**, se *Anke, Kære*.  
**Approbat**ion, Hammerslag paa 207, 209.  
**Arbejdsydelser**, Udlæg i Vederlag for 68-69, Fremtvingelse af 250-51.  
**Arrest**, dens Begreb 275, Forskel fra Forbud 275-78, de alm. Betingelser 280-86 (se Indhold § 26), særlige Betingelser for Arrest paa Person 286-90, Genstanden 290-92, Fremgangsmaaden 293 ff. (se Indhold § 29), ved Arrest paa Person 295-97, Arrestens Retsvirkninger 298-302 (se Indhold § 30), Retsmidler mod Arrest 303 ff. (se Indhold § 31), Ansvar for ulovlig Arrest 309-11. — Arrest uanset paabegyndt Auktionsforretning 177-78, 181, uanset Forskrifterne i §§ 493-499, 252-53.  
**Arrestforbud** 277, 323.  
**Arrestgrund** ved uforfaldne Fordringer 282-83.

- Arrestsag** 303, 304-308.  
**Arreststedet** 293.  
**Arrestværetning** 305.  
**Artsbestemt Krav som Betingelse for Arrest** 280.  
**Arv**, Udlæg i 67-68.  
**Assistenshusauktioner** 163<sup>7a</sup>), 168, 225.  
**Auktion**, om Auktion i Almh. 161-66 (se Indhold § 12), Virkninger af Auktion 204-12 (se Indhold § 18), Mangler ved den solgte Ting 211-12, Proceduren under Auktion 213-15, Retsmidler 217-19. — Se iøvrigt frivillig Auktion og Tvangsauktion.  
**Auktionsafgifter**, se Gebyrer.  
**Auktionsbog** 13, 200, 223<sup>8</sup>).  
**Auktionsbud** 184, 200, 205-208, 235.  
**Auktionsfordringer**, Udpantning for 148-49, 227.  
**Auktionsholder** 223-24.  
**Auktionskataloger** 187, 233-34.  
**Auktionskonditioner**, se Auktionsvilkaar.  
**Auktionsledere** 163<sup>7</sup>), 183-84, 187<sup>9</sup> og 10), 192<sup>6</sup>), 222, 223-24, 230-33, 234-35, 235-36.  
**Auktionsmøde**, det forberedende, se Forberedende Møde og Indkaldelse.  
**Auktionsomkostninger** 187, 194-95, 197-98, 233. Udpantning for 148-49, 233.  
**Auktionsplakat** 183<sup>\*</sup>), 185, 188<sup>m.11</sup>), 232.  
**Auktionsskøder** 203, 210.  
**Auktionssummen**, dens Fordeling ved Løsøre 189-91, ved fast Ejendom 202-203.  
**Auktionsvilkaar** ved Tvangsauktion over Løsøre 186-88, over fast Ejendom 194-99, ved frivillig Auktion 233.  
**Autorisation** som Inkassator af Fordringer 239, som Bestyrer af fast Ejendom 121, 242, som Auktionsleder 223-24.  
**Baandlagte Midler**, Udlæg i 81-82.  
**Banker**, Udlæg i Midler staaende i 77-78, 113, 116<sup>36</sup>), Udlæg paa Grundlag af Pantebrev udstedt til 35-36, 48.  
**Barnets Tarv**, Hensynet hertil ved umiddelbar Fogedforretning 265-67.  
**Begyndelsessted** for Fogedforretninger, se P a a b e g y n d e l s e s s t e d.  
**Begæring** ved Eksekution 107, Udpantning 151, ved Tvangsauktion 184, 192, ved frivillig Auktion 230, ved Arrest 293.  
**Bekendtgørelse** af Tvangsauktion over Løsøre 185, 192, over fast Ejendom 200, af det forberedende Møde 193, 177<sup>8</sup>), af anden Auktion 202, af Auktionsvilkaar 187-88, af frivillig Auktion 231-32.  
**Beneficiarier** 241, 242.  
**Beneficium competentiæ** 86-103, særlig ved Arrest 291-92, se ogsaa U d t a g e l s e s r e t.  
**Berømmelse** af Eksekution 108-109, af Tvangsauktion 184-85, 200, af frivillig Auktion 231.  
**Besiddelsen** af udlagte Genstande 121, 133-37, af udpantede Genstande 154-55, af arresterede Genstande 295; cfr. ved Forbud 326.  
**Besiddelseskrav**, Gennemførelse ved direkte Eksekution 250-51, ved umiddelbar Fogedforretning 254 ff. (se Indhold § 24).  
**Beskikkelse**, se A u t o r i s a t i o n.  
**Beslaglæggelse**, sml. med Arrest 302.  
**Bestyrer** af fast Ejendom 121, 242.  
**Betalingsfrist** ved Auktion, se K r e d i t f r i s t.  
**Betingede Ydelser**, Udlæg i 68.  
**Betinget Skøde** 210, 298-99.  
**Bevis** for, at Arrestgrundlaget er til Stede, kræves ikke 281-82, 283, jfr. ved Forbud 318, 319-20.  
**Bevisførelse** under Fogedforretning

- ger 124, 214, 255<sup>4</sup>), særlig ved Forbud 318.
- Bevisoptagelse**, se *Bevisførelse*.
- Bodel**, Eksekution i 62-63, Betydning ved Udtagelsesrettens Udøvelse 95.
- Brandredskaber**, Udlæg i 106.
- Brugspant** 240, 242-43, 261, cfr. 264.
- Brugsrettigheder**, Udlæg i 71, 112-13, deres Stilling under Tvangsauktion 176, 179, 196, Fyldestgørelse i Brugsrettigheder 240-42, 242-43.
- Bud**, se *Auktionsbud*.
- Bøder**, deres Inddrivelse 53, 64, 148, 152-53, 281.
- Børn**, Udlevering ved Fogeden 250, 265-67.
- Børsafgift** 183<sup>\*</sup>), 224<sup>14</sup>).
- Dagpenge**, Udlæg i 73-74.
- datio in solutum** i Stedet for Auktion 237-38.
- Delinkventomkostninger** 117<sup>41</sup>), 269<sup>66a</sup>) og 67); cfr. 296.
- Denunciation** ved Udlæg i Fordringer 132-33, ved Arrest 300-301.
- Dispositionsmaksime** i Fogedsager, se *Vedtagelse*.
- Dokumentation**, se *Oplæsning*.
- Dokumenter**, Tvang til Udstedelse af 251.
- Domfældte** er sædvanlig Rekvisitus 52-53, Eksekutionsobjektet skal tilhøre ham 61-63, Domfældtes Indsigelser mod Tvangsauktion 171.
- Domme**, deres Eksekutionskraft 18-27, 38-39, 44-46.
- Dommer- eller Partsvirksomhed** under Tvangsauktion 182, 214, 215, ved Udpantning 153-54, ved Indsættelse efter Afbetalingsloven 269.
- Dommerfuldmægtige** ved Fogedforretninger 6-7.
- Domstole** modsat øvrige Retter 18-19.
- Død**, Fritagelse for Forfølgning af Arrest 306, cfr. Forbud 327<sup>12</sup>).
- Dødsbo**, Eksekution i 85-86.
- Eksekution**, Grundlaget derfor 18-44 (se Indhold § 3), Parterne ved 52-60 (se Indhold § 5), Genstanden for 61-83 (se Indhold § 6), særlige Undtagelser fra Eksekution 71-83, Genstanden for det enkelte Udlæg 84-106 (se Indhold § 7), Fremgangsmaaden ved Eksekution 107-22, Stedet for 111-13, Møde under 113-15, Tvangsmidler under 116-18, Vurdering og Registrering 118-19, Besiddelsen af det udlagte 121, 133-37, Genoptagelse af Udlægsforretning 122, Procedure under Eksekution 123-27, Kendelser 126, Omkostninger 126-27, Udlæggets Retsvirkninger 115, 128-37 (se Indhold § 9), 173, 176, 179, Retsmidlerne 138-45 (se Indhold § 10). —Eksekution uanset paabegyndt Auktionsforretning 177-78, 181.
- Eksekutionsfrist** 44-49 (se Indhold § 4. I), 252-53, 267.
- Eksekutionsfritagelse** ifølge Loven 71-79, ifølge Vedtagelse 79-83.
- Eksekutionsgrundlag** 18-44 (se Indhold § 3).
- Eksekutionsklausul**, se *Tvangsklausul*.
- Eksekutionskraft**, Voldgiftskendelsers 19-20, 40-43, 45<sup>6</sup>), Dommes og Kendelsers 18-27, 38-39, Indtræden og Suspension af Eksekutionskraft 44-52 (se Indhold § 4).
- Eksekutionsstedet**, se *Stedet*.
- Eksigibilitet**, se *Eksekutionskraft*.
- Eksstingverende Virkning** af Tvangsauktion 166, 211, jfr. 239, cfr. 237.

- Eksstinktiv Erhvervelse** 219.
- Embedsmænd**, se **Tjenestemænd**.
- Eneret**, Sagføreres under Eksekution 115, Fogedernes og Auktionsledernes med Hensyn til frivillig Auktion 224.
- Eneste Auktion** 202.
- Erstatning** for ulovlige Fogedforretninger, se **Ansvar**.
- Exequatur** for udenlandske Domme 21.
- Falsmaalskendelser**, Fuldbyrkelse af 47.
- Familieforsørger** som Kriterium for Udtagelsesrettens Omfang 92 cfr. 89, 95<sup>39</sup>).
- Familieretlige Ydelser**, Udpantning for 147-48, se iøvrigt **Underholdsbidrag**.
- Fast Ejendom**, Eksekution i 7, 13, 14, 15-16, 33-36, 47-48, 90<sup>27</sup>), 111, 112-13, 120-21, 131, 137, Tvangsauktion over 174-79, 180-82, 192-203 (se Indhold § 17), 207-208, 209-10, frivillig Auktion over 222-23, 228-29, 230, 232, 235, 236, Administration af 240-43, Fravigelse af Besiddelse 250, 255-62.
- Faste Voldgiftsret** 19, 40, 45<sup>6</sup>).
- Firmanavn**, Værn ved Forbud 315 m. 18).
- Flere Domhavere**, Prioritet med Hensyn til Udlæg 109-11.
- Fogedbog** 13, 122.
- Fogeder**, 6 ff. (se Indhold § 2), Ansvar for Fogeden, se **Ansvar**.
- Fogedforbud**, se **Forbud**.
- Fogedforretninger** 278-79, »umiddelbare Fogedforretninger«, se **Ind- og Udsættelsesforretninger**.
- Fogedkendelser**, deres Retskraft 58-59, 138-40, 216-17, deres Eksekutionskraft 19.
- Fogedret** 6 ff.
- Fogedvidner**, se **Vidner**.
- Forbehold** af Udtagelsesret 99-101.
- Forberedende Møde** ved Tvangsauktion 176-78, 196-99, 218, se ogsaa **Indkaldelse**.
- Forbud**, Forskel fra Arrest 275-78, Betingelserne for dets Nedlæggelse 312-23 (se Indhold § 32), de nærmere Regler om Forbud 324 ff., dets Retsvirkninger 325-27, Overtrædelse af 326-27, Retsmidlerne 327-29, Ansvar for ulovligt Forbud 329. Forbud uanset Forskrifterne i §§ 493-499, 252-53.
- Forbudsgrund** 320-21.
- Fordelingsudkast** ved Tvangsauktion 189-91, 199, 202-203.
- Fordringer**, Udlæg i 68-71, 113, 132-33, 137, Udtagelsesret ved Fordringer 91<sup>29</sup>), Auktion over 169, 185-86, 229, anden Fyldestgørelse i 239-40, Arrest i 300-301.
- Foregrebet Retsforfølgning** 275 ff.— se **Arrest** og **Forbud**.
- Foreløbige Retsmidler** 275 ff., se **Arrest**, **Forbud**.
- Foreløbigt Udlæg** i Arvepart 67-68.
- Forening** af Krav under Eksekution 108.
- Foreningsauktioner** 212, 226-28.
- Forfalden Fordring** som Betingelse for Eksekution 20, for Fyldestgørelse paa Tvangsauktion 181, om Betingelse for Arrest 288 cfr. 282.
- Forfatterret**, Udlæg i 66, 67, Forbud til Værn af 315<sup>22</sup>).
- Forfølgning** af Arrest 303, 304-308, af Forbud 327.
- Forhandlingsmaksimen** under Fogedforretninger 124-25, cfr. ved **Indsættelsesforretninger** efter **Afbetalingsloven** 269.
- Forkortelse** af Eksekutionsfrist 46.
- Forkyndelse** af Dommen 44-45, af Eksekution ifølge Pantebrev 48, af Udpantningskendelse 152-53.
- Forlig**, dets Eksekutionskraft 27-32, 43-44, 47.
- Forligsmægling** under Tvangsauktion 182, 191, 199, 215.

- Forlængelse** af Eksekutionsfrist 45.
- Formuerettigheder**, Udlæg i 64 f., 66 ff.
- Forsikringskrav**, Undtagelse fra Eksekution 74-77, Udpantning for 148.
- Forsørgelseskontrakter**, Udlæg i Retten efter 74 ff.
- Forældelse** af Eksekutionskraft 48-49, af Udpantningsret 149-50, af Adgangen til Tvangsauktion 128-29, 136-37.
- Forældremyndighed**, Fremtvingelse af 250, 265-67.
- Fragaaelsesbo**, Eksekution i 85-86, Udtagelsesret i 102-103, om Realisation af Boets Effekter 164, 167, Arrest overfor 306, Forbud 327<sup>12</sup>).
- Fremgangsmaade**, ved Eksekution 107-27 (se Indhold § 8), ved Udpantning 151-59 (se Indhold § 11. III), ved Tvangsauktion 183-203 (se Indhold §§ 16 og 17), ved frivillig Auktion 234-35, ved umiddelbar Fogedforretning 268-70, ved Arrest 293-97 (se Indhold § 29), ved Forbud 324-25.
- Fremleje**, om Udsættelse paa Grund af 257-58.
- Fremmede Retsdekreter**, se u d e n l a n d s k e D o m m e.
- Fremstilling** af Rekvisitus ved Politiet, ved Eksekution 117, ved umiddelbar Fogedforretning 268 cfr. 269, ved Arrest 294-95.
- Fremtidige Erhvervelser** ikke Genstand for Eksekution 67-68.
- Frigivelse** af Sikkerhed ved umiddelbar Fogedforretning 261, ved Arrest 284.
- Frigørelsestid** ved Tvangsauktion 181.
- Fritagelser** fra Eksekution 71-83 (se Indhold § 6. II), fra Arrest 290-92, cfr. Forbud 323.
- Frivillig Auktion** 221-36, ved hvem den holdes 221-28 (se Indhold § 20), Stedet for dens Afholdelse 228-29, Begæring 230-31, Berømmelse 231, Bekendtgørelse 231-32, Auktionsvilkaarene 233-34, selve Auktionens Afholdelse 234-35, Tvistigheder 235-36, om Vidner 13<sup>17</sup>), Auktionens Virkninger 204 ff., 208, 209, 210, 211-12.
- Frivillig Opfyldelse** til Afværgelse af Eksekution 115.
- Frugter** af fast Ejendom, Eksekution i 70<sup>42</sup>), 118<sup>44</sup>), 120-21, 121<sup>55</sup>), 137, 240<sup>22</sup>), 240-43.
- Fuldbyrdelse** af Domme i borgerlige Sager, se Eksekution.
- Fuldbyrdelsesfrist**, se Eksekutionskraft.
- Fuldbyrdelseskraft**, se Eksekutionskraft.
- Fuldmægtige** under Fogedforretninger 6-7.
- Fyldestgørelsesmaader**, de forskellige 17, 115-16, 237 ff.
- Fæleseje**, Auktion ved Opløsning af 165.
- Færdelsesret**, Beskyttelse ved Forbud 314 m. 10).
- Første Instans**, Fremsættelse af Indsigelser mod Eksekution i 58-59, 138, mod Udpantning 156-57, mod umiddelbare Fogedforretninger 272, mod Arrest 303, 304-308, 311, mod Forbud 327.
- Gangklæder**, Udlæg i 88 m. 23).
- Gaver**, om Eksekution i 80-82.
- Gebyrer**, ved Udlæg 107<sup>3</sup>), 122<sup>62</sup>), ved Udpantning 152<sup>24</sup>), ved Tvangsauktion 183<sup>\*</sup>), ved frivillig Auktion 183<sup>\*</sup>), 224, 226, 227<sup>22</sup>), ved Handlingsdomme 247<sup>10a</sup>), ved umiddelbare Fogedforretninger 268<sup>62</sup>), 269<sup>66</sup>), 270<sup>70</sup>) og 72), ved Arrest 293<sup>1</sup>), ved Forbud 324<sup>1</sup>).
- Genoptagelse** af Eksekutionsforretning 122.

- Gensidige Obligationsforhold**, Udlæg i Retten efter 68-71, 82-83.
- Genstanden for Udlæg** 61-106 (se Indhold §§ 6-7), for Arrest 290-292.
- Godkendelse af Forlig**, se *Ratification*.
- Godtgørelse i Penge** ved Fyldestgørelse af Handlings- og Undlægsdomme 246-50.
- Godtgørelseskrav** for ikke-økonomisk Skade, Udlæg i 64-66.
- Grundbyrder**, Udlæg i 112-13, deres Stilling under Tvangsauktion 176, 179, 196.
- Grundbyrdedokument** som Grundlag for umiddelbar Eksekution 324<sup>5</sup>), som Grundlag for Retten efter § 578 238<sup>9</sup>).
- Grundlaget for Eksekution** 18-44 (se Indhold § 3), for Udpantning 147-49, for Tvangsauktion 166, 167-71 (se Indhold § 13), for frivillig Auktion 230-31.
- Gyldighed**, Dommens 38-39, Forligs 43-44, Udlægsforretningens 171.
- Gældsbreve**, Udlæg i 113, 132-33, 137, Arrest i 300-301.
- Gældsbrevssager**, Arrest i 284, 311.
- Gældsfragaelsesbo**, se *Frageaelsbo*.
- Gældsfængsel**, Betingelser for dets Anvendelse 244, 286-290 (se Indhold § 27), særlig for Underholdsbidrag 289-90, 296, 297, 304, 305, Fremgangsmaaden 295-97, Fritagelse for 290, dets Retsvirkninger 301-302.
- Gødning**, Udlæg i 105-106.
- Haager-Konventionen** af 1905 23-24, 288-89.
- Haandpant**, Forauktionering af 142<sup>1</sup>), 15, 167-68, 169, 184, 184<sup>2</sup>), 185-86, Haandpant i Pantebrev 35, 36<sup>1</sup>), 242<sup>25</sup>).
- Habilitetsbetingelser** for Fogeder, Sognefogeder m. fl. 11-12, Auktionsledere 223.
- Hammerslag** ved Auktion 178, 188, 200, 201, 202, 205, 209-10, 234, se ogsaa *Approbat ion*.
- Handleforpligtelser**, direkte Eksekution af 250-52, ikke Haandhævelse ved Forbud 312-13.
- Handling**, Forbud mod 312-13, 317-18, Fremtvingelse af 244-49, 250-52.
- Handlingsdomme** 45, 244-49.
- Henstandslovgivning** 85, 215<sup>9a</sup>).
- Hittegods**, Auktion over 165.
- Honorarer** til Rekvirentens juridiske Konsulent, ved Eksekution 303<sup>6</sup>), 127, ved Tvangsauktion 197, ved Arrest 294<sup>4</sup>).
- Hovedsag** ved Arrest 304, 307, ved Forbud 327.
- Husdyrvoldgiftskendelser**, deres Eksekutionskraft 19-20, 40-43, 45<sup>6</sup>).
- Huslejekrav**, Udlæg i 704<sup>2</sup>), 1184<sup>4</sup>), 121<sup>55</sup>), 240<sup>22</sup>).
- Husmandsbrug**, Undtagelse fra Eksekution ved 78.
- Husmandsforeninger**, Auktioner ved 212, 226-28.
- Husstand**, Beneficiet til Fordel for 89.
- Hustru**, Samtykke til Afkald paa Udtagelsesret 79, 98<sup>55</sup>) — se iøvrigt *Ægtefæller*.
- Hæfte**, se *Straf*.
- Hæftelser**, Udslettelse af — se *Udslettelse*.
- Hø**, Udlæg i 105-106.
- Høstpantebreve**, Udpantning i Henhold til 7<sup>6</sup>), 94, 106, 154.
- Illoyal Konkurrence** ved Auktionsalg 232, Forbud mod 316<sup>m. 26</sup>.
- Indbogenstande**, undtaget fra Udlæg 89-92, 94-97.
- Individualrettigheder** som Genstand for Forbud 314, 318-19.
- Indkaldelse** til forberedende Møde ved Tvangsauktion 174-76, 192-93, Virkning af Indkaldelsen 121, 176-78, 193-94 — se iøvrigt *Bekendtgørelse*.

- Ind- og Udsættelsesforretninger**, hvornaar de kan finde Sted 254-68, Fremgangsmaaden 268, særlig i Tilfælde af Køb paa Afbetaling 268-70, Retsmidler mod 270-72.
- Indsigelser mod Dommen** 38-39, mod Forliget 43-44, mod Eksekution 57-60, 123, 126, 138-39, mod Udpantning 155, under Tvangsauktion 190-91, 199, 200, 203, 213-15, ved frivillig Auktion 235-36, ved umiddelbar Fogedforretning 270-72, ved Arrest 303-311 (se Indhold § 31), ved Forbud 327-29.
- Indtægter af fast Ejendom, Eksekution i**, se **Frugter**.
- Inhabilitet hos Fogeder** 11-12.
- Inkassationsalær** 293<sup>6</sup>), 127<sup>75</sup>), 187<sup>8</sup>), 197, 198<sup>18</sup>), 294<sup>4</sup>).
- Inkassator ved Tvangsauktion** 186, 188-89, ved frivillig Auktion 232-33, ved Inddrivelse af Fordringer 239-40.
- Interessentskab, Udlæg i Retten efter** 71, 83, Udtagelsesret 97<sup>50</sup>).
- Intervention under Eksekution** 57-60.
- Invaliditetserstatning, om Udlæg i** 65, 76-77.
- Justa causa**, se **Forbudsgrund**.
- Justifikation af Arrest** 303, 304-308, af Forbud 327.
- Kapitalforsikringer undtaget fra Kreditorforfølgning** 75-76.
- Katalog**, se **Auktionskatalog**.
- Katalogafgift** 183<sup>\*</sup>), 224<sup>14</sup>).
- Kendelser, deres Eksekutionskraft under Fogedforretninger** 18-19, 38-39, 46-47. Kendelser under Eksekutionsforretning 19, 126, 138-40, under Udpantningsforretning 155, under Tvangsauktion 191, 199, 203, 215, 216-17, ved frivillig Auktion 236, ved umiddelbare Fogedforretninger 270 — se ogsaa **Udpantningskendelse**.
- Kirkestævne** 192.
- Klager**, se **Anke og Kære** samt **Indsigelser**.
- Klarhed i Grundlaget som Betingelse for Eksekution 2**, 18-38 (se Indhold § 3. I), for Udpantning 147, umiddelbar Fogedforretning 260, 262-63.
- Klasselotterigevinster, Eksekutionsfritagelse for** 77.
- Kommuneskatter, Udpantning for**, se **Skatter**.
- Kompetence, Fogedretternes** 13-16.
- Konkurrenceforbud o. lign., Beskyttelse ved Forbud** 316<sup>26</sup>).
- Konkurs, dens Indvirkning paa Eksekutionsadgangen** 84, paa Arrest 288-89, 299, 306, paa Forbud 327<sup>12</sup>).
- Konkursbo, Eksekution i** 84. Auktion over Boets Effekter 164, 167.
- Konsuler, danske Konsuler i Udlandet** 20, 39, 45<sup>6</sup>).
- Kontinuationsudlæg** 122, 122<sup>62</sup>).
- Kontorforretninger ved Udlæg** 111-12, 113, 114<sup>31</sup>), ved umiddelbar Fogedforretning 268, ved Arrest 293, ved Forbud 324.
- Kontradiktoriske Princip i Fogedsager 2**, 114-15, 155, 293-94.
- Kontrakrav**, se **Modregning**.
- Kontrol, Fogedens med Sognefoged** 9-10, 123, 126, med Auktionsleder 223, 235, med Administration af fast Ejendom 242-43.
- Kreditforeninger, Eksekution paa Grundlag af Pantebrev til** 35-36, 48.
- Kreditfrist ved Tvangsauktion** 186-87, 194-95.
- Kreditspilde, Godtgørelse for, ved Udlæg** 145, ved Udpantning 158, ved Arrest 310, ved Forbud 329.
- Kriselovgivning** 85, 215<sup>9a</sup>).
- Kumulation af Krav under Eksekution** 108.

- Kunstnerret**, se **Forfatterret**.
- Kære** mod Eksekution 140-43, 144, mod Udpantning 156, mod Tvangsauktion 217-19, mod frivillig Auktion 236, mod umiddelbare Fogedforretninger 270-72, mod Arrest 303, 308, mod Forbud 328-29.
- Kærefrist** ved Eksekution 142-43, ved Tvangsauktion 218-19, ved umiddelbar Fogedforretning 271, ved Arrest 308, ved Forbud 328.
- Laanekasser**, Fritagelse for Arrest i Midler 77-78, 291.
- Landboforeninger**, Auktioner ved 212, 226-28.
- Landbrugsejendomme**, Udsættelse af Tvangsauktion ved 215<sup>9a</sup>).
- Landjurisdiktion**, Udlæg foretaget i 15-16.
- Landvæsenskommissioner** 19, 39-40, 45<sup>6</sup>).
- Lejeindtægt**, Udlæg i 70<sup>42</sup>), 118<sup>44</sup>), 121<sup>55</sup>), 240<sup>22</sup>).
- Lejekontrakter**, Beskyttelse ved Forbud af Rettigheder ifølge 314<sup>11-13</sup>).
- Lejeret**, Udlæg i 71, 240-43, Misligholdelse som Grundlag for Udsættelse 255-59, Forbud til Værn af 314.
- Lejlighed**, Indsættelse i eller Udsættelse af 255-60, 261-62.
- Licitation** 161-62, 225.
- Likvidation**, om Eksekution i Tilfælde af 85.
- Litteratur** ang. Tvangsfuldbyrdelse 3-5, 161<sup>1</sup>), 192<sup>1</sup>), ang. foreløbige Retsmidler 279.
- Livrenter**, Udlæg i 74-76.
- Livsfornødenheder**, Undtagelse fra Udlæg af de vigtigste 90-92, ved Arrest 291.
- Livsforsikringer**, Udlæg i 74-76.
- Logerende**, Udsættelse af 258, Indsættelse af 261-62 m. 32).
- Lotterigevinster**, Eksekutionsfritagelse for 77.
- Lovbestemt Pant** som Grundlag for Tvangsauktion 168-69.
- Lønninger**, Udlæg i 72-73.
- Løsøre**, Udlæg og Udpantning i 7 m. 6 og 7), 13-15, 36-37, 109-11, 112-13, 121, 131-32, 133-37, frivillig Auktion over 222, 224-28, 229, 230-36 (se Indhold § 21), Tvangsauktion over 172-74, 180, 183-92 (se Indhold § 16), umiddelbar Fogedforretning vedr. 262-65.
- Mangler** ved det paa Auktion solgte 211-12.
- Middelbar Eksekutionskraft** af udenlandske Domme 21-22.
- Militære**, Eksekution og Udpantning hos 71, 108, 153.
- Misligholdelse** af Lejekontrakt som Grundlag for Udsættelse 255-59.
- Modregning** under Eksekution 116, 238, ved Udpantning for Underholdsbidrag 1487).
- Motorkøretøjer**, særlig Adgang til Eksekution hos Successor 57 m. 22), Udpantning for Forsikringspræmier 148.
- Mundtlighed** i Retsplejen under Fogedforretninger 124, 214.
- Mægling**, se **Forligsmægling**.
- Møbellaan** 36-37, 264-65.
- Mødepligt** for Domhaveren ved Eksekution 2, 114, cfr. ved Udpantning 155, ved Arrest 293-94.
- Nationalbanken**, Eksekution i Midler staaende i 77.
- Norske Domme**, Eksekution af 24-27.
- Norske Forlig**, Eksekution af 31-32.
- Notarius publicus**, Pantebreve oprettet for 33 ff.
- Nova** under Appel af Udlægsforretninger 143.

- Ny Auktion** paa Grund af Køberens Misligholdelse 202. — Se ogsaa **Anden Auktion**.
- Nye Anbringender eller Paastande** overfor Fogedretten 139, 216, under Appellen 143.
- Nye Beviser** overfor Fogedretten 139, 216, under Appellen 143.
- Nægtelse af Udpantning, Genstand** for Kære 152, jfr. m. H. t. Arrest 303, 308, og Forbud 328.
- Næringsbrev** ved frivillig Auktion 224, 229, 230-31.
- Næringsvejs Udøvelse, Udtagelse** af Effekter nødvendige til 92-93, 291-92.
- »**Nødvendig**« **Auktion** 165, 2324).
- Obligationer, Fyldestgørelse** i 237, 239.
- Offentlige Auktioner** 163-64, 221 ff.
- Offentlige Myndigheder, Forbud** mod Handlinger af 318-19.
- Offentlige Ydelser, Udpantning** for 8-9, 102, 147, 150, 151, 152, 154, 159.
- Officialmaksime** under Tvangsauktion 182, 214, 215, under Udpantning 153-54, ved Indsættelse efter Afbetalingsloven 269.
- Omfang, Eksekutionens** 126-27, Arrestens 294.
- Omgørelse** af Fogeddekreter 138-39, 216-17, 303-304, 308, 328.
- Omkostninger** i rathaberede Forlig 29, ved Eksekutionen 126-27, ved Auktion 187, 194-95, 197-98, 233, ved Rekvisiti Hensættelse i Hæfte og ved Fremstilling af Rekvisitus 11741), 26966a og 67), ved Gælds fængsel 296-97, ved Arrest paa Gods 294.
- Ophævelse** af Eksekution 122, af Auktion 216-17, 219, af Arrest 302-303, 307-308, 308-309, af Forbud 327-28.
- Oplæsning** af Protokollater under Fogedsagen 124, af Auktionsvilkaar m. m. 200.
- Oplysningspligt, Rekvisiti, se Paavisningspligt.**
- Opraab** paa Tvangsauktion 188, 200, 204-206, ved frivillig Auktion 234-35.
- Oprensning, se Ankefrist, Kærefrist.**
- Opsættende Virkning** af Anke 49-51, 253, 267, 307, 309, af Kære 52.
- Overbud** 206-208, 234.
- Overtrædelse** af Handlings- eller Undladelsesdom 244-50, af Forbud 326-27.
- Paabegyndelsessted** for Eksekutionsforretning 111-12, for umiddelbar Fogedforretning 268, for Arrest 293, ved Forbud 324.
- Paavisningspligt, Skyldnerens** under Eksekution 116-18, 250, ved umiddelbar Fogedforretning 268, ved Arrest 294.
- Paavisningsret, Skyldnerens** under Eksekution 104-105, ved Auktion 188, ved Arrest 277, 294.
- Pant, Udtagelsesret** i den pantsatte Ting 94 m. 36 og 37), som Hindring for Arrest 285.
- Pantebreve, Eksigibilitet** af 32-37, 44, 47-48, 57 m. 19), 170, 242-43, 261 cfr. 264, umiddelbar Adgang til Tvangsauktion paa Grundlag af 167-70.
- Pantefogeder** 8-10, 111<sup>20</sup>), 154, 159, cfr. 279.
- Pantelaanerauktioner** 15, 167-68, 184, 204, 225.
- Panterettigheder, deres Stilling** under Tvangsauktion 173-74, 176, 178-79, 181, 192, 192-93, 195, 201, 238-39, anden Fyldestgørelse for 240, 242-43, 261.
- Parter** ved Eksekution 52—60 (se Indhold § 5), ved Tvangsauktion 172-79 (se Indhold § 14), 213-14, 216-17.
- Partsafhøring** i Fogedsager 124 m. 66) cfr. 117<sup>37</sup>).

- Parts- eller Dommervirksomhed** ved Eksekution 124, ved Udpantning 153-54, under Tvangsauktion 182, 214, 215, ved Indsættelser efter Afbetalingsloven 269.
- Patentrettigheder**, Udlæg i 66, Forbud til Værn for 315.
- Penge**, Udlæg i 3, 17, 105, 115-16, 237, Udtagelsesret med Hensyn til 90-91, 93<sup>35</sup>).
- Pensioner**, Udlæg 72-73.
- Personlig Arrest**, se **Gældsfængsel og Arrest**.
- Personlige Rettigheder**, Udlæg i 64-66.
- Personlig Undersøgelse af Rekvisitus** 116.
- Personskade**, Udlæg i Erstatningskrav for 65, 76-77.
- Policer**, Udlæg i 74-77.
- Politiet**, Foretagelse af Auktion ved 7-8, 155-56, 191-92, Bistand ved Eksekution 117 m. 39 og 41), ved Arrest 117<sup>40</sup>), ved umiddelbar Fogedforretning 117<sup>40</sup>), 268, efter Afbetalingsloven 269, til Fremtvængelse af Handlings- eller Undladelsesdomme 249, til Opretholdelse af Fogedforbud 327.
- Prioritet**, naar flere begærer Udlæg 109-11, naar flere begærer Tvangsauktion 193.
- Private Auktioner** 163-64.
- Privatlivets Fred**, Værn ved Forbud 314 m. 15).
- Privilegerede Krav** 130, 173.
- Procedure** under Eksekutionsforretning 123-27, under Udpantning 155, under Tvangsauktion 214-16, ved frivillig Auktion 228, 235-36, ved umiddelbar Fogedforretning 270-71, ved Arrest 295.
- Procesklæringer** i Fogedsager 124, 143.
- Procesomkostninger**, se **Sagsomkostninger**.
- Processuelle Straffe**, se **Rettergangs bøder**.
- Prøvelsesret**, Fogedens overfor Eksekutionsgrundlaget 38-44 (se Indhold § 3. II), overfor Grundlaget for Tvangsauktion 171.
- Ransagning** af Rekvisiti Ejendele og Person 116, 294-95.
- Ratihabition** af private Forlig 28-31, cfr. 32, 43-44.
- Realbyrder**, se **Grundbyrder**.
- Realisation** af udlagte eller udpantede Ting 121, 155-56, 164, 167.
- Reassumtion**, se **Genoptagelse**.
- Rede Penge**, se **Penge**.
- Registrering** under Eksekution 118-19, under Arrest 295, Registrering af Udlæg 132, af Ret efter Auktion 210, af Arrest 301, ved Forbud 325.
- Regnskabspligt** for Inkassator ved Løsøreauktion 188-89, for Bestyrer af fast Ejendom 242, for Brugspanthaver 243.
- Regressøgemaal** ved umiddelbar Fogedforretning 272, ved Udpantning 156-57 — se **iøvrigt Første Instans**.
- Rekvirent** ved en Eksekutionsforretning 52 ff., ved Tvangsauktion 172 ff.
- Rekvisitus** ved en Eksekutionsforretning 52 ff., ved Tvangsauktion 172 ff.
- Relaksation** af Udlæg 122, af Arrest 303-304, 308, af Forbud 328, se ogsaa **Ophævelse**.
- Rente** af Auktionskøbesum 195, Udeblivelse med Rente som Grundlag for Eksekution 34-35.
- Renteforsikringer** undtaget fra Kreditorforfølgning 75-76.
- Repræsentation** under Eksekution 53-55.
- Res judicata-Virkning**, se **Retskraft**.
- Retsafgørelser**, deres Eksekutionskraft 18-27, 38-39, 44-46.
- Retsforlig** 27, 32, 43-44.
- Retskraft**, Fogeddekreters 138-40, 216-17.

- Retsmidler mod Eksekution** 138-45 (se Indhold § 10), mod Udpantning 156-57, mod Tvangsauktion 217-18, mod frivillig Auktion 235-36, mod umiddelbare Fogedforretninger 270-72, mod Arrest 302-309 (se Indhold § 31), mod Forbud 327-29, se iøvrigt **Anke**, **Kære** og **Genoptagelse**.
- Retspanteret**, Udlæg medfører 120-21, 129 ff., cfr. Arrest 299.
- Retsstridig Handling som Betingelse** for Forbud 277, 312, 317-18, 325.
- Retsvidner** under Fogedforretninger 12-13 — se iøvrigt **Vidner**.
- Rettergangsbøder** under Fogedforretning 19, 127.
- Rettergangspoliti** i Fogedsager 19, 127.
- Rigsdagsmænd**, hvorvidt fritagne for Gældsængsel 290.
- Sagførere**, deres Eneret i Fogedsager 115, Pantebrev oprettet for 33 ff.
- Sagførersalær** under Eksekution 29-30 m. 36), 127, ved Auktion 187, 197-98, ved Arrest 294<sup>4</sup>).
- Sagsomkostninger** ved Eksekution 126-27, ved Udpantning 158-59, ved Auktion 187, 194-95, 197-98, 215, ved umiddelbar Fogedforretning 270<sup>73</sup>), ved Arrest paa Gods 294. Fuldbyrdelse af Afgørelser om Sagsomkostninger 19, 20-21.
- Salær til Sagfører**, se **Sagførersalær** og **Honorarer**.
- Sameje**, Auktion ved Opløsning af 165.
- Saneringslaan**, 85, 215<sup>9a</sup>).
- Sekundært Udlæg** 60, 86, 104-105 m. 84), 129-30.
- Senge**, Udlæg i Senge og Sengklæder 88-89.
- Separation**, Udpantning for Underholdsbidrag 147-48, 153, »Forbud« mod Udbetaling af Løn 69, 323, Gennemførelse af Forældremyndighed 250, 267, Udsættelse af fælles Lejlighed 259.
- Servitut**, deres Stilling under Tvangsauktion 176, 179, 196.
- Sikkerhedsstillelse** ved Eksekution 50 m. 24), 121, ved Arrest 281-82, 283-85, 306, ved Forbud 319-20, 321, 322-23, som Betingelse for Udsættelse af Tvangsauktion 214, 215, ved Administration af Ejendom 242, ved umiddelbar Fogedforretning 261, 265<sup>46</sup>). Auktionskøberens Sikkerhedsstillelse 195-96, Inkassators 186, Auktionslederens 223<sup>8</sup>), 233<sup>8</sup>). Fuldbyrdelse af Dom til Sikkerhedsstillelse 251-52.
- Singulærsuccession**, se **Succession**.
- Skadesløsbrev** som Eksekutionsgrundlag 33 m. 50 og 51), 36, 57<sup>19</sup>), 242<sup>25</sup>), 261<sup>30</sup>).
- Skatter**, Udlæg for 88, 92, 93, Udpantning for 8-9, 102, 147, 150, 151, 154, 159, Betaling ved Auktion 197<sup>7</sup>).
- Skibe**, Udlæg i 132, 136-37, Auktion over 185, 210, 222-23, 230, 235, 236, Arrest i 278, 301, Forbud ved Skib 278.
- Skibsmandskab**, Udlæg i dets Ejendele 71, 79, personlig Arrest mod 290.
- Skifte**, se **Konkurs**.
- Skifteretten**, Tvangsauktion ved 11, 183, frivillig Auktion 222 m. 5), dens Dømmes Eksekutionskraft 18-19, dens Kendelsers 19 og Forligs 27.
- Skilsmisse**, se **Separation**.
- Skiltingsret**, umiddelbar Fogedforretning vedr. 258-59<sup>17</sup>), Forbud 314<sup>13</sup>).
- Skipper**, Udlæg i Skippers Ejendele 71, 79.
- Skovridere**, Auktion over Skov-effekter ved 223<sup>7</sup>).
- Skriftlig Begæring** ved Eksekution 107, ved Udpantning 151, ved

- Tvangsauktion 184, ved frivillig Auktion 230, ved Arrest 293.
- Skriftlighed** under Procedure ved Fogedret 124, 214.
- »**Skyldneren**« ved Tvangsauktion 172-73, 174-76, 178.
- Skyldnersvig** 118, 299.
- Slutning af Udlægsforretning**, Betydning m. H. t. Udtagelsesret 99-101, og m. H. t. Appel 135<sup>32</sup>), 142, Slutning af Auktionsforretning 217-18 cfr. 203, Betydning m. H. t. Gebyr 99<sup>59</sup>), 122<sup>62</sup>).
- Slægtnavn**, Værn ved Forbud 314-15.
- Sognefogeden**, Foretagelse af Udlægs- eller Udpantningsforretninger ved 7-10, 111<sup>20</sup>), 116, 117 m. 39a), 123, 126, 152<sup>24</sup>), 154, Auktion ved 7-8, 155-56, 184, 191-92, cfr. om umiddelbare Fogedforretninger 268 og om Arrest og Forbud 278-79.
- Sparekasser**, Udlæg i Midler staaende i 77-78, 113, Arrest i saadanne Midler 77-78, 291. Pantebrev udstedt til Sparekasse 35-36, 48.
- Specialkonkurs**, Tvangsauktion som 180-82.
- Sportulering**, se Gebyrer.
- Stadfæstelse** af Eksekutionsforretning ved Sognefogeden 126, af Arrest 306-307, af Forbud 327.
- Standsnings** af Tvangsauktion 201, 214, 238-39.
- Statshusmænd**, se Husmandsbrug.
- Statstjenestemænd**, se Tjenestemænd.
- Stedet** for en Eksekutionsforretning 13-14, 112-13, for Arrest 113<sup>26</sup>), for Auktion 14-16, 228-29.
- Straa**, Udlæg i 105-106.
- Straf** overfor Rekvisitus for urigtige Oplysninger under Fogedforretning 117<sup>37</sup>), 124<sup>66</sup>), 250, 268, 269, ved Arrest 117<sup>40</sup>), 294, for Skyldnersvig 118, 299, for ikke at efterkomme Handlings- eller Undladelsesdomme 249, for Overtrædelse af Forbud 288, 326, om Straf udelukker Forbud 321-22.
- Succession** ved Eksekutionsforretninger 55-57, ved Udpantning 149.
- Suspensiv Virkning**, se opsættende Virkning.
- Svenske Domme**, Eksekution af 24-27.
- Svenske Forlig** 31-32.
- Sygeforsikring**, Undtagelse fra Retsfølgning 76-77.
- Sæd**, Udlæg i 105-106.
- Særeje**, Eksekution udelukket i den anden Ægtefælles 62-63. Betydning ved Udøvelse af Udtagelsesret 94-95.
- »**Særskilt Arrestsag**« 305, jfr. ved Forbud 327.
- Søfolk**, Udlæg hos 71, 79, Fritagelse for Arrest 290.
- Tarveligt Hjem** som Kriterium for Udtagelsesret 89-90, 95-97.
- Tilbageholdelsesret**, ikke Tvangsauktion 164, ikke umiddelbar Auktion 170.
- Tilbagekaldelse af Begæring** om Udlæg 107<sup>3</sup>).
- Tilhold**, ikke Forbud 323.
- Tinglysning** af Udlæg 111, 130-32, af Udpantning 154-55, af Arrest 298-99, 300, af Forbud 325-26, af Auktionskøberens Ret 210, af Skøde uanset Arrest 298-99.
- Tjenestemænd**, Udlæg i Embedsmænds Lønninger og Pensioner 72-73, i deres Embedsdragter o. lgn. 71, 79.
- Tort**, Godtgørelse for, ved Udlæg 145, ved Udpantning 158, ved Arrest 310, ved Forbud 329. Om Eksekution i Krav paa Tort 64-66.
- Traktater** om Eksekutionskraft for fremmede Afgørelser og Forlig 22-27.

- Trangsbeneficiet**, se *beneficium competentiae*.
- Tredjemand**, Adgang til Indsigelser overfor Fogedforretninger 57-60, 123, 139, 212-13, ved Arrest 303<sup>3a</sup>), 306-307, 308, Adgang til Appel 59-60, 139-40, 141, 217, 303<sup>3a</sup>), 308, Vidnepligt for Tredjemand 116<sup>36</sup>), 124, Tredjemands Bistand ved Overtrædelse af Forbud 327, Erstatning til Tredjemand ved Auktion 220.
- Tvangsauktion**, Modsætning til frivillig Auktion 164-66, 169.
- Tvangsfuldbyrdelse**, om denne i Almh. 1 ff., se iøvrigt Eksekution, Udpantning og Tvangsauktion.
- Tvangsfuldbyrdende Myndigheder** 6-16 (se Indhold § 2).
- Tvangsfyldestgørelse** 160 ff. (se Indhold §§ 12 ff.).
- Tvangsklausul** 20.
- Tvangsmidler** overfor Rekvisitus 116-18, 154, 250, 268, 269, 294<sup>6</sup>), overfor Tredjemand 116<sup>36</sup>).
- Tvangsmulkt** 244 cfr. 246.
- Tvangssikring** 17 ff. (se Indhold §§ 3-11).
- Tvistigheder** ved Eksekution 123-26, 138-39, ved Udpantning 155, ved Tvangsauktion 190-91, 199, 200, 203, 213-15, ved frivillig Auktion 228, 235-36, ved umiddelbar Fogedforretning 270-72, ved Arrest 303-311 (se Indhold § 31) og Forbud 327-29.
- Udbetaling** af Auktionsbeløbet ved Løsøre 189.
- Udeblivelse** under Tvangsfuldbyrdelse 2, særlig ved Tvangsauktion 215, jfr. 190-91, 193-94, 196-98 — se iøvrigt *Mødepligt* og *Tvangsmidler*.
- Udenlandske Domme**, deres Eksekutionskraft 20-27, Forlig 31-32, Voldgiftskendelser 32 og Pantebreve 36.
- Udkast** til Auktionsvilkaar 192, til Fordeling af Auktionssum, se *Fordelingsudkast*.
- Udlandet**, Domme afsagt i 20-27, danske Konsuler i 20, 39, 45<sup>5</sup>).
- Udlæg**, dets Retsvirkninger 3, 17, 115, 128-37 (se Indhold (§ 9), 164, 167, under Tvangsauktion 173, 176, 178-79, 193, 193-94, 201, 238-39, se iøvrigt *Eksekution*.
- Udlæg »til Ejendom«** 3, 17, 115-16, 128, 160, 163, 237-38.
- Udlæg »til Forauktionering«** 3, 17, 115, 128-37, 167.
- Udlændinge**, Dom over 20-27, Arrest mod 286<sup>24</sup>), 288.
- Udpantning** 146-59, i hvilke Tilfælde den kan finde Sted 147-49, Forældelse af Udpantningsret 149-50, de særlige Regler 150 ff., Udpantningskendelsen 151-54, Udpantning ved Sognefoged eller Pantefogeden 7-10, 154, Møde af Rekvirenten ikke nødvendigt 155, Indsigelsers Fremsættelse 155, Retsmidler mod Udpantning 156-57, Ansvar for 157-59, Omkostninger ved 158-59.
- Udpantningskendelse** 146-47, 151-53.
- Udslettelse** af udækkede Hæftelser ved Tvangsauktion 166, 211, jfr. 239.
- Udskrift**, af Dom eller Forlig ved Eksekution 107 og Auktion 184, af Udlægsforretning ved Auktion 184, 193. Auktionsudskrift 238<sup>10</sup>).
- Udstrækning**, Eksekutionens 126-27, Arrestens 294.
- Udsættelse** under Eksekution 125-26, under Udpantning 155, under Auktion 214, 215 m. 9<sup>a</sup>), Udsættelse af Eksekution uanset Fuldbyrdelsesfristens Udløb 51.
- Udsættelsesforretninger**, se *Ind- og Udsættelsesforretninger*.
- Udtagelsesret** ved Eksekution 86-101, ved Udpantning 102, i Konkurs- og andre Boer 102-103, ved

- Arrest 291-92, særlig overfor Brugspanthaver 261<sup>30</sup>).
- Udtalelser, Forbud mod skadelige 317.
- Udvælgelsesret, se Paavisningsret.
- Ufyldestgjort Panthaver 201, 238-39.
- Ulykkesforsikring, Udlæg i Retten til 76-77.
- Umiddelbar Eksekutionskraft af udenlandske Domme 22-27, af udenlandske Forlig 31-32, Voldgiftskendelser 32 og Pantebreve 36.
- Umiddelbare Fogedforretninger, se Ind- og Udsættelsesforretninger.
- Underfogeder 6-7.
- Underholdsbidrag, Eksekution for 26, 64, 69, 73-74, Udpantning for 26, 147-48, 153, Gældsfængsel for 289-90, 296, 297, 304, 305, »Forbud« til Sikring af 69, 323.
- Underpant i fast Ejendom, se Pantebreve og Panterettigheder.
- Underpant i Løsøre 36-37, 130, 170, 173, 264-65.
- Undersalg, Forbud mod 316<sup>17</sup>).
- Understøttelser, Udlæg i 73-74.
- Undersøgelse, personlig Undersøgelse under Eksekution 116.
- Undladelsesdomme, Fremtvingelse af 45-46, 249-50.
- Undladelsespligt kan ikke fremtvinges ved Eksekution 250, men kan haandhæves ved Forbud 312-13.
- Undværlige Ting udlægges først 105.
- Uniformer, Udlæg i 71.
- Universalsuccession, se Succession.
- Uraadighed ved Arrest 298-300 cfr. 301-302, cfr. ved Forbud 325-26.
- Uskiftet Bo, Udlæg i 67.
- Vanhjemmel m. H. t. det paa Auktion solgte 211, 212, 217.
- Varemærke, Beskyttelse ved Forbud 315 m. 19).
- Varsel ved Bekendtgørelse af Tvangsauktion 183, 192, 200, 202, ved det forberedende Møde 193.
- Vedtagelse af Eksekutionsadgang 36-37, af Eksekutionsfritagelse 79-83 ff., af Eksekutionssted 113, af umiddelbar Fogedforretning 264-65, 268.
- Vekselsager, Arrest i 284, 294<sup>4</sup>), 311.
- Ventendes Arv, Eksekution i 67.
- Vidneførsel under Fogedsager 116<sup>36</sup>), 124, 214, 255<sup>4</sup>).
- Vidnegebyr 121<sup>6</sup>), 107<sup>3</sup>), 152<sup>24</sup>), 269<sup>66</sup>), 270<sup>70</sup>).
- Vidner ved Eksekution og Udpantning 12-13, 91<sup>31</sup>), 101, ved Tvangsauktion 13, ved frivillig Auktion 13<sup>17</sup>), ved Indsættelse efter Afbetalingsloven 270.
- Vindikationskrav 57-60, 217, 219, 250, 254 ff.
- Visitation, se Undersøgelse.
- Voldgiftskendelser, deres Eksekutionskraft 19, 32, 40-43, 45<sup>6</sup>).
- Vurdering under Eksekution 91<sup>31</sup>), 101, 118-19, ved Arrest 295, cfr. ved Forbud 325, til Auktions-efterretning 199.
- Værdipapirer, Fyldestgørelse i 237, 239-40.
- Værgemyndighed, Haandhævelse af 250, 265-67.
- Værneting ved Søgemaal i Anledning af Udpantning 157, ved Forfølgning af Arrest 286<sup>24</sup>), 288, 304-305.
- Ægtefæller, Udlæg hos 62-63, særlig om Udtagelsesretten 94-95, umiddelbar Fogedforretning m. H. t. Børn 266-67, Udsættelse af Lejlighed i Tilfælde af Separation eller Skilsmisse 259.
- Ægteskab, Forbud mod 316, 319, 325.
- Øvrighed, Eksigibilitet af Forlig for 28, Forbud overfor Handling af 318-19.

## FOR T O L K N I N G S B I D R A G

### Retsplejeloven.

- § 248: 191<sup>24)</sup>, 286<sup>24)</sup>, 288.  
§ 287: 125<sup>69)</sup>, 266-67.  
§ 478 Nr. 1 og 2: 18-20 og 27-31.  
§ 478 Nr. 3 og 4: 32-36, 36-37, 48, 57<sup>19)</sup>, 146-47, 170, 242<sup>25)</sup>.  
§ 479, jfr. L. Nr. 340, 23. Decbr. 1932: 20-27, 31-32.  
§ 480: 7-8, 12-13, 248, 270.  
§ 481, 2. Stk.: 14, 14<sup>19)</sup>.  
§ 483: 38-39.  
§ 484: 43-44.  
§§ 487 og 488: 49-51.  
§ 490: 47-48.  
§ 491: 51.  
§ 493: 246-49.  
§ 501, 1. Stk.: 61-66.  
§ 502: 29 m. 3<sup>6)</sup>, 103, 126-27, 294 m. 4).  
§ 504: 240-43.  
§ 505: 118-19.  
§§ 506 og 507: 104-106.  
§ 509: 86-103, 261<sup>30)</sup>, 291-92.  
§ 511: 66-71.  
§ 512: 79-83.  
§ 513: 72-73.  
§ 514 Nr. 2-4: 73-74.  
§ 515: 74-77, 79-80.  
§ 516, 2. Stk.: 111-13.  
§ 517: 113-15.  
§ 520: 116-18, 154-55, 250, 268, 269, 294<sup>6)</sup>.  
§ 523: 58-59, 123, 139, 171, 213.  
§ 526: 125-26.  
§ 528: 118-19, 120-21, 194<sup>7)</sup>, 298<sup>2)</sup>.  
§ 529: 111, 121, 131.  
§ 533, 2. og 3. Stk.: 128-29, 133-37, 155<sup>32)</sup>, cfr. 86 v. 9).  
§ 536: 135<sup>32)</sup>, 142, 271.  
§ 537: 142-43, 271.  
§ 538: 8<sup>8)</sup>, 156, 167-69, 185, 186<sup>4)</sup>, 189<sup>16)</sup>, 191-92.  
§ 543: 187, 197, 198<sup>18)</sup>.  
§ 553: 187<sup>8)</sup>.  
§§ 554 og 555: 189-91, jfr. 240, cfr. 192.  
§§ 557 og 558: 237, 239-40.  
§§ 560 og 561: 174-78, 175<sup>7)</sup>, 192-94.  
§§ 566 og 567: 193, 196-98 m. 1<sup>8)</sup>, 200.  
§ 570: 177 m. 8), 198<sup>18)</sup>.  
§ 576: 201-202.  
§ 578: 201, 238-39.  
§ 582: 202.  
§ 586: 58-59, 171, 213-14.  
§ 591: 203, 217-18.  
§ 593: 139, 140-42, 156, 217-18, 271<sup>75)</sup>.  
§ 594: 143.  
§ 595: 143-44.  
§ 596: 147-49.  
§ 600: 7-8, 154.  
§ 605: 8<sup>8)</sup>, 155 m. 3<sup>4)</sup>.  
§ 607: 156-57.  
§ 608: 158-59.  
§ 608a: 159, jfr. 8-9, 150, 151, 152, 154, 184.  
§ 609: 254-68.  
§ 612: 276-77, 280-83.  
§ 614, 1. Stk.: 290-92.  
§ 615: 284-85.  
§ 616: 277, 298-300, cfr. 131.  
§ 627 2. Stk.: 281-82, 283-84.  
§ 646: 312-19.  
§ 652: 323, 324, 325, 327-29.  
§ 679: 11, 164, 183.  
§ 682: 164, 165, 222 m. 5).  
§§ 1018a ff.: 65-66.

## Andre Love.

- D. L. 1-24-26: 57. Ægteskabslov II 18. Marts 1925  
 » » 1-24-27: 58. § 25: 62-63.  
 » » 1-24-30: 67-68. Tinglysningsl. 31. Marts 1926: 111,  
 » » 1-24-38: 55. 131, 210, 298-99, 300, 325-26.  
 » » 5-7-8 og 9: 57 m. 19), 242-43, L. Nr. 120, 20. April 1926 § 13  
 261, 264-65. (uskiftet Bo): 67.  
 » » 5-7-11: 170. Forsikringsaftalelov Nr. 129, 15.  
 » » 5-8-5: 58. April 1930 §§ 116 jfr. 118: 75-76.  
 » » 6-14-7: 255-61. § 123: 76-77.  
 Fr. 2. Oktbr. 1754 § 4: 261-62, 265. Straffelov 15. April 1930  
 Pl. 14. Maj 1834: 130, 173. § 52 Stk. 3: 53, 64. § 283: 118,  
 Resol. 23. Decbr. 1864 I Nr. 3: 299.  
 77-78, 291. Ikrafttrl. til Strfl. § 15: 65.  
 Konkurslov 25. Marts 1872 Motorlov, Bekg. Nr. 131, 14. April  
 § 10: 84, 299. § 17: 71. 1932, §§ 38 Stk. 7 og 39 Stk. 7:  
 § 21, 2. Stk.: 111. 57 m. 22), 94<sup>36</sup>).  
 Udpantningslov 29. Marts 1873 § 1: L. Nr. 185, 23. Juni 1932 (Inddrivel-  
 147-49. se af Skatter og Afgifter): 159  
 Købelov 6. April 1906 § 48: 211-12. jfr. 8-9, 150, 151, 152, 143, 184.  
 Haagerkonvention Bekg. Nr. 119, Forfatterlov Nr. 149, 26. April 1933  
 19. Maj 1909 art. 18 og 19: 23-24. §§ 12 og 29: 66, 67.  
 art. 24: 288-89, 306<sup>10</sup>). Bekg. Nr. 177, 10. Maj 1933 af in-  
 L. Nr. 246, 9. Maj 1917 (Landbo- ternordisk Domskonvention: 24-  
 foreningers Auktioner): 212, 226 26, 31-32.  
 -28. Auktionslederlov Nr. 132, 16. April  
 L. Nr. 536, 4. Oktbr. 1919 (Faste 1935: 13<sup>17</sup>), 183-84, 222-25, 230-36.  
 Voldgiftsret) § 16: 19, 40, 45<sup>6</sup>). Høstpantlov Nr. 266, 22. Decbr.  
 L. Nr. 234, 12. Juni 1922 (Husdyr- 1936 § 3: 94, 106. § 4: 7<sup>6</sup>), 154.  
 voldgift): 19-20, 40-43, 45<sup>6</sup>).
-